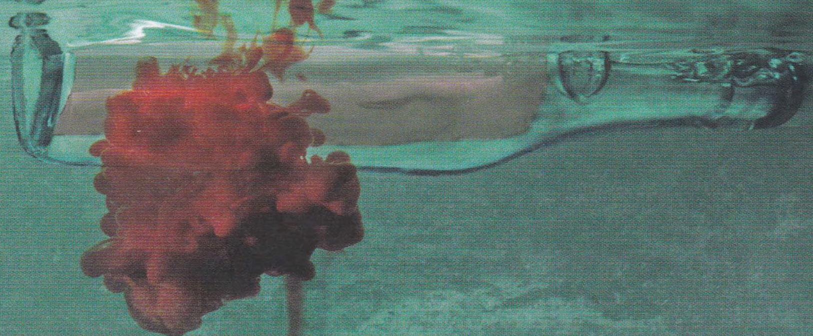

PARDUOTA PER 10 MILIJONŲ EGZEMPLIORIŲ

JUSSI ADLER-OLSEN

Kiekvienas pagalbos šauksmas
turi būti išgirstas...

Atpirkimas

JUSSI ADLER-OLSEN

Atpirkimas

Romanas

Iš anglų kalbos vertė
ASTRA ALBA ir
„Vertimų guru“ vertimų biuras

UDK 821.113.4-31
Ad36

Versta iš: Jussi Adler-Olsen
Redemption
2013

ISBN 978-609-403-869-3

Skiriu savo sūnui Kesui

PROLOGAS

Išaušo trečias rytas, drabužiai buvo prisigėrę dervos ir jūros dumblių kvapo. Po valčių pašiūre į medinius polius be garso plakėsi ledo košė, žadindama prisiminimus apie tas dienas, kai gyvenimas tekėjo įprasta vaga.

Jis pasirėmė ant alkūnių makulatūros guolyje, kilstelėjęs stengėsi įžiūrėti jaunesniojo brolio veidą. Vargšas net miegodamas atrodė iškankintas, sušalęs į ragą.

Greitai jaunėlis pabus ir apimtas siaubo apsižvalgys. Pajus odinius diržus, veržiančius jo riešus bei juosmenį, išgirs kūną kaustančios grandinės žvangesį. Bandydamas pažvelgti pro dervuotų lentų plyšius, išvys pūgą ir šviesą. O tada pradės melstis.

Daugybę kartų jis matys neviltį brolio akyse. Pro lipniąją juostą, kuria užklijuota jaunėlio burna, girdės jį vis meldžiant Jehovą pasigailėjimo.

Vaikai žinojo, kad Jehova nebekreipia į juos dėmesio, nes jų lūpas suvilgė kraujas. Kraujas, kurio brolių kalintojas įlašino į puodelius. Iš tų puodelių abiem leido atsigerti, tik paskui pasakė, ko ten įmaišė. Berniukai gėrė vandenį, bet jame buvo ir kraujo, kuris taip griežtai

draudžiamas, todėl dabar jiedu amžiams prakeikti. Dėl šios priežasties gėda brolius kamavo labiau nei troškulys.

Kaip manai, ką jis mums darys? Rodos, to klausė išgąstingos brolio akys. Bet iš kur jam žinoti atsakymą? Vyresnėlis tik intuityviai suvokė, kad viskas greitai baigsis.

Jis atsilošė ir blausioje šviesoje vėl ėmė tyrinėti patalpą, apžiūrinėjo voratinkliais aplipusias gegnes, pastebėjo kiekvieną kyšulį ir gumbą. Pakraigėje kabo seni irklai. Apipuvę žvejybiniai tinklai jau seniai sugavo savo paskutinį valksmą.

O tada vaikinukas pastebėjo butelį. Akimirkai jį apakino ant balzgano stiklo blykstelėjęs saulės spindulys.

Butelis taip arti ir vis dėlto taip sunkiai pasiekiamas. Tiesiai jam už nugaros, įsispraudęs tarp storų, nedailiai aptašytų grindų lentų.

Jis įkišo į plyšį pirštus ir pabandė ištraukti butelį už kaklelio, bet nuo šalčio rankos sugrubo. Jį ištraukęs, sudaužytų ir šukėmis perpjautų diržą, kuriuo už nugaros surištos rankos. Išlaisvinęs rankas, nutirpusiais pirštais surastų jo sagtį. Atsegtų ją, nusiplėštų nuo burnos lipniąją juostą, nusimestų pančius nuo juosmens ir kojų, o kai grandinė, pritvirtinta prie juosmenį juosiančio odinio diržo, jo nebelaikytų, pultų vaduoti brolio. Priglaustų jaunėlį ir laikytų stipriai apglėbęs, kol jų kūnai liautųsi drebėję.

Paskui berniukas įsivaizdavo, kaip stiklo šuke iš visų jėgų trenktų į lentą prie durų. Pažiūrėtų, ar išmuš lentas, prie kurių pritvirtinti vyriai. O jeigu atsitiktų blogiausia ir automobilis atvažiuotų nespėjus išsilaisvinti, jis patykotų to vyro. Stovėtų už durų pasiruošęs, rankoje laikydamas šukę. Štai ką vyresnėlis ketino daryti.

Jis palinko į priekį, už nugaros sudėjo stingstančias rankas ir meldė atleidimo už šią piktą mintį.

Paskui belaisvis vėl ėmė skrebinti plyšį tarp lentų, bandydamas ištraukti butelį. Skrebino ir braižėsi tol, kol kaklelis pakrypo tiek, kad įstengė jį sugriebti.

Jis įsiklausė.

Ar čia ne automobilio variklis burzgia? Taip. Galingas didelio automobilio variklis. Ar jis artėja, ar tiesiog važiuoja pro šalį?

Akimirką atrodė, jog žemas, duslus ūžesys artėja. Nevilties apimtas vaikinukas taip stipriai patraukė butelio kaklelį, kad net krumpliai garsiai sutraškėjo. Tada triukšmas nutolo. Gal ten buvo gaudžiančios, zvimbiančios vėjo turbinos? Gal kas nors kita. Jis neturėjo supratimo.

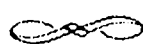
Berniukas iškvėpė šiltą orą. Veidą apgaubė garų kamuolys. Dabar jis jau taip nebebijojo. Galvodamas apie Jehovą jautėsi geriau.

Stipriai sučiaupęs lūpas belaisvis darbavosi toliau. Pagaliau ištraukęs, smarkiai trinktelėjo balzgano stiklo indą į grindis, broliukas krūptelėjo ir pabudęs išgąstingai apsižvalgė.

Vyresnėlis vis daužė savo laimikį, bet buvo sunku jį nulaikyti už nugaros surištomis rankomis. Per sunku. Galų gale, kai pirštai visai sustingo, vaikinukas paleido butelį iš rankų, apsisuko ir žiūrėjo į jį bereikšmiu žvilgsniu, o nuo sijų pro šlamštu užgriozdintą pakraigę palengva leidosi dulkės.

Vyresnėlis nesugebėjo jo sudaužyti. Tiesiog neįstengė. Apgailėtino buteliūkščio. Ar taip atsitiko todėl, kad jie gėrė kraują? Ar Jehova juos apleido?

Belaisvis pažvelgė į brolį, tas lėtai apsisupo antklode ir vėl krito į guolį. Tylėjo, net žodžio nebandė pramurmėti pro burną užspaudusią lipniąją juostą.

Prireikė šiek tiek laiko, kol jis susirinko viską, ko reikėjo. Sunkiausiai sekėsi, varžomam grandinės, išsitiesti ir pirštų galiukais

pasiekti dervą nuo stoginės lentų. Visa kita buvo po ranka: butelis, aštri grindų lentos atplaiša, popierius, ant kurio jis sėdėjo.

Vyresnėlis nusimovė vieną batą ir stipriai dūrė medžio atplaiša sau į riešą, net akys paplūdo ašaromis. Minutę, gal dvi leido kraujui lašėti ant nublizginto bato. Paskui iš guolio atplėšė didelę popieriaus skiautę, padažė atplaišą į kraują ir persikreipė, įtempdamas grandinę, kad matytų, ką rašo sau už nugaros. Kiek galėdamas dailiau smulkia rašysena jis surašė viską, kas jiems atsitiko. Baigęs pasirašė savo vardu, popieriaus skiautę susuko ir įkišo į butelį.

Belaisvis pasiliko pakankamai laiko užkimšti jį derva. Perkėlęs kūno svorį, kad geriau matytų, berniukas kelis kartus patikrino kamštį, norėdamas įsitikinti, ar butelis sandariai užkimštas.

Galų gale, kai nebebuvo, ką veikti, jis išgirdo duslų automobilio variklio gaudesį. Šį kartą neapsiriko. Berniukas susirūpinęs žvilgtelėjo į broliuką, paskui iš visų jėgų pasislinko į šviesą, kuri skverbėsi į vidų pro platų plyšį sienoje, vienintelę ertmę, pro kurią galėtų pralįsti butelis.

Tada durys atsivėrė ir per balto sniego sūkurius įžengė tamsus šešėlis.

Tyla.

Paskui pliumpt.

Butelis išmestas.

1

Karlas pabudo tikėdamasis ko nors geresnio.

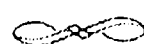
Pirmiausia jis pajuto stemplėje kunkuliuojantį rūgšties fontaną. Paskui, kai atsimerkė ieškodamas, kas sušvelnintų diskomfortą, ant pagalvės greta išvydo pavargusį, šiek tiek apsiseilėjusį moters veidą.

O mėšlas, čia Syserė, suvokė jis pasibaisėjęs ir pabandė prisiminti, kokių klaidų vakar pridarė, kad taip atsitiko. Iš visų moterų Syserė. Cigaretę po cigaretės rūkanti kaimynė. Plepi nekvalifikuota darbininkė, kurią Alerodo koledžas turėjo greitai išleisti į pensiją.

Jį nusmelkė baisi mintis. Mjorkas nedrąsiai kilstelėjo pūkinę antklodę ir su palengvėjimu atsiduso pamatęs, kad tebemūvi trumpikes. Bent jau tai gerai.

– Kristau, – sudejavo jis, nukeldamas nuo krūtinės gyslotą kaimynės ranką.

Niekas prie jo taip nesiglaudė nuo to laiko, kai jis buvo su Viga.

– Prašau apsieiti be smulkmenų, – paprašė Karlas virtuvėje sutikęs Morteną su Džesperu. – Tiesiog pasakykit, ką dama viršuje veikia ant mano pagalvės.

– Sena kerėpla sunkesnė, nei atrodo, – pastebėjo posūnis, prie lūpų keldamas ką tik atidarytą sulčių pakelį. Ta diena, kai Džesperas išsiaiškins, kaip įpilti sulčių į stiklinę, bus tokia ypatinga, kad apie ją net Nostradamas nedrįstų pranašauti.

– Taip, atsiprašau, Karlai, – tarė Mortenas. – Matai, ji nesugebėjo rasti rakto, o tu buvai jau smigęs, taigi aš pamaniau...

Tikrai paskutinį kartą šitaip įkliūvu per Morteno iškylą, – pažadėjo sau Karlas ir dirstelėjo į kambarį priešais, kur stovėjo Hardžio lova. Prieš dvi savaites, kai jo buvęs bendradarbis čia įsikėlė, dingo įprasta namų atmosfera. Ne todėl, kad ortopedinė lova užėmė ketvirtadalį kambario ir užstojo sodo vaizdą. Karlas jautėsi nesmagiai ne dėl lašelinių, kabančių ant stovų, ar šlapimo pripildytų maišelių. Ir ne todėl, kad visiškai paralyžiuotas kūnas nuolat skleidė dvokiančias dujas. Viską pakeitė kaltės jausmas. Karlas valdė galūnes ir galėjo trypčioti aplinkui, kada tik panorėjęs. Dar daugiau, jis juto, kad visą laiką turi už tai atlyginti. Palaikyti Hardį. Pagelbėti šiam bejėgiam žmogui.

– Nėra reikalo dėl to per daug nerimauti, – prieš porą mėnesių pasakė Hardis, užbėgdamas Karlui už akių, kai jiedu aptarinėjo jo išrašymo iš Hornbeko nugaros smegenų traumų klinikos privalumus ir trūkumus. – Čia gali praeiti savaitė, kol mane aplankai. Manau, kelias valandas galėsiu apsieiti be tavo rūpestingos slaugos ir priežiūros, jei persikelsiu pas tave, kaip manai?

Vis dėlto esmė ta, kad Hardžio, nors ir ramiai miegančio, kaip dabar, buvimas visada toks juntamas. Karlo mintyse. Planuojant dienos darbus. Visuose žodžiuose, kuriuos prieš ištariant reikia apgalvoti. Tai vargino, buvo kankynė. O namai juk neturėtų varginti.

Dar buvo praktinė reikalų pusė. Skalbimas, patalynės keitimas, milžiniško Hardžio kūno kilnojimas, pirkiniai, kontaktai su slaugytojomis ir valdžios įstaigomis, maisto gaminimas. Kas, kad Mortenas visu tuo rūpinosi? O kaip visa kita?

– Gerai miegi, bičiuli? – išdrįso paklausti Karlas, prisiartinęs prie lovos.

Buvęs bendradarbis atsimerkė ir išspaudė šypseną.

– Baigta, Karlai, ar ne? Neplanuotos atostogos baigėsi, teks grįžti prie darbų. Dvi savaitės pralėkė akimirksniu. Labai greitai. Mortenui ir man viskas bus gerai. Tik perduok nuo manęs sveikinimus bendradarbiams.

Karlas linktelėjo. Kas norėtų atsidurti Hardžio vietoje? O, kad jis galėtų su kuo nors bent dienai apsikeisti vietomis.

Be grupelės žmonių budėtojų dalyje, Karlas pakeliui nesutiko nė gyvos dvasios. Policijos komisariatas atrodė kaip iššluotas, testyrojo pilkos niūrios kolonos.

– Kas čia, po velnių, dedasi? – šūktelėjo jis įėjęs į rūsio koridorių.

Mjorkas tikėjosi triukšmingo pasveikinimo ar bent jau Asado mėtinių saldainių tvaiko arba Rouzės garsiųjų klasikų melodijų švilpiniavimo, bet tvyrojo mirtina tyla. Ar jie paliko laivą per tas dvi savaites, kol jis rūpinosi Hardžio įkurdinimu?

Karlas įžengė į mažytį Asado kabinetuką ir sutrikęs apsidairė. Jokių senstančių tetų nuotraukų nei maldos kilimėlio, nei šleikščiai saldžių saldainių dėžučių. Net dienos šviesos lempos palubėje užgesintos.

Perėjęs koridorių jis uždegė šviesą savo kabinete. Pažįstama aplinka, kurioje išnarpliojo tris bylas ir nebaigė dviejų. Vieta, kurios dar nepasiekė draudimas rūkyti, kurioje visos senos bylos, priskirtos „Q“ skyriui, saugios gulėjo ant darbo stalo, tvarkingai sudėliotos į tris krūveles pagal jo patikimą sistemą.

Mjorkas suakmenėjo išvydęs visai neatpažįstamą, spindintį stalą. Nė dulkelės. Nė popieriaus skiautelės. Nė vieno smulkiai prirašyto A4

formato lapo, ant kurio galėtų pailsinti pavargusias pėdas, o paskui išmesti į šiukšlių dėžę. Nėra bylų. Viskas dingę.

– ROUZE! – visa gerkle suriko detektyvas.

Balsas bergždžiai nuaidėjo koridoriais.

Jis buvo pasiklydęs berniukas. Paskutinis likęs gyvas kareivis. Gaidys be vištidės. Karalius, kuris galėtų atiduoti karalystę už arklį.

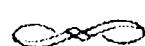
Mjorkas išsitraukė telefoną ir surinko Lizos iš Žmogžudysčių skyriaus, įsikūrusio trečiame aukšte, numerį.

Praėjo dvidešimt penkios sekundės, kol kažkas atsiliepė.

– „A“ skyrius, sekretorė, – ištarė balsas. Tai buvo ponia Sorensen, neabejotinai pati nedraugiškiausia iš jo kolegių. Tikra vilkė.

– Ponia Sorensen, – ištarė jis švelniai, lyg murkiantis katinas. – Čia Karlas Mjorkas. Sėdžiu rūsyje visai vienas. Kas čia dedasi? Gal kartais žinote, kur yra Asadas ir Rouzė?

Praėjo mažiau nei milisekundė, ir ji padėjo ragelį. Karvė.

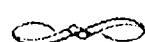
Detektyvas atsistojo ir patraukė į Rouzės valdas, esančias tame pačiame koridoriuje, kiek tolėliau. Gal ten paaiškės dingusių bylų paslaptis. Ši visai protinga mintis išsisklaidė, kai jis, savo siaubui, pastebėjo, jog koridoriuje, ant sienos tarp Asado ir Rouzės kabinetų, kažkas pritvirtino mažiausiai dešimt medienos drožlių plokščių ir nusagstė jas dingusių bylų turiniu.

Sulankstomosios blizgančio geltono maumedžio kopėčios rodė, kur yra paskutinė byla. Ta, kurią jie turėjo padėti į lentyną. Jų antra iš eilės neišspręsta byla.

Karlas žengė žingsnį atgal, norėdamas apžvelgti visą šią popierinę netvarką. Kodėl, po galais, visos jo bylos iškabintos ant sienos? Negi

Rouzė ir Asadas staiga visai pamišo? Gal todėl jie dingo, prakeikti imbecilai?

Neturėjo drąsos slankioti aplinkui.

Viršuje, trečiame aukšte, buvo tas pats. Tuščia. Net ponios Sorensen kėdė už darbo stalo stovėjo tuščia. Jis patikrino Žmogžudysčių skyriaus viršininko ir jo pavaduotojo kabinetus. Nuklydo į valgyklą, paskui į pasitarimų salę. Atrodė, kad komisariatas evakuotas.

Kas, po velnių, vyksta? Ar anonimas pranešė, kad komisariatas užminuotas? Ar policijos reforma pagaliau pasiekė ribą ir visi darbuotojai išspirti į gatvę, kad būtų galima parduoti visus pastatus? Gal naująjį, vadinamąjį teisingumo, ministrą ištiko priepuolis? Kada apie tai praneš per žinias?

Detektyvas pasikasė pakaušį, paskui paėmė telefoną ir paskambino į budėtojų dalį.

– Čia Karlas Mjorkas. Kur, po velnių, visi yra?

– Dauguma susirinkę Atminimo kieme.

Atminimo kieme? Kurių galų? Rugsėjo devyniolikta dar tik po šešių mėnesių.

– Minėti ko? Kiek žinau, vokiečių okupantų internuotų Danijos policijos karininkų atminimo metinės dar labai negreitai. Ką jie veikia?

– Komisaras norėjo pasikalbėti su pora departamentų apie pakeitimus, susijusius su reforma. Atleisk, Karlai. Manėme, kad žinai.

– Bet aš ką tik kalbėjau su ponia Sorensen.

– Tikriausiai ji visus skambučius peradresavo į savo mobilųjį. Esu įsitikinęs, jog taip ir yra.

Mjorkas papurtė galvą. Jie visiškai pamišo. Visi. Kol jis nueis iki Atminimo kiemo, teisingumo ministras gal vėl bus viską pakeitęs.

Detektyvas žiūrėjo pro duris į minkštą, viliojantį viršininko krėslą. Yra bent jau viena vieta, kur žmogus be stebėtojų galėtų nusnūsti.

Po dešimties minučių Karlą pažadino viršininko pavaduotojas, palietęs jo petį, o Asadas linksmomis apvaliomis akimis žiūrėjo tiesiai į jį.

Ramybė baigėsi.

– Einam, Asadai, – tarė jis kildamas nuo krėslo. – Nulipsim į apačią ir tuoj pat nuimsim nuo sienos visus tuos popierius, ar supranti? O kur Rouzė?

Asadas papurtė galvą.

– Negalim, Karlai.

Mjorkas atsistojo ir susikišo marškinius į kelnes.

Ką jis čia, po velnių, kalba? Žinoma, kad jie gali. Argi ne jis čia viršininkas?

– Tik einam, nagi. Ir surask Rouzę. Tuoj pat!

– Rūsys uždarytas, – įsiterpė Žmogžudysčių skyriaus viršininko pavaduotojas Larsas Bjornas. – Nuo vamzdžių šiluminės izoliacijos byra asbestas. Pavojinga sveikatai ir gyvybei, čia mes nieko negalime padaryti.

Asadas linktelėjo.

– Bijau, kad tai tiesa. Turėjom atsinešti visą mūsų šlamštą čia. Vietos nedaug, bet suradom tau tikrai dailų krėslą, – pridūrė jis, tarsi tai būtų paguoda. – Kol kas esame tik dviese. Rouzei tai nepatiko, tad ji prasitęsė savaitgalį. Bet šiandien ateis, tik vėliau.

Lygiai taip pat jie būtų galėję spirti Karlui į tarpukojį.

2

Moteris sėdėjo žiūrėdama į žvakes, kol tos sudegė ir ją apglėbė tamsa. Ne pirmas kartas, kai jis palieka ją vieną, bet anksčiau niekada neišeidavo per jų vestuvių metines.

Ji giliai atsiduso ir pakilo. Vėliau liausis laukusi vyro stovėdama prie lango ir pirštu rašydama jo vardą ant stiklo, aprasojusio nuo jos alsavimo.

Nebuvo taip, kad nebūtų pastebėjusi jokių įspėjamųjų ženklų, kai jie pirmą kartą susitiko. Geriausia draugė pasidalijo su ja abejonėmis, o motina pasakė tiesiai. Jis jai per senas. Kažkoks įtartinas. Žmogus, kuriuo negali pasitikėti. Kurio negali perprasti.

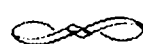
Ji jau labai ilgai nematė nei savo draugės, nei motinos. Moteris puolė į dar didesnę neviltį, dabar žmogiško ryšio reikėjo labiau nei bet kada anksčiau. Su kuo galėtų pasikalbėti? Šalia nėra nė vieno žmogaus.

Tvirtai sučiaupusi lūpas, ašaromis paplūdusiomis akimis ji žiūrėjo į tuščius, tvarkingus kambarius.

Paskui pajuto kūdikio judesius ir susitvardė. Smiliumi nusišluostė nosies galiuką, giliai du kartus įkvėpė.

Jeigu vyras neištikimas, tegu verčiau ja nesikliauja.

Gyvenimas vertas daugiau.

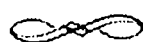
Vyras įėjo į miegamąjį taip tyliai, kad jį išdavė tik ant sienos judantis šešėlis. Platūs pečiai, ištiestos į šalis rankos. Jis atsigulė ir netaręs nė žodžio prisitraukė žmoną artyn. Šiltas ir nuogas.

Ji tikėjosi švelnybių, taip pat gerai apgalvoto pasiaiškinimo. Galbūt bijojo vos juntamo nepažįstamos moters kvapo ir kaltės sukeltų abejonių netinkamu metu, bet jis suspaudė ją glėbyje, šiurkščiai apvertė ant nugaros ir ėmė godžiai plėšti naktinius. Jam į veidą švietė mėnesiena. Jo veido išraiška ją sujaudino.

Dabar laukimas, neviltis, nerimas ir abejonės išsisklaidė.

Praėjo jau šeši mėnesiai nuo to laiko, kai jis paskutinį kartą toks buvo.

Ačiū Dievui, pagaliau.

– Brangioji, turėsiu kuriam laikui išvykti, – be perspėjimo ištarė vyras prie pusryčių stalo, glostydamas kūdikio skruostą. Kalbėjo išsiblaškęs, tarsi tie žodžiai nieko nereikštų.

Žmona suraukė antakius, tvirtai suspaudė lūpas, kuriam laikui užgniaužė neišvengiamą klausimą. Paskui padėjo šakutę ant lėkštės ir sėdėjo žiūrėdama į kiaušinienę su kumpiu. Naktis buvo ilga. Ji vis dar juto skausmą dubenyje, taip pat bučinius ir glamones vėliau, kai jiedu gulėjo nuilsę, šiltai žiūrėdami vienas kitam į akis. Iki šiol tos akimirkos padėjo jai užsimiršti. Iki šiol. O dabar blyški kovo saulė įsibrovė į kambarį lyg nekviestas svečias ir nušvietė faktą. Jos vyras išvyksta. Vėl.

– Kodėl nepasakai man, kuo užsiimi? Esu tavo žmona. Niekam nepasakysiu.

Jis sustingo rankose laikydamas peilį ir šakutę. Paskui žvilgsnis apsiniaukė.

– Rimtai, – tęsė ji. – Kiek laiko šį kartą turėsiu laukti, kol tu vėl tapsi toks kaip šiąnakt? Ar grįžom prie to, kas buvo anksčiau? Kai aš nežinojau, ką planuoji, o tu tarsi klaidžiojai kažkur net tada, kai būdavai čia?

Vyras pervėrė ją žvilgsniu.

– Negi iš pat pradžių nežinojai, kad negaliu kalbėti apie savo darbą?

– Taip, bet...

– Na, štai. Tuo ir baikim.

Tarkštelėjęs į lėkštę peilį ir šakutę jis atsisuko į sūnų, lūpas iškreipė kažkas panašaus į šypsnį.

Žmona alsavo lygiai ir ramiai, bet ją užplūdo neviltis. Tai buvo tiesa. Gerokai iki jų vestuvių vyras paaiškino, kad negali kalbėti apie darbą. Galbūt užsiminė, kad jis turi kažką bendra su žvalgyba, ji nebegalėjo tiksliai prisiminti. Tačiau, kiek jai buvo žinoma, žvalgyboje dirbantys žmonės gyveno visai normaliai. Gi jųdviejų gyvenimas tikrai nenormalus. Nebent su darbu žvalgyboje susijusi neištikimybė, nes, jos supratimu, tai buvo vienintelis tokio jo elgesio paaiškinimas.

Moteris rinko nuo stalo lėkštes ir mąstė, ar nevertėtų dabar iškelti jam ultimatumą. Rizikuoti sukelti jo pyktį, kurio bijojo, nors viso dar nebuvo patyrusi.

– Kada vėl tave pamatysiu? – paklausė ji.

Vyras pažvelgė į žmoną ir nusišypsojo.

– Manau, grįšiu iki kito trečiadienio. Toks darbas paprastai užtrunka savaitę, daugiausia dešimt dienų.

– Tada grįši kaip tik į savo medtakio kėglių turnyrą, – sarkastiškai pastebėjo žmona.

Jis atsistojo, apglėbė ją ir prisitraukė prie savo raumeningo kūno, tvirtai apkabino. Jaučiant jo galvą sau ant peties jai per nugarą visada nubėgdavo šiurpuliukai. Dabar moteris atšlijo.

– Tiesa. Turėčiau grįžti kaip tik laiku. Tad nė susivokti nespėsi, kaip greitai prabėgs laikas ir pakartosime praėjusią naktį. Gerai?

Kai vyras išvažiavo, o automobilio variklio gaudesys nutolo, žmona ilgai stovėjo sukryžiavusi ant krūtinės rankas ir žiūrėjo nieko nematančiu žvilgsniu. Vienas dalykas būti vienišai gyvenime, bet visai kas kita nežinoti, už ką moki tokią kainą. Ji žinojo, kad galimybės užklupti tokį apgaudinėjantį vyrą buvo menkos, nors niekada nebandė to daryti. Jo teritorija didžiulė, o jis atsargus; viskas jų gyvenime tai rodė. Pensijos, draudimas, dviguba langų ir durų apsauga, lagaminėliai ir lagaminai, visada tvarkingas rašomasis stalas, jokių paskubomis parašytų raštelių nei kvitų, pamirštų kišenėse ar stalčiuose. Jos vyras iš tų, kurie nepalieka pėdsakų. Net jo kvapas jam išėjus iš kambario išliko ne ilgiau kaip kelias minutes. Kaip ji galėtų atskleisti jo neištikimybę nepasamdžiusi privataus detektyvo? O kur tam gauti lėšų? Moteris atkišo apatinę lūpą ir lėtai iškvėpė šilto oro srovelę sau į veidą. Taip visada darydavo prieš nuspręsdama ką nors svarbaus. Jodinėdama prieš įveikiant aukščiausią kliūtį. Prieš pasirinkdama konfirmacijos suknelę. Netgi prieš duodama įžadus bažnyčioje. Taip pat prieš išeidama vakare iš namų pažiūrėti, ar gyvenimas, apšviestas tos švelnios šviesos, gali būti kitoks.

3

Linksmas įspūdingo stoto policijos seržantas Deividas Belas mėgo nerūpestingai leisti laiką, sėdėti ir žiūrėti, kaip bangos daužosi į akmenis. Visada, kol gyveno Džon o'Groutso kaime, atkampiausioje Škotijos vietovėje, kur saulė šviečia pusdieniu trumpiau, bet dvigubai nuostabiau. Ten Deivido gimtinė, ir joje jis ketino numirti, kai išmuš jo valanda.

Seržantas buvo sukurtas audringai jūrai. Kodėl jis turėtų tuščiai leisti laiką už šešiolikos kilometrų į pietus, Benkhedo kelių policijos nuovadoje, Vike, jei jam tiek daug reiškia šis snaudžiantis uostas? Belas nė kiek šito nesigėdijo.

Dėl šios priežasties viršininkas visada siųsdavo seržantą daryti tvarkos į šiaurines bendruomenes, kai jose bręsdavo kivirčai. Deividas nudardėdavo policijos automobiliu ir vietinius karštakošius pagąsdindavo iškviesiąs pareigūną iš Inverneso. Paprastai to užtekdavo, kad vėl įsivyrautų taika. Šiuose kraštuose pašaliniai, šniukštinėjantys po kiemus, pageidaujami ne labiau nei arklio šlapimas vietinių aluje, vadinamame *Skull splitter*. Gana vien žmonių, keliaujančių pro čia į keltus, plaukiančius į Orknį.

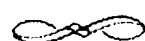
Vaidams nurimus, telikdavo bangos, o joms seržantas Belas visada rasdavo laiko.

Jei ne Deivido ramumas, žmogus, radęs butelį, galėjo sviesti jį ten, iš kur ištraukė. Kadangi seržantas kaip tik sėdėjo pakrantėje, vilkėdamas tvarkingai išlygintą uniformą, vėjo taršomais plaukais, pasidėjęs šalia ant uolos kepurę, atrodė visai įprastas dalykas įteikti radinį jam.

Butelis, patekęs į tinklą, sužibėjo, nors laikas ir jūra prislopino jo spindesį, o jauniausias laivo *Brew Dog* žvejys iš karto pastebėjo, kad jame kažkas yra.

– Mesk jį per bortą, Simusai, – šūktelėjo škiperis, sužinojęs, kad inde yra laiškas. – Šitie dalykai atneša nelaimes. Bėda butelyje – taip mes juos vadinam. Nelabasis laukia, kol jį kas išleis. Argi negirdėjai pasakojimų?

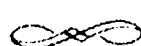
Jaunasis Simusas nebuvo girdėjęs jokių pasakojimų, tad nutarė pasiimti radinį į krantą.

Kai Belas pagaliau grįžo į nuovadą Vike, vienas iš vietinių girtuoklių buvo nuniokojęs porą kontorų, o budėtojai jautėsi per daug pavargę, kad bandytų išlaikyti kvailį prispaustą prie žemės. Štai kodėl seržantui teko nusivilkti švarką, o tada iš kišenės iškrito butelis. Deividas jį pakėlė ir padėjo ant palangės, prieš visu svoriu užguldamas girtam mulkiui ant krūtinės, kad išspaustų iš jo šiek tiek oro. Tačiau kiekvienas taip elgdamasis su grynakrauju vikingų palikuonimi gali tikėtis gauti daugiau, nei nusipelno. Taigi girtuoklis taip smogė Belui į sėklides, kad visus prisiminimus apie butelį užgožė kaukiančios sirenos ir žybsinčios mėlynos šviesos, kurias po smūgio ėmė pašėlusiai skleisti jo nervų sistema.

Taigi radinys iš tiesų labai ilgai liko nepajudintas stovėti saulėtame kampe ant palangės. Niekas nekreipė į jį dėmesio ir niekam nerūpėjo, kad popierių jo viduje gali sugadinti saulė bei ant stiklo laikui bėgant susikaupusi drėgmė.

Nė vienas žmogus nepasivargino perskaityti matomas kelias pusiau išblukusias raides, ir todėl niekas nepagalvojo, ką galėtų reikšti žodis GJALBĖKIT.

Žmonės vėl atkreipė dėmesį į butelį tada, kai vienas jaunuolis pasijuto per smarkiai nubaustas, gavęs niekingai menką baudą už automobilio statymą netinkamoje vietoje, ir užtvindė Viko policijos nuovados intranetą tikra virusų banga. Tokioje situacijoje buvo įprasta susisiekti su kompiuterių eksperte Miranda Makalou. Jei pedofilai užšifruodavo savo purvą, jei programišiai paslėpdavo visus internetinių banko operacijų pėdsakus ar įmonės aktyvų vagys ištrindavo kietąjį diską, pareigūnai šaukdavosi Mirandos.

Jai davė kabinetą. Darbuotojai buvo sujaudinti iki ašarų ir su ja elgėsi kaip su eksperte, kaip su karaliene – pripildavo į jos termosą ką tik užplikytos kavos, atidarydavo langus, pasirūpindavo įjungti Škotijos radiją. Miranda Makalou iš tiesų buvo visų vertinama moteris.

Dėl atidarytų langų bei plazdančių užuolaidų ji jau pirmą dieną pastebėjo radinį.

Toks dailus buteliukas, pamanė ekspertė ir valydama kenkėjiško kodo skaitmenis svarstė, koks ten šešėlis jo viduje. Trečią dieną pakilusi nuo kėdės, patenkinta savo užbaigtu darbu ir spėliodama, kokios rūšies viruso laukti ateityje, ji nuėjo prie lango ir pakėlė butelį. Jis buvo daug sunkesnis, nei atrodė. Ir šiltas.

– Kas jo viduje? – paklausė ekspertė sekretorės, sėdinčios gretimame kabinete. – Gal laiškas?

– Neturiu supratimo, – išgirdo ji atsakymą. – Jį jau seniai atnešė Deividas Belas. Gal tai buvo pokštas.

Miranda iškėlė indą prieš šviesą. Ar čia rašmenys ant popieriaus? Pro iš vidaus aprasojusį stiklą buvo sunku ką nors įžiūrėti.

Ji pasukiojo radinį rankose.

– Kur yra tas Deividas Belas? Ar dirba?

Sekretorė papurtė galvą.

– Ne, bijau, kad ne. Prieš porą metų jis žuvo netoli miesto. Policininkai persekiojo iš avarijos vietos pabėgusį vairuotoją, ir įvyko nelaimė. Baisus dalykas. Deividas buvo toks puikus vyrukas.

Miranda linktelėjo. Iš tiesų ji nesiklausė. Dabar ekspertė buvo įsitikinusi, kad ant popieriaus kažkas parašyta, bet jos dėmesį patraukė ne raštelis. Ją sudomino tai, kas buvo ant butelio dugno.

Iš arčiau žiūrint pro smėlio subraižytą stiklą ta sukrekėjusi masė labai priminė kraują.

– Kaip manai, ar galėčiau pasiimti šį butelį? Ar turėčiau čia ko nors paklausti?

– Pabandyk paklausti Emersono. Jis prieš porą metų važinėjo su Deividu. Esu tikra, viskas bus gerai, – sekretorė pasisuko į koridorių. – Ei, Emersonai, – riktelėjo ji, kad net langai sudrebėjo. – Gal gali minutėlei ateiti?

Miranda pasisveikino. Emersonas buvo malonus kresnas vyras liūdnomis akimis.

– Nori jį pasiimti? Prašom. Aš tikrai jo nenoriu.

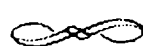
– Ką turi omenyje?

– Gal čia tik nesąmonė. Prieš pat mirtį Deividas prisiminė šį butelį ir sakė, kad reikėtų atidaryti ir patikrinti. Jam jį atidavė kažkoks

vaikinas iš žvejybinio laivo Džon o'Groutse, o po poros metų tas laivas ir vaikinas su visa įgula nuskendo. Deividas jautėsi vaikinui įsipareigojęs patikrinti, kas yra butelio viduje. Bet jis žuvo nespėjęs to padaryti. Ne itin geras ženklas, tiesa?

Emersonas papurtė galvą.

– Žinoma, pasiimk jį. Iš jo jokios naudos.

Tą patį vakarą Miranda sėdėjo savo name su terasa Edinburgo priemiestyje Grantone ir žiūrėjo į butelį. Jis buvo kokių penkiolikos centimetrų aukščio, melsvai baltos spalvos, šiek tiek suplotas ir gana ilgu kakleliu. Galbūt čia kvepalų buteliukas, nors gal kiek per didelis. Labiausiai tikėtina, kad jame buvo odekolonas ir, matyt, labai seniai. Ekspertė pabarbeno į jį krumpliais. Stiklas buvo tvirtas, koks ir atrodė.

Ji nusišypsojo.

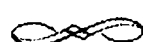
– Ir kokias gi paslaptis tu galėtum saugoti, branguti? – pagalvojo Makalou ir gurkštelėjusi raudonojo vyno kamščiatraukiu pabandė nugremžti tai, kuo buvo užkimštas kaklelis. Kamštis atsidavė derva, bet medžiaga tapo sunkiai atpažįstama, nes butelis ilgai plūduriavo jūroje.

Ekspertė pabandė ištraukti raštelį, bet jis akivaizdžiai jau iro ir buvo sudrėkęs. Sukinėdama savo radinį rankose ji pabarbeno pirštais į dugną, bet laiškas nepasislinko nė per milimetrą. Mirandai dingtelėjo mintis nusinešti butelį į virtuvę ir porą kartų per jį taukštelėti mėsos muštuku.

Tai padėjo. Butelis sudužo į melsvus kristalus, kurie pažiro ant virtuvės spintelės tarsi trupintas ledas.

Miranda įdėmiai apžiūrėjo popieriaus skiautę, gulinčią ant pjaustymo lentelės, ir susiraukė. Žvilgsnis nuslydo stiklo šukėmis, ji giliai atsiduso.

Gal vis dėlto tai buvo ne pati genialiausia mintis.

– Taip, – patvirtino jos kolega Daglasas iš Teismo ekspertizės skyriaus. – Čia tikrai kraujas. Nėra abejonių. Puikiai atpažinai. Kraujas ir drėgmė charakteringai įsigėrė į popierių. Ypač čia, kur raidės beveik išbluko. Spalva ir absorbcijos pobūdis. Taip, viskas rodo, kad tai kraujas.

Jis pincetu išlankstė popierių ir apšvietė melsva šviesa. Visur buvo matyti kraujo pėdsakai, mirguliavo pasklidę kiekvienoje raidėje.

– Laiškas parašytas krauju?

– Neabejotinai.

– Ar sutinki su manimi, kad antraštė yra pagalbos prašymas? Bent jau taip atrodo.

– Taip, manau, taip ir yra, – atsakė Daglasas. – Bet abejoju, kad įstengsime išsaugoti daugiau nei antraštę. Laiškas visiškai sugadintas. Beje, jis gali būti labai senas. Dabar svarbu su juo tinkamai elgtis ir užkonservuoti, o paskui gal pabandysim nustatyti, kada jis parašytas. Žinoma, reikės parodyti jį lingvistikos ekspertui. Tikiuosi, jis sugebės nustatyti, kokia kalba laiškas rašytas.

Miranda linktelėjo. Ji turėjo savo nuomonę apie kalbą.

Islandų.

4

– Čia iš Sveikatos ir saugos agentūros, Karlai, – Rouzė stovėjo tarpduryje, atrodė, kad nė neketina iš ten pajudėti. Gal tikėjosi pamatyti ginčą.

Smulkaus sudėjimo vyras dailiai išlygintu kostiumu prisistatė Džonu Stadsgardu. Nedidukas, atrodantis kaip valdžios atstovas. Jei ne tas plokščias rudas lagaminėlis po pažastimi, jis būtų atrodęs visai nekenksmingas. Maloni šypsena ir ištiesta ranka. Vis dėlto tas įspūdis išgaravo, vos tik Stadsgardas pravėrė burną.

– Yra pranešimas apie tai, kad čia, koridoriuje ir rūsyje, per paskutinį patikrinimą rasta asbesto. Turėsim patikrinti izoliaciją, padaryti šią vietą saugią darbui.

Karlas įsispoksojo į lubas. Vienas prakeiktas vamzdis. Vienintelis visame rūsyje. Po velnių.

– Matau, kad čia įrengti kabinetai, – tęsė kostiumuotasis. – Ar tai suderinama su oficialiomis pareigomis ir pastato priešgaisrinėmis taisyklėmis? – jis jau ruošėsi atidaryti lagaminėlį, akivaizdžiai turėjo šūsnį dokumentų, kuriuose būtų radęs atsakymą į savo klausimą.

– Kabinetai? Kokie kabinetai? – aplenkė jį Karlas. – Turit omenyje šią archyvinių dokumentų saugyklą?

– Archyvinių dokumentų saugyklą? – akimirką žmogelis atrodė sutrikęs, bet paskui biurokratiškumas paėmė viršų. – Man šis terminas ne itin žinomas, bet aiškiai matau, kad per dieną daugybė darbo, kurį pavadinčiau su tiesioginėmis pareigomis susijusia veikla, atliekama čia.

– Turite omenyje kavos aparatą? Jei norite, galim pastatyti jį kur nors kitur.

– Ne, ne tai. Kalbu apie visą struktūrą. Stalai, skelbimų lentos, stelažai, drabužių kabyklos, archyvai, biuro įranga, fotokopijavimo aparatai.

– O, teisingai, dabar supratau! Klausykit, ar žinot, kiek pakopų iš čia iki trečio aukšto?

– Ne.

– Gerai, tada tikriausiai nežinot ir to, kad mums trūksta darbuotojų, kad sugaištume didžiąją dienos dalį, jei turėtume bėgioti tais laiptais aukštyn ir žemyn kaskart, prireikus nukopijuoti ką nors į archyvą. Gal norėtumėt, kad žudikai laisvai bastytųsi aplink, užuot mums tinkamai atlikus savo darbą?

Stadsgardas jau žiojosi prieštarauti, bet Karlas kilstelėjęs ranką jį sulaikė.

– Kur būtent yra tas asbestas?

Atvykėlis susiraukė.

– Kalba ne apie tai, kur ir kaip. Patalpa užteršta asbestu. Asbestas yra kancerogenas. Jo taip paprastai drėgna grindų šluoste neišvalysi.

– Rouze, ar buvai čia, kai vyko tikrinimas?

Sekretorė parodė į koridorių.

– Jie rado dulkių kažkur ten.

– ASADAI! – Karlas suriko taip garsiai, kad Stadsgardas žingtelėjo atatupstas. – Einam, Rouze, parodysi, – pridūrė jis, kai pasirodė padėjėjas.

– Tu irgi, Asadai. Atsinešk kibirą, skudurą ir tas gražias žalias pirštines. Turėsi darbo.

Jie paėjėjo penkiolika žingsnių koridoriumi, ir sekretorė parodė į baltus miltelius ant grindų.

– Štai! – šūktelėjo ji.

Pareigūnas iš Sveikatos ir saugos agentūros užprotestavo, stengėsi paaiškinti, jog tai, ką jie akivaizdžiai ketina daryti, visiškai neatitinka reikalavimų. Teršalų šaltinis liktų, o sveikas protas ir visos taisyklės diktuoja, kad jie turi būti pašalinti pagal galiojančius reikalavimus.

Mjorkas nekreipė į jį dėmesio.

– Kai viską išvalysi, Asadai, eik prie telefono ir iškviesk stalių. Mums reikia pertvaros, skiriančios tą, pasak Sveikatos ir saugos agentūros, užterštą zoną nuo mūsų saugyklos. Juk nenorim įkvėpti į plaučius to mėšlo, nagi?

Padėjėjas lėtai papurtė galvą.

– Kaip pavadinai šią vietą, Karlai? Saugykla?..

– Tiesiog išvalyk grindis, Asadai. Žmogus neturi laiko.

Pareigūnas piktai dėbtelėjo į Karlą.

– Mes jums pranešime, – pastaruosius žodžius jis ištarė greitai trepsėdamas koridoriumi tolyn, po pažastimi tvirtai prispaudęs lagaminėlį.

Praneš! Karlas nė akimirkos tuo nesuabejojo.

– Dabar pasakyk man, Asadai, ką veikia ant sienos visos mano bylos? – paklausė detektyvas. – Tavo paties labui, tikiuosi, kad ten kopijos.

– Kopijos? Jeigu tau labiau patinka kopijos, Karlai, galiu vėl jas nuimti. Galiu padaryti tau visas kopijas, kokių tik nori, be problemų.

Mjorkas nurijo seiles.

– Ar tiesiai man į akis sakai, kad čia originalūs dokumentai, kuriuos pakabinai džiūti?

– Pažiūrėk į mano sistemą. Prašau, pasakyk, jeigu ji tau neatrodys fantastiška. Aš neisiu iš proto.

Detektyvas staiga atsitraukė atgal.

– Iš proto? – pakartojo jis. Tik dvi savaites nebuvo, o jo darbuotojai, prisikvėpavę asbesto, išsikraustė iš galvos.

– Žiūrėk, Karlai, – padėjėjas džiugiai ištiesė du virvutės kamuoliukus.

– Šaunu. Nušvilpei kelis metrus virvutės. Mėlynos ir raudonos. Puiku. Po devynių mėnesių galėsi supakuoti kalėdines dovanas.

Asadas patapšnojo jam per nugarą.

– Cha, cha, Karlai. Labai gerai. Dabar tu vėl tapai savimi.

Mjorkas papurtė galvą. Jį erzino mintis, kad pensija dar labai toli.

– Bet pažiūrėk, – Asadas ištraukė mėlyną virvutę, tada atplėšė lipniosios juostos ir pritvirtino virvutės galą prie vienos septintojo dešimtmečio bylos. Paskui pertraukė virvutę per kitas bylas, nukirpo ir prilipdė kitą jos galą prie bylos iš devintojo dešimtmečio. – Sumanu, tiesa?

Detektyvas susidėjo ant sprando rankas, tarsi prilaikydamas galvą.

– Puikus meno kūrinys, Asadai. Endis Varholas didžiuotųsi.

– Koks Endis?

– Ką būtent darai? Ar bandai daryti prielaidą, kad tos dvi bylos susijusios?

– Tik įsivaizduok, jeigu jos iš tikrųjų būtų susijusios, tada mes galėtume tai pamatyti, – jis parodė mėlyną virvutę. – Kaip tik čia! Mėlyna virvutė! – jis spragtelėjo pirštais. – Vadinasi, mes manom, kad bylos gali turėti kažką bendra.

Mjorkas giliai įkvėpė.

– Aha! Leisk atspėti, kam skirta raudonoji.

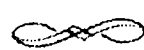
– Taip, būtent! Ji tiems atvejams, kai žinom, kad bylos tikrai *yra* susijusios. Gera sistema, kaip tau atrodo?

Detektyvas įkvėpė daugiau oro.

– Taip, Asadai. Tame yra vienintelis blogas dalykas – nė viena iš šių bylų nieko bendra su kitomis neturi. Tokiu atveju būtų daug geriau jas laikyti ant mano stalo, sudėtas į krūvą, kad laisvu laiku galėtume tirti. Ar tau taip tiktų?

Tai buvo ne klausimas, bet jis vis tiek išgirdo atsakymą.

– Na, gerai, bose, – Asadas pasiūbavo pirmyn ir atgal ant savo nunešiotų batų iš netikros odos. – Po dešimties minučių pradėsiu kopijuoti. Originalai tau, kopijos ant sienos man.

Markusas Jakobsenas atrodė staiga pasenęs. Pastaruoju metu ant savo rašomojo stalo jis turėjo daug bylų. Ne tik užtrukęs gaujų karas su nuolat įvykstančiais susišaudymais Norebro rajone, bet ir keli baisūs gaisrai, visais atvejais padegimai, pridarę milžiniškų finansinių nuostolių bei nusinešę ne vieno žmogaus gyvybę. Visada naktimis. Jei pastarąją savaitę Markusas miegodavo bent tris valandas per parą, jausdavosi gerai. Gal verta būti nuolaidžiam, nežinia apie ką pagalvojo Markusas.

– Kas atsitiko, viršininke? Kodėl man vėl reikia vilktis laiptais aukštyn? – paklausė Mjorkas.

Markusas pačiupinėjo tuščią cigarečių pakelį. Vargšas žmogus, pagalvojo detektyvas, jis niekada neatpras nuo rūkalų.

– Taip, žinau, čia tau mažai vietos, Karlai. Bet, kalbant iš esmės, man neleidžiama palikti tavęs rūsyje. O dabar paskambino iš Sveikatos ir saugos agentūros, sako, kad trukdei jų pareigūnui.

– Viskas sutvarkyta, Markusai. Koridoriaus viduryje skubiai įtaisėm pertvarą su durimis. Viskas bus uždaryta.

Maišeliai po Markuso akimis, rodos, padidėjo.

– Būtent to aš nenorėčiau girdėti, Karlai. Štai kodėl tu, Rouzė ir Asadas įsikursite čia. Nenoriu susilaukti pylos iš Sveikatos ir saugos agentūros. Jau ir taip pakanka rūpesčių. Žinai, kiek darbo šiuo metu turiu? Pats pasižiūrėk, – jis parodė naują dailų plokščiaekranį televizorių ant sienos. TV2 žinios rodė, kokią įtaką miestui daro gaujų karas. Kvietimas į laidotuvių procesiją Kopenhagos gatvėmis, pagerbiant vieną iš aukų, mažai paveikė kitus reikalus. Žmonės piktinosi, kad policija tiesiog nepaima tvarkos drumstėjų už pakarpų ir nepasistengia, kad gatvės vėl būtų saugios.

Markusas Jakobsenas iš tiesų buvo susirūpinęs.

– Gerai, jei ketini mus čia perkelti, „Q“ skyrių tuoj pat gali uždaryti. Šią akimirką.

– Negundyk manęs, Karlai.

– Nori pasakyti, kad atsisakysi aštuonių milijonų kronų per metus? Argi mums nebuvo skiriami aštuoni milijonai? Velniškai didelė kaina už benziną tam senam laužui, kuriuo važinėjam. Ak, taip, dar trys algos, žinoma, man, Rouzei ir Asadui. Aštuoni milijonai. Ne visai tikėtina, ar ne?

Žmogžudysčių skyriaus viršininkas atsiduso. Karlas prirėmė jį prie sienos. Be šių lėšų jo paties skyrius greitai pritrūktų mažiausiai penkių milijonų per metus. Kūrybingas perskirstymas. Šiek tiek panašu į vyriausybės paramos projektą atokiems regionams. Įteisintas apiplėšimas.

– Prašom pateikti problemos sprendimus, – galų gale ištarė Jakobsenas.

– Vis dėlto, kur ketinai mus įkurdinti? Išvietėj? Lango nišoj, kur vakar stovėjo Asadas? O gal čia, savo kabinete?

– Koridoriuje yra vietos, – kalbėdamas Markusas Jakobsenas pastebimai susiraukė. – Greitai surasime, kur geriau. Toks sumanymas, Karlai.

– Gerai, man tinka. Tada mums reikės trijų naujų stalų, – detektyvas atsistojo ir ištiesė ranką tarsi užbaigdamas sandorį.

Žmogžudysčių skyriaus viršininkas truputį atsitraukė.

– Minutėlę. Jaučiu, kad čia kažkas įtartina.

– Įtartina? Gausit tris papildomus stalus, o kai Sveikatos ir saugos agentūros pareigūnai grįš, pasiųsiu Rouzę į viršų pagražinti tuščių kėdžių.

– Jie niekada tuo nepatikės, Karlai, – viršininkas trumpam nutilo ir atrodė tarsi ketintų praryti jauką. – Kita vertus... Gal prisėsi minutėlei? Noriu tau kai ką parodyti. Prisimeni, prieš trejetą ar ketvertą metų padėjom kolegoms Škotijoje?

Mjorkas dvejodamas linktelėjo. Negi dabar Markusas ketina „Q" skyriui priskirti dūdmaišius ir hagius? Negana norvegų, tai dar ir škotai!

– Mes nusiuntėm jiems Vestrėje kalėjusių škotų DNR, esu tikras, kad prisimeni. Ten buvo Bako byla. Ištyrę DNR jie išnarpliojo žmogžudystės bylą ir dabar mainais kai ką atsiuntė mums. Policijos ekspertas Daglasas Giljamas iš Edinburgo atsiuntė šį paketą. Jame yra raštelis. Matyt, laiškas butelyje. Po lingvistinės apžiūros kolegos nutarė, kad jis iš Danijos, – viršininkas pakėlė rudą kartoninę dėžutę. – Jie nori žinoti, koks bus rezultatas, jei mes pajėgsime susigaudyti. Laiškas tavo, Karlai.

Jakobsenas įteikė jam dėžutę ir rankos mostu parodė, kad pokalbis baigtas.

– Ką turėčiau su juo daryti? – paklausė Mjorkas. – Gal verčiau perduokim laišką pašto tarnybai?

Viršininkas nusišypsojo.

– Labai juokinga. Gaila, kad Danijos paštas kaip tik neturi paslapčių aiškinimo specialistų, sakyčiau jie labiau linkę jas kurti.

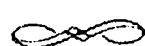
– Mes ir taip užsiėmę, – paprieštaravo detektyvas.

– Aš tuo neabejoju, Karlai. Bet pažiūrėk, ką galima padaryti. Galbūt nieko. Beje, šis atvejis atitinka „Q“ skyriaus kriterijus. Senas, neišaiškintas ir niekas kitas dėl jo užpakalio nepajudintų.

Vėl negalėsiu pailsėti, mąstė Karlas, leisdamasis laiptais su dėžute rankoje.

Kita vertus...

Jei nusnūs valandėlę, nepakenks danų ir škotų santykiams.

– Viską baigsiu iki rytojaus. Rouzė man padeda, – tarė Asadas svarstydamas, kurioje iš trijų krūvelių, sudarančių Karlo sistemą, anksčiau gulėjo byla, jo dabar laikoma rankoje.

Detektyvas kažką burbtelėjo. Priešais jį ant stalo stovėjo škotų atsiųsta dėžutė. Nuojautos paprastai išsipildo, o Karlas, matydamas kartoninį siuntinį su perlaužtu muitinės antspaudu, pajuto kažką negero.

– Gal čia nauja byla? – susidomėjo Asadas, įsmeigęs žvilgsnį į rudą paketą. – Kas atidarė dėžutę?

Mjorkas kilstelėjo nykštį rodydamas į trečią aukštą.

– Rouze, gal gali minutėlei ateiti? – šūktelėjo jis į koridorių.

Praėjo penkios minutės, kol ji pasirodė: pakankamai laiko, jos požiūriu, parodyti, kas čia viršininkas. Prie to priprantama.

– Ką pasakytum, jei gautum savo pirmąją tikrą bylą, Rouze? – detektyvas atsargiai per stalą jai stumtelėjo kartoninę dėžutę.

Jis neįžvelgė jos akių po juodais kaip anglis pankiškais kirpčiukais, bet tikrai pajuto, kad jos nekibirkščiuoja susižavėjimu.

– Leisk spėti, – prabilo Rouzė. – Tai susiję su vaikų pornografija arba kontrabanda, tiesa? Su tuo, dėl ko nepakeltum nuo kėdės užpakalio. Tokiu atveju atsakymas *ne.* Jei nenori tos bylos pats, gali atiduoti pasismaginti savo mažajam kupranugarių varovui. Aš turiu kitų reikalų.

Mjorkas nusišypsojo. Iš tiesų ji nesikeikė ir nespyrė į duris. O pavadindama Asadą kupranugarių varovu vos ne komplimentą jam pasakė. Akivaizdu, kad Rouzės nuotaika buvo gera. Jis vėl stumtelėjo dėžutę.

– Čia laiškas. Žinutė butelyje. Dar nemačiau. Galėtume kartu atidaryti.

Sekretorė suraukė nosį. Nepatiklumas buvo jos gyvenimo draugas.

Karlas atidarė dėžutę, išbėrė saują putų polistireno granulių, ištraukė aplanką ir padėjo ant stalo. Paskui, paieškojęs birioje pakuotėje, rado plastikinį maišelį.

– Kas viduje? – susidomėjo Rouzė.

– Spėju, kad butelio šukės.

– Nori pasakyti, kad škotai jį sudaužė?

– Ne, jie jį išardė. Aplanke yra instrukcija, kurioje nurodyta, kaip butelį vėl sudėti. Tokiai visų galų meistrei kaip tu turėtų būti vieni juokai.

Sekretorė parodė jam liežuvį ir rankoje pasvėrė maišelį.

– Nelabai sunkus. Kokio dydžio jis buvo?

Mjorkas pastūmė jai aplanką su byla.

– Pasiskaityk.

Rouzė paliko dėžutę ir nužingsniavo koridoriumi. Pagaliau ramybė. Po valandos bus laikas eiti namo. Jis sės į traukinį, važiuojantį į Alerodą, nusipirks butelį viskio, anestezuosis kartu su Hardžiu, išgers po stiklinę, vienas per šiaudelį, kitas su ledu. Bus rami naktis.

Detektyvas užsimerkė ir snustelėjo daugiausia dešimt sekundžių, kol staiga pajuto priešais jį stovintį Asadą.

– Aš kai ką radau, Karlai. Ateik, žvilgtelk į sieną.

Keista, kaip vos kelias sekundes pabuvus miego karalystėje taip smarkiai paveikiamas pusiausvyros pojūtis, mąstė jis, mieguistas ramstydamas koridoriaus sieną, kai Asadas didžiuodamasis rodė vieną dokumentą, kabantį skelbimų lentoje.

Mjorkas prisivertė grįžti į realų pasaulį.

– Pakartok, Asadai. Mano mintys buvo kažkur nuklydusios.

– Aš tiktai klausiau, ar manai, kad viršininkas gali neatkreipti dėmesio į šitą bylą, turėdamas omenyje visus Kopenhagoje sukeltus gaisrus.

Detektyvas patikrino grindis sau po kojomis, norėdamas įsitikinti, kad jos tvirtos, tada nuėjo prie sienos, į kurią dabar Asadas buvo įbedęs smilių. Byla keturiolikos metų senumo. Gaisras, po kurio rastas kūnas. Galbūt žmogžudystė, įvykdyta netoli miesto ežero, vadinamo Damhusu. Byla susijusi su rastu kūnu, taip apdegusiu, kad nei mirties laiko, nei lyties teismo medicinos ekspertai nustatyti negalėjo. Visa genetinė medžiaga buvo sunaikinta. Joks dingęs asmuo neatitiko kūno duomenų. Galų gale bylą teko padėti į lentyną. Karlas ją gerai prisiminė. Tai buvo viena iš Antonseno bylų.

– Kodėl manai, kad ji turi kažką bendra su dabartiniais padegimais, Asadai?

– Padegimais?

– Sukeltais gaisrais.

– Todėl! – Asadas energingai pabaksnojo į smulkią skeleto likučių nuotrauką. – Šitas apvalus griovelis jo trumpojo piršto kaule. Čia irgi apie jį kai kas rašyta, – jis nuėmė plastikinį aplanką nuo skelbimų lentos ir surado lapą iš protokolo. – Čia jis apibūdintas. *Tarsi likęs nuo daug metų nešioto žiedo su antspaudu*, taip parašyta. Vientisas griovelis aplink pirštą.

– Tai kas?

– Ant trumpojo piršto, Karlai.

– Ir?

– Iš „A“ skyriaus prisimenu, kad pirmajame gaisre rastas kūnas visai neturėjo trumpojo piršto.

– Gerai. Taisyklingai sakoma – mažojo piršto, Asadai. Ne trumpojo.

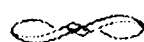
– Tiksliai. O kitame gaisre rasto žmogaus trumpasis pirštas buvo su grioveliu. Visai kaip čia.

Detektyvas išraiškingai kilstelėjo antakius.

– Asadai, manau, turėtum užlipti į trečią aukštą ir pasakyti viršininkui tai, ką pasakei man.

Padėjėjas nusišypsojo.

– Niekada nebūčiau to pastebėjęs, jei ne ta nuotrauka, pakabinta ant sienos ir kabanti visą laiką man prieš nosį. Argi nekeista?

Gavus naują užduotį neįveikiamuose Rouzės šarvuose tarsi atsirado plyšys. Bet kuriuo atveju ji nepradėjo šaukdama mojuoti dokumentu Mjorkui prieš nosį, bet patraukė jo peleninę ir atsargiai, beveik pagarbiai padėjo laišką ant stalo.

– Labai sunku perskaityti. Atrodo, laiškas buvo parašytas krauju, kuris pamažu sugėrė drėgmę nuo stiklo ir išsiliejo popieriuje. Beje, didžiosios raidės blogai matomos. Tačiau antraštė visai aiški. Matai, kaip lengvai įskaitoma. Joje parašyta GELBĖKIT.

Karlas nenoromis palinko į priekį ir ėmė tyrinėti tai, kas liko iš didžiųjų raidžių. Kadaise tikriausiai buvęs baltas popierius parudavo. Jo kraštai keliose vietose įplyšo, trūko kelių gabalėlių, kurie, matyt, buvo prarasti popierių išlankstant po ilgo buvimo drėgmėje.

– Ar atlikta analizė, kokie jos rezultatai? Kur rastas butelis? Kada?

– Jį surado prie Orknio salų. Pateko į žvejų tinklą. Matyt, du tūkstančiai antraisiais.

– Du tūkstančiai antraisiais! Škotai neskubėjo jo perduoti.

– Butelis buvo paliktas ant palangės ir pamirštas. Tikriausiai dėl to viduje susikaupė drėgmė. Jis stovėjo saulėje.

– Tie škotai visi apsilakėliai, – sumurmėjo detektyvas.

– Čia yra visai bevertis DNR analizės rezultatas. Ir kelios nuotraukos, darytos ultravioletinėje šviesoje. Škotai padarė, ką galėjo, kad išsaugotų laišką. Pažvelk, čia jų atlikta žodžių rekonstrukcija. Kai kuriuos iš jų tikrai galima perskaityti.

Mjorkas žvilgtelėjo į fotokopiją ir tuoj pat pasigailėjo skubotai įvertinęs škotus. Palyginus originalų laišką su bandymu jį rekonstruoti, rezultatas išties buvo įspūdingas.

Jis permetė akimis rekonstruotą laišką. Žmones visada žavėjo mintis išsiųsti žinutę butelyje, kuris gali atsidurti kitame pasaulio krašte, ir galbūt patirti naujų, netikėtų nuotykių.

Tik ne šiuo atveju. Šis laiškas buvo labai rimtas. Nieko bendra neturėjo su berniukiškomis išdaigomis ar jaunųjų skautų užduotimi kokioje nors jaudinančioje išvykoje. Čia nebuvo nei žydro dangaus, nei harmonijos. Jis tikriausiai toks, koks ir atrodo.

Beviltiškas pagalbos šauksmas.

5

Tą akimirką, kai jis paliko žmoną, paliko ir įprastą gyvenimą. Vyras nuvažiavo į nuošalų ūkio darbininko namelį, esantį apie dvidešimt kilometrų nuo Roskildės, beveik pusiaukelėje tarp jų namų ir sodybos prie fjordo. Iš daržinės atbulomis išvairavo furgoną, o į jo vietą pastatė mersedesą. Užrakinęs daržinės duris greitai nusiprausė po dušu, persidažė plaukus, pasikeitė drabužius ir dešimt minučių stovėjo prieš veidrodį tvarkydamasis. Spintose susirado viską, ko jam reikėjo, tada išėjo su krepšiais ir sėdo į melsvą *Peugeot Partner,* kuriuo naudodavosi išvykose. Niekuo neišsiskiriantis automobilis, nei per didelis, nei per mažas, purvu apdrabstyti numeriai iš pirmo žvilgsnio nelabai nešvarus ir vis dėlto beveik neįžiūrimi. Jis buvo registruotas tuo pačiu vardu, kuriuo vyras naudojosi pirkdamas šį namelį. Furgonas tiko jo tikslui.

Kol pasiekdavo šį etapą, vyras visada kruopščiai ruošdavosi. Internete bei sąrašuose, kurių prisijungimo kodus rinko ne vienus metus, susirasdavo reikiamą informaciją apie potencialias aukas. Visada turėdavo daug grynųjų, už degalus ir tiltų mokestį mokėdavo stambiomis kupiūromis, visada stovėdavo nusigręžęs nuo kamerų, laikydavosi atokiau, jei pajusdavo ką nors įtartino.

Šį kartą jo medžioklės plotas buvo Vidurio Jutlandija, regionas, kuriame telkėsi daugybė religinių sektų. Praėjo pora metų nuo to laiko, kai jis paskutinį kartą ten smogė. Ką ir sakyti, jis sėjo mirtį labai rūpestingai ir atidžiai.

Jis kurį laiką stebėdavo būsimas aukas, paprastai po porą dienų. Pasitaikius pirmai progai jis apsistojo pas moterį Hadersleve, paskui pas kitą nedidelėje gyvenvietėje, vadinamoje Lione. Rizika, kad jį atpažins taip toli, Viborgo srityje, buvo labai maža.

Vyras rinkosi aukas iš penkių šeimų. Dvi priklausė Jehovos liudytojams, viena evangelininkams, viena *Moralės sargybiniams* ir penktoji – Motinos bažnyčiai. Esant dabartinei padėčiai jis buvo linkęs rinktis auką iš pastarosios.

Vyras atvyko į Viborgą apie aštuntą vakaro, gerokai per anksti tam, ką ketino padaryti, ypač tokiame miestelyje, bet atsarga gėdos nedaro.

Jo kriterijai renkantis barus, kuriuose rastų moterų, sutinkančių priimti jį į savo namus, visada būdavo tie patys. Baras turi būti ne per mažas. Taip pat ne tokioje vietoje, kur visi vienas kitą pažįsta. Neturi būti per daug nuolatinių lankytojų. Taip pat netinka pigus, kuriame nesilanko tam tikro lygio moterys tarp trisdešimt penkerių ir penkiasdešimt penkerių metų.

Pirmasis jo kelionėje pasitaikęs Juliaus baras buvo per ankštas ir niūrus – vien medinis kičas ir *vienarankiai banditai*. Kitas baras atrodė geresnis. Jame buvo nedidelė šokių aikštelė, o svečiai padorūs, išskyrus vieną nuolatinį lankytoją, kuris tuoj pat įsitaisė ant gretimos kėdės prie baro, visai šalia jo. Jeigu jis čia susirastų moterį, šitas vyrukas beveik garantuotai jį prisimintų, nepaisant mandagaus jo pasiūlytos draugijos atsisakymo.

Po penktojo bandymo vyras rado tai, ko ieškojo. Užrašai virš baro, rodos, tai patvirtino: *Romieji yra pašėlę; Terminalas yra jūsų*

namai toli nuo namų. Paskutinysis ypač taiklus: *Geriausi miesto papai yra čia.*

Terminalas, paslėptas Greiveno gatvėje, užsidarydavo anksti, vienuoliktą vakaro, bet žmonės mėgo Henkoko Hokerio alų ir čionykštę roko muziką. Vyras nujautė, kad prieš barui užsidarant tikrai išeis su moterimi.

Jis išsirinko ne visai jauną moterį, sėdinčią prie lošimo automato. Jam atėjus ši moteris mažytėje šokių aikštelėje šoko viena, jos rankos laisvai sklandė ore. Ji buvo gana graži, tikrai ne lengvas grobis. Rimta žvejė šiuose vandenyse. Moteris, ieškanti vyro, kuriuo galėtų pasitikėti, šalia kurio norėtų pabusti visą likusį gyvenimą ir kurio nesitikėjo čia rasti. Ji, žinoma, atėjo į šį barą su bendradarbėmis po sunkios darbo dienos.

Dvi jos kikenančios, proporcingai sudėtos draugės stovėjo rūkymo salone, siūbuodamos į muzikos taktą, laisvosiose rankose laikydamos skirtingų baro stalelių numerius. Tikriausiai damos jau kurį laiką linksminosi. Šiaip ar taip, jis buvo įsitikinęs, kad per tas porą valandų niekas nesugebės įsiminti jo veido bruožų.

Jis sugavo moters žvilgsnį ir po penkių minučių pakvietė ją šokti. Moteris buvo lengvai apsvaigusi, bet negirta. Tai geras ženklas.

– Jūs nevietinis, – tarė ji. – Ką veikiate Viborge?

Nepažįstamoji kvepėjo maloniai, žvilgsnis buvo ramus ir valingas. Vyras lengvai atspėjo, ką ji nori išgirsti: kad jis dažnai lankosi Viborge, kad jam čia patinka, kad yra išsilavinęs, viengungis. Taigi taip ir pasakė. Atsainiai, lyg tarp kitko. Būtų pasakęs bet ką, kas padėtų įgyvendinti kėslus.

Po poros valandų jiedu gulėjo jos lovoje. Šeimininkė buvo patenkinta, o jis saugus žinodamas, kad gali su ja pasilikti porą savaičių be įprastų klausimų: ar tikrai aš tau patinku? Ar tavo ketinimai rimti?

Jis stengėsi nesužadinti per daug vilčių. Vaizdavo kuklų ir paslaptingą, vertė moterį nuolat spėlioti, kokias asmenybės gelmes slepia jo nerūpestingumas.

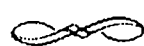
Kitą rytą jis atsikėlė pusę šešių, kaip buvo suplanavęs. Apsirengė. Atsargiai pasirausė šeimininkės stalčiuose ir spintelėse, šį tą išsiaiškino. Išsiskyrusi, tai jis jau žinojo. Vaikų neturi. Galbūt padorus darbelis vietinėje įstaigoje, kuris tikriausiai išsunkia iš jos visus syvus. Moteriai penkiasdešimt dveji ir šiuo savo gyvenimo momentu ji labiau nei bet kada pasiruošusi nuotykiams.

Vyras truputį praskleidė užuolaidas, kad šeimininkė matytų jo šypseną ir jaunatviškumą, tada atnešė jai į lovą padėklą su kava ir sumuštiniais.

Paskui moteris jį apkabino. Švelni ir nuolanki, duobutės skruostuose tapo gilesnės. Ji paglostė jam veidą ir jau ketino pabučiuoti randą, kai jis suėmęs už smakro atlošė jos galvą ir paklausė:

– Ar man registruotis *Palads* viešbutyje, ar norėtum, kad šį vakarą grįžčiau čia?

Atsakymas tebuvo formalumas. Moteris jausmingai prigludo prie jo ir pasakė, kur laiko raktą. Paskui vyras išslinko į furgoną ir išvažiavo iš ką tik rastos namų palaimos.

Šeima, kurią jis išsirinko, įstengs sumokėti įprastą jo reikalaujamą milijono kronų išpirką. Galbūt jiems reikės parduoti dalį akcijų, nors tam dabar tikrai ne pats geriausias laikas, bet jie finansiškai stiprūs. Žinoma, dėl ekonominės krizės sunkiau įvykdyti net nuosaikiai pelningą nusikaltimą, bet apdairiai renkantis aukas galimybė visada bus. Jis buvo įsitikinęs, kad ši šeima turi ir galimybių, ir valios įvykdyti jo reikalavimus. Ir padarys tai diskretiškai.

Jis jau kuris laikas juos stebėjo. Lankėsi jų bažnyčioje, po pamaldų kalbėjosi su tėvais. Žinojo, kiek laiko jie yra bendruomenės nariai, kaip užsidirba pragyvenimui, kiek turi vaikų ir kokie jų vardai. Taip pat bendrais bruožais žinojo jų kasdienio gyvenimo įpročius.

Šeima gyvena už Frederikso, už dvidešimties minučių kelio į pietus nuo Viborgo. Penki vaikai tarp dešimties ir aštuoniolikos metų. Visi tebegyvena namuose ir yra aktyvūs Motinos bažnyčios nariai. Du vyriausieji lanko gimnaziją Viborge; jų brolius ir seseris namie moko pusamžė motina, buvusi Tvindo mokyklos mokytoja, kuri trokšdama geresnio gyvenimo atsigręžė į Dievą. Taigi šeimos galva yra ji. Motina komanduoja pulkui ir rūpinasi jo tikėjimu. Vyras vyresnis už ją dvidešimčia metų ir yra vienas iš turtingiausių rajono verslininkų. Nors pusę savo pelno jis paaukojo Motinos bažnyčiai, kaip yra įpareigoti visi nariai, jam dar daug lieka. Toks verslas kaip jo – žemės ūkio mašinų ir įrangos nuoma vietiniams ūkininkams – niekada nebuvo rizikingas.

Javai auga ir tuomet, kai žlunga bankai.

Vienintelis šios šeimos trūkumas buvo tas, kad jų antrasis sūnus, visais kitais atžvilgiais puiki auka, pradėjo lankyti karatė pamokas. Dėl fizinės grėsmės, kurią galėtų sukelti tas laibas jaunuolis, nevertėjo jaudintis, bet ši aplinkybė gali sutrukdyti apskaičiuoti laiką.

Laikas yra viskas, kai padėtis tampa pavojinga.

Šiaip šis antrasis sūnus ir jo vidurinioji sesuo, ketvirtas vaikas šeimoje, turėjo visas savybes, reikalingas jo misijos sėkmei. Jie buvo sumanūs, geriausiai iš brolių atrodantys, taip pat labiausiai dominuojantys. Beveik garantuotai motinos numylėtiniai. Geri tikintieji, taip pat gana maištingi. Vieni iš tų, kurie arba tampa

aukštais dvasininkais, arba atskiriami nuo bažnyčios. Tikintieji, bet vis dėlto nepalenkiami. Puikus derinys.

Galbūt tie vaikai truputį panašūs į jį kadaise.

Vyras pastatė furgoną tarp apsauginės juostos medžių ir ilgai sėdėjo žvalgydamasis pro žiūronus, stebėdamas sode per namuose vykstančių pamokų pertrauką bėgiojančius vaikus. Jo pasirinkta mergaitė, rodos, buvo kažkuo užsiėmusi sodo kampe, po medžiais. Kažkuo, ko nederėtų matyti kitiems. Kurį laiką ji klūpėjo aukštoje žolėje. Jis dar kartą įsitikino, kad puikiai pasirinko.

Tam, ką daro mergaitė, jos motina ir bažnyčia nepritartų, pagalvojo jis ir palingavo galva. Dievas visada skiria išbandymus savo bandos geriausiems, ir dvylikametė Magdalena, greitai tapsianti jauna moterimi, ne išimtis.

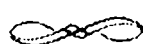
Jis atsilošęs sėdėjo dar kurį laiką, nenuleisdamas akių nuo sodybos, stovinčios pakelėje prie posūkio į Stanghedę. Stebėdamas pro žiūronus jis aiškiai matė mergaitės elgesio modelį. Kaskart, kai vaikams būdavo pertrauka, ji ieškojo vienumos sodo kampe, o kai motina kviesdavo visus į kitą pamoką, ji slėpdavo tai, kuo buvo užsiėmusi.

Viską apsvarsčius, mergaitė, būdama beveik suaugusi, šeimoje, kuri pasišventė Motinos bažnyčiai, turėjo laikytis daugybės apribojimų. Šokiai, muzika, spauda, kitokia nei bažnytinė, alkoholis, bendravimas su žmonėmis, nepriklausančiais jų bendruomenei, mylimi gyvūnai, televizija, internetas – visa tai buvo draudžiama, o bausmė už nepaklusnumą griežta: atskyrimas nuo šeimos ir bažnyčios.

Vyras, patenkintas pasirinkimu, nuvažiavo berniukams dar negrįžus namo. Dabar jis paskutinį kartą patikrins tėvo įmonės sąs-

kaitas ir jo mokesčių deklaracijas, prieš atnaujindamas stebėjimą kitą rytą.

Greitai kelio atgal nebebus. Tai pagalvojęs vyras liko patenkintas.

Jos vardas buvo Izabelė. Moteris, kuri jį priėmė į savo namus, neatrodė tokia egzotiška kaip vardas. Švediški detektyvai knygų lentynoje ir Anos Linet kompaktiniai diskai grotuve. Tiesi ir paprasta.

Vyras pažvelgė į laikrodį. Po pusvalandžio ji grįš namo, bet dar yra daugybė laiko patikrinti, ar nebus kokių nemalonių staigmenų. Atsisėdęs prie Izabelės rašomojo stalo jis įjungė jos nešiojamąjį kompiuterį ir garsiai suniurnėjo, kai šis nurodė įvesti slaptažodį. Tuščiai išbandė šešias ar septynias kombinacijas, kol pakėlęs apsauginį stalo kilimėlį rado aiškiai įskaitomą internetinių slaptažodžių sąrašą. Visada tas pats: tokios moterys kaip Izabelė naudoja gimtadienių datas, savo vaikų ar šunų vardus, telefono numerius arba paprastą skaičių kombinaciją, dažnai mažėjančia tvarka, arba užsirašo slaptažodžius ir paslepia ne toliau nei už poros metrų nuo klaviatūros, kad galėtų perskaityti nepakildamos nuo kėdės.

Vyras perskaitė laiškus ir patenkintas pastebėjo, kad jame Izabelė rado vyrą, kurio seniai ieškojo. Galbūt jis buvo pora metų jaunesnis, nei ji įsivaizdavo, bet kuri moteris to atsisakytų?

Patikrino šeimininkės elektroninio pašto adresus. Vienas priklausė nuolatiniam korespondentui. Jo vardas buvo Karstenas Jonsonas. Gal brolis ar buvęs vyras. Tai nesvarbu. Reikšmingas dalykas buvo jo elektroninio pašto galūnė: *police.dk.*

Negerai, pamanė jis. Kai ateis laikas, teks susilaikyti nuo smurto ir išsiversti su žodiniais įžeidimais arba tiesiog išmėtyti namuose

savo nešvarius skalbinius, kurie pagal Izabelės internetinių pažinčių profilį buvo viena iš pagrindinių priežasčių nutraukti santykius.

Nusikaltėlis iš kišenės išsitraukė mažą *BlueTinum* atmintinę ir įstatė į USB jungties lizdą. Įrašė skaipo paskyrą ir kontaktus. Paskui surinko žmonos mobiliojo telefono numerį.

Šiuo metu ji bus parduotuvėje. Visada ta pati rutina. Jis pasiūlys pasiruošti, nupirkti šampano ir įdėti jį į šaldytuvą.

Po dešimto skambučio jis susiraukė. Anksčiau žmona visada atsiliepdavo. Jei ji ir buvo prisirišusi prie kokio daikto, tai prie savo telefono.

Vėl paskambino. Žmona neatsiliepė.

Jis palinko į priekį ir spoksojo į klaviatūrą jausdamas, kaip kaista skruostai.

Verčiau jau ji turėtų įtikinamą pasiaiškinimą. Dabar atsiskleidę nauji jos asmenybės bruožai gali jį priversti pademonstruoti savuosius.

Jai tai nepatiktų. Labai nepatiktų.

6

– Na, turiu pasakyti, kad Asado pastabumas suteikė mums peno apmąstymams, – tarė viršininkas, judindamas pečius po odiniu švarku. Po dešimties minučių jis stovės prie gatvės kampo Šiaurės vakarų rajone, tyrinėdamas kraujo dėmes, likusias po naktinio susišaudymo. Karlas jam nepavydėjo.

Jis linktelėjo.

– Tai sutinki su Asadu, kad gaisrai gali būti susiję?

– Trys iš keturių gaisrų aukų ant pirštikaulio turi tokį pat griovelį. Tikrai yra apie ką pagalvoti. Palauksim ir pamatysim. Medžiaga pas patologus, tad dabar jų eilė. Bet mano nosis, Karlai... – jis smiliumi bakstelėjo į savo išskirtinį iškilumą. Nedaug kas buvo įkišęs nosį į tokią daugybę bjaurių bylų kaip Markusas Jakobsenas. Sąsaja yra. Mjorkas pats tai nujautė.

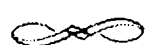
Jis pabandė kalbėti autoritetingu tonu, nors tokiu metu tai buvo nelengva.

– Tada, spėju, perimsit bylą.

– Taip.

Detektyvas linktelėjo. Dabar jis gali grįžti laiptais žemyn ir pažymėti, kad byla, kiek ji susijusi su „Q“ skyriumi, yra uždaryta.

Tai pagerins statistiką.

– Ateik pažiūrėti, Karlai. Rouzė turi tau kai ką parodyti, – aidus balsas skambėjo taip, tarsi pulkas beždžionių staugūnų iš Borneo džiunglių būtų įsitaisiusios kabinetuose apačioje. Asadas tikrai neturėjo problemų dėl balso stygų.

Jis stovėjo švytinčiu veidu, rankoje laikydamas pluoštą fotokopijų. Kiek Mjorkas suprato, ten buvo ne dokumentai iš bylų. Matyt, padidintos kažkokių fragmentų nuotraukos, kurias geriausiu atveju galima apibūdinti kaip neaiškias.

– Žiūrėk, ką ji padarė.

Padėjėjas parodė į koridorių prie staliaus padarytos pertvaros, kuri turėjo apsaugoti juos nuo asbesto dulkių. Tiksliau, Asadas rodė ten, kur ji turėjo būti matoma. Tiek pertvarą, tiek duris joje slėpė fotokopijos, kruopščiai sudėliotos taip, kad sudarytų vientisą vaizdą.

Net už dešimties metrų buvo matyti, kad ten milžiniška laiško butelyje nuotrauka.

GELBĖKIT, buvo parašyta jame, o žodis užėmė beveik visą koridoriaus plotį.

– Šešiasdešimt keturi A4 formato lapai, ne mažiau. Puiku, negi ne, Karlai? Čia turiu paskutinius penkis. Dviejų šimtų keturiasdešimties centimetrų aukščio ir šimto septyniasdešimties pločio. Didelis, taip? Argi ji ne sumani?

Mjorkas žengė porą metrų arčiau. Rouzė keturpėsčia, atkišusi sėdynę, klijavo Asado kopijas apatiniame kampe.

Iš pradžių detektyvas nužvelgė jos sėdynę, tada Rouzės ir Asado atliktą darbą. Milžiniška nuotrauka turėjo privalumų ir trūkumų, tai iš karto krito į akis. Vietos, kuriose raidės buvo išblukusios, liko neaiškios, kitose – praktiškai neįskaitoma vingiuota rašysena, kurią

bandė rekonstruoti Škotijos detektyvų komanda, staiga tapo prasminga.

Viso šito esmė buvo ta, kad jie galėjo papildyti galvosūkį prie atpažįstamų raidžių pridėję mažiausiai dar dvidešimt įskaitomų.

Rouzė akimirkai atsisuko į Mjorką, ir nekreipdama dėmesio į jo lengvą mostą patraukė skečiamąsias kopėčias į koridoriaus vidurį.

– Ateik čia, Asadai. Pasakysiu, kur dėti tuos taškus, gerai?

Sekretorė pastūmė Karlą į šalį ir atsistojo tiksliai toje vietoje, kur jis stovėjo.

– Nespausk stipriai, Asadai.

Tas nuo kopėčių linktelėjo, laikydamas paruoštą pieštuką.

– Pradėk po GELBĖKIT, priešais *ro*. Įžiūriu tris aiškias dėmeles, vieną priešais ir dvi po *ro*. Ar girdi?

Asadas su Karlu atidžiai apžiūrėjo ant popieriaus marguojančias dėmeles. Jos atrodė lyg pilki kamuoliniai debesys šalia retušuotų *r* ir *o*.

Paskui padėjėjas linktelėjo ir uždėjo tašką ant kiekvienos iš trijų dėmelių.

Karlas žengė žingsnį į šalį. Atrodė visai protinga. Po aiškiai įskaitoma antrašte GELBĖKIT dvi raidės buvo apsuptos matomų išsiliejusių dėmių. Jūros vanduo ir butelyje susikaupusi drėgmė padarė savo darbą. Trys krauju parašytos raidės seniai išbluko ir dingo popieriuje. O, kad jie galėtų išsiaiškinti, kokios jos buvo.

Detektyvas akimirką pastovėjo stebėdamas, kaip Rouzė nurodinėja Asadui. Kruopštus darbas. Tik kur jis nuves, kai bus baigtas? Į nesibaigiančias spėliones, štai kur.

O kam to reikia? Laiškas gali būti kelių dešimčių metų senumo. Beje, vis dar yra tikimybė, kad čia viso labo tik pokštas. Rašysena atrodo nevikri, tarsi vaikiška. Pora jaunųjų skautų, truputį įpjautas pirštas, ir laiškas parašytas. Bet vėlgi...

– Nesu tikras dėl šito, Rouze, – išdrįso prabilti detektyvas. – Gal turėtume tiesiog viską pamiršti. Darbo ir taip turim į valias.

Mjorkas suglumęs išvydo savo žodžių poveikį. Sekretorė ėmė virpėti tarsi želė. Jei nebūtų jos gerai pažinojęs, būtų pamanęs, kad ji tuoj pratrūks juokais. Bet pernelyg gerai pažinojo, todėl pasitraukė. Tik per žingsnį, bet to pakako, kad išvengtų staiga ant jo greitakalbe pabertos keiksmų krušos.

Tai reiškė, kad Rouzė nepatenkinta detektyvo įsikišimu. Jis nebuvo toks begalvis, kad nesuvoktų esmės.

Karlas linktelėjo. Kaip sakė, darbo yra daugybė. Žinojo mažiausiai du segtuvus su svarbiomis bylomis, kurios tinkamai išdėstytos gražiai pridengs jo veidą, kol jis miegos. Rouzė ir Asadas gali linksmintis su savo maža dėlione, o detektyvas rūpinasi reikalais.

Sekretorė pastebėjo jo bailų pabėgimą. Ji lėtai atsisuko ir piktai į jį pažvelgė.

– Vis dėlto genialus sumanymas, Rouze. Puikiai atlikta, – leptelėjo Mjorkas, bet nepadarė jai įspūdžio.

– Leisiu tau pasirinkti, Karlai, – sušnypštė ji. Asadas ant kopėčių išsprogino akis.– Arba užčiaupk srėbtuvę, arba aš einu namo. Tavo žiniai, galėčiau vietoj savęs tiesiog atsiųsti savo seserį dvynę. Žinai, kas tada bus?

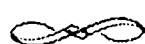
Mjorkas papurtė galvą. Jis nebuvo tikras, kad nori tai žinoti.

– Leisk man spėti. Ji ateis čia su trim vaikais, keturiomis katėmis, pora nuomininkų ir sumautu vyru. Aš teisus? Tavo kabinete bus kiek ankštoka, ką?

Sekretorė tvirtai įsisprendė kumščiais į šonus ir grėsmingai palinko į detektyvą.

– Kad ir kas tau primalė to mėšlo, nežinojo, apie ką kalba. Yrsa gyvena su manim ir neturi nei kačių, nei nuomininkų, – juodai apvestose jos akyse įsižiebė žodis IDIOTAS!

Karlas pasiduodamas iškėlė priešais save rankas. Kėdė jo kabinete viliojo dar labiau.

– Kas čia per kalbos apie jos dvynę seserį, Asadai? Ar anksčiau Rouzė grasino ja užsiundyti?

Padėjėjas žvaliai šokčiojo greta rotondos laiptais, bet Mjorkas jau pajuto kojose besikaupiantį šviną.

– Nepriimk visko asmeniškai, Karlai. Ji kaip smėlis ant kupranugario nugaros. Kartais nuo jo niežti užpakalį, o kartais ne. Tai priklauso nuo to, ar asmuo storaodis, – jis atsigręžė į detektyvą ir blykstelėjo dviem lygiomis eilėmis baltų kaip perlai dantų. Jei kieno nors užpakalis metams bėgant apsišarvavo stora oda, tai galbūt jo.

– Rouzė pasakojo man apie savo seserį Yrsą. Prisimenu jos vardą, nes jis skamba panašiai kaip prekybos centro pavadinimas *Irma*. Nemanau, kad seserys labai gerai sutaria, – pridūrė padėjėjas.

Yrsa? Ar iš tiesų ką nors dar taip vadina, svarstė Karlas, kol jiedu užlipo į trečią aukštą, jo širdies vožtuvams šokant fandangą.

– Viskas gerai, vaikinai? – paklausė pažįstamas balsas iš už rašomojo stalo. Liza grįžo! Liza, keturiasdešimties metų, itin gerai išsilaikiusių raumenų ir smegenų. Tikra dovana pojūčiams, priešingai nei atšiauri ponia Sorensen, palankiai besišypsanti Asadui, o prieš Karlą pakelianti galvą tarsi kobra, bakstelėta lazda.

– Liza, papasakok detektyvui inspektoriui, kaip puikiai su Franku praleidot laiką Jungtinėse Valstijose.

Ji grėsmingai nusišypsojo.

– Bijau, kad tam nėra laiko, – paskubomis atsakė Mjorkas. – Mūsų laukia Markusas.

Jis bergždžiai truktelėjo Asadą už rankovės.

Ačiū, Asadai, kad viską sumovei, pagalvojo detektyvas, kai Liza, švytėdama raudonai dažytomis lūpomis, ėmė džiaugsmingai pasakoti mėnesio atostogų įvykius. Atostogų, kurias ji praleido Amerikoje su pavytusiu vyru, staiga tapusiu bizonu dvigulėje lovoje jų išsinuomotame turistiniame automobilyje. Šių vaizdinių Karlas stengėsi atsikratyti iš visų jėgų, kartu su mintimis apie savo priverstinį celibatą.

– Prakeikta ragana, – burbtelėjo jis po nosimi. Asadas irgi ne geresnis. Jau neminint to laimingo šunsnukio, kuris sugundė Lizą. Dar tie *Médecins Sans Frontière**, ar kaip ten juos, prisiviliojo Moną, jo troškimų objektą, ir nutempė į juodąją Afriką.

– Karlai, kada ta tavo psichologė grįžta? – paklausė Asadas, jiems stovint prie pasitarimų kabineto durų. – Koks ten jos vardas? Mona, tiesa?

Detektyvas nutarė nekreipti dėmesio į šelmišką padėjėjo šypseną ir atidarė kabineto duris. Dauguma „A" skyriaus pareigūnų jau buvo susirinkę. Jie porą sekinančių dienų praleido gatvėse su informatoriais, sukiodamiesi tarp visuomenės padugnių, bet Asado atradimas sugrąžino juos į policijos pastatą.

Markusas Jakobsenas sugaišo dešimt minučių informuodamas savo komandą; tiek jis, tiek Larsas Bjornas atrodė gerokai nuvargę. Kelis kartus buvo paminėtas Asado vardas. Į jo spinduliuojančią šypseną kolegos žiūrėjo primerktomis akimis, akivaizdžiai stebėdamiesi, kaip ši beždžionėlė valytojas-padėjėjas staiga atsirado tarp jų.

Nė vienas neturėjo jėgų klausinėti. Iš esmės Asadas rado labai tikėtiną sąsają tarp senų ir naujų padegimo bylų. Visi kūnai, rasti gaisravietėse, turėjo tą patį griovelį ant kairės rankos mažojo pirš-

---

* *Médecins Sans Frontières* (prancūzų kalba reiškia *gydytojai be sienų*) – prancūzų įkurta tarptautinė nevyriausybinė organizacija, teikianti humanitarinę pagalbą trečiojo pasaulio šalyse, kur vyksta karas ar siaučia epidemijos.

to kaulo, išskyrus vieną asmenį, visai neturėjusį to piršto. Pasirodo, patologai apie griovelį ant pirštikaulio įrašė visose bylose, nors nė vienas nepastebėjo sąsajos tarp jų.

Atlikus autopsiją paaiškėjo, jog du žuvusieji ant mažojo piršto mūvėjo žiedą. Griovelis kaule atsirado ne nuo ugnies, tvirtino patologai. Labiausiai tikėtina, kad jie žiedus nešiojo nuo jaunystės ir todėl ant kaulinio audinio liko nepanaikinama žymė. Tokie žiedai galėjo būti kultūrinis ženklas, kaip kinių kojų tvarstymas, iškėlė hipotezę vienas patologas, o kitas pastebėjo, kad tai gal koks ritualas.

Markusas Jakobsenas linktelėjo. Kažkas panašaus. Negalima atmesti ir kokios nors brolijos versijos. Brolijos narys, gavęs žiedą, jo niekada nenusimauna.

Vienas lavonas neturėjo piršto, ir tai buvo jau kitas klausimas. Tam galėjo būti daugybė priežasčių, įskaitant ir tai, kad kažkas jį nukirto.

– Viskas, ką dabar turime daryti, tai sumegzti visus galus, – priėjo išvadą viršininko pavaduotojas Larsas Bjornas.

Beveik visi pritariamai linktelėjo, kai kurie atsiduso. Kas gali būti paprasčiau?

– „Q“ skyrius praneš, jei atkapstys panašių bylų, – pridūrė viršininkas, o vienas detektyvas, aiškiai nedirbantis jokio juodo darbo, patapšnojo Asadui per nugarą.

Jie vėl išėjo į koridorių.

– Karlai, ką ten sakei apie tą Moną Ibsen? – su terjero atkaklumu tęsė Asadas. – Ar nenorėtum, kad ji grįžtų namo, kol pautai neapsunko kaip patrankos sviediniai?

Rūsyje viskas buvo beveik taip pat. Rouzė atsitempė taburetę, pastatė priešais nuotrauką ant sienos ir dabar sėdėjo mąstydama taip intensyviai, kad iš už nugaros kone galėjai matyti, kaip ji susiraukusi.

Atrodo, sekretorė įstrigo.

Mjorkas pažvelgė į milžinišką fotokopiją. Iš tiesų nelengvas galvosūkis, švelniai tariant.

Jie jau apvedžiojo visas raides flomasteriu. Tai galbūt buvo ne pats išmintingiausias dalykas, bet ir Karlas pastebėjo, kad raidės tapo geriau matomos.

Sekretorė koketiškai perbraukė pirštais per savo suveltą ševeliūrą, nagai margavo nuo žymiklio dažų tarsi tam, kad viskas derėtų.

Nėra abejonių, netrukus ji nusilakuos juos juodu nagų laku.

– Ar įžvelgi kokią nors prasmę? Ar čia apskritai yra prasmė? – paklausė Rouzė, kai detektyvas pabandė skaityti.

GELBĖKIT

as.ro .. .. pa.rabė ... ..s pagavo ..u..op..... ....busų ....elėj Bal..... – T.. vyras 18. u... .... plaukais .... – Jis turi .... dešn.. ...... v........ mėli.u ...gonu mama .. .... jį ...ysta – Fr.d.. o ..vard. iš B – ... ..asno ... . – ... ..tina mus ..žuditi – ... ...spaud. ....rma ... . .eido ...... .roliui. – važevom ..veik valanda .. .. .rie var.d.ns .... vej. .urb...s ... ...rda – .... – .. . . metų

P..... ......

Pagalbos šauksmas, akivaizdu iš antraštės, be to, užuomina apie kažkokį vyrą, motiną, važiavimą. Pasirašyta *P* raide, ir viskas. Ne, jis neįžiūrėjo jokios prasmės.

Kas įvyko? Kur? Kada? Kodėl?

– Manau, čia laišką parašęs žmogus, – tarė Rouzė, flomasteriu rodydama į didžiąją *P* teksto apačioje. Kas sakė, kad ji buka?

– Tai pat esu tikra, jog to žmogaus vardą sudaro du žodžiai, abu iš šešių raidžių, – pridūrė sekretorė, baksnodama Asado apvedžiotus taškus.

Mjorko žvilgsnis nuslydo nuo flomasterio dažais išteptų jos nagų į pieštuko žymes ant laiško kopijos. Ar kartais ne laikas pasitikrin-

ti akis? Kaip, po galais, ji gali būti tokia tikra, jog ten yra du šešių raidžių rinkiniai? Todėl, kad Asadas uždėjo taškus ant kai kurių dėmių? Kiek jis suprato, ten buvo daugybė variantų.

– Patikrinau originalą, – tęsė Rouzė. – Taip pat kalbėjau su ta eksperte iš Škotijos. Abi priėjom tą pačią išvadą. Du šešių raidžių rinkiniai.

Detektyvas linktelėjo. Rouzė sakė *ta ekspertė iš Škotijos*. Tai štai kaip tai išaiškinta, ar ne? Kas dėl jo, sekretorė galėjo pasikonsultuoti nors ir su škotišku kostiumu vilkinčia būrėja Reikjavike, nes akys aiškiai jam sakė, kad didžioji dalis to, ką mato, yra nesąmonės.

– Laišką, neabejotinai, parašė vyriškos lyties asmuo. Manau, niekas tokioje situacijoje nepasirašytų slapyvardžiu, o aš neradau daniškų moterų vardų iš šešių raidžių, prasidedančių raide *P*. Tikrindama užsienietiškus vardus radau šituos: Paladė, Polina, Paloma, Pamela, Pilara, Pilypa, Pojata, Povilė, Pepita, Purona, Pietra, Perida, Priska.

Sekretorė visus juos išvardijo akimirksniu, net nežiūrėdama į užrašus. Ar tai merginai viskas gerai su galva?

– Pepita. Labai keistas vardas moteriai, – burbtelėjo Asadas.

Sekretorė gūžtelėjo pečiais. Karlas turėjo pripažinti, kad tai netikėtumas. Ar tikrai nėra daniškų moterų vardų iš šešių raidžių, prasidedančių raide *P*? Bent jau taip sakė Rouzė. Neįmanoma, bet ar tikrai?

Detektyvas žvilgtelėjo į Asadą, atrodantį taip, lyg jam ant veido būtų nupiešti klaustukai. Niekas nemąsto tokiu apstulbusiu veidu kaip jo kresnas padėjėjas.

– Taip pat čia nemusulmoniškas vardas, – prabilo arabas suraukęs kaktą. – Galiu prisiminti tik vardą Parisa, o jis iranietiškas.

Mjorkas vyptelėjo.

– O iraniečiai Danijoje negyvena, ar kaip? Tiek to, tiesiog sakykime, kad to vaikino vardas Poulas ar Paulas, taip bus daug paprasčiau, tiesa? Surasime jį akimoju.

Tą akimirką Asado raukšlė tapo gilesnė.

– Kaip, sakei, surasim, Karlai?

Detektyvas atsiduso. Gal jam reikėtų išsiųsti savo mažąjį pagalbininką pas buvusią žmoną. Ji galėtų išmokyti Asadą frazeologizmų, nuo kurių jo didelės akys ant kaktos išvirstų.

Karlas pažvelgė į laikrodį.

– Taigi, tarkim, kad jo vardas Poulas. Na, tada aš einu atsipūsti, man pertrauka. Po penkiolikos minučių, kai grįšiu, jūs būsite jį suradę, gerai?

Rouzė iš paskutiniųjų stengėsi nekreipti dėmesio į detektyvo toną, bet jos šnervės pastebimai virpėjo.

– Esu tikra, kad čia gali būti vardas Poulas arba Pietas, ar Paulis su *i*, Pontus su *u* ar Pontas. Dar galėtų būti Pjeras ar Pargas. Galimybės beribės. Dabar esame daugiatautė valstybė, todėl yra daugybė naujų vardų. Pablas, Parbus, Paolas, Perlas, Pedras, Pulius, Pretas, Portas, Pertas...

– Gerai, Rouze, dėl Dievo meilės, užteks. Kas nors galėtų pamanyti, kad čia migracijos poskyris. O kas yra Pertas, kai jis namuose? Maniau, kad čia miestas, o ne prakeiktas vardas...

– Ir Pavlas, Primas, Patrys, Petras...

– Petras? Taip, kodėl gi neįrašius apaštalų vardų? Jie bent jau vyriški...

– Ponsas, Pranas, Ptahas, Perkus, Plegas.

– Ar baigei?

Rouzė neatsakė.

Mjorkas dar kartą atidžiai nužvelgė parašą ant sienos. Kad ir ką galvotum, vis tiek prieisi išvadą, kad laišką parašė žmogus, kurio vardas prasideda raide *P*. Taigi, kas tas *P*? *Pietas Heinas* vargu ar tinkamas kandidatas. Tada kas?

– Rouze, vardas gali būti sudurtinis. Ar tu įsitikinusi, kad ten nėra brūkšnelio? – jis mostelėjo į išskydusią dėmę. – Tokiu atveju

galėtų būti Poulas-Erikas ar Pablas-Primas, arba Perkus-Pranas, – detektyvas bandė perduoti savo šypseną Rouzei, bet ši buvo toli ir nepaveikiama. Ką gi, velniop.

– Gerai, gal galėtume kuriam laikui šią išdidintą žinią palikti vieną? Turime užsiimti svarbesniais dalykais, o Rouzė galėtų vėl juodai nusilakuoti savo varganus nagučius. Tikriausiai dar ne kartą grįšime prie šio laiško. Gal kils kokių protingų minčių. Kaip tuo atveju, kai vonioje paliekame kryžiažodį iki kito karto.

Rouzė ir Asadas nesuprasdami sužiuro į jį. Kryžiažodžiai išvietėje? Akivaizdu, kad nė vienas iš jų nepraleidžia ten tiek laiko kiek jis.

– Ne, minutėlę. Nemanau, kad galim palikti laišką ant sienos. Gal prireiks įeiti į tą patalpą. Už tų durų yra dalis mūsų archyvo, jei kartais pamiršot. Visos senos, neišaiškintos bylos. Manau, apie jas girdėjot? – detektyvas apsisuko ant kulnų ir patraukė link savo kabineto, kur jo laukė patogi kėdė. Vos už kelių žingsnių jį sustabdė skardus, ledinis Rouzės balsas.

– Pažiūrėk į mane, Karlai.

Jis atsargiai atsigręžė ir išvydo ją, rodančią į savo šedevrą.

– Jei manai, kad mano nagai atrodo sušiktai, man nerūpi. Supranti? Bet ar matai tą žodį pačiame viršuje?

– Taip, Rouze, matau. Iš tiesų tai vienintelis žodis, apie kurį galiu pasakyti, kad tikrai matau. Ten labai aiškiai parašyta GELBĖKIT.

Po tų žodžių sekretorė jam grėsmingai pagrasė pajuodusiu pirštu.

– Gerai, nes šį žodį norėsi klykti, jei nuimsi bent vieną lapą. Ar supratai užuominą?

Mjorkas nukreipė akis nuo jos maištingo žvilgsnio ir mostu pasikvietė Asadą.

Netrukus jis turės ryžtingai pasipriešinti.

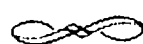
7

Žvelgdama į veidrodį moteris visada manydavo, kad nusipelnė geresnio gyvenimo. Pravardės Persikas ir Tiregodo mokyklos Miegančioji Gražuolė iki šiol jai tiko. Jos nuogas kūnas ją vis dar maloniai stebino. Bet kas iš to, jei ji vieniša?

Atstumas tarp jų tapo per didelis. Vyras daugiau jos nematė.

Kai jis grįš namo, žmona pasakys, kad daugiau jos nepaliktų, kad tikrai turi būti galimybė susirasti kitą darbą. Ji norėjo būti artima vyrui, žinoti, koks jo darbas, ir matyti jį rytais pabundantį šalia.

Štai ką ji ketino pasakyti.

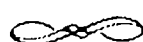
Anksčiau Toftebakeno apačioje styrojo aplūžęs statinys, senas beprotnamis. Apdriskusių čiužinių ir surūdijusių lovų seniai neliko, toje vietoje atsirado puikių vilų oazė, o jų gyventojai galėjo grožėtis nesudarkytu fjordo vaizdu.

Vieniša namų šeimininkė mėgo stovėti čia, aukščiau apsauginės medžių juostos, ir pro valčių prieplauką žiūrėti į mėlyno fjordo grožybę, kol pamažu žvilgsnis nuklysdavo į begalybę.

Nekeista, kad taip nusiteikęs žmogus tokioje vietoje pasijunta bejėgis, kai susiduria su gyvenimo netikėtumais. Gal todėl moteris neatsisakė jaunuolio, nulipusio nuo dviračio, pasiūlymo nueiti kur nors išgerti kavos. Jis gyveno tame pačiame rajone kaip ir ji. Kelis kartus jiedu buvo susitikę *Fotekso* prekybos centre. Dabar abu stovėjo čia.

Vyro apleista žmona žvilgtelėjo į laikrodį. Sūnų reikės pasiimti tik po poros valandų. Juk tikrai nieko blogo, jei priims kvietimą išgerti kavos?

Vis dėlto ji smarkiai suklydo.

Tą vakarą moteris sėdėjo lyg senutė, besisupanti krėsle, sunėrusi ant pilvo rankas, lyg taip būtų galima atpalaiduoti įsitempusius raumenis. Tai, ką padarė, buvo nesuvokiama. Ar iš tiesų ji apimta tokios nevilties? Šis jaunuolis ją tarsi užhipnotizavo. Po dešimties minučių moteris išjungė savo mobilųjį telefoną ir ėmė pasakoti apie save, o jis klausėsi.

– Mija gražus vardas, – tarė jaunuolis. Ji taip seniai girdėjo tariant savo vardą, kad jis pasirodė kone svetimas. Vyras niekada jos nevadino vardu.

Su šiuo žmogumi buvo taip lengva bendrauti. Jis domėjosi jos gyvenimu ir paklaustas pasakojo apie savąjį. Jaunuolis tarnavo armijoje, jo vardas Kenetas. Šio žmogaus akys buvo geros, ir jai neatrodė netinkama, kai jis uždėjo ant jos rankos savąją, nors kavinėje buvo pilna žmonių. Paskui prisitraukė per stalą ir tvirtai laikė.

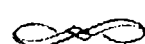
Mija nesipriešino.

Galų gale ji išbėgo į vaikų lopšelį, jausdama jį šalia.

Dabar nei tamsa, nei nuo tos akimirkos prabėgusios valandos nenuramdė jos jaudulio, ir niekas nebebuvo taip kaip anksčiau. Ji

prikando lūpą. Priešais, ant kavos stalelio, lyg kaltinimas gulėjo išjungtas telefonas. Moteris buvo tarsi išmesta į negyvenamą salą ir nežinojo, kaip iš jos ištrūkti. Taip pat neturėjo ko paklausti patarimo nei kur ieškoti atleidimo.

Kur ji galėtų eiti iš čia?

Išaušus rytui Mija vis dar vilkėjo tais pačiais drabužiais, o mintys pynėsi. Vakar, kai kalbėjosi su Kenetu, į mobilųjį skambino vyras. Tik dabar ji tai pastebėjo. Trys praleisti skambučiai, teks pasiaiškinti. Jis paskambins ir paklaus, kodėl neatsiliepė, o istorija, kurią žmona bus priversta papasakoti, tikrai ją išduos, kad ir kokia įtikinama atrodytų jai pačiai. Vyras vyresnis ir išmintingesnis, turi daugiau patirties nei ji. Pajus jos apgaulę. Nuo tos minties moteris ėmė drebėti.

Paprastai jis skambina prieš pat aštuntą, jai ruošiantis vežti Bendžaminą į lopšelį. Šiandien ji pabandys išvykti keliomis minutėmis anksčiau. Žmona norėjo pasikalbėti su vyru, bet negalėjo leisti, kad jis darytų jai psichologinį spaudimą. Jeigu jam pavyks, viskas pakryps bloga linkme.

Mija jau buvo paėmusi berniuką ant rankų, kai išdavikiškas telefonas ėmė skambėti ir suktis ant stalo. Jos mažytis liukas į išorinį pasaulį visada būdavo po ranka.

– Sveikas, brangusis, – atsiliepė ji stengdamasi tvardytis, nors širdis daužėsi.

– Skambinau tau. Kodėl neperskambinai?

– Kaip tik ruošiausi, – leptelėjo ji. Vos ištarusi šiuos žodžius suprato padariusi klaidą.

– Išeini su Bendžaminu, tad kaip galėjai ruoštis skambinti? Aš tave pažįstu.

Žmona sulaikė alsavimą ir atsargiai pasodino Bendžaminą ant žemės.

– Šiandien jis kiek negaluoja. Žinai, kai vaikai serga sloga, lopšelio darbuotojai reikalauja laikyti juos namuose. Manau, Bendžaminas turi temperatūros, – ji atsargiai kvėpavo. Visas kūnas reikalavo deguonies.

– Suprantu.

Tyla po šio žodžio jai kėlė nerimą. Ar vyras tikisi, kad žmona ką nors pasakys? Ar ji ką nors pamiršo? Moteris bandė susikaupti. Žiūrėjo pro dvigubą lango stiklą į sodo vartus. Plikos medžių šakos. Žmonės skuba į darbą.

– Vakar skambinau kelis kartus. Ar girdi, ką sakau?

– Taip, atleisk, brangusis. Telefonas išsikrovė. Manau, jam reikia naujos baterijos.

– Aš tik antradienį jį įkroviau.

– Taip, žinau. Tai ir turiu galvoje. Tik dvi dienos praėjo, o jis išsikrovė. Keista, nemanai?

– Tai tu įkrovei jį pati? Žinojai kaip?

– Taip, – Mija prisivertė nusijuokti kiek įmanoma nerūpestingiau. – Buvo lengva. Daugybę kartų mačiau, kaip tu tai darai.

– Maniau, kad nežinai, kur yra kroviklis.

– Žinoma, žinau, – dabar jos rankos drebėjo. Vyras suprato, kad kažkas negerai. Bet kurią akimirką paklaus, kur ji rado tą prakeiktą kroviklį, o moteris neturėjo supratimo, kur jis tą daiktą laiko.

Galvok! Greitai galvok! Jos protas pašėlusiai dirbo.

– Klausyk, aš... – moteris kiek pakėlė balsą. – O, Bendžaminai! Nedaryk to vėl! – ji truputėlį stumtelėjo berniuką koja, provokuodama surikti. Paskui griežtai pažiūrėjo ir vėl niuktelėjo.

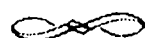
Kai vyras paklausė *tai kur jį radai?*, vaikas pagaliau pradėjo verkti.

– Turėsim atidėti pokalbį, – susirūpinusi tarė žmona. – Bendžaminas užsigavo.

Ji uždarė telefoną, pasilenkė ir nuvilkusi kombinezoną apibėrė berniuką bučiniais bei paguodos žodeliais.

– Na, na, Bendžaminai. Mamytė labai atsiprašo, labai atsiprašo. Ji to nenorėjo. Ar nori pyrago?

Mažylis sukūkčiojo ir atleido jai linktelėjęs galva, jo didžiulės liūdnos akys sumirksėjo. Mija padavė jam knygą su paveikslėliais, o jai mintyse pamažu iškilo visas katastrofos vaizdas. Namas, kuriame jie gyvena, milžiniškas, trys šimtai kvadratinių metrų, o mobiliojo telefono kroviklis gali būti bet kurioje kumščio dydžio vietoje.

Po valandos pirmame aukšte neliko nė vieno neapieškoto stalčiaus, spintelės ar lentynos.

Tada jai dingtelėjo mintis: kas, jei jie turi tik vieną kroviklį? Kas, jei vyras jį pasiėmė? Gal jų telefonai vienodi? Ji net to nežinojo.

Moteris susirūpinusi pamaitino berniuką. Vis dėlto tai iš tiesų įvyko. Vyras pasiėmė kroviklį.

Ji papurtė galvą ir šaukštu švariai nuvalė mažylio lūpas. Ne, kai perki mobilųjį, visada su juo būna kroviklis. Žinoma, būna. Tai reiškia, jog yra didelė tikimybė rasti kažkur namuose paslėptą telefono dėžutę su instrukcija ir tikriausiai nenaudotą kroviklį. Jo tiesiog nėra pirmame aukšte, štai ir viskas.

Mijos žvilgsnis nuslydo laiptais, vedančiais į antrą aukštą.

Į kai kuriuos kambarius šiuose namuose ji beveik niekada neidavo. Ne todėl, kad vyras draudė, tiesiog jai pačiai nerūpėjo. Lygiai taip pat jis vargu ar kada buvo įėjęs į jos siuvimo kambarį. Kiekvienas turėjo savų pomėgių, savo oazę bei laiko vien tik sau, nors vyras džiaugėsi didesne laisve.

Moteris pasisodino vaiką ant klubo ir užlipusi laiptais į viršų sustojo prie jo kabineto durų. Jei kokiame stalčiuje ar spintelėje rastų dėžutę su krovikliu, kaip paaiškintų apsilankymą vyro valdose?

Ji pastūmė duris.

Skirtingai nei jos kambarys kitoje laiptų aikštelės pusėje, šis neturėjo jokios energijos, jokio spalvų gyvumo nei kūrybiškos minties, tokios būdingos jos pačios erdvei. Šiame kambaryje vyravo pilki ir balti tonai, kitokių buvo labai mažai.

Mija vieną po kitos atidarinėjo sienines spinteles, jas rado tuščias. Jei šios spintelės priklausytų jai, būtų pilnos nuo ašarų dėmėtų dienoraščių ir sukauptų prisiminimų, rinktų ir saugomų, kad primintų jai laimingas dienas draugų būryje.

Lentynose nedidelėmis krūvelėmis gulėjo tik kelios knygos. Knygos, susijusios su darbu. Apie ginklus, teisėtvarką ir panašios. Tada knygos apie religines sektas. Apie Jehovos liudytojus, Dievo vaikus, mormonus ir kitus, apie kuriuos ji nebuvo girdėjusi. Keista, pamanė moteris, paskui atsistojo ant pirštų galų, stengdamasi apžiūrėti viršutines lentynas.

Jose nieko nebuvo.

Ji vieną po kito atidarinėjo stalčius. Be pilko galąstuvo, kokį jos tėvas visada naudojo žvejybiniam peiliui galąsti, niekas nepatraukė dėmesio. Stalčiuose gulėjo popierius, spaudai ir pora neatidarytų dėžučių su minkštaisiais kompiuterio diskeliais, kokių niekas nebenaudoja.

Apimta emocinio sąstingio Mija uždarė paskui save duris. Šią akimirką nepažinojo nei savo vyro, nei savęs. Buvo baugu ir nerealu tuo pat metu. Anksčiau neteko to patirti.

Ji juto ant peties siūbuojančią sūnaus galvą, lygų alsavimą prie kaklo.

– Ak, mamytės vaikuti. Ar užmigai? – sušnibždėjo ji ir nunešė jį į lovelę. Turėjo būti atsargi, kad dabar neprarastų savitvardos. Viskas turėjo tęstis kaip paprastai.

Paėmusi telefoną ji paskambino į lopšelį.

– Bendžaminas sloguoja, būtų neteisinga kitų vaikų atžvilgiu, jei šiandien jį atvežčiau. Atsiprašau, kad taip vėlai pranešu, – automatiškai ištarė ji, pamiršo padėkoti, kai lopšelio direktorės pavaduotojas palinkėjo vaikui greičiau pasveikti.

Tai padariusi moteris atsisuko į laiptų aikštelę ir pažvelgė į siauras duris tarp vyro kabineto ir jų miegamojo. Į tą mažą kambarėlį ji padėjo jam krauti dėžes su daiktais. Esminis skirtumas tarp jų buvo susijęs su balastu. Mija persikėlė iš studentiško būsto, turėjo vos kelis lengvus *IKEA* baldus. Jis atsikraustė su viskuo, ką sukaupė per dvidešimt metų, – toks buvo jų amžiaus skirtumas. Štai kodėl jų namuose buvo skirtingų laikotarpių baldų stilių kratinys, o patalpa už tų durų pilna prikrauta kartoninių dėžių, kurių turinys jai liko paslaptis.

Moteriai vos širdis neiššoko, kai atsidariusi duris pažvelgė į vidų. Sandėliukas, siauresnis nei pusantro metro, buvo pilnas dėžių, sukrautų po tris į plotį ir po keturias į aukštį. Pažvelgusi per jų viršų ji įstengė pamatyti tik *Velux* stoglangį kitame gale. Iš viso ten buvo mažiausiai penkiasdešimt dėžių.

– Čia dauguma daiktų, priklausiusių mano tėvams ir seneliams, – sakė vyras. Didelę dalį jų būtų galima atrinkus išmesti. Jis buvo vienintelis vaikas, tad niekas dėl to nesijaudins.

Moteris stovėjo apimta emocijų, žiūrėdama į dėžių sieną. Nebūtų prasmės čia laikyti kroviklį. Čia patalpa, skirta praeičiai.

Kita vertus... Jos žvilgsnis užkliuvo už apsiaustų, sumestų į krūvą ant dėžių pačiame gale. Gal po jais kas nors paslėpta? Ar apačioje gali būti tai, ko ji ieško?

Mija ištiesė ranką, bergždžiai bandydama pasiekti drabužius. Galų gale užsiropštė ant kartoninio kalno, įsirėmė keliais ir paropojo šiek tiek į priekį. Patraukusi apsiaustus ji nusivylusi pamatė, kad po jais nieko nėra. Tada kelis prasmego pro dėžės, ant kurios klūpėjo, dangtį.

Mėšlas, mintyse nusikeikė moteris. Dabar vyras žinos, kad ji kažko ieškojo. Išsirangiusi iš dėžės patraukė dangtį ir pastebėjo, kad jo nesugadino.

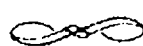
Tada viduje išvydo laikraščių iškarpas. Jos nebuvo labai senos, vargu ar jo tėvų saugotos. Keista, kad jis pririnko tiek iškarpų, bet gal čia kažkokio jo pamiršto hobio dalis.

– Kodėl gi ne, – sumurmėjo ji sau po nosim. Vis dėlto kuo jį sudomino Jehovos liudytojai?

Moteris žiūrinėjo iškarpas. Medžiaga tikrai ne tokia vientisa, kaip iš pradžių pasirodė. Tarp straipsnių apie įvairias sektas buvo iškarpų apie akcijų kainas ir rinkos tyrimus, DNR analizę, net penkiolikos metų senumo skelbimai ir lankstinukai apie parduodamas atostogų trobeles ir savaitgalių namus Hornsherede. Buvo sunku įsivaizduoti, kokia jam dabar iš jų nauda. Gal reikėtų paklausti, ar ne laikas jiems išvalyti šią patalpą. Čia būtų puiki drabužių spinta, o kas tokios nenorėtų?

Mija su palengvėjimu nučiuožė nuo dėžių. Dabar jai kilo naujas sumanymas. Tiesiog norėdama įsitikinti ji dar kartą apžvelgė kartoninių dėžių kalną ir suprato, jog nėra priežasčių nerimauti, kad nuo jos kelio liko įlenkimas ant vidurinės dėžės. Vyras nieko nepastebės.

Tada ji uždarė duris.

Ji sumanė nupirkti naują kroviklį. Nupirks tuoj pat, pasinaudojusi pinigais, skirtais ūkio reikmėms, kuriuos atidėdavo vyrui nežinant.

Nuvažiuos dviračiu į *Sonofono* parduotuvę Algadėje ir nupirks. Parvažiavusi namo pavolios tą daiktą Bendžamino smėlio dėžėje, kad jis nusitrintų, apsibraižytų ir atrodytų kaip naudotas, tada įdės į krepšį prieškambaryje kartu su apskrita Bendžamino kepuraite ir kumštinėmis pirštinėmis. Kai sutuoktinis kitą kartą paklaus, išims jį.

Žinoma, vyras stebėsis, iš kur atsirado tas kroviklis, o ji natūraliai apstulbs, kad jis nežino. Tada moteris spės, kad kroviklį galbūt paliko kas nors iš svečių.

Žmona prisimins, kada namuose lankėsi kiti žmonės. Matyt, tada ir paliko, nors jau seniai. Buvo gyventojų bendrijos susitikimas. Lankėsi Bendžamino slaugytoja. Teoriškai tikrai kas nors galėjo pamiršti kroviklį, net jei tai atrodytų keistokai, nes kas gi, po galais, nešis tokį daiktą į svetimus namus?

Ji lengvai galėtų išbėgti, kol Bendžaminas miegos pokaičio. Mija nusišypsojo pagalvojusi, kaip nustebs vyras, kai paprašęs parodyti kroviklį, pamatys jį ištrauktą iš krepšio, kur sudėtos pirštinės. Mintyse ji vis kartojo tą patį sakinį, stengdamasi suteikti jam reikšmingumo ir įtikinamumo.

– Ką reiškia *jis ne mūsų*? Keistas dalykas. Tikriausiai kažkas jį pamiršo. Gal vienas iš svečių, dalyvavusių krikštynose?

Tai buvo nesudėtingas paaiškinimas. Paprastas ir toks neįtikėtinas, kad būtų suprantamas visiems.

8

Jei Karlas kada abejojo, ar Rouzė galėtų ištesėti pažadą, tai dabar tikrai tuo patikėjo. Vos tik detektyvas išdrįso pavargusiu balsu protestuoti prieš jos absurdišką laiško iš butelio šifravimo projektą, ji išplėtė akis ir pareiškė, kad tokiu atveju jis gali pasiimti savo prakeiktą butelį ir nepaisant, kad iš jo liko tik šukės, susikišti į sumautą užpakalį.

Jam nespėjus atsakyti, sekretorė užsimetė ant peties savo nešvarų krepšį ir išlėkė pro duris. Net Asadas liko priblokštas ir akimirką stovėjo lyg įbestas, su greipfruto gabalėliu, įstrigusiu tarp dantų.

Jie ilgokai tylėjo.

– Kažin, ar ji iš tiesų atsiųs savo seserį, – galų gale prabilo padėjėjas. Jo lūpos lėtai judėjo, neelegantiškai grąžindamos greipfrutą į delną.

– Kur tavo maldų kilimėlis, Asadai? – subambėjo Mjorkas. – Būk bičiulis, melskis, kad to neatsitiktų.

– Bičiulis?

– Draugas, geras vyrukas, Asadai.

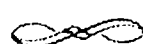
Detektyvas pamojo jam prieiti arčiau prie milžiniškos fotokopijos, uždengusios pertvarą.

– Ateik, mes pašalinsim tai iš kelio, kol ji negrįžo.

– Mes?

Karlas pripažindamas linktelėjo.

– Tu teisus, Asadai. Verčiau padaryk tai pats. Perkelk viską ant kitos sienos, prie savo vėrinio ir visų tų bylų, kurias atrinkai. Tik žiūrėk, kad tarp jų liktų vietos. Gerai?

Mjorkas valandėlę sėdėjo gana atidžiai apžiūrinėdamas originalų laišką. Iki šiol jis perėjo per daugybę rankų ir ne visos elgėsi su juo kaip su galimu nusikaltimo įkalčiu. Detektyvui net į galvą neatėjo liesti laišką be baltų medvilninių pirštinių.

Popierius buvo labai trapus. Dabar sėdėdamas vienas prie jo Karlas kažką pajuto. Markusas šį reiškinį vadina *nuojauta*. Bako terminologijoje jis įvardijamas kaip *nuovoka*. Greitai buvusiąja tapsianti Karlo žmona jį vadina *intuicija*, šį žodį ji vos ištaria. Kad ir kas per velnias tai būtų, šis ranka rašytas laiškelis sužadino visus jo pojūčius. Teksto autentiškumas tiesiog badė akis. Parašytas paskubomis, tikriausiai ant nelygaus paviršiaus. Rašyta krauju naudojantis kažkokiu nenustatytu įrankiu. Plunksna, padažyta į kraują? Ne, eilutės labai jau nelygios. Kai kuriose vietose rašantysis tarsi per stipriai spaudė, kitur per silpnai. Mjorkas paėmė didinamąjį stiklą ir pabandė perprasti popieriaus nelygumus, bet laiškas buvo tiesiog per prastos būklės. Tai, kas kadaise buvo įlinkis, drėgmė, matyt, pavertė iškilimu ir atvirkščiai.

Vaizduotėje detektyvas išvydo susimąsčiusį Rouzės veidą ir padėjo dokumentą į šalį. Kai sekretorė rytoj grįš, jis duos jai laiko iššifruoti laišką iki savaitės pabaigos. Tada, jei niekas nepaaiškės, jie turės judėti toliau.

Karlas buvo beketinąs prašyti Asado išvirti puodelį to šleikščiai saldaus lipnaus gėrimo, bet iš bambėjimo koridoriuje suprato, kad jis tebesikeikia, nes turi laipioti kopėčiomis aukštyn ir žemyn ir dar visą laiką jas stumdyti. Detektyvas svarstė, ar pasakyti jam apie tokias pat kopėčias sandėliuke prie Laidojimo klubo, bet patingėjo. Šiaip ar taip, vyrukas po valandos baigs tvarkytis.

Mjorkas atvertė seną padegimo Riodovrėje bylą. Kai paskutinį kartą šią bylą perskaitė, turėjo nunešti pas viršininką, kad tas padėtų ją ant tokių pat bylų kalno, jau iškilusio ant jo stalo.

Padegimas Riodovrėje tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt penktaisiais metais. Ką tik renovuotas rinktinių baltai dažytų patalpų stogas Damhusdalene staiga įgriuvo, o liepsna per kelias akimirkas prarijo visą viršutinį aukštą. Smilkstančiuose griuvėsiuose buvo rastas kūnas. Patalpų savininkas neturėjo supratimo, kieno tas lavonas, nors pora kaimynų tvirtino matę palėpės languose visą naktį degusią šviesą. Kadangi kūnas liko neatpažintas, manyta, jog auka tapo kažkoks įsibrovęs benamis, nesugebėjęs virtuvėlėje tinkamai naudotis dujomis. Tik tada, kai dujų bendrovė pranešė policijai, kad dujos šiame name išjungtos, byla buvo perduota Riodovrės policijos Žmogžudysčių skyriui, kur gulėjo dokumentų spintoje iki „Q“ skyriaus įkūrimo. Ten ji ir toliau būtų gulėjusi niekieno nepastebėta, jei ne Asadas, atkreipęs dėmesį į tą griovelį ant aukos mažojo kairės rankos piršto kaulo.

Karlas paėmė telefoną, surinko Žmogžudysčių skyriaus viršininko numerį ir susierzino išgirdęs niurgzlų ponios Sorensen balsą.

– Labai trumpai, ponia Sorensen, – pradėjo jis, – kiek bylų...

– Čia jūs, Mjorkai, sujungsiu jus su kai kuo, kas nesusigūžia paminėjus jūsų vardą.

Vieną dieną jis padovanos jai kokį mirtinai nuodingą gyvūną.

– Sveikas, brangusis, – suskambo linksmas Lizos balsas.

Ačiū Dievui. Matyt, Sorensen dar neprarado užuojautos.

– Gal galėtum pasakyti, kiek aukų iš tikrųjų buvo atpažinta po paskutinių padegimų? Iš esmės, kiek iš viso dabar turim padegimų?

– Kalbi apie pačius paskutinius? Jų yra trys, o mes šiaip taip nustatėm vienos iš aukų tapatybę.

– Šiaip taip?

– Na, vardą sužinojom iš jo nešioto medaliono, bet be šito iš tiesų nežinom, kas jis toks. Galim klysti ir dėl vardo.

– Gerai. Dar kartą pasakyk, kur kilo gaisrai?

– Argi neskaitei bylų?

– Lyg ir skaičiau, – jis staiga iškvėpė. – Žinau, kad vienas kilo Riodovrėje tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt penktaisiais. O ką tu žinai?

– Vienas praėjusį šeštadienį Stokholmo gatvėje, vienas kitą dieną Emdrupe ir paskutinis Šiaurės vakarų rajone.

– Stokholmo gatvėje? Atrodo, ten turtuolių rajonas. Gal kartais žinai, kuris pastatas smarkiausiai sudegė?

– Manau, Šiaurės vakaruose. Adresas – Dortėjos kelias.

– Ar nustatytas ryšys tarp šių gaisrų? Kas žinoma apie pastatų savininkus? Renovacijos darbus? Ar kaimynai naktį matė šviesas? Terorizmas?

– Nieko neišaiškinta, kiek žinau. Bet su byla dirba daug žmonių. Turėtum paklausti kurio nors iš jų.

– Ačiū, Liza. Paklausčiau, bet byla ne mano, ar ne?

Detektyvas, tikėdamasis padaryti įspūdį, suteikė savo balsui skambesio, paskui vėl numetė aplanką ant stalo. Atrodo, jie žino, ką daro, pagalvojo jis. Tada koridoriuje išgirdo balsus. Tikriausiai tie sumauti landūnai iš Sveikatos ir saugos agentūros grįžo vėl kabinėtis.

– Taip, jo kabinetas štai ten, – Karlas išgirdo išdavikišką Asado krankséjimą.

Jis įsižiūrėjo į musę, zvimbiančią po kabinetą. Jei gerai apskaičiuotų laiką, galėtų tėkšti ją į veidą tam šliaužiojančiam kirminui iš Sveikatos ir saugos agentūros.

Mjorkas atsistojo už durų, iškėlęs paruoštą aplanką su Riodovrės byla.

Tarpduryje pasirodęs veidas buvo jam nematytas.

– Sveiki, – tarė svečias, ištiesęs ranką. – Ydingas. Inspektorius, Kopenhagos vakarai, Albertslundas.

Detektyvas linktelėjo.

– Ydingas? Čia jūsų vardas ar pavardė?

Žmogus nusišypsojo. Gal nė pats gerai nežinojo.

– Aš čia dėl padegimų. Padėjau Antonsenui tirti bylą Riodovrėje tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt penktaisiais metais. Markusas Jakobsenas norėjo būti informuotas asmeniškai. Jis sakė pasikalbėti su jumis, kad supažindintumėt su savo padėjėju.

Mjorkas su palengvėjimu atsiduso.

– Ką tik jį sutikot. Jis tas, kuris laipioja kopėčiomis.

Svečias prisimerkė.

– Norite pasakyti, kad čia tas vyrukas, su kuriuo kalbėjau?

– Taip. Ar nepanašus? Jis išlaikė egzaminus Niujorke, paskui praėjo specialius mokymus Skotland Jarde dėl DNR ir atvaizdų analizės.

Ydingas prarijo jauką ir pagarbiai linktelėjo.

– Asadai, gal galėtum trumpam ateiti čia? – sušuko Karlas, Riodovrės byla staiga numušdamas musę.

Jis supažindino Ydingą su padėjėju.

– Ar baigei dėlioti tas fotokopijas?

Asado akių vokai nusileido. Pakankamas atsakymas.

– Markusas Jakobsenas sako, kad aplankas su Riodovrės bylos originalu yra pas jus, – prabilo Ydingas, paspaudęs Asadui ranką. – Sakė, žinot, kur jis yra.

Padėjėjas mostelėjo į aplanką Karlo rankose tą pačią akimirką, kai tas jau ruošėsi vėl tėkšti musei.

– Štai kur. Ar tai viskas?

Šiandien jis tikrai buvo prastos formos. Visos tos kvailystės su Rouze sugadino jam nuotaiką.

– Viršininkas ką tik teiravosi apie smulkmenas, kurių gerai neprisimenu. Ar neprieštarausit, jei greitai peržvelgsiu bylą?

– Nesivaržykit, – atsakė Karlas. – Mes čia truputį užsiėmę, todėl atsiprašysim.

Jis nusitempė padėjėją skersai koridorių ir atsisėdo už jo stalo po plakatu su kažkokiais griuvėsiais smėlynuose. Apačioje buvo užrašas *Rasafa*, kad ir kas tai būtų.

– Asadai, ar ta tavo krosnelė veikia? – parodė detektyvas į arbatos virtuvą.

– Gali įsipilti paskutinį puodelį, Karlai. Sau išsivirsiu šviežios, – padėjėjas nusišypsojo dėkingai sužibusiomis akimis.

– Kai tik tas, koks ten jo vardas, dings, mes išvyksim, Asadai.

– Kur?

– Į Šiaurės vakarus, apžiūrėti visiškai sudegusio pastato.

– Bet čia ne mūsų byla, Karlai. Kiti ant mūsų supyks.

– Gal iš pradžių. Bet jų pyktis praeis.

Asadas neatrodė įtikintas. Paskui jo išraiška pasikeitė.

– Radau dar vieną raidę mūsų laiške, – pranešė jis. – Taip pat dabar įtariu kažką labai negero.

– Ką tu sakai. Tai kas ten yra?

– Dabar nesakysiu. Tu tik pasijuoksi.

Tie žodžiai nuskambėjo kaip geriausia tos dienos žinia.

– Viso labo, ačiū, – tarė Ydingas. Iškišęs už durų galvą jis žiūrėjo į šokančiais drambliais papuoštą puodelį, iš kurio Mjorkas gėrė arbatą.

– Aš pamėtėsiu šitą Jakobsenui, jei jūs nieko prieš? – rankose jis laikė porą dokumentų.

Abu linktelėjo.

– O, beje, pažadėjau perduoti sveikinimus nuo savo pažįstamo. Ką tik su juo susidūriau valgykloje. Laursenas iš Teismo ekspertizių skyriaus.

– Tomas Laursenas?

– Taip, jis.

Mjorkas nustebo.

– Juk jis loterijoje laimėjo milijoną ir metė darbą. Pasibjaurėjęs ir pavargęs nuo lavonų, kaip pats sakydavo. Ką jis čia veikia? Vėl apsivilko chalatą?

– Deja, ne. Teismo medicinos ekspertai turėjo apsieiti be jo. Vienintelis juokingas apdaras, kurį jis dabar dėvi, yra prijuostė. Tomas dirba valgykloje.

– Čia pokštas, tiesa? – Karlo vaizduotėje iškilo stambus, raumeningas vyras. Jeigu ant tos prijuostės nebūtų kokio vyriško šūkio, pavyzdžiui, DIDŽIOJO TĖTUŠIO PRAKAITO ŠLUOSTĖ, vaizdas iš tiesų būtų juokingas. – Kas atsitiko? Maniau, jis investavo į visokias bendroves.

Ydingas linktelėjo.

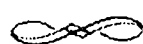
– Taip. Ir buvo apšvarintas. Sakyčiau, skaudus nusivylimas.

Detektyvas nepatikliai papurtė galvą. Štai ką gauni, kai bandai būti praktiškas. Gerai, kad jis pats neturi nė skatiko.

– Kada Tomas grįžo?

– Sakė, kad maždaug prieš mėnesį. Negi niekada nepietaujat valgykloje?

– Ar aš panašus į pusgalvį? Iš čia iki tos sriubos virtuvės dešimt milijonų pakopų. Manau, pastebėjot, kad liftas neveikia?

Verslo įmones ir įstaigas, įsikūrusias atokiai nuo šešių šimtų metrų ilgio gudronuoto plento ruožo, vadinamo Dortėjos keliu, galėjai suskaičiuoti ant vienos rankos pirštų. Toje gatvėje buvo įsikūręs Krizių paramos centras, įrašų studija, vairavimo mokykla, menų ir kultūrinės veiklos centrai, etninės draugijos ir daug kitų. Buvęs pramoninis rajonas atrodė neįveikiamas, nebent būtų sulygintas su žeme, kaip *K. Frandseno didmenininkų* atveju.

Didžioji dalis valymo darbų buvo baigta per metus, bet tyrimo grupės darbas tik prasidėjo. Pro šalį praėjo keli kolegos ir nepasisveikino nė galvos linktelėjimu, bet Karlas nenustebo. Jis palaikė tai pavydo ženklu, giliai širdyje žinodamas, kad galbūt taip nėra. Tai nesvarbu, nes jam nė velnio nerūpi.

Detektyvas sustojo kiemo viduryje, priešais įėjimą į pastatą, ir žiūrėjo į griuvėsius. Vargu ar tai buvo saugotinas statinys, bet jį supo nauja cinkuota tvora. Akį rėžiantis kontrastas.

– Mačiau tokių dalykų Sirijoje, Karlai. Parafino krosnelė perkaista, tada bum... – Asadas rankomis pavaizdavo sprogimą.

Mjorkas įdėmiai žiūrėjo į antrą aukštą. Atrodė tarsi stogas būtų pakilęs ir vėl nukritęs į vietą. Stori suodžių pirštai tiesėsi nuo pakraigės iki fibrocementinės stogo dangos. Stoglangiai buvo išdužę.

– Ilgai neužtruko, – pagalvojo jis, paskui susimąstė, kas žmogui galėtų būti pažadėta, kad jis savo noru nors kelias dienas praleistų tokioje negražioje, niūrioje vietoje kaip ši. Gal tai buvo dirbtina. Ir visai nesavanoriška.

– Karlas Mjorkas, „Q“ skyrius, – prisistatė detektyvas pro šalį einančiam jaunesniosios kartos tyrėjui. – Tikiuosi, jūs neprieštarausite, jei mes čia apsižvalgysime? Ar įkalčiai surinkti?

Vyrukas gūžtelėjo.

– Nemanau, kad kas nors čia ką padarys, kol tas sumautas statinys nebus nugriautas. Žiūrėkit, kur einat. Mes padarėm iš lentų praėjimą, bet ten vis tiek nesaugu.

– *K. Frandseno didmenininkai*? Ką jie importavo? – pasiteiravo Asadas.

– Įvairius dalykus kopijavimo verslui. Viskas viename aukšte, – paaiškino tyrėjas. – Jie neįsivaizdavo, kad kažkas apsigyveno palėpėje, todėl visi čia dirbę buvo gerokai sukrėsti. Jiems pasisekė, kad visas pastatas dūmais neparūko.

Mjorkas linktelėjo. Tokios įmonės kaip ši visada turėtų būti įsikūrusios už šešių šimtų metrų nuo gaisrinės. Vietinėms gaisrinėms pasisekė išvengti idiotiškų konkursinių reikalavimų, primetamų ES valdžios institucijų.

Kaip ir manyta, visas antras aukštas buvo sunaikintas. Tinko plokštės, dengusios nuožulnias lubas, kabojo gabalais, o dar stovinčios pertvaros virto dantytomis keteromis, primenančiomis sprogimo epicentrą. Nusiaubtas, nuo suodžių pajuodęs pasaulis.

– Kur buvo kūnas? – paklausė Karlas vyresnio žmogaus, prisistačiusio draudimo bendrovės, savarankiškai tiriančios gaisrą, atstovu.

Draudikas parodė dėmę ant grindų – tai buvo aiškus atsakymas į klausimą.

– Buvo baisus sprogimas, viena po kitos kilo dvi sprogimo bangos, – paaiškino jis. – Pirmoji įžiebė liepsną, antroji išsiurbė iš patalpos deguonį ir ją vėl užgesino.

– Taigi kalbam ne apie įprastą, santykinai lėtai plintantį gaisrą, kuriame auka žūva apsinuodijusi anglies monoksidu, – pastebėjo detektyvas.

– Ne.

– Kaip manot, ar žmogus galėjo netekti sąmonės po pirmojo sprogimo? Gal paprasčiausiai sudegė gaisre?

– Negaliu pasakyti. Iš palaikų mažai kas belikę, nenorėčiau spėlioti. Šiuo atveju vargu ar kas liko iš aukos kvėpavimo takų, todėl tikriausiai nepavyks nustatyti suodžių koncentracijos plaučiuose ir trachėjoje, – draudimo bendrovės atstovas papurtė galvą. – Sunku patikėti, kad kūnas galėjo taip sudegti per tokį trumpą laiką būtent šiame gaisre. Aš apie tai kitą dieną užsiminiau jūsų kolegoms Emdrupe.

– Ką bandote pasakyti?

– Na, mano nuomone, gaisras buvo sukeltas norint nuslėpti faktą, kad auka žuvo kitame gaisre.

– Manot, kūnas buvo perkeltas? Ką tyrėjai apie tai sakė?

– Jie visiškai pritarė, kiek supratau.

– Taigi turim reikalų su žmogžudyste? Žmogus nužudomas, sudeginamas ir perkeliamas į kitą gaisrą.

– Na, visų pirma, mes nežinom, ar jis buvo nužudytas. Kita vertus, manau, labai tikėtina, jog kūnas buvo čia perkeltas. Tiesiog neįsivaizduoju, kaip toks trumpas gaisras, nors ir labai smarkus, gali taip sunaikinti žmogaus kūną. Noriu pasakyti, kad kalbam apie skeletą.

– Ar jūs tyrėte visus tris gaisrus? – įsiterpė Asadas.

– Iš principo galėjau tirti, nes dirbu ne vienai draudimo bendrovei, bet gaisrą Stokholmo gatvėje tyrė mano kolega.

– Ar kitų gaisrų vaizdai priminė šį? – pasidomėjo Mjorkas. – Turiu galvoje padegimų vietas.

– Ne, išskyrus tai, jog sudegusiuose pastatuose niekas negyveno. Iškelta versija, kad aukos buvo benamiai.

– Manot, visi gaisrai tokie patys? Lavonai buvo paguldyti tuščioje patalpoje ir vėl sudeginti? – paklausė padėjėjas.

Draudikas nenuleisdamas akių žiūrėjo į šį neįprastą tyrėją.

– Taip, manau, galima daryti tokią prielaidą.

Karlas pakėlė galvą ir pažvelgė į pajuodusias sijas.

– Turiu jums porą klausimų, o tada daugiau nebegaišinsiu.

– Klauskit.

– Kam reikėjo dviejų sprogimų, kodėl nesudegintas visas namas iki pamatų, kaip kad antras aukštas? Gal turit kokių minčių?

– Man atėjo į galvą vienintelis dalykas – padegėjas norėjo padaryti mažiau žalos.

– Ačiū! Antras: ar galėtume jums paskambinti, jei kiltų daugiau klausimų?

Žmogus nusišypsojo ir ištraukė vizitinę kortelę.

– Žinoma, mano vardas Torbenas Christensenas.

Karlas graibėsi kišenėje savo kortelės puikiai žinodamas, kad tokios neturi. Rouzė turės papildomai darbo, kai grįš.

– Nesuprantu, – Asadas stovėjo kiek atokiau, vedžiodamas linijas ant suodžiais aprūkusios nuožulnios sienos. Matyt, jis iš tų, kurie trupučiu dažų ant piršto sugeba išsitepti drabužius ir viską aplink save. Šiaip ar taip, jis taip išsitepė veidą ir drabužius, kad suodžių kiekio būtų pakakę vidutinio dydžio pietų stalui išterlioti. – Nesuprantu to, apie ką kalbat, prasmės. Viskas turi būti susiję: žiedas ant piršto ar pirštas, kurio nėra, tada kūnai, gaisrai, taip pat ir visa kita, – padėjėjas staiga atsisuko į draudiką. – Kiek pinigų bendrovė nori iš jūsų už šį namą? Čia bjauri sena lūšna.

Torbenas suraukė kaktą. Mintis apie draudimo apgavystę dabar buvo tinkamai pateikta, nors jis nebūtinai turėjo pritarti šiai nuomonei.

– Tiesa, pastatas ne be trūkumų, bet bendrovė tikrai turi tiesę į kompensaciją. Čia kalbam apie draudimą nuo gaisro. Ne puvinio ar grybo padarytų nuostolių padengimą.

– Kiek?

– O, sakyčiau, apie septynis, gal aštuonis šimtus tūkstančių kronų.

Asadas švilptelėjo.

– Ar jie atstatys namą ant apdegusio pirmo aukšto?

– Tai visiškai priklausys nuo draudimo liudijimo savininkų.

– Tai jie gali viską nugriauti, jei nori?

– Žinoma.

Karlas pažvelgė į Asadą. Jis neabejotinai kažką užčiuopė.

Jiems grįžtant į automobilį detektyvo neapleido jausmas, kad jie tuoj aplenks priešininką, kuris šį kartą bus ne paprastas piktadarys, o Kopenhagos policijos Žmogžudysčių skyrius.

Būtų smagu nušluostyti jiems nosis.

Mjorkas abejingai linktelėjo galva atsisveikindamas su tyrėjais, vis dar stoviniuojančiais kieme. Kodėl jis turėtų duoti jiems bent dieną laiko?

Tai, ką juodviem su Asadu reikia sužinoti, galėtų išsiaiškinti ir patys. Padėjėjas akimirkai stabtelėjo perskaityti graficio. Ant švarios sienos buvo užteptos žalios, baltos, juodos ir raudonos raidės.

Izraeli lauk iš Gazos ruožo. Palestina palestiniečems.

– Nesugeba parašyti be klaidų, – pakomentavo Asadas jiems įlipus į automobilį.

Stebuklai niekada nesibaigia. Maniau, kad ir tu nesugebi, pagalvojo Karlas, bet garsiai neištarė.

Užvedęs automobilį jis pažvelgė į savo padėjėją. Tas sėdėjo įsmeigęs žvilgsnį į prietaisų skydelį. Mintimis buvo nuklydęs kažkur labai toli.

– Ei, Asadai, ar yra kas namie?

Jis nė nemirktelėjo.

– Taip, aš čia.

Jiedu nepratarė nė žodžio, kol grįžo į policijos nuovadą.

9

Mažos bendruomenės salės langai žėrėjo lyg išlydytas metalas. Vadinasi, tie kretinai jau buvo pradėję pamaldas.

Prieškambaryje nusirengęs apsiaustą jis pasisveikino su vadinamąja nešvaria moterimi, sergančia mėnesinėmis; ji stovėdama klausėsi iš salės sklindančių egzaltuotų giesmių, tada kiek galėdamas atsargiau įėjo pro dvigubas duris.

Susirinkimas buvo pasiekęs tą ribą, kai ekstazė artėja link aukščiausio kulminacijos taško. Jis kelis kartus čia lankėsi anksčiau, ritualas visada buvo toks pat. Pastorius, apsirengęs namie siūtais drabužiais, stovėjo prie altoriaus teikdamas Paguodą – taip jie vadino Eucharistiją. Netrukus visi – vaikai ir suaugusieji – pagal jo komandą pakils ir sustos glaudžiu būriu, nuleidę galvas, susilies į viena baltais apdarais.

Ši Komunija kiekvieną ketvirtadienio vakarą buvo svarbiausias savaitės įvykis. Čia bendruomenė gaudavo duonos ir vyno iš Dievo Motinos, įsikūnijusios į pastorių. Greitai susirinkusieji čia, Motinos salėje, pasileis džiaugsmingai šokti bei garbstyti Dievo Motiną, padedant šventajai dvasiai pagimdžiusią Viešpatį Jėzų Kristų. Jie atskleis kalbų dovaną, melsis už visus negimusius vaikus, šiltai glėbesčiuosis, prisimins jausmingumą, su kuriuo Dievo Motina pasišventė Viešpačiui, ir daug kitų niekų.

Tai buvo nesąmonės, kaip ir visa kita, kas čia vyko.

Vyras tyliai nuėjo į tolimiausią salės kampą ir atsistojo prie sienos. Žmonės jam nuoširdžiai šypsojosi. Šypsenos rodė, kad čia visi sutinkami svetingai. O po kelių akimirkų, kai bendruomenė pasiekė ekstazę, tikintieji dėkojo atvykėliui už tai, kad atėjo čia ilgėdamasis Dievo Motinos.

Tuo tarpu jis stebėjo pasirinktą šeimą. Motina, tėvas ir penki vaikai. Tokiose bendruomenėse šeimos retai būna mažesnės.

Tėvas stovėjo beveik užstotas dviejų sūnų, o priešais juos į šalis ritmingai lingavo trys mergaitės, jų ilgi palaidi plaukai švysčiojo su kiekvienu judesiu. Toliau, tarp moterų, stovėjo jų motina, pravėrusi lūpas, užmerktomis akimis, rankomis lengvai prilaikydama krūtis. Visos moterys stovėjo tokia poza. Atsiribojusios nuo pasaulio, susiliejusios su kolektyvine sąmone, virpėdamos Dievo Motinos akivaizdoje.

Dauguma jaunų moterų laukėsi, viena, matyt, labai greitai turėjo gimdyti, jos drabužiai buvo dėmėti nuo išsiskiriančio pieno.

Vyrai žiūrėjo į šias vaisingas moteris su nuolankiu susižavėjimu. Moters kūnas, išskyrus menstruacijų laikotarpį, buvo labiausiai garbinamas objektas bet kuriam Motinos bažnyčios sekėjui.

Šiame vaisingumo garbintojų susirinkime suaugę vyrai stovėjo rankas sukryžiavę ant šakumos. Berniukai kikendami bandė juos pamėgdžioti, turbūt neturėdami nė menkiausio supratimo, kas čia vyksta. Jie giedojo ir elgėsi kaip jų tėvai. Trisdešimt penki bendruomenės nariai buvo kaip vienas. Toks bendrumas nuodugniai išdėstytas Motinos įstatyme.

Bendrumas jų tikyboje, tikėjime į Dievo Motiną, pačios gyvybės esmę... jis klausėsi viso to, kol įgriso iki gyvo kaulo.

Kiekviena sekta turi savo neginčijamą, nesuvokiamą tiesą.

Vyras stebėjo Magdaleną, antrąją iš trijų mergaičių, kai pastorius mėtė duoną bendruomenės nariams ir pliauškė liežuviu.

Mergaitė atrodė nutolusi, paskendusi mintyse. Ar ji galvoja apie Eucharistiją? Ar apie tai, ką slepia sode prie namų? Gal mąsto apie tą dieną, kai ją inicijuos kaip Motinos tarnaitę, kai išrengs ir panardins į šviežią avies kraują? Ar apie tą dieną, kai jai parinks vyrą ir giedos giesmę jos įsčioms, kad jos duotų vaisių? Buvo sunku atspėti. Kas dedasi dvylikametės galvoje? Žino tik ji. Gal mergaitė išsigandusi, ir nėra ko stebėtis, jei taip.

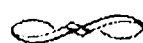
Ten, iš kur jis buvo kilęs, būtent berniukai turėjo praeiti iniciacijos ritualą, buvo priversti dėl Bažnyčios atsisakyti savo laisvos valios, vilčių ir svajonių. Būtent jiems tekdavo stipriausias smūgis. Vyras per daug gerai tai prisiminė. Pernelyg gerai.

Čia šis vaidmuo teko mergaitėms.

Jis bandė sugauti Magdalenos žvilgsnį. Galų gale, gal ji mąsto apie tai, ką slepia sode? Gal mintis apie šią neminėtiną paslaptį sužadino joje kur kas stipresnes nei tikėjimas jėgas?

Tikriausiai ją palaužti būtų sunkiau nei brolį. Dėl šios priežasties atvykėlis dar nebuvo apsisprendęs, kurį iš jų pasirinks.

Kurį nužudys.

Prieš įsilauždamas į namus jis palaukė valandą nuo to laiko, kai šeima išėjo į pamaldas, o saulė nusileido už horizonto. Prireiks tik poros minučių atidaryti namo langą ir įsibrauti į vieno iš vaikų miegamąjį.

Kambarys, į kurį vyras įsilaužė, priklausė jauniausiajai mergaitei. Jis iš karto tai suprato. Ne todėl, kad miegamasis buvo rožinis ar sofa apdėliota pagalvėlėmis su išsiuvinėtomis širdelėmis. Atvirkščiai. Šiame kambaryje nebuvo lėlių barbių nei pieštukų su meškiukais ant galų, nei mažų batukų su raišteliais po lova. Nieko, kas atspindėtų normalų dešimtmetės mergaitės požiūrį į save ir ją supantį pasaulį. Ant sienos pakabinta krikšto suknelė buvo vienintelis dalykas, liudijantis, kad

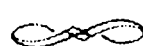
kambarys priklauso jauniausiajai seseriai. Tokia Motinos bažnyčios tradicija. Krikšto suknelė – tai Dievo Motinos vystyklas, branginamas ir perduodamas kitai gimusiai mergaitei, turinčiai jį kiek įmanoma labiau saugoti. Kiekvieną šeštadienį prieš poilsio valandą mergaitė turėjo atsargiai jį valyti šepečiu, o per Velykas išlyginti apykaklę ir nėrinius.

Laimė nusišypsos tai mergaitei, kuri ilgiausiai išlaikys šį šventą audeklą. Ji ne tik sulauks sėkmės gyvenime, bet ir bus apdovanota nepaprasta laime bei džiaugsmu. Taip buvo sakoma.

Įsilaužėlis nuėjo į tėvo kambarį ir greitai surado tai, ko ieškojo. Šeimos nuosavybės dokumentai, kasmetiniai mokesčiai Motinos bažnyčiai su kiekvienam nariui nurodyta suma ir galų gale adresų sąrašai, iš kurių pavyko susidaryti naują sektos geografinio pasiskirstymo vaizdą tiek Danijoje, tiek visame pasaulyje.

Nuo to laiko, kai jis smogė šiai sektai, vien Vidurio Jutlandijoje ji pasipildė bent šimtu tikinčiųjų.

Ne itin maloni mintis.

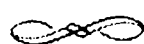
Patikrinęs visus kambarius vyras išsliuogė pro langą ir vėl jį uždarė. Įsižiūrėjo į sodą. Mažasis Magdalenos žaidimų kampelis buvo neprasta vieta. Ten ji būdavo beveik nematoma iš namo ir kitų sodo vietų.

Jis pažvelgė į žemai pakibusį juodą debesį. Greitai sutems. Reikia veikti.

Jis žinojo, kur ieškoti. Kitaip niekada nebūtų radęs. Magdalenos slėptuvę išdavė tik šakelė, styranti iš velėnos. Jis nusišypsojo ją išvydęs, paskui atsargiai pakėlė kumščio dydžio grumstą. Duobutė buvo išklota geltono plastiko maišeliu, o jame gulėjo sulankstytas blizgančio popieriaus lapas.

Vyras vėl nusišypsojo jį išlankstęs.

Paskui įsidėjo lapą į kišenę.

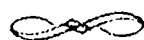

Bendruomenės salėje jis ilgai stovėjo stebėdamas šią mergaitę ilgais plaukais ir įžūliai besišypsantį jos brolį Samuelį. Čia, tarp bendruomenės narių, jie jautėsi saugūs. Tarp žmonių, kurie gyvena nieko nežinodami, ir tų, kurie greitai bus priversti gyventi su nepakeliamu žinojimu.

Su baisia žinia apie tai, ką jis ketina padaryti.

Kai giesmės baigėsi, jį apsupę maldininkai glostė jam galvą, veidą, pečius. Taip jie žavėjosi, kad jis ieško Dievo Motinos. Taip atsilygino jam už pasitikėjimą, džiaugėsi ir audringai reiškė entuziazmą, nes gavo progą parodyti jam kelią į amžinąją tiesą. Galų gale banda pasitraukė ir iškėlė į dangų rankas. Po akimirkos jie ims glostyti vienas kitą. Sektantų glamonės tęsis tol, kol viena iš moterų kris ant grindų ir leis Dievo Motinai įeiti į jos virpantį kūną. Vyras žinojo, kuri iš jų. Ekstazė jau švytėjo moters akyse. Liekna jauna moteris, kurios didžiausias pasiekimas gyvenime buvo trys riebūs vaikai, šokinėjantys šalia jos.

Kaip ir visi kiti, jis šaukė į lubas, kai tai įvyko. Vienintelis skirtumas, kad jis sulaikė savyje tai, ką visi kiti dabar iš visų jėgų stengėsi išlaisvinti. Velnią.

Kai bendruomenės nariai pagaliau atsisveikino vieni su kitais, jis nepastebimai žengė į priekį ir atkišo koją, o Samuelis nuo viršutinio laiptelio griuvo į tuščią erdvę.

Kai berniuko kelis atsitrenkęs į žemę trakštelėjo, vyras pajuto palengvėjimą. Tarsi kaklo trekštelėjimas kartuvėse.

Dabar viskas buvo gerai.

Nuo šiol jis valdo padėtį. Viskas nuspręsta.

10

Grįžęs namo į Rioneholto parką tokią naktį kaip ši, televiziniam šlamštui skardenant pro betoninius blokus ir virtuvių languose šmėžuojant moterų siluetams, Karlas jautėsi lyg kurčias muzikantas simfoniniame orkestre, nesugebantis suprasti muzikos.

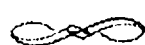
Jam vis dar buvo sunku suprasti, kaip čia taip išėjo. Kodėl jis jaučiasi toks vienišas?

Jei pilvotas buhalteris ir nuoboda kompiuterininkas plonomis kaip degtukai rankomis gali sukurti šeimas ir jas išsaugoti, kodėl, po velnių, jam nepavyko?

Detektyvas nenoromis atsakė į kaimynės Syserės pasveikinimą. Ji stovėjo šaltoje savo virtuvės šviesoje kažką čirškindama ant viryklės. Ačiū Dievui, Syserė grįžo į savo namus po to sunkaus pirmadienio ryto. Jei nebūtų grįžusi, iki šiol jis jau būtų nebežinojęs, ką daryti.

Mjorkas liūdnai spoksojo į lentelę su pavarde ant durų. Dabar šalia Vigos ir jo vardų buvo įrašyti nauji. Jam netrūko draugijos dalijantis būstą su Mortenu Holandu, Džesperu ir Hardžiu. Net ten stovėdamas girdėjo viliojamą bruzdesį už durų. Gal jie taip pat savotiška šeima.

Tik ne tokia, apie kokią jis svajojo.

Paprastai detektyvo uoslė pranešdavo apie to vakaro meniu vos įžengus į prieškambarį. Dabar jo šnerves pakuteno ne Morteno kulinarinių pastangų aromatas. Bent jau jis taip tikėjosi.

– Ar viskas gerai? – sušuko Karlas į priekinį kambarį, kur paprastai rasdavo Morteną su Hardžiu. Jis įkišo galvą pro duris. Viduje nebuvo nė gyvos dvasios. Kažkas vyko vidiniame kiemelyje. Viduryje, po šildytuvu, detektyvas išvydo Hardžio lovą su visu lašelinės stovu, o aplink ją būriavosi kaimynai, apsirengę šiltais darbužiais, kimšo keptas dešreles ir iš butelių maukė alų. Iš jų kvailų išraiškų buvo aišku, kad linksmybės tęsiasi mažiausiai porą valandų.

Mjorkas pabandė nustatyti, iš kur sklinda tas bjaurus kvapas, apsupęs jį vos įžengusį pro priekines namų duris. Uoslė nuvedė prie prikaistuvio, palikto ant virtuvės spintelės. Jo turinys labiausiai priminė pasenusius konservus, suanglėjusius ant karštos viryklės. Ypač bjauru. Be to, apmaudu dėl prikaistuvio, kurio ateities perspektyvos neabejotinai tapo miglotos.

– Kas čia dedasi? – paklausė Karlas išėjęs į kiemelį ir nenuleisdamas akių nuo Hardžio. Tas nejudėdamas gulėjo po keturiomis pūkinėmis antklodėmis, išsišiepęs iki ausų.

– Hardis vėl ėmė jausti nedideliame žasto plote, – paaiškino Mortenas.

– Taip, jis taip sako.

Mortenas atrodė kaip berniukas, ką tik pirmą kartą paėmęs į rankas pornografinį žurnalą ir tuoj jį atversiantis.

– Na, žinai, jis pajuto silpną refleksą vienos rankos smiliuje ir didžiajame piršte.

Karlas papurtė galvą ir pažvelgė į Hardį.

– Kas čia, kažkoks neurologinis spėlionių žaidimas? Tiesiog pasirūpinkit liautis, kai pasieksim apatinę dalį, gerai?

Mortenas šypsojosi, rodydamas vyno nuspalvintus dantis.

– O prieš dvi valandas jis pajudino riešą, Karlai. Tikrai. Net pamiršau, kad gaminu pietus! – jis džiaugsmingai išskėtė rankas į šalis, parodydamas savo apkūnią figūrą. Atrodė, tarsi ketintų pulti detektyvui į glėbį. Karlas tikėjosi, kad nuomininkas to nedarys.

– Tuomet, Hardi, pažiūrėkim, – sausai ištarė Karlas.

Mortenas nutraukė antklodes ir atidengė blyškią Hardžio odą.

– Nagi, bičiuli, – pakartojo Mjorkas.

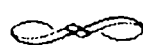
Tas užsimerkė, sukando dantis, žandikaulio raumenys nuo pastangų įsitempė. Atrodė, kad Hardis valdo kiekvieną impulsą savo kūne, nervais sklindantį į tą atidžiai tikrinamą riešą. Veido raumenys ėmė drebėti ir tai tęsėsi tol, kol galiausiai jis buvo priverstas iškvėpti ir pasidavė.

Per jo žiūrovų būrį nuvilnijo atodūsis, lydimas įvairių padrąsinimo šūksnių. Deja, Hardžio riešas nesujudėjo.

Mjorkas jam paguodžiamai mirktelėjo, paskui pasivedėjo Morteną link gyvatvorės.

– Turi pasiaiškinti, Mortenai, ką visa tai turėtų reikšti. Tu už jį atsakingas. Jėzau Kristau, čia tavo darbas. Liaukis teikti vargšui žmogui nepagrįstų vilčių. Kas jis tau, koks klounas? Lipu į viršų apsirengti ką nors patogesnio. Tu išsiųsk visus namo ir grąžink Hardį ten, kur radai, supratai? Turėsim apie tai pasikalbėti.

Jis nebuvo nusiteikęs atsiprašymams. Mortenas galėjo pasilaikyti juos svečiams.

– Papasakok vėl, – po pusvalandžio paprašė Mjorkas.

Hardžio žvilgsnis buvo ramus. Gulėdamas jis atrodė oriai. Du šimtai septyni centimetrai gyvybės, kuriai nepasisekė.

– Tai tiesa, Karlai. Mortenas to nematė, bet stovėjo greta manęs. Aš pajudinau riešą. Taip pat man truputėlį suskaudo. Petyje.

– Tai kodėl negali to padaryti dabar?

– Aš iš tikrųjų nežinau, kaip man tai pavyko, bet judesys buvo valingas. Ne šiaip spazmas.

Mjorkas uždėjo ranką ant suluošinto draugo kaktos.

– Kiek žinau, tai, ką tu sakai, beveik neįmanoma. Gerai, aš tavim tikiu, tiesiog nežinau, ką daryti. Štai ir viskas.

– Aš žinau, – įsiterpė Mortenas. – Hardis tebeturi tą mažą jautrų plotelį ant peties. Štai iš kur sklinda skausmas. Manau, petį reikia stimuliuoti.

Detektyvas papurtė galvą.

– Hardi, ar tu įsitikinęs, kad tai geras sumanymas? Man atrodo nesąmonė.

– Ir kas? – nutraukė jį Mortenas. – Aš esu su juo, tai kaip galėčiau pakenkti?

– Pradžioje pritrūksim prikaistuvių.

Karlas dirstelėjo į prieškambarį. Kabykloje vėl trūksta vienos striukės.

– Ar Džesperas neateis pietauti?

– Jis Brionšiojoje su Viga.

Tai atrodė negerai. Ko jam reikia toje šaltoje pašiūrėje? Beje, Džesperas nesutaria su Vigos naujuoju draugu. Ne todėl, kad vyrukas nešioja akinius storais rėmeliais ir rašo eiles, o todėl, kad reikalauja skaityti jas garsiai ir nori būti dėmesio centre.

– Ką jis ten veikia? Negi vėl praleidinėja pamokas? – Karlas nusivylęs papurtė galvą. Vaikinui liko vos pora mėnesių iki baigiamųjų egzaminų. Su ta apgailėtina nauja vertinimo sistema ir vyriausybės pradėta netikusia vidurinės mokyklos reforma jis turės sėdėti pamokose ir bent jau apsimesti, kad mokosi, kitaip susimaus.

Jo minčių giją nutraukė Hardis.

– Atsipalaiduok, Karlai. Mudu su Džesperu kasdien ruošiam jo namų darbus, kai jis grįžta iš mokyklos. Patikrinu prieš jam išeinant pas Vigą. Vaikinas puikiai susitvarko.

Džesperas susitvarko. Tai nuskambėjo beveik keistai.

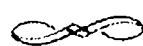
– Tai ką jis veikia su motina?

– Viga paskambino ir paprašė pas ją ateiti. Ji nelaiminga, Karlai. Jai įgriso toks gyvenimas, nori grįžti namo.

– Kalbi apie *šituos* namus?

Hardis linktelėjo. Mjorkas dar niekada nesijuto taip arti šoko sukelto kolapso.

Mortenas turėjo atnešti dvigubą viskio.

Naktis buvo bemiegė, o rytas varginantis ir slegiantis.

Pagaliau atsisėdęs prie savo stalo kabinete Karlas jautėsi dar labiau pavargęs nei praėjusį vakarą eidamas gulti.

– Iš Rouzės jokių žinių? – paklausė jis Asado, padėjusio priešais jį lėkštę su kažkokiu nenusakomu gardėsiu. Matyt, žmogus norėjo nors kiek pakelti jam nuotaiką.

– Skambinau Rouzei vakar vakare, bet ji buvo išėjusi. Taip sakė jos sesuo.

– Negali būti, – jis nuvijo įštikimą seną draugę mėsinę musę, tada bandė paimti vieną iš saldžių objektų, kurie pasirodė stebėtinai tvirtai prilipę prie lėkštės.

– O ta sesuo sakė, ar Rouzė šiandien ateis?

– Ta sesuo Yrsa ateis, bet ne Rouzė. Ji išvyko.

– Ką? Kur išvyko? Sakai, ateis jos sesuo? Asadai, ar tu mane maustai? – detektyvas ištraukė pirštus iš lipnaus musgaudžio lėkštėje. Atrodė, lyg būtų nusiplėšęs odą.

– Yrsa sakė, kad Rouzė kartais išvyksta dienai ar dviem, bet mes neturėtume jaudintis. Ji sugrįš, kaip visada. Taip ji man sakė. Tuo tarpu už Rouzę ateis padirbėti sesuo. Jos negali sau leisti prarasti pinigų. Štai ką sakė Yrsa.

Mjorkas atlošė galvą.

– Juokauji? Darbuotojai, dirbantys visu etatu, gali tiesiog dingti, kada panorėję, ką? Neblogai, ar ne? Rouzė tikriausiai kuoktelėjo, – jis būtinai nedviprasmiškai pasikalbės su sekretore, kai tik ji sugrįš. – O, ta Yrsa! Ji nepraeis pro budėtoją, jei tik aš tuo pasirūpinsiu.

– O, aš tai jau išsiaiškinau su viršininko pavaduotoju Larsu Bjornu, Karlai. Tai ne problema. Jam nerūpi, jei atlyginimas bus mokamas Rouzei. Yrsa yra laikina darbuotoja, kai Rouzės nėra dėl ligos. Viršininko pavaduotojas labai patenkintas, kad mes taip greitai suradom jai pamainą.

– Sakai, jam nerūpi? O Rouzės nėra dėl ligos?

– Taip mes tai vadinam, ar aš teisingai supratau?

Tai buvo panašu į maištą.

Karlas paėmė telefoną ir surinko Larso Bjorno numerį.

– Sveikas, gražuoliuk, – atsiliepė Lizos balsas kitame laido gale. Kas čia dabar?

– Sveika, Liza. Bandau susisiekti su Bjornu.

– Žinau. Aš vietoj jo atsakinėju į skambučius. Jis susirinkime su Jakobsenu ir komisaru dėl kadrų situacijos.

– Ar gali mane sujungti? Man reikia pasikalbėti su juo bent penkias sekundes.

– Apie Rouzės seserį?

Jo veido raumenys įsitempė.

– Ar kartais su tavim tai nesusiję?

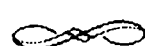
– Karlai, žinai, aš esu atsakinga už laikinų darbuotojų sąrašus.

Tiesą sakant, jis to nežinojo.

– Ar bandai man pasakyti, kad Bjornas sutiko laikinai pakeisti Rouzę, neatsiklausęs manęs?

– *Hey, take it easy!* – angliškai šūktelėjo Liza ir spragtelėjo pirštais, tarsi žadindama Mjorką iš stingulio. – Mums trūksta darbuotojų. Šiuo metu Bjornas pritaria viskam. Tau reikėtų pamatyti, kas dirba kituose skyriuose.

Jos juokas nesumažino detektyvo nusivylimo.

K. Frandseno didmenininkai buvo ribotos atsakomybės akcinė bendrovė, turinti šiek tiek didesnį nei dviejų šimtų penkiasdešimties tūkstančių kronų įstatinį kapitalą, bet įvertinta maždaug šešiolika milijonų. Per pastaruosius finansinius metus, kurie baigėsi rugsėjį, vien jos vertybiniai popieriai buvo įvertinti aštuoniais milijonais, tad iš pirmo žvilgsnio neatrodė, kad bendrovė turi finansinių sunkumų.

Vienintelė problema ta, kad jos klientai iš pradžių buvo savaitraščiai bei nemokami laikraščiai – sektorius, patyręs smūgį per praūžusią finansų krizę. O tai, kaip Karlas suprato, galėjo staiga ir gana smarkiai paveikti *Frandseno* iždą.

Tyrimas tapo dar įdomesnis, kai panašus vaizdas atsiskleidė bendrovėse, kurių pastatai sudegė Emdrupe ir Stokholmo gatvėje. Emdrupe įsikūrusios akcinės bendrovės *JPP furnitūra*, tiekiančios prekes *Pasidaryk pats* parduotuvėms ir pagrindiniams mediena prekiaujantiems centrams, metinė apyvarta buvo apie dvidešimt penki milijonai kronų. Tikriausiai dar pernai klestėjęs verslas dabar turėjo sunkumų. Atrodo, kad ir Osterbro bendrovė *Visuomeniniai konsultantai*, uždirbanti iš konkursinių projektų kūrimo pagrindinėms architektų įmonėms, pajuto tos bjaurios betono sienos, vadinamos ekonominiu nuosmukiu, griūtį.

Be akivaizdaus pažeidžiamumo dabartinėmis finansinėmis sąlygomis, visos trys bendrovės, rodos, neturėjo nieko bendra. Skirtingi savininkai, skirtingi klientai.

Karlas pabarbeno pirštais į stalą. O kaip gaisras Riodovrėje tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt penktaisiais? Ar jis dera prie bendro vaizdo? Verslas netikėtai susidūrė su sunkumais? Štai dabar jam reikėjo Rouzės. Velnio nešta moteris.

– Tuk tuk, – pasigirdo kimus balsas prie durų.

Tikriausiai čia Yrsa, pamanė detektyvas, žvilgtelėjęs į laikrodį. Buvo penkiolika po devynių. Ji atėjo beveik laiku.

– Kiek dabar valandų? – neatsigręždamas paklausė Mjorkas. Kadaise šito išmoko. Viršininkas, kuris kreipiasi į pavaldinius atsukęs jiems nugarą, parodo pranašumą.

– Nežinojau, kad paskirtas susitikimas, – atsakė nosinis vyriškas balsas.

Mjorkas taip greitai apsisuko, kad vos nuo kėdės nenukrito.

Laursenas. Senas draugas Tomas Laursenas, teismo ekspertizės pareigūnas ir regbio žaidėjas. Žmogus, kuris laimėjo loterijoje didelę pinigų sumą, ją prarado ir galų gale įsidarbino policijos valgykloje.

– Tomai. Po paraliais! Ką čia veiki?

– Tavo malonus padėjėjas pakvietė mane užeiti ir pasilabinti su tavimi.

Tarpduryje pasirodė šelmiškas Asado veidas. Ką jis veikė? Negi tikrai buvo užlipęs į valgyklą? Ar jam jau nebeužtenka jo paties aštrių patiekalų ir kulinarinių stebuklų?

– Užėjau nusipirkti bananų, Karlai, – padėjėjas pamojavo priešais jį geltonu vaisiumi. Ką jis apgaudinėja? Lipo į viršų dėl bananų?

Detektyvas linktelėjo. Asadas pokštininkas. Visą laiką tai žinojo.

Jiedu su Laursenu pasisveikino, kuo stipriau paspausdami vienas kitam rankas. Tas pats, kaip visada skausmingas, juokelis.

– Smagu, kad užsukai, Tomai. Man ką tik apie tave pasakojo – koks ten jo vardas? – Ydingas iš Albertslundo. Suprantu, kad tavo grįžimas į beprotnamį ne visai savanoriškas?

Laursenas lėtai papurtė galvą.

– Na, matyt, aš pats kaltas. Bankas mane apgavo, jie man sakė, kad gera mintis pasiskolinti investuojant. Pinigai buvo sąskaitoje, beliko pasirašyti. O dabar viskas nuėjo velniop.

– Tie išperos turėjo padengti tavo nuostolius. – Karlas girdėjo tai sakant per žinias.

Laursenas linktelėjo. Jis, be abejo, tam pritarė, bet vėl grįžo čia. Tepa sumuštinius ir plauna indus. Geriausias teismo ekspertizės pareigūnas. Koks talento švaistymas.

– Vis dėlto aš visai laimingas, – tarė Tomas. – Sutinku daugybę pažįstamų iš tų laikų, kai dirbau Teismo ekspertizės skyriuje, ir neprivalau ten su jais eiti, – jis droviai nusišypsojo. Kaip senais laikais. – Karlai, ėmiau bodėtis visu tuo. Įgriso rakinėti lavonus bet kuriuo paros metu. Per pastaruosius penkerius metus nebuvo nė dienos, kad nebūčiau galvojęs viską mesti. Taigi pinigai mane išlaisvino, net jei juos ir praradau. Bet kuriuo atveju būtent taip į visa tai žiūriu. Nėra to blogo, kas neišeitų į gera.

Mjorkas linktelėjo.

– Tu, žinoma, nepažįsti Asado, bet aš įsitikinęs, kad jis tave čia atitempė ne aptarti valgiaraštį su senu bendradarbiu prie pipirmėčių arbatos puodelio.

– Asadas papasakojo man apie laišką butelyje. Manau, esmę supratau. Gal galėčiau jį pamatyti?

– Tas gudruolis!..

Laursenas atsisėdo, o Mjorkas atsargiai iš aplanko ištraukė dokumentą. Valso žingsniu įėjo jo padėjėjas, ant graviruoto žalvarinio padėklo nešdamas tris mažyčius puodelius.

Ore padvelkė pipirmėčių aromatas.

– Jums tikrai patiks arbata, – pripildamas puodelius tarė arabas. – Daro stebuklus, – jis palytėjo šakumą ir mirktelėjo. Labai iškalbingas gestas.

Tomas įjungė dar vieną sukiojamąją stalo lempą ir patraukė arčiau dokumento.

– Ar žinoma, kas jį išsaugojo?

– Laboratorija Škotijoje, – atsakė Asadas. Jis ištraukė tyrimų lapą Karlui net nespėjus prisiminti, kur jį buvo padėjęs.

– Analizė čia, – padėjėjas padavė lapą Laursenui.

– Gerai, – po kelių minučių tarė Tomas. – Matau, tuo reikalu pasirūpino Daglasas Giljamas.

– Pažįsti jį?

Laursenas pažvelgė į Mjorką lyg penkiametė mergaitė, paklausta, ar ji žino, kas yra Britnė Spirs. Ne itin pagarbu, bet to tikrai užteko Karlo smalsumui sužadinti. Kas tas Daglasas Giljamas, be to, kad gyvena anapus sienos su Anglija?

– Ne kažin kiek pasistūmėjot, – pastebėjo Tomas, dviem pirštais laikydamas puodelį su pipirmėčių arbata. – Mūsų kolegos Škotijoje, rodos, padarė viską, kad išsaugotų popierių ir atkurtų tekstą, apdoroję įvairia šviesa ir chemikalais. Jie rado nežymius spausdintuvų rašalo pėdsakus, bet, kaip matau, nieko nepadarė, kad nustatytų popieriaus kilmę. Iš esmės didžioji dalis fizikinių tyrimų, rodos, liko mums. Ar jį ištyrė Vanliosės teismo ekspertizės centras?

– Ne, bet tada nemaniau, kad techniniai tyrimai nebaigti, – nenoromis atsakė Karlas. Klaidą padarė jis.

– Čia taip parašyta, – Tomas parodė paskutinę laboratorijos ataskaitos eilutę.

Kodėl, po velnių, jis pats nepastebėjo. Mėšlas!

– Iš tiesų, Karlai, Rouzė man sakė, bet ji nemanė, kad reikia išsiaiškinti, iš kur tas popierius, – įsiterpė Asadas.

– Na, čia ji tikrai suklydo. Pažiūrėkim dar kartą, – Laursenas atsistojo ir sugniaužė kišenėje pirštus. Nelengva užduotis. Regbio žaidėjo šlaunys buvo aptemptos džinsais.

Tomas išsitraukė didinamąjį stiklą, kurį Karlas matė daugybę kartų. Mažytis keturkampis, kurį galima išlankstyti ir pastatyti ant objekto. Jis atrodė kaip apatinė nedidelio mikroskopo dalis. Tai standartinis įtaisas, kurį turi visi pašto ženklų kolekcionieriai ir panašūs pamišėliai, bet čia buvo profesionalų versija su puikiais Zeiso lęšiais, tikrai privaloma turėti tokiam teismo ekspertizės specialistui kaip Laursenas.

Uždėjęs didinamąjį stiklą ant dokumento jis, kažką murmėdamas sau po nosimi, ėmė vedžioti per labiausiai išblukusias laiško eilutes. Dirbo nuosekliai, apžiūrinėjo po vieną eilutę iš vienos ir iš kitos popieriaus pusės.

– Ar pro tą stiklą įžiūri daugiau raidžių? – susidomėjo Asadas.

Tomas papurtė galvą, bet nieko neatsakė.

Jis jau buvo įpusėjęs tirti dokumentą, kai Karlui užėjo nenumaldomas noras parūkyti.

– Tik minutei išlėksiu, gerai?

Teismo ekspertizių specialistas tikriausiai jo neišgirdo.

Mjorkas atsisėdo ant stalo koridoriuje ir abejingai žiūrėjo į visą įrangą, stovinčią be naudos. Skeneriai, kopijavimo aparatai, kitoks šlamštas. Ši mintis jį nervino. Kitu laiku būtų pasirūpinęs, kad Rouzė baigtų tai, ką pradėjusi, prieš sutempdama įrangą ir pasipustydama padus. Jis prastas vadovas.

Tą skausmingą susivokimo akimirką ant laiptų staiga ėmė dunksėti duslūs smūgiai. Detektyvas pagalvojo apie kamuolį, lėtai šokinėjantį per pakopas, ir paskui jį riedantį vienratį tuščia padanga. Jis išsižiojo išvydęs jam priešais ateinančią būtybę, kuri atrodė tarsi namų šeimininkė, ką tik apsipirkusi neapmuitinamų prekių parduotuvėje

kelte, per Orezundą plaukiančiame į Švediją. Aukštakulniai, klostytas languotas sijonas ir ryškus pirkinių vežimėlis, kurį ji tempė paskui save, – viskas šaukte šaukė apie šeštojo dešimtmečio stilių, priminė tą laikmetį gal net labiau nei pati tuometė mada. O šios ištįsusios asmenybės viršuje stirksojo Rouzės galvos klonas su pačia tvarkingiausia, kokią tik galima įsivaizduoti, peroksidine ilgalaike šukuosena. Mjorkas staiga pasijuto tarsi atsidūręs filme su Doris Dei ir nežinantis, kaip iš jo ištrūkti.

Tokioje situacijoje žmogus, rūkantis cigaretę be filtro, būtinai nusidegins pirštus.

– Oi, po velnių! – nusikeikė detektyvas, išmesdamas nuorūką ant grindų, tiesiai priešais spalvingąją atvykėlę.

– Yrsa Knudsen, – prisistatė ji ištiesusi jam du pirštus raudonai kaip kraujas lakuotais nagais.

Karlas niekada gyvenime nebūtų patikėjęs, kad dvynės gali būti tokios panašios ir vis dėlto tokios skirtingos.

Jis tikėjosi perimti vadovavimą žodžiu *eik*, bet štai pataikūniškai atsakinėja į atvykėlės klausimą, kur yra jos kabinetas:

– Koridoriaus gale, už visų tų popieriaus lapų, kabančių ant sienos.

Mjorkas visiškai pamiršo, ką ketino pasakyti: savo vardą ir laipsnį, o tada papeikti, kad ji ir jos sesuo pažeidžia taisykles ir ši padėtis turi būti nedelsiant ištaisyta.

– Tikiuosi informacijos, kai įsikursiu. Tarkim, po valandos, gerai? – ir ji nuėjo.

– Kas ten buvo? – paklausė Asadas į kabinetą grįžusio detektyvo.

Mjorkas dėbtelėjo į jį.

– Aš tau pasakysiu, Asadai, kas ten buvo. Ten buvo problema. Tiksliau, tavo problema. Noriu, kad po valandos paaiškintum Rouzės seseriai, kas yra ant mūsų stalo. Ar girdi?

– Tai ta ponia, kuri praėjo pro šalį, yra Yrsa?

Karlas patvirtindamas lėtai mirktelėjo.

– Ar girdi? Tu turi ją informuoti, Asadai.

Paskui jis atsigręžė į Laurseną, beveik baigusį tirti dokumentą.

– Nieko neradai?

Laursenas, teismo ekspertas, tapęs bulvių šiaudelių tiekėju, linktelėjo ir parodė kažką nematomo žmogaus akiai, ką jis, matyt, buvo uždėjęs ant mikroskopo objektinio stiklelio.

Detektyvas prikišo galvą arčiau. Gerai, ten iš tiesų buvo tarsi plauko galiukas, o šalia kažkas labai mažas, apvalus ir plokščias, šiaip beveik nematomas.

– Čia medienos atplaiša, – paaiškino Tomas, rodydamas plauką primenantį fragmentą. – Spėju, kad ji nuo rašymo priemonės, kuria naudojosi žmogus, parašęs šį laišką. Ji įstrigusi gana giliai ir pakrypusi rašymo kampu. Kitas daiktas yra žuvies žvynas.

Teismo ekspertas atsitiesė, pakeitė nepatogią pozą ir pamankštino pečius.

– Gal pagaliau tai mus kur nors nuves, Karlai. Bet pirmiausia išsiųskim šį laišką į Vanliosę, gerai? Jie turėtų gana greitai nustatyti medienos rūšį, bet aiškintis, kokiai žuviai priklauso žvynas, tikriausiai jūrų biologo darbas.

– Nepaprastai įdomu, – tarė Asadas. – Turim labai talentingą kolegą, Karlai.

– Labai talentingą? Ar jis iš tikrųjų tai ištarė?

Detektyvas pasikasė skruostą.

– Ką dar gali apie tai pasakyti, Laursenai? Ar yra dar kas nors?

– Na, aš negaliu pasakyti, ar žmogus, kuris parašė laišką, yra dešiniarankis, ar kairiarankis, o tai gana neįprasta tokiais atvejais, kai popierius yra toks poringas kaip šis. Paprastai galima pamatyti iškilias vietas, pasvirusias kuria nors kryptimi. Todėl galime daryti prielaidą,

kad laiškas rašytas sudėtingomis aplinkybėmis. Gal ant nelygaus paviršiaus ar surištomis rankomis. Gal jį rašė neįgudęs žmogus. Be to, spėju, kad popierius buvo naudotas žuviai įvynioti. Kiek matau, ant jo yra gleivių pėdsakų, tikriausiai nuo žuvies. Žinom, kad butelis buvo sandarus, todėl taip atsitiko ne dėl ilgo buvimo jūroje. O dėl tų neaiškių vietų man sunku spręsti. Ten gali būti menkniekis. Gal purvas, o galbūt dėmės, atsiradusios nuo buvimo butelyje.

– Įdomu! O kaip pats laiškas? Kaip manai, ar verta jį tirti, ar čia paprasčiausias pokštas?

– Pokštas? – Laursenas atitraukė viršutinę lūpą, parodydamas du truputėlį kreivus priekinius dantis. Tai nereiškia, kad jis juokėsi, tiesiog jo pašnekovams derėjo suklusti. – Matau popieriuje įspaudas, taigi rašyta šiek tiek drebančia ranka. Mūsų rasta medienos atplaiša įbrėžė siaurą, gana gilią žymę, kol nulūžo. Vietomis taip smarkiai subraižyta, kad primena griovelius ant vinilinės plokštelės, – jis papurtė galvą. – Ne, čia tikrai ne pokštas. Panašiau į laišką, rašytą drebančia ranka. Vėlgi gal čia kaltos aplinkybės, bet tikėtina, kad žmogus buvo mirtinai išgąsdintas. Tad nuojauta man kužda – taip, tai rimta. Žinoma, tiksliai niekada negali žinoti.

Čia juos nutraukė Asadas.

– Kai žiūrit į raides ir įbrėžimus iš taip arti, ar matot daugiau raidžių?

– Gal bent porą, bet tik iki tos vietos, kur nulūžo rašymo priemonė.

Padėjėjas įteikė jam laiško kopiją, kurią jiedu su Rouze išdidino ir pakabino koridoriuje ant sienos.

– Gal įrašyk tas, kurių, tavo nuomone, čia trūksta?

Laursenas linktelėjo ir vėl uždėjo didinamąjį stiklą ant laiško originalo. Dar keletą minučių patyrinėjęs porą pirmųjų eilučių jis tarė:

– Na, čia mano nuomonė, nors dėl to galvos neguldyčiau.

Tada jis įrašė skaičius ir raides, o pirmosios laiško eilutės dabar atrodė taip:

GELBĖKIT

Vasaro .6 1996 m.. pa.rabė jis ..s pagavo .aut.opv.... ....busų sdotelėj Bal..u.. – T.. vyras 18. u.io ......i. plaukais ....

Jie valandėlę stovėjo ir svarstė rezultatą, kol Karlas nutraukė tylą.

– Tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt šeštųjų vasaris! Tai reiškia, kad butelis šešerius metus plaukiojo jūroje, kol pateko į tinklą.

Laursenas linktelėjo.

– Taip, dėl metų esu beveik įsitikinęs, bet devynetai parašyti atvirkščiai.

– Štai kodėl škotai nesuprato.

Laursenas gūžtelėjo pečiais. Gali būti.

Šalia jų susiraukęs stoviniavo padėjėjas.

– Kas atsitiko, Asadai?

– Yra taip, kaip aš maniau. Tikrai didelė velniava, – jis atsiduso ir parodė tris žodžius.

Karlas atidžiai apžiūrėjo laišką.

– Jeigu nerasim daugiau raidžių paskutinėje laiško dalyje, mūsų darbas bus labai labai sunkus, – tęsė arabas.

Dabar Karlas suprato, apie ką jis kalba. Iš visų pasaulio žmonių būtent Asadas perprato visą problemos mastą. Žmogus, jų šalyje gyvenantis vos kelerius metus. Kas galėtų patikėti.

Vasaro, pagrabė ir *autobusų sdotelėj.*

Kad ir kas rašė šį laišką, nemokėjo parašyti be klaidų.

11

Jie neišgirdo nė cyptelėjimo iš Rouzės kabinete įsitaisiusios Yrsos. Tikrai geras ženklas. Jeigu ir toliau taip elgsis, jie išsiųs ją namo po poros dienų, kai Rouzė bus grįžusi.

Joms reikia pinigų, sakė Yrsa.

Kadangi archyve nebuvo informacijos apie pagrobimą tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt šeštųjų vasarį, Mjorkas vėl ėmėsi padegimo bylos ir paskambino į Riodovrę policijos vyresniajam inspektoriui. Verčiau turėti reikalų su senu vilku nei su kabinetiniu berniuku, tokiu kaip Ydingas. Jis niekaip neįstengė suprasti, kodėl, po galais, tas niekam tikęs žioplys protokole neparašė apie Riodovrėje padegtos bendrovės finansinę būklę. Detektyvui tai prilygo pareigos nevykdymui. Be to, dujų bendrovė pranešė, kad dujas išjungė, tai kaip tas namas galėjo išlėkti į orą? Kol tokie klausimai kybojo ore, kiekvienas sveikai mąstantis pareigūnas suvokė, kad jie turi reikalą su galima žmogžudyste, o tokiu atveju viskas turi būti svarstoma.

– Koks netikėtumas, – tarė Antonsenas, kai Karlą su juo sujungė. – Kam turėtume dėkoti už garbę kalbėtis su pačiu Karlu Mjorku, senų bylų tyrimo ekspertu? – sukikeno vyresnysis policijos inspektorius. – Ar išsiaiškinai, kas užmušė Graubalės žmogų?

– Taip, ir dar sučiupom Džeką Skerdiką, – atsikirto Karlas. – Be to, greitai išaiškinsime vieną iš jūsų pačių bylų. Bent jau taip atrodo.

Antonsenas nusijuokė.

– Žinau, kur lenki, tik vakar kalbėjau su Markusu Jakobsenu. Spėju, kad norėsi sužinoti apie gaisrą tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt penktaisiais. Ar skaitei protokolą?

Karlas užgniaužė norą nusikeikti, nes per daug gerai žinojo, kad Antonsenas tuoj pat atsakys jam kandžia pastaba.

– Taip, skaičiau. Tik tas protokolas toks nei penki, nei devyni. Ar vienas iš tavo vaikinų buvo atsakingas?

– Baik, Karlai. Ydingas šauniai padirbėjo su ta byla. Ką nori sužinoti?

– Kai kurias smulkmenas apie bendrovę, kuriai priklausė patalpos. Tame šauniame Ydingo atliktame darbe visiškai neatkreiptas dėmesys į svarbias detales.

– Gerai, aš maniau, kad tame kažkas yra. Ir iš tiesų čia kai ką turim. Vėliau, po poros metų, toje įmonėje buvo atliktas auditas, kuris baigėsi įtarimais nusikalstama veika. Niekas nebuvo nuteistas, bet mes gavom progą iš arčiau pažvelgti į jų reikalus. Ar atsiųsti medžiagą faksu, ar man pačiam atšliaužti prie tavo sosto ir padėti prie kojų?

Karlas nusijuokė. Retas kolega sugebėtų taip nukenksminti jo kandų sąmojį kaip Antonsenas.

– Aš jau pakeliui, Antonai. Ruošk kavą.

Garsiai atsiduses policijos vyresnysis inspektorius padėjo ragelį.

Karlas kurį laiką sėdėjo ir žiūrėjo į televizoriaus ekraną ant sienos: žinių kanalas rodė kitą nesibaigiančią žinių laidą apie Mustafos Hsovnėjaus sušaudymą. Jis tapo dar viena nekalta auka, atsitiktinai patekusia į tebesitęsiantį gaujų karą. Dabar, atrodo, policija davė sutikimą iškilmingai lydėti jo karstą gatvėmis. Detektyvas pamanė, kad kai kurie šovinistai pasprings savo kumpiu.

Tada tarpduryje kažkas kostelėjo.

– Laukiu darbo.

Detektyvas pašoko. Rūsyje buvo neįprasta sėlinti be garso. Jei ištįsusi Yrsa Knudsen vieną akimirką sėlins slapčia, o kitą trepsės kaip bėgančių gnu banda, jį tuoj ištiks nervinė krizė.

Rouzės sesuo tėškė į kažką ore.

– Fu, mėsinė musė. Nekenčiu šitų šlykštynių.

Karlas sekė vabzdį akimis ir spėliojo, ką jis veikė nuo to laiko, kai jie paskutinį kartą buvo susitikę. Jis paėmė nuo stalo aplanką. Laikas pritrėkšti.

– Įsikūriau. Gal nori užeiti pažiūrėti? – paklausė Yrsa tokiu pat kaip Rouzės šiurpiu balsu.

Ar jis norėtų pažiūrėti? Iš visų dalykų šitas jį domino mažiausiai.

Akimirkai Mjorkas pamiršo visą savo priešiškumą ir atsigręžė į ją.

– Sakei, reikia ką nors veikti? Žinoma, juk dėl to čia ir esi. Gali pradėti paskambindama į Verslo tarnybą. Paprašyk atsiųsti mums pastarųjų penkerių metų ataskaitas apie *K. Frandseno didmenininkus*, *Visuomeninius konsultantus* ir akcinę bendrovę *JPP furnitūra*. Paskui užmesk akį į jų kredito paslaugas ir trumpalaikes paskolas. Gerai? – jis užrašė visų trijų bendrovių pavadinimus ant laiškinio popieriaus lapo.

Yrsa pažvelgė į jį taip, tarsi jis būtų pasiūlęs kažką nepadoraus.

– Aš verčiau neskambinsiu, jei tu nieko prieš.

Tai nieko gero nežada.

– Kodėl ne?

– Nes tai lengviau padaryti internetu. Kas norės visą dieną sėdėti prie telefono?

Karlas iš visų jėgų stengėsi nekreipti dėmesio į savo ego, kuris šaukėsi pagalbos iš po sekretorės bato kulno. Gal jis nepakankamai ją įvertino?

– Karlai, pažiūrėk, – prabilo tarpduryje išdygęs Asadas, paskui pasitraukė į šalį, leisdamas Yrsai praeiti.

– Jau seniai jį tyrinėju, – tęsė arabas, padėjęs laiško kopiją priešais detektyvą. – Ką manai? Negalėjau atsikratyti minties, kad antroje eilutėje parašyta Balerupas, paskui peržvelgiau gatvių atlasą ir patikrinau visus tos vietovės kelių pavadinimus. Atradau tik vieną, kuris atitinka žodį prieš B, jis vadinamas Lautrupvangu. Žmogus, rašęs laišką, parašė Lautrop su o, bet mes žinom, kad jo rašyba labai prasta.

Asadas akimirką stebėjo mėsinę musę, zyziančią palubėje, paskui nukreipė žvilgsnį į Mjorką.

– Kaip manai, Karlai? Ar taip gali būti? – jis parodė atitinkamą laiško kopijos vietą.

Dabar ji skambėjo taip:

GELBĖKIT

Vasaro .6 1996 mus pagrabė jis mus pagavo Lautropvango autobusų sdotelėj Balerupe – Tas vyras 18. ugio ......i. plaukais

Karlas linktelėjo. Visa tai neabejotinai atrodė įtikinamai. Tokiu atveju jie nedelsdami turi pasirausti archyvuose.

– Linktelėjai, Karlai. Manai, kad tai tiesa. O, tai gerai, – sušuko Asadas ir beveik užgriuvo ant stalo, bandydamas pabučiuoti Mjorką į kaktą.

Tas atšlijo ir piktai pažvelgė į savo padėjėją. Lipnūs pyragaičiai ir saldi arbata priimtini, bet Viduriniųjų Rytų emocinių proveržių jau per daug.

– Dabar žinom, kad data yra arba tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt šeštųjų vasario šešiolikta, arba dvidešimt šešta, – nė kiek nesutrikęs tarė Asadas. – Taip pat žinom vietą ir kad grobikas buvo

aukštesnio nei šimto aštuoniasdešimties centimetrų ūgio vyras. Dabar mums reikia paskutinių žodžių eilutėje, kurioje kažkas parašyta apie jo plaukus.

– Iš tiesų, Asadai. Be to, dar klausimėlis apie šešiasdešimt penkis procentus likusio teksto.

Vis dėlto padėjėjo teorija atrodė teisinga.

Karlas čiupo dokumentą, pašoko nuo kėdės ir išėjo į koridorių pažiūrėti į padidintą laiško kopiją ant sienos. Jei jis įsivaizdavo, kad šiuo metu Yrsa pluša, tikrindama trijų nuo gaisro nukentėjusių akcinių bendrovių metines ataskaitas, galėjo galvoti iš naujo. Ji buvo čia, stovėjo koridoriaus viduryje, sutelkusi dėmesį į padidintą laiško kopiją.

– Gerai, Yrsa, čia mūsų rūpestis.

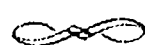
Ji nė nepajudėjo.

Dvynių elgesio panašumas. Detektyvas nutarė tiesiog gūžtelėti pečiais ir palikti ją ramybėje. Stovėdama tokia poza, anksčiau ar vėliau Knudsen, turbūt, pasiduos dėl įskaudusio kaklo.

Karlas su Asadu sustojo greta jos. Žiūrėdamas į padėjėjo spėjamą tekstą ir lygindamas jį su ant sienos kabančia versija, detektyvas rado menkų, tačiau tikėtinų patvirtinimų, kurie ligi šiol liko nepastebėti. Tiesą sakant, Asado nuomonė dėl pirmųjų eilučių pasirodė labai įtikima.

– Na, man atrodo, teisingai, – tarė jis, paskui pasiuntė padėjėją dar kartą patikrinti, ar nėra užregistruotų pranešimų apie nusikaltimą, kuris galėjo būti nors šiek tiek susijęs su pagrobimu Lautrupvango kelyje, Balerupe, tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt šeštaisiais metais.

Asadas tikriausiai galės pateikti ataskaitą jam grįžus iš Riodovrės.

Antonsenas sėdėjo savo ankštame kabinete. Patalpa atsidavė uždraustu pypkių tabaku ir cigarilėmis. Niekas nematė policijos vyresniojo inspektoriaus rūkančio, nors jis neabejotinai traukė dūmą. Sklido gandai, jog Antonsenas lieka kabinete, kai darbuotojai išeina namo, kad galėtų ramiai papypkiuoti. Jau ne vieni metai praėjo nuo to laiko, kai jo žmona paskelbė, kad jis pagaliau metė rūkyti. Matyt, ji nesuprato.

– Čia ataskaita apie Damhusdaleno bendrovę, – Antonsenas įteikė Mjorkui plastikinį aplanką. – Kaip parašyta pirmame lape, tai yra importo ir eksporto bendrovė, turėjusi partnerių buvusioje Jugoslavijoje. Tikriausiai jie susidūrė su persitvarkymo sunkumais, kai Balkanuose prasidėjo karas, ir viskas žlugo.

– Dabartiniu metu akcinės bendrovės *Amundsenas ir Mujagičius* verslas klesti, bet tada, kai pastatai sudegė, buvo atsidūręs finansinėje duobėje. Tuo metu neturėjom priežasties manyti, kad bendrovė sukčiauja, iš esmės mūsų požiūris nepasikeitė ir dabar. Jei turi, ką pridurti, klok.

– *Amundsenas ir Mujagičius*. Mujagičius – jugoslaviška pavardė, tiesa?

– Jugoslaviška, kroatiška, serbiška. Mano nuomone, jokio skirtumo. Nemanau, kad bendrovėje tebėra Amundsenas ar Mujagičius. Jei nori, gali patikrinti.

Karlas, lengvai sūpuodamasis kėdėje, stebėjo žmogų priešais save. Jis buvo keleriais metais už jį vyresnis ir visada turėjo aukštesnį laipsnį, bet jie vis tiek laidėsi juokeliais ir varžėsi profesinėje veikloje; visa tai rodė, kad jiedu labai panašūs.

Kiekvienam, keliančiam prieš juos skiauterę, jie parodydavo vietą. Be to, abu buvo atsparūs visokioms nesąmonėms, liaupsėms ir ko

ridorių paskaloms. Jei kas nors policijoje, bent jau sostinės regione, visiškai netiko diplomatijai, politiniams manevrams ar valstybės lėšų pumpavimui, kad jų pačių nuovada sudurtų galus, tai Karlas Mjorkas ir Antonsenas. Štai kodėl policijos vyresnysis inspektorius nepakilo iki komisaro, o Karlas irgi nepalypėjo karjeros laiptais. Abiem į tai buvo nusispjauti.

Tačiau dabar kai kas Karlui nedavė ramybės. Tas sumautas gaisras. Tada, kaip ir dabar, tyrimui vadovavo jis.

– Nujaučiu, – prabilo detektyvas, – kad pastarųjų padegimų Kopenhagoje išaiškinimo raktas slypi tame tavo gaisre Riodovrėje. Gaisravietėje buvo rastas kūnas, o mažojo piršto kaulas aiškiai rodė, kad auka daug metų nešiojo žiedą. Lygiai tas pats paaiškėjo apžiūrėjus pastarųjų gaisrų aukas. Taigi man reikia žinoti – ir noriu, kad kalbėtum atvirai, Antonai. Ar manai, kad ta byla tada buvo tinkamai tiriama? Klausiu be užuolankų, gali man atsakyti, ir to užteks. Bet man reikia žinoti, kaip vadovavai tyrimui ir kokie pareigūnai su ja dirbo. Ar turėjai kokių nors asmeninių reikalų su ta bendrove? Ar niekada niekas tavęs nesiejo su *Amundseno ir Mujagičiaus* akcine bendrove?

– Kaltini mane neteisėta veikla, Karlai Mjorkai? – Antonsenas prisimerkė, ir visas jo ankstesnis linksmumas dingo.

– Visai ne. Tiesiog negaliu suvokti, kaip tavo vaikinai nesugebėjo šimto procentų tikslumu nustatyti gaisro priežasties ir atpažinti gaisravietėje rasto kūno.

– Tai kaltini mane trukdžius savo paties bylos tyrimui?

Karlas pažvelgė Antonsenui į akis.

– Jei taip tai supranti, tebūnie. Ar aš teisus? Jei taip, tai reiškia, kad toliau ją tirti turėsiu aš.

Antonsenas padavė Karlui butelį *Tuborgo,* kurį tas laikė rankoje iki pokalbio pabaigos. Policijos vyresnysis inspektorius truktelėjo iš savojo.

Senas lapinas nusišluostė burną ir atkišo apatinę lūpą.

– Tiesą sakant, Karlai, byla mums nesukėlė įtarimų. Sudegęs stogas ir nelaimingas valkata, štai kaip mes ją matėm. Tarkim, žiūrėjau į tyrimą pro pirštus. Tik čia ne tai, ką tu manai.

– Tada kas?

– Tuo metu Lola dulkinosi su kai kuo iš nuovados, o aš gėriau, bandydamas įveikti krizę.

– Lola?

– Taip, nori tikėk, nori ne. Bet mes įveikėm sunkumus, Karlai. Tai liko praeityje, ir dabar viskas gerai. Prisipažįstu, man reikėjo rimčiau tirti tą bylą.

– Gerai, Antonai. Man to gana. Čia ir baigsim.

Mjorkas atsistojo ir pažvelgė į Antonseno pypkę, kuri gulėjo ant šono tarsi laivas dykumoje. Po poros minučių jis vėl plauks. Darbo metu arba po darbo.

– Luktelk minutėlę, – sustabdė Antonsenas pro duris beeinantį Mjorką. – Dar vienas dalykas. Prisimeni praėjusią vasarą įvykdytą žmogžudystę čia, Riodovrėje, viename iš daugiaaukščių? Tada tau sakiau: jeigu jūs vis nuovadoje nebūsit draugiški Samirui Ghazi, aš asmeniškai pasirūpinsiu, kad daugiau nebenorėtumėt apie mane išgirsti. Dabar girdėjau, kad Samiras prašosi sugrąžinamas pas mus, – policijos vyresnysis inspektorius paėmė pypkę ir pradėjo ją glostyti. – Kokia ten istorija? Nenumanai? Jis man nieko nesako, bet, kiek žinau, Jakobsenas buvo juo patenkintas.

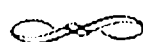
– Ghazi buvo tavo seržantas, tiesa? Bijau, kad nieko nesuprantu. Jo beveik nepažįstu.

– Na, galiu tau pasakyti, kad „A“ skyrius irgi nesupranta. Sklinda kalbos, jog tai kažkaip susiję su vienu iš tavo žmonių.

Karlas susimąstė. Kodėl tai turi būti susiję su Asadu? Kita vertus, jis iš pat pradžių laikėsi atokiau nuo Samiro. Kodėl Asadas taip elgiasi?

Dabar jau detektyvas savo ruožtu atkišo apatinę lūpą.

– Na, aš paklausinėsiu, bet dabar nežinau. Gal Samiras ilgisi darbo pas senąjį viršininką? – jis mirktelėjo Antonsenui. – Perduok Lolai nuo manęs linkėjimus.

Mjorkas rado Yrsą ten pat, kur ir paliko, – koridoriaus viduryje, priešais milžinišką Rouzės padarytą laiško iš butelio kopiją. Susimąsčiusi, tarsi apimta transo ji stovėjo ant vienos kojos kaip flamingas. Jei ne kitokie drabužiai, būtų kaip iš akies traukta Rouzė. To užtenka vyrukui pašiurpinti.

– Ar peržvelgei tas verslo tarnybos metines ataskaitas?

Yrsa, pieštuku tapšnodama sau per kaktą, išsiblaškiusi metė žvilgsnį į Karlą. Jis nebuvo įsitikinęs, kad sekretorė jį bent pastebėjo.

Detektyvas giliai įkvėpė ir pakartojo klausimą. Kvaištelėjusi moteris vos pastebimai krūptelėjo. Vienintelė pastebima jos reakcija.

Jis jau ketino apsisukti ir nueiti. Visiškai sutrikęs Mjorkas papurtė galvą nežinodamas, ką, po velnių, turėtų daryti su šiomis neabejotinai originaliomis seserimis, kai ji prabilo, tyliai, bet taip aiškiai, kad jis girdėjo kiekvieną žodį.

– Aš gabi žodžių loto, kryžiažodžiams, intelekto koeficiento testams, sudoku, rašau neprastas eiles ir kartais progines dainas konfirmacijai, gimtadieniams ir vestuvių jubiliejams. Bet šito visiškai negaliu perprasti, – Yrsa atsigręžė į Karlą. – Gal galėtum trumpam palikti mane vieną pagalvoti apie šį baisų laišką?

Gal galėtum? Sekretorė stovėjo čia visą laiką, kol jis nuvažiavo į Riodovrę ir grįžo, o dabar nori, kad paliktų ją vieną? Rimtai, ta Knudsen galėtų susidėti daiktus į savo akį rėžiantį pirkinių vežimėlį ir ridenti tuos languotus apdarus, dūdmaišius bei visą kitą šlamštą atgal į Vanliosę ar velniai žino, iš kur ji atvyko.

– Klausyk, Yrsa, – prabilo detektyvas, iš paskutiniųjų stengdamasis būti mandagus. – Arba po dvidešimt septynių minučių atneši tas ataskaitas su pastabomis, kad būtų paprasčiau susigaudyti, arba man neliks kito pasirinkimo, kaip paprašyti Lizą iš trečio aukšto išrašyti tau čekį už keturias valandas absoliučiai nenaudingo tavo buvimo čia. Tokiu atveju pasielgtum išmintingai netaupydama pinigų pensijai kaupiamojoje sąskaitoje. Ar aišku?

– O Dieve, kokia žodžių tryda, atsiprašau už negražų pasakymą, – Knudsen jam nusišypsojo. – Tarp kitko, ar sakiau, kaip tau tinka šitie marškiniai? Bredas Pitas tokius irgi turi.

Mjorkas pažvelgė į savo languotą baisenybę iš *Kviklio* prekybos centro. Staiga šiame rūsyje pasijuto keistai, lyg benamis.

Jis nuėjo į vadinamąjį Asado kabinetą. Savo pavaduotoją rado užsikėlusį kojas ant viršutinio stalčiaus, prisilipdžiusį telefoną prie melsvai juodų veido šerių. Priešais jį gulėjo dešimt tušinukų, tikriausiai dingusių iš Karlo kabineto, o po jais šūsnis popierių, prikeverzotų vardų, skaičių bei arabeskų. Padėjėjas kalbėjo lėtai, labai aiškiai, visa jo esybė tryško autoritetu ir ramybe. Rankoje jis laikė mažytį aromatingos kavos puodelį. Nežinodamas Karlas būtų pagalvojęs, kad pateko į kelionių agentūrą Ankaroje, o vadybininkas kaip tik užsakinėja reaktyvinį lėktuvą trisdešimt penkiems naftos šeichams.

Asadas atsigręžė ir pasiuntė jam plačią šypseną.

Matyt, jis irgi norėjo likti vienas.

Tarsi kokia epidemija.

Gal tokiomis aplinkybėmis būtų geriausia snustelėti ir atgauti jėgas savo kabinete, ant kėdės. Užsimerkęs Karlas galėtų pamatyti gaisro Riodovrėje vaizdus ir laikyti sukryžiuotus pirštus, kad byla būtų išspręsta iki to laiko, kol atsimerks.

Jis ką tik buvo atsisėdęs ir kojas užsikėlęs ant darbo stalo, kai šį patrauklų, gyvenimą ilginantį planą suardė Laurseno balsas.

– Karlai, ar dar kas nors liko iš butelio?

Detektyvas nustebęs sumirkčiojo.

– Butelio, kokio butelio? – pamažu jam prieš akis iškilo nuo maisto dėmėta Tomo prijuostė; kojas teko nukelti ant grindų. – Taip, yra daugybė šukių, kiekviena skruzdės galiuko dydžio, plastikiniame maišelyje, čia, spintoje, jei tai turėjai omenyje.

Jis ištraukė permatomą maišelį ir iškėlė priešais Tomą.

– Ar tau iš jų bus kokios naudos?

Laursenas linktelėjo ir parodė didesnę už kitas šukę maišelyje.

– Ką tik kalbėjau su Daglasu Giljamu, teismo ekspertu iš Škotijos. Jis man patarė paimti didžiausią šukę ir ištirti kraujo pėdsakus dėl DNR. Turi ten būti. Kraujas net matomas.

Mjorkas jau ketino paprašyti Laurseno paskolinti didinamąjį stiklą, bet suprato, kad mato ir be jo. Ten kraujo buvo vos žymu, o ir tas truputis atrodė visiškai suiręs.

– Ar jie patys netyrė?

– Ne, Giljamas sako, kad jie tik paėmė laiško pavyzdžius. Taip pat jis sako, kad nesitikėtume ką nors rasti.

– Kodėl?

– Nes tyrimui kraujo labai mažai, be to, jis tikriausiai per senas. Beje, terpė butelyje ir visas tas laikas, praleistas jūroje, buvo labai žalingi genetinei medžiagai. Karštis, šaltis, gal dar vienas kitas jūros vandens lašas, šviesos pokyčiai – visa tai liudija, kad DNR sunyko.

– Ar irstanti DNR pakinta?

– Ne, nepakinta, tiesiog sugenda. Atsižvelgiant į visus nepalankius veiksnius, šioje byloje DNR tyrimas gali nieko nepakeisti.

Mjorkas atidžiai apžiūrėjo lašelį kraujo ant šukės.

– O kas, jei sulauksim rezultato? Kokia mums būtų iš jo nauda? Kuno atpažinti negalėsim, nes jo nėra. Be to, negalėsim palyginti šitos genetinės medžiagos su giminaičių, nes neaišku, kas jie. Net ne-

žinom, kas parašė šitą laišką, todėl, tiesą sakant, neįsivaizduoju, kuo DNR tyrimas gali būti mums naudingas.

– Jei pasiseks, nustatysim odos, akių ir plaukų spalvą. Verta pabandyti, tiesa?

Detektyvas linktelėjo. Laursenas teisus, be jokios abejonės. Jis žinojo, kad Teismo ekspertizės Medicinos skyriaus Genetinių tyrimų poskyryje dirba nuostabūs žmonės. Kadaise lankėsi paskaitoje, kurią skaitė poskyrio viršininko pavaduotojas. Jei kas nors gali nustatyti, ar auka šlubčiojo, šveplavo, ar buvo raudonplaukis grenlandietis iš Tulės, tai tie vaikinai.

– Ištirkim, – tarė Karlas. Tada patapšnojo Tomui per nugarą. – Netrukus užlipsiu į viršų filė kepsnio.

Tas nusišypsojo.

– Tada turėsi jį atsinešti.

12

Moters vardas buvo Liza, bet ji pasivadino Rachele. Septynerius metus gyveno su vyru, kuris nesugebėjo jos apvaisinti. Nevaisingos savaitės ir mėnesiai molinėse trobelėse iš pradžių Zimbabvėje, paskui Liberijoje. Klasės, pilnos plačių baltadančių šypsenų, nušviečiančių tamsius vaikų veidus, ir nesibaigiančios derybos su vietiniais Liberijos nacionaldemokratų partijos atstovais, o galiausiai su Čarlzo Teiloro partizanais. Maldos už taiką nepadėjo. Tokia vieta netiko jaunai moteriai, Danijoje baigusiai Būtinųjų mokytojų ruošimo koledžą. Teko susidurti su daugybe spąstų ir piktų kėslų, bet tokia yra Afrika.

Kai ją išprievartavo užklydusi Liberijos nacionalinio demokratinio fronto karių grupė, jos vyras neįsikišo. Jo pasyvumas privertė moterį paimti viską į savo rankas.

Dėl šios priežasties jų santuoka nutrūko.

Tą patį vakarą ji suklupo verandoje ant nubrozdintų kelių, sunėrė kruvinas rankas ir pirmą kartą savo nuodėmingame gyvenime pajuto, kad dangaus karalystė iš tiesų arti.

Atleisk man ir gelbėk nuo pikto, – meldėsi Rachelė po juodu nakties dangumi. – Gelbėk nuo pikto ir leisk surasti naują gyveni-

mą. Ramų gyvenimą su vyru ir būriu vaikų. Prašau, Dieve, maldauju.

Kitą rytą ji kraujavo. Dėdamasi lagaminą moteris žinojo, kad Dievas išgirdo maldas. Jos nuodėmės atleistos.

Rachelės gelbėtojai atvyko iš mažos religinės bendruomenės, ką tik įsikūrusios gretimame Dramblio Kaulo Krante, Dananės mieste. Jie atsirado visai netikėtai: geranoriški veidai A 701 magistralėje, siūlantys pastogę po dviejų savaičių kelionės su pabėgėliais Baobli greitkeliu ir tolyn už sienos. Šie žmonės matė jos negandas ir žinojo, kad žaizdoms užgyti reikia laiko. Nuo tos akimirkos prasidėjo naujas gyvenimas. Dievas išgirdo jos maldas ir parodė kelią.

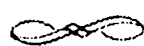
Po metų Rachelė grįžo į Daniją. Apsivaliusi nuo piktojo ir visų jo darbų, pasiruošusi susirasti vyrą, kuris padarys ją vaisingą.

To žmogaus vardas buvo Jensas, vėliau jis pasivadino Jozue. Jos kūnas kėlė didelę pagundą vyrui, kuris gyveno vienas iš tėvų paveldėtoje sodyboje ir ten tvarkė šeimos verslą: nuomojo žemės ūkio techniką bei įrenginius. Jensas surado kelią pas Dievą, apimtas ekstazės tarp jos šlaunų.

Greitai bažnyčia Viborgo pakraštyje pasipildė dviem naujais tikinčiaisiais, o po dešimties mėnesių Rachelė pagimdė pirmąjį kūdikį.

Nuo to laiko Dievo Motina suteikė jai naują gyvenimą ir nešykštėjo malonių. Aštuoniolikmetis Juozapas, šešiolikmetis Samuelis, keturiolikmetė Mirjama, dvylikametė Magdalena ir dešimtmetė Sara buvo jos vaisiai. Vaikų gimimus skyrė lygiai dvidešimt trys mėnesiai.

Dievo Motina rūpinosi ja pačia.

Motinos bažnyčioje Rachelė kelis kartus matė naują žmogų. Jis taip maloniai žiūrėjo į ją ir jos vaikus, giesmėmis garbinančius Dievo

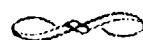
Motiną. Iš jo lūpų sklido tik šventi žodžiai. Vyras atrodė doras ir švelnus, kilnios sielos ir būdo. Be to, jis buvo gana gražus, tikrai pritrauks į bažnyčią puikią naują moterį.

Visi sutarė, kad tai geri ženklai. Jozuė pavadino jį *vertu*.

Kai tą vakarą ketvirtą kartą vyras atėjo į bažnyčią, Rachelė buvo įsitikinusi, kad jis pasiliks. Jie pasiūlė svečiui kambarį savo sodyboje, bet tas atsisakė, paaiškino, kad apsistojęs kitur ir dabar ieško namo, kuriame norėtų apsigyventi. Vis dėlto jis praleis čia kelias dienas ir jam bus malonu pas juos užsukti, jei kartais važiuotų pro šalį.

Taigi naujasis pažįstamas ieško namo. Šis dalykas bažnyčioje buvo dažnai aptarinėjamas, ypač tarp moterų. To vyro rankos stiprios, jis turi furgoną ir bus naudingas broliams. Vyras atrodo gana pasiturintis, be to, mandagus ir gerai apsirengęs. Gal būsimas pastorius. Arba misionierius.

Jie buvo atvykėliui ypač malonūs.

Po dienos svečias jau stovėjo prie Rachelės namų durų. Deja, laikas buvo netinkamas. Prieš mėnesines ji blogai jautėsi, galva tvinkčiojo. Tuo metu moteris tik norėjo, kad vaikai liktų savo kambariuose, o Jozuė užsiimtų verslo reikalais.

Vyras atidarė duris ir pakvietė svečią į virtuvę, prie ąžuolinio stalo.

– Gal čia vienintelė proga, – sušnibždėjo jis maldaudamas žmoną keltis nuo sofos. – Tik penkiolika minučių, Rachele, paskui vėl galėsi atsigulti.

Mąstydama apie bažnyčią ir kaip jai reikalingas šviežias kraujas, žmona atsikėlė, laikydama ranką ant pilvo, ir nuėjo į virtuvę įsitikinusi, kad Dievo Motina apdairiai pasirinko šią akimirką skirti iš-

bandymą. Davė Rachelei žinią, kad tie skausmai – tai Dievo rankos prisilietimas. O pykinimas ne daugiau nei karštas dykumos smėlis. Moteris buvo tikinčioji, ir jokios kliūtys negalėjo jos sulaikyti.

Čia visa esmė.

Taigi šeimininkė atėjo pasisveikinti su svečiu, išblyškusiame veide švietė šypsena. Ji pakvietė sėstis ir pasivaišinti tuo, ką Dievas davė.

Prie garuojančio kavos puodelio jis pasakė, kad buvo nuvažiavęs į Levringą ir Elsborgą apžiūrėti namų, o poryt arba pirmadienį važiuos į Ranstrupą ir Reseną įvertinti dar dviejų, kurie atrodo tinkami.

– Garbė Jėzui Kristui! – šūktelėjo Jozuė ir atsiprašydamas žvilgtelėjo į žmoną. Jai nepatiko, kad vyras be reikalo mini Jo vardą.

– Sakot, į Reseną, – tęsė jis. – Ar kartais ne pakeliui į Sjorupo plantaciją? Teodoro Bondeseno namas? Jei taip, pasirūpinsiu, kad nusipirktumėt už tikrą kainą. Jis jau mažiausiai aštuonis mėnesius stovi tuščias. Gal ir ilgiau.

Svečio veide šmėkštelėjo keista išraiška. Jozuė, žinoma, nepastebėjo. Bet žmonai neprasprūdo pro akis. Ta išraiška buvo tokia netinkama.

– Sjorupas? – pakartojo jis, o akys ėmė lakstyti po kambarį lyg ieškodamos, kas sulaikytų žvilgsnį. – Nesu įsitikinęs. Tiksliai galėsiu pasakyti pirmadienį, kai apžiūrėsiu tą namą, – svečias nusišypsojo. – Ką padarėt su vaikais? Spėju, jie ruošia pamokas?

Moteris linktelėjo. Jis atrodė ne itin sugebantis bendrauti. Negi suklydo jį vertindama?

– Kur apsistojote? – Rachelė laukė atviro atsakymo. – Kur nors Viborge?

– Taip, pas buvusį bendradarbį miesto centre. Prieš keletą metų dirbom prekybos agentais. Dabar jis dėl sveikatos išėjęs į pensiją.

– Suprantu. Turbūt pervargo, kaip daugelis mūsų laikais? – paklausė ji bandydama patraukti jo dėmesį.

Atvykėlio akys vėl buvo malonios. Prireikė šiek tiek laiko, bet gal jis iš prigimties uždaras. Tai nebūtinai blogas dalykas.

– Pervargo? Ne, nors tai būtų geriau. Čarlzas neteko rankos automobilio avarijoje.

Svečias skiausčiu delnu parodė, kurioje vietoje ranka buvo nupjauta. Skausmingi prisiminimai. Jis nutaisė liūdną miną ir nuleido akis.

– Baisus dalykas, bet draugas puikiai tvarkosi.

Paskui svečias staiga pakėlė galvą.

– O, tarp kitko! Poryt Vinderupe vyks karatė turnyras. Pagalvojau, gal paklausti Samuelį, ar jis nenorėtų važiuoti kartu. Ar tai per greitai dėl jo kelio? Tikiuosi, berniukas nieko nesusilaužė, nukritęs nuo tų laiptų?

Rachelė nusišypsojo ir per stalą žvilgtelėjo į savo vyrą. Čia būtent tas rūpestingumas bei jautrumas, kuriais remiantis įkurta jų bažnyčia. Paimk kaimyną už rankos ir su meile apkabink, kaip visada sako pastorius.

– Ne, niekas nelūžo, – atsakė Jozuė. – Jo kelis labai ištinęs, bet po poros savaičių sūnus vėl bus sveikas kaip ridikas. Sakot, Vinderupe? Nežinojau, kad ten kažkas vyksta, – šeimininkas perbraukė ranka per smakrą. Žmona matė, kad dabar jis eina prie reikalo. – Galėtume paklausti Samuelio. Ką manai, Rachele?

Moteris linktelėjo. Jei tik jie grįš iki vakaro, ji neprieštaraus. Gal jis galėtų kartu pasiimti ir kitus vaikus, jei jie norėtų?

Svečio veido išraiška staiga pasikeitė. Jis ėmė apgailestauti.

– Na, aš, žinoma, norėčiau, bet bijau, kad ant priekinės furgono sėdynės yra vietos tik trims žmonėms, o gale keleivius vežti draudžiama. Bet būčiau labai laimingas, jei galėčiau paimti du vaikus. Kiti gal galės nuvykti kitą kartą. Kaip manot, ar Magdalena norėtų važiuoti? Ji atrodo tokia energinga mergaitė ir labai prisirišusi prie Samuelio.

Šeimininkė ir jos vyras nusišypsojo. Puikus pastebėjimas ir labai gražu iš jo pusės, kad paklausė. Tarp jų, rodos, jau užsimezgė ypatingas ryšys. Tarsi jis būtų žinojęs, kokie artimi jos širdžiai tie vaikai. Samuelis ir Magdalena. Jie buvo labiausiai į ją panašūs.

– Manau, tai nuostabu, ar ne, Jozue?

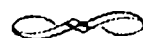
– Tikrai! – pritarė tas. Jei tik nekildavo sunkumų, jam buvo lengva įsiteikti.

Rachelė paglostė ant stalo padėtą svečio ranką. Ranka jai pasirodė keistai šalta.

– Esu įsitikinusi, kad Samuelis ir Magdalena norės važiuoti. Kada jie turi būti pasiruošę?

Tas sučiaupė lūpas ir įvertino kelionę.

– Varžybos prasideda vienuoliktą, gal aš juos paimsiu dešimtą?

Svečiui išėjus namus apgaubė Dievo palaima. Tas vyras išgėrė kavą, o paskui surinko nuo stalo ir išplovė kriauklėje puodelius, tarsi tai būtų pats įprasčiausias pasaulyje dalykas. Žmogus šypsojosi, dėkojo už svetingumą. Sakė, kad nekantrauja vėl su jais susitikti.

Rachelei vis dar skaudėjo pilvą, bet pykinimas praėjo.

Geraširdiškumas toks puikus dalykas. Gal pati didžiausia Dievo dovana žmogui.

13

– Tai labai negerai, Karlai, – pasakė Asadas.

Detektyvas neturėjo supratimo, apie ką jis kalba. Per DR Naujienų kanalą porą minučių pažiūrėjo pasakojimą apie trilijonines subsidijas žaliosioms technologijoms ir iškeliavo į miego karalystę.

– Kas negerai, Asadai? – išgirdo jis save tarsi iš tolo.

– Tikrinau visur, ir dabar galiu tiksliai pasakyti, kad toje vietoje nebuvo užregistruotas bandymas pagrobti per visą kelio, vadinamo Lautrupvangu, egzistavimo laiką Balerupe.

Detektyvas pasitrynė akis. Ne, tikrai negerai, padėjėjas teisus. Jei laikysime, kad laiškas iš butelio tikras.

Asadas stovėjo priešais jį su savo patikimu kišeniniu peiliu, įsmeigtu į plastikinę tūbelę, padengtą arabiškais rašmenimis ir pilną kažkokio paslaptingo maisto. Jis nusišypsojo, pakabino kąsnelį ir įsidėjo į burną. Virš galvos dėmesingai zyzė ištikimoji mėsinė musė.

Karlas pažvelgė į viršų ir pagalvojo – gal laikas paaukoti šiek tiek energijos ir sunaikinti tą vabzdį?

Jis tingiai apsidairė, ieškodamas tinkamo naikinimo ginklo, ir beveik iš karto pamatė jį ant stalo priešais save. Apdaužytas korekcinio

skysčio buteliukas, pagamintas iš tvirto plastiko, – musė tikrai neišgyventų susidūrimo su juo.

Tereikia tik nusitaikyti, pagalvojo Mjorkas, ir po akimirkos sviedė buteliuką į prakeiktą vabzdį. Tik tada paaiškėjo, kad jo dangtelis gerai neužsuktas.

Tekštelėjimas į sieną apstulbino Asadą, jis žiūrėjo į baltą skystį, lėtai slystantį link grindų.

Musės niekur nebuvo matyti.

– Tai labai keista, – sumurmėjo arabas vis dar pilna burna. – Aš visą laiką maniau, kad Lautrupvangas yra žmonių gyvenama vieta. Paskui sužinojau, jog ten yra tik įstaigos ir pramonės įmonės.

– Tai kas? – paklausė detektyvas, bandydamas suvokti, ką jam primena kvapas, sklindantis nuo molio spalvos lipnios masės Asado tūbelėje. Ar čia vanilė?

– Taip, įstaigos ir pramonės įmonės, supranti. Ką ten veikė žmogus, tvirtinantis, kad jį pagrobė?

– Matyt, jis ten dirbo, – spėjo Mjorkas.

Arabo veidą iškreipė išraiška, kurią geriausiai tiko pavadinti visišku skepticizmu.

– Na jau, Karlai. Pagalvok. Jis taip prastai rašė, kad net kelio pavadinimą parašė klaidingai.

– Gal tiesiog tai ne jo gimtoji kalba, Asadai. Ar moki spausdinti? – detektyvas atsisuko į savo kompiuterį ir surinko kelio pavadinimą.

– Pažiūrėk. Įvairios įmonės, mokyklos ir koledžai. Todėl dieną ten turėtų būti įvairių tautybių žmonių, – jis ekrane parodė vieną adresą. – Pavyzdžiui, Lautrupgardo mokykla. Ji skirta vaikams, turintiems socialinių ir emocinių sunkumų. Galų gale gal tai buvo nevykęs pokštas. Pažiūrėsim, kai iššifruosim likusią laiško dalį. Gali paaiškėti, kad čia tik iškrypėliškas būdas paerzinti kokį vargšą mokytoją.

– Iššifruoti čia, paerzinti ten. Kokie žodžiai, Karlai. O kas, jei žmogus ten dirbo įmonėje. Verslų daugybė.

– Taip, bet ar nemanai, kad įmonė būtų pranešusi policijai, jei būtų dingęs jos darbuotojas? Suprantu, apie ką kalbi, bet turim prisiminti, jog apie nusikaltimą, bent panašų į paminėtąjį laiške, pranešimų negauta. Ar kur nors toje teritorijoje dar yra taip vadinamų gatvių?

Padėjėjas papurtė galvą.

– Sakai, kad pagrobimas galbūt netikras?

– Taip, kažką panašaus.

– Manau, tu klysti, Karlai.

– Klausyk, Asadai, jei pagrobimas tikras, ar pagrobtasis nebuvo paleistas, sumokėjus išpirką? Ar tau tai neatrodo įmanoma? Paskui galbūt viskas buvo pamiršta. Tokiu atveju tyrimas mūsų niekur nenuves, tiesa? Gal vos vienas kitas žmogus apie tai žinojo.

Arabas akimirką žiūrėjo į jį.

– Taip, Karlai. Šito mes nežinom. Bet niekada ir nesužinosim, jei sakai, kad neturėtume tirti toliau.

Padėjėjas apsisuko ir ištrepsėjo, daugiau netaręs nė žodžio, palikęs savo lipnaus saldėsio tūbelę ir kišeninį peilį ant Karlo stalo. Kas, po paraliais, jam yra? Negi įsižeidė dėl to, ką jis pasakė apie prastą rašybą ir imigrantus? Paprastai Asadas nebūna toks jautrus. O gal taip įsijautęs į bylą, kad į nieką daugiau negali sutelkti dėmesio?

Mjorkas pakėlęs galvą klausėsi Asado ir Yrsos balsų koridoriuje. Niurzgėjimas, nėra ko stebėtis.

Tada jis prisiminė Antonseno klausimą ir pakilo nuo kėdės.

– Gal galėčiau jus trumpam sutrukdyti, balandėliai? – pašmaikštavo detektyvas priėjęs prie jų, vėl sustojusių priešais laiško kopiją ant sienos. Yrsa ten stovėjo nuo to laiko, kai jam atidavė jo prašytas metines ataskaitas. Iš viso ji tą dieną prie kopijos praleido keturias ar

penkias valandas ir neužsirašė nieko daugiau, tik šauktuką ant lapo, numesto po kojomis.

– Balandėliai! Turėtum pagalvoti prieš praverdamas burną, – atšovė Yrsa ir vėl atsisuko į milžinišką kopiją.

– Gal galėtum minutėlę paklausyti, Asadai? Policijos vyresnysis inspektorius iš Riodovrės sako gavęs prašymą iš Samiro Ghazi. Matyt, jis nori ten grįžti. Ar ką nors apie tai žinai?

Arabas pažvelgė į Karlą taip, tarsi nesuprastų, apie ką tas kalba, bet neabejotinai sukluso.

– Kodėl turėčiau apie tai žinoti?

– Vengi Samiro, tiesa? Gal jūs ne patys geriausi draugai? Aš teisus?

Ar čia įsižeidusiojo žvilgsnis?

– Nepažįstu šito žmogaus, Karlai. Tikrai ne. Gal jis tik nori grįžti į savo ankstesnį darbą? – padėjėjo veide pasirodžiusi šypsena buvo šiek tiek dirbtinė. – Gal jis negali pakelti karščio ir nori išeiti iš virtuvės?

– Ar tai turiu pasakyti Antonsenui?

Padėjėjas gūžtelėjo pečiais.

– Aš turiu dar porą žodžių, – pranešė Yrsa.

Ji paėmė skečiamąsias kopėčias ir nutempė į reikiamą vietą.

– Rašysiu pieštuku, todėl galėsit ištrinti, – tarė ji nuo paties aukščiausio laiptelio. – Taigi dabar laiškas atrodo šitaip. Atminkit, čia tik prielaida ir aš visai nežinau, kas yra už *Jis mus pagavo.* Bet seka tinka ir yra prasminga, tad kodėl ne? Tas, kuris parašė laišką, nesugeba rašyti be klaidų, bet kai kuriose vietose iš tiesų tai yra savotiška pagalba.

Asadas ir Karlas susižvalgė. Ar jie jai to nesakė?

– Pavyzdžiui, esu visiškai įsitikinusi, kad *asno* yra *grasno,* tai yra *grasino.*

Knudsen dar kartą apžvelgė savo darbą.

– O taip, ir esu visiškai tikra, kad *gonu* turėtų būti *furgonu*, tik neliko skiemens pėdsakų. Pažiūrėkit ir pasakykit, ką manot.

GELBĖKIT

Vasaro .6 1996 mus pagrabė jis mus pagavo Lautropvango autobusų sdotelėje Balerupe – Tas vyras 18. ugio trumpais plaukais .... – Jis turi randą ant dešin. ..... v........ mėlinu furgonu mama ir tėtis jį pažysta – Fredis o pavardė iš B – Jis grasno mus .... – jis ketina mus nužuditi – ... ...spaud. ....rma ... . .eido ...... .roliui. – važevom beveik valanda .. .. prie varndens .... vej. .urb...s čia smirda – p......... .. ..s ... .rygv. – .. . . metų
P..... ......

– Ką manot? – paklausė Yrsa, nė nepažvelgusi į juos.

Karlas porą kartų perskaitė laišką. Teko pripažinti, jog tekstas gana įtikinamas. Vargu ar jis parašytas norint išgąsdinti mokytoją ar kokį kitą siuntėją globojusį asmenį.

Nors laiškas neabejotinai atrodė tikroviškas, jie nebuvo įsitikinę, kad susidūrė su tikru pagalbos prašymu. Bet jei prašymas iš tiesų neapsimestinis, tai pora sakinių ypač kelia susirūpinimą.

Laiške buvo parašyta *mama ir tėtis jį pažįsta*. Tokio dalyko neišgalvosi. O paskui: *jis ketina mus nužudyti.*

Ir be jokio *gali* ar *gal.*

– Taip pat nežinom, kurioje vietoje grobikas turi tą randą, o tai mane truputį užknisa, – tęsė Yrsa, panardinusi pirštus į auksines garbanas, o paskui angliškai pridūrė: – *If you'll pardon my French.*

– Tarsi būtų per daug kūno dalių pavadinimų iš penkių raidžių, – tęsė ji. – Ypač jei rašai su klaidomis. Kelis, ranka, petys, padas. Kaip

manot, ar mes galėtume daryti prielaidą, kad randas yra ant galūnės ar kokios kitos iškilios kūno dalies? Ar yra dar kokių kūno dalių, kurių pavadinimą sudaro penkios raidės?

– O kaip ausis ar vokas? – priminė Karlas, – lūpos ar čiurna be *i*? Daugiau nieko nesugalvoju. Bet gal galim išbraukti kojas. Spėju, kad randas yra gerai matomas.

– Kokia kūno dalis matoma vasarį šioje šaltoje šalyje? – įsiterpė Asadas.

– Jis galėjo nusirengti drabužius, – tarė Yrsa staiga nušvitusiu veidu. – Galėjo būti iškrypėlis. Gal todėl yra vaikų grobikas.

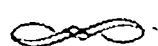
Detektyvas linktelėjo. Deja, šios aplinkybės negalima atmesti.

– Šaltyje matoma tik galva, – tarė padėjėjas spoksodamas į Karlo ausį. – Ausis matoma, jeigu plaukai ne per ilgi, taigi randas gali būti šioje vietoje. O kaip vokas? Ar ant voko gali būti randas? – jis akivaizdžiai stengėsi tai įsivaizduoti. – Ne, negali būti rando, – priėjo išvadą. – Ant voko negali būti. Tai neįmanoma.

– Atidėkim tai kol kas, – pasiūlė Mjorkas. – Tikiuosi, susidarysime geresnį vaizdą apie nusikaltėlį, kai – ar jeigu – žmonės, dirbantys Teismo ekspertizės genetikos laboratorijoje, ras ant butelio DNR. Tokiems dalykams reikia laiko, todėl turėsim palaukti. Gal turit pasiūlymų, ką daryti toliau?

Yrsa atsigręžė į juos.

– Taip, dabar pietūs! Gal norėtumėt bandelių? Atsinešiau skrudintuvą.

Kai pavarų dėžė pradeda girgždėti, laikas keisti tepalą, o „Q“ skyrius kaip tik šiuo metu girgždėdamas sunkiai stūmėsi pirmyn.

Laikas daryti kapitalinį remontą, pagalvojo Karlas.

– Manau, mes pabandysim išmesti viską į orą ir pažiūrėsim, kaip nusileis. Gal rasim naujų tyrimo perspektyvų. Kaip manot? – paklausė detektyvas.

Abu linktelėjo. Asadas gana santūriai, galbūt pažodžiui supratęs nežinomą posakį.

– Puiku. Apsikeisim darbais. Peržiūrėk tas bendrovių sąskaitas, Asadai. O tu, Yrsa, gal galėtum paskambinti į koledžus ir kitas institucijas Lautrupvange.

Karlas patenkintas linktelėjo. Žinoma, linksmas moteriškas balsas, toks kaip jos, privers biurokratus tučtuojau išnaršyti archyvus.

– Paprašyk administracijos darbuotojų paklausinėti vyresnius kolegas, gal jie prisimins mokinį ar ten dirbusį žmogų, kuris staiga dingo. Be to, Yrsa, paaiškink jiems, koks tų klausimų tikslas. Suteik orientyrus apie tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt šeštuosius. Primink, kad tai įvyko tuo metu, kai rajonas ką tik buvo atstatytas.

Tą akimirką Asadas, matyt, pajuto išgirdęs pakankamai ir lėtai išėjo į savo kabinetą. Buvo akivaizdu, kad šis naujas darbo pasidalijimas jam netiko. Bet čia vadovauja Karlas, ir jam teks susitaikyti. Beje, padegimo byla svarbesnė ir todėl suteikia jiems pranašumo, palyginti su kolegomis iš „A“ skyriaus, tad į šį klausimą nedera žiūrėti lengvabūdiškai.

Padėjėjas tiesiog turės pamiršti savo nepasitenkinimą ir pasiraitoti rankoves. Tuo metu apmąstymai apie laišką butelyje gali nutolti lėtų Yrsos žingsnių tempu.

Jis palaukė, kol sekretorė išėjo pro duris, o paskui susirado Hornbeko nugaros smegenų traumų klinikos numerį.

– Noriu pasikalbėti su gydytoju konsultantu. Su niekuo daugiau, – tarė jis į telefono ragelį puikiai žinodamas, kad neturi teisės kam nors daryti spaudimą.

Praslinko penkios minutės, kol galų gale prie telefono priėjo vyresnysis stažuotojas.

Jis neatrodė labai patenkintas.

– Taip, aš žinau, kas jūs, – pavargusiu balsu tarė gydytojas. – Turbūt jūsų skambutis susijęs su Hardžiu Heningsenu?

Karlas nušvietė jam padėtį.

– Suprantu, – burbtelėjo jis. Kaip čia yra, kad gydytojai, palypėję bent viena pakopa į viršų atlyginimų skalėje, visada ima kalbėti pro nosį?

– Jūs manęs klausiat, kokia tikimybė, jog nervinė veikla atsinaujins tokiu atveju kaip Hardžio? Problema ta, kad ponas Heningsenas nebėra mūsų nuolat prižiūrimas, todėl nebegalime stebėti jo progreso, nors pageidautume. Kaip jūs gerai prisimenate, mes nuolat patarinėjome neperkelti paciento iš mūsų ligoninės.

– Likęs pas jus dar kuriam laikui Hardis būtų jau miręs. Dabar rado savyje truputėlį entuziazmo gyventi. Sakyčiau, tai gerai, tiesa?

Kitame laido gale stojo tyla.

– Gal galėtų bent vienas iš jūsų ateiti jį apžiūrėti? Gal jau laikas įvertinti padėtį iš naujo? Ir jums, ir jam.

Gydytojas dar kiek patylėjo, paskui tarė:

– Sakote, jo riešas šiek tiek juda? Mes jau pastebėjom traukulius poroje pirštų sąnarių. Gal jis painioja du dalykus. Ten gali būti tik nevalingi judesiai.

– Ar reikia suprasti, jog Hardžio stuburo smegenys taip smarkiai pažeistos, kad jis niekada nebus sveikesnis nei yra dabar?

– Inspektoriau, mes kalbame ne apie tai, ar jūsų draugas kada nors vaikščios, nes tai neįmanoma. Hardis Heningsenas nuo kaklo visiškai paralyžiuotas ir visam laikui prikaustytas prie lovos, tai faktas. Ar dalis rankos atgaus jutimą, čia jau kitas klausimas. Nemanau, kad turėtume tikėtis ko nors daugiau nei tokių mažyčių trūkčiojimų, kaip jūsų apibūdintieji, o gal nebus ir jų.

– Ar jis niekada negalės pajudinti rankos?

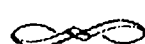
– Negaliu to įsivaizduoti.

– Neateisit apžiūrėti jo namuose?

– Aš to nesakiau, – kitame laido gale sušnarėjo popieriai. Galbūt užrašų knygutė. – Kada laukiat vizito?

– Kiek įmanoma greičiau.

– Palikit tai man. Pažiūrėsiu, ką galiu padaryti.

Vėliau patikrinęs Karlas rado Asado kabinetą tuščią.

Ant stalo gulėjo raštelis. Jame buvo parašyta: *čia skaičiai*, o apačioje formaliai pasirašyta – *nuoširdžiai jūsų Hafezas al-Asadas.*

Ar jis iš tiesų toks įsižeidęs?

– Yrsa! – suriko detektyvas į koridorių. – Gal žinai, kur Asadas?

Jokio atsakymo.

Jei Mahometas neina pas kalną, kalnas turės eiti pas Mahometą, pagalvojo jis, koridoriumi žingsniuodamas pas sekretorę.

Įkišęs galvą pro duris Mjorkas staiga sustingo kaip įbestas. Galėjai pamanyti, kad jam po kojomis trenkė žaibas.

Šaltas vienspalvis modernus Rouzės kabineto interjeras buvo pakeistas į kažką, ko net labiausiai dėl estetikos pamišusi dešimtmetė iš Barbilendo nebūtų sugebėjusi pamėgdžioti. Visur, kur tik pažvelgęs, jis matė rožinę spalvą ir blizgučius. Detektyvas įtraukė oro gurkšnį ir atsigręžė į Yrsą.

– Gal matei Asadą?

– Taip, išėjo prieš pusvalandį. Grįš rytoj.

– Kur išėjo?

Sekretorė gūžtelėjo pečiais.

– Turiu preliminarią ataskaitą Lautrupvango bylai, jei nori.

Mjorkas linktelėjo.

– Niekas neišaiškėjo?

Raudonos holivudiškos lūpytės virptelėjo.

– Visiškai nieko. Ar tau niekas nesakė, kad tavo šypsena panaši į Gvinetės Peltrou?

– Gvinetės Peltrou? Aktorės?

Yrsa linktelėjo.

Tada jis grįžo į savo kabinetą ir surinko Rouzės namų telefono numerį. Dar viena diena su Yrsa, ir padėtis taps nepakenčiama. Jei „Q" skyrius nori išlaikyti visų pripažintus abejotinus standartus, Rouzei teks nusileisti ir kuo greičiau grįžti prie savo darbo stalo.

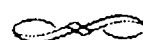
Atsiliepė atsakiklis.

– Čia Rouzės ir Yrsos atsakiklis. Jis praneša, kad damos išvykusios į susitikimą su Jos Didenybe karaliene. Kai baigsis ceremonialas, mes jums paskambinsime. Jei būtina, palikite žinutę, – paskui jis išgirdo signalą.

Vienas Dievas težino, kuri sesuo įrašė pranešimą.

Mjorkas susmuko kėdėje ir ėmė ieškoti cigarečių. Kažkas minėjo, kad pašto tarnyba vėl samdo darbuotojus, ten galima susirasti šiltą vietelę.

Panašu į rojų.

Tą vakarą reikalai atrodė ne ką geriau jam grįžus į namus ir išvydus prie Hardžio lovos palinkusį gydytoją, o šalia jo Vigą.

Detektyvas mandagiai pasisveikino su gydytoju, paskui pasivedėjo Vigą į šalį.

– Ką čia veiki? Turėtum pirmiausia paskambinti, jei nori su manim susitikti. Žinai, kaip nemėgstu netikėtų apsilankymų.

– Karlai, mano meile, – moteris perbraukė ranka jam per skruostą. Po jos delnu sušnarėjo šeriai.

Tai iš tiesų kėlė nerimą.

– Galvoju apie tave kiekvieną dieną ir nusprendžiau grįžti namo, – tvirtai pareiškė Viga.

Karlas išplėtė akis. O ji nejuokauja, šita beveik išsiskyrusi moteris iki rėžiančiais apdarais.

– Negali, Viga. Bijau, kad ši mintis tiesiog netinkama.

Moteris porą kartų sumirkčiojo.

– Galiu, brangusis, ir grįšiu. Pusė šio namo vis dar priklauso man, nei kartais buvai pamiršęs. Tik pagalvok apie tai!

Tada Mjorkas įsiuto, privertė gydytoją susigūžti, o besiginčijančią Vigą apsiašaroti. Kai ją pagaliau išvežė taksi, detektyvas nuėmė nuo paties storiausio, kokį tik galėjo rasti, žymeklio antgalį ir plačiu juodu brūkšniu perbraukė Vigos Rasmusen vardą ant priekinių durų. Seniai laikas, po perkūnais.

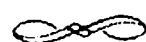
Ir velniop visas pasekmes.

Šis barnis neišvengiamai baigėsi tuo, kad jis beveik visą naktį prasėdėjo lovoje įsivaizduodamas nesibaigiančius pokalbius su skyrybų advokatais, kurie visi kišo rankas į jo piniginę.

Jis žlugs.

Karlą šiek tiek guodė faktas, kad atėjo gydytojas iš stuburo traumų klinikos ir iš tiesų pastebėjo nežymius Hardžio rankos judesius.

Mokslas buvo sutrikęs, gerąja prasme.

Kitą rytą detektyvas atėjo į nuovadą pusę šeštos. Nebuvo prasmės ilgiau gulėti lovoje.

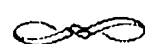
– Kokia maloni staigmena matyti tave čia tokį ankstyvą rytą, Karlai, – tarė budintis pareigūnas. – Manau, tavo mažasis padėjėjas irgi labai apsidžiaugs. Žiūrėk, neišgąsdink ten jo.

Mjorkas negalėjo patikėti.

– Ką? Nori pasakyti, kad Asadas yra čia? Dabar?

– Taip. Jis kasdien ateina maždaug tokiu laiku. Paprastai prieš pat šeštą, bet šįryt atėjo apie penktą. Nežinojai?

Ne, jis tikrai nežinojo.

Atrodė, kad Asadas jau pasimeldė koridoriuje, nes jo maldų kilimėlis tebebuvo ten. Karlas pirmą kartą priėjo taip arti ritualo. Paprastai jis vykdavo už uždarų Asado kabineto durų. Malda buvo jo asmeninis reikalas.

Detektyvas girdėjo garsų ir aiškų padėjėjo balsą, sklindantį iš jo kabineto, tarsi jis būtų kalbėjęsis telefonu su kažkuo neprigirdinčiu. Asadas kalbėjo arabiškai, o tonas neatrodė labai draugiškas, nors girdėdamas tą kalbą niekada tiksliai negali žinoti.

Mjorkas žengė prie durų ir išvydo savo padėjėją. Jo galvą supo garai, kylantys iš verdančio virtuvo. Priešais jį gulėjo užrašai arabų kalba, o ekrane šmėžavo pagyvenęs ūsuotas vyras su milžiniškomis ausinėmis. Dabar Karlas pastebėjo, kad Asadas taip pat užsidėjęs ausines. Jis kalbasi per skaipą su žmogumi ekrane. Gal su kokiu giminaičiu iš Sirijos.

– Labas rytas, Asadai, – pasisveikino Karlas nė nenumanydamas, kad padėjėjas taip sureaguos. Žinoma, detektyvas manė, kad tas vos pastebimai krūptelės, juk pirmą kartą ateina taip anksti, bet kad visą jo kūną supurtys toks išgąstis, tikrai nesitikėjo. Arabo rankos ir kojos pašoko į viršų.

Senas vyras, su kuriuo jis kalbėjosi, rodos, taip pat sunerimo ir palinko arčiau ekrano. Tikriausiai jis pastebėjo Asadui už nugaros pasirodžiusį Karlą.

Pašnekovas paskubomis ištarė kelis žodžius ir atsijungė. Tuo tarpu padėjėjas bandė susitvardyti, sėdėdamas ant kėdės krašto.

Jo akys iš nuostabos buvo plačiai išplėstos, tarsi klausė: *ką čia veiki?* Arabas atrodė kaip sučiuptas už rankos nusikaltimo vietoje.

– Atsiprašau, Asadai. Nenorėjau taip tavęs išgąsdinti. Ar viskas gerai? – Karlas uždėjo ranką padėjėjui ant peties. Marškiniai buvo vėsūs ir drėgni nuo prakaito.

Asadas išjungė skaipą ir vėl įniko į dokumentą, prie kurio dirbo anksčiau. Gal nenorėjo, kad Karlas pamatytų, su kuo jis kalbasi.

Detektyvas atsiprašydamas pakėlė rankas.

– Viskas gerai, aš nekamantinėsiu. Tęsk savo darbą. Kai baigsi, užeik pas mane.

Asadas dar nepratarė nė žodžio. Vien tai buvo labai neįprasta.

Po akimirkos Karlas sudribo ant kėdės savo kabinete, jau jausdamasis pavargęs. Vos prieš kelias savaites rūsys po policijos nuovada buvo jo slėptuvė. Du gana sukalbami padėjėjai ir bendra atmosfera, kurią vieną gražią dieną būtų galima pavadinti malonia. Dabar Rouzė dingo, ją pakeitė irgi keista, tik savaip, jos sesuo, o Asadas ėmė nesuprantamai elgtis. Staiga pasirodė, kad tokiomis aplinkybėmis ištverti visus kitus sunkumus yra iš tikrųjų sunki užduotis. Ką ir kalbėti apie tai, kas nutiktų, jei Viga pareikalautų skyrybų ir pusės jo turto.

Et, velniop.

Detektyvas žvilgtelėjo į darbo skelbimą, kurį pats prieš porą mėnesių juokais pakabino skelbimų lentoje: *policijos generalinis komisaras.* Tiesiog laimingas bilietas, pagalvojo jis. Kas galėtų būti geriau už darbą su pavaldiniais, kurie linksi galvomis ir pagarbiai sveikinasi, karalienės suteiktas riterio titulas, pigios kelionės ir alga, kuri nutildytų net Vigą. Ne mažiau kaip septyni šimtai du tūkstančiai du šimtai septyniasdešimt septynios kronos per metus. Dar priedai. Vien ištarti šį skaičių reikia pusės ryto.

Gal reikėtų dalyvauti konkurse, pagalvojo detektyvas. Tada priešais jį išdygo Asadas.

– Karlai, ar mums reikia pasikalbėti apie tai, kas ką tik įvyko?

Apie ką? Kad jis kalbėjosi su kažkuo per skaipą? Kad taip anksti atėjo į darbą? Kad netikėtas Karlo pasirodymas jį mirtinai išgąsdino?

Klausimas buvo neabejotinai keistas.

Detektyvas papurtė galvą ir pažvelgė į laikrodį. Dar liko valanda iki oficialios jo pamainos pradžios.

– Ką čia taip anksti veiki, tavo reikalas, Asadai. Nematau problemos, kad palaikai ryšį su žmonėmis, kuriuos retai matai.

Atrodė, kad padėjėjas pajuto palengvėjimą. Darosi vis įdomiau.

– Tyrinėjau Riodovrės akcinės bendrovės *Amundsenas ir Mujagičius*, *K. Frandseno didmenininkų*, akcinės bendrovės *JPP furnitūra* ir *Visuomeninių konsultantų* ataskaitas.

– Gerai. Ar radai ką nors, apie ką norėtum man pasakyti?

Asadas pasikasė pliką lopą tarp juodų garbanų.

– Didžiąją laiko dalį tos bendrovės atrodė gana solidžios.

– Bet?

– Keli mėnesiai iki gaisrų viskas pasikeitė.

– Iš kur žinai?

– Skolinosi pinigus. Sumažėjo užsakymų.

– Norėjai pasakyti, kad pirma sumažėjo užsakymų, o paskui jie skolinosi pinigus, kuriuos prarado?

Asadas linktelėjo.

– Būtent taip.

– Gerai, kas tada?

– Na, tai matome tik Riodovrės byloje. Kiti gaisrai visai kas kita.

– Tai kas ten atsitiko?

– Pirmiausia kyla gaisrai, paskui bendrovė gauna draudimo išmoką, o tada skolos nelieka.

Karlas prisidegė cigaretę. Tarsi medžiaga iš kopijų aplanko. Draudimo apgavystė. Bet kaip čia dera kūnai su žiedų žymėmis ant pirštų?

– Apie kokias paskolas kalbam?

– Trumpalaikes. Vienų metų. *Visuomeninių konsultantų*, praėjusį šeštadienį Stokholmo gatvėje sudegusios bendrovės, atveju, tik šešių mėnesių.

– Suėjo paskolų grąžinimo terminas, o jie neturėjo lėšų?

– Taip atrodo.

Detektyvas išpūtė dūmus, o Asadas atsitraukė ir sumojavo rankomis. Jis nekreipė dėmesio. Čia jo valdos ir jo dūmas. Jei padėjėjui nepatinka, ką gi, labai gaila.

– Kas jiems skolino pinigus?

Padėjėjas gūžtelėjo pečiais.

– Įvairiai. Bankininkai iš centrinio Kopenhagos banko.

Mjorkas linktelėjo.

– Gauk man jų pavardes ir išsiaiškink, kas už jų stovi.

Asadas nuleido pečius.

– Gerai, nėra reikalo dėl to nusiminti. Padarysi tai, kai atsidarys įstaigos. Liko pora valandų. Pailsėk.

Neatrodė, kad Karlo žodžiai jį pralinksmino. Iš tiesų, kone pablogino padėtį.

Tiedu darbuotojai siutino detektyvą savo tauškalais ir nepaklusnumu. Tarsi Asadas ir Yrsa būtų užkrėtę vienas kitą. Tarsi čia spręstų jie. Jeigu jiedu ir toliau taip elgsis, jis duos jiems po porą guminių pirštinių ir lieps klūpant ant kelių šveisti rūsio grindis iki veidrodinio spindesio.

Asadas pakėlė galvą ir be žodžių linktelėjo.

– Šiaip ar taip, aš tavęs ilgiau neužlaikysiu, Karlai. Gali ateiti pas mane, kai baigsi.

– Ką turi omenyje?

Asadas pamerkė akį ir kreivai šyptelėjo. Pasikeitimas buvo tiesiog stulbinantis.

– Greitai turėsi marias darbo, – pridūrė jis vėl mirktelėdamas.

– Leisk man dar kartą paklausti. Apie ką, po galais, kalbi, Asadai?

– Žinoma, apie Moną. Nesakyk, kad nežinojai apie jos sugrįžimą.

14

Kaip Asadas sakė, Mona Ibsen grįžo. Ji skleidė atogrąžų saulės spindulius ir naujas patirtis, kurios paliko aiškų, bet malonų pėdsaką mažytėse raukšlelėse aplink jos akis.

Tą rytą Karlas ilgai sėdėjo vienas rūsyje, bandydamas apgalvoti, kaip efektyviai įveikti Monos gynybą. Svarstė, kokius žodžius ištarti, kad jie sušvelnintų moters žvilgsnį, jei kartais ji užsuktų.

Taip neįvyko. Vienintelė moteris rūsyje tą rytą buvo Yrsa, praėjus penkioms minutėms nuo darbo pradžios apie savo atvykimą pranešusi koridoriumi dardančiu pirkinių vežimėliu ir neabejotinai geranorišku, bet vis tiek kurtinančiu sopranu:

– Vaikinai, bandelės iš *Netto* prekybos centro, paruoštos skrudinti.

Tai buvo viena iš tų akimirkų, kai jis suprato, kaip toli rūsys nuo nerūpestingo pasaulio viršuje, kur vaikšto linksmi ir laimingi žmonės.

Paskui Mjorkui prireikė poros valandų suvokti, kad jeigu jis nori pats kada nors surasti laimę, turi pakelti užpakalį ir eiti jos ieškoti.

Paklausinėjęs jis pagaliau rado Moną prie magistratų teismo, tyliai diskutuojančią su teismo raštininku. Vilkėjo odinę liemenę bei išblukusius *Levi's* džinsus ir priminė moterį, pasiruošusią sutikti naujus gyvenimo iššūkius.

– Sveikas, Karlai, – gana abejingai tarė ji. Monos žvilgsnis buvo profesionalus, labai aiškiai leidžiantis suprasti, kad šiuo metu tarp jų nieko daugiau nėra. Jis atsakė jai šypsena, nesugebėjo nė žodžio pratarti.

Likusią dienos dalį detektyvas būtų praleidęs sukdamas po kabinetą ratus, ant jo emocinio gyvenimo griuvėsių kylant nevilčiai. Bet Yrsa turėjo kitokių planų.

– Galėtume kai ką nuveikti Balerupe, – pranešė ji prastai slėpdama džiaugsmą ir trupinį bandelės, įstrigusios tarp dantų. – Šią savaitę aš esu sėkmės angelas. Taip parašyta mano horoskope.

Karlas su viltimi pažvelgė į ją. Tokiu atveju sparnai galėtų pakelti ją į stratosferą, o jis liktų vienas ramiai apmąstyti savo žiauraus likimo.

– Gerokai padirbėjau, kol šį tą išpešiau, – tęsė Knudsen. – Iš pradžių pasikalbėjau su Lautrupgardo mokyklos direktoriumi, bet jis ten dirba tik nuo du tūkstančiai ketvirtųjų. Jis nukreipė mane pas mokytoją, kuri ten dirba nuo mokyklos atidarymo. Ta irgi nieko nežinojo. Paskui susiradau socialinį darbuotoją, jis taip pat nieko negalėjo pasakyti. Taigi tada...

– Yrsa, prašau kalbėti iš esmės, jei yra kas svarbaus, norėčiau tai išgirsti. Aš užsiėmęs, – nutraukė ją Karlas trindamas apmirusią ranką.

– Na, kaip tik ketinau pasakyti. Po to paskambinau į Inžinerijos koledžą ir čia pasisekė.

Kraujas plūstelėjo į nutirpusią jo ranką.

– Puiku! Tęsk.

– Iš tiesų pasisekė visiškai atsitiktinai. Viena dėstytoja, vardu Lora Men, buvo kabinete, kai paskambinau. Ji kaip tik šį rytą grįžo į darbą po ligos. Lora ten dirba nuo koledžo atidarymo tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt penktaisiais, ir, kiek ji prisimena, buvo tik vienas toks atvejis.

Detektyvas atsitiesė.

– Kas ten įvyko?

Yrsa pakėlė galvą ir pažvelgė į jį.

– O, tai tau įdomu? – sekretorė žaismingai pliaukštelėjo jam per ranką. – Dabar jau nekantrauji sužinoti, tiesa?

Dieve, kaip čia taip atsitiko? Per visus tuos metus jis ištyrė mažiausiai šimtą sunkių bylų, ir štai priverstas žaisti spėliones su laikina darbuotoja ryškiai žaliomis pėdkelnėmis.

– Yrsa, papasakok apie atvejį, kurį ji prisiminė, – paragino Karlas, linktelėjęs padėjėjui, pro duris įkišusiam galvą. Tas atrodė išblyškęs.

– Na, Asadas vakar paskambino į tą įstaigą ir klausė to paties. Jie kalbėjosi apie tai šįryt prie kavos puodelio, ir ta moteris nugirdo.

Asadas sukluso ir vėl tapo toks, koks buvo.

– Moteris iš karto viską prisiminė, – pasakojo sekretorė. – Kartą jie turėjo tą geriausią studentą, jauną vaikiną su kažkokiu sindromu, bet nepaprastai gabų matematikai ir fizikai.

– Su sindromu? – nesuprato Asadas.

– Taip, kai žmogus labai gabus vienam dalykui ir beviltiškas visuose kituose. Ne autizmas, bet kažkas panašaus. Kaip ji tai pavadino? – Yrsa bandė prisiminti. – O, žinau. Aspergerio sindromas. Štai kas jam buvo.

Mjorkas nusišypsojo. Tikriausiai ji tai įsivaizdavo savaip.

– Taigi, kas atsitiko tam jaunuoliui?

– Jis pabaigė pirmą semestrą, gavo puikius pažymius iš visų dalykų, o paskui dingo.

– Kokiomis aplinkybėmis?

– Studentas lankėsi ten su jaunesniuoju broliu paskutinę dieną prieš žiemos atostogas, aprodė jam koledžą, o po to jo daugiau niekas nebematė.

Karlas su Asadu sukluso. Štai kaip.

– Koks jo vardas? – paklausė detektyvas.

– Poulas.

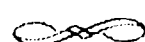
Mjorkas pasijuto tarsi ant adatų besėdįs.

– Taip! – sušuko Asadas, maskatuodamas rankomis ir kojomis tarsi patimpa.

– Dėstytoja sakė taip gyvai prisimenanti Poulą Holtą todėl, kad jis buvo panašiausias į kandidatą Nobelio premijai gauti, jei toks atsirastų jų koledže. Be to, nei anksčiau, nei vėliau nepasitaikė nė vieno studento su Aspergerio sindromu. Jis buvo vienintelis toks.

– Tai štai kodėl dėstytoja jį prisiminė? – tęsė detektyvas.

– Taip. Ir dar todėl, kad jis buvo tarp pirmųjų koledžo studentų.

Po pusvalandžio Karlas pats pakartojo tuos pačius klausimus Inžinerijos koledže ir išgirdo tuos pačius atsakymus.

– Tokių dalykų nepamiršti, – tarė Lora Men, blykstelėjusi dramblio kaulo šypsena. – Manau, ir jūs prisimenate savo pirmąjį areštą?

Detektyvas linktelėjo. Liesas girtuoklėlis, gulėjęs Anglijos kelio viduryje. Karlas iki šiol prisimena atskriejantį seilių gumulą, kuris prilipo prie jo policininko ženklelio, kai jis bandė išgrūsti kvailį į saugią vietą. Taigi tai tiesa: pirmasis areštas įsirėžė atmintyje. Su spjūviu ar be jo.

Mjorkas stebėjo moterį, sėdinčią kitame stalo gale. Ji kartais pasirodydavo televizijoje, kai prireikdavo eksperto, išmanančio alternatyvius energijos šaltinius. Daktarė Lora Men, buvo parašyta jos vizitinėje kortelėje, be to, pridėti dar keli titulai. Karlas džiaugėsi, kad neturi savo kortelės.

– Jis sirgo kažkokia autizmo forma, tiesa?

– Na, taip, bet manau, gana lengva forma. Žmonės, kuriems pasireiškia Aspergerio sindromas, dažnai būna labai talentingi. Spėju,

dauguma tokius laikytų moksliukais. Einšteinais. Poulas turėjo dar ir praktinį talentą. Jis buvo labai ypatingas visomis prasmėmis.

Asadas nusišypsojo. Jis taip pat pastebėjo akinius raginiais rėmeliais ir į kuodą susuktus plaukus. Moteris atrodė tiesiog nepamainoma dėstytoja tokiems kaip Poulas Holtas. Kaip sakoma, moksliukų protai mąsto vienodai.

– Sakėt, tą dieną, tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt šeštųjų vasario šešioliktąją, Poulas atsivedė brolį, o po to jo nebematėt. Kaip galite taip gerai atsiminti datą? – paklausė Karlas.

– Pirmaisiais metais vedėm lankomumo žurnalą. Pasitikrinom, kada jis čia lankėsi paskutinį kartą. Po atostogų Poulas negrįžo. Gal norėtumėte pamatyti žurnalus? Jie visi gretimame kabinete.

Detektyvas pažvelgė į Asadą. Tas irgi neatrodė susidomėjęs.

– Ne, ačiū. Manau, patikėsim jūsų žodžiu. Suprantu, kad susisiekėte su šeima, kai Poulas nepasirodė?

– Taip, bet jie elgėsi labai nedraugiškai, kai pasiūlėme susitikti namuose ir aptarti reikalus su Poulu.

– Ar kalbėjotės su juo telefonu?

– Ne, paskutinį kartą kalbėjausi su Poulu Holtu čia, koledže, likus savaitei iki žiemos atostogų. Vėliau, kai paskambinau jam į namus, tėvas pasakė, kad Poulas prie telefono neprieis. Štai ir viskas. Jam ką tik buvo suėję aštuoniolika, todėl galėjo pats nuspręsti, ką daryti su savo gyvenimu.

– Aštuoniolika? Ar jūs įsitikinusi, kad jis nebuvo vyresnis?

– Taip, jis buvo labai jaunas. Septyniolikos baigė vidurinę ir iš karto įstojo į koledžą.

– Ar turit jo duomenis?

Dėstytoja nusišypsojo. Žinoma, ji atėjo pasiruošusi.

Karlas garsiai perskaitė pro petį žiūrinčiam Asadui.

– Poulas Holtas, gimęs tūkstantis devyni šimtai septyniasdešimt septintųjų lapkričio tryliktąją. Baigė Birkenriodo gimnaziją, pa-

grindiniai dalykai matematika ir fizika. Galutinis pažymių vidurkis 9,8 balo.

Apačioje buvo adresas. Poulas gyveno netoliese, maždaug už keturiasdešimt penkių minučių kelio automobiliu.

– Turint galvoje, kad tai senoji vertinimo sistema, kurios aukščiausias balas yra trylika, sakyčiau, kaip genijui ne itin įspūdingas vidurkis, – svarstė Karlas.

– Tiesa, bet tai iš pažymių sumos išvestas vidurkis, kai tikslieji mokslai įvertinti trylika balų, o humanitariniai septyniais, – atsakė dėstytoja.

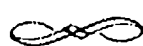
– Sakote, jam prastai sekėsi danų kalba? – įsiterpė padėjėjas.

Lora nusišypsojo.

– Rašomoji danų kalba tikrai prastai. Poulo ataskaitoms, rašybos įgūdžių požiūriu, buvo toli iki tobulybės. Mes dažnai tai matom. Net jo šnekamoji kalba buvo gana primityvi, jei tema iš karto nesudomindavo.

– Ar galėčiau gauti jo darbo kopiją? – paprašė Karlas.

Lora Men linktelėjo. Jei ne nuo tabako pageltę dėstytojos pirštai ir riebaluota oda, detektyvas būtų ją apkabinęs.

– Fantastika, Karlai, – džiaugėsi Asadas jiems artėjant prie namo. – Problemą išsprendėm per savaitę. Žinom, kas parašė laišką. Puikiai pasidarbavom! O dabar mes priešais tos šeimos namus, – jis stuktelėjo į prietaisų skydelį tarsi pabrėždamas jų sėkmę.

– Taip, – pritarė Karlas. – Dabar tiesiog turėtume viltis, kad viskas buvo tik pokštas.

– Jei taip, turėtume šitam Poului duoti velnių.

– O kas, jei ne?

Asadas linktelėjo. Jei ne, tada jiedu turės vargo.

Sustoję prie sodo vartų iš karto pastebėjo, kad lentelėje ne Holtų pavardė.

Kai jiedu paskambino, duris atidarė smulkus raukšlėtas vyras neįgaliojo vežimėlyje. Jis pareiškė, kad yra vienintelis žmogus, gyvenantis tuose namuose nuo tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt šeštųjų. Karlas instinktyviai sukando dantis ir pajuto kylantį susierzinimą.

– Tai jūs pirkot namą iš Holtų?

– Ne, tiesą sakant, iš Jehovos liudytojų. Namų šeimininkas buvo kažkoks pamokslininkas. Svetainėje vykdavo susirinkimai. Jei norit, užeikit pažiūrėti.

Detektyvas papurtė galvą.

– Tai jūs nematėt šeimos, kuri čia gyveno?

– Tiesa, niekada jų nemačiau.

Asadas ir Karlas jam padėkojo ir išėjo.

– Ar tavęs staiga neaplankė jausmas, kad turim reikalą ne su vaikišku pokštu? – paklausė detektyvas.

– Karlai, vien dėl to, kad žmonės persikėlė... – padėjėjas sustojo ant sodo tako. – Gerai, galbūt aš žinau, ką galvoji.

– Kaip pasakysi, ar aš teisus? Ar gali toks vaikinas kaip Poulas iškrėsti ką nors panašaus? Ar gali du jauni Jehovos liudytojai tai suorganizuoti? Kaip manai?

– Nežinau. Žinau tik tiek, kad jiems leista meluoti, tik ne vienas kitam.

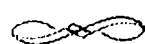
– Nori pasakyti, kad pažįsti kokį tos sektos narį?

– Ne, bet taip yra su tais labai religingais žmonėmis. Bažnyčios nariai gina vienas kitą nuo išorinio pasaulio visomis priemonėmis. Taip pat melu.

– Tiesa. Bet pagrobimas negali būti būtinas melas. Tai jau ribų peržengimas. Esu įsitikinęs, kad visi Jehovos liudytojai sugebėtų tai suprasti.

Asadas linktelėjo. Čia jų nuomonės sutapo.

Tad kas dabar?

Yrsa buvo lyg skruzdėlių armija, žygiuojanti pirmyn ir atgal tarp savo ir Karlo kabinetų. Šiuo metu pagrobimo byla pateko į sekretorės rankas ir ji norėjo žinoti viską, pageidautina mažomis dalimis. Kaip atrodė ta Lora Men? Ką ji pasakė apie Poulą? Koks buvo namas, kuriame gyveno jo šeima? Ką dar jie žino apie šeimą, išskyrus tai, kad jos nariai yra Jehovos liudytojai?

– Nusiramink. Asadas tikrina Civilinės registracijos sistemą. Netrukus juos rasim.

– Gal išeitum trumpam su manim į koridorių, Karlai? – kvietė ji, tempdama detektyvą prie laiško kopijos ant sienos. Dabar Yrsa įrašė Poulo vardą apačioje, o tekstą papildė pora trumpų žodžių.

GELBĖKIT
Vasaro 16 1996 mus pagrabė jis mus pagavo Lautropvango autobusų sdotelėje Balerupe – Tas vyras 18. ugio trumpais plaukais .... – Jis turi randą ant dešnio .....o v........ mėlinu furgonu mama ir tėtis jį pažysta – Fredis o pavardė iš B – Jis grasno mus .... – jis ketina mus nužuditi – ... ...spaud. ....rma ... . .eido ...... broliui. – važevom beveik valanda .. .. prie varndens .... vej. .urb...s čia smirda – p......... .. ..s ... .rygv. – .. . . metų
POULAS HOLTAS

– Kaip tik taip! Jį pagrobė kartu su broliu, – apibendrino Yrsa. – Jo vardas Poulas Holtas, sako, kad važiavo beveik valandą, spėju, link vandens, – ji kumščiais įsirėmė į siaurus klubus. Dabar, žinoma, ketino išsakyti savo požiūrį.

– Jei šitas jaunuolis turėjo Aspergerio sindromą ar kažką panašaus, nemanau, kad išgalvojo apie važiavimą prie vandens, – Knudsen atsigręžė į Karlą. – Tiesa?

– Gal čia jo jaunesniojo brolio išdaiga. Tiesą sakant, kol kas mes nieko nežinom.

– Ne, bet pagalvok, Karlai. Laursenas laiške rado žuvies žvyną. Jei tekstą būtų parašęs jaunesnysis brolis, ar jis būtų rūpinęsis priklijuoti žvyną vien tam, kad istorija atrodytų įtikinamesnė? Ką ir kalbėti apie žuvies gleives.

– Gal jis toks pat gabus kaip ir jo brolis, tik kitiems dalykams?

Tada Yrsa taip treptelėjo, kad net aidas nuvilnijo per rūsio rotondą.

– Karlai, tu nesiklausai. Pradėk rimtai mąstyti. Kur jie buvo pagrobti? – ji patapšnojo detektyvui per petį tarsi bandydama sušvelninti šiurkštų toną.

Jis pastebėjo, kaip nusklendė kelios pleiskanos.

– Balerupe.

– Teisingai. Ką manai, jeigu jie buvo pagrobti Balerupe, o važiavo beveik valandą iki vandens? Nebūtų prireikę valandos nuvažiuoti į Hundestedą, tiesa? O kiek laiko reikia nuvažiuoti iš Balerupo iki Jilingės? Sakyčiau, daugiausiai pusvalandžio.

– Steunsas irgi tikėtinas, taip? – burbtelėjo po nosimi detektyvas. Niekam nepatinka, kai jų intelektualiniai gebėjimai suminami į purvą. Karlas Mjorkas ne išimtis.

– Būtent! – Yrsa vėl treptelėjo. Jeigu kažkur po pamatais gyveno žiurkės, tai dabar jų ten neliko.

– O jeigu laiškas yra tik vaizduotės vaisius, – tęsė sekretorė, – kam jį daryti tokį sudėtingą? Ar neužtektų parašyti, kad jie važiavo pusę valandos iki vandens? Tikriausiai taip darytų jaunuolis, rašantis išgalvotą istoriją? Todėl netikiu, kad šis laiškas klastotė. Turėtume labai rimtai į jį žiūrėti, Karlai.

Detektyvas giliai įkvėpė. Jam neužteko energijos pasakyti savo nuomonę apie padėtį. Galbūt pasakytų Rouzei, bet ne Yrsai.

– Taip, gerai, nėra reikalo nervintis, – tarė jis bandydamas nukreipti pokalbį sveiko proto linkme. – Pažiūrėsim, kaip atrodys reikalai, kai surasim šeimą.

– Kas čia dedasi? – iš savo mažyčio kabineto iškišo galvą Asadas. Buvo akivaizdu, kad jis bando išsiaiškinti nuotaiką. Ar čia tikras ginčas, ar kas?

– Turiu adresą, Karlai, – pranešė jis detektyvui į rankas įspraudamas popieriaus skiautę. – Nuo tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt šeštųjų jie persikėlė keturis kartus. Per trylika metų keturi adresai. Visi Švedijoje.

Mėšlas, pagalvojo Mjorkas. Švedija – šalis su didžiausiais pasaulyje uodais ir prasčiausia virtuve.

– Bandysiu spėti. Jie persikėlė į šiaurę, kur pasiklysta net šiaurės elniai? Kažkas tokio kaip Liuleo ar Kebnekaisė?

– Halabras. Ta vietovė vadinama Halabru ir yra Blekingėje. Maždaug už dviejų šimtų penkiasdešimties kilometrų nuo čia.

Du šimtai penkiasdešimt kilometrų. Deja, teks keliauti. Savaitgalis tiesiog išnyko Karlui prieš akis.

Jis pabandė išsisukti.

– Gerai, bet jie nelauks, kol atvyksim. O jeigu paskambinsim iš anksto, taip pat nerasim. O jeigu kartais ta šeima būtų namie, visi kalbės švediškai, tai kaip, po galais, žmogus iš Jutlandijos su jais susikalbės? Ar aš neteisus?

Asadas susiraukė tarsi išgirdęs per daug informacijos, kurią iš karto jam sunku suprasti.

– Bet aš jau paskambinau. Jie *buvo* namie.

– Ką padarei? Tada yra tikimybė, kad rytoj nebus.

– Visai ne, Karlai, nes nepasakiau jiems, kas esu. Iš karto padėjau ragelį.

Įkyruolių pora šitie du jo padėjėjai. Ir tokie gabūs garsiniams efektams.

Mjorkas nukiūtino į savo kabinetą ir paskambinęs namo trumpai instruktavo Morteną, ką daryti, jei jam nesant pasirodytų Viga. Kas žino, ką ji gali iškrėsti.

Paskui jis nurodė Asadui toliau tirti padegimų bylą ir liepė stebėti, ką veikia Yrsa.

– Duok jai visą ilgą sektų sąrašą, tegu patikrina. Paskui užlipk į viršų pas Laurseną, paprašyk susisiekti su teismo ekspertizės genetikais, gal jis galėtų juos paskubinti su tais DNR tyrimais, gerai?

Paskui detektyvas įsidėjo į dėklą savo tarnybinį pistoletą. Ką gali žinoti su tais švedais.

Bent jau kilusiais iš Danijos.

15

Kitą naktį svečias pasirūpino savo šeimininkę, laikiną meilužę, sujaudinti beveik iki orgazmo. Jai beatlošiant galvą ir giliai atsidūstant, jis patraukė pirštus nuo jos šakumos. Moteris gulėjo virpėdama, blizgančiomis akimis.

Vyras greitai atsikėlė, paliko Izabelę Jonson vieną spręsti, kaip numalšinti aistrą. Ji atrodė suglumusi, bet toks ir buvo jo ketinimas.

Virš Izabelės namelio Viborge pro storus pūkinius debesis skverbėsi mėnesiena. Jis nuogas stovėjo vidiniame kiemelyje ir žiūrėjo į juos, pro šnerves pūsdamas cigaretės dūmą.

Nuo šiol valandos slinks pagal pažįstamą modelį.

Iš pradžių kils ginčas. Paskui moteris reikalaus paaiškinti, kodėl jų santykiai nutrūko, ir dar taip netikėtai. Izabelė maldaus, jie ginčysis, paskui ji vėl maldaus. Jis viską išsakys, o tada šeimininkė lieps susikrauti daiktus ir išeiti. Tada naujasis meilužis dings iš jos gyvenimo visam laikui.

Rytoj dešimtą ryto jis važiuos nuo Dolerupo kalvų su vaikais ant priekinės sėdynės, o kai šie paklaus, kodėl per anksti išsuko iš kelio, užmigdys juos chloroformu. Vyras tiksliai žinojo, kur tai galima padaryti nebijant įkliūti. Kruopščiai tam ruošėsi. Tanki medžių giraitė

paslėps furgoną ir tai, kas jame vyks, kelioms minutėms, kurių jam užteks užmigdyti vaikus ir perkelti juos į furgono galą.

Paskui, po keturių su puse valandos, pervažiavęs Didžiojo Belto tiltą ir užsukęs papietauti pas seserį Fiunę, jis grįš į Zelandiją, kur prie Nordskoveno miško stovi valčių pašiūrė, į šiaurę nuo Jegersprio. Tik dvidešimt žingsnių per tankmę į patalpą žemomis lubomis su grandinėmis. Dvidešimt žingsnių, priekyje stumiant dvi susigūžusias figūras.

Jam jau buvo pažįstamas atkaklus maldavimas, girdimas einant per tą siaurą žemės ruoželį. Vėl jį išgirs.

Tik tada bus galima pradėti derybas su tėvais.

Vyras iš plaučių iškosėjo dūmus, ant dailiai nušienautos pievelės sumindė nuorūką. Laukia sunkios naktis ir diena.

Jam teko atidėti nemalonius įtarimus, kad jo paties namuose dedasi kažkas negero, kažkas grasina viską apversti aukštyn kojom. Jei žmona neištikima, tuo blogiau bus jai.

Už nugaros girgžtelėjo durys, atsigręžęs vyras išvydo sumišusį Izabelės veidą. Chalatas vos slėpė jos virpantį nuogumą. Po akimirkos pasakys moteriai, kad viskas baigta, nes ji per šalta, nors tai nė trupučio nepanašu į tiesą. Tas kūnas jaudino ir viliojo. Izabelei būnant šalia vyras jos troško. Buvo labai apmaudu, kad tenka nutraukti santykius, nors šis jausmas jam ne naujiena. Taip atsitiko daug kartų anksčiau.

– Galą gausi čia stovėdamas nuogas. Toks šaltis, – Izabelė pakreipė galvą, nežiūrėdama į jį. – Kas tarp mūsų vyksta?

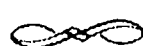
Vyras atsistojo priešais ją ir suėmė chalato apykaklę.

– Tu man per šalta, – ištarė be emocijų, sugniauždamas drabužį aplink pliką moters kaklą.

Akimirką Izabelė stovėjo lyg stabo ištikta. Pasiruošusi pulti jį arba išrėkti į veidą pyktį ir nusivylimą. Vis dėlto užgaulūs žodžiai neišsprūdo iš jos lūpų.

Jis suprato, kad ji nieko nepasakys. Respektabilios išsituokusios valstybės tarnautojos, tokios kaip ji, niekada nekelia scenų nuogam vyrui savo namų vidiniame kiemelyje.

Žmonės imtų kalbėti. Abu tai žinojo.

Rytą pabudęs jis pamatė šeimininkės jau surinktus ir sudėtus į krepšį savo daiktus. Nebuvo pusryčių, net kavos, tik kaltinimų bei klausimų kruša, rodanti, kad ji dar neišmušta iš vėžių.

– Lindai į mano kompiuterį, – tarė ji tvardydamasi, nors veidas pabalo iš pykčio. – Šnipinėjai mano brolį. Penkiasdešimt didžiulių, drambliškų pėdsakų duomenyse. Negalėjai išsiaiškinti, ką aš veikiu savivaldybėje? Ar nemanai, kad tai nemandagu? Galbūt kvaila?

Šeimininkei kalbant svečias mąstė, kad jam reikia nusiprausti po dušu, kad ir ką ji sako. Šeima Stanghedėje tikrai nepaliks vaikų su nesiskutusiu, sekso kvapą skleidžiančiu vyru.

Vis dėlto tai, ką vėliau pasakė Izabelė, mobilizavo visus jo pojūčius.

– Aš dirbu su informacinėm technologijom. Esu ekspertė, Viborgo savivaldybėje atsakinga už duomenų saugumą ir interneto sprendimus. Žinau, ko ieškojai. Kuo, po velnių, mane laikai? Nemanai, kad galiu perskaityti prisijungimo įrašų bylas?

Izabelė žiūrėjo tiesiai jam į akis. Dabar buvo gana rami. Pirmoji krizė praėjo. Ji turėjo paslėptų kozirių, galėjo pakilti virš savigailos, ašarų ir isterijos.

– Radai mano slaptažodžius. Tik todėl, kad aš juos tau ten padėjau. Stebėjau tave. Norėjau pažiūrėti, ko gali imtis. Visada būna kažkas negerai su žmogumi, kuris tiek mažai apie save pasakoja. Kažkas tikrai negerai. Matai, vyrai labiau už viską mėgsta kalbėti apie save.

Matyt, apie tai neturi supratimo! – moteris kreivai nusišypsojo pajutusi, kad jis sunerimo. – Svarsčiau, kaip čia yra, kodėl jis niekada nepasakoja apie save. Tiesą sakant, tai mane gerokai suintrigavo.

Jis suraukė antakius.

– Tai dabar manai, kad mane pažįsti, nes aš neplepu apie save ir domiuosi tavo gyvenimu?

– Domiesi? Švelniai pasakyta. Galėčiau suprasti, kodėl tau parūpo mano susirašinėjimų duomenys, bet kam tau prireikė tikrinti mano brolį?

– Maniau, kad jis tavo buvęs vyras ir kad galėsiu išsiaiškinti, kas tarp jūsų buvo negerai.

Izabelė nepatikėjo. Jai nerūpėjo, dėl kokių priežasčių tas vyras tai darė. Jis nepakankamai ją įvertino, štai ir viskas.

– Nors turiu pastebėti, kad bent jau neištuštinai mano banko sąskaitos.

Jis prisivertė arogantiškai nusišypsoti po jos drąsių žodžių. Šią išraišką apgavikas saugojo atsisveikinimui, po dušo, bet teko keisti planą pagal naujas aplinkybes.

– Žinai, ką? Kalbant apie smalsumą, mes abu labu tokie, – tęsė moteris. – Matai, aš irgi pasirausiau po tavo daiktus. O žinai, ką radau kišenėse ir krepšyje? Nieko. Nei vairuotojo pažymėjimo, nei socialinio draudimo kortelės, nei kreditinių kortelių, nei piniginės, nei raktų. Nieko. Žinai, kas dar, ponuli? Kaip moterys visada palieka slaptažodžius labiausiai pastebimose vietose, taip ir vyrams pakanka kvailumo palikti raktus ant priekinio automobilio rato, jei nenori jų nešiotis. O kokį dailų medtakio kamuoliuką turi ant raktų žiedo. Ar tai reiškia, kad žaidi kėgliais? Niekada nesakei. Be to, jis pažymėtas pirmu numeriu. Ar todėl, kad puikiai žaidi?

Tą akimirką jis ėmė prakaituoti. Jau seniai nebuvo praradęs savitvardos. Nieko nėra blogiau.

– Viskas gerai, nėra ko jaudintis. Tavo raktai ten, kur juos radau. Ir vairuotojo pažymėjimas. Ir furgono registracijos liudijimas. Ir kredito kortelės, kaip, beje, ir visa kita. Viskas, ką radau furgone po kilimėliais.

Vyras tyrinėjo Izabelės kaklą. Ne itin trapus, turės stipriai sugriebti. Užtruks porą minučių, bet laiko turi daugybę.

– Tai tiesa, aš labai saugau savo privatumą, – tarė jis ir žengęs į priekį atsargiai uždėjo ranką moteriai ant peties. – Klausyk, Izabele, aš tave labai įsimylėjęs, tiesiog nesugebėjau su tavim būti atviras. Matai, esu vedęs. Turiu vaikų, nebesuvaldau situacijos. Štai kodėl tai turi baigtis. Ar supranti?

Ji išdidžiai krestelėjo galvą. Sužeista, bet nenugalėta. Jau anksčiau buvo sutikusi vedusių vyrų, kurie jai melavo, jis tuo neabejojo. Lygiai taip pat neabejojo, kad dabar turės užsitikrinti, jog jis Izabelės gyvenime bus paskutinis ją apgavęs vyras.

Moteris numetė jo ranką.

– Nežinau, kodėl nepasakei savo tikrojo vardo ir kodėl viską melavai. Bandai man pasakyti, kad dėl santuokos, bet žinai ką? Aš ir tuo netikiu.

Tai pasakiusi ji pasitraukė, tarsi perskaičiusi apgaviko mintis. Tarsi pasiruošusi griebti paslėptą ginklą.

Kai staiga pasijunti tarsi dreifuotum ant ledo lyties apsiseilėjusio poliarinio lokio draugijoje, verčiau apsvarstyti visas galimybes. Dabar jis matė keturias.

Šokti į vandenį ir plaukti.

Peršokti ant kitos lyties.

Palaukti ir pažiūrėti, ar lokys alkanas, ar ne.

Užmušti lokį.

Visos galimybės turėjo pranašumų ir trūkumų, bet vyras neabejojo, kad ketvirtoji yra vienintelis teisingas sprendimas. Priešais

stovinti moteris įskaudinta, ginsis visais įmanomais būdais. Juk privertė ją taip įsimylėti. Jis turėjo numatyti tokią įvykių eigą. Patirtis jį išmokė, jog tokiose situacijose moterys lengvai tampa iracionalios. Dažnai pasekmės būna fatališkos.

Šią akimirką jis nesugebėjo tiksliai įvertinti žalos, kurią galėjo padaryti Izabelė. Jau vien dėl tos priežasties turės ja nusikratyti. Kūną išsiveš furgone. Išmes kur nors kaip anksčiau kitus. Sunaikins kompiuterio kietąjį diską, pašalins visus savo buvimo jos namuose pėdsakus. Vyras žiūrėjo į gražias žalias Izabelės akis ir svarstė, kiek užtruks, kol jos liausis kibirkščiuoti.

– Išsiunčiau broliui laišką ir viską apie tave papasakojau. Dabar jis turi tavo automobilio registracijos, vairuotojo pažymėjimo ir civilinės registracijos numerius, tavo vardą ir transporto priemonės registracijos adresą. Paprastai brolis neužsiima tokiais dalykais, bet iš prigimties yra smalsus. Taigi, jei paaiškės, kad ką nors iš manęs pavogei, jis tave suras. Supratai?

Akimirką vyras stovėjo apstulbęs. Nebuvo toks kvailas, nevažinėjo su kokiu dokumentu ar kortele, kurie atskleistų jo tikrąją tapatybę. Netikėtas paralyžius jį ištiko todėl, kad anksčiau niekada nebuvo atsidūręs tokioje situacijoje, kai galėjo būti su kuo nors susietas, ir tikrai jo netykojo policininkai. Kurį laiką jis negalėjo suvokti, kaip taip įklimpo. Ką praleido, kur suklydo? Ar iš tiesų taip atsitiko dėl to, kad nepaklausė, koks būtent Izabelės darbas savivaldybėje? Spėjo, jog būtent taip ir buvo.

O dabar jis pateko į keblią padėtį.

– Atsiprašau, Izabele, – tyliai tarė jis. – Aš gerokai peržengiau ribas. Atleisk. Buvau dėl tavęs netekęs galvos, štai ir viskas. Negalvok apie tai, ką pasakiau praėjusią naktį. Tiesiog nežinojau, ką daryti. Ar turėjau pasakyti tau, kad esu vedęs, ar meluoti? Namuose visko netekčiau, jei iš tikrųjų būčiau užmezgęs su tavim rimtą romaną, ir

aš vos to nepadariau. Buvau taip arti, turėjau apie tave žinoti viską. Negalėjau tam atsispirti, nejaugi nesupranti?

Moteris su panieka žiūrėjo į veidmainį, o tas, sėdėdamas ant savo ledo lyties, svarstė, ką daryti. Lokys vargu ar puls be priežasties. Jeigu jis išvažiuos ir daugiau čia nebesirodys, Izabelė tikriausiai neprašys brolio surasti informacijos apie jį. Kodėl turėtų? Jeigu ją nužudytų ar pagrobtų, policija jau turėtų, už ko užsikabinti. Net didžiausios pastangos panaikinti savo pėdsakus šiuose namuose bus bevaisės, juk teks šalinti galbūt vienintelį gaktos plaukelį, mažiausią spermos dėmelę, piršto atspaudą. Policija sudarys dosjė, nesvarbu, kad neras jo duomenų savo kartotekoje. Sudeginti namą neįmanoma. Gaisrininkai gali greitai užgesinti ugnį. Gal kas nors pastebės jį nuvažiuojantį. Per daug rizikinga. O čia dar tas pareigūnas Karstenas Jonsonas, turintis furgono registracijos numerį. Tas policininkas turės ir automobilio aprašymą. Gal Izabelė apibūdino broliui net jo išvaizdą.

Vyras tuščiu žvilgsniu spoksojo į erdvę, tuo tarpu moteris kritiškai įvertino jo veiksmus. Nors jis buvo maskavimosi ekspertas, nors visada veikė prisidengęs išgalvotu vardu, Izabelės elektroniniame laiške galėjo būti tiksliai nurodyti jo ūgis ir kūno sudėjimas, akių spalva, o gal net intymesnės kūno dalys. Jis negalėjo sužinoti, ką ji parašė tame laiške, čia ir buvo visa bėda.

Matant rūstų Izabelės žvilgsnį staiga jam toptelėjo, kad ji visai ne poliarinis lokys. Ta moteris baziliskas. Gyvatė, gaidys ir drakonas viename nuodingame roplyje. Jei žmogus pažvelgtų baziliskui į akis, virstų akmeniu. Net perėjus jam taką ištiktų mirtis nuo nuodingo poveikio. Jokia būtybė negalėtų taip išrėkti pasauliui savo tiesos versijos kaip baziliskas. Tik jo paties atvaizdas yra pakankamai galingas jį nužudyti. Vyras tai žinojo.

Taigi jis pasakė:

– Kad ir ką sakytum, Izabele, aš apie tave galvosiu. Tu tokia graži, tokia nepaprasta moteris, gaila, kad nesutikau tavęs anksčiau. Dabar per vėlu. Gailiuosi ir atsiprašau. Nenorėjau tavęs įskaudinti. Tu tokia miela. Atleisk.

Tada jis švelniai perbraukė pirštais jai per skruostą. Atrodo, tai paveikė. Jos lūpos vos pastebimai virptelėjo.

– Manau, turėtum tuoj pat išvažiuoti. Nenoriu daugiau tavęs matyti, – tarė ji, nors ir netvirtu balsu.

Izabelė ilgai liūdės dėl netekties. Tai, ką jiedu kartu patyrė, jos amžiuje nutinka ne taip dažnai.

Štai tada jis peršoko ant kitos ledo lyties. Nei baziliskas, nei poliarinis lokys jo nepersekios.

Moteris leido jam išvažiuoti. Dar nebuvo nė septynių.

16

Jis paskambino žmonai kaip paprastai, prieš pat aštuntą, vis dar susilaikydamas nuo abejotino klausimo, bet pasakodamas apie nesamas patirtis ir jausmus jai, kurių nebuvo. Išvykęs iš Viborgo vyras užsuko į *Liovbjergo* prekybos centrą, kiek įmanoma atsigaivino pirkėjų tualete, tada pajudėjo link Hald Egės ir Stanghedės, kur laukė Samuelis ir Magdalena.

Dabar jo niekas nesulaikys. Oras puikus. Vadinasi, pasieks kelionės tikslą dar prieš sutemas.

Šeima jį sutiko su šviežios duonos kvapu ir didelėmis viltimis. Samuelis, nepaisydamas sužeisto kelio, visą rytą treniravosi, o Magdalena stovėjo spinduliuojančiomis akimis, nuo rūpestingo šukavimo žvilgančiais vešliais, ilgais, banguotais plaukais.

Jie buvo pasiruošę, nekantravo.

– Gal iš pradžių reikėtų trumpam užsukti į ligoninę, kad gydytojai apžiūrėtų Samuelio kelį, dėl viso pikto? Manau, turim laiko, – pažvelgęs į laikrodį jis prarijo paskutinį bandelės kąsnį. Buvo be penkiolikos dešimta, o jis žinojo, kad šeima atsisakys.

Motinos bažnyčios sekėjai ligoninėse dažnai nesilanko, jei gali to išvengti.

– Ne, čia tik sausgyslių patempimas, bet vis tiek ačiū, – Rachelė padavė jam puodelį kavos ir parodė ant stalo stovintį pieno indą. Pasiūlė vaišintis.

– Kur tas karatė turnyras vyks? – paklausė Jozuė. – Gal vėliau užeisiu, jei turėsiu laiko.

– Ai, liaukis, – numojo ranka Rachelė. – Puikiai žinai, kada turi laiko, o kada ne.

Niekada, suprato atvykėlis.

– Sporto salėj, Vinderupe, – atsakė jis tėvui. – Turnyrą organizuoja budžiutsu klubas. Internete gal yra daugiau informacijos.

Informacijos nebuvo, bet ir interneto šiuose namuose beveik garantuotai nėra. Dar vienas nuodėmingas išradimas, kurio saugosi Motinos bažnyčia.

Jis prispaudė ranką prie lūpų.

– Oi, atsiprašau. Kaip kvaila. Pamiršau, kad neturit interneto. Šiaip ar taip, tai ne daugiau nei trukdis, – jis kiek galėdamas stengėsi atrodyti apgailestaujantis; pastebėjo, kad kava turi mažai kofeino. – Taip, viskas vyksta sporto salėje Vinderupe.

Jie mojavo. Visi, išsirikiavę priešais namą, prie posūkio į kelią. Ši šeima niekada nebesiilsės ramiai ir jaukiai. Besišypsančius veidus greitai iškreips skausmas sužinojus, kad šio pasaulio blogio negalima sulaikyti savaitinėmis pamaldomis ir gerų modernaus gyvenimo dalykų išsižadėjimu.

Jis tų žmonių negailėjo. Patys pasirinko, kuriuo keliu eiti, o dabar jų keliai susikirto.

Grobikas žiūrėjo į du paauglius, sėdinčius greta, mojuojančius artimiesiems.

– Ar jums abiem pakanka vietos? – paklausė jis jiems važiuojant pro tuščius laukus, pasišiaušusius kukurūzų ražienomis. Jis įkišo ranką į šoninių durų kišenę. Joje gulėjo paruoštas ginklas. Nedaugelis suprastų, kam skirtas tas daiktas, panašus į lagaminėlio rankeną.

Vaikams linktelėjus vyras nusišypsojo. Jie sėdėjo patogiai, mintimis nuklydę kažkur toli, neįpratę prie kelionių iš jų ramaus ir riboto gyvenimo. Ši išvyka jiems buvo didžiausias įvykis.

Čia sunkumų nebus.

– Pamaniau, kad galėtume pravažiuoti pro Finderupą, tiesiog dėl pasivažinėjimo, – tarė jis ir pasiūlė vaikams po mažą plytelę šokolado. Gal tai ir ne pagal taisykles, bet vis tiek geras būdas bendrumo atmosferai sukurti. Bendrumas yra saugumas. Dėl saugumo jo darbas bus daug lengvesnis.

– O, aš užsimiršau, ar ne? – vyras pastebėjo vaikų dvejones. – Paėmiau ir vaisių. Gal norėtumėt mandarinų?

– Manau, mums labiausiai patiktų šokoladas, – žaviai nusišypsojo Magdalena, parodydama dantų kabes. Buvo nesunku įsivaizduoti, kad ši mergaitė turi paslapčių, kurias saugo sode.

Grobikas gyrė Jutlandijos viržynų grožį, kalbėjo, kaip nekantrauja čia persikelti visam laikui. Kai privažiavo Finderupo kryžkelę, nuotaika buvo tokia, kokios jis ir tikėjosi – vaikai atsipalaidavo, tapo patiklūs, draugiški. Ten furgonas išsuko iš kelio.

– Ei, dar ne dabar, – tarė Samuelis, palinkęs į priekį. – Į Holstebro kelią kitas posūkis.

– Žinau, bet kai aną dieną važinėjau aplink apžiūrinėdamas namus, radau trumpesnį keliuką, vedantį link šešioliktos magistralės.

Už kelių šimtų metrų nuo viduramžių karaliaus Eriko V Klipingo memorialo jis vėl pasuko.

Heselborgo kelias.

– Štai čia. Žinau, keliukas kiek duobėtas, bet gerokai trumpesnis.

– Ar jūs įsitikinęs? – jiems pravažiuojant Samuelis perskaitė užrašą: *Kariniam transportui griežtai draudžiama važinėti takais.* – Maniau, kad šitas kelias ką tik baigėsi, – tarė berniukas ir atsitiesė.

– Pamatysi, jis tęsiasi už ano geltono namo kairėje, tolyn pro tą sugriuvusią sodybą dešinėje, o tada mes pasuksime į kairę.

Pavažiavęs porą šimtų metrų vyras linktelėjo. Nesutvarkytas keliukas virto provėža. Čia kraštovaizdis buvo banguotas, šiurkščia žole apaugusios kalvos nusagstytos giraičių. Dar vienas posūkis, ir jie bus vietoje.

– Ei, ką aš sakiau, – sušuko Samuelis rodydamas į priekį. – Čia visai negalima važiuoti.

Jis buvo neteisus, bet dabar nėra reikalo aiškinti.

– Žinai ką, manau, tavo tiesa, Samueli. Turėsim apsisukti ir grįžti. Atsiprašau, vaikai. Buvau įsitikinęs, kad...

Jis pasuko vairą ir sustabdė furgoną skersai kelio, paskui atbulas įvažiavo tarp medžių.

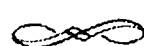
Vyras patraukė rankinį stabdį, iš šoninės kišenės išėmė elektrošoko įtaisą. Vienu nepastebimu judesiu nuleido saugiklį, prikišo ginklą Magdalenai prie kaklo ir iššovė. Tas velniškas daiktas nukrėtė auką 1,2 milijono voltų elektros srove bei žaibiškai paralyžiavo auką. Jos klyksmas ir smarkus krūptelėjimas iš pradžių visiškai sutrikdė Samuelį. Jis, kaip ir jo sesuo, buvo visai nepasiruošęs užpuolimui. Berniuko akyse atsispindėjo siaubas, bet kartu ir nusiteikimas kautis. Per sekundę, prabėgusią nuo tos akimirkos, kai sesuo susmuko ant jo, iki suvokimo, kad daiktas, kurį grobikas nukreipė į jį, yra mirtinas, nuo adrenalino antplūdžio iš karto įsijungė visi jaunuolio gynybiniai mechanizmai.

Sesers užpuolikas buvo greitas, bet nepakankamai, kad sutrukdytų Samueliui pastumti mergaitę į šalį, atidaryti duris ir iššokti vyrui dar nespėjus vėl iššauti.

Grobikas dar kartą nukrėtė Magdaleną elektrošoku, tada iššokęs iš furgono puolė vytis berniuką, spėjusį tolokai nušlubčioti žaliu taku. Sužeistas Samuelio kelis linko. Vos po kelių sekundžių užpuolikas jį pasivijo.

Pribėgęs egles berniukas staiga atsisuko.

Persirengęs marškinius bei striukę jis kelias minutes stovėjo stebėdamas vaikus, ar jie nepasijuto prastai, ar nevemia, ar nespringsta. Pagaliau įsitikinęs, kad viskas gerai, uždarė duris ir nuvažiavo.

Jo sesuo ir svainis gyveno tuoj už Orupo, prie kelio, mažame namelyje baltintomis sienomis. Namelis stovėjo vos už kelių kilometrų nuo parapijos bažnyčios, kurioje jų tėvas ėjo tarnybą.

Ten jis labiausiai nenorėtų apsigyventi.

– Tai kur šį kartą buvai? – be susidomėjimo paklausė svainis, mostelėjęs į porą senų šlepečių, visada laikomų koridoriuje. Visi svečiai turėjo jomis persiauti, tarsi namo grindys būtų ko vertos.

Priekiniame kambaryje svečias išgirdo triukšmą ir rado seserį, niūniuojančią kampe. Jos pečius dengė kandžių apgraužta skara.

Eva pažino brolio žingsnius, bet nieko nepasakė. Ji gerokai priaugo svorio nuo to laiko, kai jis paskutinį kartą čia lankėsi. Mažiausiai dvidešimt kilogramų. Jos kūnas išsiplėtė. Greitai sesers, su kuria jis linksmai dūkdavo savo namų sode, vaizdas bus dingęs visam laikui.

Jiedu nepasisveikino. Niekada nesisveikindavo. Mandagumas buvo ne itin puoselėjamas jų vaikystės namuose.

– Negaliu likti ilgam, – tarė jis pritūpęs šalia Evos. – Kaip laikaisi?

– Vilis mane prižiūri. Greitai valgysim. Gal ko norėtum?

– Tik truputį užkąsti. Tada trauksiu toliau.

Sesuo linktelėjo. Iš tikrųjų jai nerūpėjo. Nuo to laiko, kai jos akyse užgeso šviesa, noras būti su kitais žmonėmis, klausyti, ką jie pasakoja apie save ir aplinkinį pasaulį, taip pat dingo. Gal tai buvo būtina. Gal staiga ją per daug užvaldė nublankę vaikystės vaizdiniai.

– Ko nori? – suriko jis šaukdamasis savo dievo pagalbos, tarsi iš lygios eglių eilės galėtų pasirodyti koks angelas ir jį apginti. Nušlubčiojęs į šalį Samuelis pagriebė storą lazdą su baisiai styrančiomis šakų liekanomis.

Mėšlas. Pirmiausia jam reikėjo susitvarkyti su berniuku. Kodėl, po velnių, neklausė nuojautos balso?

– Nesiartink, – suspigo Samuelis švaistydamasis lazda. Be abejo, ja pasinaudotų. Berniukas mokėjo kovoti, ir grumsis iš paskutiniųjų.

Užpuolikui dingtelėjo mintis, kad reikėjo įsigyti *Taser C2.* Apsiginklavęs juo galėtų paralyžiuoti savo aukas iš kelių metrų atstumo. Žinojo, jog negali gaišti nė sekundės. Jis sustojo vos keli šimtai metrų nuo ūkių ir, nors kruopščiai rinkosi vietą, negalėjo būti tikras, kad staiga kaip iš po žemių neišdygs koks ūkininkas ar miškininkas. Be to, berniuko sesuo, netrukus atsipeikėsianti, įstengs bėgti.

– Tai tau nepadės, Samueli, – tarė grobikas ir šoko į priekį atremti karštligiškų smūgių. Išgirdo, kaip sutraškėjo lazda, smarkiai atsitrenkusi jam į petį, tą pačią akimirką, kai elektrošoko įtaisas palietė berniuko ranką. Abu kartu suriko.

Kova buvo nelygi, ir berniukas krito.

Grobikas nužvelgė petį, į kurį berniukas taip vikriai tvojo lazda. Mėšlas, dar kartą pagalvojo, išvydęs per striukę lyg žvaigždės spinduliai plintančią kraujo dėmę.

Vėl apgailestaudamas, kad neturi *tazerio,* jis nutempė Samuelį į furgoną, susirado chloroformu suvilgytą skudurą ir uždėjo jam ant veido. Akimirką berniukas žiūrėjo tuščiu žvilgsniu, paskui užsimerkė.

Užpuolikas taip pat užmigdė ir jo seserį.

Paskui lipniąja juosta užklijavo vaikams akis ir burnas, surišo rankas ir kojas, o tada pavertęs šonu suguldė ant storais kilimėliais išklotų furgono grindų.

– Turiu tau pinigų, – atvykėlis išsitraukė iš kišenės voką ir įbruko Evai į ranką. Čia trisdešimt tūkstančių. To jums abiem turėtų užtekti iki kito karto.

– Ačiū. Kada grįši?

– Po poros mėnesių.

Sesuo linktelėjo ir atsistojo. Brolis ištiesė jai ranką, bet ji jos nepriėmė.

Klijuotė, užtiesta ant stalo, buvo mačiusi ir geresnių laikų. Dabar ją puošė kepenų paštetas iš prekybos centro ir neaiškios mėsos kepsniai folijos padėkliukuose. Vilis buvo pažįstamas su įvairiais žmonėmis, kurie sumedžioja daugiau, nei įstengia suvalgyti, tad šiai šeimai niekada netrūko maisto.

Svainis nulenkta galva kalbėdamas maldą astmatiškai švokštė. Tiek sesuo, tiek jos vyras stipriai užsimerkė, bet visi jų jutimai buvo nukreipti į galustalę, kur sėdėjo svečias.

– Ar dar neradai Dievo? – paklausė sesuo po maldos, nukreipusi į jį nieko nematančias akis.

– Ne, bijau, kad tėvas jį iš manęs išmušė.

Svainis lėtai pakėlė galvą ir pervėrė jį piktu žvilgsniu. Kadaise jis buvo gražus vyras. Gyvas, trokštantis perplaukti visas jūras, ištirti visus pasaulio kampelius, pasigėrėti visomis patraukliomis moterimis. Sutikęs Evą, Vilis pajuto jai pagarbą, susižavėjo jos pažeidžiamumu ir gražiais žodžiais. Jis visada pažinojo Jėzų, tik tas nebuvo jo geriausias draugas.

Šito Vilį išmokė Eva.

– Kalbėk pagarbiai apie savo tėvą, – pamokė svainis. – Jis buvo šventas žmogus.

Brolis pažvelgė į seserį. Jos veide nebuvo jokios išraiškos. Jei Eva turėjo ką apie tai pasakyti, dabar buvo pats laikas. Bet ji nieko nepasakė. Žinoma.

– Kaip manai, tėvas danguje?

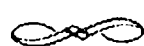
Svainis primerkė akis. Toks buvo jo atsakymas. Vieno neteisingo žodžio užtektų, nesvarbu, kad jis Evos brolis.

Svečias papurtė galvą ir įsmeigė į svainį tokį pat žvilgsnį. Neišmanėliai, neapsišvietę individai, pagalvojo. Jeigu jam tokia brangi svajonė apie rojų, kur įsikūręs tas beširdis, siauraprotis, trečiarūšis dvasininkas, jis tikrai būtų nieko prieš padėti ten patekti ir Viliui, kai tik jis panorės.

– Nežiūrėk taip į mane. Voke yra trisdešimt tūkstančių kronų tau ir Evai. Už tokią pinigų sumą galėtum susitvardyti tą pusvalandį, kol aš esu čia.

Svečias pažvelgė į ant sienos, virš vaidingojo svainio galvos, kybantį nukryžiuotąjį. Kryžius buvo sunkesnis, nei atrodė.

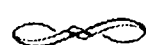
Jis prisiminė. Kryžiaus svoris buvo jį prispaudęs.

Pervažiavęs ilgą tiltą per Didįjį Beltą grobikas pajuto, kad vaikai furgono gale sujudo. Jis trumpam stabtelėjo prie mokesčių surinkimo vietos ir dviem besiraitantiems kūnams davė dar kartą įkvėpti chloroformo.

Belaisviams vėl nurimus vyras tęsė kelionę, šį kartą atidarytais langais. Jį erzino mintis, kad antroji dozė buvo per didelė.

Kai jis pagaliau atvažiavo iki valčių pašiūrės Šiaurės Zelandijoje, buvo dar per šviesu išvesti paauglius iš furgono. Jūroje buvo matyti pirmosios sezono burinės valtys, tą dieną grįžtančios į Lineso ir Kigneso prieplaukas. Užtektų vieno smalsuolio su žiūronais, ir viskas žlugtų. Bėda ta, kad tiedu vaikai furgono gale per daug ramūs. Grobikas sunerimo. Ištisi pasiruošimo mėnesiai nueis perniek, jeigu chloroformas juos nužudė.

Vaikai buvo išbalę kaip lavonai, bet gyvi. Grobikas prirakino juos valčių pašiūrėje žemomis lubomis taip, kad jie vienas kito nepasiektų. Paskui nuplėšė juostą nuo jų akių ir burnų, pasirūpino, kad jie neišspjautų to, ką davė išgerti.

Po įprastų prašymų ir maldavimų, kūkčiojimų ir baimės jiedu truputį užvalgė. Vyras, ramiai užklijavęs jiems burnas, išvažiavo.

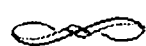
Jis turėjo šią valčių pašiūrę jau penkiolika metų, ir niekas kitas net arti nebuvo prie jos priėjęs. Sodyba, kuriai priklauso pašiūrė, gerai paslėpta už medžių, o žemės ruoželis, nusidriekęs link vandens, visada apaugęs krūmokšniais. Šį neišvaizdų statinį atsitiktinai galima pastebėti tik nuo jūros pusės, bet ir čia yra kliūčių. Kas gi plauktų į tą bjauriai dvokiančią jūržolių bei dumblių košę, išplitusią per tinklą? Tą tinklą tarp žvejybinių kuolų jis ištiesė po to, kai viena iš jo aukų kažką įmetė į jūrą.

Vaikai gali inkšti, kiek tik nori.

Jų niekas neišgirs.

Vyras vėl pažvelgė į laikrodį. Šiandien neskambins žmonai prieš važiuodamas link Roskildės. Kodėl ji turėtų žinoti, kada jo laukti grįžtančio namo?

Dabar jis važiuos į kotedžą Fersleve, pastatys furgoną daržinėje, o kelionę tęs mersedesu. Mažiau nei po valandos bus namie. O tada pažiūrės, ką su ja daryti.

Likus keliems kilometrams iki namų vyras aprimo. Kokia buvo šio įtarimo žmonos atžvilgiu priežastis? Gal jo paties būdo trūku-

– Nagi, nusileisk, dėl Dievo meilės, – sau po nosimi sumurmėjo vyras, įsmeigęs akis į atkaklų kraujo raudonumo dangaus šviesulį, pakibusį horizonte tarp liepsnojančių debesų.

Paskui jis išsitraukė telefoną. Šeima Stanghedėje jau bus susinerimusi, kad jis su vaikais taip ilgai negrįžta. Juk žadėjo sugrįžti iki vakaro ir sulaužė pažadą. Jis įsivaizdavo juos, laukiančius prie stalo su uždegtomis žvakėmis, vilkinčius chalatais, sunėrusius rankas. Tai paskutinis kartas, kai mes juo pasitikėjom, sakys motina.

Po akimirkos ji skausmingai pajus, kad buvo teisi.

Jis paskambino. Nebuvo jokios įžangos, tik reikalavimas sumokėti milijoną kronų. Naudotais banknotais, nedideliame krepšyje, kurį jie turi išmesti iš traukinio. Jis nurodė jiems, į kokį traukinį sėsti, kada persėsti, kuriame ruože ir kurioje pusėje žvalgytis stroboskopo. Jis laikys stroboskopą rankoje, ir tas blyksės ryškiai kaip fotoblykstė. Šeima turėtų nedelsti, nes tai jų vienintelė galimybė. Sumokėjus išpirką vaikai bus grąžinti.

Tegu nebando jo apgauti. Reikalaujamą sumą jie privalo surinkti per savaitgalį ir pirmadienį. Pirmadienio vakare turi sėsti į traukinį.

Jei tėvai pristatys ne visą sumą arba praneš policijai, vaikai mirs. Jeigu bandys jį apgauti perduodami pinigus, vaikai mirs.

– Atminkit, – pasakė grobikas. – Pinigų galima vėl uždirbti, o vaikai pražus amžiams, – po šių žodžių jis visada leisdavo tėvams atsikvėpti. Atsipeikėti po sukrėtimo. – Taip pat atminkit, kad negalit visada apsaugoti kitų vaikų. Jeigu įtarsiu darant ką nors netinkamo, būkit pasiruošę gyventi nuolatinėje baimėje. Galite neabejoti tuo, ką sakau, taip pat tuo, kad šito telefono negalima susekti.

Tada jis nutraukė pokalbį. Paprasta. Po dešimties sekundžių nusvies telefoną į fjordą. Visada gerai mėtė.

mas? Ar ši nepagrįsta abejonė, šios bjaurios mintys iš tiesų maitinamos melo, kuriame jis pats tarpo? Ar tik visa tai ne jo paties slaptos egzistencijos pasekmė?

– Tiesa ta, kad mes kartu buvom laimingi, – garsiai ištarė jis. Ši mintis buvo paskutinė prieš išvystant vyrišką dviratį, atremtą į gluosnį prie įvažiavimo į jų kiemą.

Vyras taip galvojo, kol suvokė, kad dviratis ne jo.

17

Anksčiau telefono skambučiai rytais padrąsindavo Miją. Vien išgirdusi jo balsą moteris viena galėdavo leisti ištisas dienas. Galvodama apie vyro apkabinimą pajėgdavo ištverti viską.

Daugiau taip nėra. Kerai išsisklaidė.

Mija pasižadėjo sau paskambinti mamai ir su ja susitaikyti. Praėjo diena, išaušo kitas rytas, o ji taip ir neišdrįso to padaryti.

Ką jai pasakys? Kad apgailestauja dėl jų susvetimėjimo? Galbūt ji suklydo? Sutiko kitą žmogų, ir tas atvėrė jai akis? O dabartinis vyras užliejo ją žodžiais, per kuriuos nieko daugiau nesugebėjo išgirsti? Moteris aiškiai suvokė, kad negali šito pasakyti. Nors visa tai buvo tiesa.

Begalinė tuštuma, kurioje ją paliko sutuoktinis, dabar užpildyta.

Kenetas lankėsi šiuose namuose daugiau nei kartą. Laukdavo jos, kai ji išveždavo Bendžaminą į lopšelį. Visada su marškiniais trumpomis rankovėmis ir aptemptomis vasarinėmis kelnėmis, nepaisant permainingų kovo orų. Aštuonių mėnesių tarnyba Irake ir dešimt mėnesių Afganistane jį užgrūdino. Kenetas paaiškino, kad šalta žiema kariškiui nuslopina norą siekti patogumų.

Tai gana žavu. Ir gana baugu.

Telefonu ji išgirdo vyrą klausiant apie Bendžaminą ir pajuto jo abejonę, kad sūnus taip greitai pasveiko nuo slogos. Taip pat išgirdo jį sakant, kad myli ją ir nekantrauja sugrįžti namo. Gali grįžti greičiau, nei tikisi. Mija nė puse to, ką jis sakė, nepatikėjo. Kaip viskas dabar skyrėsi palyginti su žodžiais, kurie ją apakino. Dabar moteris suvokė, kad buvo akla.

Taip pat ji buvo išsigandusi. Bijojo jo įsiūčio ir to, ką jis gali padaryti. Jei išmestų ją lauk, liktų be nieko. Sutuoktinis tuo pasirūpino. Galbūt tektų trupiniai, apie kuriuos neverta nė kalbėti. Gal neturėtų net Bendžamino.

Vyras moka pakalbėti. Protingai. Kas patikėtų jos žodžiais, kad Bendžaminui būtų geriau su ja? Argi ne ji palieka sutuoktinį? Argi jis nebuvo visiškai atsidavęs šeimai, aukojosi per ilgas išvykas iš namų, kad uždirbtų pragyvenimui? Moteris jau girdėjo taip kalbant vietos valdžioje, savivaldybės administracijoje, kur siunčiami skyrybų pareiškimai. Teisėjai atkreips dėmesį tik į jo atsakingą charakterį ir jos pačios nusižengimą.

Mija beveik buvo tuo įsitikinusi.

Ji pasakė sau, kad paskambins mamai vėliau. Praris visą savo išdidumą, gėdą ir viską papasakos. Ji mano mama, pagalvojo moteris. Padės man. Tikrai padės.

Slinko valandos, o Mija negalėjo atsikratyti slogių minčių. Kodėl ji taip jaučiasi? Ar dėl to, kad vos per kelias dienas nepažįstamajam tapo artimesnė nei vyrui, už kurio ištekėjo? Tai buvo neginčijama tiesa. Apie savo vyrą moteris žinojo tik tuos dalykus, kuriais jie dalijosi tas kelias valandas, kai kartu būdavo namuose. Ar žinojo ką nors daugiau? Jo darbas, praeitis, pakavimo dėžės sandėliuke – visa tai jai liko paslaptis.

Vis dėlto liautis jį mylėjus yra viena, o tai pateisinti visai kas kita. Argi vyras nebuvo jai geras? Ar ne jos pačios trumpalaikis susižavėjimas sutrukdė į viską žvelgti blaiviai?

Tokios mintys kankino Miją. Dėl šios priežasties ji vėl atsidūrė prie sandėliuko durų, už kurių buvo sukrautos vyro dėžės. Moteris stovėjo ir mąstė. Ar dabar laikas aiškintis? Ar laikas peržengti ribą? Ar dabar lemtinga akimirka?

Taip. Dabar.

Mija vieną po kitos ištraukė dėžes ir išrikiavo koridoriuje atvirkštine tvarka. Kai sudės atgal, jos bus sukrautos lygiai taip pat, kaip anksčiau, tinkamai uždarytos ir su apsiaustų krūva ant viršaus. Tai buvo vienintelis būdas, kai ji galėjo pasijusti valdanti padėtį.

Tai buvo jos viltis.

Keliolika pirmųjų viršutinių dėžių, stovėjusių arčiausiai stoglangio, patvirtino vyro žodžius. Jose jis laikė senus, iš šeimos paveldėtus daiktus. Toks pat šlamštas, kokį paliko Mijos senelė: dokumentų kratinys, porcelianas, cigarų pjovikliai, nėriniuotos staltiesės, rankiniai ir sieniniai laikrodžiai, dvylikos dalių stalo įrankiai, vilnonės antklodės, smulkios puošmenos.

Seniai praėjusio šeimos gyvenimo vaizdas, saugomas atmintyje. Kaip jis ir sakė.

Kitos keliolika dėžių papildė vaizdą tokiomis detalėmis, kad jis tapo tarsi matomas pro šydą. Jose buvo paauksuoti nuotraukų rėmeliai. Iškarpų albumai. Albumai, grąžinantys prisiminimus apie susitikimus bei įvairius įvykius. Viskas iš jo vaikystės, su aiškia potekste, kad melas ir apgaulė yra nebylūs šių prisiminimų palydovai.

Priešingai nei visada tvirtino, vyras šeimoje nebuvo vienintelis vaikas. Neliko jokios abejonės, kad jis turėjo seserį.

Vienoje nuotraukoje jis stovėjo aprengtas jūreivišku kostiumėliu, sukryžiavęs ant krūtinės rankas ir liūdnomis akimis žiūrėjo į kame-

rą. Jam buvo ne daugiau nei šešeri ar septyneri metai. Oda švelni, vešlių plaukų kupeta su skyrimu šone. Šalia jo stovi nekaltai besišypsanti mergytė ilgomis kasomis. Tikriausiai ją fotografavo pirmą kartą gyvenime.

Tai buvo puikus dviejų visai skirtingų vaikų portretas.

Mija apsuko nuotrauką ir išvydo tris spausdintines raides: EVA. Kitos raidės buvo užbrauktos tušinuku.

Ji peržiūrėjo kitas nuotraukas, kiekvieną apvertė. Dar daugiau užbrauktų žodžių.

Nei vardų, nei vietovardžių.

Viskas užbraukyta.

Kodėl reikėjo taip daryti? Tarsi norint, kad žmonės išnyktų.

Kaip dažnai Mija sėdėdavo su mama ir žiūrėdavo į senas žmonių nuotraukas be vardų.

– Čia tavo prosenelė. Ji vardu Dagmara, – girdėjo ji motiną sakant, nors vardo nebuvo matyti. Kas atsitiktų, jei mama mirtų? Iš kur tada sužinotų visus vardus? Kaip atsektų, kas kam ir kada suteikė gyvybę?

Šita mergytė turėjo vardą. Eva.

Ji tikrai buvo vyro sesuo. Tokios pat akys, tokia pat burna. Dviejose nuotraukose, kuriose jie buvo nufotografuoti vieni, sesutė žiūrėjo į brolį susižavėjimo kupinomis akimis. Tai jaudino.

Eva atrodė kaip bet kuri kita maža mergaitė: atvira ir tyra, tik pirmoje nuotraukoje jos žvilgsnis į pasaulį talpino daugiau baimės nei drąsos.

Nuotraukose, kuriose vaikai buvo nufotografuoti kartu su tėvais, jie stovėjo greta, tarsi saugodamiesi aplinkinio pasaulio. Nesilietė, tiesiog stovėjo arti. Visada tas pats vaizdas: vaikai priešais tėvus, stovi bejėgiškai nuleidę prie šonų rankutes; už jų motina, rankas uždėjusi mergaitei ant pečių, o tėvas – berniukui.

Jie tarsi spaudžia vaikus prie žemės.

Mija bandė suprasti tą berniuką pavargusiomis akimis, kuris vėliau tapo jos vyru. Nelengva užduotis. Tarp jų buvo ištisa laiko praraja, ir ji dabar tai juto daug stipriau nei anksčiau.

Galų gale moteris sudėjo nuotraukas atgal į dėžes ir atvertė iškarpų albumus, jau tvirtai įsitikinusi, kad verčiau jie būtų nesusitikę. Tada iš tiesų ji būtų patekusi į pasaulį, kuriame dalytųsi likimą su tokiu žmogumi kaip tas, sutiktas atsitiktinai, kuris gyvena vos už kelių gatvių nuo jos. Ne su tuo, kurį matė nuotraukose.

Jo tėvas buvo pastorius. Vyras niekada Mijai nesakė, bet jai tai paaiškėjo iš nuotraukų.

Jis atrodė griežtas, valdingo išpuikėlio akimis.

Motinos akys buvo kitokios. Tuščios.

Šiuose iškarpų albumuose ji matė, kodėl jie taip atrodė. Tėvas diktavo visur. Parapijos biuleteniuose jis griaudėjo prieš bedievystę, skelbė nelygybę ir atskirdavo nuo bažnyčios nepaklusniuosius. Skaitė lankstinukus apie rankoje laikomą Dievo žodį tik tam, kad sviestų jį į veidą netikintiesiems. Iš visų šių tiradų Mija suprato, kad jos vyro auklėjimas buvo visiškai kitoks nei jos.

Pernelyg skirtingas.

Į šį neapykantos kupiną srautą įsiliejo bjaurios povandeninės nacionalistinio požiūrio, piktavališkos nuomonės, netolerancijos, giliai įsišaknijusio konservatizmo ir šovinizmo srovės. Nors moteris pripažino, kad tai jos vyro tėvo darbas, ne jo paties, vis dėlto dabar, prisiminusi jų bendrą gyvenimą, pajuto, kad praeities atmosfera paliko jame tamsą, kuri prašviesėdavo tik jiedviem mylintis.

Mija norėjo ne šito.

Kažkas toje vaikystėje buvo siaubingai negerai. Kai tik pasirodydavo kitas nei Evos vardas, jis būdavo užteptas. Rodos, visada tuo pačiu tušinuku.

Bet kaip ji dabar turėtų nustoti tyrinėjusi tai, ką rado?

Jeigu neatskleis vyro praeities, niekada nesugebės jo suprasti. Niekada nesužinos, kas iš tikrųjų savo vaikams buvo jo tėvas.

Moteris vėl ėmė tyrinėti taip kruopščiai slepiamą jo gyvenimo tarpsnį. Viskas sudėliota į batų dėžutes, o šios – į pakavimo dėžes. Viskas sužymėta chronologine tvarka.

Mija tikėjosi rasti tokių laikotarpių, kai vyras buvo patekęs į bėdą dėl politinės veiklos, bet kažkas paskatino jį pakeisti kryptį. Tarsi kuriam laikui būtų nurimęs.

Kiekvienam jo gyvenimo tarpsniui buvo skirtas plastikinis aplankas, pažymėtas atitinkamais mėnesiais ir metais. Vienus metus, jis, matyt, studijavo teisę. Kitus – filosofiją. Porą metų praleido Centrinėje Amerikoje, uždarbiaudamas viešbučiuose, vynuogynuose, skerdyklose.

Tik grįžęs jis pradėjo panėšėti į žmogų, kurį ji manė pažįstanti. Vėl tie kruopščiai sudėti aplankai. Lankstinukai iš karinių pajėgų. Trumpi užrašai apie seržantų mokyklą, karinę policiją, komandosų būrius. Paskui visi asmeniniai įrašai ir brangių relikvijų kaupimas nutrūksta.

Ten nebuvo vardų, jokių ypatingų vietų ar asmeninių santykių. Tik prabėgusių metų apybraižos.

Paskutinis ženklas, rodantis, kur vyras galėjo pasukti, buvo nedidelis spaudinių įvairiomis kalbomis rinkinys. Stažuotojų laivuose Belgijoje programa. Svetimšalių legiono verbuotojų lankstinukas su puikiomis Pietų Prancūzijos nuotraukomis. Pareiškimų į verslo studijų programas kopijos.

Nebuvo užuominų, kokį kelią jis galų gale pasirinko, tik nuorodos, apie ką galvojo tuo gyvenimo tarpsniu.

Visa tai atrodė gana chaotiška.

Sudėjus visas dėžes į vietas Miją užplūdo baimė. Ji žinojo, kad vyro darbas slaptas, pats taip sakė. Iki šiol buvo savaime suprantama,

Kitą kartą nuėjusi į biblioteką ji *Google* paieškos informacijos apie Bendžamino senelį. Bet pirmiausia reikia išsiaiškinti, kas jis buvo. Kažkur šitose iškarpose turėtų būti vardas. Jeigu ras vardą, tikrai sugebės atsekti šio valingo ir šlykštaus žmogėno pėdsakus. Net tokiame užmaršties amžiuje kaip šis.

Gal net galėtų apie tai pasikalbėti su vyru. Gal kas nors iškiltų į paviršių.

Moteris ėmė atidarinėti daugybę batų dėžučių, sukrautų vienoje iš pakavimo dėžių. Tose, kurios gulėjo pačiame dugne, buvo sudėti ne itin įdomūs daiktai: veikiantis, kad ir kaip keista, Ronsono žiebtuvėlis, rankogalių sąsagos, peilis vokams atplėšti, sukaupti biuro reikmenys, įvairūs indikatoriai.

Visa kita buvo langas į tai, kas atrodė gana keista. Iškarpos, lankstinukai, politiniai atsišaukimai. Kiekviena dėžė atskleidė naujus vyro gyvenimo fragmentus. Kartu jie sudarė negarbingo, sugedusio individo paveikslą. Individo, kuris greitai darėsi veidrodiniu savo tėvo atspindžiu ir visiška jo priešingybe. Berniukas instinktyviai tolo nuo vaikystėje nustatytų principų. Jaunuolis reakciją pakeitė veiksmais. Vyras rėmė viską, kas totalitariška, jei tik tai nesusiję su religija. Ieškojo draugijos Vesterbro gatvėje, kai ten rinkosi anarchistai. Jūreivišką kostiumėlį pakeitė hipio apsiaustas, kariškas švarkas, palestinietiškas šalikas, kuriuo galima prisidengti veidą, jei to reikalauja aplinkybės.

Jis buvo chameleonas, keičiantis spalvas. Dabar Mija tai suprato.

Ji akimirką delsė svarstydama, gal verčiau sudėti viską atgal ir pamiršti tai, ką matė. Šiose dėžėse surinkti daiktai, kurie jam tikrai nerūpi.

Argi čia ne ženklas, kad vyras bando suvesti sąskaitas su savo praeitimi? Taip ir yra. Kitaip tikrai būtų jai viską papasakojęs. Kitaip visi tie vardai nebūtų užbraukyti.

kad vyras tarnauja kilniam tikslui. Žvalgyba, policininko darbas po priedanga ar kažkas panašaus. Bet kodėl ji buvo tokia įsitikinusi, kad taip ir yra? Ar turėjo kokį įrodymą?

Moteris žinojo tik tiek, kad jis niekada negyveno normaliai. Buvo atskalūnas, egzistuojantis visuomenės pakraštyje.

Dabar ji peržvelgė pirmuosius trisdešimt jo gyvenimo metų, bet vis tiek nieko nesužinojo.

Pagaliau Mija pasiekė dėžes, kurios buvo sukrautos aukščiausiai. Keliose jau anksčiau pasirausė, bet toli gražu ne visose. Dabar, atidarinėjant jas vieną po kitos ir peržiūrint turinį, jai kilo sukrečiantis klausimas: kodėl iš visų dėžių kaip tik šitos taip lengvai pasiekiamos?

Klausimas buvo sukrečiantis, nes moteris žinojo atsakymą.

Dėžės viršuje sudėtos todėl, kad vyrui jos smalsavimas atrodė neįmanomas dalykas. Štai kaip paprasta. Ar galėjo būti dar akivaizdesnė jo valdžia žmonai? Moteris neklausinėdama pripažino, jog čia vyro valdos, ir jai įeiti uždrausta.

Mija suvokė, kad buvo visiškai valdoma vyro.

Ji atidarė šitas dėžes jaudindamasi ir bijodama, stipriai sučiaupusi lūpas, giliai, trūksmingai alsuodama pro nosį.

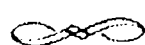
Dėžės buvo pilnos aplankų. Spalvoti A4 formato segtuvai, bet jų turinys tamsus kaip naktis.

Pirmasis pasakojo apie vyro gyvenimo tarpsnį, kai jis, matyt, ieškojo atleidimo už nuodėmes. Dar daugiau spaudinių, šį kartą apie įvairius religinius judėjimus, kruopščiai sudėliotų į plastikines įmautes. Skrajutės, kuriose buvo pasakojama apie pomirtinį gyvenimą, amžiną Dievo šviesą ir kaip ją užtikrintai pasiekti. Naujų religinių judėjimų ir sektų lankstinukai, visi skelbiantys, kad jie vieninteliai turi neabejotinus žmonių bėdų sprendimus. Tokie vardai, kaip Satja Sai Baba, scientologija, Motinos bažnyčia, Jehovos liudytojai, Dievo vaikai ir Viešpaties bendruomenė, atsirado šalia Susivienijimo

bažnyčios, Ketvirtojo kelio, Dieviškosios šviesos misijos ir daugybės kitų, apie kuriuos Mija beveik nieko nežinojo. Visi judėjimai tvirtino esantys vienintelis tikras kelias į išsigelbėjimą, darną ir geranoriškumą. Vienintelis teisingas kelias, kaip likimas.

Moteris papurtė galvą. Ko ieškojo šis vyras, kuris taip stengėsi galutinai atsikratyti vaikystės tamsos ir dogmų? Kiek ji suprato, nė į vieną iš šių religinių pasiūlymų jis nežiūrėjo palankiai.

Ne, žodžiai *Dievas* ir *religija* nelengvai randa kelią į jų raudonų plytų namą didžiuliame Roskildės katedros šešėlyje.

Pasiėmusi Bendžaminą iš lopšelio bei kurį laiką su juo pažaidusi Mija pasodino jį prie televizoriaus. Kol ekrane švytės ryškios spalvos ir judės paveikslai, sūnus bus patenkintas.

Ji užlipo laiptais į viršų ir vėl ėmė svarstyti, ar turi sustoti, padėti atgal likusias dėžes jų neatidariusi, palikti ramybėje suluošintą vyro gyvenimą.

Po dvidešimties minučių moteris apsidžiaugė, kad nepakluso šiam impulsui. Nudžiugo ir išsigando. Iš tiesų, ji taip susikrimto, kad ėmė rimtai svarstyti, ar nevertėtų susidėti į krepšį būtiniausių daiktų, paimti iš skardinės kasdienėms reikmėms skirtus pinigus ir sėsti į pirmą pasitaikiusį traukinį.

Mija žinojo, kad paskutinėje dėžėje gali rasti daiktų, susijusių su dabartiniu vyro gyvenimo tarpsniu bei jų santuoka. Ji apstulbo supratusi, kad pati yra projektas, vieno iš jo aplankų tema.

Vyras sakė, kad iki ausų ją įsimylėjo per pirmąjį pokalbį. Ji jautėsi taip pat. Dabar Mija suprato, kad jis apgaudinėjo.

Kaip galėjo pirmasis jų susitikimas kavinėje būti atsitiktinis, jei Mija segtuve rado iškarpas iš laikraščių su kliūtinio jojimo varžybų

aprašymu Bernstorfo parke, kur ji pirmą kartą iškovojo vietą ant pakylos? Prieš kelis mėnesius iki jų susitikimo. Kur jis rado šitas iškarpas? Argi nebūtų jų parodęs žmonai, jei būtų gavęs vėliau? Vyras turėjo ne tik iškarpas, bet ir kitų varžybų programas, kuriose ji dalyvavo gerokai anksčiau. Jis net turėjo nuotraukų, darytų tokiose vietose, kuriose jiedu kartu niekada nesilankė. Stebėjo ją iki pat pirmojo susitikimo.

Laukė tinkamo momento pasirodyti. Ją atrinko. Tiesa ta, kad viskas buvo suplanuota ir pavyko.

Nuo šios minties Miją nupurtė šiurpas.

Ji vėl suvirpėjo atidariusi medinę dėžutę iš tos pačios pakavimo dėžės. Iš pirmo žvilgsnio ten nebuvo nieko ypatinga. Tiesiog dėžutė su vardų sąrašais ir jai nepažįstamais adresais. Atidžiau apžiūrėjusi tuos popierius moteris pasijuto nejaukiai.

Kodėl ši informacija vyrui tokia svarbi? Ji nieko nesuprato.

Prie kiekvieno vardo sąraše prisegtas lapas su nuosekliai surašytais duomenimis apie tą asmenį ir jo šeimą. Pirmiausia nurodyta religija, paskui statusas religinėje bendruomenėje ir priklausymo bendruomenei laikas. Toliau buvo asmeniškesnės detalės, ypač susijusios su vaikais: jų vardai, amžius ir, kas labiausiai kėlė nerimą, intymesnės pastabos, tokios kaip *Vileris Šo, 15 metų. Nėra motinos numylėtinis, bet ypač artimas tėvui. Užsispyręs. Dalyvavimas bažnyčios susirinkimuose nereguliarus. Žiemą linkęs persišaldyti, du kartus gulėjo ant patalo.*

Kam vyrui reikia tokios informacijos? Ir kodėl jam rūpi čia surašytos tų šeimų pajamos? Ar jis koks šnipas, dirbantis socialinėms tarnyboms? Ar jį pasiuntė infiltruotis į Danijos religines sektas, kad išaiškintų kraujomaišą, smurtą ir kitus žiaurumus?

Miją kankino abejonės.

Matyt, darbo reikalais jis važinėja po visą šalį, todėl vargu ar dirba kokiai vietinei valdžiai. Vis dėlto nepanašu, kad tarnautų ir

vyriausybinei agentūrai. Argi tokius duomenis kaip šitie laikytų namuose, sudėtus į dėžes?

Tada kas jis? Privatus seklys? Ar jam už tai moka privatus asmuo, pavedęs atkapstyti nešvarius religinių bendruomenių darbelius?

Gal.

Ją apniko dar didesnis netikrumas, kai dėžės dugne rado dokumentą, kuriame po smulkmenomis, susijusiomis su viena šeima, buvo išspausdinti žodžiai: *1,2 milijono. Jokių nukrypimų.*

Moteris valandėlę sėdėjo, laikydama ant kelių tą popieriaus lapą. Kaip ir kitais atvejais jame surašyti duomenys, susiję su šeima, turinčia gana daug vaikų ir priklausančia religinei sektai. Šis dokumentas buvo toks kaip kiti, išskyrus tą paskutinę eilutę ir vieną papildomą detalę: vieno vaiko vardas pažymėtas varnele. Šešiolikmetis berniukas, apie kurį parašyta, kad jis visų mylimas.

Kodėl vaiko vardas pažymėtas? Todėl, kad jis mylimas? Mija prikando lūpą, nežinojo, ką galvoti. Viskas joje šaukė bėgti. Bet ar tai teisinga?

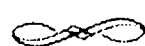
Gal taip ji įgytų kokių svertų? Gal galėtų užsitikrinti, kad Bendžaminas liktų su ja? Iki šiol neturėjo supratimo, kaip tai padaryti.

Moteris padėjo atgal dvi paskutines dėžes. Jose nebuvo nieko reikšmingo, tik keli vyro daiktai, iš kurių jiems nebuvo jokios naudos.

Galų gale ji rūpestingai ant dėžių sudėjo apsiaustus. Vienintelis Mijos netaktiško poelgio ženklas buvo vos žymus įlenkimas vienos iš pakavimo dėžių dangtyje, likęs nuo to karto, kai ji ieškojo telefono kroviklio.

Jis nepastebės, pagalvojo ji.

Tada suskambo durų skambutis.

Kenetas spindinčiomis akimis stovėjo tvinstančioje prieblandoje. Kaip jie ir buvo sutarę, rankoje jis laikė suglamžytą dienraštį, lygiai taip, kaip dieną anksčiau, atrodė lyg pasiruošęs paklausti, ar jie gavo šios dienos spaudą. Pasirengęs suregzti istoriją apie tai, kad rado laikraštį ant kelio ir kokie šiais laikais nerūpestingi spaudos išnešiotojai. Dėl visa ko, jei Mijai atidarius duris jos veide pastebėtų išgąstį arba jei netikėtai išeitų jos vyras.

Šį kartą moteris nežinojo, kokia turėtų būti jos veido išraiška.

– Užeik, bet tik trumpam.

Ji žvilgtelėjo į kelią. Jau temo, visur buvo tylu.

– Kas atsitiko? Jis grįžta namo?

– Ne, nemanau. Būtų paskambinęs.

– Tai kas yra? Blogai jautiesi?

– Ne, – Mija vėl prikando lūpą. Argi būtų kas gero, jei jį į visa tai įpainiotų? Gal verčiau palikti Kenetą kuriam laikui atokiau nuo savo gyvenimo, kad jis neįsiveltų į tai, kas gali įvykti? Kas įrodys tarp jų buvusius santykius, jei jie kuriam laikui nutrauks draugystę?

Nusprendusi ji linktelėjo.

– Ne, Kenetai, šiuo metu aš kaip nesava.

Jis tylėdamas įdėmiai žiūrėjo į Miją. Skvarbios akys po šviesiais antakiais sugebėjo įžvelgti pavojų. Jos iš karto pastebėjo, kad kažkas negerai. Matė, kad gali būti paveikti jausmai, kurių jis nebenorėjo slėpti. Jo gynybinis instinktas pabudo.

– Pasakyk man, Mija, kas negerai. Prašau, pasakyk.

Moteris truktelėjo jį į šalį nuo durų į svetainę, kur laimingas Bendžaminas sėdėjo priešais televizorių taip, kaip tik maži vaikai gali sėdėti. Jai reikėjo sutelkti visas jėgas į mažylį.

Mija atsigręš į Kenetą ir pasakys, kad nėra, dėl ko nerimauti, tiesiog kuriam laikui ji turės išvykti.

Tą pačią akimirką tamsą prie įvažiavimo į kiemą perskrodė vyro mersedeso šviesos.

– Turi eiti, Kenetai. Pro galines duris. Tučtuojau!

– Ar negalim...

– TUČTUOJAU, Kenetai!

– Gerai, bet mano dviratis prie įvažiavimo. Ką man daryti?

Jai iš pažastų sunkėsi prakaitas. Ar turėtų dabar su juo pabėgti? Tiesiog išeiti pro duris su Bendžaminu ant rankų? Ne, ji negali. Per daug išsigandusi.

– Ką nors sugalvosiu. Tik eik! Per virtuvę, kad Bendžaminas nepamatytų!

Ir Kenetas išėjo likus kelioms akimirkoms iki raktui trakštelint spynoje ir atsiveriant priekinėms durims.

Mija sėdėjo ant grindų priešais televizorių, sulenkusi kojas, glėbyje tvirtai laikydama sūnų.

– Štai, Bendžaminai, – tarė ji. – Tėvelis jau namie. Dabar bus smagu, tiesa?

18

Ūkanotą kovo penktadienį pagrindinėje magistralėje E 22, kertančioje Skonę, nebuvo į ką žiūrėti. Jei ne namai ir kelio ženklai, atrodytų, kad važiuoji iš Ringstedo į Slagelsę, pagalvojo Karlas. Intensyvaus ūkininkavimo nualinta lyguma, kurioje nėra nieko, kas bent šiek tiek trauktų žvilgsnį.

Vis dėlto Mjorkas galėjo išvardyti bent penkiasdešimt kolegų policijos nuovadoje, kurių akys sužibdavo lyg eglutės girlianda vos paminėjus Švediją. Jų požiūriu, visi be išimties žmogiškieji poreikiai bus patenkinti, kol ant stiebo plevėsuos mėlynai geltona vėliava. Žiūrėdamas pro priekinį langą jis papurtė galvą. Matyt, jam kažko trūksta. Kokio ypatingo geno, dėl kurio žmogus ima džiūgauti vien ištarus menkiausią žodį apie tą šalį.

Tik privažiavęs Blekingę Karlas pastebėjo, kad kraštovaizdis tampa gražesnis. Sakoma, kai dievai barstė po žemę akmenis, jų rankos iš nuovargio ėmė drebėti, kol pasiekė šį kraštą. Vaizdas tikrai malonesnis akiai, nors šiaip žiūrėti nelabai yra į ką, išskyrus medžius ir akmenis. Tai vis dar Švedija.

Ne visai tokia vieta, kur sėdėdamas šezlonge geri kamparį, pagalvojo detektyvas, pro kioskus, degalinę ir remonto dirbtuves,

siūlančias automobilių puošybą, įvažiavęs į Halabro, ir tęsė kelionę Gamla Kongavegeno keliu.

Blėstančioje dienos šviesoje namas, pastatytas ant kalvos, aukščiau miesto, atrodė gražiai. Akmeninė sienelė ženklino sodo ribas, o pro tris langus spindinti šviesa liudijo, kad Holtų šeima dar nebuvo per daug sunerimusi dėl Asado skambučio.

Ant durų pritvirtintas belstukas pasirodė esąs įtrūkęs. Karlas vis tiek juo pasinaudojo. Palaukė, bet neišgirdo jokio karštligiško bruzdesio.

Paskui prisiminė, kad dabar penktadienis. Po velnių. Ar Jehovos liudytojai švenčia šabą? Jei penktadieniais švenčia, tada tikriausiai taip parašyta Biblijoje, o jie Šventąjį Raštą supranta paraidžiui.

Jis vėl pabeldė. Gal jiems neleidžiama atidaryti durų? Gal per šabą draudžiamas bet koks veiksmas? Tad ką jam daryti? Išspirti duris? Gal ne itin gera mintis šiame krašte. Tikriausiai visi po čiužiniais slepia medžioklinius šautuvus.

Kurį laiką Karlas stovėjo ir žvalgėsi. Miestas siaustėsi vakaro sutemomis. Visi ilsėjosi, spjovę į viską, atidėję darbus rytdienai.

Detektyvas svarstė, kur, po paraliais, nakvos šiame užkampyje. Tada už lango staiga įsižiebė šviesa.

Durys truputėlį prasivėrė, plyšyje pasirodė išblyškęs ir rimtas maždaug penkiolikos metų berniuko veidas. Jis žiūrėjo į Karlą netardamas nė žodžio.

– Sveikas, – tarė detektyvas. – Ar tėvai namie?

Berniukas uždarė duris taip pat atsargiai, kaip buvo atidaręs, ir užrakino. Veidas liko ramus, be emocijų. Matyt, jis žinojo, ką daryti tokiose situacijose. Įleisti nekviestus svečius, rodos, nebuvo numatyta.

Praėjo kelios minutės, Karlas vis dar stovėjo ir stebėjo duris. Atkaklumas kartais padeda.

Pro šalį gatvės žibintų šviesoje praėjo pora vietinių, jie žiūrėjo į detektyvą tarsi klausdami: kas tu? Ištikimieji sergėtojai, kiekvienas miestelis jų turi.

Galų gale prie durų stiklo pasirodė vyro veidas. Atkaklumas vėl atsipirko.

Jis spoksojo į detektyvą nerodydamas emocijų, nors akivaizdžiai buvo sumišęs, tarsi šeima būtų laukusi kažko kito.

Tada vyras atidarė duris.

– Taip? – tarė jis.

Detektyvas parodė ženklelį.

– Karlas Mjorkas, „Q" skyrius, Kopenhagos policija. Ar jūs Martinas Holtas?

Vyras susirūpinęs apžiūrėjo ženklelį, paskui linktelėjo.

– Gal galiu įeiti?

– Kas atsitiko? – tyliai paklausė jis puikia danų kalba.

– Gal galėtume pasikalbėti viduje?

– Manau, ne, – jis atsitraukė ir jau ruošėsi uždaryti duris, bet Karlas sugriebė durų rankeną.

– Martinai Holtai, gal galėčiau pasikalbėti su jūsų sūnumi Poulu?

Vyras dvejojo.

– Ne, – tarė po akimirkos. – Jo čia nėra, tad bijau, kad tai neįmanoma.

– Tada gal galėčiau paklausti, kur jį rasti?

– Nežinau, – Holtas žiūrėjo detektyvui tiesiai į akis. Kiek per atvirai, turint galvoje jo pasakytus žodžius.

– Norit pasakyti, kad neįsivaizduojat, kur yra jūsų sūnus, nežinot jo adreso?

– Teisingai. O dabar norėčiau, kad paliktumėte mus ramybėje. Įpusėjom Biblijos skaitymą.

Karlas ištiesė dokumentą.

– Štai išrašas iš Civilinės registracijos sistemos. Jame nurodyti asmenys, gyvenę jūsų namuose Grestede tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt šeštaisiais metais, vasario šešioliktą, tą dieną, kai Poulas metė studijas Inžinerijos koledže. Čia įrašytas jūsų vardas, jūsų žmonos Lailos ir vaikų Poulo, Trygvės, Mikelinos, Elenos, Henriko vardai, – jis peržvelgė lapą. – Civilinės registracijos duomenimis, dabar vaikai yra trisdešimt vienų, dvidešimt šešerių, dvidešimt ketverių, šešiolikos ir penkiolikos metų amžiaus. Ar tai tiesa?

Martinas Holtas linktelėjo ir pastūmė į šalį berniuką, smalsiai žiūrintį jam pro petį. Tikriausiai ten buvo Henrikas.

Karlas paslapčia jį stebėjo. Jo žvilgsnis buvo toks pat pasyvus ir tuščias, koks būna žmonių, sprendžiančių tik tai, kada nueiti į tualetą.

Karlas vėl pažvelgė į priešais stovintį žmogų, rodos, tvirtai laikantį vadžias savo šeimoje.

– Mes žinom, kad Poului paskutinį kartą lankantis koledže su juo buvo Trygvė. Jeigu Poulas išvyko iš namų, gal galėčiau šnektelėti su Trygve? Ilgai netrukdyčiau.

– Mes nebebendraujam su Trygve, – šiuos žodžius Holtas ištarė šaltu, be intonacijos balsu; lauko žibintas nušvietė papilkėjusį veidą, būdingą žmonėms, slegiamiems sunkios naštos. Per daug darbo, per daug sprendimų, per mažai teigiamų patirčių. Papilkėjusi oda ir apsiblaususios akys. Paskutinis dalykas, kurį Karlas spėjo pastebėti, Holtui užtrenkiant duris jam prieš nosį.

Po kelių sekundžių lauko žibintas užgeso. Paskui dingo šviesa koridoriuje. Detektyvas žinojo, kad tas žmogus stovi už durų ir laukia, kol jis nueis.

Paskui jis išgirdo, kaip Martinas Holtas pradėjo melstis.

– Suvaldyk mūsų liežuvį, brangus Viešpatie, kad neištartume pikto žodžio, kuris yra netiesa, tiesos žodžio, kuris yra ne visa tie-

sa, ir visos tiesos, kuri yra be gailesčio. Vardan Jėzaus Kristaus, mūsų Viešpaties, – ištarė jis švediškai.

Suvaldyk mūsų liežuvį, brangus Viešpatie ir *mes nebebendraujam su Trygve*. Ką tai galėtų reikšti? Draudžiama minėti Trygvę? Ar Poulą? Gal jie abu buvo atskirti nuo bendruomenės dėl kažkokio įvykio? Pasirodė neverti Dievo karalystės? Ar taip reikia suprasti?

Jei taip, tai čia ne įstatymo sergėtojų reikalas.

Detektyvas svarstė, ką daryti. Gal jam derėtų susisiekti su Karlshamno policija ir paprašyti pagalbos? Bet kokiu pagrindu? Šeima nepadarė nieko neteisėto. Bent jau kiek jam buvo žinoma.

Karlas papurtė galvą ir tyliai pasitraukęs nuo durų grįžo į automobilį. Įjungęs atbulinę pavarą lėtai išriedėjo į kelią, paskui sustojo atokiau nuo namų.

Atsukęs termoso dangtelį detektyvas pamatė, kad kava visiškai atšalusi. Nuostabu. Paskutinį kartą naktį jis atliko stebėjimą prieš dešimt metų ir lygiai taip pat nenoromis. Drėgnos kovo naktys automobilyje be geros atramos galvai, siurbčiojant atšalusią kavą iš plastikinio termoso dangtelio – ne visai tai, apie ką jis svajojo, kai pasinaudojęs proga perėjo į Kopenhagos policijos nuovadą. Ir štai dabar Karlas čia. Neturi nieko, išskyrus tą erzinančią profesinę nuojautą, kuri pakužda jam, kaip suprasti žmonių reakcijas ir kur jos gali nuvesti.

Šitas žmogus name ant kalvos reagavo nenatūraliai. Detektyvas tai aiškiai matė. Martinas Holtas buvo kiek per daug atsainus, per daug papilkėjusio veido, per daug abejingas kalbėdamas apie du vyresniuosius sūnus. Be to, apsimestinai nesidomėjo, ką galėtų veikti Kopenhagos policijos detektyvas šiame akmeningame užkampyje tarp miškų. Ne tai, ką žmonės pasako, o tai, ko nepasako, išduoda, kad jie kažką slepia. Čia neabejotinai toks atvejis.

Mjorkas pažiūrėjo į namą prie posūkio, paskui įspraudė kavos puodelį sau tarp kojų. Dabar užsimerks. Teisės snaudulys, taip jie tai vadina.

Užteks dviejų minučių, pagalvojo jis, bet pabudo tik po dvidešimties pajutęs, kad nuo šaltos kavos šąla genitalijos.

– Po velnių, – nusikeikė detektyvas braukdamas ledinį skystį, besisunkiantį į kelnes. Po akimirkos jis pakartojo keiksmą išvydęs automobilio šviesas, tolstančias nuo namo keliu link Ronebio.

Mjorkas paliko kavą susigerti į sėdynės apmušalą ir įjungė pavarą. Naktis buvo tamsi. Išvažiavus iš Halabro tik žvaigždės ir priekinio automobilio šviesos spindės neperregimoje tamsoje.

Jie pavažiavo gal penkiolika kilometrų, kol priekinio automobilio žibintų spindulys iš tamsos išplėšė bjaurų geltoną namą ant kalvos šlaito. Jis stovėjo taip arti kelio, kad, rodos, net menkiausio vėjelio dvelktelėjimo užtektų, ir tas aptriušęs statinys nugriūtų ant važiuojamosios kelio dalies.

Pasukęs į šalį automobilis sustojo kieme. Po dešimties minučių Karlas išlipo iš savo pežo ir atsargiai, eidamas šonu lyg krabas, prisiartino prie namo.

Tik tada jis pastebėjo, kad Holto automobilyje sėdi keleiviai. Nejudantys, vos įžiūrimi. Keturios skirtingų dydžių figūros.

Detektyvas kelias akimirkas palaukė, apžiūrinėjo aplinką. Be spalvos, išryškėjančios net tamsoje, namas daugiau niekuo netraukė žvilgsnio.

Visur mėtėsi metalo laužas, įvairus šlamštas, neveikiančių mechanizmų detalės. Atrodė, kad savininkas prieš kelerius metus mirė ir pastatas liko apleistas.

Labai toli iki elegantiškos šeimos buveinės Grestede, pagalvojo Karlas, sekdamas žvilgsniu automobilio, skriejančio į kalvą nuo Ronebio pusės, šviesas. Spindulys apšvietė stogo kraigą ir kiemą. Sušmėžavo

automobilyje prie namo sėdinčios motinos veidas užverktomis akimis, jauna moteris ir du paaugliai ant galinės sėdynės. Visi atrodė paveikti tos situacijos. Sėdėjo tylūs, bet akivaizdžiai susikrimtę, išsigandę.

Karlas nuėjo prie namo sienos ir priglaudė ausį prie sutrūnijusių lentų. Iš arti atrodė, kad vien tik dažai išlaiko pastatą nesugriuvusį.

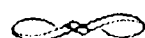
Viduje vyko ginčas. Ginčijosi du vyrai ir akivaizdžiai negalėjo susitarti. Balsai buvo šiurkštūs, nesutaikomi. Riksmų varžybos.

Kai jie nutilo, detektyvas vos spėjo pamatyti vyrą, kuris užtrenkęs paskui save duris beveik šokte šoko į laukiantį automobilį.

Sucypė padangos, ir Holtų šeima, skubiai įsukusi į kelią, nušvilpė pietų kryptimi. Mjorkas jau spėjo susivokti.

Šis bjaurus geltonas namas jam šnibždėjo.

Detektyvas įdėmiai klausėsi.

Lentelėje ant durų buvo parašyta *Lilemora Bengtsen*. Bet duris atidariusi moteris nė iš tolo nepriminė namų šeimininkės, kaip galėjai pamanyti išgirdęs vardą. Pradėjusi trečią dešimtį šviesiaplaukė šiek tiek vienas kitą dengiančiais priekiniais dantukais buvo tiesiog nuostabi, kaip sakydavo praėjusiame amžiuje.

– Spėju, tikėjotės mano apsilankymo, – Mjorkas parodė ženklelį. – Gal kartais čia yra Poulas Holtas.

Ji papurtė galvą, bet nusišypsojo. Lilemora, atrodo, išvengė ką tik vykusio barnio.

– O Trygvė?

– Verčiau užeikit! – paskubomis švediškai pakvietė ji, ir parodė į uždarytas kambario duris.

– Jis čia, Trygve, – šūktelėjo moteris į svetainę. – Aš einu gulti, gerai?

Lilemora nusišypsojo Karlui lyg senam pažįstamam, paskui paliko jį su savo draugu.

Jis buvo aukštas, kone liguistai liesas, bet ko Karlas tikėjosi? Jis ištiesė ranką, ir jaunuolis jam atsakė tvirtu paspaudimu.

– Trygvė Holtas, – prisistatė jaunas vyras. – Tėvas buvo atvažiavęs perspėti dėl jūsų.

Mjorkas linktelėjo.

– Man pasirodė, kad judu nesutariat.

– Ne. Dabar aš atstumtasis. Nesikalbėjau su šeima ketverius metus, bet dažnai matydavau jų automobilį, stovintį šalikelėje.

Trygvės akys buvo ramios. Jokio visai neseniai įvykusio kivirčo pėdsako. Atrodo, jis nesirūpino ir dėl dabartinės padėties. Tad Karlas prabilo be užuolankų.

– Mes radom laišką butelyje, – pasakė jis ir pastebėjo, kad abejingas vyro veidas iš karto pasikeitė. – Iš tikrųjų jis prieš kelerius metus atsidūrė žvejybiniame tinkle prie Škotijos krantų, bet į Kopenhagos policijos rankas pateko gal prieš savaitę.

Dabar Trygvės reakcija buvo aiškiau matoma, tiksliau sakant, akivaizdi. Ypač jį sujaudino du žodžiai: laiškas butelyje. Tarsi atmintis būtų grąžinusi atgal visus tuos metus. Galbūt jis laukė, kol kas nors ištars šiuos žodžius. Gal jie buvo visų paslapčių, kurias Poulo brolis saugojo savyje, slaptažodis.

Jis prikando lūpą.

– Sakot, laiškas butelyje?

– Taip, gal norėtumėt jį pamatyti? – detektyvas Trygvei ištiesė laiško kopiją.

Vos per porą sekundžių jaunas vyras susitraukė trim ketvirčiais, apsisuko aplinkui ir nubloškė ant grindų viską, ką galėjo pasiekti. Jei ne žaibiški Karlo refleksai, jis irgi būtų buvęs parblokštas ant žemės.

– Kas čia dedasi? – Trygvės draugė stovėjo tarpduryje palaidais plaukais, apsirengusi marškinėliais, vos dengiančiais šlaunis. Jau ruošėsi gulti.

Detektyvas parodė laišką.

Lilemora pakėlė popierių nuo grindų, permetė akimis ir padavė draugui.

Paskui kelias minutes nė vienas nieko nepasakė.

Galų gale apsiraminęs jaunuolis pažvelgė į lapą tarsi tas būtų pavojingas žvėris, kiekvieną akimirką galintis pulti ir jį sudraskyti. Tarsi vienintelis gynybos būdas buvo jį vėl perskaityti, žodis po žodžio.

Vėl pakėlęs akis į Karlą Trygvė buvo aiškiai pasikeitęs. Jo nepajudinamą pasitikėjimą savimi, rodos, sugėrė rankose laikomas laiškas. Karlas pastebėjo, kaip smarkiai tvinkčioja pulsas jo kakle, veidas buvo paraudęs, lūpos drebėjo. Neabejotinai laiškas pažadino labai skausmingus prisiminimus.

– O, Dieve, – tyliai tarė jis, užmerkė akis ir prispaudė pirštus prie lūpų.

Draugė paėmė jį už rankos.

– Viskas gerai, Trygve. Anksčiau ar vėliau tai turėjo iškilti į paviršių. Dabar baigta, ir viskas bus gerai!

Jis nusišluostė akis ir atsigręžė į Karlą.

– Nemačiau šito laiško, tik stebėjau, kai brolis jį rašė.

Paėmęs dokumentą jaunuolis skaitė jį vėl ir vėl, virpančiais pirštais vis braukdamas akių kampučiuose žvilgančias ašaras.

– Mano brolis buvo protingiausias, maloniausias žmogus, – sumikčiojo jis virpančiomis lūpomis. – Bet jam buvo taip sunku išsakyti mintis.

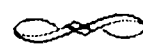
Trygvė padėjo laišką ant stalo priešais save, ant krūtinės sukryžiavo rankas ir palinko į priekį.

– Tikrai buvo sunku.

Detektyvas siekė uždėti ranką jam ant peties, bet jaunuolis atšlijo ir papurtė galvą.

– Gal galėtume apie tai pakalbėti rytoj? Dabar negaliu. Jei norite, pernakvokite čia, ant sofos. Lilemora paklos jums patalą. Ar sutinkat?

Karlas žvilgtelėjo į sofą. Ji buvo trumpa, bet storai pamušta.

Detektyvas pabudo nuo šlapiu keliu važiuojančių mašinų ūžesio. Išsitiesė ir pasirąžė, tuo pat metu atsigręždamas į langus. Buvo sunku pasakyti, kelinta valanda, bet vis dar tvyrojo tamsa. Kitame kambario gale jaunoji pora laikydamasi už rankų sėdėjo aplūžusiuose *IKEA* krėsluose. Jiedu linktelėjo. Ant stalo jau stovėjo termosas, o šalia jo gulėjo laiškas.

– Jūs jau žinot, kad laišką parašė mano vyresnysis brolis Poulas, – pradėjo Trygvė, kai Karlas kiek prasibudino įkvėpęs pirmojo aromatingos kavos dvelktelėjimo.

– Jo rankos buvo surištos už nugaros, – Trygvės akys kalbant sužvilgo.

Surištos rankos. Laursenas neklydo.

– Neturiu supratimo, kaip jis sugebėjo, – tęsė jaunuolis. – Bet Poulas buvo labai kruopštus. Puikiai piešė. Mokėjo daugybę dalykų.

Trygvė liūdnai nusišypsojo.

– Neįsivaizduojat, kiek daug man reiškia tai, kad jūs čia atvykot, kad sėdžiu rankoje laikydamas šitą laišką. Poulo laišką.

Mjorkas dar kartą permetė akimis dokumentą. Trygvė Holtas įrašė dar porą raidžių. Jeigu kas nors gali žinoti tas raides, tai tikrai jis.

Paskui detektyvas gurkštelėjo kavos. Tik geras jo auklėjimas sutrukdė tuoj pat griebtis už gerklės ir išspjauti karštą skystį.

Tarsi būtų išgėręs dervos. Visiškai juodų kofeininių nuodų.

– Kur dabar yra Poulas? – paklausė detektyvas ir kiek galėdamas suspaudė lūpas bei sėdmenis. – Ir kodėl jis parašė tą laišką? Norėtume sužinoti, kad galėtume tęsti kitus tyrimus.

– Norite žinoti, kur yra Poulas? – Trygvė įsmeigė liūdną žvilgsnį į detektyvą. – Jei būtumėt paklausęs manęs prieš keletą metų, būčiau pasakęs, kad jis danguje su šimtu keturiasdešimt keturiais tūkstančiais. Dabar tegaliu pasakyti, kad Poulas negyvas. Čia paskutinis jo rašytas laiškas. Paskutinis gyvenimo ženklas.

Jaunas vyras sunkiai nurijo seiles ir akimirkai nutilo.

– Poulas buvo nužudytas praėjus mažiau nei porai minučių po to, kai įmetė butelį į vandenį, – vos girdimai pridūrė jis.

Karlas ant sofos susikaupė. Būtų buvę geriau išgirsti tokią informaciją visiškai apsirengusiam.

– Sakote, jis buvo nužudytas?

Trygvė linktelėjo.

Mjorkas susiraukė.

– Norite pasakyti, kad grobikas nužudė Poulą, o jus paleido?

Lilemora ištiesė laibus pirštus ir sugavo ašaras, riedančias Trygvės skruostu. Jis vėl linktelėjo.

– Taip. Tas išgama mane paleido, ir nuo to laiko aš prakeikiau jį tūkstantį kartų.

19

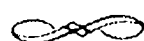
Jeigu jam reikėtų įvardyti vieną iš savo gebėjimų, kuris niekada neapvilia, tai būtų mokėjimas atpažinti apsimetinėjimą.

Vaikystėje, kai prie stalo susirinkusi šeima kalbėdavo Viešpaties maldą, jis visada žinodavo, kada tėvas mušė motiną. Nebuvo aiškiai matomų žymių, tėvui pakako proto nemušti žmonos per veidą. Ką pagalvotų bendruomenė? O motina likdavo šalia, visada nutaisiusi tą neperprantamą šventeivišką veido išraišką, stebėdavo vaikus, kad šie nepamirštų gražiai elgtis ir suvalgytų nustatytą bulvių bei mėsos kiekį. Tik už tos ramybės jos akyse slypėjo baimė, neapykanta ir visiška neviltis.

Sūnus aiškiai tai matė.

Retkarčiais vaikas išvysdavo tokį pat apsimestinį nekaltumą tėvo akyse, o šiaip jo išraiška beveik nesikeitė. Įprastų fizinių bausmių nepakako lediniam, veriančiam pastoriaus žvilgsniui sušvelninti.

Taigi jis žinojo viską apie melą žmogaus akyse. Dabar jį vėl regėjo.

Įėjęs į kambarį vyras tą pačią akimirką pastebėjo susvetimėjusias žmonos akis. Taip, ji tikrai šypsojosi, bet šypsena virpėjo, o žvilgsnis sustojo tuščioje erdvėje priešais jį.

Jei sėdėdama ant grindų Mija nebūtų glaudusi vaiko prie krūtinės, jis galėjo pagalvoti, kad ji pavargusi arba jai skauda galvą. Ji laikė glėbyje sūnų, o žvilgsnis klaidžiojo tolumoje.

Kažkas buvo negerai.

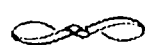
– Labas, – tarė vyras įkvėpdamas kambario oro. Su pažįstamu namų kvapu maišėsi kažkoks aromatingas priekvapis, kokio paprastai nebūdavo. Vos juntamas problemų ir peržengtų ribų dvelksmas.

– Gal galėčiau gauti puodelį arbatos? – jis paglostė žmonos skruostą. Skruostas buvo šiltas, tarsi ji karščiuotų.

– O kaip tu šiandien laikaisi, jaunuoli? – paėmęs sūnų ant rankų pažvelgė jam į akis. Jos buvo aiškios, laimingos ir pavargusios. Berniukas tuoj pat nusišypsojo. – Atrodo, dabar jam viskas gerai.

– Taip. Vakar smarkiai slogavo, o šįryt netikėtai tapo sveikas kaip ridikas. Žinai, kokie tie vaikai, – Mija vos pastebimai šyptelėjo, kas taip pat atrodė keista.

Ji tarsi paseno per tas kelias dienas, kol jo nebuvo namie.

Vyras išlaikė pažadą. Mylėjosi su ja taip pat aistringai, kaip prieš savaitę. Tik šį kartą užtruko ilgiau nei paprastai. Jai prireikė daugiau laiko, kol atsidavė aistrai, o kūnas atsiskyrė nuo proto.

Po to jis apglėbė žmoną ir priglaudė ją prie savęs. Mija buvo įpratusi nerūpestingai žaisti su jo krūtinės plaukeliais, glostyti kaklą laibais jusliais pirštais. Ši kartą ji nieko nedarė. Tiesiog sutelkė dėmesį į alsavimą ir nieko nepasakė.

Štai kodėl vyras tiesiai paklausė:

– Prie įvažiavimo stovi vyriškas dviratis. Iš kur jis ten atsirado?

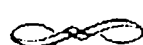
Žmona apsimetė mieganti.

Nesvarbu, ką ji pasakytų.

Po poros valandų vyras gulėjo pasikišęs rankas po galva ir stebėjo dar vieną auštantį kovo rytą. Šviesa lėtai slinko lubomis, išdidindama visus kambario paviršius.

Dabar jo protas ilsėjosi. Kilo problema, bet susidoros su ja kartą ir visiems laikams.

Kai žmona pabus, nuplėš jos melus vieną po kito.

Tikroji apklausa prasidės tik po to, kai Mija pasodins vaiką į žaidimų aptvarėlį. Kaip tik šito ji ir tikėjosi.

Kartu jie pragyveno ketverius metus ir niekada neabejojo tarp jų buvusiu pasitikėjimu, bet dabar viskas pasikeitė.

– Dviratis prirakintas, todėl negali būti vogtas, – tarė vyras pernelyg neutraliu žvilgsniu žiūrėdamas į Miją. – Sakytum, kažkas jį specialiai ten paliko?

Moteris patempė apatinę lūpą ir gūžtelėjo pečiais. Iš kur jai žinoti? Vyras nežiūrėjo. Jos pažastys ėmė išdavikiškai prakaituoti. Po akimirkos ims žvilgėti kakta.

– Esu tikras, kad panorėję galėtume išsiaiškinti, kas jo savininkas, – tarė jis ir palenkęs galvą įsistebeilijo į žmoną.

– Manai? – Mija bandė apsimesti nustebusi. Paskui palietė ranka kaktą, tarsi kažkas neduotų ramybės. Taip, dabar kakta buvo drėgna.

Sutuoktinis ją įdėmiai stebėjo. Virtuvė staiga tapo per ankšta.

– Kaip tai padarytume? – tęsė ji.

– Galėtume paklausti kaimynų. Gal jie matė, kas paliko tą dviratį.

Moteris giliai įkvėpė. Tvirtai žinojo, kad jis nesiliaus.

– Taip, tikriausiai galėtume, bet ar nemanai, kad tas, kas jį paliko, sugrįš pasiimti? Galėtume pastatyti dviratį prie kelio.

Jis kiek atsilošė. Šiek tiek atsipalaidavo. Mija liko įsitempusi. Ji vėl perbraukė ranka per kaktą.

– Prakaituoji. Ar kažkas negerai?

Žmona atkišo lūpas ir iškvėpė. Išlik rami, įsakė sau.

– Man rodos, turiu temperatūros. Tikriausiai užsikrėčiau nuo Bendžamino.

Vyras linktelėjo, paskui pakreipė galvą.

– Tarp kitko, kur radai kroviklį savo telefonui?

Mija paėmė dar vieną bandelę ir perlaužė ją per pusę.

– Koridoriuje, krepšyje tarp kepurių ir pirštinių, – dabar ji pasijuto tvirčiau. O, kad galėtų ir toliau taip laikytis.

– Krepšyje?

– Nežinojau, kur jį dėti, kai įkroviau telefoną, todėl padėjau atgal.

Jis atsistojo netardamas nė žodžio. Po akimirkos atsisės ir paklaus, kaip, po galais, kroviklis atsidūrė koridoriuje, krepšyje. Mija atsakys, kad jis tikriausiai seniai ten gulėjo.

Tada ji suprato savo klaidą.

Visą istoriją sugriovė dviratis prie įvažiavimo. Vyras susies abu dalykus. Jis nuovokus.

Moteris žiūrėjo į svetainę, kur Bendžaminas lyg bandantis ištrūkti žvėrelis purtė savo užtvarėlio virbus.

Ji jautėsi taip pat.

Kroviklis vyro rankoje atrodė toks trapus. Vos spustelėjęs, rodos, galėtų jį sutraiškyti.

– Iš kur šitas? – neatlyžo sutuoktinis.

– Maniau, jis tavo.

Tas nieko nepasakė. Taigi savąjį pasiėmė į keliones.

– Galėtum pasakyti. Žinau, kad meluoji.

Moteris pabandė apsimesti pasipiktinusi. Buvo nesunku.

– Ką tai reiškia? Ką čia kalbi? Jeigu kroviklis ne tavo, tada tikriausiai kažkas jį pamiršo. Tokiu atveju jis, matyt, ten gulėjo nuo krikštynų.

Mija įkliuvo.

– Nuo krikštynų? Jos įvyko prieš aštuoniolika mėnesių. Nuo krikštynų! – aišku, vyrui ši mintis pasirodė absurdiška. Tik jis nesijuokė. – Jose dalyvavo koks tuzinas svečių. Dauguma senos bobos. Niekas nenakvojo ir vargu ar turėjo mobiliuosius telefonus. O jei ir turėjo, kam neštis kroviklį į krikštynas? Tai nesąmonė.

Žmona jau žiojosi protestuoti, bet sutuoktinis nutildė ją rankos mostu.

– Meluoji, – parodė į dviratį prie įvažiavimo. – Kroviklis jo, tiesa? Kada jis paskutinį kartą čia lankėsi?

Jos pažastys iš karto pažliugo prakaitu.

Vyras sugriebė ją už rankos, jo delnas buvo šaltas ir drėgnas. Antrojo aukšto kambarėlyje sukrautų dėžių turinys Mijai sukėlė abejonių, bet viską nulėmė tas gniaužtas, kietas ir tvirtas kaip spaustuvai. Dabar smogs, pamanė moteris. Jis to nepadarė. Nusisuko, neišgirdęs jos atsakymo, ir užtrenkė paskui save duris, o po to nieko neįvyko.

Ji atsistojo tikėdamasi pamatyti tolstančią figūrą. Kai tik įsitikins, kad sutuoktinis išėjo, pasiims Bendžaminą ir spruks. Išėjusi į sodą susiras landą gyvatvorėje, kurią padarė buvusio savininko vaikai, ir pralįs pro ją. Po penkių minučių jiedu jau bus pas Kenetą. Vyras niekada nesužinos, kur jie dingo.

Paskui jai reikės pasiimti daiktus.

Tačiau lauke Mija neišvydo tolstančios figūros. Išgirdo garsų dunkstelėjimą viršuje.

– O Dieve, – aiktelėjo moteris. – Ką jis daro?

Ji pažvelgė į savo šokinėjantį ir krykštaujantį kūdikį svetainėje. Ar jiedu galėtų pasiekti gyvatvorę nepastebėti vyro? Ar langai viršuje dar atviri? Gal jis stovi prie vieno iš jų ir žiūri, ką darys žmona?

Moteris kramtė viršutinę lūpą ir žiūrėjo į lubas. Ką vyras ten veikia?

Paskui ji pasiėmė rankinę ir iš skardinės iškratė visus pinigus. Buvo per daug išsigandusi, kad išeitų į koridorių paimti Bendžamino kombinezono bei savo švarkelio. Teks apsieiti be jų. Ir tikėtis, kad Kenetas neišvykęs.

– Eikš, branguti, – tarė Mija paimdama mažylį. Išėjus pro galines duris, prireiks tik kelių sekundžių gyvatvorei pasiekti. Klausimas, ar ten tebėra landa. Moteris matė ją pernai.

Tada landa buvo pakankamai didelė.

20

Būdami vaikai jiedu su Eva gyveno kitokiame pasaulyje. Tėvas, uždaręs savo kabineto duris, palikdavo juos ramybėje. Jie galėdavo likti savo kambariuose ir leisti Dievui pačiam pasirūpinti savimi.

Būdavo ir kitų progų, per privalomus Biblijos skaitymus ar pamaldų metu, tarp ištiestų rankų ir džiaugsmo šūksnių, kai suaugusieji, apimti ekstazės, susitelkdavo į save ir panirdavo į savo pačių tikrovę.

Kiekvienas turėjo savų būdų. Eva, vogčiomis žvilgčiodama į moterų batelius ir sukneles, gražindavosi. Lygindavo pirštais sijono klostes tol, kol šios tapdavo tiesios, tvarkingos. Širdyje ji buvo princesė. Laisva nuo griežtų žvilgsnių ir šiurkščių žodžių. Kartais ji tapdavo fėja permatomais sparnais, kurie nuo menkiausio oro dvelktelėjimo galėdavo pakelti ją virš nykios tikrovės ir jų namų reikalavimų.

Ten Eva tyliai sau niūniuodavo džiaugsmingai spindinčiomis akimis ir trypčiodavo vietoje. Tėvai manydavo, kad ji saugi Dievo rankose, o tie neramūs judesiai yra savotiškas jo garbinimas.

Jis žinojo geriau. Eva svajojo apie batelius ir sukneles, apie nuostabių veidrodžių ir malonių žodžių pasaulį. Jis buvo jos brolis. Suprato.

Pats svajojo apie pasaulį, pilną žmonių, galinčių juoktis.

Namuose, kuriuose jie gyveno, niekas niekada nesijuokė. Miestelyje jis matė žmones su juoko raukšlelėmis veiduose, ir jam tai nepatiko. Jo gyvenimas buvo be juoko. Be džiaugsmo. Nuo penkerių metų amžiaus, kai tėvas papasakojo jiems apie danų bažnyčios pastorių, kurį keikdamasis ir prakeikdamas nuvijo nuo savo šventovės išgirdęs jį juokiantis. Vaiko sielai prireikė ne vienų metų suvokti, kad juokas tai ne tas pats, kas malonumas, patiriamas skaudinant kitą žmogų.

Kai pagaliau jis tai suprato, tapo kurčias tėvo patyčioms ir perspėjimams, išmoko būti atsargus.

Berniukas saugojo paslaptis, dėl kurių jautėsi laimingas, bet šios irgi kėlė pavojų. Palovyje, tolimiausiame kamputyje, po lenta su pritvirtinta žebenkšties iškamša, gulėjo jo lobiai: kas savaitę išeinantis *Žurnalas namams ir šeimai* su nuostabiausiomis iliustracijomis ir pasakojimais bei Kopenhagoje įsikūrusio *Daells* prekybos centro užsakymų paštu katalogas, iš kurio puslapių į jį žvelgė besišypsančios beveik nuogos moterys. Taip pat turėjo komiksų knygelių, tokių smagių, kad tiesiog plyšdavo juokais: *Pusvalandis humoro, Dafis, Ančiukas Donaldas.* Žurnalai linksmino ir žadino pojūčius, o mainais nieko nereikalavo. Vaikas tuos leidinius rado kaimynų šiukšlių dėžėse, sutemus tyliai išsliuogęs pro langą.

Naktimis be garso juokdavosi užsitraukęs ant galvos antklodę.

Šiuo gyvenimo laikotarpiu jis įprato palikti duris praviras, kad žinotų, kur yra namiškiai. Išmoko sulaukti patogios progos ir parsinešdavo savo grobį namo nerizikuodamas būti sučiuptas.

Berniukas išmoko klausytis lyg medžiojantis šikšnosparnis.

Praėjo ne daugiau nei pora minučių nuo tos akimirkos, kai jis paliko žmoną pirmame aukšte, o dabar išvydo ją išslenkančią pro duris su vaiku ant rankų. Kaip ir tikėjosi.

Ji nekvaila. Jauna ir naivi, lengvai perprantama, bet nekvaila. Suprato, kad vyras kažką įtaria, ir išsigando. Jis tai aiškiai matė jos veide, girdėjo balse.

Dabar Mija bando pabėgti.

Vos pasitaikius progai ji ėmė veikti. Vyras žinojo, kad tai tik laiko klausimas. Štai kodėl dabar stovėjo antrame aukšte prie lango ir trepsėjo, kad žmona manytų galinti sprukti. Liovėsi trepsėti tik jai beveik pasiekus gyvatvorę.

Miją taip lengva patikrinti. Sieloje jis pajuto skausmą, nors jau seniai buvo pripratęs prie kitų neištikimybės.

Vyras pažvelgė į moterį ir vaiką. Gyvenimas artėjo prie pabaigos. Po akimirkos jie dings.

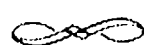
Gyvatvorė tanki. Jis truputį palaukė, paskui, dviem šuoliais nusileidęs laiptais, nusekė paskui žmoną į sodą.

Ji tokia pastebima, ši jauna graži moteris su vaiku ant rankų. Mija jau ėjo keliu, kol jis prasispraudė pro gyvatvorę, bet bus lengva sekti ją iš tolo.

Pagrindinėje gatvėje žmona pasuko už kampo, perėjo vienpusio eismo kelią, paskui vėl pasuko į ramų gyvenamąjį rajoną.

Šito jis nesitikėjo.

– Kvaila moteris, – sumurmėjo vyras sau po nosimi. – Apgaudinėji mane mano paties teritorijoje?

Tą vasarą, kai jam sukako vienuolika, tėvo bendruomenė miestelio aikštėje pastatė išnuomotą palapinę.

Jei tie bedieviai socialistai gali tai padaryti, sugebės ir laisvosios bažnyčios, – pareiškė tėvas.

Jis su seserimi plušo visą rytą, kol paruošė palapinę. Darbas buvo sunkus, bet jie sulaukė pagalbos, nes ir kiti vaikai buvo priversti pri-

kišti rankas. Kai pakloję grindis talkininkai baigė darbą, tėvas paglostė jiems visiems galvas.

Savo paties vaikus, jiems nė nepadėkojęs, pasiuntė statyti sulankstomųjų kėdžių.

Jų buvo daugybė.

Prasidėjo mugė. Virš įėjimo į palapinę švytėjo keturios auksinės aureolės, o ant pagrindinio stulpo suposi kelrodė žvaigždė. *Priimk Viešpatį – įsileisk į sielą,* ragino didžiulis plakatas.

Tėvo banda gausiai sugužėjo ir gyrė puikiai atliktą darbą, bet neužsuko nė vienas pašalietis, nepaisant spalvingų skrajučių, kurias bėgiodami aplinkui dalijo jiedu su Eva.

Tėvas, niekam nematant, įtūžį ir nusivylimą išliejo ant motinos.

– Tavo vaikigaliai turės vėl ten eiti, – iškošė jis pro dantis. – Ir šį kartą tinkamai atlikti darbą.

Jie pametė vienas kitą iš akių šalia prekystalių mugės pakraštyje. Eva gaišo laiką prie triušių, išstatytų parodai, o jis vaikščiojo vienas. Tai buvo vienintelis būdas padėti motinai.

Laikydamas rankose skrajutes berniukas žvalgėsi maldaujančiomis akimis, bet į jį niekas nekreipė dėmesio. Jei tik praeiviai paimtų nors kelias, gal tėvas nemuštų motinos jiems grįžus namo. Tada ji neverktų per naktį.

Jis dairėsi gero žmogaus, galinčio dalytis su jais Dievo baime. Klausėsi, ar neišgirs tokio pat švelnaus ir malonaus kaip pamokslaujančio Jėzaus balso.

Tada išgirdo vaikų juoką. Ne tokį, kokį girdėdavo anksčiau, praeidamas pro žaidimų aikštelę ar televizoriaus ekrane, matytame pro elektros prekių parduotuvės langą. Šitie vaikai kvatojosi taip, kad, rodėsi, trūks jų balso stygos, ir niekas negalėjo atsispirti jų žavesiui. Vaikai juokėsi taip, kaip jis niekada nesijuokė namie po antklode, ir tas juokas jį traukė.

Vidinis balsas galingai kuždėjo jam apie pyktį ir atgailą. Berniukas tiesiog neįstengė praeiti pro šalį nekreipdamas dėmesio į girdimą juoką.

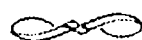
Priešais prekystalį spietėsi būrelis suaugusiųjų ir vaikų. Ant baltos drobės atraižos vaikas buvo užrašęs: TIK ŠIANDIEN PUIKŪS FILMAI UŽ PUSĘ KAINOS, o ant laikino stalo iš storų lentų stovėjo pats mažiausias televizorius, kokio jam dar neteko matyti.

Vaikai kvatojosi stebėdami nespalvotame ekrane mirgančius vaizdus, ir jis nejučiomis ėmė juoktis drauge su jais. Juokėsi tol, kol viduje pajuto maudulį, paširdžiuose ir toje sielos dalyje, kuri tik dabar ėmė skleistis.

– Čaplinui niekas neprilygsta, – tarė vienas iš suaugusiųjų.

Visi juokėsi ekrane matydami mažą žmogutį, besikumščiuojantį ir šokantį piruetus. Būrelis tiesiog leipo juokais, kai Čaplinas suko lazdelę ir kilnojo katiliuką, kai rodė grimasas storoms ponioms ir vyrams su ratilais aplink akis. Berniukas taip pat juokėsi, užvaldytas to maudulio, visko, kas buvo žavu, nevaldoma bei netikėta, ir niekas nepliaukštelėjo už tai jam per sprandą, niekas net neatkreipė dėmesio.

Šis potyris ypatingu būdu pakeitė jo gyvenimą, beje, ir daugelio kitų.

Žmona neatsigręžė. Iš tiesų ji mažai ką matė, vaiku nešina skubėjo šaligatviu, tarsi nematomos jėgos būtų nulėmusios jos maršrutą ir greitį.

Kai žmogus taip atitrūksta nuo tikrovės, dažnai net menkiausia smulkmena tampa nelaimės priežastimi.

Atsisukusi lėktuvo sparno veržlė. Vandens lašas, sukeliantis trumpąjį jungimą respiratoriaus relėje.

Jis išvydo balandį, nutupiantį medyje virš žmonos su sūnumi jiems ruošiantis pereiti gatvę, ir pastebėjo, kaip ant šaligatvio ištiško balkšvos išmatos, primenančios vaiduoklio pirštus. Matė, kad sūnus rodo į jas, o Mija nukreipia žvilgsnį į žemę. Tą pačią akimirką, kai jie žengė nuo šaligatvio, iš už kampo pasirodęs automobilis, rodos, nulėkė tiesiai į juos.

Vyras, perspėdamas žmoną, galėjo šūktelėti, galėjo surikti ar sušvilpti. Nieko nedarė. Netinkama akimirka. Emocijos jo nepaskatino veikti.

Sucypė automobilio stabdžiai, vairuotojas pasuko vairą ir pasaulis liko ramus.

Lyg sulėtintame kine jis išvydo išsigandusius savo vaiko ir žmonos veidus. Automobilis čiuožtelėjęs metėsi į šalį, ant asfalto palikdamas padangų žymes tarsi nubrėžtas angliuku piešimo popieriuje. Paskui jis išsilygino, galiniai ratai vėl rado atramos tašką ir viskas baigėsi.

Mija sustingusi liko stovėti nutekamajame griovelyje. Vyras stovėjo tarsi paralyžiuotas, nuleidęs rankas. Jo sieloje švelnumas grūmėsi su keistu jauduliu. Pažino tą jausmą nuo to laiko, kai pirmą kartą nužudė žmogų. Jam tas jausmas buvo nemalonus.

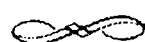
Vyras iškvėpė plaučiuose susikaupusį orą ir pajuto kūnu sklindančią šilumą. Stovėjo ten akimirką per ilgai, nes Bendžaminas jį pastebėjo, kai atsigręžė ir prisispaudė prie motinos. Vaiką neabejotinai išgąsdino Mijos reakcija, bet tėvo vaizdas nuramino: mažylis ėmė mojuoti rankutėmis ir krykštauti.

Tada žmona apsisuko, pastebėjo jį. Moters veide sustingo išgąstis.

Po penkių minučių Mija sėdėjo svetainėje priešais jį, pasukusi į šalį galvą.

– Tuoj pat be prieštaravimų grįžti namo, – nurodė vyras. – Jei ne, niekada nebepamatysi sūnaus.

Dabar žmonos akys buvo kupinos neapykantos ir užsispyrimo. Jei jis norėtų sužinoti, kur Mija ėjo, turėtų jėga iš jos tai išgauti.

Akimirkos, kurias jiedu su seserimi leisdavo kartu, buvo retos ir džiugios.

Nuėjęs dešimtį trumpų žingsnių per miegamąjį vaikas atsidurdavo prie veidrodžio. Jis iškreipdavo pėdas ir kraipydamas į šalis galvą sukdavo lazdelę. Dešimt žingsnių, ir jis tapdavo kai kuo kitu. Nebe berniuku be draugų. Nebe žmogaus, kurį taip vertino ta maža bendruomenė, sūnumi. Nebe bandos išrinktuoju, kuriam skirta nešti Dievo pasaulio naštą ir ją lyg perkūniją nukreipti į žmones. Vaikas tapdavo valkatėle, juokinančiu visus, tik ne save.

– Aš esu Čaplinas, Čarlis Čaplinas, – tarė jis ir pakraipė lūpą po įsivaizduojamais ūsais, o Eva kvatodamasi vos neiškrito iš tėvų lovos. Lygiai taip sesuo reaguodavo visada, kai brolis imdavo vaidinti, bet tas kartas buvo paskutinis.

Daugiau ji niekada nebesijuokė.

Po sekundės berniukas pajuto bakstelėjimą į petį. Nuo smiliaus prisilietimo jam užgniaužė kvapą, burna išdžiūvo. Kai atsigręžė, tėvo kumštis jau skriejo sūnui į pilvą. Akys po vešliais antakiais buvo paklaikusios iš pykčio. Vaikas neišgirdo jokių kitų garsų, išskyrus smūgį, po jo sekė kiti.

Viduriuose jis pajuto deginimą, o į gerklę plūstelėjo skrandžio rūgštis. Berniukas pasverdėjo atgal, paskui atsitiesė ir įžūliai žiūrėjo tėvui į akis.

– Tai Čaplinas? – iškošė pro dantis tėvas, svilindamas jį tokiu pat žvilgsniu, kokiu žiūrėdavo per Dievo penktadienį, pasakodamas

apie sunkų Viešpaties kelią į Kalvariją. Ant jo pečių gulė visi pasaulio sielvartai ir kančios. Tuo neabejojo net vaikas.

Tada jis vėl smogė. Smūgis buvo triuškinantis, šį kartą tėvas staigiai prišoko artyn, nes kitaip nebūtų galėjęs jo pasiekti, o joks įžūlus vaikas dar neturėjo malonumo priversti jį žengti bent žingsnį į priekį, kad galėtų įvykdyti bausmę.

– Kas tau tokių bedievysčių prikimšo į galvą?

Vaikas nukreipė žvilgsnį į tėvo kojas. Nuo šiol atsakinės į klausimus tik tada, kai pats nuspręs. Tėvas galės mušti jį, kiek panorėjęs, bet jis nekalbės.

– Sakyk, arba turėsiu tave nubausti!

Tėvas nutempė sūnų už ausies į jo kambarį ir bloškė ant lovos.

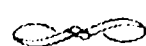
– Liksi čia, kol ateisim tavęs pasiimti, ar supratai?

Į šį klausimą sūnus taip pat neatsakė. Tėvas akimirką stovėjo su nuostaba akyse, praviromis lūpomis, tarsi šis vaiko nepaklusnumas būtų ženklinęs Paskutiniojo teismo dieną ir artėjantį visa naikinantį tvaną. Paskui jis nusiramino.

– Surink savo daiktus ir padėk už durų, – įsakė jis.

Iš pradžių berniukas nesuvokė, ką sako tėvas, bet greitai jo ketinimas tapo aiškus.

– Palik drabužius, batus ir patalynę. Visa kita sudėk už durų.

Vyras paėmė vaiką, išnešė iš kambario ir paliko žmoną sėdėti vieną. Pro pakeliamąsias žaliuzes jai ant veido krito šviesos pluoštai.

Be vaiko Mija niekur neis. Jis tai žinojo.

– Jis užmigo, – tarė vyras, nusileidęs iš antro aukšto. – Dabar pasakyk man, kas čia dedasi.

– Nori žinoti, kas čia dedasi? – moteris lėtai atsigręžė. – Ar ne aš turėčiau šito klausti? – atšovė ji patamsėjusiomis akimis. – Kaip

būtent užsidirbi pragyvenimui? Iš kur gauni visus tuos pinigus? Iš nusikaltimų? Šantažuoji žmones?

– Šantažuoju? Kodėl taip manai?

Ji vėl nusigręžė.

– Nesvarbu. Palik mus su Bendžaminu ramybėje. Nebenoriu čia likti.

Jis susiraukė. Žmona klausinėja. Reikalauja. Ar jis ką nors pražiopsojo?

– Klausiu, kodėl taip manai?

Ji gūžtelėjo pečiais.

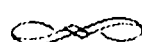
– Ką dar manyti? Niekada nebūni namie. Nieko man nesakai. Laikai dėžes kambarėlyje kaip šventykloj. Meluoji apie savo šeimą. Tu...

Vyras nepertraukė žmonos. Ji nutilo pati. Žiūrėjo į grindis gailėdamasi dėl ištartų žodžių, kurie neturėjo išsprūsti iš lūpų. Sužlugdyta savo pačios per didelio pasitikėjimo.

– Rauseisi mano dėžėse? – ramiai paklausė jis, nors suvokimas nutvilkė lyg ugnis.

Žmona kai ką apie jį sužinojo, kai ką, ko neturėjo žinoti.

Jeigu dabar jos neatsikratys, jam galas.

Tėvas žiūrėjo į jį, dedantį savo daiktus į krūvą už durų. Seni žaislai, Ingvaldo Lieberkindo knygos su gyvūnų paveikslėliais, įvairios surinktos smulkmenos. Gera lazda, tinkama pakasyti nugarą, stiklainis, pilnas krabų žnyplių, suakmenėję jūros ežiai ir belemnitai. Berniukas viską sudėjo į krūvą. Kai baigė, tėvas patraukė lovą nuo sienos ir apvertė ant šono. Po kandžių sugraužta žebenkšties iškamša gulėjo visos sūnaus paslaptys. Savaitiniai žurnalai, komiksų knygelės ir visos jo nerūpestingų malonumų valandos.

Tėvas greitai permetė leidinius akimis. Paskui surinko į krūvą ir ėmė skaičiuoti, kartkartėmis paseilindamas pirštą, kad būtų patogiau. Kiekvienas žurnalas – tai pasipiktinimo žodis, kiekvienas žodis – tai diržo kirtis.

– Dvidešimt keturi. Neklausiu, iš kur juos gavai, Čaplinai, nes man nerūpi. Dabar atsuksi man nugarą ir gausi dvidešimt keturis kirčius diržu. Kai baigsiu, daugiau nebenoriu matyti šito purvo savo namuose, supratai?

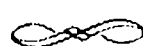
Sūnus neatsakė. Tiesiog žiūrėjo į krūvą priešais save ir atsisveikino su kiekvienu žurnalu.

– Neatsakei. Tai padvigubina bausmę. Gal pasimokysi.

Nepasimokė. Nepaisant išpampusių rėžių per visą nugarą ir sumušimų ant kaklo, berniukas nepratarė nė žodžio, kol tėvas užsijuosė diržą. Net nesuinkštė.

Sunkiausia buvo nepravirkti dešimčia minučių vėliau, kai jam liepė sudeginti visus jo daiktus kieme už namo.

Tada iš tiesų buvo skaudu.

Mija gūžėsi priešais pakavimo dėžes. Tempdamas ją laiptais į viršų vyras kalbėjo, žodžiai liejosi nenutrūkstamu srautu, bet ji nieko nesakė. Visai nieko.

– Turim tuoj pat padaryti du dalykus. Duok savo telefoną.

Moteris išėmė iš kišenės telefoną, jautėsi saugi žinodama, kad jis jokių atsakymų neras. Kenetas jai parodė, kaip ištrinti skambučius.

Vyras paspaudė kelis mygtukus ir pažiūrėjo į ekraną, bet nerado jokių įkalčių. Mija džiaugėsi jį pergudravusi. Ką jis dabar darys su visais savo įtarimais?

– Išmokai ištrinti skambučius, tiesa?

Žmona neatsakė, tik ištraukė telefoną jam iš rankos ir įsidėjo į kišenę.

Paskui vyras mostelėjo ranka į kambarėlį, kuriame buvo sukrautos jo dėžės.

– Labai gerai sutvarkyta, turiu pasakyti.

Dabar ji lengviau atsikvėpė. Jis neras nieko, kas ją išduotų. Galų gale turės ją paleisti.

– Bet bijau, kad nepakankamai gerai.

Mija porą kartų sumirksėjo, apžvelgė kambarėlį. Negi nepadėjo į vietą apsiaustų? Gal tas dėžės įlenkimas iš tiesų pastebimas?

– Pažvelk į žymes čia, – vyras pasilenkė ir parodė. Ant priekinio vienos dėžės šono buvo palikta mažytė žymė. Lygiai tokia pat ant kitos. Beveik vienodos, bet ne visai.

– Kai išrinkai dėžes, o paskui sukrovei atgal, jos susėdo skirtingai, – vyras parodė dar dvi nelygias žymes. – Išėmei dėžes, paskui sudėjai atgal. Matau, kad tai padarei. Dabar pasakysi man, ką radai jų viduje, ar supranti?

Žmona papurtė galvą.

– Tu pamišėlis. Čia tik kartoninės dėžės, kodėl turėčiau jomis domėtis? Jos čia stovi nuo to laiko, kai atsikraustėm. Tiesiog labiau nusėdo, ir tiek.

Protingas ėjimas, pamanė ji. Įtikinamas paaiškinimas.

Vyras papurtė galvą. Nepakankamai įtikinamas.

– Gerai, tai gal patikrinkim? – vyras stumtelėjo ją prie sienos. *Lik ten, kitaip*... sakė šaltos jo akys.

Moteris žvilgtelėjo į laiptų aikštelę, kai vyras pradėjo kraustyti pirmąsias dėžes. Toje ankštoje erdvėje nebuvo daug daiktų, kuriais ji galėtų pasinaudoti: taburetė prie jų miegamojo durų, vaza ant palangės, grindų blizgintuvas prie nuožulnios sienos.

Jeigu galėtų taikliai trenkti jam per pakaušį taburete, tada gal...

Mija nurijo seilę ir sugniaužė kumščius. Koks smūgis būtų pakankamai stiprus?

Jai ten stovint vyras atbulas pasitraukė link durų ir su trenksmu numetė dėžę jai prie kojų.

– Gerai, gal pažiūrėkim? Po akimirkos tikrai žinosim, ar kišai ten nosį.

Moteris žiūrėjo, kaip jis atidaro dangtį. Dėžė buvo viena iš tų, sukrautų priekinėje eilėje, beveik vidurinė. Du kartoniniai atvartai atskleidė jos turinį su didžiausiomis sutuoktinio paslaptimis. Iškarpas su žmonos nuotraukomis iš jojimo varžybų Bernstorfo parke. Medinę dėžutę su daugybe adresų ir informacija apie visas tas šeimas bei jų vaikus. Jis gerai žinojo, kur ji yra.

Mija užsimerkė ir pabandė alsuoti ramiai. Jeigu Dievas yra, turės dabar jai padėti.

– Aš tikrai nesuprantu, kas čia vyksta. Ką bendra su manimi turi visi tie popieriai?

Vyras atsirėmė keliu į grindis, išėmė pirmą pluoštą iškarpų ir atidėjo į šalį. Nenorėjo rizikuoti, kad žmona pamatys tas iškarpas su savo nuotraukomis, jei kartais jis nesugebės įrodyti jos kaltės.

Moteris perprato jo būdą.

Paskui vyras atsargiai išėmė dėžutę. Nereikėjo net atidaryti. Jis tiesiog palenkė galvą ir labai tyliai ištarė:

– Kodėl negalėjai palikti mano daiktų ramybėje?

Ką jis pamatė? Ką ji pražiūrėjo?

Mija stebėjo sutuoktinio nugarą, žvilgtelėjo į taburetę, paskui vėl nukreipė žvilgsnį į jo nugarą.

Kas per informacija toje dėžutėje? Kodėl jis sugniaužė kumščius taip, kad net krumpliai pabalo?

Ji priglaudė ranką prie kaklo ir pajuto tvinkčiojimą jungo venoje.

Vyras primerktomis akimis atsigręžė į žmoną. Bauginantis žvilgsnis. Jo panieka buvo tokia nuožmi, kad jai kone užgniaužė kvapą.

Taburetė stovėjo už trijų metrų.

– Aš nieko neliečiau. Kodėl manai, kad liečiau?

– Nemanau. *Žinau.*

Moteris kiek pasitraukė link taburetės. Jis nereagavo.

– Žiūrėk! – vyras atsuko į ją medinės dėžutės priekį. Ji nesuprato, ką turėtų pamatyti.

– Kas? Ten nieko nėra.

Per šlapdribą galima pamatyti, kaip tirpsta krintančios snaigės, o jų grožis, vos pasirodęs, išsisklaido ore, ir magija dingsta.

Mija pasijuto visai taip pat, kaip ta snaigė, kai vyras puolė prie jos ir partrenkė. Krisdama pajuto, kad jos gyvenimas byra, o viskas, ką žinojo, virsta dulkėmis. Nejuto smūgio, kai trenkėsi galva į grindis, tik vyro gniaužtus.

– Būtent! Ten nieko nėra. O turėjo būti, – piktai burbtelėjo jis.

Moteris pajuto iš smilkinio lašant kraują, bet neskaudėjo.

– Nežinau, apie ką kalbi, – išgirdo save sakant.

– Ant dangtelio buvo siūlas, – vyras pasilenkė artyn. – O dabar jo nebėra.

– Paleisk mane. Leisk atsistoti. Argi negalėjo pats nukristi? Kada paskutinį kartą naršei tose dėžėse? Prieš ketverius metus? Per tiek laiko visko galėjo nutikti, – tada ji įkvėpė pilnus plaučius oro ir kiek galėdama garsiau sukliko: – PALEISK MANE!

Bet jis nepaleido.

Mija pastebėjo, kad atstumas tarp jos ir taburetės padidėjo, nes vyras tempė ją į sandėliuką su tomis dėžėmis. Ji matė kraujo pėdsaką, likusį ant grindų. Girdėjo, kaip jis bamba ir keikiasi, koja prispaudęs jai nugarą.

Moteris norėjo vėl surikti, bet negalėjo atgauti kvapo.

Tada sutuoktinis nukėlė koją, šiurkščiai sugriebė ją ir bloškė į kambarėlio vidurį. Bejėgė, kraujuojanti ji liko gulėti tarp dėžių.

Gal būtų pasipriešinusi, bet tai, kas atsitiko po to, ją visiškai apstulbino.

Mija pastebėjo tik vyro kojas, greitai pereinančias į vieną pusę, ir pakavimo dėžę, iškeltą jai virš galvos.

Paskui jis sviedė kartoninį paką jai ant krūtinės.

Akimirką moteriai užgniaužė kvapą. Ji instinktyviai pasivertė ant šono ir uždėjo vieną koją ant kitos. Tada nukrito antra pakuotė, prispaudė ranką prie šonkaulių ir judėti tapo neįmanoma. Galų gale ant viršaus dunkstelėjo trečia.

Trys pilnos pakavimo dėžės, sveriančios gerokai per daug.

Mija matė laiptų aikštelę už savo pėdų, bet tada vyras užtvėrė erdvę, jai ant kojų uždėjęs dar krūvą dėžių, kitą suvertė priešais duris.

Tai darydamas jis nekalbėjo. Nieko nepasakė užtrenkdamas duris. Paliko ją įkalintą.

Tai padarė taip greitai, kad nebuvo laiko šauktis pagalbos. O jei būtų šaukusi, kas būtų atėjęs jos gelbėti?

Moteris svarstė, ar vyras tiesiog čia ją paliks. Krūtinė buvo prispausta, Mija alsavo pilvu. Šviesos pluoštuose, krintančiuose pro stoglangį viršuje, ji matė tik rudas kartonines dėžes.

Kai galų gale sutemo, jos kišenėje suskambo telefonas.

Skambėjo, kol nutilo.

21

Važiuodamas į Karlshamną per pirmuosius dvidešimt kilometrų Mjorkas surūkė keturias stiprias cigaretes, stengėsi apraminti virškinimo sistemą, sustreikavusią po to, kai paragavo siaubingos Trygvės Holto kavos.

Jeigu jie būtų baigę pokalbį vakar, jis jau būtų parvažiavęs namo ir šiuo metu gulėtų savo jaukioje lovoje su ant krūtinės išskleistu laikraščiu, o šnerves kutentų gyvybingumo teikiantis Morteno kepamų ryžių košės blynų aromatas.

Karlas užuodė tik savo paties blogą burnos kvapą.

Šeštadienio rytas. Po trijų valandų jis grįš namo. Jei tik pasistengs.

Detektyvas vos spėjo nustatyti Blekingės radijo stotį, kai laikiklyje suskambo telefonas.

– Sveikas, Karlo, kaip laikaisi? Kur esi? – paklausė jaunatviškas balsas.

Jis pažvelgė į laikrodį ant prietaisų skydelio. Buvo devynios valandos, taigi tai nieko gero nežada. Kada gi jo posūnis kėlėsi taip anksti šeštadienio rytą?

– Kas negerai, Džesperai?

Atrodo, vaikinukas buvo suirzęs.

– Nebenoriu ilgiau likti su Viga. Grįžtu pas tave, jei tu nieko prieš?

Mjorkas pritildė švedų liaudies muziką.

– Pas mane? Palauk, Džesperai, paklausyk minutėlę, gerai? Viga iškėlė man ultimatumą. Ji irgi nori grįžti. O jeigu man netinka, parduos namą, kad galėtų pasiimti pusę pajamų. Kur tada gyvensi?

– Ji tikriausiai juokauja?

Karlas nusišypsojo. Niekada nesiliovė stebėjęsis, kaip menkai šitas jaunuolis pažįsta savo motiną.

– Vis dėlto kodėl panorai grįžti taip staiga? Kas negerai? Įgriso varvantis stogas jos sodo namelyje? Ar buvo tavo eilė plauti indus?

Jis nusišypsojo. Truputis sarkazmo jo sudirgusiam skrandžiui išėjo į naudą.

– Velniškai toli nuo mokyklos! Po valandą kelio į kiekvieną pusę, tiesiog varo į neviltį. O dar tos nuolatinės Vigos aimanos. Kam tai patiktų?

– Aimanos? Kokios aimanos? – Karlas išgirdo save klausiantį, nė nespėjo susivokti. Koks kvailas klausimas. – Kita vertus, Džesperai, manau, kad man verčiau to nežinoti.

– Ne, ne tokios, Karlo! Ji aimanuoja, kai namuose nėra vyro, kaip dabar. Tai mane siutina.

Viga šiuo metu viena? O kaip tas poetas su akiniais raginiais rėmeliais? Susirado kitą mūzą, turinčią daugiau pinigų? Tokią, kuri bent penkias minutes sugeba palaikyti burną užčiauptą?

Karlas žiūrėjo į lietaus merkiamą kraštovaizdį. Navigacijos sistema nurodė jam važiuoti per Riodbį ir Breknės Hobį. Kelias atrodė vingiuotas ir tikriausiai velniškai purvinas. Ir kaip čia yra, kad šiame krašte tiek daug medžių?

– Štai kodėl ji nori grįžti į Rioneholto parką, – tęsė Džesperas. – Tada džiaugsis bent jau tavo draugija.

Karlas papurtė galvą. Koks komplimentas.

– Gerai, Džesperai, kai ką tau pasakysiu. Viga jokiu būdu negali grįžti namo. Duosiu tau tūkstantį kronų, jeigu sugebėsi ją nuo to atkalbėti. Kaip tau toks pasiūlymas?

– Atkalbėti? Kaip turėčiau tai padaryti?

– Lengvai. Surask jai naują kavalierių. Pakrutink smegenis, vyruti. Du tūkstančiai, jeigu apsisuksi šį savaitgalį. Tada galėsi grįžti pas mane. Štai taip.

Du zuikiai vienu šūviu. Mjorkas buvo patenkintas. O Džesperas neteko žado.

– O, dar vienas dalykas. Jei tikrai grįši, nebenorėčiau girdėti skundų dėl to, kad su mumis gyvena Hardis. Jei tau nepatinka tvarka, gali likti namelyje prerijose.

– Kur?

– Ar girdi? Du tūkstančiai, jeigu susitvarkysi su ja šį savaitgalį.

Džesperas tylėjo, kol pasiūlymas prasiskverbė pro paaugliui būdingas apmaudo, dykinėjimo ir rytinio tingulio užtvaras.

– Tikrai du tūkstančiai? – po kurio laiko pasigirdo klausimas. – Gerai, tavo viršus. Išplatinsiu skrajutes.

– Sutarta, – Karlas vis dėlto suabejojo posūnio pasirinktu būdu. Jis įsivaizdavo kai ką daugiau nei kvietimą pulkui skurdžių tepliorių į sodo namą, kur jie galėtų savo akimis pamatyti puikią, o svarbiausia – nemokamą studiją, įgyjamą kaip dalis komplekto kartu su nebe pirmos jaunystės hipe.

– Ką ketini rašyti tose skrajutėse?

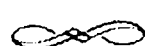
– Nežinau, Karlo, – jis akimirką pamąstė. – Gal ką nors tokio: Ei, mano prašmatni mamytė ieško prašmatnaus vyruko. Apgailėtini tipai ir nevykėliai, prašom nesikreipti, – Džesperas nusijuokė iš savo pasiūlymo.

– Gerai, bet dar kartą pagalvok prieš pradėdamas įgyvendinti sumanymą.

– Jokių problemų, Karlo! – kimiai lyg pagiringas vėl nusikvatojo jaunuolis. – Ruošk pinigus! – ir baigė pokalbį.

Kiek sutrikęs Mjorkas pro priekinį automobilio langą žiūrėjo į raudonai dažytus namus ir pliaupiančiame lietuje besiganančias karves.

Niekas taip nesumaišo gyvenimo elementų kaip šiuolaikinės technologijos.

Hardis išspaudė liūdną šypseną išvydęs į svetainę įėjusį Karlą.

– Kur basteisi? – tyliai paklausė jis, kai Mortenas jam nuo lūpų kampučio nuvalė bulvių košę.

– Trumpam buvau nuvykęs į Švediją. Turėjau nuvažiuoti į Blekingę ir likau ten nakvoti. Iš tiesų šįryt stovėjau priešais didelę Karlshamno policijos nuovadą ir beldžiausi į užrakintas duris. Ten dar blogiau nei čia. Gyva bėda, jei nusikaltimas įvykdomas savaitgalį, – Mjorkas ironiškai sukikeno. Hardis nemanė, kad tai juokinga.

Iš tikrųjų Karlas pasakė ne visą tiesą. Karlshamno policijos nuovada turėjo telefonspynę. Šalia jos buvo užrašas: Paspauskite *B* raide pažymėtą mygtuką ir kalbėkite. Karlas taip ir padarė, bet atsiliepęs budintis pareigūnas kalbėjo nesuprantamai. Paskui tas traškantis balsas prabilo kažkokia švediška anglų kalbos atmaina, kurios jis taip pat nesuprato.

Taigi tada nuėjo šalin.

Mjorkas patapšnojo per nugarą savo apkūniam nuomininkui.

– Ačiū, Mortenai. Trumpam tave pakeisiu, jei tu nieko prieš. Gal galėtum užplikyti kavos? Tik ne per stiprios.

Karlas sekė žvilgsniu krypuojančią įnamio figūrą, kol ji dingo virtuvėje. Ar tas vyrukas pastarąsias savaites laikėsi grietinėlės sūrio dietos? Atrodo kaip pora traktoriaus padangų.

Paskui Mjorkas atsisuko į Hardį.

– Šiandien atrodai prastokos nuotaikos. Kas yra?

– Mortenas po truputį mane žudo, – sušnibždėjo tas sulaikęs alsavimą. – Visą dieną priverstinai maitina, tarsi daugiau neturėtų, ką veikti. Riebiu maistu, kuris tiesiog pereina per mane. Nesuprantu, kodėl jis rūpinasi. Juk turi valyti man užpakalį. Ar negalėtum paprašyti jo liautis? Bent retkarčiais? – bičiulis papurtė galvą, kai Karlas pakėlė dar vieną šaukštą jam prie lūpų. – O dar tas jo tarškėjimas visą dieną. Tiesiog varo iš proto. Visokios nesąmonės apie Paris Hilton, Paveldėjimo teisę ir pensiją. Kas man darbo? Nesiliauja plepėti tai apie viena, tai apie kita.

– Kodėl pats jam nepasakai?

Hardis užsimerkė. Vadinasi, jau bandė. Mortenas ne iš tų, kurie staiga pasikeičia.

Karlas linktelėjo.

– Žinoma, Hardi. Aš su juo pasikalbėsiu. O šiaip, kaip laikaisi? – atsargiai paklausė jis. Padėtis buvo sudėtinga.

– Jaučiu fantominį skausmą.

Karlas pastebėjo Mortenui ryjant seiles judantį jo Adomo obuolį.

– Gal nori atsigerti vandens? – jis paėmė butelį iš laikiklio šalia lovos ir prikišo šiaudelį bičiuliui prie lūpų. Jei Hardis su Mortenu susipyktų, kas jį prižiūrėtų?

– Sakai, jauti fantominį skausmą? Kur?

– Man rodos, žemiau kelių. Sunku pasakyti. Žinau tik tiek, kad skauda lyg būčiau mušamas vieliniu šepečiu.

– Nori injekcijos?

Hardis linktelėjo. Netrukus Mortenas turės tuo pasirūpinti.

– O piršte ir petyje ką nors jauti? Ar dar gali pajudinti riešą?

Bičiulio veidas apsiniaukė. Pakankamai iškalbingas atsakymas.

– Kas dėl Karlshamno, – tęsė Karlas. – Ar kartais nedirbai su jais tirdamas kokią bylą?

– Kodėl klausi?

– Man reikia policijos dailininko, kad nupieštų žudiko atvaizdą. Blekingėje turiu liudytoją, kuris gali jį apibūdinti.

– Ir ką?

– Na, tai turi būti padaryta kuo greičiau, o švedų darbštuoliai vietinėse nuovadose, atrodo, lygiai taip pat, kaip mūsiškiai – nelinkę persidirbti. Kaip jau sakiau, šįryt septintą Karlshamne stovėjau prie to didelio geltono pastato Eriko Dalbergo gatvėje ir žiūrėjau į užrašą: Šeštadienis ir sekmadienis poilsio dienos. Kitomis savaitės dienomis dirbame nuo 9.00 iki 15.00. Štai ir viskas. Šeštadienis!

– Tai ką turėčiau daryti?

– Galėtum paklausti savo bičiulio Karlshamne, ar jis padarytų Kopenhagos policijos „Q“ skyriui paslaugą.

– Jei tik bičiulis iki šiol ten dirba. Praėjo mažiausiai šešeri metai.

– Tu teisus, galbūt jis jau išėjo. Vis dėlto, jei pasakysi to žmogaus pavardę, paieškosiu internete. Gal mums pasiseks ir jį ten dar rasim. Jei gerai prisimenu, buvo truputį pataikūnas, ar ne? Tau tereikia paprašyti jo, kad nueitų prie telefono ir iškviestų policijos dailininką. Daugiau jokių rūpesčių. Argi nepadarytum dėl jo to paties?

Hardžio vokai buvo apsunkę – ne itin geras ženklas.

– Savaitgalį bus brangu, – atsakė jis po pauzės, – jei apskritai netoli tavo liudininko yra policijos dailininkas ir jį sudomins tas darbas.

Karlas pažvelgė į kavos puodelį, kurį Mortenas jam padėjo ant stalelio prie lovos. Nežinodamas, kas jame yra, būtų pagalvojęs, kad ten mašininės alyvos likučiai, sukoncentruoti į kažką dar juodesnio.

– Gerai, kad grįžai, Karlai, – tarė nuomininkas. – Aš ruošiuosi išeiti.

– Išeiti? Kur?

– Į Mustafos Hsovnėjaus laidotuves.

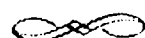
Mjorkas linktelėjo. Tas žmogus tapo dar viena nekalta auka dėl hašišo prekybos kontrolės besiriejančių baikerių ir imigrantų gaujų kare.

Mortenas pakėlė ranką ir pamojavo maža vėliavėle, primenančia Irako vėliavą. Iš kur jis ją gavo?

– Lankiau mokyklą su žmogumi iš Mjolnerio parko rajono, kur buvo nušautas Mustafa.

Kiti gal būtų abejoję, ar verta demonstruoti solidarumą dėl tokios menkos priežasties.

Mjorko nuomininkas žaidė pagal savo taisykles.

Jie gulėjo beveik šalia vienas kito. Karlas ant sofos, užkėlęs kojas ant kavos stalelio, o Hardis ligoninės lovoje; jo ilgas bejėgis kūnas tysojo paverstas ant šono. Bičiulis buvo užsimerkęs nuo to laiko, kai Mjorkas įjungė televizorių, kartėlio iškreiptos lūpos dabar atrodė atsipalaidavusios.

Draugai panėšėjo į pagyvenusią porą, kurią galiausiai įveikė nepakeičiama žinių ir pudruotų diktorių draugija. Šeštadienio vakarą snaudė prie televizoriaus. Jei būtų laikęsi už rankų, paveikslas būtų visiškai užbaigtas.

Karlas prisivertė atsimerkti ir prieš akis staiga sumirgėjusiame ekrane pastebėjo, kad rodo paskutines tos dienos žinias.

Laikas paruošti Hardį nakčiai ir kaip reikiant numigti pačiam.

Per televiziją jis stebėjo Mustafos Hsovnėjaus laidotuvių procesiją, oriai ir tvarkingai einančią Niorebro gatve. Vaizdo kameros rodė tūkstančių susikaupusių žmonių veidus ir rausvas tulpes, pro

langus metamas ant katafalko. Daug įvairių imigrantų ir ne mažiau vietinių. Daugybė plojančių rankų. Katilas, vadinamas Kopenhaga, trumpam liovėsi kunkuliuoti. Gaujų karas nebuvo tautų karas.

Detektyvas linktelėjo galva. Pagirtina, kad Mortenas dalyvauja procesijoje. Nuėjo nedaug žmonių iš Alerodo. Jis, beje, irgi nėjo.

– Pažiūrėk, ten Asadas, – tyliai tarė Hardis.

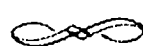
Karlas atsigręžė. Ar bičiulis visą tą laiką nemiegojo?

– Kur? – jis vėl pažvelgė į ekraną ir kaip tik tą akimirką minioje išvydo apvalų savo padėjėjo veidą.

Skirtingai nei visų kitų, jo žvilgsnis buvo įsmeigtas ne į katafalką, bet į laidotuvių procesijos dalyvius. Asadas lyg plėšrūnas, miško tankmėje sekantis grobį, beveik nepastebimai dairėsi į šalis. Jis buvo susitelkęs. O tada laidos rengėjai nutraukė transliaciją.

– Kas per?.. – sumurmėjo Mjorkas sau po nosimi.

– Jis atrodė kaip žvalgas, – burbtelėjo Hardis.

Karlas pabudo savo lovoje apie trečią valandą nakties. Širdis daužėsi, o antklodė tiesiog slėgė. Jautėsi prastai. Tarsi netikėtai apimtas karštinės. Tarsi būtų užpuolusi virusų orda ir užkimšusi jo simpatinę nervų sistemą.

Susiėmęs už krūtinės Karlas sunkiai gaudė orą. Kodėl aš pasiduodu panikai? – klausė savęs pajutęs, kad reikia rankos, į kurią galėtų įsikibti.

Jis atsimerkė tamsoje.

Taip jau buvo atsitikę, galvojo jis, atkakliai stengdamasis prisiminti tąsyk ištikusį priepuolį ir jausdamas prie kūno prilipusius, nuo prakaito drėgnus marškinėlius.

Po to, kai Amageryje jį, Ankerį ir Hardį pašovė nusikaltėliai, tas įvykis slypėjo jame tarsi tiksinti bomba.

Ar tai ir vyksta dabar?

– Apmąstyk įvykį. Taip galėsi nuo jo atsiriboti, – patarė jam Mona per konsultaciją.

Sugniaužęs kumščius Mjorkas prisiminė smūgį, pasklidusį grindimis, kai krito pašautas Hardis, ir smilkinį perdrėskusią kulką. Pajuto prislėgusį kūną, kai krisdamas bičiulis jį pargriovė ir apipylė krauju. Prisiminė didvyrišką sunkiai sužeisto Ankerio bandymą sulaikyti banditus. Ir galų gale mirtiną šūvį, po kurio jo kraujas užliejo nešvarias grindis.

Karlas nuolat apie tai mąstė. Prisiminė gėdą dėl to, kad nieko nepadarė, ir sutrikusį Hardį, nesuvokiantį, kodėl visa tai įvyko.

O širdis vis daužėsi.

– Išperos, išperos, – piktai kartojo jis siekdamas žiebtuvėlio ir cigarečių. Rytoj paskambins Monai ir pasakys, kad vėl prarado pusiausvyrą. Bus kiek įmanoma žavus, tik truputį prislėgtas. Tada gal sulauks iš jos daugiau nei konsultacijos. Bet kuriuo atveju, visada reikia turėti viltį.

Mjorkas nusišypsojo nuo šios minties ir giliai į plaučius įtraukė dūmo. Paskui užsimerkė, bet vėl pajuto, kad širdis kala lyg pneumatinis plaktukas. Nejaugi šį kartą rimtai susirgo?

Jis sunkiai išlipo iš lovos ir ėmė slinkti laiptais žemyn. Jeigu jam širdies priepuolis, nenorėtų likti vienas savo patale.

Ten ir parkrito. Atsipeikėjo švelniai purtomas Morteno. Ant nuomininko kaktos buvo matyti nupiešta jau blunkanti Irako vėliava.

Pakelti iškviesto gydytojo antakiai bylojo, kad Karlas jį be reikalo sugaišino. Diagnozė buvo trumpa ir aiški: pervargimas.

Pervargimas! Po to įžeidimo sekė įprastos kalbos apie stresą, ir pora tablečių detektyvą pasiuntė į miego šalį iki kitos dienos popietės.

Buvo pusė antros, kai jis sekmadienį pabudo. Galva tvinkčiojo nuo visokių nemalonių minčių, bet širdis plakė normaliai.

– Džesperas laukia tavo skambučio, – iš lovos pranešė Hardis, kai Karlas galų gale nusvyravo laiptais žemyn. – Ar tau viskas gerai?

Mjorkas gūžtelėjo pečiais.

– Galva pilna minčių, kurių negaliu atsikratyti.

Bičiulis išspaudė šypseną, o jis, rodos, būtų įmanęs liežuvį nusikąsti. Kai Hardis šalia, visada turi pagalvoti prieš praverdamas burną.

– Galvojau apie Asadą nuo to laiko, kai jį vakar pamačiau per televizorių. Karlai, ką tu iš tiesų apie jį žinai? Ar nemanai, kad turėtum susitikti su jo šeima? Gal jau laikas tau jį aplankyti?

– Kodėl tai sakai?

– Argi nėra įprasta pasidomėti savo partneriu?

Partneriu! Ar Asadas dabar jau jo partneris?

– Pažįstu tave, Hardi. Kažką mąstai? Ką?

Hardis truktelėjo lūpas tarsi šypsodamasis. Visada malonu būti suprastam.

– Tarsi būčiau išvydęs jį visai kitoje šviesoje. Tarsi būčiau nepažinojęs. Kaip manai, ar tu pažįsti Asadą?

– Paklausk, ar aš pažįstu ką nors? Kas iš tikrųjų ką pažįsta dienos pabaigoje?

– Kur jis gyvena?

– Manau, Heimdalo gatvėje.

– Manai?

Kur jis gyvena? Kokia jo šeima? Ar čia apklausa? Visgi Hardis teisus. Karlas nieko nežino apie savo padėjėją.

– Ko norėjo Džesperas? – paklausė jis bandydamas pakeisti pokalbio temą.

Bičiulis kilstelėjo antakius. Jis dar nebaigė kalbėti apie Asadą, kad ir kokia buvo priežastis.

– Hardis sako, kad skambinai, – po valandėlės į mobilųjį prabilo Mjorkas.

– Taip, skambinau, – atsakė posūnis. – Gali tuoj pat pasiimti iš banko savo santaupas, Karlo.

Karlas nevalingai sumirksėjo. Vaikinukas kalbėjo pasitikėdamas savimi.

– Karlas! Mano vardas Karlas. Jei dar kartą pavadinsi mane *Karlo*, būsiu priverstas tuoj pat tapti kurčias lemtingiausiomis tavo galimai trumpo gyvenimo akimirkomis. Ar supratai užuominą?

– Supratau, Karlo, – jis beveik matė Džesperą besijuokiantį. – Tikiuosi, dabar mane girdi. Radau Vigai vyruką.

– Ką tu sakai? Ar jis vertas dviejų tūkstančių kronų, ar ji neišspirs jo lauk, kaip tai padarė su literatu? Jei taip, tuomet gali pamiršti savo *babkes*.

– Jam keturiasdešimt. Turi automobilį *Opel Vectra* ir parduotuvę. Jo dukrai devyniolika.

– Čia tai bent. O iš kur jį ištraukei?

– Jo parduotuvėje palikau skrajutę. Pirmą.

Lengvi pinigai.

– O kodėl manai, kad šitas bakalėjininkas Džekas apsuks Vigai galvą? Ar jis panašus į Bradą Pitą?

– Spėk iš naujo, Karlo. Nebent Bradas Pitas užmigtų saulėkaitoje bent porai savaičių.

– Nori pasakyti, kad jis juodas?

– Ne visai juodas, bet velniškai mažai trūksta!

Mjorkas neteko žado, kai posūnis smulkiai papasakojo visą istoriją. Tas vyras našlys, apdovanotas tokiomis melancholiškomis rudomis akimis, kokioms, pasak Vigos, beveik neįmanoma atsispirti. Džesperas atsitempė naująjį pažįstamą į būstą sode. Vyras išgyrė motinos paveikslus ir akivaizdžiai susižavėjęs sušuko, kad tokio

nuostabaus namelio kaip Vigos per visą gyvenimą nebuvo regėjęs. Matyt, tai ir nulėmė jų draugystę. Vos susipažinę jie nuėjo papietauti į restoraną mieste.

Mjorkas papurtė galvą. Jis turėtų būti labai patenkintas, bet pajuto tik maudulį paširdžiuose.

Kai Džesperas baigė kalbėti, Karlas lėtai uždarė savo mobilųjį, tada nukreipė žvilgsnį į Morteną ir Hardį. Tie vėpsojo į jį lyg pora benamių šunelių, laukiančių maisto likučių.

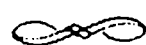
– Atrodo, mes išgelbėti. Vis dėlto sukryžiuokim pirštus. Panašu, kad Džesperas suporavo Vigą su jos svajonių vyru, todėl mes galbūt galėsime čia likti ilgiau.

Mortenas išsižiojo iš nuostabos ir džiaugsmingai suplojo rankomis.

– Kaip miela! – sušuko jis. – Kas tas laimingas baltasis riteris?

– Baltasis? – Karlas bandė nusišypsoti, bet veido raumenys buvo lyg sustingę. – Pasak Džespero, Gurkamalis Singhas Pannu yra tamsiausias vyras į šiaurę nuo pusiaujo.

Ar jis išgirdo bičiulius aiktelint?

Tą dieną visas Niorebro rajonas nusidažė mėlyna ir balta spalvomis, gatvės buvo pilnos nusiminusių veidų. Karlui iki šiol neteko regėti tiek Kopenhagos futbolo klubo rėmėjų, kurie šlaistėsi gatvėmis lyg žemę pardavę. Vėliavos vilkosi žeme, alaus skardinės atrodė per sunkios pakelti prie lūpų, o skanduotes pakeitė retkarčiais per miestą nuaidintys nevilties riksmai, skambantys tarsi liūtų draskomų gnu bliovimas.

Jų didvyriai santykiu 2:0 pralaimėjo Esbjergo komandai. Keturiolika iš eilės namie iškovotų pergalių ir pralaimėjimas varžovams, kurie tais metais nelaimėjo nė vienų varžybų.

Miestas buvo nugalėtas.

Mjorkas pastatė automobilį Heimdalo gatvėje ir apsižvalgė. Nuo tų laikų, kai čia patruliavo, visur buvo pridygę imigrantų parduotuvių. Šiame rajone net sekmadienį virė gyvenimas.

Jis surado Asado vardą lentelėje ant durų ir paspaudė telefonspynės mygtuką. Geriau jau neatidarytų, negu paskambinus telefonu sulaukti neigiamo atsakymo. Jei padėjėjo nėra, jis važiuos pas Vigą ir patikrins, kokioje naujoje realybės versijoje ji dabar gyvena. Tiesiog reikia žinoti, su kuo turės reikalų.

Po dvidešimties sekundžių dar niekas neatsiliepė.

Karlas pasitraukė atgal ir žiūrėjo į balkonus. Ne visai toks getas, kokio jis tikėjosi. Nepastebėjo jokių skalbinių, o palydovinių antenų buvo vos kelios.

– Norite įeiti? – už nugaros paklausė linksmas balselis ir jauna blondinė, kurios vien žvilgsnio užtektų atimti vyrui žadą, praėjusi pro jį atrakino duris.

– Ačiū, – sumurmėjo Karlas, sekdamas paskui ją į blokinio namo laiptinę.

Jis rado Asado butą trečiame aukšte ir durų lentelėje perskaitė tik jo paties vardą, o dviejų jo kaimynų arabų lentelės buvo prirašytos pilnos.

Mjorkas porą kartų paskambino į duris jau supratęs, kad jam nepasisekė. Paskui pasilenkė ir atidarė pašto dėžutę.

Padėjėjo butas atrodė tuščias. Be reklamos ir poros sąskaitų ant grindų, jis matė tik porą senų odinių krėslų prie galinės kambario sienos.

– Ką, po velnių, čia darai?

Detektyvas atsigręžė ir išvydo baltas apsmukusias sportines kelnes su juostelėmis šonuose.

Atsitiesęs susidūrė su stipruoliu, kurio įdegusių rankų raumenys priminė jautienos kumpius.

– Ieškau Asado. Gal žinai, ar šiandien jis namie?

– Tas šiitas? Ne.

– O jo šeima?

Vyras truputį atlošė galvą.

– Tikrai jį pažįsti? Gal tu tas nenaudėlis, kuris čia apkrausto butus? Ką reiškia tas spoksojimas pro žmonių pašto dėžutes?

Jis atstatė krūtinę prieš Karlą.

– Gerai, minutėlę, Rembo.

Detektyvas ranka įsirėmė į jo tvirtus raumenis ir ėmė grabaliotis savo vidinėje švarko kišenėje.

– Asadas mano draugas, ir tu juo būsi, jei atsakysi į kelis klausimus.

Vyras spoksojo į policininko ženklelį, kurį Karlas iškėlė jam prieš akis.

– Kas norėtų draugauti su kuriuo nors iš jūsų, – paniekinamai patempęs lūpas burbtelėjo stipruolis. Jis norėjo apsisukti ir nueiti, bet Mjorkas sugriebė jį už rankovės.

– Gal vis dėlto atsakysi. Tai būtų pagalba...

– Susikišk savo klausimus į šikną, sumautas šunkara.

Detektyvas linktelėjo galva. Maždaug po trijų su puse sekundės jis parodys šitam peraugusiam proteinų pabaisai, kas čia yra šunkara. Nors vyras atrodo kaip spinta, bet nėra toks didelis, kad galėtų nekreipti dėmesio į įstatymą, tvirtai sugriebusį jį už apykaklės ir grasinantį areštuoti už dirbančio pareigūno įžeidimą.

Tada už nugaros jis išgirdo balsą.

– Ei, Bilalai, kas yra? Tas žmogus turi ženklelį.

Karlas atsigręžė ir išvydo dar stambesnį subjektą, kurio pagrindinis užsiėmimas neabejotinai buvo sunkumų kilnojimas. Atrodė lyg iš sportinės aprangos vitrinos. Jeigu jo milžiniški sportiniai marškinėliai pirkti įprastoje parduotuvėje, tai joje tikrai gausu prekių.

– Atsiprašau dėl brolio. Jis vartoja steroidus, – tarė vyras tiesdamas milžinišką ranką. – Mes neturime nieko bendra su Hafezu al Asadu. Iš tiesų mačiau jį tik du kartus. Keistai atrodantis vaikinas. Apvalus veidas ir didelės akys, ar ne?

Karlas linktelėjo ir paleido stipruolio rankovę.

– Pasakysiu tau tiesą, – tęsė jo brolis. – Manau, Asadas čia negyvena. O jeigu negyvena, tai, be abejonės, nėra ir jokios šeimos, – jis nusišypsojo. – Be to, čia vieno kambario butas.

Pora kartų paskambinęs Asadui telefonu, bet nesulaukęs atsakymo, Mjorkas išlipo iš automobilio ir giliai įkvėpė – ruošėsi eiti į Vigos sodo namelį.

– Sveikas, angele, – sučiulbo ji.

Svetainėje iš mažyčių garsiakalbių liejosi negirdėta muzika. Ar čia sitaro garsai, ar kankinamas koks vargšas gyvūnas?

– Kas ten? – paklausė Karlas priešindamasis norui rankomis užspausti ausis ir atsiriboti nuo triukšmo.

– Žavu, tiesa? – ji sušoko porą žingsnių taip, kad joks sveiko proto indas nelaikytų to šokiu. – Gurkamalis davė kompaktinį diską. Sakė, kad galės duoti ir daugiau, jei norėsiu.

– Ar jis čia? – kvailas klausimas būste, kuriame yra tik du kambariai.

Viga linksmai nusišypsojo.

– Jis savo parduotuvėje. Dukrai akmenslydžio treniruotė, todėl jam teko ją pakeisti.

– Akmenslydis! Senovinis indų sportas, ką?

Moteris žaismingai pliaukštelėjo Karlui.

– Sakai *indų*, o aš sakau *pendžabų*. Gurkamalis kilęs iš ten.

– O, tai jis pakistanietis?

– Ne, indas. Bet nesuk sau dėl to galvos.

Karlas sunkiai atsisėdo į kandžių sugraužtą krėslą.

– Ši situacija nenormali. Džesperas bėgioja pirmyn ir atgal, o tu darai mums visiems spaudimą. Nežinau, kaip bus su namu.

– Toks gyvenimas, kai vis dar esi vedęs moterį, kuriai priklauso pusė būsto.

– Apie tai ir kalbu. Ar galėtume sąžiningai susitarti? Aš išpirkčiau tavo pusę.

– Sąžiningai? – jos lūpose šis žodis suskambo beveik atgrasiai.

– Taip, sąžiningai. Jei sutartume dėl kainos, tarkim, dviejų šimtų tūkstančių, tada galėčiau mokėti po du tūkstančius per mėnesį. Ar tau tai tiktų?

Sraigteliai Vigos galvoje ėmė suktis. Kalbant apie nedidelius pinigų kiekius ji buvo beviltiška, bet jei suma turėjo pakankamai nulių, tikrai sugebėjo skaičiuoti tiksliai.

– Mano brangusis Karlai, – pradėjo moteris, o vyras akimirksniu suprato, kad prarado iniciatyvą. – Dabar ne laikas ir ne vieta apie tai kalbėti. Vis dėlto turėtume padidinti kainą. Nežinia, kas bus ateityje, – tada ji be jokios priežasties garsiai nusikvatojo ir vėl, kaip paprastai, išmušė jį iš vėžių.

Mjorkas juto, kad turi suimti save į rankas ir pasakyti Vigai, jog jiems derėtų aptarti reikalus su advokatu, bet drąsa išgaravo.

– Pasakysiu vieną dalyką, Karlai. Esame šeima ir turime palaikyti vienas kitą. Žinau, koks laimingas jautiesi kartu su Hardžiu, Mortenu ir Džesperu gyvendamas Rioneholto parke, būtų nedora viską sužlugdyti. Aš tai suprantu.

Žiūrėdamas į Vigą jis pajuto, kad bet kurią akimirką išgirs kvapą gniaužiantį pasiūlymą.

– Taigi nutariau kuriam laikui palikti jus ramybėje.

Ji tai pasakė visai nerūpestingai. Bet kas atsitiks, kai tam Gerkinui, ar koks ten jo vardas, įgris jos nepaliaujamas tarškėjimas ir megztos kojinės?

– Bet norėčiau, kad mainais man padarytum paslaugą.

Tokie žodžiai iš Vigos lūpų galėjo sukelti nesibaigiančių problemų.

– Manau... – tespėjo ištarti Mjorkas, kol jį nutraukė Viga.

– Mano mamai būtų malonu, jei ją aplankytum. Ji nuolat kalba apie tave. Vis dar mano, kad tau iš sėdynės saulė šviečia. Todėl, manau, turėtum užsukti pas ją kartą per savaitę. Jei sutinki. Pradedant rytdiena.

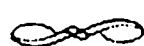
Detektyvas nurijo sprangų kamuolį. Šito pakanka bet kurio žmogaus seiles paversti švitru. Vigos motina! Visiškai pamišusi asmenybė, tik praėjus ketveriems metams po vestuvių suvokusi, jog jiedu vedę. Moteris, kuri nugyveno amžių tvirtai tikėdama, kad Dievas sukūrė pasaulį vien jos malonumui.

– Karlai, žinau, ką galvoji, bet ji toli gražu nebe tokia, kokia buvo. Nebe tokia bloga nuo to laiko, kai susirgo Alzheimerio liga.

Jis giliai įkvėpė.

– Nežinau, Viga, ar turėsiu laiko lankyti ją kas savaitę, – išdrįso suabejoti ir tuoj pat pastebėjo, kad ji papūtė lūpas. – Bet pažiūrėsiu, ką galiu padaryti.

Moteris ištiesė ranką. Keista, matyt, jie visada spaus vienas kitam rankas, kai Mjorkas bus supančiotas įpareigojimų, o ji patirs tik šiek tiek nepatogumų.

Sustojęs šalutiniame kelyje prie Uterslevo pelkės Mjorkas pasijuto labai vienišas. Jis nedalyvavo namų gyvenime. Darbe daugiausiai

snūduriuodavo. Neturėjo mėgstamo užsiėmimo ir nesportavo. Nemėgo bendrauti su nepažįstamais žmonėmis ir nebuvo tiek ištroškęs, kad skandintų širdgėlą vietiniuose baruose.

Dabar kažkoks tipas su turbanu sužavėjo jo buvusiąją greičiau nei galėtum internete surasti pornografinį tinklalapį.

Vadinamasis jo paties partneris negyvena nurodytu adresu, taigi ir apie laisvalaikį su juo nėra ką kalbėti.

Be abejonės, jis buvo nusiminęs.

Mjorkas atsiduso, įkvėpė pelkės oro ir pajuto, kaip pašiurpo rankų oda, vėl ėmė pilti prakaitas. Vėl ištiks priepuolis? Dukart, nepraėjus nė parai?

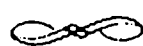
Nejaugi jis susirgo?

Mjorkas nuo keleivio sėdynės paėmė telefoną ir žiūrėjo į pasirinktą numerį. Ekrane švytėjo Monos Ibsen vardas. Verta pabandyti.

Jis sėdėjo dvidešimt minučių jausdamas vis greitėjančius širdies tvinksnius, kol paspaudė mygtuką, ir meldėsi, kad konsultantai būtų linkę dirbti sekmadienį.

– Sveika, Mona, – tyliai ištarė išgirdęs jos balsą. – Čia Karlas Mjorkas. Aš... – jis jau ketino pasakyti, kad prastai jaučiasi, kad jam reikia pasikalbėti, bet nespėjo.

– Karlas Mjorkas! – sušuko ji, nors neatrodė labai patenkinta. – Tavo skambučio laukiau nuo tada, kai grįžau namo. Jau seniai laikas.

Sėdėdamas ant sofos moterimi dvelkiančioje svetainėje, detektyvas prisiminė nuotykį iš mokyklos laikų, kai per išvyką į Tolnės kalvą jis su aukšta liekna mergina pasislėpė už kažkokių medinių paviljonų, ir jos ranka nuslydo jam ant kelnių šakumos. Akimirka buvo beprotiškai jaudinanti, ribos peržengtos, o jis nežinojo, ką daryti.

Jo kūnas sakė, kad Mona ne šiaip mergina, gyvenanti kaimynystėje. Karlas klausėsi jos žingsnių virtuvėje, juto išdavikiškus dūžius krūtinėje. Velniškai nemalonius. Tiesiog pasisektų, jei dabar apalptų.

Jiedu persimetė keliais mandagiais žodžiais ir aptarė jo paskutinį priepuolį. Tada mėgavosi taure kampario su sodos vandeniu, paskui išgėrė dar porą, leidosi užvaldomi tos ypatingos akimirkos. Kalbėjosi apie Monos Afrikoje praleistą laiką ir vos nepradėjo bučiuotis.

Galbūt juos išgąsdino mintis apie tai, kas dabar turėtų įvykti.

Mona grįžo nešina trikampiais sumuštinukais, paskubomis pagamintu vidurnakčio užkandžiu, bet argi rūpėjo maistas, kai jie liko vieni, o Monos palaidinė taip puikiai išryškino jos kūno linijas?

Nagi, Karlai, pagalvojo detektyvas. Jeigu tipas supinta barzda, vardu Gerkinas, gali tai padaryti, tu irgi gali.

22

Jis įkalino savo žmoną, paliko ją prispaustą sunkių dėžių. Ten ji ir bus, kol viskas baigsis. Mija žino per daug.

Jis porą valandų girdėjo, kaip moteris viršuje braižosi į grindis, o vėliau, grįžęs su Bendžaminu, išgirdo prislopintas dejones.

Tik vėliau, kai jis sudėjo berniuko daiktus į automobilį, ji nutilo.

Vyras kompaktinį diską su vaikiškomis dainomis įdėjo į automobilio grotuvą ir nusišypsojo sūnui, žiūrėdamas į galinio vaizdo veidrodėlį. Po valandos berniukas užsnūs. Kelionėje per Zelandiją visada tai pavykdavo.

Sesers, kalbančios su juo telefonu, balsas atrodė mieguistas, bet neįtikėtinai pagyvėjo, kai brolis pasakė, kiek pinigų duos už Bendžamino priežiūrą.

– Išgirdai teisingai. Tris tūkstančius kronų per savaitę. Kartais užsuksiu pažiūrėti, ar tinkamai rūpiniesi vaiku.

– Norėsim už mėnesį į priekį, – tarė sesuo.

– Gerai.

– Ir kaip paprastai viršaus.

Jis linktelėjo. Nuspėjamas reikalavimas.

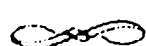
– Kaip visada. Nėra ko nerimauti.

– Kiek laiko tavo žmona praleis ligoninėje?

– Nežinau. Turėsim palaukti, kol paaiškės, kaip sekasi. Ji labai sunkiai serga. Gali prireikti nemažai laiko.

Jis neišgirdo jokios užuojautos ar apgailestavimo.

Eva ne iš tokių.

– Eik pas tėvą, – griežtai paliepė motina. Jos plaukai buvo sutaršyti, o suknelė aplink juosmenį suglamžyta. Tėvas vėl su ja šiurkščiai elgėsi.

– Kam? Turiu baigti skaityti Laišką korintiečiams rytdienos pamaldoms. Jis pats man liepė.

Sūnus vaikiškai naiviai tikėjo, kad motina jį apsaugos. Bent jau šį kartą ji įsikiš, išlaisvins iš dusinančių tėvo gniaužtų ir išgelbės iš bėdos. Čaplino vaizdavimas tebuvo žaidimas, jis mėgo žaisti. Niekam nedarė jokios žalos. Jėzus tikriausiai irgi žaidė vaikystėje. Jie tai žinojo.

– Tuoj pat eik ten! – motina tvirtai sučiaupė lūpas ir paėmė jį už pakarpos. Taip jį visuomet sugriebdavo, kai laukdavo mušimas ir pažeminimas.

– Pasakysiu jam, kad žiūri į kaimyną, kai jis lauke nusivelka marškinius.

Motina krūptelėjo. Abu žinojo, kad tai netiesa. Bent menkiausias žvilgtelėjimas į laisvę ir naują gyvenimą buvo tiesus kelias į pragarą. Jiems primindavo apie tai bažnyčioje per pamokslus, skaitydavo iš knygos juodais viršeliais, kurią tėvas nešiojosi kišenėje. Kiekviename žvilgsnyje, kuriais apsikeisdavo vyras ir moteris, slypėjo šėtonas. Šėtonas buvo kiekvienoje šypsenoje ir prisilietime. Taip skelbė knyga.

Ne, netiesa, kad jo motina žvilgčiojo į kaimyną, bet neteko girdėti, kad tėvas ką nors būtų išteisinęs nesant įkalčių.

Tada motina ištarė žodžius, kurie perskyrė juos visam laikui:

– Tu velnio išpera, – iškošė ji lediniu balsu. – Tegu šėtonas nusitempia tave į pragarą, kur tau ir vieta. Tegu tave degina pragaro liepsna, kad nuo šiol per amžius kentėtum skausmą, – ji pabrėžtinai linktelėjo. – Taip, gal tau bus baisu, bet šėtonas tave jau pasiėmė. Tu nebe mūsų ir mums neberūpi.

Atidariusi duris motina įstūmė jį į prirūkytą tėvo kabinetą.

– Eikš čia, – įsakė tas, jau buvo apsivyniojęs apie ranką diržą.

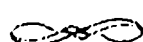
Užuolaidos buvo užtrauktos, į kambarį prasiskverbė tik menkas šviesos pluoštas. Balta suknele vilkinti Eva lyg druskos stulpas stovėjo už rašomojo stalo.

Matyt, tėvas nemušė sesers, nes nebuvo atsiraitojęs rankovių, o ji kūkčiojo tyliai.

– Vis dar žaidžiam Čapliną, ką? – suriko pastorius.

Berniukas akies kampučiu pastebėjo, kad sesuo nukreipė žvilgsnį į šalį.

Vadinasi, bus žiaurus smurtas.

– Čia Bendžamino dokumentai. Verčiau tegu būna pas jus, jei jis kartais susirgtų.

Jis įteikė svainiui berniuko gimimo liudijimą ir įvairius pažymėjimus.

– Ar jis gali susirgti? – sunerimo sesuo.

– Ne, žinoma ne. Bendžaminas sveikas vaikas.

Jis jau matė tai svainio akyse. Vilis norėjo daugiau pinigų.

– Bendžamino amžiaus berniukai daug valgo. Vien maistas mums kainuos tūkstantį kronų per mėnesį, – jeigu jis netiki, gali pažiūrėti internete.

Vilis trynė rankas lyg Ebinizeris Skrudžas. Atrodo, jie norėjo dar penkių tūkstančių.

Negaus daugiau nė skatiko. Tikriausiai tie pinigai būtų perduoti kokiam pamokslininkui, kuriam nė truputėlio nerūpi, kas ir kodėl apmoka sąskaitą.

– Jeigu judu su Eva sukelsit man sunkumų, mūsų susitarimą teks persvarstyti, ar supratot? – tarė jis ir nutraukė derybas.

Svainis nenoromis sutiko, o sesuo jau buvo paskendusi savo mintyse, jos rankos, neįpratusios prie vaikų, tyrinėjo švelnią mažylio odą.

– Kokios spalvos dabar jo plaukai? – paklausė ji, iš susižavėjimo į viršų pakėlusi nereginčias akis.

– Tokie pat, kaip mano vaikystėje, jei prisimeni, – atsakė jis ir pastebėjo, kad užgesęs sesers žvilgsnis nukrypo į žemę.

– Ir apsaugokit Bendžaminą nuo prakeiktų maldų, supratot? – prieš įteikdamas pinigus nurodė jis.

Jiedu be žodžių linktelėjo, bet jis dėl jų tylėjimo nesuko galvos.

Išpirka bus sumokėta po dvidešimt keturių valandų. Milijonas kronų naudotais banknotais. Jis tuo neabejojo.

Dabar jis nuvažiuos iki valčių pašiūrės ir pasirūpins, kad vaikai būtų tinkamos būklės. Rytoj, kai gaus pinigus, grįš ten ir nužudys mergaitę. Berniuką, užmigdytą chloroformu, pirmadienio naktį paliks lauke netoli Frederikso.

Jis nurodys Samueliui, ką sakyti tėvams, kad šie žinotų, su kuo susidūrė. Vaikas turės pasakyti, kad sesers žudikas turi informatorių, tad visada žinos, kur yra ir ką veikia šeima. Tie žmonės turi pakankamai vaikų, o jis gali vėl smogti, todėl jie daugiau niekada neturėtų jaustis saugūs. Jeigu jam kils bent mažiausias įtarimas, kad tėvai kam

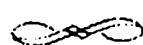
nors pranešė apie tai, kas įvyko, tai jiems kainuos dar vieną vaiką. Štai ką turėjo pasakyti Samuelis. Ta grėsmė niekada neišnyks. Be to, šeima turi žinoti, kad grobikas veikia prisidengęs išgalvota tapatybe. Žmogus, kurį jie manė pažįstą, neegzistuoja. Jis vėl pasirodys tik pakeitęs išvaizdą.

Tai visada pasiteisindavo. Šeima tikinti, tad paguodos ieškos religijoje, panirs į ją. Jie gedės žuvusio vaiko ir gyvenimas bus niūrus. Jų ramstis bus istorija apie Jobo tikėjimo išbandymą.

Savo aplinkoje tėvai turės aiškinti dukters dingimą tuo, kad ji buvo atskirta nuo bažnyčios. Šiuo atveju patikėti bus lengva. Magdalena išsiskirianti, švytinti, o jų bendruomenėje tai ne privalumas. Jos tėvai pasakys, kad mergaitė išsiųsta pas šeimą. Bendruomenė šia problema nebesidomės. Jis bus saugus.

Jis nusišypsojo.

Greitai tų, kurie teršia pasaulį iškeldami Dievą prieš žmogų, bus vienu mažiau.

Vieną žiemos dieną, praėjus vos kelioms savaitėms po jo penkioliktojo gimtadienio, pastoriaus šeima žlugo. Prieš kelis mėnesius paauglys suvokė, kad jo kūnas keistai ir nesuprantamai keičiasi. Ėmė persekioti nuodėmingos mintys, dėl kurių buvo perspėta bendruomenė. Išvydęs moterį aptemptu sijonu, palinkusią į priekį, tą patį vakarą, regėdamas ją vaizduotėje, jis patyrė pirmąją ejakuliaciją.

Jam iš pažastų sunkėsi prakaitas, balsas virpėjo ir trūkčiojo. Sprando raumenys įsitempė, visur ėmė želti tamsūs rangyti plaukeliai.

Paauglys jautėsi lyg kurmiarausis lygiame lauke.

Pasistengęs jis galėjo miglotai įsivaizduoti save panašų į bendruomenės vaikinus, išgyvenusius tą pačią transformaciją anksčiau, bet

neturėjo supratimo, kas vyksta. Ta tema niekada nebuvo kalbama namuose, kuriuos tėvas vadino Dievo namais.

Trejus metus motina su tėvu kreipdavosi į jį tik tada, kai negalėdavo to išvengti. Jie niekada nematė jo pastangų, nepastebėjo, koks jis uolus per pamaldas. Jiems sūnus buvo šėtono atvaizdas, vadinamas Čaplinu. Niekas daugiau. Kad ir ką paauglys darydavo ar sakydavo.

Bendruomenė laikė jį keistu, apsėstu ir meldėsi, kad joks kitas vaikas netaptų panašus į jį.

Tik Eva liko su broliu, bet irgi retkarčiais jį išduodavo ir tėvo verčiama iškilmingai pareikšdavo, kad jis blogai kalbėjo apie tėvus, nenorėjo paklusti bei neklausė Dievo žodžio.

Paskui pastorius iškėlė sau antrą gyvenime užduotį – palaužti sūnų. Beprasmiai įsakymai. Kasdienė absurdo ir baudimo dieta su mušimu ir psichologiniu teroru desertui.

Iš pradžių paauglys bent iš dviejų bendruomenės narių sulaukdavo paguodos, bet greitai ir tie nuo jo nusisuko. Tokiuose kolektyvuose Dievo rūstybė iškyla virš žmogiškos užuojautos, o dievobaimingas žmogus jos šešėlyje žiūri tik į Viešpatį ir rūpinasi savimi.

Jie pasirinko, kurią pusę palaikyti. Galų gale paaugliui beliko atsukti kitą skruostą.

Lygiai taip, kaip Biblijoje pasakyta.

Taigi tuose šešėliuotuose namuose, kuriuose niekas negalėjo laisvai kvėpuoti, jųdviejų su Eva bendrystė pamažu nyko. Kiek kartų ji atsiprašinėjo ir kiek kartų jis nekreipė į tai dėmesio?

Galų gale berniukas nebeturėjo nė sesers, o tą žiemos dieną viskas žlugo.

– Žviegi kaip kiaulė tuo savo balsu, – drėbė tėvas jiems susėdus virtuvėje prie stalo. – Ir atrodai taip pat. Kiaulė. Pažvelk į save. Žiūrėk, koks esi atstumiantis ir nusipenėjęs. Naudokis ta bjauria knysle, apsiuostyk, kaip dvoki. Eik praustis, tu šlykštus padare!

Toks buvo pažeminimas, tokie buvo vienas po kito sekę pašaipūs įsakymai. Nereikšmingi dalykai, kaip, pavyzdžiui, nurodymas nusiplauti prieš pietus rankas, kaupėsi, kol paauglys pajuto, kad nebegali to pakęsti. Baigęs plūstis tėvas, be abejo, lieps nušveisti kambario sienas, išvalyti savo kvapą.

Tad kodėl jam nepasipriešinus?

– Manau, nori, kad šveisčiau savo kambarį valikliu, kol liksi patenkintas ir liausies kvailai nurodinėti. Na, tai gali pats šveisti, tu senas bezdaliau, – iškošė sūnus.

Tada tėvas ėmė prakaituoti, o motina priekaištauti. Kas jis toks, kad drįsta taip kalbėti su tėvu?

Bandys užspeisti berniuką į kampą. Jis pažįsta motiną. Ji lieps dingti iš jų gyvenimo, o kai jis galų gale pavargs nuo nepagrįstų priekaištų, užtrenks paskui save duris ir nesirodys pusę nakties. Tokia buvo motinos taktika, kuri neapvildavo tuomet, kai padėtis tapdavo kritiška. Tačiau šiąnakt nepasiseks.

Paauglys pajuto, kaip įsitempia naujasis kūnas, kraujas pulsuoja venomis, o raumenys šyla. Jei sugniaužtas tėvo kumštis per daug priartės, bus deramai sutiktas.

– Palik mane ramybėje, pabaisa, – perspėjo sūnus. – Mirtinai tavęs nekenčiu. Laukiu, kol mirsi, išpera. Nesiartink.

Matyti tokią šventą asmenybę kaip tėvas naikinamą keiksmų uragano, kokį tik šėtonas galėtų sukelti, Evai buvo per daug. Drovi mergaitė, pasislėpusi už savo prijuostės, užsiimanti kasdiene namų ruoša, šoko į priekį ir ėmė kumščiais daužyti brolio krūtinę.

Jam nebus leista sugadinti jų gyvenimų labiau, nei jis tai jau padarė, spiegė sesuo. Motina įsikišo ir juos išskyrė. Tėvas, prišokęs prie spintelės po kriaukle, ištraukė du butelius.

– Eik į savo kambarį, Čaplinai nelabasis, ir nuplauk sienas šarmu! – sušnypštė jis, paraudęs iš įsiūčio. – O jei ne, paminėsi mano žodžius, pasirūpinsiu, kad savaitę iš lovos neatsikeltum, supratai?

Tada tėvas spjovė sūnui į akis, įbruko į ranką butelį ir atsitraukęs piktdžiugiškai šypsodamasis žiūrėjo į savo seiles, varvančias vaikui per veidą.

Sūnus, atsukęs dangtelį, ėmė lėtai pilti ėsdinantį indo turinį ant grindų.

– Ką, po velnių, manaisi darąs, vaikėze? – subliuvo pastorius, griebdamas butelį sūnui iš rankų. Šliūkštelėjo kaustinės sodos srovė ir ištiško virtuvėje.

Tėvo riksmas buvo žemas ir aidus, bet jis neprilygo Evos spiegimui.

Visas jos kūnas virpėjo. Mergaitė mojavo rankomis priešais save, tarsi nedrįsdama prisiliesti prie savo kūno. Kaustinė soda per kelias sekundes išdegino jai akis ir visam laikui atėmė regėjimą.

Virtuvė prisipildė motinos šauksmų, Evos klyksmų ir jo paties siaubo išvydus tai, ką padarė, o tėvas stovėjo ir žiūrėjo į savo rankas, nusėtas pūslėmis nuo šarmo, jo veido spalva mainėsi iš raudonos į melsvą.

Paskui jis išplėtė akis, susiėmė už krūtinės ir pasilenkęs, gaudydamas orą, pasverdėjo į priekį iš nuostabos perkreiptomis lūpomis. O kai parkrito ant grindų, jų įprastas gyvenimas baigėsi.

– Viešpatie Jėzau Kristau, visagali tėve, į tavo rankas atsiduodu, – sugargaliavo pastorius paskutinį kartą atsidusdamas ir mirė. Gulėjo sukryžiuotomis ant krūtinės rankomis, vos pastebimai šypsodamasis.

Sūnus akimirką stovėjo ir žiūrėjo į sustingusią tėvo mirties kaukę, motina meldė Dievo pasigailėjimo, o Eva rėkė.

Keršto troškimas, tiek mėnesių palaikęs paauglį, neteko maitinimo šaltinio. Tėvas mirė nuo širdies smūgio, šypsodamasis ir su Dievo vardu lūpose.

Jis ne tai įsivaizdavo.

Po penkių valandų šeima buvo perskirta. Eva su motina atsidūrė Odensės ligoninėje, o jis berniukų namuose. Bendruomenė viskuo pasirūpino, ir tai buvo jo atlygis už gyvenimą, praleistą Viešpaties šešėlyje.

Dabar jam beliko atsilyginti jiems tuo pačiu.

23

Buvo puikus vakaras. Toks tylus ir tamsus.

Fjorde mirgėjo poros žvejybinių valčių šviesos, o pievoje prie pietinės namo pusės žolė šnibždėjo pavasarį. Greitai į ganyklas išeis galvijai, ir vasara bus ne už kalnų.

Dabar Vibegordenas atsiskleidė visu savo grožiu.

Jis mėgo šią vietą. Kada nors nutinkuos raudonų plytų sienas ir nugriaus valčių pašiūrę, kad neužstotų vaizdo į fjordą.

Šis žavus namelis jo. Čia ir pasens.

Jis atidarė ūkinio pastato duris, įjungė ant stulpo kabančią lemputę su baterijomis ir didžiąją dalį dešimties litrų talpos kanistre buvusio skysčio supylė į generatoriaus baką.

Jis visada pajusdavo pasitenkinimą gerai atliktu darbu, kai atsitiesęs patraukdavo starterio virvutę.

Įjungęs elektrą vyras išjungė lemputę su baterijomis. Priešais jį stovėjo sena degalų cisterna. Dabar ji vėl pravers.

Pasistiebęs jis nukėlė metalinį dangtį, išpjautą viršuje, ir pastebėjo, kad cisterna sausa, vadinasi, praėjusį kartą buvo tinkamai ištuštinta. Viskas gerai.

Nuo lentynos virš durų jis nuėmė kelionmaišį. Kelionmaišio turinys kainavo daugiau nei penkiolika tūkstančių kronų, o jam buvo neįkainojamas. Naktinio matymo prietaisas *Gen HPT 54* naktį paverte diena. Kariškių naudojami akiniai.

Užsitraukęs ant galvos dirželius jis prisitaikė prietaisą ir jį įjungė.

Tada išėjo į lauką. Žingsniavo sodo taku per drėgną atžalyną, iš ūkinio pastato link vandens vilkdamas pro sieną iškištą guminę žarną. Su akiniais puikiai matė valčių pašiūrę, glūdinčią tarp medžių, ir nendres. Iš tikrųjų matė viską.

Pilkai žali pastatai ir varlės, šokinėjančios jam iš po kojų.

Visur tvyrojo tyla. Brisdamas su žarna į vandenį jis girdėjo tik tylų bangelių pliuškenimą fjorde ir generatoriaus dūzgesį.

Generatorius buvo silpniausia grandis. Anksčiau jis palikdavo jį įjungtą viso proceso metu, bet praėjus porai metų jau po savaitės naudojimo ašis imdavo girgždėti, taigi dabar jam teko atlikti papildomą žygį į ūkinį pastatą ir paleisti generatorių. Jau ketino įsigyti naują.

Kita vertus, vandens pompa nuostabi. Anksčiau cisterną tekdavo pildyti kibirais. Jis patenkintas linktelėjo, pro generatoriaus keliamą triukšmą klausydamasis, kaip žarna siurbia vandenį. Dabar užteko vos pusvalandžio cisternai vandeniu iš fjordo pripildyti, nors vis tiek tą pusvalandį tekdavo lūkuriuoti.

Tada jis išgirdo kažkokius garsus, sklindančius iš valčių pašiūrės.

Nuo to laiko, kai nusipirko mersedesą, tuos, kuriuos laikė įkalintus, buvo lengva užklupti netikėtai. Automobilis kainavo brangiai, bet patogumas ir tylus variklis nepigūs. Dabar jis galėjo prisėlinti prie valčių namelio žinodamas, kad esantieji viduje jo neišgirs.

Taip buvo ir šį kartą.

Samuelis ir Magdalena ypatingi. Samuelis todėl, kad primena jį patį, kai buvo tokio amžiaus. Atkaklus, maištingas ir ūmus. Magdalena – beveik jo priešingybė. Pirmą kartą pažvelgęs į ją pro

plyšį pašiūrės sienoje jis apstulbo išvydęs, kokia ji panaši į jo kadaise buvusią slaptą meilę, ir prisiminė, kaip viskas baigėsi. Tie įvykiai visam laikui pakeitė jo gyvenimą. Žiūrėdamas į Magdaleną jis labai gerai prisiminė tą mergaitę. Tokios pačios kiek įkypos akys, tokia pati skausminga išraiška, tokia pati plona oda su matomomis melsvomis smulkiomis kraujagyslėmis.

Grobikas du kartus sėlino prie medinio statinio ir išlupo plyšį dengiančios dervos juostą.

Pažvelgęs pro jį matė viską, kas dedasi viduje. Vaikai sėdėjo per porą metrų vienas nuo kito. Samuelis gale, Magdalena prie durų.

Mergaitė verkė, bet tyliai. Kai jos gležni pečiai ėmė virpėti blausioje šviesoje, brolis truktelėjo odinį diržą, stengdamasis atkreipti jos dėmesį ir paguosti ją bent šiltu žvilgsniu.

Samuelis, Magdalenos vyresnysis brolis, padarytų viską, kad išlaisvintų ją iš pančių, bet jis buvo bejėgis. Berniukas taip pat verkė, nors to neparodė. Sesuo neturėjo pamatyti. Akimirkai nusigręžęs vaikas susitvardė ir vėl žiūrėjo į ją, kraipydamas galvą, trūkčiodamas pečiais.

Lygiai kaip jis su seserimi, kai vaizduodavo Čapliną.

Jis išgirdo prislopintą Magdalenos juoką pro lipniąją juostą, kuria buvo užklijuota jos burna. Tyliausias, trumpiausias juokas, o tada ji grįžo į siaubingą tikrovę. Šį vakarą, atėjęs paskutinį kartą numalšinti belaisvių troškulio, jis jau iš tolo išgirdo mergaitę tyliai niūniuojant.

Vyras priglaudė ausį prie pašiūrės sienos. Net per burną dengiančią lipniąją juostą mergaitės balsas skambėjo aiškiai ir gražiai. Jis mokėjo tuos žodžius ir jų nekentė, nes jie lydėjo jį visą vaikystę.

Dieve, arčiau Tavęs veržias širdis,
Jokia kančia kely nesulaikys.
Skambės tyli giesmė net pro skausmų gelmes:
Dieve, arčiau Tavęs, arčiau Tavęs!

Jis atsargiai nulupo dervą ir prikišo naktinio matymo prietaisą prie plyšio.

Mergaitė sėdėjo palenkusi galvą, nuleidusi pečius, todėl atrodė dar mažesnė. Ji lengvai lingavo į šalis pagal giesmės taktą.

Baigusi niūniuoti atsitiesė, kvėpavo pro šnerves. Trumpi, staigūs įkvėpimai, lyg mažo išgąsdinto žvėrelio. Beveik galima matyti, kaip greitai plaka širdis, kad suspėtų su mintimis, troškimais ir baime to, kas jos laukia. Vyras nukreipė žalią prietaiso žvilgsnį į Samuelį ir iš karto pastebėjo, kad berniukas nepasidavė taip, kaip sesuo.

Vaikas, sėdėdamas prie nuožulnios sienos, sukinėjosi ir šį kartą nejuokino sesers.

Štai kokį triukšmą, kurį iš pradžių palaikė ūžiančio generatoriaus garsais, jis girdėjo.

Buvo akivaizdu, ką daro belaisvis: jis trynė pančius į sienos lentas už nugaros, stengdamasis nubrūžinti odinį diržą.

Gal rado kokią iškyšą medienoje, pakankamai šiurkštų gumbą, kad susidarytų reikiama trintis.

Dabar buvo geriau matyti berniuko veidas. Ar jis šypsosi? Gal džiaugiasi, nes sekasi vaduotis iš pančių?

Mergaitė sukosėjo. Naktinė drėgmė ją nukamavo.

Koks trapus kūnas, pagalvojo grobikas, kai Magdalena atsikosėjusi vėl ėmė niūniuoti.

Jis pasijuto sukrėstas. Himnas buvo skirtas laidotuvių apeigoms, kokias atlikdavo jo tėvas.

Lik su manim; greit slenka vakaras,
Jau vis tamsiau; lik, Dieve, su manim.
Kai nėr paguodos, nieks nepadeda,
O gelbėtojau, liki su manim.

Gyvenimas prabėgo baigėsi;
Pradingo žemiški džiaugsmai, galia;
Matau, kaip viskas nyksta keičiasi;
O amžinasis Dieve, lik šalia.

Jis pasibjaurėjęs apsisuko ir grįžo į ūkinį pastatą. Ten nuo vinies sienoje nukabino dvi sunkias pusantro metro ilgio grandines, tada darbastalio stalčiuje susirado dvi spynas. Kai paskutinį kartą čia buvo, pastebėjo, kad odiniai diržai, juosiantys vaikų liemenis, atrodo šiek tiek aptrinti, bet juk anksčiau dažnai buvo naudojami. Jeigu Samuelis ir toliau taip uoliai darbuosis, reikės sutvirtinimų.

Vaikai sutrikę sužiuro į savo skriaudiką, kai šis įjungęs šviesą įlindo į vidų. Berniukas kampe beviltiškai stengėsi nutraukti grandinę. Jis spardėsi ir, nors burną dengė lipnioji juosta, garsiai protestavo, kai vyras apjuosė jį nauja grandine ir prirakino prie jau anksčiau pritvirtintosios prie sienos. Tačiau Samuelis nebeturėjo jėgų priešintis. Kelios badavimo dienos ir sėdėjimas nepatogia poza padarė savo. Berniukas atrodė graudžiai, kiūtojo parietęs po savimi kojas.

Kaip visi kiti anksčiau čia laikyti vaikai.

Magdalena tuoj pat liovėsi niūniuoti. Tas vyras išsunkė paskutinius jos energijos likučius. Galbūt ji tikėjo, kad brolio pastangos nenueis veltui. Dabar suprato, kokios bergždžios jos buvo.

Vyras įpylė į puodelį vandens ir nuplėšė jai nuo burnos lipniąją juostą.

Mergaitė aiktelėjo, paskui atlošė galvą ir išsižiojo. Nepažeidžiamas išgyvenimo instinktas.

– Neskubėk taip, Magdalena, – tyliai tarė jis.

Belaisvė pakėlė galvą ir probėgšmais pažvelgė jam į akis. Sutrikusi, išsigandusi.

– Kada važiuosim namo? – jos lūpos virpėjo. Jokio audringo protrūkio. Tik tas paprastas klausimas. Tada ji vėl siekė vandens.

– Po poros dienų, – atsakė jis.

Magdalenos akyse sužibo ašaros.

– Noriu namo pas tėtį ir mamą, – pravirko ji.

Jis nusišypsojo ir priglaudė puodelį jai prie lūpų.

Tikriausiai mergaitė pajuto, ką jis dabar galvoja. Liovėsi gerti ir akimirką žiūrėjo į jį drėgnomis nuo ašarų akimis, paskui atsigręžė į brolį.

– Samueli, jis ruošiasi mus nužudyti, – ištarė ji virpančiu balsu. – Žinau, kad ruošiasi.

Jis atsisuko ir pažvelgė į berniuką.

– Tavo sesuo sutrikusi. Žinoma, aš jūsų nežudysiu. Viskas bus gerai. Jūsų tėvai turtingi, o aš ne pabaisa.

Jis vėl atsigręžė į Magdaleną, dabar žemai nuleidusią galvą, tarsi netekusią vilties.

– Tiek daug apie tave žinau, – paglostė jai galvą. – Žinau, kaip nori turėti trumpus plaukus. Kaip trokšti pati nuspręsti, ko tau reikia.

Jis įkišo ranką į kišenę.

– Noriu tau kai ką parodyti, – tarė ištraukęs blizgančio popieriaus lapą, kurį buvo paėmęs iš Magdalenos slėptuvės sode.

– Ar atpažįsti?

Pajuto, kaip nustebo mergaitė, nors puikiai tai slėpė.

– Ne, – atsakė ji.

– O, manau, atpažįsti. Stebėjau tave su tavo mažomis paslaptimis sode.

Magdalena nusigręžė. Jos nekaltumas buvo pažeistas. Pasijuto sugėdinta.

Grobikas laikė priešais ją iš žurnalo išplėštą lapą.

– Penkios garsios moterys, visos trumpais plaukais, – pasakė jis, paskui garsiai perskaitė vardus: – Šeron Stoun, Natali Portman, Hol

Beri, Vainona Raider, Keira Naitli. Ne visos man žinomos, bet esu įsitikinęs, kad jos kino žvaigždės, tiesa?

Jis paėmė ją už smakro ir atsuko į save.

– Kas čia blogo, jei tai įdomu? Tau patinka jų plaukai, ar ne? Nes tokių negalima turėti Motinos bažnyčioje? – jis linktelėjo. – Aš teisus? Tu norėtum turėti tokius plaukus? Purtai galvą, bet aš manau, kad norėtum. Paklausyk, Magdalena. Ar aš pasakiau tėvams apie tavo mažą paslaptį? Juk ne? Tai gal aš ne toks jau blogas.

Jis truputėlį atsitraukė, iš kišenės išsiėmė ir atlenkė peilį. Visada tokį švarų, aštrų.

– Šiuo peiliu galiu lengvai patrumpinti tau plaukus.

Jis sugriebė plaukų kuokštą ir jį nupjovė. Mergaitė išsigando, jos brolis ėmė beviltiškai daužyti grandinę.

– Na, štai!

Belaisvė reagavo tarsi jai būtų įpjauta. Tai, ką tas vyras ką tik padarė, jai, kaustomai moters plaukų šventumo dogmos, matyt, buvo giliai įsišaknijęs tabu.

Jis užklijavo kūkčiojančiai Magdalenai burną. Paskui ji apsišlapino.

Jis priėjo prie berniuko, nuplėšė jam nuo burnos lipniąją juostą ir davė atsigerti.

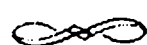
– O tu, Samueli, irgi turi paslapčių, tiesa? Žvalgaisi į mergaites ne iš jūsų bendruomenės. Stebėjau tave, su vyresniuoju broliu einantį iš mokyklos namo. Ar tai leidžiama?

– Nudėsiu tave, kai tik pasitaikys proga, Dieve, padėk, – atrėžė berniukas, ir buvo greitai nutildytas lipniąja juosta. Tai vienintelis tinkamas dalykas, kurį nusikaltėlis galėjo padaryti.

Jis nusprendė teisingai. Mergaitė mirs.

Nepaisant visų Magdalenos svajonių, ji buvo nuolankesnė, giliau tikinti. Išaugusi taptų Rachele ar Eva.

Ką dar jam reikėtų žinoti?

Dar kartą patikinęs vaikus, kad grįš jų išlaisvinti, kai tik tėvas sumokės išpirką, jis grįžo į ūkinį pastatą. Cisterna jau buvo pilna. Jis išjungė pompą, suvyniojo žarną, tada įjungė kaitinimo elementą ir prieš paspausdamas jungiklį panardino jį į vandenį. Iš patirties žinojo, kad šarmas veiksmingesnis, kai vandens temperatūra yra daugiau kaip dvidešimt laipsnių Celsijaus, o tokiu metų laiku temperatūra naktimis gali nukristi žemiau nulio.

Paėmęs butelį šarmo jis pastebėjo, kad greitai reikės papildyti atsargas. Paskui indą apvertė ir supylė jo turinį į vandenį.

Kai nužudytą mergaitę įmes į cisterną, lavonas ištirps per porą savaičių.

Tada jam tereikės nubristi su žarna kokius dvidešimtį metrų ir cisternos turinį išleisti į fjordą.

Užteks silpno vėjelio, vanduo labai greitai viską nuplaus nuo kranto.

Jis dukart išplaus cisterną, tada visi pėdsakai bus dingę.

Chemija.

24

Stovėdami Karlo kabinete jie atrodė keista pora: Yrsa kraujo raudonumo lūpomis ir Asadas, apžėlęs tokiais baisiais šeriais, kad jo apkabinimas būtų prilygęs bandymui nužudyti.

Padėjėjas buvo labai nepatenkintas. Detektyvas negalėjo prisiminti, kad jis kada nors būtų reiškęs tokį nepritarimą kaip dabar.

– Tai, ką sako Yrsa, negali būti tiesa. Ar galim nevežti to Trygvės į Kopenhagą, Karlai? O kaip protokolas?

Mjorkas sumirkčiojo. Jis vis dar galvojo apie Moną, atidarančią miegamojo duris, ir, švelniai tariant, buvo išsiblaškęs. Visą rytą neįstengė mąstyti apie nieką daugiau. Trygvė ir pasaulio beprotybė turės palaukti, kol jis grįš į vėžes.

– Atsiprašau, ką sakei? – jis pasirąžė. Visą amžinybę kūnas nebuvo toks išsekęs. – Trygvė? Ne, jis vis dar Blekingėje. Prašiau važiuoti į Kopenhagą, net pasisiūliau nuvežti, bet jis sakė, kad negali, o aš neturiu teisės priversti. Trygvė gyvena Švedijoje, prisimeni, Asadai? Jei pats nesutiks atvykti, mes neatsivešim jo čia be švedų policijos pagalbos. Ar nemanai, kad tam dar per anksti?

Detektyvas tikėjosi, kad jo padėjėjas pritariamai linktelės, bet tas nenorėjo sutikti.

– Parašysiu Markusui raportą, gerai? Tada pažiūrėsim. Be to, aš iš tiesų nežinau, kaip dabar elgtis. Kalbame apie bylą, kuri trylika metų buvo neištirta. Markusas nuspręs.

Asadas susiraukė, Yrsa taip pat. Negi „A" skyrius nusiskins visus laurus, po to, kai jie tiek dirbo? Ar iš tiesų jis tai sako?

Arabas žvilgtelėjo į laikrodį.

– Turėtume tuoj pat eiti išsiaiškinti. Jakobsenas pirmadieniais ateina anksti.

– Gerai, Asadai, – Karlas atsistojo. – Bet pirmiausia noriu pasikalbėti.

Jis pažvelgė į Yrsą, siūbuojančią ant kulnų ir nekantraujančią išgirsti, ką jis pasakys.

– Yrsa, pokalbis tik tarp mūsų su Asadu. Konfidencialus.

– O, supratau, – atsakė ji, vasnodama blakstienomis. – Vyriškas pokalbis, – tada apsisuko ir išėjo, palikusi kvepalų aromato debesėlį.

Detektyvas įsmeigė žvilgsnį į padėjėją, suraukė antakius taip, kad šie beveik susiėjo virš nosies. Gal šito užteks priversti jį pasakyti tiesą. Tačiau arabas susirūpinęs įsistebeilijo į jį, atrodė lyg pasiruošęs bet kurią akimirką pasiūlyti išgerti taurelę nuo rėmens.

– Vakar buvau nuvažiavęs pas tave į namus. Heimdalo gatvė, šešiasdešimt du. Tavęs neradau.

Padėjėjo skruoste atsirado mažytė vagelė, kuri stebuklingai virto juoko duobute.

– Kokia gėda, Karlai. Turėjai pirmiausia paskambinti.

– Skambinau, bet neatsiliepei.

– Būtų malonu. Gal kitą kartą. Gerai?

– Bet kažkur kitur, tiesa?

Arabas linktelėjo ir nušvito.

– Nori pasakyti, kad susitiksime kur nors mieste? Taip, tai irgi būtų puiku.

– Asadai, norėčiau, kad atsivestum žmoną. Nekantrauju su ja susipažinti. Ir su tavo dukromis.

Padėjėjo veide šmėkštelėjo skausminga išraiška, tarsi žmona būtų paskutinis pasaulyje žmogus, su kuriuo jis norėtų rodytis viešumoje.

– Truputį šnektelėjau su žmonėmis Heimdalo gatvėje.

Skausminga išraiška vėl atsirado, o arabas sutrikęs prisimerkė.

– Tu ten nebegyveni, tiesa? Iš tiesų jau gana seniai. O tavo šeima tame bute niekada negyveno, ar ne? Tai pasakyk man, Asadai, *kur* gyveni?

Arabas skėstelėjo rankomis.

– Butukas labai mažas. Mums neužteko vietos.

– Tokiu atveju, ar neturėjai man pranešti, kad tavo adresas pasikeitė? Ir atsisakyti buto nuomos?

Padėjėjas nuliūdo.

– Tu teisus, Karlai. Padarysiu tai tuoj pat.

– Tai kur *būtent* gyveni?

– Išsinuomojom namą. Dabar jie pigūs. Daug žmonių turi po du būstus. Nekilnojamojo turto rinka, supranti.

– Gerai, Asadai, suprantu. Bet *kur* gyveni? Man reikia adreso.

Padėjėjas nuleido galvą.

– Gerai, Karlai. Mes nuomojamės namą nelegaliai. Kitaip būtų per brangu. Ar galim nenurodyti kitų namų adreso?

– *Kur?*

– Holtėje, Karlai, mažas namelis prie Karalių kelio. Gal galėtum pirma paskambinti? Mano žmona nemėgsta žmonių, kurie užgriūna netikėtai.

Detektyvas linktelėjo. Jis grįš prie šito pokalbio kitą dieną.

– Dar vienas dalykas. Kodėl tavo kaimynai iš Heimdalo gatvės sako, kad tu šiitas? Argi nesakei esąs kilęs iš Sirijos?

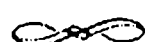
Asadas atkišo mėsingą apatinę lūpą.

– Taip, sakiau. Ir kas?

– Ar Sirijoje yra šiitų?

Arabas kilstelėjo vešlius antakius.

– Žinai, Karlai, – nusišypsojo jis, – šiitų yra visur.

Po pusvalandžio jie stovėjo pasitarimų kabinete kitų penkiolikos pirmadienio ryto niurzglių draugijoje su Larsu Bjornu ir Žmogžudysčių skyriaus viršininku Markusu Jakobsenu viduryje.

Akivaizdu, kad jie atėjo čia ne šiaip sau.

Jakobsenas papasakojo tai, ką pranešė Karlas. „A" skyriuje tokia darbo tvarka. Buvo galima klausinėti.

– Nužudytojo Poulo Holto brolis Trygvė Holtas pranešė Karlui Mjorkui, kad jų grobikas ir Poulo žudikas buvo šeimai pažįstamas, – pasakė Jakobsenas. – Kurį laiką mūsų įtariamasis lankė pamaldas, berniukų tėvo Martino Holto laikomas vietinės Jehovos liudytojų bendruomenės nariams. Visiems atrodė savaime suprantama, kad jis taps bendruomenės nariu.

– Ar turim šio vyro nuotraukų? – paklausė vyresnioji inspektorė Bentė Hansen, buvusi viena artimiausių Karlo bendradarbių.

Pavaduotojas Larsas Bjornas papurtė galvą.

– Bijau, kad ne, bet turim jo apibūdinimą ir vardą: Fredis Brinkas. Tikriausiai netikras. „Q" skyrius jau patikrino ir nerado tokio asmens. Mūsų kolegos švedai Karlshamne siunčia policijos dailininką pas Trygvę Holtą, turėsim palaukti ir pažiūrėsim, kas jiems išeis.

Markusas Jakobsenas stovėjo prie lentos ir rašė reikšminius žodžius.

– Taigi tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt šeštųjų metų vasario šešioliktąją jis pagrobia du berniukus. Penktadienis, ta pati

diena, kai Poulas pasikvietė savo jaunesnįjį brolį Trygvę į inžinerijos koledžą Balerupe, kur studijavo. Šitas Fredis Brinkas privažiuoja prie jų melsvu furgonu juokdamasis, kad jie taip netikėtai susitiko toli nuo Grestedo. Pasisiūlo juos pavėžėti. Deja, Trygvė negalėjo tiksliau apibūdinti furgono, tik tiek, kad jis buvo aptakus priekyje ir kampuotas gale. Berniukai susėda priekyje, o po kurio laiko jis įsuka į nuošalų keliuką ir apsvaigina juos elektra. Tiksliai nežinom, bet tikriausiai naudojo kažkokį elektrošoko ginklą. Tada nusikaltėlis įmeta juos į furgono galą ir prispaudžia prie veidų skudurą, matyt, suvilgytą chloroformu arba eteriu.

– Gal čia galėčiau pridurti, kad Trygvė Holtas ne visai suvokė, kas vyksta, – įsiterpė Karlas. – Dėl elektrošoko jis buvo tik pusiau sąmoningas, o vėliau brolis ne kažin kiek galėjo jam pasakyti, nes grobikas lipniąja juosta užklijavo jiems burnas.

– Iš tikro, – tęsė Jakobsenas. – Bet ar aš teisus, manydamas, kad Poulas jaunesniajam broliui užsiminė, jog jie važiavo apie valandą, nors neturėtume atmesti klaidos tikimybės? Berniukas sirgo kažkokios formos autizmu ir ne visada aiškiai suvokė tikrovę, nepaisant išskirtinio intelekto.

– Galbūt tai Aspergerio sindromas? Galvoju apie žodžių parinkimą laiške ir apie tai, kad jis nurodė tikslią datą net jiems esant tokioje baisioje padėtyje. Ar tai tipiška? – paklausė Bentė Hansen, laikydama paruoštą rašiklį.

– Taip, galbūt, – linktelėjo Žmogžudysčių skyriaus viršininkas. – Pasiekęs kelionės tikslą grobikas paliko berniukus valčių pašiūrėje, kurioje smarkiai atsidavė derva ir pūvančiais dumbliais. Patalpa buvo gana ankšta, vyrui pakako erdvės stovėti tik pasilenkus. Turbūt ji skirta laikyti baidarėms ir kajakams, o ne irklinėms ar burinėms valtims. Nusikaltėlis ten laikė berniukus keturias, gal penkias dienas, kol nužudė Poulą. Tiksliai nežinoma, kiek laiko praėjo. Turime ne-

pamiršti, kad Trygvė tuo metu buvo tik trylikos ir labai išsigandęs. Tad daugiausia laiko praleido miegodamas.

– Jokių vietovės objektų, pagal kuriuos būtų galima orientuotis? – paklausė Pėteris Vestervigas, vienas iš Vigo skyriaus vyrukų.

– Jokių, – atsakė Jakobsenas. – Grobikas vedė berniukus į pašiūrę užrištomis akimis. Nors jie nieko nematė, Trygvė tvirtina girdėjęs kažkokį duslų ūžesį, kurį galėjo skleisti vėjo turbinos. Belaisviai dažnai jį girdėdavo, tik ne visada garsiai. Matyt, tai buvo susiję su vėjo kryptimi ir kitais meteorologiniais veiksniais.

Žmogžudysčių skyriaus viršininkas nukreipė žvilgsnį į tuščią cigarečių pakelį ant stalo. Dabar jis priartėjo prie esmės ir turėjo atgauti energiją. Gerai.

– Žinom, – tęsė Jakobsenas, – kad ta valčių pašiūrė pastatyta seklumoje, tikriausiai ant polių. Trygvė sako, kad po grindų lentomis teškeno vanduo. Įėjimas atrodė iškeltas apie pusmetrį nuo žemės, taigi žmogus į patalpą žemomis lubomis turėjo įeiti keturpėsčias. Trygvės nuomone, pašiūrė skirta baidarėms ar kajakams, nes ten vis dar buvo laikomi baidarių irklai. Taip pat jis mano, kad namelis pastatytas iš kitokios medienos, nei paprastai naudojama Skandinavijoje. Vaikinas prisimena, jog ji buvo labai šviesi ir kitokios struktūros, bet vėliau apie tai daugiau sužinosim. Mūsų senas draugas Laursenas iš teismo ekspertizės rado šipulėlį, įstrigusį popieriuje, ant kurio Poulas Holtas rašė laišką. Matyt, jis nuo atplaišos, naudotos vietoj rašiklio. Šiuo metu jį tiria ekspertai, taigi bus aišku, iš kokios medienos pastatyta pašiūrė.

– Kaip buvo nužudytas Poulas? – paklausė vienas iš vyrų gale.

– Trygvė nežino. Kai tai įvyko, jam ant galvos buvo užmautas drobinis maišas. Jis išgirdo kažkokį bruzdesį, o kai žudikas maišą nuo galvos nuėmė, brolio jau nebebuvo.

– Tai iš kur jis žino, kad Poulas buvo nužudytas? – neatlyžo tas.

Markusas giliai įkvėpė.

– Užteko vien garsų tai suprasti.

– Kaip?

– Dejonės, blaškymasis, duslus smūgis, o tada tyla.

– Bukas įrankis?

– Taip, gali būti. Karlai, gal norėtum kalbėti toliau?

Dabar visų akys nukrypo į jį. Gražu iš Žmogžudysčių skyriaus viršininko pusės, nors vargu ar bent vienas kolega paplos. Daugumos susirinkusiųjų šiame kabinete nuomone, verčiau Karlas neštų iš čia savo sėdynę ir dingtų kokiame nuošaliame kampe, kur jam ir vieta, geriausia kitame žemyne.

Metams bėgant Mjorkas jiems įgriso iki gyvo kaulo.

Bet jis dėl to nesuko galvos. Po jaudinančių šėlionių vakar naktį iš hipofizės per kūną vis dar sklido hormonų virpuliai. Šie malonūs pojūčiai, sprendžiant iš dabar į jį vėpsančių gižių veidų, buvo tik jo privilegija.

Jis atsikrenkštė.

– Nužudęs Trygvės brolį, nusikaltėlis jam nurodė, ką sakyti tėvams: kad Poulas negyvas, o tas vyras nedvejodamas vėl žudys, jei tik jie kam nors papasakos apie tai, kas įvyko.

Mjorkas sugavo Bentės Hansen žvilgsnį. Ji vienintelė šiame kabinete, rodos, kažkaip reagavo į jo žodžius. Detektyvas jai linktelėjo. Su Bente visada viskas buvo gerai.

– Tikriausiai trylikamečiui berniukui tai buvo siaubingai traumuojanti patirtis, – tęsė jis, kreipdamasis tiesiai į ją. – Vėliau, kai Trygvė grįžo namo, sužinojo, kad žudikas, prieš užmušdamas Poulą, susisiekė su jų tėvais ir pareikalavo milijono kronų išpirkos. Tie pinigai iš tiesų buvo sumokėti.

– Turi omenyje, kad tėvai sumokėjo? – nustebo Bentė Hansen. – Ar tai įvyko prieš, ar po žmogžudystės?

– Kiek mums žinoma, prieš.

– Aš čia nieko nesuprantu, Karlai. Gal gali keliais žodžiais paaiškinti? – įsiterpė Vestervigas. Šiuose sluoksniuose retai pasitaikydavo atvejų, kai kas nors prisipažindavo ko nors nesupratęs. Pagarba jam.

– Gerai. Šeima žinojo, kaip atrodo žudikas, nes jis ateidavo į jų susirinkimus. Tikriausiai jie sugebėtų atpažinti jį ir jo automobilį, taip pat galėtų daugiau ką papasakoti. Jam reikėjo užsitikrinti, kad tie žmonės nesikreips į policiją, o jo pasirinktas būdas buvo paprastas ir baisus.

Pora pareigūnų atsišliejo į sieną, mintimis tikriausiai nuklydo prie kitų bylų, jau sukrautų ant jų stalų. Baikerių ir imigrantų gaujos šiuo metu mąstė ne smegenimis, o kiaušiais. Užvakar Niorebre kilo dar vienas susišaudymas, trečias šią savaitę, taigi skyriaus vyrukai ir taip turėjo darbo iki kaklo. Net greitosios pagalbos automobiliai jau vengia to rajono. Ten visą laiką tvyro grėsmė. Keli Žmogžudysčių skyriaus pareigūnai patys nusipirko lengvas neperšaunamas liemenes, ir netgi čia, pasitarimų kabinete, bent pora vyrų jau vilkėjo jas po marškinėliais.

Karlas iš dalies suprato jų skepticizmą. Kam rūpės laiškas butelyje, parašytas tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt šeštaisiais metais, kai yra tiek darbo? Bet argi dėl to, iš dalies, ne jie patys kalti? Tikriausiai daugiau nei pusė čia susirinkusiųjų balsavo už tas pačias partijas, kurios dabar neapgalvotai stumia šalį tiesiai į srutų duobę su savo policijos reforma ir nevykusia integracijos politika. Taip, tai jų pačių sumauta kaltė. Detektyvas svarstė, ar ši mintis jiems ateina į galvą dirbant vidurnaktį, kai jų žmonos guli svajodamos apie prie jų prisiglaudžiančius ir šildančius vyrus.

– Grobikas išsirenka šeimą, turinčią daug vaikų, – tęsė Karlas žvalgydamasis tų, į kuriuos verta kreiptis. – Šeimą, kuri gyvena tam tikra prasme atsiskyrusi nuo visuomenės. Šeimą, kurios įpročiai

giliai įsišakniję, o gyvenimas labai suvaržytas. Šiuo atveju buvo turtinga Jehovos liudytojų šeima. Turtai ne pasakiški, bet vis dėlto gana nemaži. Nusikaltėlis pasirenka du vaikus, kurie šeimoje džiaugiasi ypatinga padėtimi. Pagrobia abu, o kai sumokama išpirka, vieną nužudo. Dabar šeima žino, ką jis gali. Žudikas jiems grasina, žada nužudyti dar vieną vaiką be perspėjimo, jei įtars, kad jie kreipėsi į policiją, papasakojo apie tai savo bažnyčioje arba jei bandys jį kaip nors susekti. Paskui jis šeimai grąžina antrąjį vaiką. Jie prarado milijoną, bet kiti vaikai tebėra gyvi. Šeima laiko liežuvius prikąstus, nes bijo, kad žudikas sugrįš, ir nori vėl gyventi kiek įmanoma normaliau.

– Bet vaikas žuvęs! – sušuko Bentė Hansen. – O kaip jų aplinkos žmonės? Juk tikrai kas nors pastebėjo, kad vieno vaiko nebėra?

– Teisingai. Kažkas turėjo pastebėti. Bet tokioje uždaroje bendruomenėje vargu ar kas nors reaguotų išgirdę, jog vaikas išsiųstas religiniais sumetimais, net jei tokie sprendimai paprastai priimami susirinkime. Paaiškinimas, kad vaikas buvo atskirtas nuo šeimos, būna labai įtikinamas daugelyje religinių bendruomenių. Iš tikrųjų nemažai jų tiesiog uždraudžia bet kokius kontaktus su atskirtaisiais nariais ir vien dėl to niekas nė nebandytų su jais susisiekti. Šiuo atžvilgiu bendruomenė būna labai vieninga. Po Poulo Holto nužudymo šeima paskelbė, kad jis atskirtas. Jie teigė išsiuntę berniuką dėl netinkamo elgesio. Štai ir viskas, niekas nieko neklausinėjo.

– O kaip dėl tų, kurie nepriklausė bendruomenei? Juk tikrai kam nors kilo abejonių?

– Reikia manyti, kad taip. Bet dažnai šie žmonės neturi jokių kontaktų už bendruomenės ribų. Štai kodėl žudiko aukų pasirinkimas toks velniškas. Šiuo atveju Poulo dėstytoja iš tiesų susisiekė su šeima, bet atsimušė kaip į sieną. Juk negali priversti studento tęsti studijas, jei jis nusprendė išeiti, tiesa?

Kabinete buvo tylu. Visi suprato padėtį.

– Gerai, mes žinom, ką jūs galvojat, ir mes galvojam taip pat, – padėjėjas Larsas Bjornas apžvelgė susirinkusiųjų veidus. Kaip visada, stengėsi pasirodyti svarbesnis nei yra. – Toks rimtas nusikaltimas tokioje uždaroje bendruomenėje kaip ši, o apie jį nebuvo pranešta, tai reiškia, kad jis galėjo būti įvykdytas daugiau nei kartą.

– Klaiku, – tarė vienas iš naujokų.

– Tai policijos būstinė kaip tik jums, – atšovė Vestervigas, nors neabejotinai pasigailėjo ištrūkusių žodžių, kai jį pervėrė piktas Jakobseno žvilgsnis.

– Turiu pabrėžti, kad kol kas negalim daryti jokių stulbinamų išvadų, – tarė Žmogžudysčių skyriaus viršininkas. – Taigi mes nesikalbėsime su žiniasklaida, kol nesusidarysime aiškesnio vaizdo. Supratot?

Visi pritariamai linktelėjo, ypač Asadas.

– Tai, kas vėliau vyko šeimoje, tik iliustruoja, kaip žudikas juos buvo įbauginęs, – tęsė Jakobsenas. – Karlai?

– Pasak Trygvės Holto, šeima persikėlė į Lundą Švedijoje praėjus vos savaitei po to, kai jį paleido. Paskui šeimos nariams buvo nurodyta niekada nebeminėti Poulo vardo.

– Tai turėjo būti nelengva jo jaunesniajam broliui, – pastebėjo Bentė Hansen.

Karlas įsivaizdavo Trygvės veidą ir pritariamai linktelėjo.

– Juos apimdavo paranoja dėl žudiko grasinimų, vos tik išgirsdavo kalbant daniškai. Šeima vėl kraustėsi iš Skonės į Blekingę, paskui dar du kartus keitė gyvenamąją vietą, kol įsikūrė dabartiniuose namuose Halabro. Visi šeimos nariai gavo aiškius nurodymus namuose niekada nekalbėti daniškai ir niekada su niekuo nebendrauti už jų religinės bendruomenės ribų.

– O Trygvė protestavo? – paklausė Bentė Hansen.

– Iš tikrųjų protestavo dėl dviejų priežasčių. Pirma, jis nesiliovė kalbėti apie Poulą. Labai mylėjo brolį ir kažkokiu būdu save įtikino,

kad Poulas paaukojo dėl jo gyvybę. Antra, Trygvė beviltiškai pamilo merginą, kuri nebuvo Jehovos liudytoja.

– Taigi tada jis buvo atskirtas, – pridūrė Larsas Bjornas, praėjus kelioms sekundėms nuo akimirkos, kai paskutinį kartą girdėjo savo nepakenčiamą balsą.

– Būtent. Trygvė buvo atskirtas, – vėl tęsė Karlas. – Jau trejus metus gyvena ne bendruomenėje. Įsikūrė už kelių kilometrų nuo jos, džiaugiasi merginos draugija, įsidarbino pardavėju medienos parduotuvėje Belganete. Nei jo artimieji, nei kiti vietinės sektos nariai su juo nepalaiko ryšių, nors jis dirba netoli šeimos namų. Iš tiesų jie kalbėjosi tik kartą, kai aš susiekiau su šeima. Ta proga tėvas darė viską, ką galėjo, kad įtikintų Trygvę laikyti liežuvį už dantų. Vaikinas tai ir darė iki tos akimirkos, kai parodžiau laišką, kurį jo brolis išsiuntė butelyje. Laiškas jį nustebino ir nuliūdino. Kitaip tariant, sugrąžino Trygvę į tikrovę.

– Ar po vaikų pagrobimo šeima dar ką nors girdėjo apie žudiką? – paklausė kažkas iš susirinkusiųjų.

Karlas papurtė galvą.

– Ne, ir nemanau, kad kada nors išgirs.

– Kodėl?

– Jau praėjo trylika metų. Spėju, kad jis turi kitų reikalų.

Vėl stojo tyla. Jie girdėjo tik nepaliaujamą Lizos plepėjimą už durų. Kažkas turėjo atsakinėti į telefonų skambučius.

– Karlai, gal yra kokių įrodymų, kad panašių nusikaltimų galėjo būti ne vienas? Ar pasidomėjai?

Detektyvas su dėkingumu pažvelgė į Bentę Hansen. Šiame kabinete ji buvo vienintelė, su kuria jis per visus tuos metus nebuvo susikivirčijęs, ir tikriausiai vienintelis visame skyriuje žmogus, kuriam niekada nereikėjo ypatingai pasireikšti. Ji viena iš draugų, be jokios abejonės.

– Nurodžiau Asadui ir Yrsai, laikinai pavaduojančiai Rouzę, susisiekti su atsimetėlių nuo įvairių sektų rėmimo grupėmis. Jeigu mums pasiseks, gausim informacijos apie vaikus, kurie buvo atskirti ar tiesiog patys paliko bendruomenę. Naudos bus nedaug, bet jei priartėsim tiesiogiai prie bendruomenių, jos atsitvers nuo mūsų aklina siena.

Pora vaikinų žvilgtelėjo į Asadą, atrodantį taip, tarsi būtų ką tik išlipęs iš lovos, nors ir apsirengęs.

– Gal geriau tai palikti profesionalams, žmonėms, išmanantiems savo darbą? – pasiūlė vienas iš jų.

Karlas nutraukė svarstymus.

– Kas tai pasakė?

Vienas iš susirinkusiųjų išėjo į priekį. Jo vardas buvo Pasgordas. Sunkus atvejis. Gerai atliekantis savo darbą, bet vienas tų, kurie, vos išvydę televizijos kamerą, braunasi duoti interviu. Galbūt tikisi po kelerių metų perimti vadovavimą. Kas nors turėtų pasirūpinti, kad jis neturėtų tokios galimybės.

Mjorkas prisimerkė.

– Gerai, gudruoli, gal norėtum pasidalyti savo išskirtinėmis žiniomis apie Danijos religines sektas ir panašias bendruomenes, kurioms ypač gresia tapti tokio nusikaltėlio, kaip tas, kuris nužudė Poulą Holtą, taikiniais? Gal dabar išvardyk bent kelias? Tarkim, pradžiai kokias penkias?

Pasgordas bandė išsisukti, bet kreiva Jakobseno šypsena privertė jį kalbėti.

– Hmm! – jis apsižvalgė. – Jehovos liudytojai. Baptistai, manau, ne sekta, bet dar yra munistai... scientologai... satanistai ir... Tėvo brolija, – jis pergalingai pažvelgė į Karlą, paskui manieringai linktelėjo visiems susirinkusiesiems.

Karlas apsimetė nustebęs.

– Gerai, Pasgordai, tu teisus sakydamas, kad baptistai ne sekta, bet satanistai irgi ne, nebent turėtum omenyje Šėtono bažnyčią. Taigi vienos sektos dar neįvardijai. Turi ką pridurti?

Vyrukas susimąstęs patempė lūpas. Mintyse šmėkščiojo didžiosios pasaulio religijos, tik jos čia netiko. Karlas beveik matė be garso tariamus jų pavadinimus. Galų gale jis ištarė atsakymą ir sulaukė pavienių plojimų:

– Dievo vaikai.

Mjorkas taip pat paplojo, nors ir trumpai.

– Puiku, Pasgordai, užkasim karo kirvį. Šioje šalyje yra daug daugiau sektų, religinių judėjimų ir laisvųjų bažnyčių, nei galėtum pamanyti, ir daugumos jų pavadinimai nėra gerai žinomi, – jis atsigręžė į padėjėją: – Ar taip, Asadai?

Mažasis žmogutis papurtė galvą.

– Ne, pirmiausia reikia pasiruošti.

– Ar pasiruošei?

– Dar nebaigiau, bet galiu paminėti kelias sektas, jei tai svarbu, – jis pažvelgė į Žmogžudysčių skyriaus viršininką, tas linktelėjo.

– Na, tokiu atveju tai būtų kvakeriai, Martino bendruomenė, sekmininkai, *Satja Sai Baba*, Motinos bažnyčia, evangelistai, Kristaus brolija, NSO kosmologai, teosofai, *Hare Krišna*, *Transcendentinė meditacija*, šamanistai, *Emino principas*, *Moralės sargai*, *Ananda Marga*, Jeso Bertelseno judėjimas, Brahmos Kumari sekėjai, *Ketvirtasis kelias*, *Gyvenimo žodis*, *Ošas*, *Naujasis amžius*, tikriausiai Atsimainymo bažnyčia, *Naujieji pagonys*, *Mokytojo šviesoje*, *Auksinis ratas* ir galbūt dar *Vidinė misija*, – arabas giliai įkvėpė, vėl pripildė plaučius oro.

Šį kartą niekas neplojo. Visi suprato, kad ekspertizė buvo išsami.

– Ačiū, Asadai, – Mjorkas vos pastebimai šyptelėjo. – Kaip sakiau, religinių bendruomenių yra daug ir įvairių. Be to, nemažai jų

garbina arba lyderį, arba bendruomenę taip, kad po kurio laiko automatiškai įsitraukia į bendruomenės veiklą ir tampa artima grupe. Turint tinkamas sąlygas, tokiam psichopatui, kaip Poulo Holto žudikas, pasirinkimas tikrai didelis.

Žmogžudysčių skyriaus viršininkas išėjo į priekį.

– Dabar išgirdot naujausią informaciją, susijusią su šia žmogžudystės byla. Ji nepriklauso mūsų rajono jurisdikcijai, nors yra gana artima. Kol kas paliksim viską taip, kaip yra, ir leisim Karlui su padėjėjais dirbti toliau, – jis pasisuko į detektyvą. – Jei reikės pagalbos, ateik pas mane.

Jakobsenas atsigręžė į Pasgordą, abejingai primerkusį šaltas akis.

– O tave, Pasgordai, norėčiau pagirti už pavyzdinį entuziazmą. Džiaugiuosi, kad manai, jog skyrius pakankamai gerai aprūpintas tirti šią bylą, bet mes trečiame aukšte turime sutelkti dėmesį į tas bylas, kurias jau tiriame. Sakyčiau, pakanka darbo, tiesa?

Tam idiotui teko linktelėti. Kitaip būtų atrodęs dar kvailiau.

– Kadangi esi taip tvirtai įsitikinęs, kad geriau bylą tirti mums, o ne „Q“ skyriui, gal turėtume atkreipti į ją dėmesį. Sakyčiau, galėtume skirti vieną žmogų. Tas žmogus, Pasgordai, būsi tu, jei jau esi toks uolus.

Karlas išsižiojo, buvo netekęs žado. Negi iš tiesų jiems teks dirbti su šituo puspročiu?

Vienintelio Markuso Jakobseno žvilgsnio užteko dilemai perprasti.

– Kiek suprantu, ant popieriaus, kuriame buvo parašytas laiškas, rastas prilipęs žuvies žvynas. Taigi, Pasgordai, gal galėtum išsiaiškinti, kokia ten žuvis ir ar tokios rūšies žuvų galima rasti valandos kelio spinduliu aplink Balerupą?

Jis nekreipė dėmesio į išgąstingą Karlo išraišką.

– Dar vienas dalykas, Pasgordai. Nepamiršk, kad ta vieta galbūt yra netoli vėjo turbinų ar kažko, sukeliančio panašų triukšmą.

Nesvarbu, koks to triukšmo šaltinis, jis turėjo ten būti tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt šeštaisiais. Supranti?

Mjorkas su palengvėjimu atsiduso. Kai kuriuos darbus jis su malonumu perleistų tokiems kaip Pasgordas.

– Taip, bet aš neturiu laiko, – prieštaravo tas. – Mes su Jorgenu turim aplankyti daug namų Sundbio rajone.

Žmogžudysčių skyriaus viršininkas pažvelgė į milžiną, kiūtantį kitame kabineto gale. Jorgenas linktelėjo. Tai tiesa.

– Na, jam porą dienų teks išsiversti vienam, – atsakė Markusas. – Tiesa, Jorgenai?

Aukštaūgis nepatenkintas gūžtelėjo pečiais. Šeima, beviltiškai laukianti, kol jų sūnaus užpuolikai bus atiduoti į teismą, tikriausiai irgi neapsidžiaugs.

Jakobsenas atsigręžė į Pasgordą.

– Dviejų dienų turėtų užtekti, kaip manai?

Žmogžudysčių skyriaus viršininkas pasakė, ką galvoja.

Jei nori ką nors apspjauti, žiūrėk, kad vėjas pūstų tau į nugarą.

25

Atsitiko blogiausia, kas galėjo atsitikti. Rachelė buvo priblokšta. Tarp jų atsirado šėtonas ir nubaudė už pasileidimą. Kaip ji galėjo leisti visiškai nepažįstamam prašalaičiui pasiimti du mylimus vaikus, ir dar šventą dieną? Vakar visai šeimai reikėjo ramiai užsiimti Biblijos skaitymais, ruošiantis sekmadienio palaimai. Per ramybės valandą jie turėjo sudėti rankas ir leisti Dievo motinos dvasiai apglėbti juos bei suteikti ramybę.

O dabar? Dievo ranka smogė tarsi žaibas. Jie pasidavė visoms pagundoms, kurioms atsispyrė Švenčiausioji Mergelė Marija. Meilikavimai, velnio apgaulė, tušti žodžiai.

Jie netruko susilaukti bausmės. Magdalena ir Samuelis pateko į nusidėjėlio nagus. Praslinko diena ir naktis, o tėvai nieko negalėjo padaryti.

Rachelė juto apmaudą. Lygiai tokį pat, kaip tada, kai ją išprievartavo ir niekas neatėjo į pagalbą. Tiktai tada moteris galėjo kai ką padaryti. Dabar buvo bejėgė.

– Turi surinkti pinigus, Jozue, – maldavo ji. – Privalai!

Vyras atrodė liguistas. Akių baltymai beveik nesiskyrė nuo išblyškusio veido.

– Bet mes jų neturim. Juk žinai, kad užvakar sumokėjau savanoriškus mokesčius. Milijoną nuo palūkanų, kaip visada darom, – jis užsidengė veidą rankomis. – Kaip visada darom, vardan Jėzaus. Kaip visada!

– Jozue, girdėjai, ką tas vyras kalbėjo telefonu. Jei nesurinksim pinigų, jis nužudys vaikus!

– Turim eiti į bendruomenę.

– NE! – Rachelė suriko taip garsiai, kad gretimame kambaryje pravirko jauniausioji dukra. – Jis pagrobė mūsų vaikus ir dabar *tu* juos susigrąžinsi, ar supranti? Jeigu kam nors prasitarsi, daugiau niekada jų nebepamatysim. Esu tuo įsitikinusi.

Vyras atsigręžė.

– Iš kur gali žinoti, Rachele? Gal jis blefuoja. Gal turėtume kreiptis į policiją.

– Ką tu žinai apie policiją? O jeigu policininkai velnio pasamdyti? Ir kaip gali būti tikras, kad *jis* nesužinos? Kaip gali būti *tikras?*

– Tada lieka mūsų draugai. Bendruomenės žmonės saugos paslaptį. Kartu surinktume tuos pinigus.

– Kas, jei jis bus netoliese, kai pas juos eisi? Kas, jei tarp mūsų turi padėjėjų? Jis buvo taip arti mūsų, o vis dėlto nesugebėjome jo perprasti. Ar gali būti įsitikinęs, kad nėra daugiau tokių kaip jis? Kaip, Jozue?

Ji atsigręžė į jauniausiąją dukterį. Mergaitė apsipylusi ašaromis stovėjo tarpduryje, laikydamasi staktos.

Vyras turėjo rasti išeitį.

– Jozue, turi ką nors daryti, – pakartojo Rachelė, pakildama nuo stalo. Ji priklaupė prie dukters ir laikė jos galvą tarp delnų.

– Nenusimink, Sara. Jėzaus motina saugos Magdaleną ir Samuelį. Bet reikia melstis, kad jie būtų išgelbėti. O jeigu tai, kas įvyko, yra bausmė, nes padarėm kažką nederamo, tada melsdamiesi turėtume sulaukti atleidimo. Štai ką turi daryti, vaikeli.

Motina pastebėjo mergaitės reakciją paminėjus atleidimą. Kaip jo troško dukros akys. Ji norėjo kažką pasakyti, bet nepravėrė burnos.

– Kas negerai, Sara? Nori kažką pasakyti mamytei?

Vaiko burna persikreipė, lūpos ėmė virpėti. Kažkas nedavė jai ramybės.

– Ar tai turi ką nors bendra su tuo vyru?

Mergaitė linktelėjo ir paplūdo ašaromis.

Rachelė nejučiomis sulaikė alsavimą.

– Ką? *Pasakyk man!*

Mergaitė išsigando netikėtai šiurkščiai nuskambėjusių motinos žodžių, bet prabilo.

– Padariau kai ką, ko liepei nedaryti.

– Ką, Sara? Sakyk mamytei.

– Žiūrėjau nuotraukų albumą per ramybės valandą, kai jūs visi virtuvėje skaitėt Bibliją. Labai atsiprašau, mamyte. Žinau, kad negerai padariau.

– O, Sara, – Rachelės veide atsispindėjo nusivylimas. – Ar tai viskas?

Dukra papurtė galvą.

– Mačiau nuotrauką to vyro, kuris pagrobė Magdaleną ir Samuelį. Ar dėl to taip atsitiko? Ar todėl, kad jis yra velnias, o aš į jį žiūrėjau?

Motina giliai įkvėpė. Šito ji nežinojo.

– Sakai, ten yra jo nuotrauka?

Sara šniurkštelėjo.

– Taip, prie bendruomenės salės, kai mes visi fotografavomės per Joanos ir Dinos priėmimą į bendruomenę. Jis tikrai yra toje nuotraukoje.

– Kur ta nuotrauka, Sara? Noriu tuoj pat ją pamatyti!

Mergaitė paklusniai parodė albumą ir ištraukė nuotrauką.

Rachelė nusiminė. Bevertė, pagalvojo ji. Jokios naudos.

Moteris su pasibjaurėjimu pažiūrėjo į nuotrauką, ištraukė iš įmautės, guosdama paglostė dukrai galvą, pasakė, kad jai atleista. Tada grįžo į virtuvę ir tėškė ją ant stalo priešais kėdėje susmukusį vyrą.

– Štai mūsų kankintojas, Jozue, – moteris bakstelėjo pirštu į vos matomą galvą galinėje eilėje. Jis sugebėjo atsistoti pusiau pasislėpęs už priekyje stovinčio vyro ir buvo nusisukęs nuo fotografo. Jei nebūtų žinojusi, kad čia jis, nebūtų atpažinusi.

– Rytą pirmiausia nueisi į mokesčių inspekciją ir pasakysi, kad mokėdamas suklydai. Pasakyk jiems, kad turim tuoj pat susigrąžinti pinigus, kitaip bankrutuosim. Ar supranti, Jozue? Rytą pirmiausia pas juos.

Išaušo pirmadienio rytas. Ji žiūrėjo pro langą į aušrą, sutviskusią virš Dolerupo bažnyčios. Pro ryto miglą skverbėsi ilgi, akinantys saulės spinduliai. Ištiesta Dievo ranka visa didybe. Kaip jis galėjo iš jos pareikalauti nešti tokį kryžių? Ir kaip ji leido sau net užduoti tokį klausimą? Viešpaties keliai nežinomi. Rachelė tai suvokė.

Ji tvirtai sučiaupė lūpas, taip sulaikydama ašaras, sunėrė rankas ir užsimerkė.

Meldėsi visą naktį, lygiai taip pat, kaip tai dažnai darydavo būdama rami, tarp bendruomenės narių, bet šį kartą ramybės nebuvo. Tai išbandymo laikas, Jobo lemties laikas, ir skausmas atrodo begalinis.

Iki to meto, kai saulė jaukiai įsikūrė tarp debesų, o Jozuė išvažiavo į vietinę valdžios įstaigą pabandyti atgauti savanoriškai sumokėtus mokesčius, jėgos ją buvo beveik apleidusios.

– Juozapai, šiandien neik į mokyklą ir prižiūrėk seseris, – tarė ji vyriausiajam sūnui. Jai reikėjo, kad Mirjama su Sara netrukdytų, turėjo susitvardyti.

Kai Jozuė grįš, su Dievo valia jie turės pinigus. Jiedu sutarė, kad jis pateiks čekį *Vestjysk* bankui ir nurodys paskirstyti lėšas po įvairias sąskaitas *Nordea, Danske, Jyske* bankuose, taupomajame *Kronjylland* banke bei *Almindelig Brand* banke. Trumpai tariant, taip jie iš kiekvieno banko galėtų pasiimti maždaug po šimtą šešiasdešimt penkis tūkstančius kronų grynaisiais, nesukeldami įtarimų. Visus naujus banknotus reikės ištepti, suglamžyti ir sumaišyti su panaudotais iš kitų sąskaitų, kad tas vaikus pagrobęs išgama jų neįtartų bandymu įkišti jam žymėtus pinigus.

Rachelė užsisakė bilietus į vakarinį *InterCity* traukinį, atvykstantį į Odensę devynioliktą valandą dvidešimt devynios minutės, tada į Kopenhagos ekspresą. Paskui ji laukė vyro. Tikėjosi, kad Jozuė sugrįš tarp dvyliktos ir pirmos valandos, bet jis grįžo pusę vienuoliktos.

– Pinigai, Jozue. Ar gavai pinigų? – paklausė žmona, nors jau iš vyro veido suprato, kad jam nepasisekė.

– Ne taip paprasta, Rachele. Aš tai žinojau, – atsakė jis silpnu balsu. – Vietiniai valdininkai buvo paslaugūs, bet sąskaita priklauso mokesčių inspekcijai, taigi prireiks laiko. Tai taip baisu.

– Atkakliai prašei, Jozue, tiesa? Pasakyk, ar atkakliai prašei? Mes neturim visos dienos laiko. Bankai užsidaro ketvirtą, – ji buvo apimta nevilties. – Ką jiems pasakei? Papasakok!

– Sakiau, kad turiu susigrąžinti pinigus. Suklydau sumokėdamas. Sakiau, turim problemų su mūsų informacine sistema ir praradom mokesčių valdymo kontrolę. Pinigai pateko ne į tas sąskaitas, prekyraščiai dingo sistemoje. Sakiau, kad šįryt mums skambino tiekėjai ir grasino nutraukti su mumis sutartį, jei nesumokėsim skolos. Paaiškinau, jog dėl finansų krizės jie patiria sunkumų, todėl greitai

pareikalaus grąžinti kombainus ir parduos juos kitiems su nuolaida. Sakiau, kad neteksim ilgalaikės nuomos ir tai kainuos mums didelius pinigus, o mes taip pat išgyvenam sunkius laikus.

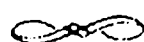
– O Viešpatie. Jozue, ar reikėjo viską taip supainioti? Kam?

– Tik tai man atėjo į galvą, – jis sunkiai atsisėdo ir numetė ant stalo tuščią portfelį. – Man taip pat sunku, Rachele. Negaliu blaiviai mąstyti. Naktį visai nemiegojau.

– Dieve brangus, ką mums daryti?

– Turim kreiptis į bendruomenę. Ką dar galime padaryti?

Žmona tvirtai sučiaupė lūpas, vėl pagalvojo apie Magdaleną ir Samuelį. Vargšai nekalti vaikai. Ką gi jie padarė, kad sulaukė tokios bausmės?

Jiedu įsitikino, kad pastorius namie, ir jau rengėsi apsiaustus, ruošdamiesi eiti pas jį, kai suskambo durų skambutis.

Rachelė neketino įleisti svečio, bet vyras nepagalvojęs atidarė duris.

Sutuoktiniai nepažinojo moters, stovinčios ant laiptelių su aplanku rankoje, ir nenorėjo su ja kalbėtis.

– Izabelė Jonson. Esu iš savivaldybės, – prisistatė ji, žengdama į koridorių.

Rachelei sužibo viltis. Moteris atnešė jiems pasirašyti reikalingus popierius. Ji viską sutvarkė. Galų gale gal vyras nebuvo toks kvailas.

– Prašom užeiti. Sėskimės virtuvėje, – tarė ji su palengvėjimu.

– Matau, kad ruošiatės išeiti. Nebūtina kalbėtis dabar. Galiu užeiti rytoj, jei taip bus patogiau?

Susėdus prie virtuvės stalo Rachelė pajuto besitelkiančius debesis. Taigi moteris atėjo čia visai ne dėl to, kad padėtų jiems atgauti

pinigus. Jei taip būtų, ji žinotų, kaip tai skubu. Kodėl iš karto nepasako? Valdininkė prasitarė, kad pokalbį galima atidėti. Apie ką ji nori pasikalbėti?

– Dirbu Informacinių technologijų srityje kaip verslo konsultantų komandos narė. Kolegos man pranešė, kad turite gana rimtų problemų dėl savo sistemų, tad atėjau padėti.

Moteris nusišypsojo ir įteikė jiems vizitinę kortelę: *Izabelė Jonson, IT konsultantė, Viborgo savivaldybė.* Šito jiems mažiausiai reikėjo.

– Atleiskit, – po valandėlės tarė Rachelė supratusi, kad vyras nenori įsikišti. – Labai malonu sulaukti jūsų pasiūlymo, bet bijau, kad dabar mums netinkamas laikas. Mes labai užsiėmę.

Ji manė, kad to pakaks ir moteris atsiprašiusi išeis, bet ta liko sėdėti įsmeigusi akis į stalą, tarsi pririšta prie kėdės. Tarsi būtų norėjusi išnaudoti visas galimybes, kad primestų valdžios teisę visur kišti nosį.

Šeimininkė atsistojo ir metė į vyrą rūstų žvilgsnį.

– Mums reikia eiti, Jozue. Skubam, prisimeni? – ji atsigręžė į viešnią. – Taigi, turim atsiprašyti...

Moteris nepajudėjo iš vietos. Tada Rachelė pastebėjo, kad ji žiūri į nuotrauką, kurią Sara surado albume. Ta nuotrauka, gulinti ant stalo, turėjo jiems priminti, jog kiekviename būryje gali atsirasti Judas.

– Ar pažįstat šitą žmogų? – paklausė viešnia.

Sutuoktiniai sutrikę pažvelgė į ją.

– Kokį žmogų? – paklausė Rachelė.

– Šitą, štai čia, – atsakė ji bakstelėdama pirštu po vyro galva.

Rachelė pajuto pavojų. Lygiai taip pat kaip tą siaubingą popietę kaime netoli Baobli, kai kareiviai klausė kelio.

Balso tonas. Aplinkybės.

Viskas buvo negerai.

– Malonėkite eiti, – paragino ji. – Mes užsiėmę.

Bet moteris nesijudino.

– Ar pažįstat jį? – pakartojo ji.

Dabar ant jų užsiundytas dar vienas velnias. Velnias angelo pavidalu.

Šeimininkė atsistojo priešais ją, prie šonų gniauždama kumščius.

– Žinau, kas jūs. Tuoj pat išeikit. Gal manot, aš nesuprantu, kad jus atsiuntė tas pabaisa? Išeikit. Žinot, kaip mažai laiko mes turim.

Tada ji pasijuto byranti į gabalus. Staiga nebeįstengė sulaikyti ašarų, buvo užvaldyta įniršio ir bejėgiškumo.

– LAUK! – suriko Rachelė užmerktomis akimis, prispaudusi prie krūtinės rankas.

Moteris atsistojo ir uždėjusi jai ant pečių rankas švelniai purtė, kol ji pakėlė galvą.

– Aš nežinau, apie ką jūs kalbat, bet patikėkit, jei kas nors turi priežastį nekęsti šito vyro, tai aš.

Rachelė plačiai atmerkė akis ir pamatė, kad tai tiesa. Už ramaus viešnios žvilgsnio ruseno priešiškumas, sieloje žioravo jo žarijos.

– Ką jis padarė? – paklausė viešnia. – Pasakykit, ką jis jums padarė, ir aš pasakysiu viską, ką apie jį žinau.

Izabelė pažinojo tą niekšą, ir jos susitikimas su juo nebuvo laimingas. Tai akivaizdu. Klausimas, ar ji įstengs jiems pagelbėti. Rachelė tuo abejojo. Tik pinigai gali padėti, ir greitai bus per vėlu.

– Sakykit. Bet paskubėkit, arba mes išeisim.

– Jo vardas Madsas Fogas. Madsas Kristianas Fogas.

Šeimininkė papurtė galvą.

– Mums sakė, kad jo vardas Larsas. Larsas Sorensenas.

Moteris lėtai palingavo galva.

– Gerai, tikriausiai abu vardai išgalvoti. Kai su juo susipažinau, vadinosi Mikeliu Laustu. Bet mačiau dokumentus ir radau adresą, namą, registruotą Madso Kristiano Fogo vardu. Manau, toks jo tikrasis vardas.

Rachelė atsiduso. Nejaugi Dievo Motina išklausė jos maldas? Ji vėl pažvelgė viešniai į akis. Ar ja galima pasitikėti?

– Koks adresas? Kur? – Jozuės veidas įgavo melsvai baltą atspalvį. Akivaizdu, kad jam visko buvo per daug.

– Gyvenvietė šiaurinėje Zelandijoje, netoli Skibiu, vadinama Ferslevu. Turiu tikslų namo adresą.

– Iš kur jūs sužinojot? – Rachelės balsas drebėjo, ji norėjo tuo tikėti, bet ar galėjo?

– Iki šeštadienio Madsas gyveno pas mane. Šeštadienio rytą išgrūdau jį iš namų.

Rachelė giliai alsuodama prisidengė ranka burną. Visa tai buvo taip baisu. Jis atėjo pas juos tiesiai iš šios moters namų.

Apimta stingdančios baimės ji pažvelgė į laikrodį, prisiversdama klausyti moters pasakojimo, kaip tas vyras ją išnaudojo, pavergė savo žavesiu, bet pasikeitė per akimirką.

Rachelė atpažino Izabelės apibūdintą vyrą, ir kai ta baigė pasakoti, pažvelgė į sutuoktinį. Akimirką Jozuė atrodė paskendęs savo mintyse, tarsi bandytų viską nuosekliai sudėlioti. Galų gale jis linktelėjo galva. Reikėtų jai pasakyti, rodė jo akys. Ši moteris mūsų pusėje.

Taigi Rachelė paėmė Izabelę už rankos.

– To, ką jums papasakosiu, niekam negalima sakyti, ar suprantat? Bent jau kol kas. Pasakojam jums, nes manom, kad galit mums padėti.

– Jei čia kažkas nusikalstamo, nieko negaliu pažadėti.

– Taip. Bet mes ne nusikaltėliai. Jis nusikaltėlis, vyras, kurį jūs išvarėt. O tai, ką jis padarė... – ji giliai įkvėpė, ir pirmą kartą pastebėjo,

kad balsas dreba. – Tai, ką jis padarė, yra blogiausia, ką galima padaryti šeimai. Tas niekšas pagrobė du mūsų vaikus. O jeigu jūs kam nors pasakysit, jis juos nužudys. Ar suprantate?

Praėjo dvidešimt minučių. Izabelė dar niekada gyvenime nebuvo taip ilgai ištikta šoko. Vyras, kuris gyveno su ja, kurį ji trumpai laikė galimu gyvenimo draugu, buvo pabaisa, tikriausiai sugebantis padaryti bet ką. Dabar moteris tai suprato, prisiminė jos kūną lietusias jo rankas, truputį per stiprias, ko gero, pernelyg įgudusias. Izabelė suvokė, koks fatališkas galėjo būti Madso atsiradimas jos gyvenime. Burna išdžiūvo prisiminus akimirką, kai pasisakė renkanti apie jį informaciją. Kas, jei jis būtų užpuolęs jai nespėjus pasakyti, jog viską, ką sužinojo, perdavė broliui policininkui? Kas, jei tas vyras būtų supratęs, kad Izabelė blefuoja? Kad ji niekada nė nemanė įvelti brolio į savo erotinio pobūdžio nelaimes?

Ji nedrįso apie tai galvoti.

Jonson žiūrėjo į šiuos žmones ir dalijosi jų skausmu. O, kaip ji nekentė to vyro. Ji prisiekė neleisianti jam išsisukti, kad ir kiek tai kainuotų.

– Klausykit, aš galiu jums padėti. Mano brolis policininkas. Tarnauja kelių policijoje, bet galim jo paprašyti, kad išplatintų jo apibudinimą. Taip per labai trumpą laiką paskleisim žinią po visą šalį. Turiu jo furgono numerį. Galiu viską smulkiai apibūdinti.

Moteris priešais ją papurtė galvą. Ji norėjo sutikti, bet negalėjo.

– Sakiau jums, kad niekam negalite pasakoti. Jūs pažadėjot, – po akimirkos tarė ji. – Dabar liko keturios valandos, kol bankai užsidarys, privalom surinkti milijoną kronų. Negalim ilgiau čia sėdėti.

– Paklausykit. Jei išvyksim dabar, pasieksim jo namus mažiau nei per keturias valandas.

Rachelė vėl papurtė galvą.

– Kodėl manot, kad vaikus jis nuvežė ten? Tai tikrai būtų didžiausia kvailystė, kokią jis galėtų iškrėsti. Mano vaikai gali būti bet kur. Gal jis išgabeno juos į užsienį. Šiais laikais kiekvienas gali išvykti, kur panorėjęs. Ar suprantat, ką sakau?

Izabelė linktelėjo.

– Jūs teisi, – ji pažvelgė į Rachelės vyrą. – Ar turit telefoną?

Tas iš kišenės išsitraukė mobilųjį.

– Štai.

– Ar jis gerai įkrautas?

Jozuė linktelėjo.

– O jūs, Rachele, turit?

– Taip, – trumpai atsakė ji.

– Manau, mums reikia pasidalyti į dvi komandas. Jozuė tegu stengiasi surinkti išpirką, o mes važiuosim į Zelandiją. Reikia vykti tuoj pat!

Sutuoktiniai akimirką žiūrėjo vienas į kitą. Izabelė labai gerai suprato šią neįtikėtiną porą. Ji neturėjo savo vaikų, jau vien šios priežasties pakanka sielvartauti. Kaip pasijustum suvokęs, kad gali netekti brangiausių žmonių, kad tau gali nepavykti jų išgelbėti?

– Mums reikia milijono kronų, – tarė Jozuė. – Pajėgtume surinkti ir daugiau, bet juk negalim tiesiog nueiti į banką ir paprašyti duoti pinigų, tuo labiau grynaisiais. Gal galėjom prieš porą metų, kai viskas buvo kitaip. Bet ne dabar. Vienintelė vieta, kur galim eiti, yra mūsų bendruomenė. Rizikinga, bet tai mūsų vienintelė galimybė gauti pinigų, – jis nekantriai pažvelgė į Izabelę. Alsavo nelygiai, lūpos buvo truputį pamėlusios. – Nebent jūs galėtumėt mums padėti. Manau, galėtumėt, jei panorėtumėt.

Čia ji pirmą kartą išvydo gyvą žmogų, kurio vardas taip gerai buvo žinomas dėl stropiai tvarkomo verslo. Vieną geriausių mokesčių mokėtojų Viborgo savivaldybėje.

– Paskambinkit savo viršininkams, – paprašė jis su liūdesiu akyse. – Paprašykit, kad kreiptųsi į mokesčių inspekciją. Pasakykit jiems, kad suklydom mokėdami savanoriškus mokesčius ir kad jie turi skubiai grąžinti pinigus į mūsų sąskaitą. Ar galit tai padaryti?

Staiga jai teko prisiimti atsakomybę.

Kai tą rytą prieš tris valandas išėjo į darbą, vis dar jautėsi priblokšta. Savijauta buvo prasta, o nuotaika bjauri. Gailėjosi savęs. Dabar tos emocijos beveik dingo. Šią akimirką Izabelė buvo pasiryžusi veikti, padaryti tai, ką reikia.

Net jei dėl to netektų darbo.

– Leiskite man nueiti į kitą kambarį, – tarė ji. – Pasistengsiu viską atlikti kiek įmanoma greičiau, bet tai gali šiek tiek užtrukti.

26

– Taigi, Laursenai, – tarė Karlas buvusiam teismo ekspertizės pareigūnui, pradėdamas pasitarimą. – Dabar mes žinom, kas parašė tą laišką.

– Siaubinga istorija, – giliai atsiduso tas. – Sakai, gavai keletą Poulo Holto daiktų. Jeigu ant jų yra DNR, be jokios abejonės galėsim nustatyti, ar kraujas, kuriuo rašytas laiškas, yra jo. Jei taip, tada, remdamiesi brolio tvirtinimu, kad Poulas buvo nužudytas, turėtume pakankamai įrodymų sudaryti bylai. Darytume prielaidą, kad rasim įtariamąjį. Bet juk žinai – nužudymo byla be lavono visada būna sunkus atvejis.

Jis žiūrėjo į permatomus plastikinius paketus, kuriuos Karlas ištraukė iš stalčiaus.

– Trygvė Holtas man sakė saugojęs kai kuriuos asmeninius brolio daiktus. Jiedu buvo artimi, tad jis pasiėmė juos išsikraustydamas iš namų. Įtikinau Trygvę perduoti tuos daiktus mums.

Laursenas apsivyniojo nosine savo didelę kvadratinę ranką.

– Iš šitų tikriausiai nebus naudos, – tarė jis, atidėdamas į šalį sandalus ir marškinius. – O šita gali būti tinkama.

Jis atidžiau apžiūrėjo kepurę. Paprasta balta beisbolo kepuraitė su mėlynu priekakčiu, ant kurio užrašyta JĖZUS VALDO!

– Tėvai Poului neleido jos nešioti. Bet jis šią kepuraitę mėgo. Dienomis laikė po lova, o naktimis miegodavo ją užsidėjęs.

– Daugiau niekas, be Poulo, jos nenešiojo?

– Atrodo, ne. Trygvės klausiau to paties.

– Gerai, tada čia turim jo DNR, – Laursenas bakstelėjo storu pirštu į porą plaukų, prilipusių kepurės viduje.

– Puikiausia! – šūktelėjo Asadas, išdygęs jiems už nugarų su popierių šūsnimi rankoje. Jo veidas švytėjo kaip liuminescencinė lemputė, tikriausiai ne vien todėl, kad čia atėjo Laursenas. Ką jis dabar atkapstė?

– Ačiū, Laursenai, – tarė Mjorkas. – Žinau, kad virtuvėje gamindamas bulvinius paplotėlius su žuvimi turi darbo iki kaklo, bet reikalai tikrai daug sklandžiau pereina sistemą, jei tu juos išjudini.

Detektyvas paspaudė draugui ranką. Laikas jam nešti sėdynę į valgyklą ir pasakyti Laurseno bendradarbiams, koks puikus vaikinas yra tarp jų.

– Ei, – sušuko buvęs teismo ekspertas, įsmeigęs žvilgsnį į erdvę priešais save. Tada netikėtai žaibiškai švystelėjo ranką link kažko nematomo. Akimirką pastovėjo sugniaužęs kumštį, po to tėškė tą kažką ant grindų lyg teniso kamuoliuką, tuoj pat treptelėjo koja ir nusišypsojo. – Negaliu pakęsti šitų padarų, – tarė tarsi teisindamasis ir žengęs žingsnį atgal parodė sutraiškytą didžiulę mėsinę musę.

Ir išėjo.

Laurseno žingsniams nutolus Asadas džiugiai patrynė rankas.

– Dabar mes sukamės kaip gerai suteptas mechanizmas. Pažvelk į šitą, Karlai.

Padėjėjas numetė popierius ant stalo ir parodė viršutinį lapą.

– Čia yra bendriklis visuose gaisruose.

– Kas toks?

– Bendriklis.

– Bendravardiklis, Asadai. Sudurtinis daiktavardis. Koks bendravardiklis?

– Čia. Netikėtai man dingtelėjo, tikrinant *JPP* sąskaitas. Jie skolinosi pinigus iš bankininkų bendrovės, vadinamos *RJ Invest*, o tai labai svarbu.

Karlas papurtė galvą. Pasaulyje per daug inicialų. Kas per velnias tas *JPP?*

– Ar *JPP* – tai furnitūrą gaminusi įmonė, kuri sudegė Emdrupe?

Padėjėjas linktelėjo ir vėl bedė pirštu į dokumentą, paskui atsigręžė į koridorių.

– Ei, Yrsa, ar ateini? Rodau Karlui, ką mes radom.

Detektyvas suraukė kaktą. Nejaugi ta keista išstypėlė Yrsa, užuot dirbusi savo darbą, užsiėmė kitais dalykais?

Mjorkas išgirdo ją trepsint koridoriumi taip garsiai, kad būtų sugėdinusi ir Amerikos jūrų pėstininkų pulką. Kaip jai taip pavyksta? Sveria daugiausia apie penkiasdešimt penkis kilogramus.

Yrsa įsiveržė pro duris ir nė nesustojusi iškėlė detektyvui prieš akis dokumentus.

– Asadai, ar pasakei jam apie *RJ Invest?*

Tas linktelėjo.

– Štai kas skolino *JPP* prieš pat gaisrą.

– Aš jam tai jau sakiau.

– Gerai. O *RJ Invest* piniginga, – tęsė ji. – Šiuo metu jos paskolų portfelis sudaro daugiau kaip penkis šimtus milijonų eurų. Kaip manot, neblogai kaip tokiai bendrovei, kuri iki du tūkstančiai ketvirtųjų metų net nebuvo įregistruota?

– Penki šimtai milijonų eurų, – susimąstęs ištarė Karlas. – Šiais laikais visi turi tiek pinigų, ar ne?

Jis pagalvojo apie savo tuščią piniginę.

– Iki du tūkstančiai ketvirtųjų *RJ Invest* pinigų neturėjo, skolinosi iš ribotos atsakomybės bendrovės *AIJ*. Ta savo ruožtu tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt penktaisiais skolinosi pradinį kapitalą iš UAB *MJ*, o ši – iš patronuojančiosios bendrovės *TJ*. Matai sąsają?

Gal ji mano, kad jis kvailas, ar ką?

– Ne, Yrsa, nematau. Nebent tik raidę *J*. Bet kuriuo atveju, ką tos raidės reiškia?

Karlas nusišypsojo manydamas, kad ji nežino atsakymo.

– Jankovičius, – sutartinai atsakė padėjėjas ir sekretorė.

Asadas priešais jį ant stalo paskleidė dokumentus. Jiedu patikrino tų keturių bendrovių metines ataskaitas nuo tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt antrųjų iki du tūkstančiai devintųjų. Visos skolinosi pinigų, o skolintojai buvo pabraukti raudonu žymekliu.

Visų pinigus paskolinusių bendrovių pavadinimuose buvo *J* raidė.

– Ar bandot pasakyti, kad už visų tų trumpalaikių paskolų, kurias prieš gaisrą paėmė šios keturios bendrovės, slepiasi ta pati bankininkystės įmonė?

– Taip! – vėl unisonu nuskambėjo atsakymas.

Detektyvas kurį laiką tyrinėjo dokumentus. Tai neabejotinai laimėjimas.

– Gerai, Yrsa, – pagaliau ištarė jis. – Surinkai visą informaciją apie šias keturias skolinusias bendroves. Ar žinom, ką reiškia kitos raidės?

Ji nusišypsojo lyg Holivudo aktorė, neturinti kitų talentų.

– *RJ* – Radomiras Jankovičius. *AIJ* – Abramas Ilija Jankovičius. *MJ* – Milica Jankovič. *TJ* – Tomislavas Jankovičius. Šeimos nariai. Trys broliai ir sesuo Milica.

– Gerai. Ar jie gyvena Danijoje?

– Ne.

– Tada kur?

– Niekur, ką galėtum ištarti, – Yrsa kilstelėjo pečius iki ausų.

Ji ir Asadas atrodė lyg du mokinukai, kuprinėse turintys kažką draudžiamo.

– Ne, tiesą sakant, Karlai, visi keturi mirė prieš kelerius metus, – tarė padėjėjas.

Žinoma, mirė. Ko jis tikėjosi?

– Jie pagarsėjo Serbijoje prasidėjus karui, – paaiškino Yrsa. – Trys broliai ir sesuo, ginklų prekeiviai, susikrovę apvalią sumelę. Labai išdykusi kompanija, – ji krenkštelėjo, Karlas spėjo, kad tai juokas.

Asadas tęsė:

– Suprantama, Yrsa pasakė labai švelniai.

Ką jis darytų be Asado?

Mjorkas įsižiūrėjo į besišypsantį Yrsos veidą, paskui nužvelgė ją nuo galvos iki kojų. Iš kur, po paraliais, ši keista būtybė gavo informaciją? Nejaugi supranta serbiškai?

– Tada spėju, kad jų labai įtartinas kapitalas buvo nukreiptas į legalias paskolų teikimo operacijas Vakarų Europoje. Jei taip, tada, manau, turėtume perduoti bylą kolegoms viršuje, jie kur kas geriau pasiruošę tirti finansinius nusikaltimus.

– Pirmiausia pažvelk čia, Karlai, – Yrsa pasirausė po dokumentus. – Turim šitos ketveriukės nuotrauką. Ji gana sena, bet vis tiek naudinga.

Ji padėjo nuotrauką ant stalo priešais Karlą.

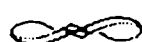
– Gerai, – tarė detektyvas, tyrinėdamas keturių stambių lyg angusų veislės galvijai tipų atvaizdus. – Gana raumeningi. Gal sumo imtynininkai?

– Geriau įsižiūrėk, – paragino Asadas. – Tada suprasi, ką turim omenyje.

Jis nusekė padėjėjo žvilgsnį į nuotraukos apačią. Visi keturi tvarkingai sėdėjo vienoje gretoje prie staltiese padengto stalo. Priešais kiekvieną stovėjo krištolo taurės. Visi keturi laikė rankas ant stalo priešais save, tarsi taip būtų paliepusi griežta motina, stovinti už kadro. Keturios poros stambių rankų – su žiedu ant kiekvienos kairės rankos mažojo piršto. Žiedai buvo beveik įaugę į pirštų audinius.

Karlas pažvelgė į savo padėjėjus, du keisčiausius žmones, vaikštančius šiais niūriais koridoriais. Dabar jie pakylėjo bylą į visai kitą lygmenį. O byla iš tiesų jiems net nepriklausė.

Tarsi keistas sapnas.

Po valandos Karlo rūpestingai apsvarstyta užduočių paskirstymo tvarka vėl buvo sumaišyta. Paskambino viršininko pavaduotojas Larsas Bjornas. Vienas iš jo vyrų nuėjo į archyvą ir nugirdo pokalbį tarp Asado ir tos naujos sekretorės. Kas vyksta? Ar jie rado dar vieną sąsają tarp tų padegimo bylų?

Mjorkas trumpai nusakė padėtį, o pasipūtėlis egocentrikas kitame stalo gale po kas antro žodžio pritariamai mykė, taip rodydamas, kad klausosi.

– Nusiųsk Hafezą al-Asadą į Riodovrę pranešti Antonsenui. Mes toliau tirsim padegimus, bet senomis bylomis turit pasirūpinti patys, jei jau radot siūlo galą.

Nėra ramybės nusidėjėliams.

– Atvirai kalbant, nemanau, kad Asadas norės ten važiuoti.

– Na, tada tau teks nuvykti pačiam, ar ne?

Prakeiktas Larsas Bjornas.

– Tu tikrai kalbi nerimtai, Karlai? Maustai mane? – tarp Asado šerių atsirado ir tuoj pat išnyko žavios duobutės.

– Važiuok automobiliu ir nepamiršk greičio apribojimų, kai įsuksi į Roskildės kelią. Šiandien budi kelių policininkai su savo lazdelėm.

– Dabar galvoju, kad tai iš tiesų labai kvaila. Arba turėtume paimti visas padegimo bylas, arba nė vienos, – jis pabrėžtinai linktelėjo.

Karlas nieko nesakęs padavė jam automobilio raktus.

Kai Asado gimtosios kalbos keiksmų audra nutilo kartu su jo žingsnių aidu ant laiptų, Karlas sudribo ant kėdės ir susimąstęs klausėsi kurtinamos serenados, kurią koridoriuje plėšė Yrsa. Suvokė, kaip jam trūksta Rouzės nebylumo. Bet kuriuo atveju, ką, po velnių, ji *veikia?*

Detektyvas pašoko ant kojų ir išėjo į koridorių.

Žinoma. Ji stovėjo ten, spoksodama į laiško fotokopiją ant sienos.

– Yrsa, dabar tai nebeturi prasmės. Trygvė Holtas jau sakė, kas ten galėtų būti, jis žino geriausiai, tiesa? Ką dar iš to laiško galim sužinoti? Sakyčiau, ne kažin ką. Grįžk į savo kabinetą ir užsiimk kuo nors naudingu, kaip sutarėm.

Ji nesiliovė dainuoti, kol Mjorkas baigė kalbėti.

– Ateik, Karlai, – Yrsa čiupo jį už rankovės ir nusitempė į savo mažą, rausvą pasakų šalį.

Pasodino detektyvą prie Rouzės rašomojo stalo, ant kurio gulėjo Trygvės pasiūlyta laiško iš butelio versijos kopija.

– Pažiūrėk į šitą. Visi sutariam dėl kelių pirmųjų eilučių.

GELBĖKIT
Vasaro 16 1996 mus pagrabė jis mus pagavo Lautropvango autobusų sdotelėje Balerupe – Tas vyras 18. ugio trumpais plaukais

Tiesa?

Karlas linktelėjo.

– Tolau Trygvė siūlo šiuos žodžius.

tamsiomis, bet mėlinomis akimis – Jis turi randą ant dešnio...

– Taip, ir mes vis dar nežinom, kur yra tas randas, – įsiterpė detektyvas. – Trygvė jo nematė, o Poulas jam apie tai neužsiminė. Bet, pasak Trygvės, kaip tik tokį dalyką jo brolis būtų įsidėmėjęs. Galbūt nedideli kitų žmonių keistumai atsvėrė jo paties trūkumą. Šiaip ar taip, tęsk.

Yrsa linktelėjo.

važinėja mėlinu furgonu mama ir tėtis jį pažysta – Fredis o pavardė iš B – Jis grasno mus nutrenkti elektra – jis ketina mus nužuditi –

– Man viskas atrodo tikėtina, – Karlas žiūrėjo į lubas, kur netikėtai atsiradusi dar viena mėsinė musė tarsi juokėsi iš jo. Detektyvas atidžiau patyrinėjo vabzdį. Ar ant sparno yra balta dėmelė? Taip! Ta pati musė, kurią jis bandė sunaikinti taisymo skysčio buteliuku. Kur, po velnių, ji slėpėsi?

– Taigi mes sutariam, kad Trygvė ten buvo, kai visa tai vyko, ir kad jis turėjo sąmonę, – ramiai tęsė Yrsa. – Štai šita ištrauka yra apie ypatingas grobiko žymes, ir jeigu ją sugretinsime su Trygvės pateiktu

jo apibūdinimu, turėsim gana neprastą jo vaizdą. Viskas, ko mums dabar reikia – tai dailininko iš Švedijos nupieštas portretas.

Ji parodė į greta esančias eilutes.

– Dėl jų nesu visiškai tikra. Klausimas, ar čia tikrai parašyta tai, ką mes spėjam. Karlai, gal gali perskaityti garsiai?

– Perskaityti garsiai? Kam, gal pati žadą praradai? – kuo Yrsa jį laiko? Madsu Mikelsenu?*

Ji žaismingai pliaukštelėjo jam per petį, paskui smarkokai gnybtelėjo į ranką.

– Nagi, Karlai. Įsijausi į tekstą.

Jis neryžtingai papurtė galvą ir atsikrenkštė. Yrsa išprotėjusi. Mjorkas perskaitė.

> Jis prispaudė skudurą pirma man prie veido paskui broliui. –
> važevom beveik valanda ir dabar esame prie varndens netoli
> yra vejo turbinos čia smirda – paskubėkit ir atvažiuokit mano
> brolis yra Trygvė – 13 o aš Poulas 18 metų
> POULAS HOLTAS

Yrsa be garso jam paplojo pirštų galais.

– Labai gerai, Karlai. Dabar aš žinau, kad Trygvė visiškai tikras dėl didžiosios teksto dalies, bet ar ta dalis apie vėjo turbinas tau atrodo teisinga? Kai kurie kiti žodžiai, rodos, taip pat gali būti klaidingai suprasti. Kas, jei už tų taškų slypi daugiau, nei mes galėjom įsivaizduoti?

– Poulas su Trygve niekada nesikalbėjo apie garsus. Jie ir negalėjo, nes buvo užklijuotomis burnomis. Bet Trygvė tikrai prisimena kartais girdėjęs duslų ūžesį, – atsakė detektyvas. – Be to, jis sakė, kad

---

* Madsas Mikelsenas (Mads Mikkelsen) – garsus danų aktorius (vert. past.).

Poulas puikiai sugebėdavo susieti garsus ir mechanizmus. Iš tikrųjų ten galėjo būti bet kas.

Karlas prisiminė Trygvę ašarų pilnomis akimis švintančioje Švedijos aušroje antrą kartą skaitantį laišką iš butelio.

– Laiškas padarė Trygvei milžinišką įspūdį. Jis sakė, kad brolis nesirūpindavo sudėti skyrybos ženklus, išskyrus kelis brūkšnius, ir visada rašė taip, kaip kalbėjo. Tvirtino, jog skaitydamas laišką tarsi girdi jį tariantį tuos žodžius.

Detektyvas išmetė iš galvos prisiminimus. Kai Trygvė atsigaus po sukrėtimo, jie pasikvies vaikiną į Kopenhagą.

Yrsa susiraukė.

– Klausei Trygvės, ar ten siautė vėjas, kol jie buvo uždaryti toje valčių pašiūrėje? Ar patikrinai meteorologinės tarnybos duomenis?

– Nori sužinoti, ar vasario viduryje buvo vėjuota? Kada gi nebuvo? Bet kuriuo atveju, turbinos veikia net lengvam vėjeliui dvelkiant.

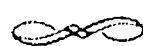
– Vis dėlto, ar patikrinai?

– Patikėk šią užduotį Pasgordui. Jis yra tas, kuris tikrina vėjo turbinas. Tau dabar turiu kitokio darbo.

Ji atsisėdo ant stalo krašto.

– Žinau, ką ketini pasakyti. Nori, kad pasikalbėčiau su žmonių, kurie buvo įtraukti į sektas, paramos grupėmis, tiesa? – Yrsa prisitraukė rankinę ir išsiėmė pakelį traškučių. Nespėjus detektyvui atsakyti, ji išsprogdino pakelyje skylę ir ėmėsi naikinti jo turinį.

Mjorkas negalėjo jos perprasti.

Grįžęs į savo kabinetą Karlas patikrino meteorologinės tarnybos archyvą internete, bet rado tik duomenis nuo tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt septintųjų metų. Paskambinęs į tarnybą paaiški-

– Dar ne, bet patikrinsiu.

– Pataupyk energiją. Pūga šėlo tris dienas iš tų penkių, kai vaikai buvo įkalinti.

– Ką tu sakai.

Tipiškas Pasgordo komentaras.

– Pamiršk vėjo turbinas, Pasgordai. Pūtė labai stiprus vėjas.

– O kaip kitos dvi dienos?

– Trygvė sakė, kad gaudesį girdėjo visą laiką. Gal kiek tylesnį paskutines tris dienas. Tai galima paaiškinti. Jį užgožė pūga.

– Galbūt.

– Tiesiog pamaniau, kad turėtum žinoti.

Karlas tyliai sukikeno. Pasgordas tikriausiai pyksta ant savęs.

– Tau reikės ieškoti kito triukšmo šaltinio, ne vėjo turbinų, – tęsė jis. – Bet vis tiek kažkokio gaudesio. O kaip tas žuvies žvynas? Nieko neišsiaiškinai?

– Ne taip greitai. Jis mikroskopinės biologijos skyriuje. Vandens biologijos poskyryje.

– Mikroskopinės?

– Taip, ar kaip ten jis vadinasi. Jau išsiaiškinau, kad žvynas upėtakio. Klausimas, ar jūros upėtakis, ar fjordo.

– Argi jie nėra visiškai skirtingi?

– Matyt, ne. Atrodo, fjordų upėtakis yra tiesiog jūros upėtakis, kuris tingi plaukti toliau, todėl lieka toje pačioje vietoje.

Karlas supyko. Yrsa, Asadas, Rouzė, o dabar Pasgordas.

– Dar vienas dalykas, Pasgordai. Paskambink Trygvei Holtui ir paklausk, koks buvo oras, kai jie kalėjo valčių pašiūrėje.

Vos tik jis padėjo ragelį, telefonas suskambo.

– Antonsenas, – tarė balsas. Vien dėl tono Karlas sunerimo.

– Tavo Asadas ir Samiras Ghazi čia daužo vienas kitam snukius. Jei nebūtume policininkai, būtų tekę juos kviesti. Greit varyk čia ir pasiimk savo chuliganėlį.

no, koks reikalas, ir uždavė keletą klausimų – jo nuomone, atliko paprastą apklausą ir tikėjosi sulaukti tokių pat paprastų atsakymų.

– Gal galite pasakyti, koks buvo oras kelias dienas nuo tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt šeštųjų vasario šešioliktos?

– Vasario aštuonioliktą šėlo smarki pūga, trims keturioms dienoms praktiškai paralyžiavusi gyvenimą šalyje. Net siena su Vokietija buvo uždaryta. Toks buvo prastas oras, – atsakė moteris kitame laido gale.

– Tikrai? Ar šiaurinėje Zelandijoje irgi?

– Visoje šalyje, bet ypač pustė pietuose. Šiaurėje keliai buvo pravažiuojami daugelyje vietovių.

– Kodėl, po velnių, jie iki šiol nepaklausė apie orą?

– Taigi buvo vėjuota?

– Sakyčiau, taip.

– O kaip vėjo turbinos tokiame vėjyje?

Moteris akimirką patylėjo.

– Klausiat, ar vėjas joms veikti nebuvo per stiprus?

– Ee, manau, taip. Ar turbinos išjungiamos pučiant tokiam vėjui?

– Manau, kad tikrai taip, nors aš nesu šitų dalykų ekspertė. Taip, tuo metu jos buvo išjungtos, kitaip būtų sulaužytos.

Dėkodamas Karlas laisvąja ranka iškratė iš pakelio cigaretę. Tai ką, po galais, vaikai girdėjo, jei vėjo turbinos buvo išjungtos? Žinoma, triukšmą kėlė ir pūga. Jie sėdėjo sušalę valčių pašiūrėje, nieko nematė, todėl tikrai tikėtina, kad girdėjo tik vėją. Galėjo visai nežinoti, jog lauke sninga.

Detektyvas susirado Pasgordo mobiliojo telefono numerį ir jam paskambino.

– Taip, – atsiliepė tas. Net vienintelis skiemuo nuskambėjo nemaloniai. Kai kurie žmonės yra tokie.

– Čia Karlas Mjorkas. Ar patikrinai, koks oras buvo tomis dienomis, kai grobikas laikė vaikus uždarytus?

27

Kai Izabelei Jonson reikėdavo apibūdinti savo auklėjimą, ji visada sakydavo, kad užaugo *Tupperware* indų šalyje. Ją augino du supratingi tėvai geltonų plytų name, o garaže stovėjo *Volvo* automobilis. Eiliniai žmonės su paprastu išsilavinimu ir tokiomis pat, kaip konservatyvios daugumos, pažiūromis. Vaikystė buvo tvarkinga, sterili lyg vakuuminėje pakuotėje. Niekas nesiremdavo alkūnėmis į stalą, o pažaidę bridžą, kortas padėdavo į komodą. Geros manieros prie stalo ir mandagūs rankos paspaudimai. Izabelė baigė mokslus. Jos brolis net užsispyrė atlikti karinę tarnybą, nors ir buvo nuo jos atleistas.

Tačiau ji išbarstė šiuos giliai įsišaknijusius standartus į visas keturias puses, puolusi į sukto vyro glėbį. Arba, šiuo atveju, kai šiek tiek viršydama nustatytą maksimalų greitį apdaužytu du tūkstančiai antrųjų metų *Ford Mondeo* kartu su Rachele lėkė tryliktuoju keliu ir įsuko į E45 magistralę.

Palydovinė navigacijos sistema rodė, kad apytikslis atvykimo laikas bus septyniolika trisdešimt, bet Jonson lengvai atvažiuos anksčiau.

– Turiu pasiūlymą, – tarė ji Rachelei, sugniaužusiai rankoje telefoną. – Ar pažadat nenusiminti?

– Pasistengsiu, – nuskambėjo tylus atsakymas.

– Jeigu nerasim jo ar vaikų šiuo adresu Fersleve, tada, manau, turėsim daryti, kaip jis liepia.

– Žinau, mes apie tai jau kalbėjom.

– Jei norim laimėti daugiau laiko.

– Ką turite omenyje?

Izabelė nekreipė dėmesio į kitų vairuotojų rodomus didžiuosius pirštus, nemažindama greičio lėkė magistrale ir mirksėdama automobilio šviesomis šalino kliūtis priekyje.

– Tai, ką turiu omenyje... tik nesijaudinkit, Rachele. Turiu omenyje, kad mes iš tikrųjų nežinom, ar vaikai bus saugūs, net jei jam sumokėsim. Ar suprantat?

– Manau, jie bus saugūs, – moteris pabrėžtinai ištarė kiekvieną žodį. – Jeigu atiduosim pinigus, jis paleis vaikus. Mes jau per daug apie jį žinom, kad dar labiau rizikuotų.

– Liaukitės, Rachele. Štai ką aš manau. Jeigu sumokėsit išpirką ir susigrąžinsite vaikus, kas po to jus sulaikys, kad nesikreiptumėte į policiją? Ar suprantat, ką bandau pasakyti?

– Esu įsitikinusi, kad jis išvyks iš šalies, kai tik gaus pinigus. Jam nerūpės, ką mes paskui darysim.

– Taip manot? Jis nekvailas. Abi tai žinom. Pabėgimas nėra laisvės garantija. Daugumą tokių sugauna.

– O kokia alternatyva? – Rachelė neramiai pasimuistė sėdynėje. – Prašau, važiuokit lėčiau. Jei sustabdys policija, iš jūsų atims vairuotojo pažymėjimą.

– Tokiu atveju vairuoti teks jums. Manau, išlaikėt vairavimo egzaminą?

– Taip.

– Na, tada viskas gerai, – atsakė Izabelė ir prašvilpė pro išgražintą BMW, pilną jaunuolių, dėvinčių beisbolo kepures atgal atsuktais snapeliais.

– Nėra laiko, – tęsė ji. – Dar noriu pasakyti, kad nežinom, ką grobikas ketina daryti gavęs pinigus, ir niekaip nesužinosim, kaip elgsis, jei išpirka nebus sumokėta. Štai kodėl turim būti per žingsnį priekyje. Privalom perimti iniciatyvą. Ar suprantat?

Rachelė taip energingai papurtė galvą, kad Jonson pastebėjo jos reakciją net įsmeigusi akis į kelią.

– Ne, aš visai nieko nesuprantu.

Izabelė sudrėkino lūpas. Jeigu visa tai pakryps bloga linkme, kalta bus ji. Kita vertus, moteris juto, kad tai, ką dabar pasakė, buvo teisinga ir tikrai būtina.

– Jei paaiškės, jog tas išpera iš tiesų turi namą ten, kur mes važiuojam, tai reiškia, kad priartėjome prie jo daug labiau nei jis galėtų tikėtis net baisiausiame košmare. Jis laužys savo psichopatinę galvą, bandydamas išsiaiškinti, kur suklydo. Todėl ims abejoti, ką, po galais, ketinat daryti toliau, tiesa? Taps pažeidžiamas, o būtent to mums ir reikia.

Jos aplenkė penkiolika automobilių, kol Rachelė atsakė.

– Pakalbėsim apie tai vėliau. Man reikia valandėlės ramybės.

Joms važiuojant tiltu per Mažojo Belto sąsiaurį Izabelė pažvelgė į savo bendrakelionę. Iš Rachelės lūpų neišsprūdo joks garsas, bet atidžiau įsižiūrėjus galima buvo pastebėti, kad jos juda. Ji sėdėjo užsimerkusi ir taip gniaužė mobilųjį telefoną, kad net krumpliai pabalo.

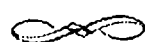
– Jūs tikrai tikite Dievą, tiesa?

Prabėgo akimirka, kol moteris baigė maldą ir atsimerkė.

– Taip. Tikiu Dievo Motiną, tikiu, kad ji sergsti tokią nelaimingą moterį kaip aš. Štai kodėl jai meldžiuosi, ji mane išgirs, esu tuo įsitikinusi.

Jonson susiraukė, bet linktelėjo galva ir nieko nepasakė.

Būtų buvę žiauru neigti jos tikėjimą.

Ferslevas dunksojo apsuptas dirbamų laukų marginio netoli Isefjordo. Kaimiška idilė, kuri taip skiriasi nuo jų ieškomo siaubo, paslėpto kaimo pakraštyje.

Izabelė pajuto, kad širdis ėmė tankiau plakti, artėjant prie kelionės tikslo. Privažiavusios arčiau jos suvokė, kad nuo kelio nematyti namo – jį slėpė medžiai. Rachelė paėmė Izabelę už rankos ir paprašė sustoti šalikelėje.

Ji buvo išbalusi kaip drobė ir vis trynė skruostus tarsi bandydama paskatinti kraujo apytaką. Kakta buvo drėgna nuo prakaito, o lūpos tvirtai suspaustos.

– Sustokit čia, – tarė moteris, kai jos priartėjo prie apsauginės medžių juostos. Ji išsvirduliavo iš automobilio ir suklupo ant kelių šalikelėje. Akivaizdžiai jautėsi prastai, gokčiodama vėmė, kol galų gale skrandis ištuštėjo.

– Kaip jūs? – paklausė Jonson. Pro šalį prašvilpė didžiulis mersedesas.

Kvailas klausimas. Moteris vemia, bet etiketas reikalauja paklausti, kaip ji jaučiasi.

– Dabar man geriau, – Rachelė atsisėdo į keleivio sėdynę, atsilošė ir atgalia ranka nusivalė lūpas. – Ką dabar darysim?

– Važiuosim prie namo. Tas niekšas galvoja, kad mano brolis policininkas viską apie jį žino. Jeigu jis ten yra, paleis vaikus, kai tik mane pamatys. Nedrįs nieko imtis. Viskas, apie ką galės galvoti, tai kaip pasprukti.

– Turėtume palikti automobilį čia, kad neužtvertume jam kelio ir nepriverstume jaustis įkliuvusiu. Kitaip jis gali padaryti ką nors baisaus.

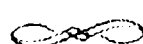
– Ne, aš manau, kaip tik taip ir turėtume padaryti: užtverti kelią automobiliu. Tada jo vienintelis takas bus bėgti per laukus. Jei sugebės pasprukti automobiliu, yra pavojus, kad pasiims ir vaikus.

Rachelė atrodė taip, tarsi vėl tuoj ims vemti. Ji du kartus greitai nurijo seiles ir aprimo.

– Žinau, Rachele. Jūs prie tokių dalykų nepratusi. Tiesą sakant, aš irgi ne. Pati ne per geriausiai jaučiuosi. Bet mes jau čia, ir tai padarysim.

Rachelė pažvelgė į ją. Akys buvo pilnos ašarų, bet Izabelė neišvydo emocijų.

– Gyvenime patyriau daugiau, nei galėtumėt įsivaizduoti, – atsakė ji stebėtinai šaižiu balsu. – Bijau, bet ne dėl savęs. Negalim suklysti.

Izabelė pastatė automobilį skersai kelio, kuris vedė link namo, o paskui abi sustojo kieme, medžių šešėlyje, ir laukė, kas įvyks.

Ant stogo burkavo balandžiai, aukštoje žolėje aplink namą šnarėjo lengvas vėjelis. Be šių garsų, jos išgirdo tik savo pačių alsavimą.

Namo langai buvo tamsūs. Gal jie tiesiog nešvarūs, o gal užuolaidos užtrauktos. Sunku pasakyti. Surūdiję sodo įrankiai, nudilę nuo ilgo naudojimo, atremti į sieną, o nuo medienos visur lupasi dažai. Namas atrodo apleistas, negyvenamas. Šito jos nesitikėjo.

– Einam, – paragino Izabelė ir nužingsniavo prie pagrindinių durų. Ji stipriai ir greitai pabeldė. Paskui paėjo į šalį ir krumpliais pabeldė į verandos langą. Niekas neatsiliepė.

– Šventoji Dievo Motina, jeigu jie būtų viduje, bandytų atsiliepti, – tarė Rachelė, staiga pakirdusi iš transo. Ji pagriebė kauptuką nulūžusiu kotu, gulėjusį ant akmenų prie pamato, ir ryžtingai trenkė juo į stiklą.

Izabelė suvokė, kad praktiškumas yra svarbi tos moters kasdienio gyvenimo dalis. Rachelė užsimetė kauptuką ant peties ir atidarė langą. Visa moters išvaizda rodė, kad ji pasiruošusi panaudoti kauptuką prieš grobiką, jei tas bus viduje su vaikais. Ji parodys, kad jam derėtų tikrai labai gerai pagalvoti prieš žengiant kitą žingsnį.

Izabelė sekė Rachelei iš paskos, kai jos vaikščiojo po namą. Be keturių penkių dujų balionų, išrikiuotų koridoriuje, ir kelių baldų, kurie atrodė tarsi specialiai sustatyti prie plyšių tarp užuolaidų, kad vieta atrodytų gyvenama, ten daugiau nieko nebuvo. Jokių laikraščių, jokių lankstinukų, nei lėkščių, nei kitų indų, nei patalynės, nei tuščių pakuočių. Nebuvo net tualetinio popieriaus.

Niekas čia negyveno ir neketino gyventi.

Jos surado į antrą aukštą vedančius laiptus ir jais atsargiai užlipo į viršų.

Viršuje sienos, išmuštos sauso tinko plokštėmis, išklijuotos įvairių raštų ir spalvų tapetais, išdavė nevykusį stilių mišinį ir akivaizdų skurdą. Plonytės pertvaros dalijo erdvę į tris kambarius, ten moterys rado vienintelę žalią spintą praviromis durimis.

Izabelė atitraukė užuolaidas; kambarį nušvietė švelnūs popiečio saulės spinduliai. Ji pažvelgė į spintą ir aiktelėjo.

Tas niekšas čia lankėsi. Moteris atpažino drabužius ant pakabų, kuriuos jis vilkėjo gyvendamas pas ją. Zomšinis švarkas, pilki džinsai, marškiniai iš *Esprit* ir *Morgan*. Tikrai čia ne tokie drabužiai, kokius tikėtumeisi išvysti tokioje vietoje.

Rachelė aiktelėjo, o Izabelė suprato kodėl. Vien jo odekolono kvapo užteko tam, kad pajustum pasidygėjimą.

Jonson paėmė vienus marškinius ir greitai apžiūrėjo.

– Neplauti, taigi dabar turim jo DNR, – parodė plauką ant apykaklės, ne tokio ilgio ir spalvos, kad būtų jos pačios. – Einam, kai ką iš jo drabužių paimsim, – tęsė ji. – Nors mažai tikėtina, bet gal ką nors rasim kišenėje.

Jos surinko drabužius, o Jonson žvilgtelėjo į kitą kiemo galą, kur stovėjo daržinė. Anksčiau ji nepastebėjo padangų žymių ant žvyro, bet čia jos buvo gerai matomos. Dvi vėžės, įspaustos priešais daržinę, atrodė visai naujos.

Ji užtraukė užuolaidas.

Moterys paliko stiklo šukes verandoje, uždarė paskui save duris ir apsižvalgė, bet nieko nemalonaus nepastebėjo nei sode, nei laukuose, nei tarp medžių. Tada jų dėmesį patraukė spyna, kabanti ant daržinės durų.

Izabelė mostelėjo į kauptuką, kurį Rachelė vis dar nešiojosi užsimetusi ant peties; ji linktelėjo. Prireikė mažiau nei penkių sekundžių spynai numušti.

Atidariusios duris abi aiktelėjo.

Daržinėje priešais jas stovėjo furgonas. Šviesiai mėlynas furgonas *Peugeot Partner.*

Rachelė, stovėdama šalia Izabelės, ėmė tyliai melstis.

– O prašau, tegu nebus mano vaikai nužudyti furgone. Prašau, Dievo Motina. Tegu nebus jie nužudyti, prašau...

Jos pagalbininkė neabejojo. Plėšrūnas paspruko su grobiu. Ji sugriebė rankeną ir atidarė galines duris. Tas niekšas net nesivargino užrakinti furgoną, taip tvirtai tikėjo, kad čia yra saugus.

Jonson uždėjo ranką ant variklio gaubto. Gaubtas vis dar buvo šiltas. Iš tikrųjų labai šiltas.

Tada ji išėjo į kiemą ir pro medžius pažvelgė į kelią, kuriuo važiuojant Rachelė sublogavo. Arba tas išpera nuvažiavo tuo keliu, arba link fjordo. Bet kuriuo atveju negalėjo toli nuvažiuoti.

Bet jos pavėlavo.

Rachelė ėmė drebėti. Emocinė sumaištis, užgniaužta kelionės metu, žodžiais neišreiškiamas sielvartas ir skausmas, pakeitęs jos veido išraišką bei laikyseną, dabar prasiveržė vieninteliu riksmu, kuris

nubaidė nuo stogo balandžius, ir šie greitai plakdami sparnais nuskrido ieškoti prieglobsčio tarp medžių. Kai riksmas nutilo, jai varvėjo nosis, o lūpų kampučiuose bolavo seilės. Moteris suvokė, kad vienintelis šiaudas, kurio jos laikėsi, lūžo.

Grobiko čia nebuvo. Vaikai dingo. Nepaisant visų maldų.

Izabelė lėtai palingavo galva. Tai buvo baisu.

– Rachele, atsiprašau, kad turiu tai pasakyti, bet, man rodos, mačiau jo automobilį, važiuojantį pro šalį, kai jus supykino, – neryžtingai prabilo ji. – Mersedesas. Juodas mersedesas. Tokių yra tūkstančiai.

Valandėlę jos stovėjo tylėdamos blėstančioje dangaus šviesoje.

Kas dabar?

– Neturėtumėt mokėti, – galų gale ištarė Izabelė. – Neturėtumėt leisti jam diktuoti, kas bus toliau. Reikia laimėti laiko.

Moteris pervėrė savo pagalbininkę tokiu žvilgsniu, tarsi ta ką tik būtų ją išdavusi ir spjovusi ant visko, kuo ji tikėjo ir ką gynė.

– Laimėti laiko? Nesuprantu, apie ką kalbat, ir nesu tikra, kad noriu žinoti.

Rachelė pažvelgė į laikrodį. Abi galvojo tą patį.

Netrukus Jozuė su pilnu portfeliu pinigų lips į Viborgo traukinį, tada, kiek ji suprato, viskas baigsis. Išpirka bus pristatyta, o vaikai paleisti. Milijonas kronų – tai daugybė pinigų, bet jie įstengs susitvarkyti. Izabelei neleis kaišioti pagalių į ratus. Visa moters išvaizda tai aiškiai rodė.

Jonson atsiduso.

– Klausykit, Rachele, mums abiem teko nelaimė sutikti tą vyrą ir jis yra pats baisiausias iš visų mūsų sutiktų individų. Pagalvokit, kaip tas apsimetėlis mus apgaudinėjo. Viskas, ką sakė ir darė, buvo melas, – ji paėmė Rachelę už rankų. – Jūsų tikėjimas ir mano naivus susižavėjimas tapo jo įrankiais. Niekšas apgavo mus, kai buvome la-

biausiai pažeidžiamos. Manipuliavo mūsų jausmais, o mes juo *pasitikėjom*. Suprantat? Mes juo *pasitikėjom*, o jis mums *melavo*, tiesa? Negalit to neigti. Ar suprantat, ką noriu pasakyti?

Žinoma, ji suprato. Nebuvo kvaila. Bet dabar jai mažiausiai reikėjo palūžti ar atsiduoti aklam tikėjimui. Izabelė tai suprato. Todėl Rachelė turėjo prasiskverbti į savo sielos gelmes, į visų nuojautų vietą. Jai reikėjo mąstyti laisvai ir pradėti baisią suvokimo kelionę. Jonson ją užjautė.

Kai moteris vėl atsimerkė, buvo aišku, kad ji suvokia esanti arti išprotėjimo. Jos vaikai gal jau nebegyvi. Štai kaip yra.

Tada Rachelė giliai įkvėpė ir spustelėjo Izabelei ranką. Ji buvo pasiruošusi.

– Kaip manot, ką turėtume daryti?

– Toliau vaidinsim spektaklį. Kai tik pamatysim tą stroboskopą, išmesim krepšį iš traukinio, kaip nurodyta, tik be pinigų. Kai jis jį paims ir atidarys, pamatys daiktus iš namo – įrodymą, kad mes jį susekėm.

Jonson pasilenkė, paėmė spyną ir stipriai suspaudė.

– Įdėsim keletą jo drabužių, taip pat raštelį. Parašysim, kad sekam ir žinom, kur jis slepiasi, kokiu vardu prisidengia. Pranešim, jog stebim jo slėptuvę, artėjam prie jo ir tik laiko klausimas, kada užklupsim. Jis gaus pinigus, bet turės rasti būdą, kaip mums garantuoti, kad susigrąžinsime vaikus. Kol to nepadarys, nieko nemokėsim. Mums reikia paspausti tą niekšą, kitaip jis diktuos savo sąlygas.

Ji nudelbė akis.

– Izabele, mes esame šiaurinėje Zelandijoje, argi to nesuvokiat? Neįsėsim į traukinį, važiuojantį iš Viborgo. Nepamatysim stroboskopo tarp Odensės ir Roskildės, – Rachelė pažvelgė į jai į akis ir išrėkė nusivylimą į veidą: – Kaip mes numesim jam krepšį? KAIP?

Jonson vėl paėmė ją už rankos. Ranka buvo šalta kaip ledas.

– Rachele, – ramiai prabilo ji, – mes ten nuvyksim. Dabar važiuosim į Odensę ir perone susitiksim su Jozue. Turim daugybę laiko.

Tą akimirką jos veide Izabelė išvydo kai ką, ko anksčiau nepastebėjo. Stovėdama priešais ją matė ne moterį, praradusią savo vaikus, ar ūkininkę iš Dolerupo kalvų. Staiga joje nebeliko nieko kaimietiško ar motiniško. Rachelė buvo visai kita asmenybė. Ta, kurią ji dar tik pažins.

– Ar pagalvojot, kodėl jis nori, kad persėstume į kitą traukinį Odensėje? Yra daugybė kitų galimybių, tiesa? Manau, todėl, kad mus stebi. Kas nors bus Viborgo stotyje, o paskui Odensėje, – tada ji nusigręžė, atrodė paskendusi savo mintyse. Galėjo klausti, bet neįstengė rasti atsakymų.

Izabelė akimirką mąstė.

– Ne, aš taip nemanau. Grobikas tiesiog nori jus paerzinti. Esu tikra, kad veikia vienas.

– Kaip galite būti tikra? – nežiūrėdama į ją paklausė Rachelė.

– Nes jis toks yra. Pamišęs dėl kontrolės. Jam reikia tiksliai žinoti, kas ir kada vyksta. Taip pat linkęs viską apskaičiuoti. Jis įžengė į vietinį barą, iš karto išsirinko mane kaip auką ir vos po kelių valandų sukėlė man tobulai apskaičiuotus orgazmus. Galėdavo paruošti pusryčius ir pasakyti tokių dalykų, kurie visą dieną likdavo atmintyje. Viskas, ką tas apsimetėlis darė, buvo plano dalis, o vaidino virtuoziškai. Toks nesugebėtų dirbti su kuo nors, beje, išpirka būtų per maža, jei tektų dalytis su bendrininkais. Jis ne iš tų, kurie dalijasi.

– Kas, jei jūs klystat?

– Jei klystu? Ar tai svarbu? Šiąnakt mes keliam ultimatumą, ne jis. Šitie daiktai išpirkos krepšyje įrodo, kad mes buvom jo slėptuvėje.

Izabelė apžvelgė apšiurusį ūkį. Kas šitas klastingas subjektas? Kodėl jis tai daro? Normaliame gyvenime su jo gražia išvaizda, intelektu ir gebėjimu manipuliuoti kitais tik dangus būtų riba.

Sunku suvokti.

– Judėkim, – paragino Jonson. – Važiuodama galėsite paskambinti vyrui ir nušviesti padėtį. O paskui padiktuosim jam, ką rašyti raštelyje.

Rachelė papurtė galvą.

– Nežinau. Man baisu. Noriu pasakyti, kad iš dalies jums pritariu, bet ar mes ne per daug spaudžiam grobiką? Negi jis viską mes ir pabėgs? – dabar jos lūpos virpėjo. – O kaip mano vaikai, jei jis pabėgs? Ar jie nenukentės? Gal jis juos nuskriaus, padarys ką nors baisaus? Žinot apie tuos dalykus, – ji apsipylė ašaromis. – Jeigu jis tai padarys, ką mes tada darysim, Izabele? Ką tada darysim?

28

– Asadai, kas, po velnių, atsitiko Riodovrėje? Anksčiau niekada negirdėjau tokio Antonseno balso.

Arabas nesmagiai pasimuistė kėdėje.

– Nieko, dėl ko reikėtų jaudintis. Tai buvo nesusipratimas, štai ir viskas.

Nesusipratimas? Matyt, ir prancūzų revoliucija prasidėjo per nesusipratimą.

– Tokiu atveju paaiškink, kaip vadinamasis nesusipratimas privedė prie to, kad du suaugę vyrai ėmė raičiotis ant grindų danų policijos nuovadoje ir kulti vienas kitą, dantis skaičiuodami.

– Dantis skaičiuodami?

– Taip, dantis skaičiuodami. Tai frazeologizmas. Dėl Dievo meilės, Asadai, puikiai supranti, kad turėjo būti priežastis užsipulti Samirą Ghazi. Laikas iškloti visą tiesą. Noriu, kad sąžiningai paaiškintum. Iš kur jūs vienas kitą pažįstat?

– Iš tikrųjų mes visai vienas kito nepažįstam.

– Na jau, Asadai, nekalbėk nesąmonių. Žmonės nepuola be jokios priežasties mušti nepažįstamųjų. Jeigu tai susiję su šeimos su-

sijungimu, priverstine santuoka ar kažkieno sumauta garbe, noriu žinoti. Tučtuojau! Mums reikia kalbėtis atvirai, kitaip negalėsiu tavęs laikyti šiame darbe, ar supranti? Prisimink, policininkas yra Samiras, ne tu.

Arabas atsigręžė į Karlą su nuoskauda akyse.

– Galiu išeiti tuoj pat, jei to nori.

– Dėl tavęs tikiuosi, kad mano ilgalaikės draugystės su Antonsenu pakaks ir jis nenuspręs už mane, – detektyvas pasilenkė per stalą. – Klausyk, Asadai, kai ko nors klausiu, tikiuosi atsakymo. O jei neatsakai, tai reiškia, kad kažkas negerai. Gal yra kas pakankamai rimto, dėl ko kiltų kliūčių ir tavo gyvenimui šioje šalyje, ne tik prarastum savo velniškai fantastišką darbą.

– Tada galbūt imsi mane persekioti, – padėjėjas, švelniai tariant, įsižeidė.

– Ar anksčiau judu su Samiru kivirčijotės? Pavyzdžiui, Sirijoje?

– Ne, ne Sirijoje. Samiras iš Irako.

– Pripažįsti, kad tarp jūsų tvyro pagieža, bet jūs vis tiek nepažįstami?

– Taip, Karlai. Prašau, nebeklausinėk manęs daugiau apie tai.

– Pagalvosiu. O jeigu nenori, kad paprašyčiau Samiro Ghazi parašyti raportą apie jūsų muštynes, turėsi man pasakyti įtikinamą priežastį ir mane apraminti. Be to, nuo šiol, žinoma, laikysies atokiau nuo Samiro, supratai?

Asadas kurį laiką sėdėjo, žiūrėdamas priešais save, paskui linktelėjo.

– Mane kaltina dėl vieno Samiro giminaičio mirties. Patikėk, Karlai, aš niekada neturėjau tokio ketinimo. Tiesa ta, kad net nežinojau.

Detektyvas akimirkai užsimerkė.

– Ar padarei kokį nusikaltimą šioje šalyje?

– Prisiekiu, ne.

– Prisieki man, Asadai. Tu prisieki man.

– Taip, būtent.

– Taigi viskas įvyko praeityje?

– Taip.

Mjorkas linktelėjo. Gal padėjėjas atsivers kitą kartą.

– Jūs abu pažvelkit į šitą, – Yrsa nepasibeldusi įsiveržė pro duris. Bent kartą ji buvo rimtai nusiteikusi, o ištiestoje rankoje laikė popieriaus lapą. – Čia faksimilė iš Švedijos policijos Ronebyje. Atsiuntė prieš porą minučių. Štai kaip atrodė nusikaltėlis.

Ji padėjo popieriaus lapą ant stalo. Ten buvo ne fotorobotas, sudarytas kompiuteriu, o tikras portretas. Tikslus piešinys su šešėliais ir visais kitais niuansais, be to, spalvotas. Vyro veidas, iš pirmo žvilgsnio malonus, bet pažvelgus atidžiau – su daugybe nedarnių bruožų.

– Jis atrodo visai kaip mano pusbrolis, – sausai pakomentavo Yrsa. – Kiaulių augintojas iš Randerso.

– Neįsivaizdavau, kad jis būtent taip atrodys, – įsiterpė Asadas.

Karlas taip pat neįsivaizdavo. Trumpos žandenos, juodi tvarkingai pakirpti ūsai. Plaukai truputį šviesesni, su tiesiu sklastymu. Vešlūs, beveik susieinantys antakiai. Niekuo neišsiskiriančios, putnokos lūpos.

– Reikia turėti galvoje, kad šitas piešinys galbūt neatspindi jo tikrosios išvaizdos. Prisiminkit, kad Trygvei tuo metu buvo tik trylika, o nuo tų įvykių praėjo tiek pat metų. Mūsų įtariamasis bet kuriuo atveju dabar tikriausiai atrodo kitaip. Kaip jūs manot, kokio amžiaus jis čia pavaizduotas?

Jie jau ketino atsakyti, bet Karlas juos sustabdė.

– Gerai įsižiūrėkit. Dėl ūsų jis gali atrodyti vyresnis, nei buvo iš tiesų. Parašykit štai čia, ką manot.

Detektyvas išplėšė iš užrašų knygelės porą lapų ir padavė dviem savo padėjėjams.

– Tik pagalvok, jis yra tas, kuris nužudė Poulą, – susimąstė sekretorė. – Tarsi būtų nužudęs pažįstamą žmogų.

Mjorkas užrašė savo spėjimą ir paėmė lapus iš Asado bei Yrsos.

Du žmonės užrašė dvidešimt septynerius metus. Vienas – trisdešimt dvejus.

– Mudu su Yrsa nutarėm, kad jam dvidešimt septyneri. Asadai, kodėl manai, kad jis vyresnis?

– Štai kodėl, – jis parodė pirštu įstrižą liniją, einančią nuo dešiniojo antakio. – Šita raukšlė ne nuo šypsenos.

Arabas palietė savo veidą, paskui nusišypsojo ir parodė spinduliuojančių akių kampučius.

– Pažvelkit į šitas raukšleles. Jos driekiasi link skruosto. O dabar žiūrėkit.

Jis patempė žemyn lūpų kampučius. Dabar Asadas atrodė taip, kaip prieš kelias minutes, kai Karlas davė jam pylos.

– Ar čia yra raukšlelė? – padėjėjas parodė į kamputį prie antakio.

– Gal, bet sunku pasakyti, – tarė Yrsa, paskui pati pamėgdžiojo tą pačią išraišką ir pabandė piršto galiuku užčiuopti raukšlę.

– Taip yra todėl, kad aš esu laimingas. Žudikas nelaimingas. Su tokia raukšle žmogus gimsta arba ji atsiranda, kai jis jaučiasi nelaimingas. Jeigu atsiranda, tai tik po gana ilgo laiko. Mano motina nebuvo labai laiminga, bet jai raukšlė įsirėžė tik sulaukus penkiasdešimties.

– Galbūt tu teisus, Asadai. O gal ir ne, – tarė Karlas. – Faktas, kad mūsų visų trijų spėjimai maždaug vienodi, taip pat sutampa su Trygvės įvertinimu. Taigi, jei jis vis dar gyvas, jam dabar maždaug keturiasdešimt ar keturiasdešimt penkeri.

– Gal galėtume nuskaityti šį piešinį į mūsų sistemą ir pridėti tam niekšui kelerius metus? – pasiteiravo Yrsa. – Kompiuteriai tai padaro, ar ne?

– Žinoma, bet viskas gali baigtis tuo, kad gausim kažką dar neaiškesnio nei originalas. Manau, reikėtų laikytis to, ką turim. Padoriai atrodantis tipas, patrauklesnis už vidutinį ir gana vyriškas. Šiaip gana santūri išvaizda, šiek tiek konservatyvi, tarsi biuro darbuotojo.

– Sakyčiau, jis labiau panėšėja į kareivį ar policininką, – pridūrė Yrsa.

Detektyvas linktelėjo. Tas vyras gali būti bet kas. Taip paprastai būna.

Jis pažvelgė į lubas. Ta bjaurybė vėl skraido. Gal jam vertėtų valstybės lėšomis įsigyti musių nuodų? Tikriausiai valdžiai labiau patiktų, jei jis naudotų purškalą, užuot šaudęs į tą prakeiktą padarą.

Jis prisivertė grįžti prie svarstomo klausimo ir pažvelgė į Yrsą.

– Padaryk šito atvaizdo fotokopijų ir pasirūpink jas išsiųsti į visas apygardas. Ar žinai, kaip tai daryti?

Ji gūžtelėjo pečiais.

– Beje, prieš išsiųsdama parodysi man formuluotę.

– Kokią formuluotę?

Mjorkas atsiduso. Daugeliu atžvilgių ji nuostabi, bet Rouzei niekada neprilygs.

– Yrsa, reikia parašyti bylos apibūdinimą. Ką nors panašaus į tai: *Mes įtariame šį asmenį žmogžudyste ir norėtume sužinoti, ar yra žinių apie taip atrodantį žmogų, jau patekusį policijos akiratin.*

– Karlai, kur mus tai nuves? Koks ryšys? Ar yra kokių minčių? – Larsas Bjornas susiraukė ir keturių brolių Jankovičių nuotrauką per stalą pastūmė Žmogžudysčių skyriaus viršininkui.

– Pasakysiu, kur tai mus nuves. Norint toliau tirti padegimo bylas, kriminalinėje kartotekoje reikia ieškoti serbų, turinčių lygiai to-

kius pat žiedus kaip šitie keturi storuliai. Gal rastumėt atitikmenų net Danijos archyvuose, bet jumis dėtas aš nedelsdamas susisiekčiau su Belgrado policija.

– Tai manai, kad kūnai, rasti gaisravietėse, yra serbų, susijusių su Jankovičių šeima, o šitie žiedai reiškia tą sąsają? – įsiterpė Jakobsenas.

– Neabejotinai. Be to, spėju, kad jie kone gimė su tais žiedais, sprendžiant pagal pirštikaulių deformacijas.

– Kažkoks kriminalinis sindikatas? – pasitikslino Bjornas.

Karlas jam paikai nusišypsojo. Žmogus buvo pasiruošęs nykiam pirmadienio rytui.

Markusas Jakobsenas nužvelgė priešais save ant stalo suplotą cigarečių pakelį tarsi norėdamas jį praryti.

– Na, mums tikrai reikia tirti šią bylą kartu su serbų kolegomis. Jeigu tavo prielaida teisinga, tada, ko gero, narystė sindikate gali būti net paveldima. Ar žinom, kas dabar vadovauja toms finansinėms bendrovėms? Suprantu, kad keturių įkūrėjų nebėra.

– Nurodžiau Yrsai išsiaiškinti. Tai ribotos atsakomybės bendrovė, bet didžiąją dalį akcijų vis dar valdo žmonės, turintys Jankovičių pavardę.

– Tai serbų nusikalstamas sindikatas skolina pinigus?

– Atrodo, taip. Tikrai žinom, kad visos sudegusios bendrovės vienu ar kitu metu buvo skolingos Jankovičių šeimai. Nežinom, iš kur atvežti kūnai ir kodėl. Mielai tai paliksim aiškintis jums, – Mjorkas nusišypsojo ir stumtelėjo per stalą dar vieną nuotrauką.

– Čia mūsų numanomas įtariamasis Poulo Holto žmogžudyste ir jo brolio pagrobimu. Gražiai atrodantis tipelis, ar ne?

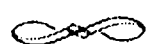
Markusas Jakobsenas apžiūrėjo atvaizdą priešais save kaip būtų apžiūrėjęs bet kurį kitą. Per savo darbo metus matė apsčiai žudikų.

– Suprantu, kad Pasgordas šiandien byloje padarė porą atradimų, – sausai konstatavo Žmogžudysčių skyriaus viršininkas. – Gerai, kad jis sugebėjo tau padėti.

Karlas susiraukė. Apie ką, po velnių, jis kalba?

– Atradimų? Kokių atradimų?

– Nori pasakyti, kad jis tau dar nepranešė? Tikriausiai kaip tik šiuo metu rašo ataskaitą.

Po dvidešimties sekundžių Mjorkas jau stovėjo Pasgordo kabinete. Niūri patalpa, kurios nepagyvina šeimos nuotrauka, tik primena, koks nepanašus į jaukius namus mažytis pareigūno darbo kambarys.

– Kas vyksta? – paklausė Karlas. Pasgordo pirštai bėgiojo kompiuterio klaviatūra.

– Po dviejų minučių turėsi ataskaitą. Tada visa byla bus tavo.

Jis kalbėjo pernelyg dalykiškai, velniškai pasitikėdamas savimi. Vis dėlto apsisuko su kėde, rodos, tiksliai po dviejų minučių, ir pranešė:

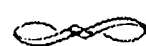
– Gali paskaityti ataskaitą ekrane, prieš išspausdinant. Pataisyk pats, jei manysi, kad reikia.

Jie abu pradėjo darbą policijos nuovadoje maždaug tuo pat metu, ir nors Mjorkas buvo ne iš paklusniųjų, daugumą gerų darbų gaudavo jis, dideliam tokio subinlaižio kaip Pasgordas nusivylimui.

Tad dabar, Karlui skaitant ataskaitą, pasipūtusio Pasgordo šypsenėlė buvo prastai paslėpta begalinio pasitenkinimo apraiška.

Baigęs skaityti, Mjorkas atsigręžė.

– Puikiai padirbėjai, Pasgordai, – tiek tepasakė.

– Asadai, eini namo, o gal galėsi šiandien dar padirbėti porą valandų? – paklausė detektyvas. Būtų galėjęs lažintis, kad padėjėjas neišdrįs atsisakyti.

Arabas nusišypsojo. Tikriausiai jam tai pasirodė kaip pagyrimas. Dabar jie galės tęsti darbą. Klausimai apie Samirą Ghazi ir jo tikrosios gyvenamosios vietos problema liko antrame plane.

– Yrsa, gali eiti kartu. Pavėžėsiu iki namų. Mums pakeliui.

– Kalbi apie Stenliosę? Tikriausiai juokauji, ji kelios mylios į šalį. Ačiū, bet nereikia. Važiuosiu traukiniu. Man patinka traukiniai.

Ji užsisagstė apsiaustą, per petį persimetė dailų netikros krokodilo odos rankinuką. Kaip ir storapadžiai batai, šis, rodos, buvo nusižiūrėtas iš senų angliškų filmų.

– Šiandien gali praleisti traukinį. Pakeliui norėčiau jus abu informuoti apie situaciją, jei jūs nieko prieš.

Yrsa nenoromis atsisėdo ant galinės automobilio sėdynės, beveik kaip karalienė, kurią apgavo taksistas. Užsimetusi koją ant kojos, ant kelių rankinukas. Greitai po nuo nikotino dėmėtu stogo apmušalu pasklido jos kvepalų debesėlis.

– Pasgordas gavo atsakymą iš vandens biologijos poskyrio. Jie suteikė mums gana daug informacijos. Pirmiausia nustatė, kad žvynas priklauso upėtakių rūšiai, dažniausiai randamai fjorduose, kur susimaišo gėlas ir sūrus vanduo.

– O gleivės? – paklausė Yrsa.

– Tikriausiai nuo valgomųjų midijų arba fjordo krevečių. Kol kas tai lieka neišaiškinta.

Šalia jo sėdintis Asadas linktelėjo ir įjungė *Krako* žemėlapį, kurio pirmajame lape buvo šiaurinės Zelandijos vaizdas. Po akimirkos jis bakstelėjo pirštu beveik į lapo vidurį.

– Gerai, dabar juos matau. Roskildės fjordas ir Isefjordas. Aha! Nemaniau, kad jie susijungę prie Hundestedo.

– O Dieve, nesakyk, kad ketini naršyti juos abu. Gražaus darbelio turėsi!

– Abiem atvejais tiesa, – Karlas pažvelgė į Yrsą galinio vaizdo veidrodėlyje. – Laimei, mums padės šias vietas pažįstantis jūreivis.

Gyvena Stenlioséje, kaip ir tu. Asadai, tikriausiai jį prisimeni iš tos dvigubos žmogžudystės Riorvige. Tomasenas. Vyrukas, kuris pažinojo tų dviejų nužudytųjų tėvą.

– Taip, tikrai. Jo vardas prasideda *K* raide, vyras storu pilvu.

– Būtent. Jo vardas Klesas. Klesas Tomasenas iš Niukiobingo policijos nuovados. Turi valtį Frederiksunde ir pažįsta fjordus kaip savo penkis pirštus. Jis bus mūsų vedlys. Manau, turim porą valandų, kol sutems.

– Nori pasakyti, kad plauksim į jūrą? – tyliai paklausė Asadas.

– Turėsim plaukti, jei norim surasti valčių pašiūrę, išsikišusią į fjordą.

– Karlai, man tai nelabai patinka.

Detektyvas nutarė nekreipti į jį dėmesio.

– Beje, prisiminę, kokiose vietose veisiasi tie upėtakiai, turėtume dar vieną nuorodą, kad valčių pašiūrės reikia ieškoti netoli fjordų žiočių. Nors ir nenoromis, bet turiu pripažinti, kad Pasgordas puikiai pasidarbavo. Jis leido jūrų biologams paimti mėginius, o paskui popierių, ant kurio rašytas laiškas, nusiuntė teismo ekspertams, kad šie ištirtų patamsėjusias vietas, rastas Laurseno. Pasirodo, ten buvo spausdintuvų rašalas ar bent jo likučiai.

– Maniau, kad visa tai buvo ištirta Škotijoje, – įsiterpė Yrsa.

– Jie labiau kreipė dėmesį į tekstą, ne į popierių. O šį rytą, kai teismo ekspertai atliko tyrimą, paaiškėjo, kad ten visur spausdintuvų rašalo pėdsakai.

– Ar tai tiesiog rašalas, ar iš jo galima ką nors sužinoti? – susidomėjo ji.

Karlas paslapčiomis šyptelėjo. Vaikystėje jis ir dar vienas berniukas gulėjo kniūbsti atrakcionų aikštelėje Briondersleve ir tyrinėjo pėdsaką. Jis buvo šiek tiek paplautas lietaus, bet vis dar aiškiai matomas. Vaikai įžvelgė raides, tarsi išraižytas žemėje, ir tik

po kurio laiko suvokė, jog jos įspaustos atvirkščiai. PEDRO, skelbė įrašas. Netrukus draugai sukūrė istoriją apie batą, kuris galbūt priklausė kažkokiam mašinistui iš Pedershabo mašinų gamyklos, bijojusiam, kad kas nors nenudžiautų jo vienintelės darbinės avalynės. Po to abu berniukai visada prisimindavo šitą vargšą Pedrą, kai nuėję į atvirą maudyklą kitame miesto gale dėdavo savo batus į rakinamas spinteles.

Tada Karlas buvo pradėjęs domėtis detektyvo darbu, ir štai jis vėl grįžo į pradžią.

– Pasirodo, raidės buvo atvirkščios. Tikriausiai kurį laiką prie popieriaus buvo prispaustas laikraštis ir liko raidžių žymės.

– Nejaugi! – palinko į priekį Yrsa, kiek leido jos viena ant kitos užmestos kojos. – Tai kas ten buvo parašyta?

– Na, jeigu raidžių įspaudai nebūtų buvę tokio dydžio, mes tikriausiai niekada nebūtume to sužinoję, bet, kiek supratau, jie išsiaiškino, kad ten parašyta *Frederikssund Avis.* Vienas iš tų nemokamų vietinių laikraščių, išleidžiamų kartą per savaitę.

Dabar detektyvas įsivaizdavo džiugiai šūkčiojantį Asadą, bet tas nereagavo.

– Suprantat? Tai reiškia, kad galim gerokai susiaurinti paieškos lauką, darydami prielaidą, kad popieriaus skiautė, ant kurios parašytas laiškas, yra iš tos pačios vietovės, kurioje platinamas laikraštis. Kitaip būtume turėję apieškoti visą šiaurinės Zelandijos pakrantę. Ar numanot, kiek kilometrų būtų tekę naršyti?

– Ne, – trumpas atsakymas nuo galinės sėdynės.

Tiesą sakant, jis ir pats nežinojo.

Tada suskambo Karlo telefonas. Pažvelgęs į ekraną detektyvas tuoj pat pajuto viduje šilumą.

– Mona, – tarė jis visai kitokiu tonu nei anksčiau. – Kaip malonu, kad paskambinai.

Jis pajuto, kad Asadas neramiai pasimuistė keleivio sėdynėje. Gal jau nebebuvo toks įsitikinęs, kad jo viršininkas nevykėlis romantiniuose reikaluose.

Mjorkas kreipė pokalbį link kvietimo susitikti tą patį vakarą, bet Mona skambino ne dėl to. Šį kartą susisiekė su juo grynai profesiniais sumetimais, pasakė ji juokdamasi; nuo jos juoko detektyvo širdis ėmė smarkiau plakti. Kaip tik dabar šalia yra kolega, kuris norėtų pasikalbėti su Karlu apie jo traumas.

Detektyvas susiraukė. Jis norėtų, ar ne? Ką bendra jo traumos turi su jos kolegomis? Karlo traumos skirtos jai vienai. Iš tiesų jis jas taupė.

– Man viskas gerai, Mona, todėl šito neprireiks, – atsakė Mjorkas, įsivaizduodamas jos akių spindesį.

Ji vėl nusijuokė.

– Esu tikra, kad jautiesi puikiai po vakarykštės nakties. Bent jau sprendžiant iš tavo balso. Bet anksčiau tu nekaip laikeisi, prisimeni? O aš negaliu visą parą čia būti tik dėl tavęs.

Karlas nurijo seiles, kone suvirpėjo nuo dingtelėjusios minties. Jau ketino paklausti, kodėl ne, bet nusprendė pasilaikyti šį klausimą vėlesniam laikui.

– Gerai, tu laimėjai, – detektyvas vos nepridūrė *brangioji*, bet galinio vaizdo veidrodėlyje pastebėjo džiugiai dėmesingas Yrsos akis ir persigalvojo.

– Pasakyk savo kolegai, kad rytoj gali pas mane užeiti. Bet mes turim darbo, todėl negalėsiu skirti jam daug laiko, gerai?

Jis pamiršo pakviesti Moną į pasimatymą. Po šimts kelmų!

Teks palaukti iki rytojaus. Jei pasiseks, ji priims kvietimą.

Mjorkas uždarė mobilųjį telefoną ir prisivertė nusišypsoti Asadui. Šįryt pažvelgęs į veidrodį pasijuto lyg Don Žuanas. Dabar tas jausmas dingo.

– Ei, ei Mona! Sakau tau, Mona, ką daryti ketinu. Grįžtu namo, greta tavęs aš gyvenu. Oo, oo, Mona! – užplėšė Yrsa.

Asadas krūptelėjo. Jei jis galvojo, kad anksčiau girdėjo ją dainuojančią, tai dabar išgirdo iš tikrųjų. Jos balsas buvo neprilygstamas.

– Nemanau, kad man žinoma šita daina, – tarė arabas. Jis atsigręžė, įvertindamas linktelėjo jai ir vėl nutilo.

Karlas papurtė galvą. Velniai rautų! Dabar Yrsa žino apie Moną, o tai reiškia, kad greitai sužinos ir visi kiti. Gal verčiau būtų neatsiliepęs į skambutį.

– Tik pagalvok, – ištarė sekretorė.

Karlas žvilgtelėjo į ją veidrodėlyje.

– Ką pagalvoti? – paklausė jis, pasiruošęs atsikirsti.

– Frederiksundas. Tik pagalvok, jis galėjo nužudyti Poulą Holtą čia, prie Frederiksundo, – Yrsa žiūrėjo į priekį.

Vadinasi, Karlo ir Monos reikalai jau buvo išgaravę jai iš galvos. Taip, detektyvas suprato, ką ji turėjo omenyje. Frederiksundas buvo netoli jos dabartinės gyvenamosios vietos.

Ydingumas neišskiria vieno ar kito miesto.

– Taigi dabar bandysi rasti valčių pašiūrę viename iš fjordų, – tęsė Yrsa. – Baisu, jei tai tiesa. Bet kaip gali būti tikras, kad jos nėra kur nors toliau į pietus? Negi ten žmonės neskaito vietinės spaudos?

– Tiesa. Laikraštis galėjo būti išvežtas iš Frederiksundo apylinkių, bet kažkur turim pradėti paiešką. Tai būtų geriausias sprendimas. Tiesa, Asadai?

Šalia sėdintis padėjėjas nieko nepasakė. Tikriausiai jau pajuto jūrligės simptomus.

– Gerai, – sekretorė parodė į šaligatvį. – Tiesiog išleiskit mane čia.

Karlas pažvelgė į palydovinės navigacijos imtuvą. Truputį pavažiavę Miesto keliu, paskui Einaro Tigesenso plentu, jie pasiektų Sandalo parką, kur gyvena Yrsa. Kodėl ji nori išlipti čia?

– Nuvešim tave iki pat namų. Nesunku.

Jis pajuto, kad sekretorė turi paruošusi daugybę pasiaiškinimų. Kažką panašaus į tai, jog jai reikia užeiti į parduotuvę. Jei taip, turės padaryti tai vėliau.

– Yrsa, užeisiu su tavim, jei tu nieko prieš. Tiesiog noriu pasisveikinti su Rouze ir trumpai su ja šnektelėti.

Detektyvas jos pudruotame veide pastebėjo siaubą.

– Neužtruksiu nė minutės, – pakartojo jis, perimdamas iš sekretorės iniciatyvą.

Jis sustojo prie devynioliktu numeriu pažymėto namo ir iššoko iš automobilio.

– Palauk čia, Asadai, – nurodė Karlas, atidarydamas Yrsai galines duris.

– Nemanau, kad Rouzė namie, – tarė ji laiptinėje. Tokios jos išraiškos detektyvas anksčiau nebuvo matęs. Tylesnė nei paprastai ir tarsi nuolankesnė. Tokiu veidu studentas išeina iš auditorijos po egzamino, žinodamas, kad geriausiu atveju pasirodė vidutiniškai.

– Karlai, gal galėtum lukteléti minutėlę? – paprašė sekretorė, rakindama duris. – Matai, ji dar gali būti neatsikėlusi. Pastaruoju metu daug miega.

Mjorkas pažvelgė į vardą ant durų, kai Yrsa viduje pašaukė Rouzę. Ten buvo parašyta tik pavardė *Knudsen.*

Ji vėl šūktelėjo, tada sugrįžo.

– Bijau, kad Rouzės nėra. Matyt, išėjo į parduotuvę. Nori, kad perduočiau žinutę?

Detektyvas įkišo koją į tarpdurį.

– Parašysiu jai raštelį. Gal turi popieriaus lapą?

Ilgametė patirtis ir įgimtas sumanumas padėjo jam prasiskverbti į Yrsos valdas. Tarsi sraigė beveik nepastebimai stūmėsi į priekį. Po kurio laiko įveikė tam tikrą atstumą ir staiga tapo nebeįmanoma juo atsikratyti.

– Namuose netvarka, – atsiprašė sekretorė, dar nenusivilkusi apsiausto. – Rouzė negali palaikyti tvarkos, kai taip jaučiasi. Ypač dieną, likusi viena.

Ji buvo teisi. Koridoriuje Karlas išvydo suverstus švarkus, apsiaustus, tuščias dėžes ir krūvas bulvarinių žurnalų.

Jis užmetė žvilgsnį į svetainę. Rouzės namai nė iš tolo nepriminė jo įsivaizduoto būsto, kuriame gyvena niūri *emo* mergina pankiška šukuosena. Svetainė atrodė tarsi dekoruota tikro hipio, nužengusio nuo Nepalo kalnų su pilna kuprine rytietiškų niekučių. Karlas nieko panašaus nebuvo matęs nuo tų laikų, kai patyrė nuotykį merginos iš Vro glėbyje. Čia išvydo smilkytuvus, didžiulius žalvarinius bei varinius padėklus su išpieštais drambliais ir įvairiais mistiniais paveikslėliais. Ant sienų kabojo batikos darbai, o krėslai buvo užtiesti jaučių odomis. Jei čia dar būtų Amerikos vėliava, galėtum pagalvoti, kad grįžai į aštuntojo dešimtmečio vidurį. Ir visa tai padengta storu dulkių sluoksniu. Be bulvarinių žurnalų ir kitokio šlamšto blizgančiais viršeliais, bute nebuvo nieko, kas bent iš tolo primintų, jog šio anachroninio kratinio architektės yra seserys Yrsa ir Rouzė.

– O, ne *taip* jau blogai, – atsakė detektyvas. Jo žvilgsnis nuslydo per neplautas lėkštes ir picų dėžutes. – Koks buto plotas?

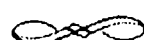
– Aštuoniasdešimt trys kvadratiniai metrai. Be svetainės, kiekviena turim atskirą miegamąjį. Tu teisus, tai visai neblogai. Turėtum pamatyti mūsų kambarius.

Ji nusijuokė, bet iš tiesų verčiau būtų smogusi kirviu jam tarp menčių negu leidusi bent per centimetrą priartėti prie jų asmeninių slėptuvių. Štai ką Yrsa jam dabar užuolankomis pasakė. Detektyvas buvo ne iš tų, kurie nesupranta moterų užuominų.

Jis žvilgsniu ieškojo kambaryje ko nors išskirtinio. Jei nori sužinoti žmonių paslaptis, ieškok išskirtinių dalykų, kurie jas išduoda.

Mjorkas beveik iš karto surado tokį dalyką. Plika polistirolo galva, skirta uždėti perukams bei skrybėlėms, o šalia pilnas dubuo buteliukų su tabletėmis. Jis žengė žingsnį į priekį, norėdamas iš arčiau pamatyti etiketes, bet priešais išdygo Yrsa ir padavė prašytą popieriaus skiautę.

– Prašom prisėsti ir parašyti, – mostelėjo ji link valgomojo kėdės, ant kurios nebuvo suverstų skalbinių. – Perduosiu raštelį Rouzei, kai tik ji grįš.

– Karlai, turim ne daugiau kaip pusantros valandos. Kitą kartą nevažiuok taip vėlai, gerai?

Detektyvas dėkodamas linktelėjo Klesui Tomasenui, paskui pažvelgė į Asadą. Tas sėdėjo laivagalyje lyg sugauta pelė. Apsivilkęs ryškiai oranžinę gelbėjimosi liemenę atrodė nelaimingas kaip išsigandęs vaikas pirmą dieną mokykloje. Arabas visiškai netikėjo, kad tas storas pagyvenęs vyras prie vairo, kemšantis tabaką į pypkę, įstengs jį išgelbėti nuo tikros mirties, su kuria jis netrukus susidurs penkių centimetrų aukščio bangose.

Karlas po plastikiniu stogeliu tyrinėjo žemėlapį.

– Pusantros valandos, – tarė Klesas Tomasenas. – O ko būtent mes ieškom?

– Reikia surasti valčių pašiūrę. Tokią, kuri stovi virš vandens, bet tikriausiai nuošaliai, toli nuo pasiekiamų kelių ar takų. Gal net negalima pamatyti jos iš fjordo. Iš pradžių, manau, turėtume plaukti nuo Kronprinco Frederiko tilto iki Kulhusės. Kaip tau atrodo, ar toliau nuplauksim?

Išėjęs į pensiją policininkas atkišo apatinę lūpą ir įsidėjo į burną pypkę.

– Čia ne lenktyninė valtis, tik senas pramoginis laivelis, – sumurmėjo jis. – Septyni mazgai yra viskas, ką ji išspaudžia. Tai turėtų tikti mūsų padėjėjui laivagalyje. Ką manai, Asadai? Viskas gerai?

Paprastai tamsi arabo veido oda dabar atrodė tarsi peroksidu išbalinta. Jam buvo ne juokai galvoje.

– Sakai, septyni mazgai? Tai apie trisdešimt kilometrų per valandą? – paklausė Karlas. – Nespėsim nuplaukti net iki Kulhusės ir atgal, kol sutems. Tikėjausi, kad nusigausim į kitą Hornsheredo pakraštį. Apiplauksim Orę ir grįšim.

Tomasenas papurtė galvą.

– Galiu paprašyti žmonos, kad paimtų mus prie Dalbio atostogų namų kitoje pusėje, toliau nenuplauksim. Bet ir tada kelionės pabaigoje bus visai sutemę.

– O kaip valtis?

Jis gūžtelėjo pečiais.

– Jei nerasim, ko ieškom, šiandien, rytoj galėsiu grįžti ir paieškoti vienas. Žinai, kaip sakoma: seni variokai vėjyje nerūdija.

Matyt, čia jo paties sukurtas frazeologizmas.

– Dar vienas dalykas, Klesai. Du broliai, kurie buvo laikomi toje pašiūrėje, girdėjo ūžesį. Kažkas panašaus į vėjo turbiną. Nieko neprimena?

Tomasenas išsitraukė iš burnos pypkę ir įsižiūrėjo į Karlą pėdsekio akimis.

– Čia kilo sambrūzdis dėl vadinamojo infragarso. Jis sklinda jau ne vienus metus, todėl nenustebčiau, jei ir paskutinį dešimtmetį buvo girdimas.

– Koks tas infragarsas?

– Kažkoks gaudesys. Labai aidus, erzinantis garsas. Ilgą laiką buvo manoma, kad jis sklinda iš plieno liejyklos Frederiksverke, bet

atrodo, kad šis spėjimas nepasitvirtino. Kai liejyklą kuriam laikui uždarė, gaudesys nesiliovė.

– Plieno liejykla. Ar ji ne pusiasalio pakraštyje?

– Visiškai teisingai. Bet infragarsas sklinda gana toli nuo šaltinio. Kai kas mano, kad galima jį girdėti už dvidešimties kilometrų. Skundėsi žmonės iš Frederiksverko ir Frederiksundo, net iš Jegersprio kitoje fjordo pusėje.

Karlas pažvelgė į vandenį. Jo paviršių šiaušė lietaus lašai. Viskas atrodė ramu. Namai ir vasarnamiai, glūdintys tarp medžių, vešlios pievos ir laukai. Burinės valtys ramiuose vandenyse, pulkai kirų. Ir šitoje žalioje idilėje netyla kažkoks nepaaiškinamas gaudesys. Už tų dailių fasadų žmonės eina iš proto.

– Kol garso šaltinis ir paplitimo mastas lieka nežinomi, mums iš to jokios naudos, – pastebėjo detektyvas. – Pamaniau, kad galėtume patikrinti vėjo turbinų išsidėstymą vietovėje, bet klausimas, ar apskritai jos gali būti infragarso šaltinis. Atrodo, mus dominančiomis dienomis turbinos buvo išjungtos visoje šalyje. Taigi, turėsim čia darbo per akis.

– Tada gal galėtume plaukti namo? – išgirdo jie tylų balsą iš apačios.

Karlas pro liuką pažvelgė į padėjėją. Ar tikrai čia tas pats vyras, kuris mušėsi su Samiru Ghazi? Tas, kuris vienu spyriu išvertė duris ir kartą išgelbėjo jam gyvybę? Jei taip, tada jis neabejotinai susirgo per pastarąsias penkias minutes.

– Asadai, ruošiesi vemti? – pasiteiravo Tomasenas.

Tas papurtė galvą. Tuo tik parodė, kiek mažai žino apie jūrligės džiaugsmus.

– Štai, – tarė Mjorkas, įspausdamas jam į rankas žiūronus. – Tiesiog giliau kvėpuok ir judėk pagal laivo supimą. Stenkis žiūrėti į kranto liniją.

– Karlai, aš negaliu pakilti nuo suolo.

– Gerai. Gali puikiai matyti pro langą.

– Tikriausiai nėra reikalo apžiūrinėti šią atkarpą, – tarė Tomasenas, nukreipdamas valtį į fjordo vidurį. – Čia daugiausia tik smėlėtas paplūdimys ir laukai, siekiantys pakrantę. Manau, būtų geriausia plaukti link Nordskoveno. Ten visur iki pat fjordo driekiasi miškai, o žmonių gyvena mažai, todėl abejotina, kad valčių pašiūrė būtų paslėpta.

Jis mostelėjo į kelią, vingiuojantį šiaurės–pietų kryptimi palei rytinį fjordo pakraštį. Lygi dirbama žemė, nusagstyta mažyčiais kaimeliais. Poulo Holto žudikas tikrai negalėjo pasislėpti toje pusėje.

Karlas pažvelgė į žemėlapį.

– Jei teorija apie fjordo upėtakį teisinga ir jei Roskildės fjorde nėra, ko ieškoti, tai reiškia, kad mums reikia plaukti į kitą Hornsheredo pusę, į Isefjordą. Klausimas, kur? Sprendžiant pagal žemėlapį, neatrodo, kad ten yra daug tinkamų vietų. Žemė daugiausia dirbama, iki pat vandens laukai. Kur ten būtų galima paslėpti valčių pašiūrę? O jei plauktume į Holbeko pusę arba į šiaurę link Odsheredo, būtų per toli, nes reikėtų daugiau nei valandos nusigauti iš pagrobimo vietos Balerupe, – jis staiga suabejojo. – O gal ne?

Tomasenas gūžtelėjo pečiais.

– Mano nuomone, ne. Spėju, kad užtektų valandos.

Karlas giliai atsiduso.

– Tokiu atveju mums belieka tikėtis, jog teorija dėl vietinio laikraščio yra teisinga. Kitaip darbas iš tiesų būtų per daug sudėtingas.

Detektyvas atsisėdo šalia bloguojančio Asado. Jį krėtė drebulys, papilkėjęs veidas įgavo žalsvą atspalvį. Dvigubas padėjėjo smakras nuolat judėjo dėl žiaukčiojimo, bet jis vis tiek laikė žiūronus prie akių.

– Karlai, duok jam arbatos. Mano žmona nusimins, jei jis apvems jos apklotus.

Mjorkas patraukė krepšį ir neklausęs pripylė puodelį.

– Išgerk, Asadai.

Padėjėjas nuleido žiūronus, pažvelgė į arbatą ir papurtė galvą.

– Nevemsiu. Tai, kas pakyla į gerklę, vėl nuryju.

Detektyvas žiūrėjo į jį išplėtęs akis.

– Štai taip būna jojant kupranugariu dykumoje. Skrandis gali labai nuvarginti žmogų, bet vemti dykumoje reiškia netekti per daug skysčių. Ten taip daryti labai kvaila. Štai kodėl!

Karlas patapšnojo jam per petį.

– Puiku, Asadai. Tik įdėmiai žvalgykis tos pašiūrės, gerai? Daugiau tau netrukdysiu.

– Neieškau pašiūrės, nes tada jos nerasim.

– Ką nori pasakyti?

– Manau, kad ji labai gerai paslėpta. Gal visai ne tarp medžių. Pašiūrė gali būti po žemių ar smėlio sampila, po namu ar kokioje tankmėje. Prisimeni, ji buvo nelabai aukšta.

Detektyvas pasiėmė kitus žiūronus. Padėjėjui aiškiai su galva negerai. Verčiau jis padarys šį darbą pats.

– Asadai, jei neieškai valčių pašiūrės, tai *ko* ieškai?

– To gaudžiančio daikto. Vėjo turbinos ar ko nors panašaus. Ko nors, kas gali gausti tokiu gaudesiu.

– Bijau, kad tai bus sunku, Asadai.

Padėjėjas akimirką žiūrėjo į Karlą tarsi pavargęs nuo jo draugijos. Paskui jį taip smarkiai ėmė tampyti konvulsijos, kad detektyvas saugodamasis atsitraukė atgal. Kai jos liovėsi, arabas beveik pašnibždomis pasakė:

– Ar žinai, kad sėdėjimo prie sienos kaip krėsle rekordas yra dvylika su viršum valandų?

– Ką tu sakai? – detektyvas pajuto, kad tikriausiai atrodo lyg klaustukas.

– O žinai, kad stovėjimo rekordas yra septyniolika metų ir du mėnesiai?

– Eik jau!

– Bet tai tiesa, Karlai. Indų guru. Naktį jis miegodavo stovėdamas.

– Tikrai? Šito nežinojau. Ką bandai man pasakyti?

– Kad kai kurie dalykai atrodo sunkesni, o kai kurie lengvesni, nei yra iš tikrųjų.

– Suprantu. Ir kas toliau?

– Suraskim tą gaudesį, tada pakalbėsim apie tai daugiau.

Kokia čia logika?

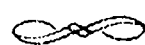
– Gerai. Bet aš vis tiek netikiu ta istorija apie žmogų, kuris stovėjo septyniolika metų, – atšovė detektyvas.

– Gerai, bet žinai ką, Karlai? – arabas įdėmiai pažvelgė į jį, paskui vėl susipurtė.

– Ne, pasakyk.

Asadas pakėlė žiūronus.

– Tai priklauso nuo tavęs.

Jie klausėsi ir girdėjo motorinių valčių ūžesį, žvejybinių laivelių pupsėjimą, motociklus keliuose, vieno variklio lėktuvus, fotografuojančius namus bei ūkius, kad mokesčių inspekcija galėtų juos iš naujo įvertinti ir nuo gyventojų nulupti mokesčius. Neišgirdo jokio nuolatinio garso, nieko, kas galėtų išprovokuoti Nacionalinės infragarso priešininkų asociacijos pyktį.

Kleso Tomaseno žmona paėmė juos prie Hundestedo, o Tomasenas pažadėjo paklausinėti, ar kas nors žino apie tokią val-

čių pašiūrę, kokios jie ieško. Sakė, kad geriausia pradėti klausinėti Nordskoveno girininkijoje. Taip pat jachtų klubuose. Jis patikino Karlą, jog rytoj atnaujins paieškas. Meteorologai žadėjo sausą ir saulėtą dieną.

Asadas vis dar atrodė liguistas, kai jie išlipo iš valties ir tęsė kelionę į pietus savo automobiliu.

Detektyvas staiga pajuto bendrumą su Tomaseno žmona. Jis taip pat nenorėjo, kad padėjėjas apvemtų sėdynių apvalkalus.

– Asadai, niuktelėk, jei supykins, gerai?

Padėjėjas išsiblaškęs linktelėjo. Tikriausiai nebus kito pasirinkimo.

Karlas pakartojo prašymą, kai jie įvažiavo į Balerupą.

– Galbūt mums reikėtų trumpam sustoti, – po pauzės prabilo arabas.

– Gerai, gal gali porą minučių palaukti? Pirmiausia turiu kai ką padaryti, ilgai neužtruksiu. Tai pakeliui į Holtę. Paskui parvešiu tave namo.

Padėjėjas nieko neatsakė.

Karlas žiūrėjo į priekį. Buvo jau tamsu. Klausimas, ar jį įleis?

– Matai, turiu užsukti pas Vigos motiną. Pažadėjau tai Vigai. Ar tu nieko prieš? Ji gyvena visai čia pat, slaugos namuose.

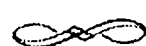
Arabas linktelėjo.

– Nežinojau, kad Viga turi motiną. Kokia ji? Ar maloni?

Į šį paprastą klausimą buvo taip sunku atsakyti, kad Karlas vos nepravažiavo pro raudoną šviesą Bagsverdo pagrindinėje gatvėje.

– Kai grįši, gal galėsi išleisti mane prie stoties? Keliauji į šiaurę, o iš ten tiesiai iki mano namų važiuoja autobusas.

Asadas tikrai mokėjo saugoti savo anonimiškumą. Beje, ir savo šeimos.

– Ne, bijau, kad dabar jūs negalite aplankyti ponios Alsing. Jai gerokai per vėlu. Grįžkite rytoj prieš pietus, geriausia apie vienuoliktą. Tada jos protas būna šviesiausias, – tarė viena iš naktinių slaugytojų.

Karlas parodė policininko pažymėjimą.

– Aš ne asmeniniu reikalu. Čia mano padėjėjas Hafezas al-Asadas. Ilgai neužtruksim.

Moteris nustebusi pažvelgė į jo ženklelį, o paskui į keistą subjektą, kuris stovėjo šalia Karlo, siūbuodamas ant kulnų. Nekasdienis įvykis Bakegordeno darbuotojams.

– Na, manau, ji miega. Pastaruoju metu ne per geriausiai laikosi.

Detektyvas pažvelgė į laikrodį ant sienos. Dešimt po devintos. Ką, po velnių, kalba šita moteris? Paprastai Vigos motinai diena šiuo metu tik prasideda. Ji ne daugiau kaip prieš penkiolika metų dirbo padavėja Kopenhagos naktiniuose klubuose. Argi gali būti tokia nukaršusi?

Slaugytoja juos mandagiai, bet nenoromis, palydėjo į skyrių, skirtą sergantiesiems demencija, ir sustojo prie Karlos Margretės Alsing durų.

– Šūktelėkit, kai norėsit išeiti, – tarė slaugytoja ir mostelėjo link koridoriaus. – Ten toliau yra personalo kambarys.

Jie rado Karlą, apsikrovusią šokolado dėžutėmis ir plaukų segtukais. Ilgais susitaršiusiais žilais plaukais, nerūpestingai susiaustu kimono ji atrodė lyg karjerą baigusi Holivudo aktorė. Senutė tuoj pat pažino Mjorką, atsilošusi sučiauškėjo jo vardą ir pasakė, koks jis nuostabus štai taip stovintis. Buvo nesunku pastebėti, kaip Viga rūpinasi savo motina.

Karlas tik žvilgtelėjo į Asadą.

– Kavos? – paklausė ji, pripildama puodelį iš termoso be dangtelio. Puodelis atrodė tarsi naudotas visą dieną. Mjorkas bandė atsisakyti, bet suvokė, kad pastangos bergždžios. Jis atsisuko į Asadą ir padavė puodelį jam. Jei kam nors reikėjo nuo ryto likusios šaltos kavos gurkšnelio, tai padėjėjui.

– Gražus kambarys, – tarė detektyvas, apsižvalgęs po prabangiais baldais apstatytą patalpą. Paauksuoti paveikslų rėmai, puošnus raudonmedis, brokatas. Karla Margretė Alsing visada rūpinosi išoriniais dalykais.

– Tai ką veikiat? – paklausė detektyvas, tikėdamasis išgirsti moterį skundžiantis, kaip sunku skaityti ir kokios prastos tapo televizijos programos.

– Veikiu? – jos žvilgsnis tapo tolimas. – Na, be šito...

Ji nutilo viduryje sakinio, pakišo ranką po pagalve sau už nugaros ir ištraukė ryškiai oranžinę blizgančią falo imitaciją su visokiais gumbeliais ir iškyšomis.

– ...nelabai yra ką veikti.

Asado kavos puodelis lėkštutėje suvirpėjo.

29

Valandoms slenkant Mijos jėgos seko. Ji kiek galėdama garsiau šaukė, kai automobilio burzgesys nutolo, bet kaskart iškvėpus iš plaučių orą buvo vis sunkiau jo įkvėpti. Dėžės per smarkiai slėgė. Pamažu jos alsavimas darėsi vis labiau paviršutiniškas.

Ji patraukė dešinę ranką į priekį ir ėmė draskyti dėžę priešais veidą. Vien garso, nagais braižant kartoną, užteko, kad jos nuotaika pasitaisytų. Mija ne visai bejėgė.

Po kelių valandų moters balsas neabejotinai dingo. Dabar jai beliko tik stengtis išgyventi.

Gal jis pasigailės.

Ji labai aiškiai prisiminė, kaip duso. Panikos ir bejėgiškumo jausmas, taip pat ir palengvėjimo. Mijai šis potyris buvo pažįstamas – išgyveno jį bent keliolika kartų. Tai vyko vaikystėje, kai stambus, nerūpestingas tėvas prispausdavo ją prie grindų ir prislėgdavo krūtinę taip, kad trūkdavo oro.

– Pabandyk dabar ištrūkti! – juokdavosi jis. Tėvui tai buvo tik žaidimas, bet dukra visada labai išsigąsdavo.

Mija mylėjo tėvą, todėl nieko nesakydavo.

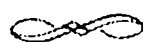
Tada vieną dieną jis dingo. Žaidimai baigėsi, bet ji nepajuto palengvėjimo.

– Tėvas pabėgo su kažkokia karve, – pasakė jai motina. Jos nuostabus tėtis susirado kitą moterį. Dabar jis žais ir išdykaus su kitais vaikais.

Kai Mija pirmą kartą sutiko savo vyrą, visiems sakė, kad jis primena tėvą.

– Šito mažiausiai norėtum, Mija, – atsakė motina.

Štai ką ji sakė.

Dabar jau bent dvidešimt keturias valandas ji buvo įkalinta po dėžėmis ir žinojo, kad mirs.

Mija girdėjo vyro žingsnius už durų. Jis pastovėjo klausydamasis ir vėl nuėjo.

Reikėjo dejuoti, pagalvojo moteris. Gal jis būtų atėjęs ir ją pribaigęs, taip išvaduodamas iš kančių.

Kairysis petys liovėsi skaudėti. Nebejuto nei jo, nei rankos, o klubą, kuriam teko didžiausias svoris, siaubingai maudė. Pirmomis valandomis šioje klaustrofobiškoje erdvėje Mija gausiai prakaitavo, bet net ir prakaitas išseko. Vienintelės išskyros, kurias ji dabar juto, buvo retkarčiais per šlaunį nuvarvantis šlapimas.

Ji gulėjo savo pačios šlapime, stengdamasi nors kelis centimetrus pasukti kūną, kad bent dalį spaudimo į dešinį kelį, kurį užgriuvo dėžių svoris, perkeltų į šlaunį. Jai nepavyko, o nemalonus pojūtis išliko, kaip tą kartą, kai susilaužė ranką ir pajutusi niežulį galėjo braižyti tik gipsą.

Moteris prisiminė dienas ir savaites, kai buvo laiminga su vyru. Pradžioje jis suklupo jai prie kojų ir elgėsi su ja taip, kaip ji troško.

O dabar vyras ją žudo be jausmų ar dvejonių.

Kiek kartų jis tai darė anksčiau? Mija nežinojo.

Ji nieko nežinojo.

Ji *buvo* niekas.

Kas mane prisimins, kai mirsiu? – pagalvojo moteris ir palietė pirštais dešinę ranką, tarsi glostydama vaiką. Bendžaminas neprisimins. Jis toks mažas. Mano motina, žinoma. O po dešimties metų, kai jos nebebus? Kas tada mane prisimins? Be to vyro, kuris atėmė man gyvybę? Niekas daugiau, tik jis ir galbūt Kenetas.

Be to, kad ji mirs, tai yra blogiausia. Gerklėje įstrigo sprangus kamuolys, Mija bandė ryti, nors burna buvo išdžiūvusi. Iš sielvarto pilve prasidėjo traukuliai, bet akys nesudrėko nuo ašarų.

Po kelerių metų ji bus pamiršta.

Jos telefonas skambėjo kelis kartus. Vibracijos užpakalinėje drabužio kišenėje suteikė vilties.

Kai skambutis nutilo, moteris porą valandų gulėjo, klausydamasi garsų lauke. Kas, jei ten yra Kenetas? Ar jis pajuto, kad kažkas negerai? Tikriausiai pajuto? Savo akimis matė, kokios būklės ji buvo, kai pastarąjį kartą su juo susitiko.

Ji truputį nusnūdo, bet pabudo nuo krūptelėjimo, nejausdama kūno. Buvo likęs tik veidas. Ji virto veidu. Sausos šnervės, nesiliaujantis niežėjimas aplink akis, mirksint blausioje šviesoje, – viskas, kas liko.

Paskui moteris suvokė, kad kažkas ją pažadino. Ar čia Kenetas, ar kažkas sapne? Ji užsimerkė ir įdėmiai klausėsi. Kažkas ten buvo.

Mija sulaikė alsavimą ir vėl įsiklausė. Ten *buvo* Kenetas. Ji prasižiojo iš nuostabos. Vaikinas stovėjo po langu priešais priekines duris ir šaukė ją taip garsiai, kad visi kaimynai galėjo girdėti. Ji pajuto veidą nušviečiančią šypseną ir sukaupė visas jėgas paskutiniam riksmui,

kuris dabar ją išgelbės. Pagalbos šauksmui, kuris paskatins karį prie durų veikti.

Ji prasižiojo ir suriko kiek galėdama garsiau.

Taip tyliai, kad net pati neišgirdo.

30

Vėlyvą popietę apdaužytu džipu atvažiavo kareiviai. Vienas iš jų šaukė, kad vietiniai Doe* rėmėjai kaimo mokykloje slepia ginklus ir ji turės parodyti slėptuvę.

Jų oda žvilgėjo ir patys atrodė šalti kaip ledas, kai moteris bandė paaiškinti, kad neturi nieko bendra su Samuelio Doe krahnų režimu ir nieko nežino apie paslėptus ginklus.

Rachelė – tuo metu ji vadinosi Liza – ir jos vaikinas visą dieną girdėjo šūvius. Sklido gandai, kad Teiloro partizanai nuožmūs, tad jiedu ruošėsi bėgti. Kas norėtų lūkuriuoti ir aiškintis, ar naujojo režimo kraujo troškimą nuslopintų asmens odos spalva?

Lizos vaikinas užlipo laiptais į viršų atnešti šautuvo, o ją kareiviai netikėtai užklupo, slapstančią vadovėlius įvairiuose priestatuose. Tą dieną su žeme buvo sulyginta tokia daugybė namų, kad moteris norėjo sumažinti riziką.

Ir štai pasirodė jie. Tie vyrai visą dieną žudė ir dabar jiems reikėjo atsipalaiduoti, kūnai tiesiog spirgėjo nuo jaudulio.

---

* S. K. Doe, buvęs vyresnysis seržantas, po 1980 m. žemesniųjų rangų kariškių įvykdyto karinio perversmo tapęs Liberijos prezidentu ir juo buvęs iki 1990 m. (*vert. past.*).

Kareiviai persimetė keliais žodžiais, kurių ji nesuprato, bet žvilgsniai buvo iškalbingi. Moteris atsidūrė netinkamoje vietoje. Per jauna ir taip lengvai pasiekiama tuščioje klasėje.

Liza nėrė į šalį, šoko pro langą, bet užpuolikai sugriebė ją už kulkšnių. Jie nutraukė moterį ant grindų ir tol spardė, kol ji liko gulėti nejudėdama.

Jai prieš akis akimirkai sušmėžavo trys veidai, o paskui užgriuvo du kūnai. Trečias kareivis, jausdamasis stipresnis, perdėtai pasitikėdamas savimi, atrėmė į sieną kalašnikovą ir padėjo bendrams praskėsti jai kojas. Užspaudę Lizai burną jie įsiskverbė vienas po kito, isteriškai šūkaudami. Moteris karštligiškai traukė orą pro lipnias šnerves, paskui išgirdo gretimoje patalpoje dejuojantį savo draugą. Bijojo dėl jo. Bijojo, kad kareiviai irgi jį išgirs ir tuoj pat su juo susidoros.

Ta dejonė buvo viskas, ką ji išgirdo. Jo vienintelė reakcija.

Po penkių minučių, kai Liza gulėjo dulkėse, žiūrėdama į mokyklinę lentą, kurioje vos prieš dvi valandas rašė *aš moku šokinėti, aš moku bėgioti,* draugas pabėgo, pasiėmęs šautuvą. Jam būtų buvęs lengviausias pasaulyje dalykas nušauti kareivius, kurie dabar nuilsę tysojo šalia jos iki kulkšnių nusmauktomis kelnėmis.

Jis jai nepadėjo. Nieko nesiėmė net tada, kai moteris pašokusi ant kojų griebė kalašnikovą ir paleido šūvių seriją. Kulkos draskė trijų juodaodžių kūnus, o kambaryje aidėjo riksmai, besimaišantys su degančio parako ir šilto kraujo kvapais.

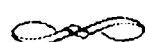
Lizos vaikinas su ja liko tik tol, kol viskas ėjosi gerai, gyvenimas buvo lengvas, o rytojus atrodė šviesus. Tada, kai ji vilko lavonus ant mėšlo krūvos ir dangstė juos palmių lapais, jis nepadėjo. Nepadėjo nė tada, kai ji šveitė klasės sienas, plovė kareivių mėsgalius ir kraują.

Tai buvo viena iš priežasčių, kodėl ji turėjo bėgti.

Po to įvykio ji nusprendė atsiduoti Dievo valiai ir karštai atgailavo dėl nuodėmių. Įžadų, kuriuos davė tą vakarą, kai nusirengė ir sudegino suknelę, o paskui iki skausmo valėsi ir plovėsi šakumą, ji niekada nepamirš.

Jeigu velnias vėl kada nors stos jai skersai kelio, Liza paims reikalus į savo rankas.

O jeigu tai darydama sulaužys Dievo įsakymą, tai bus tik jos ir Jo reikalas.

Izabelė lėkė magistrale, žvalgydamasi į kelią priekyje, palydovinės navigacijos imtuvą ir galinio vaizdo veidrodėlį, o Rachelė liovėsi prakaituoti. Jos lūpos greitai nustojo virpėti. Širdis vėl plakė normaliai. Moteris staiga prisiminė, kaip baimę paversti pykčiu.

Užplūdo siaubingas Liberijos nacionalinio demokratinio fronto karių, jų šėtoniško alsavimo ir gelsvų negailestingų akių prisiminimas. Ji sukando dantis.

Rachelė ėmėsi veikti anksčiau, gali tai padaryti ir dabar.

Ji atsigręžė į vairuotoją.

– Kai atiduosim Jozuei tai, kas reikia, vairuosiu aš, gerai?

Izabelė papurtė galvą.

– Jūs nepažįstat automobilio. Jis kaprizingas. Posūkiuose nestabilus. Šviesos netinkamai sureguliuotos, o rankinis stabdys laisvas.

Rachelė klausėsi, kas dar automobilyje sugedę, bet jai nerūpėjo. Gal Izabelė ir netiki, kad ši religinga moteris keleivio sėdynėje gali jai prilygti, atsisėdusi už vairo, bet greitai pati pamatys.

Jos susitiko su Jozue Odensės geležinkelio stoties perone. Vyro veidas buvo išbalęs kaip drobė, jis aiškiai jautėsi blogai.

– Man nepatinka tai, ką jūs sakot!

– Suprantu, Jozue, bet Izabelė teisi. Štai taip ir padarysim. Turim parodyti, kad minam jam ant kulnų. Ar atsinešei palydovinės navigacijos imtuvą, kaip sakėm?

Jozuė linktelėjo ir paraudusiomis akimis pažvelgė į žmoną.

– Pinigai man nerūpi.

Rachelė tvirtai paėmė jį už alkūnės.

– Su pinigais tai neturi nieko bendra. Jau nebe. Tiesiog laikykis jo instrukcijų. Kai tik pamatysi blyksinčią šviesą, mesk krepšį pro langą, bet pinigus palik kelionmaišyje. Mes seksim traukinį kiek įmanoma mažesniu atstumu. Nieko pats nesiimk, bet pasistenk pasakyti, kur tiksliai yra traukinys, jei mes paklausim. Supranti?

Jis linktelėjo, bet akivaizdžiai nenoromis.

– Gerai, duok man kelionmaišį su pinigais, – tarė Rachelė. – Aš tavim nepasitikiu.

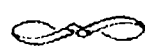
Vyras papurtė galvą.

Ji neklydo.

– Duok man pinigus, – pareikalavo žmona, pakeldama balsą, bet vyras atsisakė. Tada žmona smarkiai sušėrė jam per dešinį skruostą ir išplėšė kelionmaišį iš rankos. Nespėjus Jozuei susivokti, kas atsitiko, ji perdavė pinigus Izabelei.

Rachelė čiupo tuščią krepšį ir sugrūdo į jį grobiko daiktus, pasiliko tik marškinius su plauku, prilipusiu prie apykaklės. Ant viršaus uždėjo spyną, sagtį ir Jozuė parašytą laišką.

– Štai. Ir pasistenk padaryti taip, kaip sutarėm. Kitaip niekada nebepamatysim vaikų. Patikėk, aš *žinau*.

Neatsilikti nuo traukinio pasirodė sunkiau, nei Rachelė įsivaizdavo. Nors išvažiavusios iš Odensės jos turėjo pranašumą, atsiliko dar nepasiekusios Langeskovo. Jozuė pranešimai kėlė nerimą, o Iza-

belės komentarai lyginant palydovinės navigacijos imtuvo rodomą automobilio ir traukinio padėtį darėsi vis neramesni.

– Mums reikia pasikeisti vietomis, Rachele, – ragino ji. – Jums trūksta šaltakraujiškumo.

Žodžiai Rachelę retai taip veikė. Ji nuspaudė greičio pedalą iki dugno ir riaumojant varikliui automobilis skriejo didžiausiu greičiu. Moterys girdėjo tik šį garsą.

– Matau traukinį! – staiga sušuko Izabelė, joms artėjant prie Niborgo, kur E2 magistralė kirto geležinkelį. Ji paspaudė telefono mygtuką ir Jozuė po kelių sekundžių atsiliepė.

– Pažvelkit į kairę. Mes kaip tik priešais jus. Už kelių kilometrų kelias suka į šalį, todėl po minutės mūsų nebematysit. Bandysim vėl pasivyti traukinį ant Didžiojo Belto tilto, bet tai bus nelengva. Kitoje pusėje turėsim sustoti prie mokesčių posto. Ar jis skambino? – Jonson kurį laiką klausėsi Jozuės atsakymų, paskui uždarė telefoną.

– Ką jis sakė? – paklausė Rachelė.

– Dar neskambino. Bet Jozuė, atrodo, visai nepalaiko šito sumanymo. Netiki, kad atvažiuosim ten laiku. Jis vis mikčiojo, kad tai galbūt ir nesvarbu. Grobikas viską supras, perskaitęs laišką.

Rachelė tvirtai sučiaupė lūpas. Vyras sakė, kad tai nesvarbu. Iš tiesų, svarbu. Jos lauks ten, kai jis įjungs stroboskopą. Lauks, ir išpera, pagrobęs jos vaikus, sužinos, ką ji sugeba.

– Jūs nieko nesakot, – prabilo Izabelė, – bet Jozuė teisus. Mes niekaip nesuspėsim laiku, – ji žiūrėjo į spidometrą. Automobilis negalėjo važiuoti dar greičiau.

– Ką darysit, kai pasieksim tiltą? Visur vaizdo kameros, didelis eismas. O kaip mokesčių postai kitoje pusėje?

Rachelė kurį laiką svarstė Izabelės klausimus, lėkdama greičio juosta ir šviesomis signalizuodama kitiems automobiliams trauktis iš kelio.

– Nesijaudinkit, Izabele, – tiek tepasakė.

31

Izabelė buvo išsigandusi.

Išsigandusi beprotiško Rachelės vairavimo ir savo pačios nesugebėjimo bent ką nors dėl to padaryti.

Vos po dviejų trijų šimtų metrų jos privažiuos Didžiojo Belto tilto mokesčių postus, bet Rachelė nemažina greičio. Po kelių sekundžių leidžiamas greitis bus trisdešimt kilometrų per valandą, o jų automobilis lekia šimto penkiasdešimties kilometrų greičiu. Priekyje dunda traukinys, kuriuo važiuoja Jozuė, o ši pašėlusi moteris pasiryžusi žūtbūt jį pasivyti.

– Pristabdykit, Rachele! – suriko Izabelė, kai priekyje sušmėžavo mokesčių postas. – STABDYKIT!

Moteris tik tvirčiau suspaudė vairą. Ji buvo susikaupusi. Ketino išgelbėti savo vaikus.

Nesvarbu, kas dar atsitiktų.

Jos išvydo mokesčių posto pareigūnus prie sunkvežimio, mojuojančius joms, o pora automobilių priešakyje skubiai pasitraukė iš kelio.

Tada Rachelė su didžiuliu trenksmu numušė užtvarą, jo nuolaužos nuskriejo į šalis, dalis atsitrenkė į priekinį stiklą.

Jei Izabelės *Mondeo* būtų buvęs geresnės būklės, dabar abi moterys būtų prispaustos oro pagalvių. Mechanikas pasakė, kad pagalvės sugedusios ir jas reikia keisti, bet kainavo per daug. Ji jau seniai norėjo sutvarkyti automobilį, bet dabar džiaugėsi, kad to nepadarė. Jei oro pagalvės būtų išsiskleidusios joms į veidus, tokiu greičiu lekiant pro mokesčių postą, reikalai būtų buvę labai prasti. Dabar liko vieninteliai šio tyčinio valstybės nuosavybės suniokojimo ženklai: didžiulis įlenkimas ant variklio gaubto ir bjauriai perskilęs priekinis stiklas.

Už jų kilo baisi sumaištis. Jei policija dar negavo pranešimo apie automobilį, registruotą Izabelės vardu, kuris ant Didžiojo Belto tilto numušė mokesčių posto užtvarą, tada kažkas tikrai giliai miega.

Jonson staigiai iškvėpė ir vėl surinko Jozuės telefono numerį.

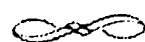
– Mes už tilto! Kur jūs?

Jis perdavė koordinates, rodomas palydovinės navigacijos imtuvo, o Izabelė palygino jas su savo duomenimis. Traukinys negalėjo būti labai toli.

– Man tai nepatinka, – tarė Jozuė. – Negerai. Tai, ką mes darom, yra negerai.

Ji, kaip mokėdama, bandė nuraminti tą žmogų, bet nepavyko.

– Paskambinkit, kai pamatysit stroboskopą, – tarė ji ir baigė pokalbį.

Artėdamos prie keturiasdešimt pirmo išvažiavimo iš greitkelio, kairėje jos išvydo traukinį. Per tamsų kraštovaizdį lėkė spindintis žiburių vėrinys. O trečiame vagone važiavo žmogus, kurio širdis smarkiai daužėsi.

Kada tas išpera paskambins?

Izabelė gniaužė rankoje telefoną, automobiliui skriejant keliu tarp Halskovo ir keturiasdešimto išvažiavimo iš greitkelio. Nebuvo matyti blyksint jokių mėlynų šviesų.

– Rachele, Slagelsėje policija mus tikrai sustabdys. Kam reikėjo numušti tą mokesčių posto užtvarą?

– Matot traukinį, tiesa? Jis būtų nuvažiavęs, jei būčiau sulėtinusi ar sustojusi nors dvidešimčiai sekundžių. Štai kam!

– Bet aš jį pamečiau. Nebematau, – susinervinusi atsakė Jonson. Ji žiūrėjo į žemėlapį ant kelių. – Po velnių, čia kelias suka į šiaurę ir kerta Slagelsę. Jeigu jis duos signalą Jozuei tarp Forlevo ir Slagelsės, mes neturėsim jokių galimybių. Nebent išsuksim iš greitkelio, TUČTUOJAU!

Keturiasdešimtas išvažiavimas iš greitkelio liko už nugarų, kai Izabelė atsigręžė.

Ji prikando lūpą.

– Rachele, jeigu jis padarys tai, ką aš manau, tada Jozuė pastebės tą stroboskopą bet kurią minutę. Iki Slagelsės geležinkelį kerta trys keliai. Bet kuris iš jų bus puiki vieta išmesti išpirką. O mes dabar nebegalim išsukti iš greitkelio, nes ką tik pravažiavom išvažiavimą.

Izabelė iš karto pastebėjo, kad užgavo jautrią stygą. Rachelės akyse vėl pasirodė neviltis. Telefono skambutis per kitas porą minučių buvo paskutinis dalykas pasaulyje, kurį ji būtų norėjusi išgirsti.

Staiga moteris smarkiai nuspaudė stabdį ir pasuko į kelkraštį.

– Ketinu apsisukti.

Gal ji pakvaišo? Jonson įjungė avarinį šviesos signalą ir bandė suvaldyti jaudulį.

– Klausykit, Rachele, – kiek galėdama ramiau pasakė ji, – Jozuė puikiai susitvarkys. Mums nereikia ten laukti, kai jis išmes krepšį. Jūsų vyras teisus. Grobikas ir taip su mumis susisieks, kai pamatys, kas yra krepšyje.

Rachelė neklausė, turėjo kitų planų, ir Izabelė ją suprato.

– Apsisuksiu kelkraštyje.

– Ne, Rachele.

Bet ji neklausė.

Izabelė atsisegė saugos diržą ir pasisuko. Artėjo automobilių kolona.

– Jūs tikriausiai pakvaišot! Pražudysit mus. Kokia iš to nauda Samueliui ir Magdalenai?

Rachelė nieko neatsakė. Ji sėdėjo už vairo, variklis kaukė įjungus atbulinę pavarą, o automobilis lėkė keliu.

Tada Jonson išvydo mėlynas šviesas ant kalvos, už kokių keturių penkių šimtų metrų.

– STOP! – suriko ji. Rachelė tuoj pat atleido greičio pedalą.

Ji atsigręžė į mėlynas šviesas ir iš karto suprato problemą. Pavarų dėžė garsiai protestavo jungiant pirmą pavarą tiesiai iš atbulinės eigos. Po kelių sekundžių jos vėl skriejo šimto penkiasdešimties kilometrų per valandą greičiu.

– Belieka melstis, kad Jozuė per kitas porą minučių nepaskambintų ir nepasakytų išmetęs krepšį. Jei nepaskambins, mes gal dar turėsim galimybę. Bet reikėtų sukti į trisdešimt aštuntą, ne į trisdešimt devintą išvažiavimą, – atsiduso Izabelė. – Prie trisdešimt devinto lauks policija. Turbūt jau atvažiavo. Sukit į trisdešimt aštuntą. Verčiau važiuokim pagrindiniu keliu, jis arčiau geležinkelio. Visą kelią iki Ringstedo traukinys važiuoja per dirbamą žemę, toliau nuo greitkelio.

Jonson vėl užsisegė saugos diržą ir kitus dešimtį kilometrų sėdėjo įsmeigusi žvilgsnį į spidometrą. Mėlyni švyturėliai, matyt, nerizikavo vytis. Kas galėtų juos kaltinti, pagalvojo ji.

Joms pravažiavus trisdešimt devintą išvažiavimą, kelias iš Slagelsės virto ištisu mėlynu kaspinu. Policijos automobiliai bus čia bet kurią akimirką.

Ji būgštavo ne be reikalo.

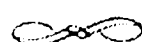
– Jie artėja, Rachele. Greičiau, jei galite, – paragino Izabelė, rinkdama mobiliajame Jozuės numerį.

– Kur jūs dabar, Jozue?

Jozuė neatsakė. Ar tai reiškia, kad jis jau išmetė krepšį? Ar atsitiko kas nors blogesnio? Gal tas pabaisa traukinyje? Iki šiol ji apie tai nepagalvojo. Ar taip gali būti? Visos tos nesąmonės apie blyksintį stroboskopą ir krepšio išmetimą pro langą buvo tik dūmų uždanga? Ar jis jau paėmė krepšį ir suprato, kad jame nėra pinigų?

Jonson pasuko galvą ir pažvelgė į kelionmaišį su išpirka ant galinės sėdynės.

Ką tas išgama padarys Jozuei?

Jos pasiekė trisdešimt aštuntą išvažiavimą kaip tik tada, kai priešakyje ir vakarinėje pusėje pasirodė mėlynos šviesos. Rachelė nė nepalietusi stabdžių, žviegiant padangoms, įsuko į šimtas penkiasdešimtą kelią ir vos išvengė susidūrimo su kitu automobiliu. Jei ne kito vairuotojo staigus manevras, jie visi būtų žuvę.

Izabelė pajuto nugara varvantį prakaitą. Ji tiesiog permirko. Šita moteris už vairo ne šiaip apimta nevilties, o tiesiog pamišusi.

– Rachele, iš šito kelio nėra kur pasukti. Kai policija mus prisivys, jiems tereikės sekti paskui mūsų galinius žibintus, – sušuko Jonson.

Ji papurtė galvą ir pralėkė pro priešais jas sukantį automobilį taip arti, kad vos nesusidūrė kaktomuša.

– Ne, mes jiems neleisim, – ramiai atsakė moteris ir išjungė žibintus. Tuo pačiu metu išsijungė ir automatinės priekinės šviesos, kurias Izabelė ruošėsi taisyti.

Pro galinį priešais važiuojančio automobilio langą jos pastebėjo pagyvenusią porą. Žodis *siaubas* atrodė per švelnus tų žmonių pašėlusiai gestikuliacijai apibūdinti.

– Išsuksim iš kelio pirmai progai pasitaikius, – tarė Rachelė.

– Turėsit vėl įjungti šviesas.

– Palikit tai man. Patikrinkit palydovinės navigacijos imtuvo rodmenis. Kur yra artimiausias šalutinis kelias, nesibaigiantis akligatviu? Turim išsukti iš pagrindinio. Mus vejasi policija.

Izabelė dirstelėjo per petį. Tikra tiesa. Dabar mėlynos šviesos tamsoje blyksėjo visai netoli. Gal vos už keturių penkių šimtų metrų prie išvažiavimo iš greitkelio.

– Štai! – šūktelėjo ji. – Priekyje.

Rachelė linktelėjo. Priešais jas važiuojančio automobilio žibintai apšvietė kelio ženklą. *Vedbisionderis.*

Ji spustelėjo stabdį ir pasuko į šalį, į tamsą, užgesintomis šviesomis.

– Gerai, – pasakė ji, įjungusi neutralią pavarą ir riedėdama pro daržinę bei kažkokius kitus ūkinius pastatus. – Sustosim čia, už sodybos. Policija mūsų nepastebės. Paskambinkit vėl Jozuei, gerai?

Izabelė atsigręžusi nužvelgė kraštovaizdį, mėlynos šviesos išniro iš tamsos lyg nelaimę pranašaujanti aura.

Tada ji vėl paspaudė Jozuės telefono numerį, šį kartą jaudindamasi.

Mobilusis suskambo porą kartų, o tada jis atsiliepė.

– Taip? – tik tiek tepasakė.

Izabelė linktelėjo Rachelei, parodydama, kad Jozuė atsakė į skambutį.

– Ar atidavėt krepšį?

– Ne, dar ne, – atsakė jis pavargusio žmogaus balsu.

– Ar kilo sunkumų? Aplink jus yra žmonių?

– Be manęs kupė yra tik vienas žmogus, bet jis dirba kompiuteriu užsidėjęs ausines. Taigi *čia* viskas gerai. Bet aš blogai jaučiuosi. Vis galvoju apie vaikus. Taip baisu, – atrodė, kad jam trūksta oro, lyg būtų išsekęs. Nenuostabu.

– Nusiraminkit, Jozue, – Izabelė suvokė, jog tai lengviau pasakyti nei padaryti. – Po kelių minučių viskas baigsis. Kur dabar yra traukinys? Pasakykit man koordinates.

– Dabar išvažiuojam iš miesto.

Jonson suprato. Jos turėtų būti nebetoli.

– Palenkit galvą, – sukomandavo Rachelė, kai policijos automobiliai lėkė magistrale pro keliuką, į kurį jos pasuko. Tarsi kas nors būtų galėjęs jas pamatyti iš tokio atstumo.

Bet po akimirkos pagyvenusi pora, kuri važiavo priešais jų automobilį, pamos policininkams. Jie pasakys apie kelyje sutiktas pamišėles, važiavusias paskui juos išjungtomis šviesomis, o paskui staiga pasukusias į šalutinį kelią. Tada policija grįš.

– Ei, matau traukinį, – staiga sušuko Izabelė.

Rachelė sukluso.

– Kur?

Jonson parodė į pietus, tolyn nuo pagrindinio kelio. Puiku.

– Štai ten! Nagi, važiuojam!

Rachelė įjungė šviesas, per penkias sekundes perjungė pavaras ir vienu manevru įveikė du vingius per kaimą, o po kelių akimirkų traukinio žiburių grandinę perskrodė iš tamsos išniręs jų *Mondeo* priekinių žibintų spindulys.

– O Dieve, matau stroboskopą! – sušuko į mobilųjį Jozuė. – O brangus Viešpatie ir Tėve, maldauju, apsaugok mus ir pasigailėk mūsų sielų!

– Jis matė stroboskopą? – Rachelė išgirdo šūksnį per telefoną.

Izabelė linktelėjo ir jos bendrakeleivė truputį palenkė galvą.

– Dievo Motina, teapšviečia mus tavo šventoji šviesa ir rodo mums kelią į tavo didybę. Pasiimk mus, savo vaikus, ir sušildyk prie širdies, – ji garsiai iškvėpė, paskui giliai įkvėpusi stipriau paspaudė greičio pedalą.

– Matau stroboskopą tiesiai priešais save. Dabar atidarau langą, – pranešė Jozuė. – Turėsiu padėti telefoną ant sėdynės. O Dieve. O Dieve.

Izabelė girdėjo dejones. Jo balsas skambėjo kaip seno žmogaus, kuriam gyvenimo keliu liko žengti paskutinius žingsnius. Per daug darbų liko nepadaryta, per daug minčių nutrūko.

Izabelės akys nardė po tamsą. Ji nematė blyksinčios šviesos. Vadinasi, stroboskopas kitoje traukinio pusėje.

– Čia kelias du kartus kerta geležinkelį. Esu tikra, kad jis tame pačiame kelyje kaip mes, – sušuko ji, kai Jozuė garsiai sukriokė nuo įtampos, stengdamasis iškelti pro langą krepšį.

– Dabar paleidžiu krepšį, – išgirdo ji prislopintus žodžius.

– Kur jis, Jozue? Ar jį matote? – sunerimusi riktelėjo Jonson.

Dabar jis vėl paėmė telefoną. Balsas skambėjo garsiai ir aiškiai.

– Matau jo automobilį. Jis pastatytas už medžių, ten, kur kelias kryžiuojasi su bėgiais.

– Pažiūrėkit pro langą kitoje pusėje. Rachelė dabar mirksi priekinėmis šviesomis.

Ji davė ženklą prie vairo palinkusiai vairuotojai, kuri žiūrėjo pro priekinį langą, bandydama bent ką nors pamatyti anapus traukinio.

– Jozue, ar matot mus?

– TAIP! – sušuko jis. – Matau jus prie tilto. Artėjat prie mūsų. Privažiuosit bet kurią akimir...

Izabelė išgirdo jo aimaną. Tada kažkas tarkštelėjo, tarsi telefonas nukrito ant grindų.

– Matau stroboskopą! – šūktelėjo Rachelė.

Siauru keliuku ji važiavo link tilto. Dar pora šimtų metrų ir bus ten.

– Jozue, ką tas vyras daro dabar? – paklausė Izabelė, bet niekas neatsakė. Gal telefonas užsidarė, kai nukrito.

– Šventoji Dievo Motina, atleisk man už visą blogį, kurį esu padariusi, – šalia jos meldėsi Rachelė, automobiliui lekiant pro porą užmiesčio namų ir sodybą prie vingio, paskui pro kitą namą netoli geležinkelio. Tada priekiniai žibintai apšvietė grobiko automobilį.

Jis stovėjo už poros šimtų metrų, kelio vingyje, maždaug penkiasdešimt metrų nuo bėgių. O už jo moterys išvydo ir patį išperą, spoksantį į krepšį. Vyras vilkėjo striukę, mūvėjo šviesias kelnes. Jei nebūtų žinojusios, kas jis, būtų palaikiusios jį pasiklydusiu turistu.

Apšviestas automobilio žibintų jis pakėlė galvą. Iš tokio atstumo buvo neįmanoma pamatyti to niekšo veido išraiškos, bet jam tikriausiai kilo daugybė minčių. Kaip jo drabužiai atsidūrė krepšyje? Galbūt jis jau pamatė viršuje paliktą raštelį. Tikrai turėjo suprasti, kad krepšyje nėra pinigų. O dabar tos šviesos beprotišku greičiu artėja link jo.

– Pavysiu jį! – suriko Rachelė tą pačią akimirką, kai jis metė krepšį į automobilį ir įšoko pats.

Jos buvo vos už keliolikos metrų, kai jo automobilis pajudėjo iš vietos ir kaukiant varikliui nurūko keliu.

Tai buvo tamsus mersedesas, toks, kokį Izabelė pastebėjo prie namo Fersleve. Vadinasi, ji matė tą niekšą, kai Rachelė vėmė.

Kelią priekyje supo tankus miškas, pro medžius aidėjo jų automobilio ir priekyje važiuojančio mersedeso variklių riaumojimas. Mersedesas galingesnis už fordą. Bus nelengva vytis, be to, kokia joms iš to nauda?

Jonson pažvelgė į susikaupusią už vairo Rachelę. Kas, po galais, dedasi jos galvoje?

– Saugokitės, – sušuko ji. – Po minutės paskui mus atvažiuos policija su pastiprinimu. Padės mums. Pamatysit, sučiupsim niekšą. Policininkai gali užtverti kelią priekyje.

– Alio? – suskambo balsas iš mobiliojo telefono Izabelės rankoje. Nepažįstamojo balsas. Vyriškas.

– Taip? – ji neatitraukė žvilgsnio nuo priekyje važiuojančio mersedeso galinių žibintų, automobiliams lekiant siauru miško keliu, bet dabar visą dėmesį sutelkė į šį balsą. Ne vieni nusivylimų ir pralaimėjimų metai išmokė ją visada būti atsargią net pačiose paprasčiausiose situacijose. Kur yra Jozuė?

– Kas jūs? – griežtai paklausė Izabelė. – Jūs į visa tai įsivėlęs kartu su tuo šunsnukiu? Tiesa?

– Atsiprašau, nesuprantu, ką norite pasakyti. Ar tai jūs ką tik kalbėjot su šio telefono savininku?

Ją nusmelkė šaltukas.

– Taip, aš.

Jonson pajuto, kad Rachelė už vairo neramiai sujudėjo. Moteris stengėsi sekti vingiuojantį kelio kaspiną, bet visa jos esybė virto klaustuku. Atstumas tarp jų ir priekyje važiuojančio automobilio vis didėjo.

– Bijau, kad jis susirgo, – pranešė balsas per telefoną.

– Ką jūs kalbat? Kas jūs?

– Aš sėdėjau toje pačioje kupė ir dirbau, kai tai įvyko. Man labai gaila, bet turiu pasakyti, kad esu įsitikinęs, jog jis mirė.

– Ei, – sušuko Rachelė. – Kas vyksta? Izabele, su kuo jūs kalbat?

– Ačiū, – tesugebėjo pasakyti Jonson pašnekovui. Tada uždarė mobilųjį.

Ji pažvelgė į Rachelę, paskui į medžius, šmėkščiojančius pro šalį, automobiliui švilpiant keliu. Jei iš miško išeitų elnias arba jos užvažiuotų ant nukritusių drėgnų lapų, būtų baigta. Menkiausia smulkmena gali sukelti nelaimę. Kaip jai rasti drąsos pasakyti Rachelei tai, ką dabar išgirdo? Nežinia, kaip nelaiminga moteris reaguos. Jos vyras prieš kelias sekundes mirė, o ji lekia per tamsų mišką lyg apsėsta.

Izabelė neretai būdavo nusiminusi dėl savo gyvenimo. Vienatvė ją lydėjo tarsi šešėlis. Ilgais žiemos vakarais dažnai apnikdavo

niūriausios mintys. Tačiau šią akimirką ji mąstė apie visai kitokius dalykus. Dabar, keršto genama į priekį, jausdama atsakomybę už dviejų vaikų gyvybes, kurių grobikas, įsikūnijęs šėtonas, skriejo automobilyje priešais jas, Izabelė suprato, kad trokšta gyventi. Suprato, jog nesvarbu, koks bjaurus gali pasirodyti pasaulis, ji gali rasti jame savo vietą.

Klausimas, ar Rachelė taip pat galėtų.

Tada moteris atsigręžė į Jonson.

– Pasakykit man, Izabele. Tučtuojau pasakykit. Kas atsitiko?

– Manau, kad jūsų vyrą ištiko širdies priepuolis, – ji apie nelaimę pasakė kiek galėdama švelniau.

Rachelei šis sakinys pasirodė neaiškus. Izabelė galėtų pasakyti tiesą.

– Ar Jozuė mirė? O Dieve! Juk jis mirė, tiesa? Sakykit, Izabele!

– Aš nežinau.

–TUČTUOJAU pasakykit! Arba... – jos akys paklaiko. Automobilis jau ėmė mėtytis į šalis.

Jonson ištiesė ranką link bendrakeleivės peties, norėdama nuraminti, bet persigalvojo.

– Rachele, žiūrėkit į kelią. Šiuo metu viską darom dėl vaikų, prisimenate?

Šie žodžiai įstrigo Rachelės širdyje, ji ėmė virpėti.

– NE, NE, NE! – sukliko ji. – NE, pasakykit, kad tai netiesa. O Dievo Motina, pasakykit, kad tai netiesa!

Nelaimingoji spaudė vairą, garsiai kūkčiodama, nuo lūpų varvėjo seilės. Izabelė akimirką pagalvojo, kad ji sustabdys automobilį, bet tada vairuotoja vėl susitvardė ir smarkiai paspaudė greičio pedalą.

Lindebjergas–Lingė, skelbė kelio ženklas, pasirodęs šalikelėje, bet Rachelė nesulėtino nė sekundei. Kelias nuvingiavo tarp kelių užmiesčio namų, o paskui aplink vėl šmėkščiojo tik medžiai.

Dabar tas išpera priekyje aiškiai juto spaudimą. Jo automobilis suvinguriavo posūkyje, o Rachelė ėmė šauktis Marijos, Dievo Motinos, atleidimo už sulaužytą penktąjį Dievo įsakymą, nes dabar ruošėsi žudyti.

– Tai beprotybė! Važiuojam beveik dviejų šimtų kilometrų per valandą greičiu. Žūsim abi! – suriko Izabelė, akimirką pagalvojusi, kad turėtų ištraukti raktą iš degimo spynelės.

Paskui jai dingtelėjo mintis apie užsikirtusį vairą, tad užuot tai padariusi, įsitempė ir pasiruošusi blogiausiam taip stipriai įsikibo į sėdynę, kad net krumpliai pabalo.

Kai Rachelė pirmą kartą trenkėsi į mersedesą, Izabelės galva truktelėjo į priekį, paskui bjauriai krestelėjo atgal. Vis dėlto mersedesas išsilaikė ant kelio.

– Gerai, – suriko ji. – *Tai* tau nedaro įspūdžio, šėtone? – ir trenkėsi į jo automobilį dar kartą su tokia jėga, kad fordo variklio gaubtas susilankstė. Izabelė vėl įsitempė, bet vis tiek nustebo, kai nuo smarkaus truktelėjimo įsirėžė saugos diržai.

– STABDYKIT AUTOMOBILĮ! – sukomandavo ji, pajutusi skausmą krūtinėje. Rachelė neklausė. Ji buvo kažkur toli.

Mersedesas priešais jas vos nenuslydo į griovį, sekundei tapęs nevaldomas, bet paskui vėl išsilygino tiesioje kelio atkarpoje, kuri šiek tiek platėjo ir buvo blausiai apšviesta didelės fermos žiburių.

Tada tai ir įvyko.

Tą pačią akimirką, prieš pat Rachelei dar kartą atsitrenkiant į mersedeso galą, vairuotojas staiga pasuko į kairę ir žviegiant padangoms nuspaudė stabdžius.

Fordas pralėkė pro šalį ir atsidūrė priekyje.

Izabelė pajuto Rachelės išgąstį. Dabar jos važiavo gerokai per greitai, mersedeso, kuris pristabdydavo jų automobilį dėl pakartotinių susidūrimų, nebebuvo. Priekiniai ratai slystelėjo į vieną pusę.

Moteris išlygino automobilį truputį pristabdydama, bet nepakankamai, o tada jos išgirdo traiškomo metalo džeržgesį vienoje pusėje, todėl Rachelė intuityviai vėl pristabdė.

Izabelė išsigandusi atsigręžė į išdaužtą šoninį langą ir galines duris, dabar įspaustas į galinę sėdynę. Tą pačią akimirką priartėjo mersedesas. To pabaisos apatinę veido dalį slėpė šešėlis, bet akys buvo aiškiai matomos. Atrodė, kad jo veidą nušvietė netikėta mintis. Tarsi viskas staiga tapo aišku.

Tai, kas niekada neturėjo atsitikti, dabar atsitiko.

Jis trenkėsi į jas paskutinį kartą, Rachelė nesuvaldė automobilio. Tada liko tik skausmas ir jas apgaubusioje tamsoje pro šalį šmėkščiojantys vaizdai.

Kai viskas sustojo, Izabelė pasijuto kybanti žemyn galva ant saugos diržų. Moteris šalia jos gulėjo be gyvybės ženklų, po kraujuojančiu jos kūnu buvo įsispraudęs vairas.

Jonson bandė pasisukti, bet raumenys neklausė. Paskui ji sukosėjo ir pajuto, kad į gerklę ir šnerves plūsta kraujas.

Keista, kad nieko neskauda, dingtelėjo jai mintis, bet tada visą kūną užliejo skausmas. Ji norėjo klykti, bet neįstengė. Aš mirštu, pagalvojo, ir atsikosėjo krauju.

Jonson išvydo prie automobilio artėjantį šešėlį. Žingsniai per stiklo šukes buvo ritmingi ir tvirti. Jie reiškė kažką blogo.

Ji bandė įsižiūrėti, bet į akis bėgo kraujas iš burnos ir nosies. Sumirksėjusi pajuto tarsi vokai būtų iš švitrinio popieriaus.

Tik tada, kai jis priėjo pakankamai arti, kad būtų galima išgirsti žodžius, Izabelė pastebėjo sunkų metalinį daiktą jo rankose.

– Izabele, tave mažiausiai tikėjausi šiandien pamatyti. Kodėl tau prireikė įsikišti? Pažiūrėk, ką padarei.

Vyras pritūpė ir pažvelgė pro šoninį langą. Ji spėjo, kad tas niekšas svarsto, kaip geriausia smogti paskutinį smūgį. Jonson bandė

pasukti galvą, kad galėtų jį aiškiau pamatyti, bet vis dar negalėjo pajudėti.

– Kiti žmonės žino, kas esi, – sudejavo ji, jausdama į žandikaulį plūstantį smarkų skausmą.

Jis nusišypsojo.

– Niekas manęs nepažįsta.

Jis apėjo aplink automobilį ir spoksojo į Rachelės kūną kitoje pusėje.

– Nėra reikalo daugiau dėl jos nerimauti. Tai gerai. Ji galėjo būti pavojinga.

Paskui jis staiga atsitiesė. Izabelė išgirdo sirenas. Jam per kojas nuvilnijo mėlyna šviesa ir privertė atšokti porą žingsnių.

O tada jos akys užsimerkė.

32

Vis stiprėjantis degančios gumos kvapas privertė jį sustoti poilsio aikštelėje tuoj už Roskildės. Patraukęs aplamdytą dešinį sparną nuo padangos jis apėjo aplink automobilį, vertindamas padarytą žalą. Kėbulas aiškiai buvo apdaužytas, bet stebino, kad po smūgių liko tokie menki įlenkimai.

Kai tik viskas nurims, jis pataisys automobilį. Reikės pašalinti visus susidūrimų pėdsakus. Suras dirbtuves Kylyje ar Istade, kur bus patogu tuo metu.

Jis užsidegė cigaretę ir perskaitė krepšyje rastą raštelį.

Paprastai tai būdavo ypatinga jo laukiama akimirka. Stovėdavo kur nors tamsoje, pro šalį švilpiant automobiliams, žinodamas, kad vėl padarė tai, ką reikėjo padaryti. Belieka paimti krepšį su pinigais ir grįžti į valčių pašiūrę baigti darbo.

Šį kartą buvo kitaip. Jis vis dar negalėjo atsikvošėti po to, kai stovėdamas siaurame šalutiniame kelyje prie geležinkelio spoksojo į krepšį, raštelį ir savo paties drabužius.

Šitie jį apgavo. Pinigų nebuvo. Prasta padėtis.

Jis įsivaizdavo *Ford Mondeo* avariją ir pajuto pasitenkintiną pagalvojęs, kad ta Dievui įgrisusi prasčiokė gavo, ko nusipelniusi. Jis pyko, kad ir Izabelė įsivėlė.

Pats kaltas, kad iš pat pradžių reikalai pakrypo tokia linkme. Jei būtų klausęs nuojautos, Izabelė būtų jau negyva po kivirčo Viborge.

Kas galėjo žinoti, kad ji ir Rachelė pažįstamos? Iš Frederikso iki Izabelės namelio Viborge ilgas kelias. Ką jis pražiūrėjo?

Jis garsiai užsitraukė cigaretės dūmo ir laikė plaučiuose kiek galėdamas ilgiau. Išpirkos negavo, ir visa tai dėl kvailų klaidų. Kvailų klaidų ir atsitiktinumų, kurie rodė tą pačią kryptį – Izabelę. Būtent dabar jis neturėjo supratimo, ar ji mirusi, ar gyva. Jei prie to sumauto automobilio būtų galėjęs užtrukti dar bent dešimtį sekundžių, būtų sutraiškęs jai kaukolę kėlikliu.

Tada būtų buvęs saugus.

Dabar tik gali tikėtis, kad gamta padarys savo. Avarija buvo baisi. *Mondeo* trenkėsi į medį ir gal keliolika kartų apsivertė. Šaižus ant asfalto gniuždomo metalo girgždesys liovėsi vos jam išlipus iš mersedeso. Kaip ji galėtų išgyventi?

Jis patrynė skaudantį sprandą. Tos moterys gyva bėda. Kodėl nedarė taip, kaip liepta?

Jis nuspriegė cigaretės nuorūką į tankmę, atidarė dureles keleivio pusėje ir pasidėjęs ant kelių krepšį dar kartą patikrino jo turinį.

Spyna ir sagtis iš daržinės Fersleve. Keli jo drabužiai iš spintos ir tas raštelis. Daugiau nieko.

Jis perskaitė jį kelis kartus. Neabejojo, kad turės veikti nedelsdamas. Tie, kas parašė šį raštelį, žino per daug.

Jie mano esą saugūs, bet klysta. Įsitikinę, jog apsikeitė vaidmenimis ir įgijo persvarą. Dabar tos moterys tikriausiai žuvo, bet reikės patikrinti ir įsitikinti.

Tada tik vyras Jozuė ir galbūt Izabelės brolis, policininkas, kels grėsmę.

Galbūt. Lemtingas žodis.

Jis sėdėjo apmąstydamas padėtį, o tuo metu šviesų kaspinas nuo autostrados nupleveno per poilsio aikštelės tualetus.

Jis nesibaimino, kad jį vejasi policija. Jis jau buvo kelis šimtus metrų nutolęs nuo įvykio vietos, kai atvažiavo kelių patruliai, ir nors dar porą jų su kaukiančiomis sirenomis susitiko, kol pasiekė greitkelį, nė vienas nesusidomėjo vienišu greičio neviršijančiu mersedesu.

Žinoma, policininkai ras susidūrimo pėdsakus, kai apžiūrės Izabelės automobilį, bet tikslesnės avarijos aplinkybės liks paslaptyje. Kaip jį suras?

Ne, dabar svarbiausia Rachelės vyras Jozuė ir pinigai. O paskui turės rūpestingai sunaikinti visus pėdsakus, pagal kuriuos jį būtų galima susekti. Teks viską pradėti iš naujo.

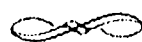
Jis atsiduso. Prasti buvo metai.

Jis visada taikėsi į dešimtuką ir niekada neprašaudavo. Puikiai išmanė savo darbą. Per pirmuosius metus sukauptus milijonus išmintingai investavo ir gavo padorių pajamų. Paskui prasidėjo finansų krizė, o jo turimos akcijos staiga nuvertėjo. Net vaikų grobikai ir žmogžudžiai yra priklausomi nuo rinkos svyravimų. Dabar jam teko beveik viską pradėti iš naujo.

– Po velnių, – burbtelėjo jis, staiga išvydęs dar vieną šio reikalo pusę.

Jeigu sesuo kaip paprastai negaus pinigų, jam kils kitų rūpesčių. Ji gali iškelti reikalus iš jo vaikystės. Pasakyti vardus, kurių nedera atskleisti.

Tai negerai.

Jam grįžus iš berniukų namų, motina turėjo naują vyrą, bendruomenės vyresniųjų išrinktą iš tinkamų našlių. Vyras vadovavo kaminų valymo įmonei ir buvo dviejų Evos amžiaus mergaičių tėvas. Šulas, kaip jį įvardijo naujasis pastorius, žinoma, gerokai perdėdamas.

Iš pradžių patėvis susilaikydavo jo nemušęs, bet kai motina sumažinusi savo migdomųjų dozę ėmė lepinti jį vedybiniame guolyje, vyro pasipūtėliškumas paėmė viršų ir pamažu jo būdas atsiskleidė.

– Te pasigaili jūsų viešpats ir suteikia ramybę, – tokius žodžius jis tardavo prilupęs savo dukteris. Mergaitės girdėdavo juos dažnai. Jei pasirodydavo, kad kuri nors nusižengė Dievo žodžiui, kurį aiškinti tėvas manė vienintelis turįs išimtinę teisę, jis nedvejodamas bausdavo savo atžalas. Paprastai dukterys labai menkai prasižengdavo, tad jo rūstybė būdavo nukreipta daugiausiai į jų įbrolį. Kartais jis pamiršdavo pasakyti *amen* arba nusišypsodavo maldos metu. Retai prasižengdavo labiau. Laimei, motinos vyras, suvokdamas savo fizinių galimybių ribas, nedrįsdavo nė pirštu paliesti augaloto jos sūnaus.

Galų gale prasidėdavo sąžinės priekaištai, o tai beveik nuolat buvo blogiausia. Paauglio tėvas niekada nesikankindavo apgailestaudamas, todėl niekas niekada neabejojo jo pranašumu. Patėvis glostydavo dukroms skruostus ir maldaudavo atleidimo už pyktį ir už jų nedorą įbrolį. Paskui jis užsidarydavo kabinete ir apsirengdavo Dievo drabužiu – jo tėvas visada taip vadino apeiginį drabužį, – tada melsdavo Viešpaties apsaugoti šias pažeidžiamas nekaltas mergaites kaip savo angelus.

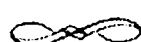
O Evai patėvis niekada nesiteikė tarti nė žodžio. Stiklinės aklos sesers akys jam kėlė pasidygėjimą, ir ji tai juto.

Nė vienas vaikas jo nesuprato. Kodėl jis turi bausti savo paties dukras, jei nekenčia posūnio ir niekina podukrą? Nė vienas nesuvokė, kodėl motina neįsikiša, arba kaip Dievas gali apsireikšti per neapykantos kupinus ir tokius neteisingus šio bjauraus žmogėno poelgius.

Kurį laiką Eva gindavo patėvį, bet net jos protestai išseko, kai įseserėms skiriamos bausmės tapo tokios žiaurios, kad ji beveik patikėjo pati jaučianti skausmą.

Jos brolis laukė geros progos, saugodamas save paskutiniam susirėmimui. Susirėmimas įvyko netikėtai.

Kadaise jie buvo keturi vaikai, vyras ir žmona. Dabar liko tik jis ir Eva.

Jis iš daiktadėžės ištraukė plastikinį maišelį su informacija apie šeimą ir greitai susirado Jozuės telefono numerį.

Dabar paskambins jam ir surengs akistatą su tikrove. Pasakys, kad jo žmona ir jos bendrininkė daugiau nebekelia pavojaus, o vaikai bus kitos aukos, nebent Jozuė per dvidešimt keturias valandas pristatys išpirką į naujai nurodytą vietą. Pagrasins mirtimi, jei jis dar kam nors, be Izabelės, prasitarė apie pagrobimą.

Jis nesunkiai įsivaizdavo įraudusį šio geraširdžio vyro veidą. Buvo beveik tikras, kad tas palūš ir darys tiksliai taip, kaip nurodyta.

Visa tai jis matė anksčiau.

Jis surinko Jozuės telefono numerį. Pasirodė, kad laukė visą amžinybę, kol išgirdo atsiliepiant.

– Alio? – suskambo balsas, o vyras tuoj pat suvokė, kad jis nepažįstamas.

– Alio, ar čia Jozuė? – paklausė jis, kai pro šalį praskriejo automobilis, švystelėjęs priekiniais žibintais.

– Kas čia? – savo ruožtu paklausė balsas.

– Ar čia Jozuės mobilusis?

– Ne, tikriausiai surinkot ne tą numerį.

Jis pažvelgė į ekraną. Ne, numeris teisingas. Kas čia dedasi?

Tada jam toptelėjo. Vardas!

– Oi, atsiprašau. Mes jį vadinam Jozue, bet jo tikras vardas Jensas Kroghas. Kartais pamirštu. Ar galiu su juo pasikalbėti?

Stojus tylai jis žiūrėjo į erdvę priešais save. Žmogus nieko nesakė. Blogas ženklas. Kas jis toks, po velnių?

– Supratau, – galų gale prabilo balsas. – O su kuo aš kalbuosi?

– Su svainiu, – burbtelėjo jis. – Ar jis ten?

– Ne, bijau, kad jo nėra. Kalbatės su seržantu Leifu Sindalu iš Roskildės policijos. Sakote, jūs jo svainis. Gal galiu sužinoti jūsų vardą?

Policija? Negi tas idiotas nuėjo į policiją? Ar jis visai pamišo?

– Policininkas? Ar kas atsitiko Jozuei?

– Bijau, kad nieko negaliu jums pasakyti, kol nesužinosiu jūsų vardo.

Tikrai kažkas negerai. Kas dabar?

– Aš Sorenas Gormsenas, – jis laikėsi taisyklės visada sakyti neįprastą vardą, kai turi reikalų su policija. Jie patikėdavo, nes žinojo, kad galės patikrinti.

– Suprantu, – išgirdo atsakymą. – Ar galite apibūdinti mums savo svainį, pone Gormsenai?

– Taip, galiu. Jis aukštas, plinkantis, baigia šeštą dešimtį, visada dėvi alyvų žalumo švarką be rankovių ir...

– Pone Gormsenai, – nutraukė jį policininkas, – buvom iškviesti, nes Jensas Kroghas rastas traukinyje be gyvybės ženklų. Šiuo metu su mumis yra policijos gydytojas ir aš labai apgailestauju turėdamas jums pranešti, kad jūsų svainis laikomas mirusiu.

Jis akimirką patylėjo, tarsi bandydamas suvokti žodį *mirusiu*.

– O ne. Taip siaubinga. Kaip tai atsitiko?

– Dar nežinom. Pasak bendrakeleivio, jis neteko sąmonės.

Jis svarstė, ar kartais neina tiesiai į spąstus.

– Kur jį išvešite?

Jis išgirdo policijos seržantą ir gydytoją tariantis.

– Greitoji atvažiuos paimti kūno. Tikriausiai bus atliekama autopsija.

– Vadinasi, jį veš į Roskildės ligoninę?

– Taip, iš traukinio išlipsim Roskildėje.

Jis padėkojo, ištarė kelis apgailestavimo žodžius, paskui išlipo iš automobilio nuvalyti telefono, ketino nusviesti jį tarp medžių. Policija nesugebės jo susekti pagal šį numerį, jei čia žabangos.

– Ei, – šūktelėjo balsas jam už nugaros. Atsigręžęs išvydo porą vyrų, lipančių iš automobilio, kuris ką tik sustojo poilsio aikštelėje. Lietuviški numeriai ir išblukę sportiniai kostiumai. Niūrūs, nedraugiški veidai.

Jie ėjo tiesiai prie jo su aiškiais ketinimais. Po akimirkos jis gulės ant žemės iškraustytomis kišenėmis. Neabejotinai toks jų užsiėmimas.

Jis įspėjamai kilstelėjo ranką, rodydamas mobilųjį.

– Štai, – sušuko, paskui smarkiai sviedė telefoną priekyje einančiam vyrui į kaktą, pasisuko ir spyrė jo prakauliam bendrui į tarpukojį. Tas susirietė, rėkdamas iš skausmo, o spyruoklinis peilis nukrito ant žemės.

Po akimirkos jo paties rankoje atsirado peilis, jis dūrė pirmajam plėšikui į pilvą, tada antrajam į šoną.

Paskui paėmė telefoną ir kartu su peiliu numetė kiek galėdamas toliau į krūmus.

Gyvenimas jį išmokė visada smogti pirmą.

Jis paliko du kraujuojančius banditus ir į palydovinę sistemą įvedė Roskildės stotį.

Nuvažiuos ten per aštuonias minutes.

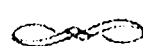

Greitoji laukė, kol policininkai atėjo su neštuvais. Jis įsimaišė į būrį smalsių stebėtojų, nenuleidžiančių akių nuo Jozuės kūno po

antklode. Išvydęs uniformuotą pareigūną su mirusiojo apsiaustu ir krepšiu rankose, jis įsitikino, kad seržantas sakė tiesą.

Jozuė miręs. Pinigai prarasti.

– Po velnių, – sumurmėjo sau po nosim ir tyliai kartojo keiksmą, važiuodamas link Ferslevo bei namelio, kuris daug metų buvo jo slėptuvė. Priedanga – adresas, vardas, furgonas, viskas, kas teikė jam saugumo, buvo sutelkta vienoje vietoje. Dabar slaptavietė atskleista. Izabelė turėjo furgono registracijos numerį ir perdavė jį broliui, o transporto priemonės savininką galima susekti pagal adresą. Ten nebesaugu.

Kol jis pasiekė kaimą ir nuvažiavo keliuku tarp medžių link namelio, buvo jau tamsu. Maža bendruomenė seniai snūduriavo prie televizorių ekranų. Tik pagrindiniame ūkio name kitoje lauko pusėje ryškiai švietė pora langų. Ten tikriausiai kilo panika.

Jis pastebėjo, kaip Rachelė su Izabele įsilaužė į jo garažą ir namą. Jis apėjo patalpas ir surinko daiktus, kurie galėtų išlikti per gaisrą. Mažas veidrodėlis, skardinė su siuvimo reikmenimis, pirmosios pagalbos vaistinėlė.

Tada jis furgoną atbulą išvairavo iš daržinės, nuvažiavo paname ir visu greičiu nukreipė į panoraminį langą, pro kurį matydavo tokį gražų gamtovaizdį.

Dūžtančio stiklo žvangesys sukėlė varnų kakofoniją, bet ji tuoj nutilo.

Pasišviesdamas žibintuvėliu jis apėjo namą iš kitos pusės ir įžengė į vidų. Puiku, pagalvojo pamatęs, kad priekinės furgono padangos pradurtos, o galas pūpso ant laminuotų grindų. Atsargiai peržengęs stiklo šukes, atidarė galines duris, paėmė kanistrą ir išlaistė jo turinį svetainėje, virtuvėje, koridoriuje bei ant laiptų.

Paskui atsuko furgono degalų bako dangtį, nuplėšė yrančios užuolaidos skiautę ir įkišo giliai į vidų.

Jis akimirką stovėjo kieme žvalgydamasis, paskui padegęs užuolaidos skiautę metė į koridorių ant benzinu aplaistytų grindų šalia dujų balionų.

Kai kurtinamai sprogo furgono degalų bakas, jis jau lėkė keliu, spausdamas mersedeso greičio pedalą. Dar po minutės į orą išlėkė dujų balionai. Sprogimas buvo toks smarkus, kad beveik nukėlė stogą.

Pravažiavęs kaimo parduotuvę, kai vėl buvo matyti toli aplinkui, jis sustojo šalikelėje ir atsigręžė.

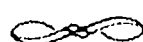
Namelis už medžių liepsnojo tarsi Joninių laužas, į dangų skriejo žiežirbos. Gaisras jau buvo matomas už kelių mylių. Netrukus liepsnos laižys medžių šakas ir viskas supleškės iki pamatų.

Dėl šito daugiau nebėra ko bijoti.

Gaisrininkų komanda greitai pamatys, jog ten nėra nieko gelbėtino.

Jie pamanys, kad gaisrą sukėlė išdykaujantys berniukai.

Kaime tai atsitinka dažnai.

Jis stovėjo priešais duris, už kurių, po pakavimo dėžėmis, gulėjo įkalinta jo žmona. Vėl nepajuto nieko daugiau, tik keistai sumišusius liūdesį ir pasitenkinimą, kad namuose tylu lyg kape. Jiems būdavo gera kartu. Ji buvo maloni ir graži, be to, gera mama jų vaikui. Gyvenimas galėjo susiklostyti visai kitaip. Kita vertus, pats kaltas dėl to, kad viskas pakrypo tokia linkme. Prieš su kuo nors vėl apsigyvendamas turės atsikratyti visko, ką slėpė tame kambarėlyje. Iki šiol praeitis nepalieka jo ramybėje, bet jis neleis, kad ji užvaldytų ir ateitį.

Dar porą kartų pagrobs keletą vaikų, tada parduos namą ir įsikurs kur nors užkampyje. Gal net išmoks gyventi normaliai.

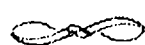
Kurį laiką jis gulėjo ant sofos mąstydamas, ką turi padaryti. Aišku, kad gali išsaugoti Vibegordeną su valčių pašiūre, bet reikės rasti pakaitalą nameliui Fersleve. Mažą trobelę toli nuo pagrindinių kelių. Vietą, kur niekas nevaikšto, dar geriau, jei jo savininkas būtų vietinis atstumtasis. Senas girtuoklis, kuris su niekuo nebendrauja ir niekam nesijaučia skolingas. Šį kartą jis galėtų pasiieškoti būsto toliau į pietus. Prisiminė nusižiūrėjęs porą vietų, kai važinėjo po Nestvedo rajoną, bet patirtis pakuždėjo, kad apsispręsti bus nelengva.

Namelio Fersleve savininkas tiko puikiai. Juo niekas nesidomėjo, o jis kitais tuo labiau. Didžiąją savo gyvenimo dalį vyras dirbo Zelandijoje ir, matyt, Švedijoje turėjo seną meilę, kaip kalbėjo žmonės kaime. Matyt. Būtent šis miglotas žodis ir paskatino jį veikti. Žmogus, vengiantis draugijos, gyvenantis iš pinigų, kuriuos uždirbo, kai gyvenimas klostėsi sėkmingiau, kaip buvo kalbama. Kaimiečiai vadino namelio savininką keistuoliu ir taip pasirašė jam mirties nuosprendį.

Praėjo jau daugiau nei dešimt metų, kai jis atėmė keistuoliui gyvybę, o paskui skrupulingai apmokėdavo sąskaitas, kurias kartais rasdavo pašto dėžutėje. Po poros metų jis atsisakė elektros ir šiukšlių išvežimo, paskui daugiau niekas nebeužsukdavo. Jis turėjo pasą ir vairuotojo pažymėjimą, išduotą to žmogaus vardu, su naujomis nuotraukomis ir įtikinamesne gimimo data. Tai padarė fotografas Kopenhagos Vesterbro rajone. Šaunus, patikimas vyrukas, kuriam dokumentų klastojimas tapo įgūdžiu, kokį demonstruodavo Rembranto mokiniai mokytojui paliepus. Tikras menininkas.

Vardas Madsas Kristianas Fogas lydėjo jį visą dešimtmetį, bet dabar viskas baigta.

Jis vėl buvo tik Čaplinas.

Būdamas šešiolikos su puse jis įsimylėjo įseserę. Mergaitė buvo trapi, nežemiška, švelnia aukšta kakta su prie smilkinių išryškėjusiomis gyslelėmis. Ji taip skyrėsi nuo patėvio genetinės medžiagos šiurkštumo ir jo kresnos motinos.

Jis norėjo ją bučiuoti, laikyti glėbyje, ištirpti jos žvilgsnyje ir panirti į vidinę esybę, bet žinojo, kad tai uždrausta. Dievo akyse jie buvo brolis ir sesuo, o šiuose namuose jis matė viską.

Galų gale jam beliko džiaugtis tais nuodėmingais malonumais, kuriuos pats sau susikurdavo vienas po antklode, ir vakarais slapčiomis žvilgčiodamas pro plyšius jos miegamojo lubose.

O paskui jį sučiupo. Paauglys gulėjo kniūbsčias ir žiūrėjo į mergaitės grožybę, pridengtą tik plonų naktinių, kai staiga ji pakėlė galvą ir jį pastebėjo. Jis taip sutriko, kad pašoko ir atsitrenkė galva į vinį, kyšojusią iš stogo sijos. Už dešinės ausies atsivėrė gili žaizda.

Šeima išgirdo jo riksmus iš palėpės, ir malonumai baigėsi.

Kaip visada pamaldi sesuo Eva įskundė jį motinai ir patėviui. Jos aklos akys nematė neapykantos, apėmusios abu tėvus, išgirdus apie šį ištvirkavimą.

Tėvai kamantinėjo paauglį, gąsdindami amžinu prakeiksmu, bet jis nieko neprisipažino. Nepasakė, kad slapta stebėjo įseserę, kad norėjo pamatyti savo troškimų objektą nuogą. Kaip galėjo jų prakeiksmai priversti jį prisipažinti? Visus juos girdėjo ir anksčiau, pernelyg dažnai.

– Pats prisiprašei, – subliuvo patėvis, sugriebęs jį iš už nugaros. Gal jis ir nebuvo stipruolis, bet netikėtas imtynininko veiksmas sugriebiant po pažastimis ir sunertomis rankomis spaudžiant sprandą buvo nepaprastai efektyvus.

– Atnešk kryžių! – suriko jis žmonai. – Mušk šėtoną iš šio apsėsto kūno! Pliek vaikėzą, kol visus jo velnius išvarysi!

Vaikas išvydo nukryžiuotąjį virš tūžmingų motinos akių, užuodė blogą jos burnos kvapą ir pajuto pirmą smūgį.

– Šlovingojo Viešpaties vardu! – suspigo motina, vėl iškėlusi nukryžiuotąjį. Ant jos viršutinės lūpos pasirodė prakaito lašai, o patėvis suspaudė jį dar tvirčiau, vis niurnėdamas savo raginimą:

– Visagalio vardu!

Po dvidešimties smūgių į pečius ir rankas motina pavargusi, gaudydama orą atsitraukė.

Nuo tos akimirkos nebebuvo kelio atgal.

Dvi jo įseserės verkė gretimame kambaryje. Jos viską girdėjo ir, rodos, buvo tikrai sukrėstos. Kita vertus, Eva atrodė rami, nors ir ji tikriausiai suvokė, kas vyksta. Mergaitė toliau skaitė knygą, parašytą Brailio raštu, bet neįstengė nuslėpti irzlios veido išraiškos.

Tą patį vakarą jis sutrynė keletą migdomųjų piliulių ir subėrė jas į patėvio bei motinos kavą. Naktį šiems kietai įmigus, likusį buteliuko turinį jis ištirpdė vandenyje. Prireikė šiek tiek laiko, kol apvertė juos ant nugarų, dar ilgiau užtruko, kol supylė į gerkles vaistus. Bet laikas buvo nebesvarbus.

Jis nuvalė tuščią migdomųjų buteliuką ir įspraudė patėviui į ranką. Paskui abiejų be sąmonės gulinčių sutuoktinių pirštais apgniaužė stiklines, o jas padėjo ant stalelių prie lovos ir įpylė truputį vandens. Tada išeidamas uždarė miegamojo duris.

– Ką ten veiki?

Jis įsižiūrėjo į tamsą. Evos stichija ir pranašumas. Dabar ji susidraugavo su tamsa, o ausys tapo klusios kaip šuns.

– Nieko, Eva, tik norėjau atsiprašyti, bet jie miega. Manau, išgėrė migdomųjų.

– Tikiuosi, kad gerai miegos, – tiek tepasakė sesuo.

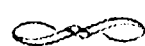
Kūnus kaimynai surado rytojaus dieną. Dviguba savižudybė buvo skandalas mažoje bendruomenėje, bet Eva nieko nepasakė. Galbūt ji jau tada nujautė, kad šis įvykis bei brolio kaltė, kad ji apako, dėl kurios jis pats tyliai sielvartavo, bus jos draudimas gyvenime, paženklintame skurdo ir bejėgiškumo.

Įseserės vos po poros metų pasirinko amžinybę. Jos susikibusios rankomis įbrido į ežerą. Ežeras jas priėmė. Taip mergaitės išvengė prisiminimų skausmo. Tik ne jis su Eva.

Nuo jų tėvų mirties jau praėjo daugiau nei dvidešimt penkeri metai, bet vis tiek atsirasdavo naujų fanatikų, klaidingai aiškinančių žodį *geranoriškumas*.

Velniop juos. Fanatikų jis nekentė labiau nei bet ko kito. Velniop visus tuos, kurie Dievo vardu iškelia save aukščiau kitų.

Jie turi būti nušluoti nuo žemės paviršiaus.

Jis nuėmė nuo raktų žiedo furgono ir namelio raktus, tada apsižvalgęs, ar kas nemato, įmetė juos į kaimyno konteinerį, po šiukšlių maišu. Paskui grįžo į savo kiemą ir ištuštino pašto dėžutę.

Reklamos iš karto atsidūrė šiukšlių dėžėje, o visa kita jis sumetė ant stalo priekiniame kambaryje. Pora sąskaitų, du laikraščiai ir mažas ranka rašytas raštelis su kėglių žaidėjų klubo ženklu.

Dar per anksti laikraščiuose ieškoti naujienų, bet vietinė radijo stotis kažką pranešė apie porą lietuvių, kurie, matyt, susimušė ir smarkiai sužalojo vienas kitą. Paskui jis išgirdo pasakojimą apie automobilio avariją, kurioje nukentėjo dvi moterys. Pranešimas buvo neišsamus, bet užteko to, kas buvo pasakyta: įvykio vaizdas, moterų amžius ir faktas, kad abi patyrė rimtų sužalojimų po to, kai lėkdamos pašėlusiu greičiu numušė mokesčių posto užtvarus ant Didžio-

jo Belto tilto. Pranešėjas neatskleidė jų vardų, bet paminėjo, kad avarijoje galėjo dalyvauti dar vienas automobilis.

Jis rado informacijos apie avariją internete. Vieno iš bulvarinių laikraščių internetinis tinklalapis pateikė papildomos informacijos, kad abiejų moterų būklė išlieka stabili po naktį atliktų operacijų ir kad policiją nustebino jų rizikingas važiavimas per tiltą. Gydytojas iš Kopenhagos karališkosios ligoninės Traumatologijos centro, paminėtas vardu, buvo pesimistiškai nusiteikęs dėl jų galimybių išgyventi.

Net jei ir taip, jis nerimavo.

Ligonės tinklalapyje jis surado traumatologijos centro vaizdo pristatymą, išsiaiškino, ką ir kur jis veikia, paskui žemėlapyje susirado įvairių ligoninės skyrių buvimo vietas. Žinos, kur jas rasti.

Kol kas jam teks tiesiog stebėti abiejų moterų būklę.

Paskui jis paėmė raštelį su kėglių žaidėjų klubo ženklu ir perskaitė žinutę:

Šiandien buvau užsukęs, bet nieko neradau. Komandos varžybos trečiadienį perkeltos iš 19.30 į 19 valandą vakaro. Nepamiršk po to laimėtojo rutulio. O gal tau užtenka rutulių, kiek turi, cha cha? Gal ateisite abu? Vėl cha cha! Viso, Popiežius.

Jis pažvelgė į lubas, link kambario, kuriame gulėjo žmona. Palaukęs porą dienų, galėtų pasiimti kūną į valčių pašiūrę, o tada atsikratyti visų trijų iš karto. Šiaip ar taip, dar pora dienų be vandens, ir vaikai mirs. Kam rūpi? Tegu jie padėkoja savo tėvams.

Tikras idiotizmas. Tiek vargo dėl nieko.

33

Naktį Karlas girdėjo bruzdesį apačioje, bet nesuvokė, kad vėl iškviestas gydytojas.

– Hardžio plaučiuose susikaupė skysčių, – pasakė Mortenas. – Jam sunku kvėpuoti, – nuomininkas atrodė susirūpinęs. Linksmas, putlus jo veidas tarsi sukrito.

– Ar tai rimta? – paklausė detektyvas. Jei taip, tai būtų tragedija.

– Gydytojas nori paguldyti Hardį į ligoninę stebėti, kad galėtų patikrinti širdį ir visa kita. Taip pat nerimauja dėl plaučių uždegimo. Tai būtų mirtina tokios būklės žmogui.

Karlas linktelėjo. Be abejo, nederėtų rizikuoti.

Jis perbraukė ranka Hardžiui per plaukus.

– Jėzau, Hardi, ką tu sau galvoji? Turėjai mane pažadinti.

– Liepiau Mortenui tavęs nežadinti, – sušnibždėjo liūdnas Hardis. Dar liūdnesnis nei paprastai. – Tikiuosi, kad vėl mane pasiimsit? Kai gydytojas išrašys iš ligoninės?

– Žinoma, pasiimsim, bičiuli. Be tavęs šie namai nebebūtų tokie pat.

Ligonis vos šyptelėjo.

– Nemanau, kad Džesperas tau pritartų. Jam patiktų, kad viskas būtų grįžę į normalias vėžes, kai šią popietę grįš namo.

Šią popietę? Mjorkas pamiršo.

– Bet kuriuo atveju, manęs čia nebebus, kai grįši iš darbo. Mortenas važiuos su manim į ligoninę, taigi būsiu gerose rankose. Kas žino, gal grįšiu po kelių dienų... – jis bandė nusišypsoti, gaudydamas orą. – Karlai, kai kas neduoda man ramybės.

– Kas?

– Ar prisimeni tą prostitutės Bjorgės Bak, kuri buvo rasta negyva po Langebro tiltu, bylą? Atrodė, kad ji nuskendo per nelaimingą atsitikimą, gal net nusižudė. Paskui paaiškėjo, kad ne.

Detektyvas linktelėjo. Gerai prisiminė tą atvejį. Juodaodė, ne vyresnė nei aštuoniolikos metų. Nuoga, tik su apyranke iš supintų varinių vielučių ant kulkšnies. Nieko neįprasto, daugybė afrikiečių moterų nešioja tokius papuošalus. Kur kas labiau jį sudomino adatų žymės ant rankų. Tai būdinga prostitutėms narkomanėms, bet ne afrikietėms merginoms, uždarbiaujančioms Vesterbro gatvėse.

– Ją nužudė sąvadautojas, tiesa? – paklausė Karlas.

– Labiau tikėtina, kad tie, kurią ją pardavė sąvadautojui.

Hardis buvo teisus, dabar jis prisiminė.

– Ta byla man primena šitą, kurią tiri dabar. Tie kūnai gaisravietėse.

– Turi omenyje apyrankę ant kulkšnies?

– Būtent. Mergina bandė pabėgti. Norėjo grįžti namo. Bet ji neuždirbo pakankamai, todėl jie jos nepaleido.

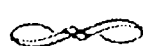
– Dėl to nužudė.

– Taip. Afrikietės tiki vudu burtais. O šita netikėjo. Ji kėlė pavojų jų sistemai. Sąvadautojai turėjo ja atsikratyti.

– Todėl jie uždėjo apyrankę, kad primintų kitoms merginoms, kas atsitiks, jei nepaklus šeimininkams ar nekreips dėmesio į vudu.

– Tiesa. Kažkas į apyrankę įpynė plunksnų, plaukų ir visokio šlamšto. Visos afrikietės neabejotinai žino, ką tai reiškia.

Detektyvas perbraukė sau per smakrą. Hardis neabejotinai kažką užčiuopė.

Jakobsenas stovėjo nugara į Karlą ir žiūrėjo į gatvę. Dažnai taip darydavo, kai reikėdavo susikaupti.

– Pasitikslinsiu. Sakai, Hardis mano, kad gaisravietėse rasti kūnai yra skolų surinkėjų, kuriems buvo patikėta surinkti pinigus iš trijų skolingų bendrovių, o jie tinkamai neatliko savo darbo. Skolos liko negrąžintos, todėl juos paklojo?

– Teisingai. Sindikatas parodė juos kaip pavyzdį visiems kitiems skolų surinkėjams. O bendrovės naudoja draudimo nuo gaisro išmokas, kad atlygintų skolas. Vienu šūviu nušauti du zuikiai.

– Jeigu draudimo pinigai atiteko serbams, matyt, viena ar kelios bendrovės pritrūks lėšų verslui atkurti, – svarstė Jakobsenas.

– Taip.

Žmogžudysčių skyriaus viršininkas linktelėjo. Paprasti paaiškinimai dažnai padiktuodavo paprastus sprendimus. Nusikaltimai tikrai buvo žiaurūs, bet nusikaltėliai iš Rytų Europos ir Balkanų negarsėja gailestingumu.

– Žinai ką, Karlai? Manau, tirsim šią versiją, – jis linktelėjo. – Tuoj pat susisieksiu su Interpolu. Jie gali mums padėti gauti kai kuriuos atsakymus iš tų serbų. Padėkok už mane Hardžiui, gerai? Beje, kaip jis laikosi? Ar gerai įsikūrė tavo namuose?

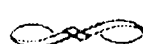
Mjorkas papurtė galvą. Pasakyti, kad jis įsikūrė, būtų šiek tiek perdėta.

– O, tarp kitko. Perspėjimas tau, – Markusas Jakobsenas sustabdė jį tarpduryje. – Šiandien pas tave apsilankys pareigūnas iš Sveikatos ir saugos agentūros.

– Tikrai? Iš kur žinai? Maniau, kad tokie apsilankymai būna netikėti.

Žmogžudysčių skyriaus viršininkas nusišypsojo.

– Žinai, mes ne veltui esame policininkai. Viską žinom.

– Yrsa, šiandien dirbsi trečiame aukšte, gerai? – tarė detektyvas.

Ji neklausė.

– Rouzė prašė padėkoti tau už laiškelį, kurį vakar palikai.

– Gerai. Tai ką sakė? Ar greitai grįš pas mus?

– Nepasakė.

Pakankamas atsakymas.

Jis neatsikratys Yrsos.

– Kur Asadas? – paklausė detektyvas.

– Savo kabinete skambina buvusiems sektų nariams. Aš bendrauju su jų paramos grupėmis.

– Ar jų daug?

– Ne, iš tiesų nedaug. Greitai pradėsiu skambinti buvusiems nariams, kaip ir Asadas.

– Kur juos randi?

– Pagal senų laikraščių straipsnius. Ten daug informacijos.

– Eidama į viršų, pakviesk padėjėją kartu. Greitai čia pasirodys pareigūnas iš Sveikatos ir saugos agentūros.

– Iš kur?

– Iš Sveikatos ir saugos agentūros. Dėl asbesto.

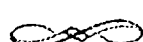
Yrsa akivaizdžiai nieko nesuprato. Ji žiūrėjo nieko nesuvokiančiu žvilgsniu.

– Alio, ar kas nors mane girdi? – Mjorkas spragtelėjo pirštais. – Bundam bundam!

– Pats alio. Pasakysiu tiesiai šviesiai, Karlai. Neturiu nė menkiausio supratimo, apie ką kalbi. Ar kartais nesupainiojai manęs su Rouze?

Negi tikrai jis sumaišė ją su seserimi?

Jėzau Kristau, net nebesugeba jų atskirti.

Trygvė Holtas paskambino kaip tik tada, kai Karlas svarstė, kad vertėtų pasistatyti kėdę viduryje kabineto, kad galėtų pritrėkšti musę, kai ji kitą kartą sumanys nutūpti savo mėgstamoje vietoje ant lubų.

– Ar jūs patenkintas piešiniu? – paklausė vaikinas.

– Taip, o jūs?

Jis atsakė esąs patenkintas.

– Kreipiuosi į jus todėl, kad danų policininkas Pasgordas man nuolat skambinėja. Aš jam jau pasakiau viską, ką žinojau. Gal galite liepti, kad jis eitų nuo mano galvos? Tikrai įgriso.

Su malonumu, pagalvojo Karlas.

– Trygve, gal galėčiau pirma užduoti jums porą klausimų? Tada pasirūpinsiu, kad jis paliktų jus ramybėje, gerai?

Trygvė nerodė didelio entuziazmo, bet ir neprotestavo.

– Turim abejonių dėl vėjo turbinų. Gal galite apibūdinti tą garsą dar kartą, išsamiau?

– Ką turėčiau pasakyti?

– Ar labai žemas jis buvo?

– Negaliu pasakyti. Nežinau, kaip jį apibūdinti.

Karlas paniūniavo toną.

– Ar jis toks žemas?

– Taip, sakyčiau, maždaug.

– Tada ne toks jau žemas?

– Jei taip sakot. Aš pavadinčiau jį žemu.

– Ar jis buvo metalinio skambesio?

– Kaip suprasti?

– Ar tonas buvo švelnus, ar skardesnis?

– Neprisimenu. Gal skardesnis.

– Kaip variklio?

– Gal. Bet girdėjau visą laiką, kasdien.

– Ir jis nenutilo siaučiant pūgai?

– Gal kiek pritilo, bet nedaug. Šiaip ar taip, aš visa tai sakiau Pasgordui. Bent jau didžiąją dalį. Ar galėtumėt tiesiog paklausti jo? Man per sunku tai prisiminti.

Karlas pagalvojo, ar pasiūlyti jam terapiją.

– Suprantu, Trygve.

– Turiu dar vieną priežastį jums skambinti. Mano tėtis šiandien yra Danijoje.

– Tikrai? – detektyvas čiupo užrašų knygutę. – Kur?

– Susirinkime pas Jehovos liudytojus jų centre Holbeke. Dėl to, kad norėtų persikelti kur nors kitur. Manau, jūs jį išgąsdinot. Tėtis nenori, kad visa tai vėl būtų viešinama.

Koks tėvas, toks ir sūnus, pagalvojo Mjorkas.

– Suprantu. O ką Danijos Jehovos liudytojai gali dėl to padaryti?

– Pavyzdžiui, galėtų išsiųsti jį į Grenlandiją ar Farerų salas.

Detektyvas susiraukė.

– Trygve, iš kur tai žinot? Ar vėl bendraujat su tėvu?

– Ne, mano jaunesnysis brolis Henrikas pasakė. O jūs niekam neprasitarkit, kitaip jis pateks į bėdą.

Kai jie baigė pokalbį, Karlas akimirką sėdėjo, žiūrėdamas į laikrodį. Po valandos ir dvidešimties minučių Mona bus su juo savo

superpsichoanalitiko draugijoje, bet kodėl ji verčia jį tai daryti? Gal mano, kad jis staiga stryktelės kaip pavasarinis ėriukas ir pareikš: aleliuja, aš jau pasveikau nuo traumos, gautos, kai draugą mano akyse pašovė, o aš nė velnio nepadariau! Nejaugi dėl to?

Detektyvas papurtė galvą. Jei ne Mona, jis greitai atsikratytų tuo šundaktariu.

Kažkas tyliai pabeldė į duris. Atėjo Laursenas su plastikiniu maišeliu rankoje.

– Kedras, – tarė jis, numetęs maišelį su medienos atplaiša ant Karlo stalo. – Ieškai pašiūrės, pastatytos iš kedro medienos. Kaip manai, kiek jų buvo pastatyta šiaurinėje Zelandijoje iki vaikų pagrobimo? Sakyčiau, nedaug. Tada visur buvo statoma iš slėgiu apdorotos medienos. Kol Silvanas ir visi kiti *Pasidaryk pats* parduotuvių tinklo savininkai įtikino poną ir ponią danus, kad ji jau nebepakankamai gera.

Mjorkas žiūrėjo į šipuliuką maišelyje. Kedro mediena!

– Kas sako, kad pašiūrė pastatyta iš tos pačios medienos, kurios nuolauža rašė Poulas Holtas?

– Niekas. Bet yra tokia tikimybė. Tavim dėtas apklausčiau rajono prekiautojus mediena.

– Puikus darbas, Tomai. Bet negalima nustatyti, koks galėtų būti pašiūrės amžius. Šioje šalyje pagal įstatymus bendrovės turi saugoti sąskaitų kopijas tik penkerius metus. Jokie medienos prekiautojai ar statybinių medžiagų parduotuvės nieko negalės mums pasakyti apie tai, kokį kedro medienos kiekį pardavė prieš dešimtmetį, tuo labiau prieš dvidešimtmetį. Taip būna tik filmuose. Tikrovė visai kitokia.

– Tai be reikalo varginausi, – nusišypsojo Laursenas. Būdamas toks įžvalgus jis, be abejo, jau suprato, kokios mintys sukasi buvusio kolegos galvoje. Kaip išpešti iš tos informacijos naudos? Kur ji dabar juos nuves?

– Tarp kitko, gal tau bus malonu sužinoti, kad „A“ skyriuje dabar sujudimas, – pridūrė Laursenas.

– Dėl ko?

– Jie sulaikė vienos iš tų neseniai sudegusių bendrovių savininką. Atrodo, tipelis skilo. Jis dabar apklausų kambaryje deda į kelnes. Mano, kad ta šutvė, iš kurios skolinosi pinigus, ketina jį nužudyti.

Karlas apsvarstė informaciją.

– Aš jo nekaltinu. Turi tam priežasčių.

– Vis tiek, Karlai. Kitas porą dienų nesusitiksim. Išvykstu į kursus.

– Ką tu sakai. Valgyklos virėjų, tiesa? – detektyvas nusijuokė, gal kiek per daug linksmai.

– Tiesą sakant, taip. Kaip atspėjai?

Dabar jis sugavo Laurseno žvilgsnį. Toks pat žvilgsnis, kokį jis matė anksčiau. Prie lavonų, kai vilkėdavo baltą chalatą.

Ta sielvartinga išraiška, kurios draugas iki šiol turėjo atsikratyti, vėl švietė jo akyse.

– Kas yra, Tomai? Jie tave išmetė ar ką?

Laursenas beveik nepastebimai linktelėjo.

– Taip, bet ne tokiu būdu, kaip manai. Valgykla neatsiperka. Šiame pastate dirba aštuoni šimtai žmonių, bet nė vienas nevalgo pas mus. Tad dabar ji uždaroma.

Karlas susiraukė. Jis niekada nepriklausė tų kelių privilegijuotųjų grupelei, kurie už ištikimybę valgyklai būdavo apdovanojami papildomu citrinos griežinėliu prie žuvies. Vis dėlto reikalai visai prasti, jei vadovybė uždaro *maisto namą*, *lovį*, *bufetą*, *taukuotą šaukštą*, *štabo restoraną* ar dar velniai žino kaip vadinamą užkandinę nuožulniomis sienomis, į kurias pietaujantieji visada atsitrenkdavo galvomis.

– Sakai, jie uždaro valgyklą? – netikėdamas paklausė detektyvas.

– Taip. Bet komisaras sako, kad valgykla turi būti, todėl dabar skelbia konkursą. Jie pristatė mus tepti sumuštinių, kol koks bjaurybė dėl laisvos rinkos išspirs visus lauk į bedarbio pašalpos laukiančiųjų eilės galą arba lieps visą dieną pjaustyti salotas.

– Taigi tu nešdiniesi dabar, kol tai neįvyko?

Laursenas išspaudė šypseną, kuri trumpam nušvietė jo pavargusį veidą.

– Nešdinuosi? Tikriausiai juokauji. Užsirašiau į tuos kursus, kad galėčiau pretenduoti perimti vadovavimą valgyklai. Parodysiu tiems šunsnukiams.

Jiedu kartu lipo laiptais į viršų, kol trečiame aukšte Karlas rado Yrsą gyvai besišnekučiuojančią su Liza apie tai, kuris aktorius – Džordžas Klunis ar Džonis Depas – populiaresnis. Kad ir kas jie būtų.

– Sunkiai dirbat? – atžariai tarstelėjo jis ir pastebėjo Pasgordą nuo kavos automato skubantį į savo kabinetą.

– Ačiū už pagalbą, Pasgordai, – padėkojo detektyvas, jį prisivijęs. – Tavo darbas su šia byla baigtas.

Tas abejodamas pažvelgė į Mjorką. Visada manydavo, kad kiti tokie pat sukti kaip jis.

– Tik vienas mažas darbelis, Pasgordai, paskui judu su Jorgenu vėl galėsite vaikščioti po Sundbį, belsdamiesi į duris. Gal galėtum pasirūpinti, kad Poulo Holto tėvas būtų atvežtas į nuovadą apklausti? Atrodo, Martiną Holtą dabar galima rasti Holbeko nacionaliniame Jehovos liudytojų centre, Stenhusės kelias dvidešimt aštuoni, jei kartais nežinojai, – Karlas pažvelgė į laikrodį ant sienos. – Man būtų patogu apklausti jį lygiai po dviejų valandų. Holtas tikriausiai susinervins, bet čia žmogžudystės byla, o jis pagrindinis liudytojas.

Detektyvas apsisuko ant kulnų. Beveik girdėjo protesto riksmus iš Holbeko policijos. Įeiti į švenčiausias Jehovos liudytojų menes!

Žalia rūta! Bet Martinas Holtas ateis savo noru. Iš dviejų blogybių didesnė būtų prisipažinti savo bendruomenės nariams melavus apie tai, kad sūnus atskirtas.

Vienas dalykas meluoti žmonėms, nepriklausantiems sektai, visai kas kita – tikėjimo broliams.

Detektyvas rado Asadą prie rašomojo stalo koridoriuje priešais Jakobseno kabinetą. Garsiai dūzgė prieš penkerius metus į saugyklą išgrūstas senas kompiuteris. Kita vertus, padėjėjas gavo gana naują mobilųjį, tad galės išlaikyti ryšį su išoriniu pasauliu. Jokių išlaidų.

– Kaip sekasi, Asadai?

Tas kilstelėjo ranką, duodamas ženklą palaukti minutėlę, – turi baigti rašyti sakinį ir įamžinti mintis popieriuje, kol jos dar neišgaravo. Detektyvas darė taip pat.

– Keista. Kai kalbu su žmonėmis, pasitraukusiais iš sektos, jie mano, kad bandau juos įvilioti į kitą. Kaip manai, ar dėl to kaltas mano akcentas?

– Koks tas akcentas?

Padėjėjas pakėlė į jį spindinčias akis ir plačiai nusišypsojo.

– A, dabar tu juokiesi iš manęs. Suprantu, Karlai, – jis pagrasė pirštu. – Bet mane nelengva apmauti.

– Taip, tiesa, Asadai. Tai sakai, neturi nieko mums naudingo? – tęsė detektyvas. Jei taip, čia tikrai būtų ne padėjėjo kaltė. – O gal ten ir nėra už ko užsikabinti? Negalime būti tikri, kad grobikas padarė dar vieną nusikaltimą. Ar supranti?

Asadas nusišypsojo.

– Vėl mane maustai, Karlai. Žinoma, jis nusikalto ne kartą. Iš tavo akių matau, kad tai žinai.

Jis neklydo. Milijonas kronų nemaža suma, bet ne per didžiausia. Tikrai ne, jei verslas yra vaikų grobimas. Tas nusikaltėlis tikrai tai darė ne kartą. Dėl kokių priežasčių būtų galima spręsti, kad taip nebuvo?

– Skambink toliau, Asadai. Šiaip ar taip, šiuo metu daugiau nėra ką veikti.

Grįžęs prie stalo, kur Liza su Yrsa vis dar buvo įsitraukusios į stebėtinai diskriminacinius plepalus apie tai, koks turi būti tikras vyras, detektyvas tyliai pabeldė krumpliais.

– Suprantu, kad Asadas vienas bendrauja su buvusiais sektų nariais, todėl aš turiu tau kitą darbą, Yrsa. O jei bus per sunku, Liza padės, tiesa?

– Ne, Liza, nepadėsi, – nuaidėjo ponios Sorensen balsas iš kampo. – Detektyvas inspektorius Mjorkas iš kito skyriaus. Į tavo pareigas neįeina atlikti jo pavedimus.

– Na, pažiūrėsim, – ji pažvelgė į Karlą tokiu žvilgsniu, kokio, matyt, išmoko tose geidulingose kelionėse su vyru po Jungtines Valstijas. Gaila, kad tokio žvilgsnio nematė Mona. Tada gal ji labiau pasistengtų jo nepaleisti nuo kabliuko.

Saugodamasis jis sutelkė žvilgsnį į raudonas Yrsos lūpas.

– Yrsa, noriu, kad paieškotum tos valčių pašiūrės nuotraukose, darytose iš lėktuvo. Gauk viską iš nekilnojamojo turto registracijos archyvų Frederiksundo, Halsneso, Roskildės ir Lairės savivaldybėse. Tikriausiai surasi jas oficialiuose vietinės valdžios tinklalapiuose, o jei ne, paprašyk, kad atsiųstų mums tai, ką jie turi, elektroniniu paštu. Prašyk gero ryškumo nuotraukų, kuriose būtų matoma visa kranto linija aplink Hornsheredą. Taip pat paprašyk atsiųsti žemėlapių, kuriuose pažymėtos visos ten esančios vėjo turbinos.

– Maniau, kad mes išsiaiškinom, jog jos per pūgą buvo išjungtos?

– Taip, bet vis tiek reikia patikrinti.

– Prie tokio menkučio darbelio ji ilgai nesugaiš, – tarė Liza. – Ką turi man? – ji žybtelėjo akimis tiesiai Karlui į tarpukojį. Ką, po velnių, jis turėtų į tai atsakyti? Skubėdamas nesugalvojo jokios tinkamos dviprasmybės.

– Hmm. Gal galėtum susisiekti su tų savivaldybių techniniais skyriais ir paklausti, ar jie davė leidimą statyti pakrantėje valčių pašiūres apie tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt šeštuosius metus ir, jei taip, tai kur.

Liza subangavo klubais.

– Ir viskas? Tikėjausi kai ko daugiau, – tada ji atsuko jam nepaprastai patrauklią sėdynę, aptemptą džinsais, ir nužingsniavo prie savo telefono.

Labai juokinga.

34

Helmando regionas buvo asmeninis Keneto pragaras, dykumos dulkių košmaras. Viena stažuotė Irake, dvi Afganistane. Per daug.

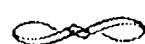
Draugai internetu kasdien siuntė laiškus. Daugybė žodžių apie draugystę ir kartu praleistą nepaprastą laiką, bet nieko apie tai, kas iš tiesų vyko. Kiekvienas tiesiog troško likti gyvas. Tai buvo svarbiausia.

Dėl šios priežasties Kenetas nutarė baigti tarnybą. Nedvejojo. Nuolaužų krūva šalikelėje. Netinkama vieta tamsoje. Netinkama vieta dieną. Visur pilna padegamųjų bombų. Akys, stebinčios pro optinį taikiklį. Sėkmė nebuvo ta palydovė, kuria galima pasikliauti.

Taigi jis apsigyveno čia, mažame namelyje Roskildėje, stengdamasis prislopinti pojūčius ir užsimiršti. Bandydamas susitvarkyti savo gyvenimą.

Kenetas nužudė žmogų ir niekam apie tai nepasakojo. Viskas įvyko staiga, per trumpą susišaudymą. Nepastebėjo net tarnybos draugai. Lavonas gulėjo truputį toliau nuo kitų. Jo lavonas. Pataikyta tiesiai į trachėją. Beveik vaikas, vietoje šiurpinančios talibų barzdos ant smakro vos prasikalę pūkeliai.

Jis niekam nepasakė, net Mijai. Apie tokius dalykus nekalbi, kai esi įsimylėjęs iki ausų.

Pirmą kartą sutikęs ją Kenetas suprato, kad besąlygiškai priklausys jai.

Kai jis paėmė Miją už rankos, ji pažvelgė jam į akis. Jau tada tai įvyko. Visiška kapituliacija. Slopinamas ilgesys ir viltis staiga prasiveržė. Jie klausėsi vienas kito atviromis širdimis ir žinojo, jog tai tik pradžia.

Moteris virpėjo sakydama jam, kad vyras gali grįžti. Ji taip pat buvo pasiruošusi pradėti naują gyvenimą.

Paskutinį kartą jiedu matėsi šeštadienį.

Jis užsuko netikėtai, laikydamas rankoje laikraštį, kaip jiedu anksčiau sutarė.

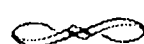
Mija buvo viena, bet sunerimusi. Įleido jį nenoriai, bet nepasakė, kas negerai. Ji akivaizdžiai nenumanė, kas tą dieną gali įvykti.

Jei tik jiedu būtų turėję dar bent kelias sekundes, Kenetas būtų prašęs eiti su juo. Susidėti keletą daiktų, pasiimti Bendžaminą ir išeiti.

Jis tikėjo, kad Mija būtų sutikusi, jei tik jos vyras nebūtų grįžęs. O jo namuose jiedu būtų kartu išsprendę problemas ir atsigriebę už nevykusiai susiklosčiusius gyvenimus.

Tačiau Kenetas turėjo išeiti. Mija primygtinai prašė. Išėjo pro galines duris. Į tamsą kaip bailus šuo. Ir be dviračio.

Nuo to laiko jis apie niekų daugiau negalvojo. Nė akimirkos.

Jau praėjo trys dienos. Šiandien antradienis, o po nemalonios šeštadienio staigmenos jis buvo atėjęs prie namo kelis kartus. Kas, jei

susidurtų su Mijos vyru? Kas, jei viskas išaiškėtų? Kenetas nebesibaimino kitų žmonių, tik savęs. Baiminosi to, ką galėtų padaryti vyrui, jei paaiškėtų, kad tas nuskriaudė Miją.

Grįžęs pirmą kartą jis rado namą tuščią, taip pat ir užsukęs vėliau. Vis dėlto juto būtinybę ateiti. Bloga nuojauta vis stiprėjo. Tokia pat nuojauta jį buvo apėmusi tada, kai vienas iš jo tarnybos draugų Afganistane parodė į šalutinę gatvelę, kurioje vėliau buvo nužudyti dešimt civilių. Jis tiesiog žinojo, kad reikia laikytis atokiau nuo tos gatvės, lygiai kaip dabar žinojo, jog šitas namas saugo paslaptis, kurios be jo pagalbos niekada neišaiškės.

Kenetas atsistojo priešais duris ir pašaukė Miją. Jei šeima būtų vykusi atostogauti, ji būtų jam pasakiusi. Jei būtų nebenorėjusi su juo susitikti, jos spinduliuojančios akys būtų vengusios jo žvilgsnio.

Mija tikrai norėjo bendrauti su juo, bet dabar dingo. Neatsiliepė net į skambučius. Kelias valandas Kenetas manė, kad ji bijo atsiliepti, nes ten yra jos vyras. Paskui nutarė, jog vyras paėmė Mijos telefoną ir viską sužinojo.

Jei taip, pasakė sau Kenetas, tada galima ateiti ir stoti prieš jį. Kova būtų nelygi.

O paskui, pirmadienį, vyrukas pirmą kartą pagalvojo, kad atsakymas gali slypėti kitur.

Jo dėmesį patraukė garsas. Netikėtas garsas, vienas tokių, kokius išgirsta treniruotas karys: vos girdimi garsai, kurie gali reikšti mirtį po akimirkos, jei nekreipsi į juos dėmesio.

Tokį garsą jis išgirdo, kai stovėdamas priešais duris paskambino į Mijos mobilųjį.

Skambėjo kažkur už sienos, vos girdimai.

Tada jis uždarė savo telefoną ir klausėsi. Nieko.

Kenetas dar kartą surinko Mijos numerį ir kurį laiką laukė. Vėl išgirdo skambutį. Jos mobilusis skambėjo kažkur antrame aukšte, už uždaryto stoglangio.

Vaikinas akimirką stovėjo svarstydamas, ką daryti.

Vargu ar ji specialiai paliko telefoną.

Mija vadino mobilųjį savo vienintele komunikacijos linija, o jos niekas štai taip lengvai neatsisako.

Kenetas tai žinojo.

Jis dar kartą ten nuėjo ir vėl išgirdo antrame aukšte, virš priekinių durų, skambantį telefoną. Niekas nepasikeitė. Kodėl jo neapleidžia įtarimas, kad atsitiko kažkas blogo?

Kodėl jį persekioja pavojaus nuojauta? Ar todėl, kad jis karys? O gal būdamas įsimylėjęs nemato, kad jau tapo praėjusiu jos gyvenimo epizodu?

Nepaisant visų klausimų ir galimų atsakymų, šis ramybės neduodantis įtarimas liko.

Kitoje gatvės pusėje iš už savo namų užuolaidų jį stebėjo pagyvenusi pora. Tie žmonės sužiuro pro langą kai tik jis pašaukė Miją vardu. Gal reikėtų paklausti senukų, ar nepastebėjo ko nors neįprasto.

Jie kurį laiką užtruko, kol atidarė duris, ir tada buvo ne itin malonūs.

Kodėl jis negalėtų palikti jų mielų kaimynų ramybėje, paklausė moteris.

Kenetas išspaudė šypseną ir parodė, kaip dreba jo rankos. Parodė, koks yra išsigandęs ir kaip jam reikia jų pagalbos.

Senukai nenoromis pasakė, kad vyras per pastarąsias porą dienų kelis kartus buvo grįžęs namo. Jo mersedesas stovėjo kieme, bet žmonos ar vaiko jie jau kurį laiką nematė.

Kenetas jiems padėkojo ir paprašė, jei nesunku, užmesti žvilgsnį į namą, paskui davė jiems savo telefono numerį.

Kai kaimynai vėl uždarė duris, Kenetas žinojo, kad jie nepaskambins. Mija ne jo žmona. Tokia tikrovė.

Jis dar kartą surinko Mijos numerį ir vėl išgirdo skambant jos mobilųjį antrame aukšte.

Mija, kur tu? – pagalvojo vaikinas nerimui vis augant.
Nuo rytojaus visą dieną čia vaikščios kas kelias valandas.
Jei nepamatys nieko, kas jį nuramintų, kreipsis į policiją.
Ne todėl, kad turėtų nusikaltimo įrodymų.
Bet ką dar jis galėtų padaryti?

35

Žvalus žingsnis. Veidas su tinkamose vietose išraitytomis giliomis vyriškomis raukšlėmis. Akivaizdžiai brangūs drabužiai.

Tai tik visko, dėl ko Karlas galėtų jaustis apgailėtinai, geresnis derinys.

– Tai Krisas, – pasakė ji pristatydama vyrą ir paskubomis atsakydama į svetingą Karlo apkabinimą.

– Krisas ir aš kartu buvome Darfūre. Krisas specializuojasi karo traumų srityje ir daugiau ar mažiau pastoviai dirba *Médecins Sans Frontières.* Ar taip, Krisai?

Ji pasakė, kad kartu *buvo* Darfūre, kai turėjo sakyti kartu *dirbo* Darfūre. Nebūtina būti psichologu, kad tai išsiaiškintum. Jis jau nekentė to dabitiškos bjaurybės.

– Esu gana gerai susipažinęs su detalėmis, – pasakė Krisas, atidengdamas neįtikėtinai lygių, neįtikimai baltų dantų eilę. – Mona suderino su savo viršininkais – man leidžiama žinoti detales.

Suderino su savo viršininkais. Parodysiu aš jam, kur pipirai auga, – pagalvojo Karlas ir nusistebėjo, kodėl niekas nieko nesuderino su juo.

– Priimsiu tai kaip tavo sutikimą.

Šiek tiek per vėlu, argi ne? Jis žvilgtelėjo į Moną, o ji, jų žvilgsniams susitikus, apdovanojo jį mieliausia, bet santūria šypsena. Velniai griebtų.

– Žinoma, – atsakė jis. – Aš visiškai pasitikiu Mona.

Jis nusišypsojo Krisui, o Mona tai pastebėjo. Tinkamas metas.

– Man buvo duota trisdešimt valandų, kad patikrinčiau, ar pavyks tave prikelti ir užtikrinti, kad galėsi dirbti toliau. Iš boso žodžių suprantu, kad esi nepakeičiamas, – jis lengvai sukikeno. Greičiausiai tai reiškė, kad jie mokėjo jam daugiau, nei jis buvo vertas.

– Ar teisingai išgirdau, kai sakei *trisdešimt valandų*? – ar jis turės su šia išpuikusia tuščiakalbių kompanija likti trisdešimt valandų? Ar jie jo tikrai neapgaudinėjo?

– Nagi, pirmiausia įvertinkime žalos dydį. Daugeliu atvejų trisdešimt valandų yra daugiau nei pakankamai.

– Tik jau nesakyk! – šiuo atveju gali būti siurprizų.

Jie atsisėdo priešais jį. Mona šypsojosi savita šypsena.

– Kai galvoji apie Ankerį Hojerį, Hardį Heningseną ir save tame name Amageryje, kur buvai pašautas, koks jausmas kyla pirmiausia? – paklausė Krisas.

Karlas pajuto, kaip jo stuburu nuvilnija ledinis drebulys. Ką pirmiausia jis pajuto? Transo būsena. Nerangumas. Į akmenį sustingusios rankos.

– Tai buvo labai seniai, – atsakė jis.

Juokingo vardo savininkas Krisas linktelėjo, aiškiai pademonstruodamas, kaip jis įgijo tas savo juoko raukšles.

– Ar turite savo sargybinį, Karlai? Aš jau buvau perspėtas dėl to. Tik tikrinu.

Ar jis atėjo čia pasimušti? Įsivaizduojama ateitis atrodė tikrai įdomiai.

– Ar žinote, kad Hardžio Heningseno žmona kreipėsi dėl skyrybų?

– Ne, Hardis niekada to neminėjo.

– Kiek suprantu, ji jaučia jums silpnybę, tačiau jūs nepaisėte jos noro susidraugauti. Man rodos, ji sakė, kad buvote užsukęs ir siūlėte jai savo paramą. Tai man kai ką sako apie jus, ir tai neatitinka jūsų, kaip kietuolio, įvaizdžio. Ką atsakysite?

Karlas susiraukė.

– Ką bendra, po velnių, su tuo turi Mina Heningsen? Ar už mano nugaros kalbėjotės su kitais žmonėmis? Jei taip, tada aš esu *sušiktai* nepatenkintas, suprantate?

Krisas pasisuko į Moną.

– Še tau. Tiksliai taip, kaip prognozavau, – jie stebeilijo vienas į kitą.

Dar vienas žodis netinkamoje vietoje, ir šio pašlemėko liežuvis bus apvyniotas jam aplink gerklę. Gana gražiai atrodys šalia auksinės grandinėlės, kabančios jam ant krūtinės.

– Jūs norite man trenkti, tiesa, Karlai? Primušti mane, išjungti mane vienu smūgiu. Matau tai, – jis žvelgė Karlui tiesiai į akis; tų akių mėlynumas beveik jį prarijo.

Ir tada jis persimainė. Surimtėjo.

– Nusiraminkit, Karlai. Aš iš tikrųjų esu jūsų pusėje ir žinau, kad jaučiatės sumautai. Žinau tai, – jis iškėlė ranką, siekdamas sustabdyti Karlo protestą. – Nereikia karščiuotis. Ir jei jums įdomu, su kuo iš šiame kambaryje esančiųjų aš labiausiai norėčiau kristi į lovą, tuomet atsakymas toks – su jumis.

Karlo žandikaulis atvipo.

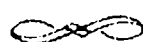
Vaikinas liepė jam nesikarščiuoti. Žinoma, žinoti, kurioje jis pusėje, buvo tikras palengvėjimas, tačiau to buvo maža, kad viskas nurimtų.

Susitarę, kaip viskas tęsis toliau, jie atsisveikino. Mona lengvai priglaudė galvą Karlui prie peties. Jis beveik pajuto, kaip aptirpo jo kojos.

– Pasimatysime šįvakar pas mane, gerai? Ar tinka dešimta valanda? Ar galėsi šiandien ištrūkti, o gal turėsi prižiūrėti savo berniukus? – ji sušnibždėjo jam į ausį.

Karlas mintyse Monos nuogą kūną lygino su nesukalbamojo Džespero veidu.

Sprendimai, sprendimai.

– Taip ir maniau, kad greičiausiai rasime čia dirbančių žmonių, – ištiesdamas tikro valdininko, nežmoniško dydžio ranką pasakė Saugos ir sveikatos agentūros kirminas. – Jonas Studsgardas, Darbo aplinkos tarnyba.

Ar šis vyras mano, kad jis silpnaprotis? Paskutinį kartą jis čia buvo prieš savaitę.

– Karlas Mjorkas, – atsakė jis. – Detektyvas inspektorius, „Q" skyrius. Kam turėtume būti skolingi už šį malonumą?

– Na, vienas dalykas yra asbesto problema, – atvykėlis mostelėjo koridoriumi tolyn, link laikinosios pertvaros. – Kita problema yra šios patalpos rūsyje, mat jos nebuvo patvirtintos kaip policijos komisariato darbuotojų darbo zona. O jūs vis tiek čia.

– Klausykite, Studsgardai, būsiu su jumis atviras. Nuo tada, kai čia buvote paskutinį kartą, šiame mieste įvyko dešimt šaudynių. Nuo kulkų žuvo du žmonės. Hašišo rinkoje vyksta susidorojimai. Teisingumo ministras nurodė dviem šimtams neegzistuojančių policijos pareigūnų išeiti į gatves. Du tūkstančiai darbo vietų buvo nuleistos į kanalizaciją, vyriausybės mokesčių reforma apgavo lengviausiai eko-

nomiškai pažeidžiamus šios šalies gyventojus, mokyklos mokytojų galvas spardo vaikai, kuriuos jie turėtų mokyti, Afganistane sprogdinami jaunuoliai, nusavinami žmonių namai, pensijos jau nebeturi jokios vertės, o visi aplink esantys bankai, jei nesugeba iš kiekvieno kliento išmelžti paskutinio pinigo, žlunga. Ir viso šio sąmyšio viduryje mūsų ministras pirmininkas laksto ieškodamas sau geresnio darbo už mokesčių mokėtojų pinigus. Kodėl, po paraliais, jums vis dar rūpi, ar aš sėdžiu čia, ar už dviejų šimtų metrų esančioje kitoje rūsio patalpoje, kurioje leidžiama viskas, ką tik pajėgiate įsivaizduoti? Ar ta vieta, kurioje sėdžiu, nėra... – šiuo momentu jis giliai įkvėpė – ...SUMAUTAI NEREIKŠMINGA, jei tik atlieku savo darbą?

Studsgardas stovėdamas abejingai klausėsi šios pompastiškos kalbos. Kai ji buvo baigta, jis paėmė savo portfelį ir ištraukė iš jo lapą popieriaus.

– Ar galiu atsisėsti? – jis paklausė rodydamas į kitoje stalo pusėje esančią kėdę. – Turėsiu pateikti ataskaitą, – šaltai pasakė jis. – Taip, tikrai gali būti, kad likusi šalies dalis nuslydo nuo bėgių, bet, laimei, kai kurie iš mūsų vis dar esame savo vėžėse.

Karlas giliai atsiduso. Tas valdininkas buvo teisus.

– Gerai, Studsgardai. Atsiprašau, kad jus apšaukiau. Per daug šiuo metu visko vyksta. Žinoma, jūs teisus.

Biurokratas pakėlė galvą.

– Aš labai norėčiau su jumis bendradarbiauti. Gal galėtumėte pasakyti, ką turime padaryti, kad ši vieta būtų patvirtinta kaip darbo vieta?

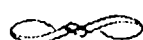
Studsgardas padėjo savo rašiklį. *Dabar jis tikriausiai paskaitys paskaitą, kaip tai neįmanoma, ir kiek žmonių gydosi stacionare dėl žalos, kurią sukelia prasta darbo aplinka*, – pagalvojo Karlas.

– Tai labai paprasta. Jūs paprašysite viršininko, kad šis pateiktų paraišką. Tada ateis atsakingas asmuo, atliks patikrinimą ir pateiks nurodymus.

Nustebęs Karlas palenkė galvą į priekį.

– O galbūt jūs ir tą prašymą galėtumėte padėti užpildyti? – nuolankiau nei ketino pasiteiravo Karlas.

– Na, pažiūrėkime, ką dar turiu savo portfelyje, – Studsgardas nusišypsojo ir padavė jam formą.

– Kaip sutarėte su saugos ir sveikatos inspektoriumi? – paklausė Asadas.

Karlas truktelėjo pečiais.

– Pirmiausia vyruką iškoneveikiau, o tada jis mane sutramdė ir privertė paklusti.

Buvo matyti, kad žodžio *iškoneveikiau* Asadas nesuprato. Padėjėjas aiškiai buvo sutrikęs.

– Kaip tu, Asadai? Ar yra pažanga?

Jis linktelėjo.

– Yrsa pasakė man jo vardą, vėliau jam paskambinau. Tai asmuo, kuris priklausė Kristaus namams. Ar žinai Kristaus namus, Karlai?

Karlas papurtė galvą. Ne visai, ne.

– Man jie labai keisti. Jie tiki, kad Jėzus grįš į Žemę erdvėlaiviu su būtybėmis iš kitų pasaulių, su kuriais mes, žmonės, turėsime persikurti.

– Gal daugintis. Manau, tu turėjai omenyje, kad turėsime su jais palikuonių.

Asadas truktelėjo pečiais.

– Šis vyras sakė, kad pastaraisiais metais daugelis žmonių sutiko palikti bažnyčią. Buvo daug sąmyšio. Niekas iš tų, kuriuos jis pažinojo asmeniškai, nebuvo išmestas, bet tada jis papasakojo, kad buvo girdėjęs apie sutuoktinių porą, jie vis dar buvo nariai, tačiau buvo

išvarytas jų vaikas. Jis mano, kad tai buvo prieš penkerius ar šešerius metus.

– Ir kuo ši informacija tokia ypatinga?

– Berniukui buvo tik keturiolika metų.

Karlas įsivaizdavo savo posūnį Džesperą. Būdamas tokio amžiaus jis buvo gana užsispyręs.

– Gerai, gal kiek ir neįprasta. Bet esu tikras, kad yra dar kažkas, kuo norėtum pasidalyti su manimi, Asadai.

– Aš nežinau, Karlai. Tai tik nemalonus jausmas žarnose, – padėjėjas paglostė savo pilvą. – Ar žinojai, kad religinėse Danijos sektose, išskyrus Jehovos liudytojus, išvarymas yra labai neįprastas?

Karlas gūžtelėjo pečiais. Išvarytas ar atmestas, koks skirtumas? Toje vietoje, iš kurios jis kilęs, žmonių, kurie buvo laukiami savuose evangelikų namuose, jis pažinojo tikrai mažai. Ką tuomet nori pasakyti Asadas?

– Vienaip ar kitaip, bet tai nutinka, – pasakė jis. – Oficialiai ar kitokiais būdais.

– Taip, neoficialiai, – Asadas iškėlė į orą smilių. – Kristaus namai yra labai fanatiška organizacija ir taiko įvairių rūšių grasinimus, tačiau oficialiai nieko neišvaro. Taip man sakė.

– Ir?

– Šiuo atveju vaiką išvarė patys motina ir tėvas. Tikintieji tėvus visaip kritikavo, tačiau jiems tai nerūpėjo.

Tą akimirką susitiko jų akys. Savo žarnose Karlas irgi kažką pajuto.

– Ar žinai šių žmonių adresą, Asadai?

– Man buvo nurodytas senasis jų adresas, kur jie šiuo metu nebegyvena. Liza ieško naujojo.

Likus ketvirčiui iki antros valandos, Karlas sulaukė skambučio. Holbeko policija atvedė žmogų, kurį jis norėjo apklausti, ir teiravosi, ką jie turėtų su juo daryti. Tai buvo Poulo Holto tėvas.

– Siųskite jį žemyn, pas mane, tik įsitikinkite, kad jis nepabėgs.

Po penkių minučių koridoriuje jau stovėjo du šiek tiek sumišę jauni pareigūnai, o priešais juos vyriškis.

– Rasti šią vietą nėra lengva, – vienas jų pasakė ryškia Vakarų Jutlandijos tarme.

Karlas jiems abiem linktelėjo ir modamas ranka pakvietė Martiną Holtą užeiti.

– Prašau prisėsti, – pasakė detektyvas.

Jis pasisuko į du jaunus pareigūnus:

– Mano padėjėjo kabinetas yra kitapus koridoriaus. Jis bus labai laimingas galėdamas pavaišinti jus puodeliu arbatos. Kavos gerti nepatarčiau. Manau, vis tiek lauksite, kol mes baigsime. Galėsite poną Holtą pasiimti iš karto, kai tik pasišnekėsime.

Nei pasiūlymas išgerti arbatos, nei galimybė pabūti netoliese jaunųjų pareigūnų entuziazmo nepadidino; buvo juntamas jutlandiškas santūrumas.

Martinas Holtas šį kartą buvo kiek kitoks nei tąkart prie savo durų Halabro. Ten jis buvo užsispyręs, o dabar atrodė netgi ramus.

– Kaip sužinojote, kad aš Danijoje? – pirmiausia paklausė jis. – Ar mane seka?

– Pone Holtai, galiu tik įsivaizduoti, ką per šiuos pastaruosius trylika metų jūs ir jūsų šeima patyrėte. Norėčiau, kad žinotumėte, jog jums, jūsų žmonai ir jūsų vaikams visas mūsų skyrius reiškia nuoširdžiausią užuojautą. Nenoriu visko dar labiau apsunkinti, nes jūs ir taip užtektinai išgyvenote, tačiau noriu patikinti, jog mes negailėsime pastangų ir stengsimės surasti bei sulaikyti Poulą nužudžiusį žmogų.

– Poulas gyvas. Jis kažkur Amerikoje.

Jei tik tas žmogus būtų žinojęs, kaip aiškiai išsidavė, jog meluoja, būtų neabejotinai tylėjęs. Sugniaužtos rankos, atlošta galva, pauzė prieš ištariant *Amerika*. Tai ir dar bent keturi ar penki panašūs da-

lykai, kuriuos Karlas išmoko pastebėti daugelį metų dirbdamas su žmonėmis, kuriems tiesos sakymas nebuvo natūralus pasirinkimas.

– Ar kada nors jums buvo kilusi mintis, kad tokioje pačioje situacijoje, kaip jūs, gali būti ir daugiau žmonių? – pasiteiravo Karlas. – Kad Poulo žudikas vis dar gali būti laisvėje? Kad jo sąžinę slegia ir kitos žmogžudystės, įvykdytos prieš nužudant Poulą ir po to?

– Aš jau jums pasakiau. Poulas yra Amerikoje. Jei tik turėčiau galimybę su juo susisiekti, pasakyčiau, kur jis. Ar jau galiu eiti?

– Paklausykit manęs, Martinai. Trumpam pamirškime išorinį pasaulį, gerai? Aš žinau, kad tokie žmonės kaip jūs turi savo dogmų, laikosi taisyklių, puikiai žinau, kad jei tik galėtumėte manęs vieną kartą ir visiems laikams atsikratyti, taip padarytumėte. Ar aš teisus?

– Norėčiau jau pakviesti tuos pareigūnus. Tai tik nesusipratimas. Bandžiau jums tai pasakyti, kai kalbėjomės Halabro.

Karlas linktelėjo. Vyras vis dar bijojo. Trylika baimės metų jį užgrūdino ir padarė atsparų viskam, kas galėtų susprogdinti burbulą, kuriuo jis buvo apsupęs save ir savo šeimą.

– Mes kalbėjome su Trygve, – pasakė Karlas ir per rašomąjį stalą pastūmė Švedijos policijos dailininko piešinį. – Kaip matote, mes jau turime nusikaltėlio portretą. Apklausos tikslais noriu, kad pateiktumėte mums savo versiją. Galbūt tai padės už ko nors užsikabinti, kad galėtume tęsti savo tyrimą. Mes suprantame, kad tas vyras jus gąsdina, – detektyvas taip demonstratyviai bakstelėjo pirštu į piešinį, kad Martinas Holtas net šoktelėjo. – Aš jus patikinu, kad joks neįgaliotas asmuo nesužinos, kad jums rodėme šį piešinį, todėl pabandykite atsipalaiduoti.

Vyras nenoriai atitraukė žvilgsnį nuo priešais jį gulinčio piešinio ir pažvelgė Karlui į akis. Prakalbo drebančiu balsu:

– Kaip lengva, manot, bus man Jehovos liudytojų apskrities prižiūrėtojams paaiškinti, kodėl mane iškvietė policija? O jūs man norite pasakyti, kad niekas kitas nesužinos. Vargu ar buvote diskretiški.

– Viso to būtų buvę galima išvengti, jei tik būtumėte priėmęs mane savo namuose Švedijoje. Ta kelionė buvo pastangų sugauti Poulo žudiką dalis.

Martino Holto pečiai sukrito. Jis vėl įsistebeilijo į piešinį ant stalo.

– Tikrai geras portretas, – pasakė jis. – Bet jo akys nebuvo taip arti viena kitos ir jos ne tokios tamsios. Tai viskas, ką galiu jums pasakyti.

Karlas atsistojo.

– Noriu jums parodyti tai, ko dar nesate iki šiol matęs, – jis judesiu nurodė Martinui Holtui sekti paskui.

Iš Asado kabineto sklido juokas. Savitas, griaudintis Vakarų Jutlandijos juokas, kuris greičiausiai išsivystė siekiant užgožti žvejybinių laivų variklių gausmą audringu oru. Asadas tikrai mokėjo linksminti. O kadangi jis padėjo jauniesiems pareigūnams iš Holbeko, Karlas visiškai neskubėjo.

– Pažvelkite, kiek neišspręstų bylų turime, – pasakė jis ir Martinui Holtui parodė Asado katalogavimo sistemą ant sienos. – Kiekviena iš šių bylų yra susijusi su kokiu nors bauginančiu įvykiu ir kiekvienoje byloje slypintis sielvartas, kurį sukėlė tas įvykis, vargu ar skiriasi nuo jūsiškio.

Jis pažvelgė į šalia einantį vyrą. Jo akys liko šaltos kaip ledas. Šios bylos nebuvo susijusios su juo, o jose dalyvaujantys žmonės nebuvo jo broliai. Tai, kas vyko už Jehovos liudytojų pasaulio ribų, iš pažiūros jam buvo mažai įdomu.

– Mes galėjome išsirinkti bet kurią iš šių bylų ir sutelkti visas jėgas į ją vieną. Ar suprantate? Bet mes pasirinkome tą, kuri yra susijusi su jūsų sūnumi. Tuojau parodysiu, kodėl.

Vyras sekė jį keletą metrų koridoriumi. Tarsi vaikštantis numirėlis.

Tada Karlas parodė į Rouzės ir Asado padidintą žinutę butelyje.

– Štai kodėl, – pasakė jis ir atsitraukė.

Martinas Holtas ilgą laiką stovėjo skaitydamas. Jo akys taip lėtai judėjo eilutėmis, kad Karlas galėjo lengvai sekti, kiek jis perskaitė. O kai jis baigė, dar kartą pradėjo nuo pradžių. Jis buvo tarsi lėtai yranti kolona. Žmogus, kuriam principai buvo svarbesni už visa kita. Bet tuo pačiu ir vyras, kuris nutylėdamas įvykius ir meluodamas stengėsi apsaugoti savo likusius vaikus. Tą akimirką jis stovėjo sugerdamas savo mirusio sūnaus žodžius, kurie nors ir netvirtai, tačiau vis tiek ėjo tiesiai į jo širdį. Ir staiga jis susvirduliavo, ištiesė rankas atgal ir atsirėmė į sieną. Jei ne siena, jis būtų parkritęs. Čia buvo jo sūnaus maldavimas padėti, sklidęs garsiai, lyg Jericho trimitų garsai. Sūnus prašė pagalbos, kurios jis negalėjo suteikti.

Karlas leido jam akimirką stovėti vienam, su ašaromis akyse. Tada Martinas Holtas žengė žingsnį į priekį ir atsargiai padėjo ranką ant savo sūnaus laiško. Laišką liečiančios rankos drebėjo, o pirštai lėtai sekė žodį po žodžio ir pamažu kilo laišku aukštyn tarsi siena.

Galiausiai Martino Holto galva nusviro į vieną pusę. Trylikos metų skausmas išlaisvintas. Grįžęs į Karlo kabinetą jis paprašė stiklinės vandens. O tada papasakojo viską, ką žinojo.

36

– Kavalerijos būrys vėl susirinko, – koridoriuje šūktelėjo Yrsa keletą sekundžių prieš Karlo kabineto tarpduryje pasirodant jos galvai. Sprendžiant iš sušiauštų plaukų, rūsiu ji turėjo skrieti it viesulas.

– Pasakyk man, kad mane myli, – sučiulbėjo ji ir priešais Karlą ant stalo numetė iš lėktuvo darytų nuotraukų krūvą.

– Ar radai namą, Yrsa? – šūktelėjo Asadas, skubėdamas iš savo mažo kabinetuko.

– Kol kas jokios sėkmės. Radau kelis galimus variantus, tačiau nė viename jų nesimato valčių pašiūrės. Nuotraukas sudėjau tokia tvarka, kuria, būdama tavimi, pati tikrinčiau. Apskritimais pažymėjau namus, kurie man atrodo įdomūs.

Karlas pakėlė krūvą ir suskaičiavo. Penkiolika nuotraukų ir nė vienos valčių pašiūrės. Ko, po velnių, ji siekia?

Jis pažvelgė į datas. Dauguma nuotraukų buvo darytos nuo 2005 metų birželio.

– Ei! –sušuko jis. – Jos buvo padarytos praėjus devyneriems metams po Poulo Holto nužudymo, Yrsa. Iki to laiko valčių pašiūrė galėjo būti nugriauta ir pastatyta keliolika kartų.

– Keliolika kartų? – įsikišo Asadas. – Nemanau, kad tai gali būti tiesa, Karlai.

– Tai kalbos figūra, Asadai, – Karlas giliai įkvėpė. – Ar neradai nieko senesnio?

Yrsa jam mirktelėjo. Ar jis tyčiojasi?

– Žinai ką, ponas detektyve? – tarė ji. – Jei ta valčių pašiūrė tikrai nugriauta, vargu ar dabar tai svarbu, tiesa?

Karlas papurtė galvą.

– Netiesa, Yrsa. Tas namas vis dar gali priklausyti žudikui ir mes vis dar galėtume jį ten rasti. Argi ne? Pakilk dar kartą laiptais pas Lizą ir rask keletą senesnių nuotraukų.

– Tų pačių penkiolikos vietų? – ji parodė į šūsnį ant stalo.

– Ne, Yrsa. Visos fjordų pakrantės iki 1996 metų. Esu tikras, tai nesudėtinga suprasti.

Ji stovėjo ir akimirką tampė savo plaukus, jautėsi pažeminta, o paskui apsisuko ir išslinko vilkdama nepatogius batus.

– Nudžiuginti ją dar kartą, manau, nebus lengva, – sukdamas ore ranką tarsi būtų nusideginęs pirštus, pakomentavo Asadas. – Ar pastebėjai, kokia įpykusi ant savęs ji buvo, nes nepagalvojo apie datas?

Karlas išgirdo zvimbimą ir pamatė ant lubų nutūpusią musę. Vėl grįžome prie pagyrūnų teisių.

– Nieko baisaus, Asadai. Ji susitvarkys.

Asadas papurtė galvą.

– Taip, Karlai, tačiau nepamiršk, kad nesvarbu, kaip tvirtai sėdėsi ant tvoros stulpo, atsistojant subinę vis tiek skaudės.

Karlas susiraukė. Svarstė, ar gerai suprato savo padėjėją.

– Ar visuose tavo posakiuose yra žodis *šikna* arba *subinė*, Asadai? – paklausė Karlas nukreipdamas pokalbį kita linkme.

Asadas sukikeno.

– Žinau dar vieną ar du, – pasakė jis. – Bet jie prastoki.

Gerai. Jei tai buvo normalus Sirijos humoras ir jei jam kada taip nepasiseks, kad bus priverstas joje apsilankyti, jo juoko raumenys tikrai nepersitemps.

– Ką papasakojo apklausiamas Martinas Holtas, Karlai?

Karlas pakėlė savo bloknotą. Ne todėl, kad daug užsirašė, bet todėl, kad tai, ką užsirašė, jam atrodė itin vertinga.

– Priešingai nei tikėjausi, Martinas Holtas nėra visiškai nemalonus žmogus, – tarė Karlas. – Tavo žinutė ten, koridoriuje, grąžino jį atgal ant žemės.

– Taigi jis papasakojo apie Poulą?

– Jis tai padarė. Jis be sustojimo kalbėjo pusvalandį. Labai netvirtu balsu, – Karlas iš kišenės ant krūtinės išsitraukė cigaretę ir suspaudė ją tarp pirštų. – Nuridenom akmenį nuo jo krūtinės, galima taip pasakyti. Jis tiek metų su niekuo nekalbėjo apie savo sūnų. To skausmo jam buvo per daug.

– Ką užsirašei į bloknotą, Karlai?

Karlas užsidegė cigaretę ir akimirką galvojo apie Jakobseno nepatenkintą potraukį nikotinui. Kartais žmogus gali taip užkibti, kad liaujasi buvęs savo paties šeimininku. Karlas tikrai neketino pasiekti tokios būsenos.

– Martinas Holtas sakė, kad mūsų piešinys gana tikslus, tačiau, anot jo, grobiko akys yra per tamsios ir per arti viena kitos. Ūsai per dideli, o plaukai ties ausimis lyg turėtų būti šiek tiek ilgesni.

– Ar mums reikėtų naujo portreto, Karlai? – paklausė Asadas, nupūsdamas atsklidusį dūmą.

Karlas papurtė galvą. Trygvės pateiktas grobiko apibūdinimas gali būti toks pat geras, kaip ir jo tėvo. Žmogaus akių interpretacija priklauso nuo žiūrinčiojo.

– Svarbiausias dalykas vis tik buvo tai, kad Martinas Holtas galėjo tiksliai pasakyti, kur ir kaip grobikas paėmė išpirkai skirtus pi-

nigus. Maišelis su pinigais buvo tiesiog išmestas iš traukinio. Vyras turėjo stroboskopą ir...

– Kas yra stroboskopas?

– Stroboskopas? – Karlas reikšmingai patylėjo. – Tai tam tikros rūšies šviesa, naudojama diskotekose. Ji mirksi kaip fotoaparatas.

– Oi! – Asadas suspindo. – Ją naudojant atrodo, tarsi žmonės šokinėtų, visai kaip senuose filmuose. Puikiai žinau.

Karlas susimąstė apie savo cigaretę. Jos skonis lyg sirupo ar ką?

– Holtas galėjo pateikti gana tikslią vietą, kurioje išmetė pinigus, – tęsė jis. – Kelio ruožas šalia bėgių, tarp Sorės ir Slagelsės.

Karlas ištraukė savo žemėlapį ir parodė.

– Čia, tarp Vedbisionderio ir Lindebjergo.

– Atrodo gera vieta, – pakomentavo Asadas. – Netoli geležinkelio, o taip pat netoli nuo greitkelio. Galima greitai pasprukti.

Karlas atsekė geležinkelį žemėlapyje. Asadas teisus. Tai buvo ideali vieta.

– Kaip grobikas atviliojo Poulo tėvą į tą vietą? – paklausė Asadas.

Karlas tyrinėjo savo cigarečių pakelį. Kaip, po velniais, atsirado tas sirupo skonis?

– Jam buvo nurodyta iš Kopenhagos sėsti į konkretų traukinį, vykstantį į Korsiorą, o tada žvalgytis stroboskopo. Tėvas sėdėjo pirmosios klasės kupė kairėje traukinio pusėje, ir kai tik pamatė šviesą, maišelį su pinigais išmetė pro langą.

– Kada jis sužinojo, kad Poulas nužudytas?

– Kada? Telefonu gavo tolesnius nurodymus, kur pasiimti vaikus. Bet kai jis su žmona nuvyko, laukuose rado tik gulintį Trygvę. Atrodo, kad jam grobikas davė kažko, kas vaikiną apsvaigino, greičiausiai chloroformo. Būtent Trygvė pasakė tėvams, kad Poulas nužudytas ir kad prasitarę apie pagrobimą jie gali prarasti daugiau vaikų. Be baisių naujienų apie Poulo nužudymą, Martinui Holtui ir jo žmonai neišdildomą įspūdį padarė Trygvės patirtas šokas.

Asadas kilstelėjo pečius iki ausų, nes jo stuburu nusileido šiurpulys.

– Jei tai būtų buvę mano vaikai, aš... – jis rodomuoju pirštu perrėžė per savo gerklę ir galvą nusvarino į vieną pusę.

Karlas nė kiek nedvejojo, kad jo padėjėjas tikrai norėjo pasakyti būtent tai, ką pasakė. Jis dar kartą žvilgtelėjo į savo užrašus.

– Pokalbio pabaigoje Martinas Holtas pasakė vieną mums naudingą dalyką.

– Kas tai buvo, Karlai?

– Raktų pakabukas, kuris kabėjo ant grobiko automobilio raktelių, buvo miniatiūrinis kėglių kamuolys su skaičiumi *vienas*.

Ant Karlo stalo suskambo telefonas. Tikriausiai Mona nori padėkoti už tai, kad buvo toks malonus.

– Mjorkas? – nugriaudėjo balsas, kuris, kaip paaiškėjo, priklausė Klesui Tomasenui. – Tiesiog noriu jums pranešti, kad pasinaudojome geru šio ryto oru ir kartu su žmona apiplaukėme visą pasirinktą teritoriją. Kiek pastebime, iš vandens nieko nematyti, tačiau yra keletas vietų, kuriose augmenija labai vešli ir tęsiasi iki pat kranto, todėl jas jums pažymėjome.

Dar kartą paprastas senamadiškas *geros kloties* tikrai nebūtų pro šalį.

– Kuris plotas jums atrodo įtartiniausias? – paklausė Karlas, į peleninę trindamas sirupo skonio cigaretę.

– Na... – Karlas beveik galėjo matyti Tomaseną su pypke burnoje. Gal net vis dar su buriavimo drabužiais. – Sakyčiau, turėtume daugiau dėmesio sutelkti į Ostskovą šalia Sionderbio, o taip pat Bognesę ir Nordskoveną. Buvo kelios izoliuotos vietos, bet, kaip ir sakiau, mums nieko nesimatė. Vėliau pakalbėsiu su miškininku iš Nordskoveno. Gal jis galės kuo nors padėti.

Karlas pasižymėjo tris vietas ir padėkojo, pažadėjo perduoti labų dienų keliems seniems Tomaseno būrio bičiuliams. Nuo to laiko, kai

kuris iš jų dirbo būstinėje, praėjo daug metų, tačiau Karlas tai pasakė iš mandagumo ir padėjo ragelį.

– Nieko, – pasisukdamas į Asadą pasakė Karlas. – Iš Tomaseno nieko konkretaus, tačiau jis paminėjo keletą vietų, į kurias greičiausiai norėsime žvilgtelti, – detektyvas rado jas žemėlapyje. – Pažiūrėkime, ar Yrsa aptiko ką nors naudingesnio, galbūt galėsime palyginti duomenis. O tu kol kas daryk tai, ką darai.

Jis pusvalandį naudingai nusnaudė ant stalo užkėlęs kojas, kol lengvas nosies kutenimas grąžino jį į sąmoningą būseną. Karlas energingai papurtė galvą, atmerkė akis ir suprato, kad yra blizgių, mėlynai žalių musių dėmesio centre. Vabzdžių, trokštančių surasti dar vieną vietą kiaušinėliams dėti, be tos, kurią rado šalia lipnios medžiagos, prilipusios prie jo cigarečių pakelio.

– Išperos! – suburbuliavo detektyvas, pasimosikavo rankomis, bent kelias bjaurybių išskėstomis kojomis numetė žemėn.

Tai buvo paskutinis lašas.

Jis įsižiūrėjo į savo šiukšlių dėžę. Paskutinįkart šiukšlės buvo išneštos prieš kelias savaites, todėl ji vis dar buvo pilna, tik augalinės kilmės atliekų, kurios galėtų suvilioti muses, ten tikrai nebuvo.

Karlas žvilgtelėjo į koridorių. Ten buvo dar viena bjaurybė. Ar tik neprisikėlė kokie nors Asado egzotiški užkandžiai, svarstė detektyvas. Galbūt atgijo jo *tahini*, o gal kenkėjai išsiveržė iš jo bjauriojo turkiško skanėsto?

– Ar žinai ką nors apie šias muses? – detektyvas pareikalavo atsakymo dar nė nespėjęs įeiti į degtukų dėžutės dydžio Asado kabinetą.

Patalpoje buvo justi skvarbus kvapas. Ne įprastas saldus. Labiau toks, kuris susidaro kam nors žaidžiant žiebtuvėliu.

Kurį laiką Asadas neatsakė, laikė ore iškeltą ranką ir buvo įsijautęs į pokalbį telefonu.

– Taip, – kelis kartus pakartojo jis. – Bet mes turėsime atvykti ir pažiūrėti patys, – nedelsdamas pasakė jis žemu balsu, kuris nuskambėjo šiek tiek autoritetingiau nei įprastai. Jis susitarė dėl susitikimo ir baigė pokalbį.

– Aš klausiau, ar žinai ką apie šias muses, – pakartojo Karlas rodydamas į porą jų, nutūpusių ant menkaverčio apgailėtino plakato, vaizduojančio smėlynais einančius kupranugarius.

– Karlai, manau, mes suradome šeimą, – pasakė Asadas, o jo veide pasirodė gana skeptiška išraiška. Panaši į žmogaus, kuris ką tik patikrino loterijos bilietą ir nustatė, kad jo skaičiai atitinka didžiausio laimėjimo skaičių kombinaciją.

– Ką tokio?

– Šeimą, kuri buvo pakliuvusi į mūsų grobiko rankas. Aš taip manau.

– Ar tai žmonės iš Kristaus namų, tie, apie kuriuos mums pasakojai anksčiau?

Asadas linktelėjo.

– Liza rado juos. Naujas adresas ir nauji vardai, tačiau žmonės tie patys. Ji patikrino civilinės registracijos sistemoje. Keturi vaikai. Jauniausiajam, Flemingui, prieš penkerius metus buvo keturiolika metų.

– Ar paklausei, kur berniukas yra šiandien?

– Ne, nepagalvojau apie tai.

– Gal nuvažiuokime, kad patys pamatytume?

– Oi, aš pasakiau žmonai, kad mes iš mokesčių inspekcijos ir mums pasirodė keista, jog jų jauniausias sūnus, vienintelis iš neemigravusių vaikų, neatsiuntė mokesčių deklaracijos, nors jam jau daugiau nei aštuoniolika.

– Asadai, tai neteisėta. Mes negalime pasirodyti kaip kitų valdžios institucijų tarnautojai. Bet kokiu atveju, kaip sužinojai, kad jis nepateikė mokesčių deklaracijos?

– Aš to nežinau. Sugalvojau, – padėjėjas nosine palietė savo nosį.

Karlas papurtė galvą. Viskas kaip visada. Asadas tikrai kažką sumąstė. Jei žmonės jokio nusikaltimo iš tikrųjų nepadarė, joks mokesčių inspektorius nieko jiems prikišti negalėtų.

– Kada vyks mūsų susitikimas ir kur?

– Maža vieta, pavadinimu Tioliosė. Moteris sakė, kad jos vyras namie bus apie pusę penkių.

Karlas žvilgtelėjo į laikrodį.

– Gerai, važiuosime kartu. Puikiai padirbėjai, Asadai, tikrai puikiai.

Karlas milisekundę šyptelėjo, o tada pirštu parodė musių spiečių ant Asado plakato.

– Nagi, Asadai. Ar tu kabinete laikai kažką, kas galėjo paskatinti tas bjaurybes šią vietą pradėti vadinti namais?

Asadas į orą kilstelėjo rankas.

– Aš nežinau, iš kur jos atkeliauja, – jo veidas akimirkai sustingo, – bet žinau, iš kur šis, – pridūrė jis ir parodė į vienišą už muses mažesnį vabzdį. Trapus, beprotiškai rizikuojantis padaras, kuris savo dienas netikėtai ir akimirksniu baigė sutraiškytas raumeningų rudų Asado rankų.

– Pričiupau! – triumfuodamas, mažos kandies likučius braukdamas ant bloknoto sušuko Asadas. – Aš daug tokių radau štai ten, – jis parodė į savo maldos kilimėlį ir Karlo akyse išvydo mirties nuosprendį.

– Bet, Karlai, dabar šių vabzdžių maldos kilimėlyje nebėra tiek daug. Kilimėlis priklausė mano tėvui, aš prie jo labai prisirišęs. Išpurčiau jį šįryt prieš tau ateinant. Už durų, šalia asbesto.

Karlas pakėlė kilimėlio kampą. Buvo akivaizdu – Asadas iš paskutiniųjų bandė išgelbėti kilimėlį, tačiau iš jo buvo telikę skutai.

Trumpą akimirką Karlas įsivaizdavo policijos archyvus ir pats savęs paklausė: jei šios plėšrios kandys pamiltų pageltusius dokumentus, ar tai galėtų išsaugoti vieno ar dviejų nusikaltėlių reputaciją?

– Ar išpurškei kuo nors? – paklausė jis. – Dvokas siekia iki dangaus.

Asadas nusišypsojo.

– Nafta daro stebuklus.

Matyt, kvapas jo nevargino. Galbūt vienas iš atsitiktinių privalumų yra būti užaugusiam tokioje vietoje, kur burbuliuodama iš žemės trykšta nafta. Jei apskritai Sirijoje jos yra.

Karlas papurtė galvą ir pasitraukė nuo dūmų. Tioliosė už dviejų valandų kelio. Dar yra laiko susidoroti su tomis musėmis.

Akimirką jis visiškai ramiai stovėjo koridoriuje. Švelnus zvimbimas, atrodė, sklinda nuo lubų, kažkur prie vamzdžių. Jis pažvelgė aukštyn ir pastebėjo didžiąją musę, pažymėtą korekciniu skysčiu. Prakeiktų bjaurybių pilna visur.

– Ką tu darai, Karlai? – užnugaryje pasigirdo Yrsos balsas. – Ateik pas mane minutėlei, – pasakė ji tempdama už rankovės.

Jos stalo paviršius buvo nuklotas nagų lako, odelių šalinimo priemonių, plaukų lako ir daugybe kitų mažų tos pačios rūšies buteliukų su įvairiais organiniais tirpikliais. Visa tai ji nustūmė į šalį, kad atsirastų daugiau vietos.

– Pažvelk į tai, – pasakė ji. – Tai juk tavo nuotraukos iš lėktuvo? Ir aš tau sakau, tai buvo visiškas laiko švaistymas, – ji kilstelėjo antakius ir tą akimirką pasirodė stebėtinai panaši į apgailėtiną Karlo tetą Adą.

– Visiškai tas pats palei visą krantą. Visiškai nieko naujo.

Karlo dėmesį atitraukė pro atviras duris įzvimbusi musė, kuri apsuko keletą ratų prie lubų.

– Tas pats su vėjo jėgainėmis, – Yrsa į šalį pastūmė kavos puodelį su apnašų ratilais viduje. – Jei sakai, kad žemo dažnio garso bangas galima girdėti dvidešimties kilometrų spinduliu, tuomet tai mums visiškai nenaudinga, – ji parodė kelis kryželius žemėlapyje.

Karlas žinojo, ką ji nori pasakyti. Tai buvo vėjo jėgainių teritorija ir jų ten buvo pernelyg daug, kad pavyktų susiaurinti paiešką.

Pro jo akis greitai praskriejo musė ir nutūpė ant Yrsos kavos puodelio krašto. Ta pati bjaurastis, paspruksusi pažymėta korekciniu skysčiu. Dabar ji skraidžiojo aplink.

– Štiš, – tarstelėjo Yrsa ir lyg niekur nieko ilgu kraujo raudonumo spalvos nagu švystelėjo vabzdį į savo kavos puodelį. – Liza palaiko ryšį su vietos valdžios institucijomis, – ramiai tęsė ji. – Mus dominančioje teritorijoje joks leidimas statyti valčių pašiūrę išduotas nebuvo. Apsaugos nurodymai, kažkas panašaus, supranti?

– Kelerių metų duomenis ji patikrino? – paklausė Karlas stebėdamas, kaip kavos puodelyje kankindamasi ant nugaros plaukia musė. Yrsa gali būti stebėtinai produktyvi. Jis jautėsi vis labiau sutrikęs, o ji tik...

– Iki vietos valdžios institucijų reformos 1970 metais.

1970! Bet tai buvo prieš visą amžinybę. Jis galėjo pamiršti bandymą surasti kedrų medienos tiekėjus.

Su nežymiu liūdesiu jis stebėjo paskutines skęstančios musės agonijos akimirkas.

Yrsa garsiai trinktelėjo ranka per vieną iš ant stalo gulėjusių nuotraukų.

– Jei paklaustum manęs, manau, turėtume ieškote čia!

Karlas pažiūrėjo į apskritimą, kurį ji nubrėžė aplink namą Nordskovene. Ta vieta greičiausiai vadinosi Vibegordenas. Gražus nedidukas namelis, atrodo, buvo netoli kelio, vedančio per mišką, tačiau, kiek jis galėjo pasakyti, ten nebuvo jokios valčių pašiūrės.

Vieta buvo tikrai tobula, paslėpta atokiau tarp medžių ir visai šalia fjordo. Vis dėlto valčių pašiūrės čia nebuvo.

– Aš žinau, ką tu mąstai, tačiau tai tikrai gali būti ta vieta, – pasakė Yrsa ir atkakliai bakstelėjo pirštu į žalią zoną prie namo.

– Kas per velnias?.. – suburbuliavo Karlas. Jie buvo apsupti musių. Greičiausiai Yrsa išgąsdino jas savo baksnojimais ir trankymusi.

Jis tvirtai trenkė kumščiu į stalą, ir oras aplink juos atgijo.

– Ei, ką manaisi darąs? – susierzinusi protestavo Yrsa, ant pelės kilimėlio sutraiškydama kelias muses.

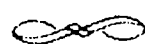
Karlas pasilenkė ir pažiūrėjo po stalu. Retai jam pavyksta tokiame mažame plote pamatyti tiek daug knibždėte knibždančio gyvenimo. Jei šios musės panorėtų, beveik galėtų pakelti šiukšlių dėžę, kurioje perėjosi.

– Ką, po galais, išmetei į savo šiukšlių dėžę? – šokiruotas paklausė jis.

– Nieko, aš niekada jos nenaudoju. Tai turbūt Rouzės darbas.

Tiesa, – pagalvojo detektyvas. Dabar jis bent jau žino, kuri iš jų *nesitvarko* namuose, jei apskritai kuri iš seserų kada nors tai daro.

Jis žiūrėjo į Yrsą, kuri sėdėjo susikoncentravusi, traiškydama muses kairėje, dešinėje ir centre, darydama tai tik delnais ir nepaprastai tiksliai. Asadas tikriausiai iškart būtų metęs visus savo darbus ir susitvarkęs darbo vietą.

Po dviejų minučių jis jau buvo čia su savo žaliomis guminėmis pirštinėmis ir dideliu juodu šiukšlių maišu rankoje, į kurį turėjo keliauti visos musės ir kitas šiukšliadėžės turinys.

– Bjauru! – sušuko Yrsa, spoksodama į musių liekanomis aptaškytas rankas. Karlas beveik su tuo sutiko.

Ji prisitraukė vieną iš acetono buteliukų, pamirkė į jį vatos kamuolėlį ir pradėjo dezinfekuoti savo rankas. Akimirksniu pasklido chemikalų kvapas. O Karlas vylėsi, kad šiandien neapsilankys Saugos ir sveikatos agentūros darbuotojai.

Būtent tada jis pastebėjo, kaip nuo Yrsos smiliaus ir didžiojo dešinės rankos pirštų pradėjo nykti raudona nagų lako spalva. Dar įdomiau buvo tai, kas pasimatė po ja.

Jis akimirką sėdėjo išsižiojęs, o kai Asadas išlindo iš po stalo, pagavo jo žvilgsnį.

Dabar jų abiejų akys buvo didelės lyg lėkštės.

– Eime su manimi, – pasakė jis Asadui ir, šiam berišant tvirtą šiukšlių maišo mazgą, truktelėjo jį į koridorių.

– Tu irgi pastebėjai, tiesa?

Asadas linktelėjo, o jo burna persikreipė, tartum jis būtų kentęs dėl ūmių žarnyno problemų.

– Po raudonu laku jos nagai buvo taškuoti juodu žymekliu. Rouzės žymekliu, kurį ji anądien naudojo. Ar matei tai?

Asadas linktelėjo dar kartą.

Kaip, po šimts, jie galėjo to nepastebėti?

Jei ne jų šalį pasiekęs per visą pasaulį skriejantis pamišėliškas polinkis spalvinti nagus juodu flomasteriu, jie to nebūtų supratę.

Yrsa ir Rouzė buvo vienas ir tas pats asmuo.

37

– Pažiūrėkit, ką jums turiu, – pasakė Liza ir perdavė Karlui didžiulę puokštę į celofaną suvyniotų rožių.

Karlas padėjo telefono ragelį. Ką, po velnių, visa tai reiškia?

– Ar man peršiesi, Liza? Laikas pradėti vertinti gerąsias mano savybes.

Liza pažvelgė į jį.

– Jos buvo atsiųstos į „A" skyrių, bet Markusas pagalvojo, kad jos turėtų būti perduotos tau.

Karlas susiraukė.

– Už ką?

– Liaukis, Karlai. Juk pats žinai, už ką.

Jis truktelėjo pečiais ir papurtė galvą.

– Jie rado paskutinį piršto kaulą su grioveliu – patikrino gaisravietę dar kartą, jis buvo pelenų krūvoje.

– Ir už tai mes gauname rožių? – Karlas pasikasė kaklą. Gal jas irgi rado pelenuose?

– Ne, priežastis ne ta. Markusas tau viską apie jas papasakos. Gėlės yra nuo Torbeno Christenseno, draudimo bendrovės tyrėjo. Mūsų darbas padegimo byloje sutaupė jiems krūvą šlamančiųjų.

Lyg tinkamesnės vertinimo išraiškos nežinanti tetulė ji gnybtelėjo jo skruostą ir lengvai nušuoliavo ten, iš kur atėjusi.

Karlas pasilenkė į šoną, norėdamas žvilgtelti į dailią Lizos sėdynę.

– Kas vyksta? – koridoriuje pasiteiravo Asadas. – Po akimirkos turime išvykti.

Karlas linktelėjo ir surinko Žmogžudysčių skyriaus viršininko telefono numerį.

– Asado vardu klausiu, kodėl atsiuntėte mums rožių? – jis išpoškino vos Jakobsenui atsiliepus.

Trumpas šurmulys galėjo būti palaikytas piktdžiugos išraiška.

– Karlai, mes apklausėme tris sudegusių įmonių savininkus ir parengėme tris puikias ataskaitas. Jūs ir jūsų komanda buvote visiškai teisūs. Jie buvo spaudžiami imti paskolas su aukštomis palūkanomis, o tada, kai nebegalėjo vykdyti mokėjimų, skolų išmušinėtojai pasielgė šlykščiai ir pareikalavo visos sumos. Bauginimas, grasinimai telefonu. Rimti grasinimai. Skolų surinkėjai prarado viltį, bet ką jie galėjo padaryti? Šiais laikais įmonėms, turinčioms likvidumo problemų, nėra kur pasiskolinti pinigų.

– Kas tuomet nutiko skolų išmušinėtojams?

– Mes tiksliai nežinome, bet spėjame, kad jie tiesiog buvo nužudyti pagal nurodymą iš aukščiau. Serbijos policija jau yra tai mačiusi anksčiau. Didelės premijos tiems, kurie pinigus surenka ir pristato laiku, ir labanakt tiems, kurie to negali.

– Ar gali būti, kad jie tiesiog sudegino pastatus, bet nenužudė savo žmonių?

– Na, įmanoma ir kita versija, pagal kurią savo mažiau sėkmingus skolų surinkėjus jie siunčia į Skandinaviją, nes rinka čia turėtų būti lengviau valdoma. Tada, kai paaiškėja, kad yra ne visai taip, jie paverčia juos grasinamu pavyzdžiu ir susilaukia Belgrado dėmesio. Paskolų rykliui nėra didesnės problemos nei blogas skolų išieškotojas

ar kažkas, kuo negalima pasitikėti arba ko neįmanoma suvaldyti. Keletas nužudymų čia ir ten gali daryti stebuklus, o kartu ir palaikyti drausmę.

– Taigi jie atsikratė savo neefektyvių darbuotojų Danijoje. Ir jei kaltininkai būtų sugauti, tai jie bent jau būtų teisiami šalyje, kurioje bausmės švelnesnės. Ar taip?

Jis beveik galėjo matyti Jakobseno aukštyn iškeltus nykščius.

– Bet kokiu atveju, Karlai, – pasakė jis, – tai, ką šiandien išsiaiškinome, užtikrina, kad draudimo bendrovėms visos išmokos mokėti nereikės. Mes kalbame apie dideles pinigų sumas, štai kodėl tu gavai rožių. O kas jų nusipelno labiau nei „Q“ skyrius?

Tai tikriausiai buvo gana nelengva pripažinti.

– Gerai, kad dabar jūs nebeturite, ką veikti, – pasakė Karlas. – Siųskite savo laisvas rankas čia. Galėčiau jas panaudoti.

Kitame laido gale pasigirdo kažkas panašaus į kikenimą. Jakobsenas turėjo kitų planų.

– Puikus bandymas, Karlai, bet mes vis dar turime daug ką nuveikti. Dabar ieškosime už tai atsakingų asmenų. Kita vertus, suprantu, ką nori pasakyti. Tarp gaujų konfliktas vis dar vyksta, todėl galbūt turėtume išteklius nukreipti šia kryptimi.

Kai Karlas padėjo ragelį, tarpduryje išdygo Asadas. Šį kartą jis atrodė taip, tarsi jau gebėtų numatyti Danijos klimatą. Jo striukė buvo storiausias drabužis, kokį Karlas buvo kada nors matęs dėvint kovo mėnesį.

– Aš esu pasirengęs, – tarė padėjėjas.

– Ateisiu po sekundės, – atsakė Karlas, rinkdamas Branduro Isakseno telefono numerį. Dėl jo išskirtinai keisto žavesio jie jį vadino Halmtorveto varvekliu. Isaksenas dirbo policijos skyriuje, kuriame prieš įsidarbindama „Q“ skyriuje dirbo Rouzė.

– Taip? – atsiliepdamas telefonu trumpai ir atžariai tarė Isaksenas.

Karlas paaiškino, dėl ko skambina, o jam dar nespėjus baigti Isaksenas puolė į isteriją.

– Rouzė? Ji buvo neįkainojama. Tai nereiškia, kad aš noriu spėlioti, kas su ja negerai. Ji tiesiog buvo keista, ir viskas. Per daug išgėrinėdavo, su visais jaunais policijos akademijos kadetais šokinėdavo į lovą. Laukinė katė su nepasotinamu apetitu, ar suprantate, ką sakau? Bet kokiu atveju, kodėl norite tai žinoti?

– Be priežasties, – atsakė Karlas ir padėjo ragelį. Tada prisijungė prie civilinės registracijos sistemos ir į paieškos laukelį įrašė adresą: Sandalo parkas 19.

Rezultatas buvo vienareikšmis. *Rouzė Marija Yrsa Knudsen* ir jos civilinės registracijos numeris.

Karlas papurtė galvą. Viskas, ko jiems reikėjo – tai atversti paskutinę prakeiktą kortą, ir jie turėtų pilno namo kortų kombinaciją. Dviejų vienos Rouzės versijų tiesiog buvo per daug.

– Negaliu tuo patikėti, Karlai, – žiūrėdamas jam per petį tarė Asadas.

– Pakviesk ją čia, Asadai.

– Juk neketini surengti jai akistatos, Karlai?

– Ką? Turbūt juokauji. Mieliau lipčiau į vonią su maišu kobrų, – atsakė Karlas.

Jei jie prasitartų, kad žino, jog Yrsa yra Rouzė, kas galėtų nuspėti pasekmes?

Kai Asadas grįžo su Yrsa, ji jau buvo apsisiautusi kailiniais, mūvėjo kumštines pirštines, buvo užsirišusi šaliką ir užsidėjusi vilnonę skrybėlę. Prieš Karlą stovėjo dvi asmenybės. Abi galėtų neblogai pasirodyti konkurse, kurio tikslas – paslėpti žmogaus kūną.

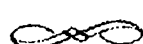
Karlas žvilgtelėjo į laikrodį. Dienos pabaiga. Yrsa susiruošusi namo.

– Tu nepatikėsi!.. – pamačiusi gėles Karlo rankose ji staiga sustojo. – Iš kur jas gavai? Jos nuostabios, tikrai!

– Jos Rouzei nuo manęs ir Asado, – pasakė Karlas, veržliai brukdamas puokštę jai į rankas. – Perduok jai, kad linkime pasveikti ir kad tikimės, jog ji netrukus grįš. Pasakyk, kad tai daug rožių už vieną Rouzę. Mes tikrai daug apie ją galvojome.

Yrsa sustingo ir akimirką stovėjo nejudėdama, atrodė kukli, nors greičiausiai buvo tiesiog priblokšta.

Ir tada jie baigė darbą.

– Ar ji tikrai serga, Karlai? – paklausė Asadas. Holbeko greitkelyje padaugėjo transporto.

Karlas truktelėjo pečiais. Gyvenime jis matė daug ko, tačiau vienintelis jam žinomas disociatyvus tapatybės sutrikimo atvejis buvo jo posūnio dešimties sekundžių transformacija iš mielo jaunuolio, kuriam trūksta šimto kronų, į nesukalbamą paauglį, griežtai atsisakantį susitvarkyti savo kambarį.

– Mes pasilaikysime tai sau, Asadai, – teištarė jis.

Visą likusią kelio dalį jie tylėjo. Panirę į savo mintis išliko, kol pasirodė vietovės užrašas *Tioliosė*. Ši vieta geriausiai žinoma dėl geležinkelio stoties, sidro gamyklos ir dviratininko, kuris buvo išmestas iš *Tour de France* lenktynių, dėvintis geltonos spalvos džersį.

– Dar šiek tiek šia kryptimi, – pasakė Asadas, rodydamas į pagrindinę gatvę, tikrą Tioliosės centrą ir gyvybiškai svarbią smulkaus provincijos miestelio arteriją. Nors atrodė, kad būtent čia kraujas nustojo tekėti. Gal miesto gyventojai buvo įstrigę *Netto* kontrolės punkte arba ką tik visi išsikraustė. Bet kokiu atveju, vieta buvo mačiusi ir gyvesnių laikų.

– Priešais fabriko teritoriją, štai ten, – pasakė Asadas, rodydamas į raudonų plytų namą, gyvybės turintį tiek pat, kiek savižudis sliekas žiemą.

Duris atidarė mažulytė moteris didesnėmis nei Asado akimis. Netrukus ji pamatė neskustą Asado barzdą, kiek išsigandusi šoktelėjo atgal į koridorių ir pašaukė vyrą. Jokių abejonių, ji yra skaičiusi bulvarinių istorijų apie namų apiplėšimus ir manė netrukus tapsianti auka.

– Ko jūs norite? – paklausė jos vyras. Buvo akivaizdu, kad svetingumu čia nė nekvepia. Netgi paprastas mandagumas nebuvo juntamas.

Karlas buvo tikras, kad šįkart geriausia laikytis mokesčių inspekcijos darbuotojų versijos ir savo policijos pažymėjimą paslėpė kišenės gilumoje.

– Jūs turite sūnų Flemingą Emilį Madseną. Remiantis mūsų duomenimis, jis nesumokėjo mokesčių. Jis nėra registruotas socialinėse ar švietimo institucijose, todėl nusprendėme, kad būtų geriausia atvykti patiems ir susitikti su juo asmeniškai.

Įsikišo Asadas:

– Pone Madsenai, jūs daržovių ir vaisių pardavėjas. Ar Flemingas dirba su jumis?

Karlas suprato taktiką. Vyruką į kampą reikia sprausti nuo pat pradžių.

– Jūs musulmonas, tiesa? – paklausė vyras. Tai buvo keistas, tačiau tuo pačiu nepriekaištingas kontrsmūgis. Asadas atrodė lyg parklupdytas.

– Manau, kolegai tai labai asmeniška, – atsakė Karlas.

– Ne mano namuose, – atsakė vyras ir jau buvo beužtrenkiąs duris.

Karlas išsitraukė savo ženklelį.

– Ponas el Asadas ir aš bandome išsiaiškinti kelias neišspręstas žmogžudysčių bylas. Jei nebendradarbiausite, tuojau pat areštuosiu jus už savo sūnaus Flemingo nužudymą, įvykdytą prieš penkerius metus. Ar suprantate?

Vyras nieko neatsakė, tačiau buvo akivaizdžiai sukrėstas. Ne taip, kaip būtų sukrėstas neteisingai apkaltintas asmuo, bet taip, tarsi būtų velniškai kaltas.

Karlas su Asadu įžengė į vidų. Jiems buvo pasiūlyta prisėsti prie raudonmedžio stalo, kuris prieš penkiasdešimt metų buvo kiekvienos šeimos svajonė. Ant jo nebuvo staltiesės, tik daugybė servetėlių.

– Mes nieko blogo nepadarėme, – pasakė moteris, liesdama ant kaklo kybantį nukryžiuotąjį.

Karlas apsižvalgė aplink. Ant įvairių ąžuolo baldų buvo išdėliotos bent trys dešimtys įrėmintų nuotraukų su įvairaus amžiaus vaikais. Vaikai ir anūkai. Besišypsantys žmonės su beribiu dangumi virš galvų.

– Kiek suprantu, čia jūsų vaikai, tiesa? – paklausė Karlas.

Jie linktelėjo.

– Ir visi jie emigravo?

Jie linktelėjo dar kartą. Žodžiai čia vartojami retai, pagalvojo Karlas.

– Į Australiją? – paklausė Asadas.

– Ar tu musulmonas? – dar kartą to paties paklausė vyriškis. Jis ir toliau laikėsi įsikibęs savo taktikos. Prakeiktas įžūlumas. Ar jis bijojo, kad kitą tikėjimą išpažįstančiojo žvilgsnis pavers jį akmeniu?

– Aš esu toks, kokį mane sukūrė Dievas, – atsakė jam Asadas. – O jūs? Ar tai tiktų ir jums?

Vyro akys susiaurėjo. Galbūt tokius pokalbius jis lengviau palaikydavo stovėdamas prie kitų žmonių durų, o ne savo namuose.

– Aš paklausiau, ar jūsų vaikai emigravo į Australiją? – pakartojo Asadas.

Žmona linktelėjo. Taigi, nepaisant visko, jos galva laikėsi tvirtai.

– Štai, – pasakė Karlas ir ant stalo priešais šeimininkus padėjo policijos dailininko nupieštą grobiko portretą.

– Jėzau, – giliai įkvėpė moteris ir savo krūtinės aukštyje, ore, išraižė kryžiaus ženklą. Jos vyras suraukė lūpas.

– Mes niekada niekam nesakėme nė žodžio, – trumpai ir atžariai tarstelėjo jis.

Karlas nukreipė žvilgsnį į jį.

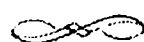
– Jei manote, kad mes išvien su šiuo vyru, klystate. Bet mes juo domimės. Ir jūs galite padėti mums jį sugauti.

Žmona aiktelėjo.

– Atsiprašau, jei atrodome nejautrūs, – pasakė Karlas. – Mums reikia, kad su mumis būtumėte sąžiningi, ir kuo greičiau, – jis stuktelėjo į piešinį. – Ar galite patvirtinti, kad tai yra tas žmogus, kuris pagrobė du jūsų vaikus ir, gavęs didelę išpirką, nužudė Flemingą?

Vyras pastebimai išbalo. Visa stiprybė, kuri jį palaikė daugybę metų, dabar staiga ištekėjo kaip vanduo. Stiprybė, padėjusi atsispirti sielvartui, meluoti tikėjimo broliams bei seserims ir kurti naują gyvenimą atokiau nuo visko, ką jis žinojo. Stiprybė izoliuoti save, atsisveikinti su likusiais vaikais ir toliau gyventi po finansinio smūgio. Lyg būtų negana to, stiprybė gyventi žinant, kad mylimą sūnų nužudęs žmogus liko laisvėje ir juos stebi.

Jis visa tai paliko namuose, Tioliosėje.

Kurį laiką automobilyje jie sėdėjo tylėdami, paskui Karlas prakalbo:

– Nemanau, kad kada nors esu matęs ką nors taip išvargusį, kaip šie du žmogeliai, – pasakė jis.

– Kai jie paėmė Flemingo nuotraukas iš stalčiaus, manau, jiems buvo labai sunku. Ar tikrai tiki, kad po netekties jie niekada jų nežiūrėjo, Karlai? – bandydamas išsirangyti iš striukės, lyg pagaliau supratęs, kad nėra taip šalta, paklausė Asadas.

Karlas truktelėjo pečiais.

– Sunku pasakyti. Jie nebuvo pasiruošę rizikuoti tuo, kad kas nors bent užuostų, kaip stipriai jie vis dar myli tą berniuką. Juk, remiantis jų istorija, jie patys išspyrė jį lauk.

– Užuosti? Nelabai suprantu, ką nori pasakyti, Karlai.

– Užuosti kvapą. Tarsi medžioklinis šuo, uodžiantis grobį.

– Grobį?

– Nesvarbu, Asadai. Šie žmonės laikė savo meilę sūnui paslaptyje. Niekas kitas neturėjo to žinoti. Jie negalėjo nuspėti, kas yra jų draugas, o kas priešas.

Asadas akimirką žvalgėsi į rudus laukus, kurie netrukus sužaliuos ir viskas atgis.

– Kaip manai, kiek kartų jis tai padarė, Karlai?

Kaip, po velnių, jis turėtų į tai atsakyti? Nebuvo *jokio* atsakymo.

Asadas pasikasė savo tamsius skruostus.

– Mes turime jį sugauti, Karlai. Taip? Mes tiesiog privalome.

Karlas sukando dantis. Taip, jie turi jį sugauti. Pora iš Tioliosės pasakė jiems kitą vardą. Tuomet grobikas buvo pasivadinęs Birgeriu Slotu. Trečią kartą policijos dailininko portretas buvo patvirtintas kaip neįtikėtinai panašus. Martinas Holtas buvo teisus. Šio ieškomo žmogaus akys turėtų būti toliau viena kitos. Visa kita – ūsai, plaukai, žvilgsnis – buvo tai, ko jiems nereikia paisyti. Jie ieškojo žmogaus, kurio bruožai buvo aštrūs, bet neišraiškingi. Ir vienintelis dalykas, kuriuo jie galėjo būti šimtu procentų tikri, buvo tai, kad du skirtingus kartus išpirką jis pasiėmė toje pačioje vietoje. Trumpas geležinkelio bėgių ruožas tarp Sorės ir Slagelsės, o tą vietą jie jau žinojo. Martinas Holtas apibūdino ją itin aiškiai.

Jie galėtų būti ten po dvidešimties minučių, tik dabar ten per tamsu. Po šimts. Tai bus pirmasis jų rytojaus darbas.

– Ką mums daryti su Yrsa ir Rouze? – paklausė Asadas.

– Nieko. Tiesiog pabandykime su tuo susigyventi, ir viskas.

Asadas linktelėjo.

– Greičiausiai ji tik kupranugaris su trimis kupromis, – ištarė jis.

– Ką?

– Taip sakoma ten, iš kur aš kilęs. Juokais. Sunku joti, bet smagu žiūrėti.

– Kupranugaris su trimis kupromis. Gali būti, kad tu teisus, Asadai. Vis tiek tai skamba daug geriau nei šizofrenija.

– Šizofrenija? Ten, iš kur aš kilęs, šizofreniku vadiname žmogų, kuris giria kitą ir tuo pačiu metu šika ant jo.

Štai ir vėl jis užsivedė.

38

Viskas buvo taip miglota ir nutolę. Kaip sapnas, kuris niekaip nesibaigia. Kaip sunkiai atpažįstamas motinos balsas.

– Izabele! Izabele Jonson, pabuskite! – ataidėjo žodžiai, o jos kaukolė, rodės, buvo gerokai per didelė, kad jie susijungtų.

Ji bandė pajudėti, tačiau juto tik ją prispaudusį miego svorį. Mieguisto plaukiojimo tarp tada ir dabar pojūtis.

Kažkas bandė ją pažadinti, traukė už peties. Švelniai. Kelis kartus.

– Ar jūs ten, Izabele? – paklausė balsas. – Tiesiog giliai kvėpuokite.

Ji išgirdo priešais veidą pliaukšinčių pirštų garsą, tačiau žodžių prasmės nesuprato.

– Jūs patekote į avariją, Izabele, – kažkas pasakė.

Kažkokiu būdu ji tai žinojo.

Argi tai ne ką tik atsitiko? Virtimo pojūtis, ir tada tamsoje priartėjo monstras. Juk tai ir įvyko?

Ji pajuto rankoje dūrį. Ar tai buvo tikra, ar tik sapnas?

Staiga pajuto, kaip galvos viduje srūva kraujas, jos protas rinko save iš atskirų dalių ir chaose siekė tvarkos. Tai buvo tvarka, kurios ji nenorėjo.

Ir tada ji prisiminė, nors ir miglotai. Jis. Vyras.

Ji aiktelėjo ir dar kartą pajuto, kaip superštėjo gerklę, jai norėjosi kosėti, atrodė, tarsi tuoj uždus.

– Tiesiog atsipalaiduok, Izabele, – pasakė balsas. Kažkas suspaudė ranką. – Mes davėme tau vaistų, kad pabustum, ir tiek, – dar vienas paspaudimas.

Jos vidus maldavo: taip, Izabele, spausk ir tu. Parodyk jiems, kad esi gyva. Parodyk, kad tu čia.

– Izabele, jūs buvote rimtai sužeista. Jūs esate Karališkosios ligoninės Intensyviosios terapijos skyriuje Kopenhagoje. Ar suprantate, ką sakau?

Ji įkvėpė ir visas savo jėgas sutelkė tam, kad palinksėtų. Menkiausiam judesiui. Kad galėtų pati save pajusti.

– Gerai, Izabele. Mes matėme.

Dar vienas rankos paspaudimas.

– Mes taikome jums trakciją, todėl negalėsite pajudėti, net jei bandysite. Jums nustatyti daugybiniai kaulų lūžiai, Izabele, tačiau jums viskas bus gerai. Šiuo metu esame labai užsiėmę, tačiau kai tik atsiras galimybė, slaugytoja padės jus paruošti ir būsite perkelta į kitą skyrių. Ar jūs suprantate, Izabele?

Ji dar kartą įtempė kaklo raumenis.

– Gerai. Mes žinome, kad jums sunku bendrauti, bet po kurio laiko jūs ir vėl galėsite kalbėti. Jums lūžo žandikaulis, todėl mes jį imobilizavome, kad būtų saugiau.

Dabar ji pajuto gnybtus kaukolėje. Sunkūs maišai spaudė klubus, tarsi ji būtų užkasta po smėliu. Ji bandė atsimerkti, tačiau akys nepakluso.

– Iš jūsų antakių galiu spėti, kad bandote atsimerkti, Izabele, tačiau bijau, kad nepavyks, nes jūs visa sutvarstyta. Jūsų akių obuoliuose buvo stiklo šukių, tačiau saulės šviesą matysite jau po dviejų savaičių. Teks palūkėti, bet viską matysite.

Pora savaičių! Kodėl viskas taip blogai? Kodėl nuo tokių minčių jos kūnu skrieja protesto skausmas? Ar laikas tikrai toks brangus?

Nagi, Izabele, – jos viduje sušnibždėjo balsas. – *Kas iš tikrųjų neturėjo atsitikti? Kas jau nutiko? Vyras ir kas dar?*

Ji sugavo save mąstančią apie tai, kad realybę sudaro daug dalykų. Mylimasis, kuris niekada taip ir neatėjo, tačiau gyveno svajonėse ir sapnuose. Senojoje mokyklos sporto salėje nuo lubų kabančios virvės, kuriomis niekada taip ir nelipo. Realybė buvo ir tai, kas dar turėjo nutikti. Jos smilkiniuose spaudimas buvo vienodas. Pojūtis tikrai buvo tikras.

Ji lėtai kvėpavo ir sudėjo krūvon visus šiuos įspūdžius, kurie kartu formavo jos sąmonę. Pirmiausia pasiekė diskomfortas, tada nerimas ir galiausiai perversmas, veidai, garsai bei žodžiai pamažu prikibo prie jos minčių grandinių.

Dar kartą ji pajuto instinktyvų aiktelėjimą, kuris atkeliavo kartu su staigiu suvokimu.

Vaikai.

Vyras, jų grobikas.

Ir Rachelė.

– Hmmmmm... – ji išgirdo savo dejavimą per imobilizuotus dantis.

– Taip, Izabele?

Ji pajuto, kad kažkas paleido jos ranką, o virš veido praskriejo šiltas kvėpavimas.

– Ką bandai pasakyti? – paklausė visai arti buvęs balsas.

– Aaaaeehhh.

– Ar kas nors supranta, ką ji galėtų sakyti? – paklausė balsas.

– Aaaarglll.

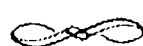
– Ar jūs teiraujatės apie savo draugę, Izabele?

Ji sugebėjo išskirti trumpą garsą.

– Juk būtent to ir klausėte, tiesa? Kaip ta moteris, su kuria buvote kartu mašinoje, taip?

Ji dar kartą išleido tą patį garsą.

– Ji gyva, Izabele! Ji čia, šalia jūsų, – pasakė kitas balsas kojūgalyje. – Man gaila, bet jos būklė kiek blogesnė nei jūsų. Daug blogesnė. Mes dar nežinome, ar ji atsigaus. Tačiau ji gyva, ir jos kūnas atrodo stiprus, todėl mes tikimės geriausio.

Galėjo būti, kad po paskutinės apžiūros praėjo valanda ar minutė, o gal net visa diena. Laikas buvo elastingas. Aplinkui tesigirdėjo ramus aparatų ūžesys ir silpnas pypsėjimas, rodantis jos širdies dūžius. Po kūnu esančios paklodės atrodė lipnios, o kambaryje buvo šilta. Galbūt jai buvo kažko sušvirkšta, kad ji taip jaučiasi. O gal tai dėl jos pačios?

Koridoriumi nuvažiavo vežimėlis, girdėjosi jį lydintys balsai. Ar pietų metas? O gal dabar naktis? Ji neturėjo jokio supratimo.

Ji sudejavo, tačiau nebyliai. Sutelkė dėmesį į laiko tarpus tarp širdies dūžių ir tarp tvinkčiojimų didžiajame piršte, prie kurio buvo prijungtas kažkoks prietaisas. Sekundės ar milisekundės, ji nesuprato.

Tačiau vienas dalykas jai buvo visiškai aiškus. Širdies plakimas, kurį ji girdėjo matuojant elektroniniais pypsėjimais šalia savo lovos, buvo ne jos. Ji buvo pakankamai sąmoninga, kad tai suprastų. Tai buvo ne jos širdies dūžiai.

Ji akimirkai sulaikė kvėpavimą. Monitorius supypsėjo. Pypt, pypt. Tada kitas prietaisas išleido silpną lyg čiulpimo garsą, paskui staiga viskas nutilo ir galiausiai pasigirdo kažkas panašaus į hidraulinį oro išleidimą autobusui atidarant duris.

Tai buvo garsas, kurį ji jau buvo girdėjusi anksčiau, per begalines valandas prie savo motinos lovos, kol gydytojai pagaliau išjungė prietaisus ir suteikė jai ramybę.

Pacientas, su kuriuo ji dalijosi palata, negalėjo pats kvėpuoti. Ir tas pacientas buvo Rachelė. Argi ne tai jie pasakė?

Ji norėjo pasisukti į jos pusę. Norėjo atsimerkti ir prasiskverbti pro tamsą. Norėjo pamatyti šalia esantį, už savo gyvenimą kovojantį žmogų.

Ji norėjo ištarti jos vardą: Rachelė. Pasakyti jai, kad jos tikrai išsikapanos, nors tuo visai netikėjo.

Galbūt Rachelei tiesiog neliko dėl ko pabusti. Ji ką tik viską prisiminė pernelyg ryškiai.

Jos vyras buvo miręs.

Du vaikai buvo ten, kažkur. O grobikas neturėjo jokio pagrindo jų gyvybei išsaugoti.

Buvo baisu, o ji negalėjo nieko padaryti.

Akyse ji pajuto drėgmę. Tirštesnę nei ašaros, tačiau vis tiek skystį. Aplink galvą apvyniotas tvarstis staiga ėmė spausti blakstienas.

Ar man vietoj ašarų bėga kraujas? – pagalvojo ji, bandydama nepasiduoti sielvartui ir bejėgiškumui. Kuo naudingas gali būti raudojimas? Tai atneš tik skausmą, kurio nepalengvins joks vaistas.

Ji išgirdo, kaip tyliai atsiveria durys ir į tylią palatą iš koridoriaus sunkiasi gaivus oro gūsis.

Ant kietų grindų pasigirdo žingsniai. Apgalvoti. Pernelyg atsargūs.

Susirūpinęs gydytojas, kuris stebi Rachelės širdies ritmą? Slaugytoja, kuri domisi, po kiek laiko nebebus reikalingas respiratorius?

– Ar nemiegi, Izabele? – sušnibždėjo balsas, toliau atkakliai dirbant orą pumpuojančiam aparatui.

Ji išsigando, tačiau nesuprato kodėl.

Tada ji nepastebimai linktelėjo. Matyt, to pakako.

Ji juto, kaip kažkieno ranka paėmė jos ranką. Visai kaip tada, kai ji buvo vaikas ir mokyklos žaidimų aikštelėje jautėsi vieniša. Kaip tada, kai stovėjo šalia šokių mokyklos ir bijojo įeiti į vidų.

Tada ją nuramino ta pati ranka. Šilta, mylinti ir nesavanaudiška. Jos brolio ranka. Nuostabus, saugantis vyresnysis jos brolis.

Pagaliau pasijutusi saugi, ji tetroško rėkti.

– Taip, puiku, Izabele, – pasakė jos brolis. – Paleisk viską. Išsiverk. Viskas bus gerai. Jums abiem pavyks. Tau ir tavo draugei.

Mums tikrai pavyks? Žodžius ji pakartojo sau kaip klausimą, bandydama atgauti savo balso, kalbos ir kvėpavimo kontrolę.

Padėk, – ji norėjo paprašyti, – *apieškok mano automobilį. Daiktadėžėje surask jo adresą. Navigacijos sistema parodys, kur mes buvome. Tai bus tavo sėkmingiausias gyvenimo areštas.*

Ji buvo pasiruošusi atsiklaupti prieš Rachelės Viešpatį danguje, jei tik jis būtų bent akimirkai jai suteikęs kalbos galią. Tik vienam įkvėpimui.

Bet ji gulėjo begarsė ir tegalėjo girdėti traškesį savo gerklėje. Žodžius, kurie ištirpo į priebalses ir balsius, priebalses ir balsius, kurie išsiliejo į seilių burbulus tarp jos dantų.

Kodėl ji nepaskambino broliui, kai turėjo galimybę? Kodėl nepasielgė teisingai?

Negi ji manė, kad yra galingesnė už antžmogį ir galės sustabdyti patį velnią?

– Tau pasisekė, kad nevairavai, Izabele. Jūs būsite patrauktos baudžiamojon atsakomybėn, tačiau nemanau, kad būsite nuteistos už pavojingą vairavimą. Tik, deja, tau reikės naujo automobilio, – brolis priverstinai sukikeno.

Vis tik čia nebuvo nieko juokingo.

– Kas atsitiko, Izabele? – paklausė jis, nors ji dar nerodė jokių ženklų, kad galėtų kalbėti.

Ji suraukė lūpas. Galbūt jis supras. Bent dalį. O tada prie Rachelės lovos pasigirdo niūrus balsas.

– Atsiprašau, bet mes turėsime jus dar kartą paprašyti išeiti, pone Jonsonai. Izabelė bus perkelta. Galbūt norėtumėte apsilankyti kavinėje? Kai tik grįšite, būtinai jus informuosime apie tai, kur Izabelė perkelta. Tarkim, po maždaug pusės valandos, ar gerai?

Balso ji nepažino kaip vieno iš tų žmonių, kurie šiandien jau lankėsi palatoje.

Bet kai balsas vėl prakalbo, o jos brolis pagaliau atsistojo ir suspaudė jos ranką, norėdamas pasakyti, kad tuoj grįš, ji žinojo, kad iš to nebus jokios naudos.

Mat ji pažino palatoje likusį vienintelį balsą.

Ji pažinojo jį netgi per gerai.

Kurį laiką ji tikėjo, kad bus, dėl ko gyventi.

Bet dabar suprato, kad tai gerokai per toli nuo tiesos.

39

Karlas praleido naktį su Mona ir išsinarino beveik visus savo kūno sąnarius. Šį kartą ji nelaukė nei saldžių žodžių, nei patikinimo, kad ji vienintelė moteris jo gyvenime. Ji tiesiog nesuvokiamai vikriai per galvą nusirengė palaidinę ir išsinėrė iš savo kelnių.

Po to jam prireikė pusvalandžio, kad suvoktų, kur jis, o kito pusvalandžio – apsvarstyti, ar ištvers pakartojimą.

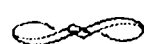
Grįžusi iš Afrikos ji buvo kitokia. Jos buvo pilna visur, ir dažniausiai netikėtai. Smulkios raukšlelės aplink akis jam atėmė žadą. Šiek tiek aukštyn pakilusi jos dažytų lūpų kreivė galėjo akimirksniu virsti šypsena, kuri nuo minčių ištuštindavo jo galvą.

Jei kada ir buvo jam skirta moteris, tai tik ji, pagalvojo Karlas, kai Mona dar kartą priartėjo iškvėpdama šiltą orą ir švelniai draskydama jį nagais.

Kitą rytą, kai Mona jį pažadino, ji jau buvo apsirengusi ir pasiruošusi dienai. Geidulinga, besišypsanti, lyg ant sparnų.

Kokių akivaizdesnių įrodymų galėjo reikėti vyrui, vis dar prisispaudusiam prie lovos sunkiomis lyg švinas kojomis?

Ši moteris buvo viskuo pranašesnė už jį.

– Kas tau, Karlai? – jiems lipant į automobilį paklausė Asadas.

Karlas neturėjo jėgų atsakyti. Ir kaip galėtų, jei jo kūnas buvo tarsi suvažinėtas autobuso, o sėklidės tvinkčiojo tarsi dantenų pūlinys?

– Vedbisionderis jau netoli, – pasakė Asadas po geros valandos, praėjusios stebint bėgančias kelio vidurio juostas.

Karlas pažvelgė į navigacijos sistemą, o paskui į nedideles ūkių ir kotedžų grupeles, plačių laukų kraštovaizdį. Retai apgyvendinti laukai. Padori kelio danga. Medžiai ir tankios augalijos lopiniai. Gera vieta išpirkai pasiimti.

– Važiuok pro šį pastatą, – kelią nurodė Asadas. – Mes kirsime tiltą, o ten akylai dairysimės.

Kai šalia geležinkelio tilto pasirodė pirmoji troba, Karlas atpažino vietą, apie kurią jam pasakojo Martinas Holtas. Abiejose kelio pusėse nameliai. Kairėje, už namų, driekiasi geležinkelis. Šiek tiek toliau pavieniai pastatai, o tada kampu nueinantis neasfaltuotas kelias, lydintis ligi bėgių. Po to siaura medžių juosta, o ties linkiu tankesnė augmenija. Tai vieta, kurioje bent dvi grobiko aukos iš traukinio išmetė savo pinigus.

Jie sustojo šalia šunkelio, panirusio po nedideliu viaduku, ir įjungė mėlyną švyturėlį, kad būtų aiškiai matomi, jei miglotą rytą pro šalį važiuotų kita transporto priemonė.

Karlas vargais negalais išsiropštė iš automobilio ir nusprendė pasilepinti dūmu. Asadas jau buvo įsistebeilijęs į žemę po kojomis.

– Čia šlapia, – pasakė jis labiau sau. – Tikrai pakankamai šlapia. Gali būti, kad neseniai lijo, bet nelabai stipriai. Pats pažiūrėk.

Jis parodė į purve aiškiai matomas padangų žymes.

– Žiūrėk. Automobilis į šią vietą važiavo priekiu ir labai lėtai, – pasakė jis remdamasis į savo šlaunis. – O čia jis padidino greitį ir nuvažiavo tolyn, tarsi skubėdamas.

Karlas linktelėjo.

– Arba taip, kaip sakai, arba ratai prasisuko tik todėl, kad buvo taip šlapia.

Karlas prisidegė cigaretę ir apsižvalgė aplink. Jie žinojo, kad per traukinio langą į šį lauką du vyrai išmetė maišus su išpirkai skirtais pinigais, bet nė vienas iš jų nematė automobilio. Viskas, ką jie matė, buvo mirksinti šviesa.

Abiem atvejais traukinys važiavo iš rytų, todėl maišai galėjo nukristi bet kurioje lauko vietoje šalia namo, vienui vieno stovinčio vos per porą šimtų metrų nuo šios vietos. Namo aplinka atrodė lyg sutvarkyta visai neseniai, todėl gali būti, kad 2004 metais, kai Flemingo Emilio Madseno tėvas išmetė pinigus, šių savininkų čia dar nė nebuvo. Net jei jie tada jau name gyveno, vargu ar matė ką nors naudingo policijai. Dažniausiai būdavo būtent taip.

Karlas sunėrė rankas už kaklo ir pasirąžė, iškvėpdamas dūmą į drėgną oro garą, kylantį nuo žemės su kovo mėnesiui būdinga šiluma. Šnervėse vis dar juto Monos kvapą.

Kaip, po galais, jis galėjo tikėtis, kad jam pavyks aiškiai mąstyti? Kaip jis galėjo galvoti apie ką nors kita, nei norą pamatyti ją dar kartą?

– Žiūrėk, Karlai. Iš to namo kiemo išvažiuoja automobilis, – Asadas parodė namo link. – Kaip manai, ar turėtume jį sustabdyti?

Karlas numetė cigaretę ir batu sutrynė ją į žemę.

Važiuodama pro mirksinčią mėlyną šviesą, už vairo sėdinti moteris atrodė susinervinusi.

– Kas nutiko? – paklausė ji. – Ar kažkas su mano šviesomis?

Karlas truktelėjo pečiais. Kaip, po perkūnais, jis gali tai žinoti?

– Mes domimės šiuo žemės sklypu. Ar jis priklauso jums?

Ji linktelėjo.

– Iki tų medžių štai ten. O kas?

– Sveiki, aš esu Hafizas el Asadas, – pasakė padėjėjas, pro automobilio langą ištiesdamas plaukuotą kumštį. – Ar esate kada čia mačiusi ką nors išmetant iš traukinio?

– Ne, nemanau. Kada tai turėjo būti? – paklausė moteris. Kai ji suprato, kad niekas neįteiks jai baudos kvito, jos akys kiek atgijo.

– Daugiau nei vieną kartą. Galbūt prieš keletą metų. Ar kada nors matėte čia laukiantį automobilį?

– Ne prieš keletą metų. Mes tik neseniai atsikraustėme, – ji nusišypsojo, nes jai aiškiai palengvėjo. – Mes ką tik baigėme atstatyti namą. Patys matote, aplink namą vis dar įrengti pastoliai.

Ji parodė į namą, o tada atsisuko į Karlą. Galbūt jis buvo panašesnis į tokį, kuris apie pastolius žinojo kiek daugiau nei Asadas.

Karlas jau norėjo jai padėkoti, atsitraukti kaip muitinės pareigūnas ir palinkėti saugios kelionės. Jis ketino prisidegti dar vieną cigaretę ir šiek tiek pamąstyti apie Moną.

– Bet užvakar čia buvo automobilis, tuo pačiu metu kaip ir ta siaubinga avarija netoli Lindebjergo, – tęsė moteris.

Karlas linktelėjo. Padangų žymės purve.

Moters veido išraiška pasikeitė.

– Atrodo, kad vyko automobilių gaudynės. Dvi moterys iš vienos transporto priemonės buvo labai sunkiai sužeistos. Mano svainio pusbrolis buvo vienas iš įvykio paramedikų. Jis sakė, kad padėtis labai sunki.

Pakankamai gerai dera, pagalvojo Karlas. Vairavimas gali būti pavojingas kaime. Ką dar buvo galima čia veikti?

– Koks automobilis tai buvo? – paklausė Asadas.

Moteris perkreipė burną.

– Mes tematėme galinius žibintus, ir tiek, o tada vairuotojas juos išjungė. Iš priekinio kambario, kuriame žiūrime televizorių, galime matyti tik pačią vietą. Mes su vyru pamanėme, kad labiausiai tikėtina, jog kažkokia pora užsimanė meilės.

Ji pakratė galvą. Greičiausiai tai reiškė, kad joks įstatymas to nedraudžia ir kad ji pati tai darė daug kartų.

– Bet tada labai staigiai pranyko, – tęsė moteris. – Matėme dar porą šviesų, o tada abu automobiliai dingo. Mano vyras vėliau pagalvojo, kad tai galėjo būti tie patys automobiliai, kurie pateko į nelaimingą atsitikimą, – ji atsiprašydama nusišypsojo, tarsi pateisindama savo sutuoktinį. – Jis mėgsta dramatizuoti.

– Sakote, kad tai įvyko pirmadienį? – Karlas žvilgtelėjo į kelią. Tas, kuris čia stovėjo, pasirinko tikrai strategiškai nepriekaištingą vietą. Geras vaizdas. Netoli geležinkelio. Ir jei įvyktų kas netikėto, per kelias sekundes vėl būtum kelyje. – Minėjote nelaimingą atsitikimą, – tęsė jis. – Kur tiksliai jis įvyko?

– Iš kitos Lindebjergo pusės. Mano sesuo gyveno apie porą šimtų metrų nuo tos vietos, – ji greitai papurtė galvą, – bet dabar ji persikėlusi gyventi į Australiją.

Ir tada ji pasakė, kad kaip tik važiuoja ta kryptimi ir galėtų jiems tą vietą parodyti.

Moteris per mišką važiavo ne didesniu nei penkiasdešimt kilometrų per valandą greičiu, todėl Karlas buvo beveik įsirėmęs į jos galinį buferį.

– Ar mes neturėtume išjungti mėlyno švyturėlio? – paklausė Asadas jiems keliu nuvažiavus kelis kilometrus.

Karlas įniršęs ratu pasukiojo akis. Žinoma, ką jis sau galvoja? Jų vilkstinė turbūt atrodė juokingai, šliauždama per mišką sraigės greičiu.

– Žiūrėk, – Asadas parodė į kelio ruožą, kur saulė baigė džiovinti ryto rasą.

Karlas irgi tai matė. Čiuožimo žymės kitoje kelio pusėje, o už dešimties metrų dar vienos, bet jau jų pusėje.

Asadas pasilenkė į priekį ir įsistebeilijo pro priekinį stiklą. Jo galvoje tikriausiai vyko automobilių gaudynės. Padėjėjas atrodė taip, tarsi bet kurią minutę pradėtų sukioti įsivaizduojamą vairą ir spaudyti neegzistuojančius pedalus.

– Ir ten! – jis sušuko rodydamas į dar daugiau žymių ant kelio paviršiaus, išduodančių, kad automobilis stabdė gana įnirtingai.

Tada priešais važiavusi moteris sustojo ir išlipo.

– Štai kur tai atsitiko, – pasakė ji ir gestu parodė į medžio kamieną su visiškai nulupta žieve.

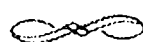
Jie šiek tiek pasivaikščiojo aplink, rado kelias likusias sudaužytų žibintų šukes ir gilius rėžius kelio paviršiuje. Akivaizdu, kad avarija buvo labai rimta, tačiau kodėl ji įvyko, atrodė kur kas mažiau aišku. Jie turės išsiaiškinti tai su savo kolegomis iš eismo skyriaus.

– Gerai, grįžkime atgal, – pasakė Karlas.

– Ar norėtum, kad šį kartą vairuočiau aš, Karlai?

Karlas pažvelgė į savo padėjėją. Visi šie ką tik matyti pavojingo vairavimo įrodymai nepridėjo žvalgybai žavesio. Tikrai ne.

– Pirma pasišnekėkime su kelių berniukais, – pasakė jis ir atsisėdo už vairo.

Už bylą ir vietos tyrimą atsakingo pareigūno Karlas nepažinojo, tačiau jis tikrai įkvėpė pasitikėjimo.

– Nuolaužas nuvežėme į būstinę, kad atliktume išsamų tyrimą, – telefonu pasakė vyras. – Įvairiuose susidūrimo taškuose nustatėme kito automobilio dažų pėdsakus, tačiau tikslaus modelio įvardyti dar negalime. Tamsi spalva, tikriausiai antracito pilka, tačiau susidūrimo momentu susidariusi trintis atspalviui galėjo turėti įtakos.

– O aukos? – paklausė Karlas. – Ar gyvos?

Jam buvo pateikti du civilinės registracijos numeriai, kad jis galėtų patikrinti pats.

– Taigi, kiek jūs galite pasakyti, ten buvo ir antras automobilis?

Pareigūnas nusijuokė.

– Esu visiškai tikras, kad buvo. Mes tiesiog to dar nepaviešinome. Yra aiškių automobilio persekiojimo požymių, nusidriekusių nemažame kelio ruože, apimančiame bent du su puse kilometro iki įvykio vietos. Didelis greitis ir nutrūktgalviškumas. Taigi, jei dvi su avarija susijusios ponios *vis* dar gyvos, tai tikras stebuklas.

– O kito vairuotojo jokių pėdsakų?

Eismo pareigūnas tai patvirtino.

– Paklauskite jo apie moteris, Karlai, – Asadas pašnibždėjo iš keleivio sėdynės.

Jis taip ir padarė. Kas jos tokios? Iš kur jos pažįsta viena kitą? Ir panašių dalykų.

– Na, – atsakė pareigūnas, – jos abi iš Viborgo srities, dėl to man šiek tiek keista. Avarija kaimo kelyje, pasaulio užkampyje, Pietų Zelandijos regione. Mes matėme, kaip jos kelis kartus pirmyn ir atgal pravažiavo Didžiojo Belto tiltu tą dieną, tačiau tai nėra keisčiausia dalis.

Karlas pajuto, kad vyras geriausią informaciją laiko pabaigai. Tipinis elgesys eismo skyriuje, leidžiantis nusikaltimų tyrimo vaikinams suprasti, kad jie ne vieninteliai dirba įdomų darbą.

– O, ir kas gi tai? – paklausė jis.

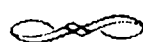
– Keisčiausia yra tai, kad prieš pat avariją jos trenkėsi į Didžiojo Belto tilto rinkliavos užtvarą ir paskui padarė viską, kad policija jų nepasivytų.

Karlas vėl įsispoksojo į kelią priešais. Tai buvo reikšminga permaina. Velniai griebtų.

– Ar galite man atsiųsti ataskaitą, kad galėčiau peržiūrėti kompiuteryje dar būdamas automobilyje?

– Dabar? Leiskite pirma pasikalbėti su vadovu.

Ir tada jis padėjo ragelį.

Po penkių minučių jie jau skaitė policijos ataskaitą apie dviejų moterų vairavimą. Nebuvo nieko neįprasta. Užfiksuotos greičio matavimo kamerų ne mažiau kaip keturis kartus, po du kartus kiekviena ir viskas tą pačią dieną. Atsitrenkta į mokesčių užtvarą ant Didžiojo Belto tilto. Pavojingas vairavimas E20 kelyje. Persekiojamos kelių patrulių automobilių tame pačiame ruože. Po to, atrodo, pasukta į 150 kelią ir važiuota be šviesų, kol pabaigoje nuošaliame kelyje, vedančiame per mišką, įvyko avarija.

– Kodėl jos važiavo iš Viborgo į Zelandiją, grįžo į Fiuną, o tada vėl į Zelandiją? Turi minčių, Asadai?

– Aš nežinau, Karlai. Šiuo metu žiūriu į tai.

Jis atkreipė dėmesį į greičio kameras, kurios užfiksavo tas dvi moteris. Vietovės plačiai nusidriekusios nuo Vailės E45 kelio pietų iki E20 kelio pusiaukelės tarp Odensės ir Niborgo, o tada vėl pasukta E20-uoju į pietus nuo Slagelsės.

Asadas perkėlė pirštą ataskaitos eilute žemyn.

Karlas pamatė jo nurodytą vietą. Atrodo, kad moterys buvo pastebėtos viršijančios greitį kažkokiame kaime. Karlas apie tą vietą niekada nebuvo girdėjęs. Ji vadinosi Ferslevu, o penkiasdešimtyje zonų jos buvo užfiksuotos važiuojančios aštuoniasdešimt penkių kilometrų per valandą greičiu. Visus pažeidimus sudėjus į krūvą ir dar pridėjus tai, kad jos vairavo pakaitomis, padarytų nusižengimų buvo daugiau nei pakankamai, kad jos abi savo vairuotojų pažymėjimus prarastų tą pačią dieną.

Karlas įrašė Fersleвą į navigacijos sistemą ir patyrinėjo žemėlapį. Iškart už Skibiu. Maždaug pusiaukelė tarp Roskildės ir Frederiksundo.

Asadas uždėjo pirštą ant ekrano ir lėtai judėjo aukštyn, link Nordskoveno. Ta pati vieta, kurioje Yrsa manė esant valčių pašiūrę.

Sušiktas tikrų tikriausias atradimas.

– Skambink Yrsai, – nurodė Karlas, perjungdamas pavarą. – Pasakyk jai, kad surinktų kuo daugiau informacijos apie šias moteris. Perduok jai jų civilinės registracijos numerius ir įsitikink, kad ji imsis darbo. Ir tegu paskambina iškart, kai tik žinos, į kurią ligoninę jos paguldytos ir kokios jos būklės. Tai išties mane užveda. Be abejonės.

Jis išgirdo Asado balsą, bet jau buvo paniręs į savo paties mintis, įsivaizdavo dvi moteris, siautulingai lakstančias po šalį.

Greičiausiai tai tik narkomanių pora, jam bandė šnibždėti protas. Narkomanės arba bent jau narkotikų pardavėjos. Kažkas panašaus ir greičiausiai visiškai pametusios protus. Jis linktelėjo pats sau.

Greičiausiai taip. Kodėl kitu atveju joms reikėjo šitaip vairuoti? Ir kas sakė, kad turėjo būti dar kitas automobilis? Tai galėjo būti bet koks kitas išsigandęs nekaltas asmuo, kurį lyg lunatikės torpedavo narkomanės kvaišalų pripumpuotomis venomis. Vargšė siela, bijanti tiek, kad galėjo prikrauti kelnes, ir tenorinti vieno – ištrūkti iš to košmaro ir kuo greičiau grįžti namo.

– Gerai, – išgirdo Asadą ištariant, kai šis baigė pokalbį.

– Ar viską susakei? – paklausė jis. – Ar ji suprato, ką daryti?

Jis bandė įvertinti Asado veido išraišką.

– Ei, Asadai. Ką pasakė Yrsa?

– Yrsa? – Asadas pažvelgė į jį. – Aš nežinau, Karlai. Žmogus, su kuriuo kalbėjau, buvo Rouzė.

40

Jis buvo nepatenkintas. Visiškai nelaimingas.

Po avarijos praėjo beveik dvi dienos ir naktys. Radijo pranešimų duomenimis, viena iš sužeistų moterų pamažu sveiko. Kita vis dar kritinės būklės, tačiau nebuvo nurodyta, kuri buvo kuri.

Kad ir kaip ten buvo, atsakomojo smūgio ilgiau atidėlioti jis negalėjo.

Dieną anksčiau jis surinko informaciją apie naują galimą apiplėšti šeimą ir buvo pasiruošęs važiuoti į Izabelės namus Viborge, kad galėtų į juos įsilaužti ir pavogti jos kompiuterį. Bet kokia iš to nauda, jei viską, ką ji žinojo, ji jau perdavė savo broliui?

Ir dar viena problema: kiek žinojo Rachelė? Ar Izabelė jai viską papasakojo?

Žinoma, papasakojo.

Jis turėjo atsikratyti tų moterų. Jis tai žinojo puikiai.

Jis nukreipė žvilgsnį į dangų. Vis ta amžina kova tarp jo ir Dievo. Dar nuo tada, kai jis buvo mažas berniukas.

Kodėl jis negali palikti jo ramybėje?

Jis susikaupė, įsijungė kompiuterį ir surado Karališkosios ligoninės Traumatologijos centro numerį. Pasikalbėjo su valdinga sekreto-

re, kuri pateikė šiek teik informacijos. Abi moterys perkeltos į Intensyviosios terapijos skyrių, tiek ji ir težinojo.

Jis sėdėjo akimirką spoksodamas į savo užrašus.

Intensyviosios terapijos skyrius: ITA 4131.

Telefonas: 35 45 41 31.

Trys maži informacijos gabaliukai, gyvybiškai svarbūs jam, mirtini kitiems. Buvo tikrai paprasta ir visiškai nesvarbu, kas gali stebėti jį iš aukštybių.

Google paieškoje jis įvedė ligoninės padalinio numerį ir reikiamą puslapį rado beveik pačiame paieškos viršuje.

Interneto svetainė buvo tvarkinga. Daili ir nešališka kaip pati Karališkoji ligoninė. Vienas spustelėjimas ant skilties *Praktinė informacija*, kitas ant *Informacija šeimoms.pdf*, ir ekrane pasirodė brošiūra su reikalinga informacija.

Jis peržiūrėjo visą dokumentą.

Pamainos keisdavosi tarp penkiolikos trisdešimt ir šešioliktos valandos. Štai tuo metu jis ir smogs. Kai jiems bus labiausiai netikėta.

Ši neįtikėtinai naudinga brošiūra taip pat sakė, kad giminių ir artimųjų buvimas gali teikti komforto ir būti pacientui puikiu paramos šaltiniu. Taigi nuo šiol jis buvo giminaitis. Jis nupirks gėlių. Gėlės tikra paguoda. Ir jis pasirūpins tinkama veido išraiška, kad kiekvienas žinotų, kaip giliai sukrėstas jis yra.

Jis skaitė toliau, o kuo toliau, tuo geriau viskas atrodė. Visų į skyrių paguldytų pacientų giminės ir artimi draugai buvo laukiami bet kuriuo paros metu.

Artimi draugai ir bet kuriuo metu!

Jis akimirką pagalvojo. Būtų geriausia apsimesti geru draugu. Būtų sunkiau patikrinti. Artimas ir patikimas Rachelės draugas. Kažkas iš jos tikinčiųjų susirinkimų. Jis kalbės draugišku, įtarimų nekeliančiu Vidurio Jutlandijos akcentu, leisiančiu pateisinti tokį

ilgą užsibuvimą. Tiek, kiek jam reikia. Galų gale, juk jis atkeliavo iš taip toli.

Visa tai ir dar daugiau jis perskaitė Intensyviosios terapijos skyriaus pristatyme. Išsiaiškino, kur svečiai galėtų išsivirti arbatos ir kavos, sužinojo, kad dienos metu galima pasikonsultuoti su gydytojais. Buvo nuotraukų su palatų planais, įrenginiais, tiksli informacija apie intraveninius aparatus ir stebėjimo įrangą.

Jis išstudijavo monitorių nuotraukas ir suprato, kad turi žudyti greitai ir iš karto dingti. Po paciento mirties visa įranga akimirksniu išsijungtų. Stebėsenos centro personalui apie tai būtų pranešta iškart, vos tai nutiktų. Jie ateitų į palatą per kelias sekundes ir imtų gaivinti pacientą. Šie žmonės yra profesionalai, kaip iš tiesų ir turėtų būti.

Taigi, jis ne tik turėjo nužudyti greitai, jis turėjo žudyti tokiu būdu, kad būtų pašalinta reanimacijos galimybė ir, svarbiausia, nekiltų įtarimų, jog mirties priežastis galėjo būti nenatūrali.

Priešais veidrodį jis praleido pusę valandos. Piešė ant kaktos raukšles, dėjosi naują peruką, keitė savo akių išvaizdą.

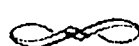
Baigęs džiaugsmingai įvertino rezultatus. Čia buvo sielvarto ištiktas vyras. Vidutinio amžiaus pabaigos sulaukęs vyras su akiniais, žylančiais plaukais ir išblyškusia oda. Toli nuo tikrojo jo. Jis atidarė savo vaistų spintelę, ištraukė stalčių ir išsiėmė keturias mažas plastikines pakuotes.

Tai buvo paprasti švirkštai, kuriuos bet kurioje vaistinėje galėjai įsigyti be recepto, ir paprastos adatos, visiškai tokios pačios, kokias naudoja tūkstančiai narkomanų, kasdien su visuomenės palaiminimu švirkščiantys į savo venas narkotikus.

Tai buvo viskas, ko jam reikėjo.

Švirkštas, pripildytas oro, ir adata venoje. Mirtis ateis greitai. Jis spės pereiti iš vienos palatos į kitą ir kiekvienai moteriai tai padaryti nė nespėjus pasigirsti pavojaus signalui.

Laikas tikrai svarbus.

Jis ieškojo Intensyviosios terapijos skyriaus 4131. Atrodė, kad kryptį nurodantys ženklai ir liftas vedė tiesiai prie reikiamų durų. Skyriaus numeris rodė įėjimo, aukšto ir skyriaus numerius. Bent jau taip buvo nurodyta oficialiame informaciniame ligoninės leidinyje.

4 įėjimas, 13 aukštas, 1 skyrius. Bet liftas kilo tik iki 7 aukšto.

Jis pažvelgė į savo laikrodį. Pamainų keitimasis artėjo, todėl nebuvo kada gaišti.

Jis prasmuko pro vaikštančius sužeistuosius ir prie pagrindinio įėjimo rado informacijos stalą.

Žmogus už stiklo atrodė kaip žemę pardavęs, bet vis tiek buvo paslaugus ir draugiškas.

– Ne, tai bus 41 įėjimas, 3 aukštas, 1 skyrius. Pasinaudokite 3-iojo įėjimo liftu štai ten.

Jis parodė, o tada rašikliu parašė ant kopijuoto vietos žemėlapio, kurį paėmė iškišęs ranką pro langelį. Ten buvo parašyta: *Pacientas priimtas į skyrių*... ir nurodytas teisingas skaičių derinys.

Puikios nuorodos į nusikaltimo vietą. Ačiū už pagalbą.

Trečiame aukšte jis išlipo iš lifto ir sekė ženklus, kurie vedė tiesiai į skyrių.

Pro dvigubas duris su baltomis užuolaidomis jis įėjo į vidų. Jei nebūtų žinojęs, būtų manęs, kad tai laidotuvių biuras.

Jis nusišypsojo. Tam tikra prasme.

Jei aktyvumo lygis skyriuje atitiks aktyvumą koridoriuje, kur nebuvo nė gyvos dvasios, o palei sieną stovėjo išrikiuoti tušti vežimėliai, jam tikrai tiks.

Jis lengvai stumtelėjo durys, ir jos atsivėrė.

Iš pirmo žvilgsnio skyrius atrodė didesnis, nei buvo iš tikrųjų. Jis nenumatė, kad čia gali būti taip judru, įsivaizdavo gilų susikaupimą ir ramybę, tačiau buvo visai ne taip. Bent jau ne tą akimirką.

Galbūt laiką jis pasirinko ne taip gerai, kaip manė.

Jis praėjo dvi mažas lankytojams skirtas laukiamąsias erdves ir nuėjo tiesiai link registratūros. Spalvinga arka tikrai priverstų stabtelti kiekvieną.

Sekretorė linktelėjo tarsi sakydama, kad prieis po sekundės.

Jis apsižvalgė aplink.

Aplink sukiojosi gydytojai ir slaugytojos. Kai kurie jų buvo palatose su savo pacientais; kiti sėdėjo prie kompiuterių ekranų mažuose prieškambariuose, esančiuose prie kiekvienos palatos. Kiti kryptingai judėjo koridoriumi pirmyn ir atgal.

Gal tai dėl pamainų pasikeitimo, pamanė jis.

– Ar laikas netinkamas? – su Jutlandijos akcentu jis paklausė sekretorės.

Ji žvilgtelėjo į laikrodį, o tada draugiškai pažvelgė į jį.

– Galbūt ir ne pats geriausias. Ko gi jūs ieškote?

Jo veide atsirado susirūpinimas, tiksliai toks, kokį praktikavo namuose.

– Aš Rachelės Krogh draugas, – jis pasakė.

Ji smalsiai nulenkti galvą.

– Rachelės? Čia nėra Rachelės. Ar turite galvoje Lizą Krogh? – ji pažiūrėjo į ekraną, – Čia rašoma Liza Karina Krogh.

Ką, po velnių, jis sau galvojo? Rachelė buvo vardas, kurį ji naudojo tikinčiųjų susirinkimuose, o ne jos tikrasis vardas. Jis tai žinojo.

– Oi, aš atsiprašau. Liza, žinoma. Mes priklausome tai pačiai tikinčiųjų bendruomenei. Būdami kartu vadinamės bibliniais vardais. Liza yra Rachelė.

Sekretorės išraiška pasikeitė, tačiau beveik nepastebimai. Ar ji nepatikėjo juo, ar tiesiog bjaurėjosi religiniais dalykais? Ar prašys asmens tapatybės kortelės?

– Aš taip pat pažįstu ir Izabelę Jonson, – jis pridūrė, kol jai nekilo nereikalingų minčių. – Mes visi trys esame draugai. Jos buvo atvežtos kartu, kiek supratau iš kolegų ten, apačioje, Traumatologijos centre. Ar teisingai sakau?

Ji linktelėjo. Šypsena pasirodė pro suspaustas lūpas, bet ten vis tiek buvo šypsena.

– Informacija teisinga, taip. Ten rasite jas abi, – ji pirštu parodė į palatą ir pasakė jos numerį.

Ta pati palata. Geriau ir negalėjo būti.

– Nors... man labai gaila, bet turėsite palaukti. Izabelė Jonson perkeliama į kitą skyrių. Gydytojas ir kai kurie iš slaugytojų kaip tik ją tam ruošia. Be to, vizito pas ją laukia ir kitas lankytojas, todėl norėčiau paprašyti pas ją neiti tol, kol neišeis jis, gerai? Mes įleidžiame tik po vieną lankytoją vienu metu.

Ji parodė į arčiausiai išėjimo buvusį laukiamąjį.

– Jis sėdi štai ten. Galbūt pažįstate vienas kitą.

Nerimą kelianti informacija.

Jis greitai apsisuko, kad pažiūrėtų. Tikra tiesa, vienui vienas sunėręs rankas sėdėjo vyras. Vyras policininko uniforma. Izabelės brolis. Mažai abejonių: tie patys aukšti skruostikauliai, ta pati veido forma, identiška nosis. Visiškai nieko gero.

Jis viltingai pažvelgė į sekretorę.

– Ar Izabelei geriau?

– Kiek aš žinau, taip. Mes paprastai neperkeliame žmonių į kitus skyrius, jeigu jiems nepagerėja.

Kiek ji žino. Ji žino puikiai. Ji nežinojo tik to, kada įvyks perkėlimas, bet, matyt, tai buvo neišvengiama.

Labai nepatogu. Ir dar jos brolis čia.

– Galbūt tuomet galėčiau aplankyti Rachelę? Ar ji pabudusi? Turiu galvoje Lizą...

Ji papurtė galvą.

– Man gaila, bet ponia Krogh vis dar be sąmonės.

Jis šiek tiek palinko į priekį.

– Bet Izabelė sąmoninga? – paklausė jis tyliai.

– Turiu būti sąžininga, iš tikrųjų aš nežinau. Pabandykite paklausti tos slaugytojos, – ji nurodė blondinę, kiek pavargusios išvaizdos moterį, koridoriumi skubančią su medicininėmis bylomis po ranka. Sekretorė pasisuko į kitą prie jos priėjusį lankytoją. Jo audiencija buvo baigta.

– Atsiprašau, – aukštai iškelta ranka jis sustabdė skubančią slaugytoją. *Metė Frigard-Rasmusen*, buvo parašyta jos ženklelyje. – Galbūt galėtumėte man pasakyti, ar Izabelė Jonson yra sąmoninga? Ar būtų įmanoma ją pamatyti?

Gal ji net nėra jos pacientė. Gal dabar ne jos pamaina. Gal ne jos diena. O gal ji buvo tiesiog pernelyg pavargusi, kad darytų ką nors daugiau nei vien spoksotų į jį per siaurą primerktų akių plyšį ir atsakytų suspaustomis lūpomis.

– Izabelė Jonson? Emmm... – ji akimirką spoksojo į erdvę, – taip, ji sąmoninga, bet jai duodama daug raminamųjų. Jos žandikaulis sulaužytas, todėl iš tikrųjų ji negali kalbėti. Šiuo metu ji išvis nebendrauja, bet jai tikrai pagerės.

Ji sutelkė visas savo jėgas, kad nusišypsotų. Jis jai padėkojo ir leido grįžti prie to, kam akivaizdžiai reikėjo daug energijos.

Izabelė nebendrauja. Pagaliau geros naujienos. Dabar jis turi pasinaudoti šiuo pranašumu.

Jis ryžtingai suspaudė lūpas ir išslinkęs iš laukiamojo patraukė koridoriumi. Netrukus jam reikės greitai iš čia ištrūkti. Pirmenybę jis teikė lauko liftams, tarsi nieko blogo nebūtų nutikę. Bet jei buvo ir kitų alternatyvų, jam reikėjo jas išsiaiškinti.

Jis praėjo pro keletą palatų, kuriose gyvenimas buvo pakibęs ant plauko, o gydytojai ir slaugytojai dirbo ramiai bei kruopščiai.

Stebėsenos centre grupė žmonių baltais chalatais sėdėjo ir žiūrėjo į kompiuterių ekranus, tyliai kalbėdamiesi tarpusavyje. Viskas kontroliuojama.

Pro jį praėjo pagalbinio personalo darbuotojas. Atrodė, kad akimirką svarsto, ką jis čia veikia. Tačiau jie tik apsikeitė šypsenomis ir nuėjo tolyn koridoriumi.

Sienos buvo spalvotos. Ryškūs, intensyvūs dažai. Vitražai. Jie skleidė gyvenimą. Mirtis čia buvo nepageidaujama.

Jis pasuko į raudonai išdažytą kampą ir rado antrą koridorių, einantį lygiagrečiai to, iš kurio atėjo. Atrodė, kad kairėje pusėje vienas paskui kitą seka maži kambariai personalui. Iškabos ant durų rodė, kas naudojosi šiomis patalpomis. Jis pažvelgė į dešinę tikėdamasis, kad jei toliau eis ta kryptimi, pamatys registratūrą. Tačiau maršrutas čia baigėsi. Aklavietė.

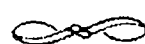
Bet ten buvo liftas. Kitas galimas pasitraukimo kelias.

Patalpoje praviromis durimis, kurios lentynos buvo prikimštos patalynės ir dėžių su įranga, jis pastebėjo kabantį baltą chalatą. Tikriausiai jis ir patalynė buvo palikti skalbti.

Jis įsmuko į vidų, pagriebė chalatą ir permetė jį sau per ranką. O paskui laukė akimirkos, kada galės grįžti į registratūrą.

Beeidamas linktelėjo tam pačiam pagalbiniam darbuotojui, kurį sutiko anksčiau, ir patapšnojo per savo švarko kišenę, kad įsitikintų, jog joje vis dar yra švirkštai.

Žinoma, jie buvo ten.

Jis atsisėdo ant mėlynos sofos pirmame, mažesniame iš dviejų laukiamųjų. Kitame laukiamajame buvęs policininkas, atrodo, jo nepastebėjo. Po penkių minučių pareigūnas atsistojo ir nuėjo prie

registratūros. Iš palatos, kurioje gulėjo jo sesuo, ką tik išėjo du gydytojai ir pagalbinis personalas.

Pasirodė naujų darbuotojų, visi išsiskirstė į savo darbo vietas.

Pamainos keitimasis buvo pačiame įkarštyje.

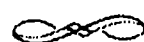
Klausiamu žvilgsniu policininkas pažvelgė į sekretorę. Ji linktelėjo. Dabar jau viskas bus gerai. Izabelės Jonson brolis gali įeiti.

Jis sekė vyriškį akimis ir matė, kaip jis dingsta palatoje. Po kurio laiko ateis nešikas ir perkels policininko seserį į kitą skyrių. Ne pačios geriausios aplinkybės, kuriomis teks veikti.

Jei Izabelė yra pakankamai geros būklės, kad būtų perkelta kitur, jis turės ją nužudyti pirmą. Antram darbui gali nelikti laiko. O laikas čia tikrai svarbus. Jis turėjo kuo greičiau ir bet kokia kaina iškrapštyti iš palatos jos brolį. Susidūrimo su tuo vyriškiu perspektyva jam visai nepatiko. Galbūt Izabelė jam jau viską papasakojo. Ar daug ji papasakojo? Gal brolis žinojo per daug? To policininko akivaizdoje vertėtų bent prisidengti savo veidą.

Jis palaukė, kol sekretorė pradėjo rinktis daiktus ir savo kėdę atlaisvino kitai pamainai.

Tada jis užsivilko chalatą. Buvo pats tinkamiausias laikas.

Iš pradžių moterų jis neatpažino. Bet kampe sėdėjo policininkas ir kalbėjo su savo seserimi, laikė jos ranką.

Taigi arčiau durų gulėjusi moteris su kauke, daugybe vamzdelių ir intravenine įranga buvo Rachelė.

Už jos buvo aukštųjų technologijų siena su aparatais bei šviesos blyksnius skleidžiančiu ir pypsinčiu monitoriumi. Jos veidas buvo beveik visiškai sutvarstytas, kūnas taip pat, o antklodė nepakankamai slėpė sunkių traumų ir nepataisomos žalos įrodymus.

Jis pažvelgė į Izabelę ir jos brolį.

– Kas atsitiko, Izabele? – ką tik paklausė brolis.

Tada jis įsispraudė tarp sienos ir Rachelės lovos, pasilenkė į priekį.

– Aš atsiprašau, bet mes turėsime jus dar kartą paprašyti išeiti, pone Jonsonai, – pasakė jis, lenkdamasis link Rachelės ir atverdamas jos akių vokus, lyg tikrindamas vyzdžių išsiplėtimą. Ji tikrai buvo be sąmonės.

– Izabelė bus perkelta. Galbūt palauktumėte kavinėje? Kai tik grįšite, būtinai jus informuosime apie tai, kur perkelta Izabelė. Tarkim, po maždaug pusės valandos, gerai?

Jis išgirdo, kaip po kelių seseriai skirtų atsisveikinimo žodžių vyras stojasi. Šis vyras pratęs paklusti nurodymams.

Jis linktelėjo policininkui, o jam išeinant nusisuko. Paskui kurį laiką stovėjo ir galvojo apie priešais jį gulinčią moterį. Atrodė, kad ji niekada nekels jam grėsmės.

Ir tuo momentu Rachelė atmerkė akis, pažiūrėjo į jį tarsi būtų visiškai sąmoninga.

Spoksojo į jį savo tuščiu žvilgsniu ir vis tiek taip intensyviai, kad jam buvo sunku atplėšti akis.

Tada jos akys dar kartą užsimerkė. Jis stovėjo nejudėdamas ir laukė, ar tai pasikartos. Nepasikartojo. Tikriausiai tai buvo tik tam tikras refleksas. Jis klausėsi jos monitorių pypsėjimo. Per minutę nuo tos akimirkos, kai jis įėjo į palatą, jos širdies ritmas tikrai padažnėjo.

Tada jis atsisuko į Izabelę, kurios krūtinė kilnojosi trumpėjančiais intervalais. Ji žinojo, kad jis čia. Ji pažino jo balsą, bet kas jai iš to? Jos žandikaulis buvo imobilizuotas, o akys sutvarstytos. Ji gulėjo prijungta prie intraveninio aparato ir stebėjimo įrangos, bet be vamzdelių ir respiratoriaus. Netrukus ji galės kalbėti. Jos gyvenimas nebebuvo pavojuje.

Švelniai tariant, ironiška, pamanė jis, kad visi šie teigiami gyvenimo ženklai turėjo reikšti jos mirtį. Jis žengė link jos, akys jau ieškojo tinkamos venos rankoje.

Jis išėmė iš kišenės pirmąjį švirkštą. Nuplėšė adatos pakuotę ir sujungė abi dalis. Tada ištraukė stūmoklį ir pripildė švirkštą oro.

– Turėjai būti patenkinta tuo, ką iš manęs gavai, Izabele, – pasakė jis ir pastebėjo, kaip jos kvėpavimas ir širdies ritmas vėl padažnėjo.

Negerai, pamanė jis eidamas aplink jos lovą, stumdamas atraminę pagalvę tolyn nuo jos rankos. Jos reakcijos bus registruojamos stebėsenos centre.

– Atsipalaiduok, Izabele, – pasakė jis, – aš nepakenksiu. Atėjau pasakyti, kad vaikai bus saugūs. Aš prižiūrėsiu juos. Kai pasijusi geriau, atsiųsiu žinutę ir pasakysiu, kur jie. Patikėk, tai susiję tik su pinigais, niekuo daugiau. Aš ne žudikas. Štai ką noriu pasakyti.

Jis matė, kad jos kvėpavimas išliko sunkus, tačiau širdies ritmas sulėtėjo. Gerai.

Tada jis pažvelgė į Rachelės monitorių. Pyptelėjimai dabar buvo tankūs ir greiti. Visai staiga, atrodo, jos širdis įsiuto.

Paskubėk, pasakė pats sau.

Jis tvirtai suėmė Izabelė ranką, rado pulsuojančią veną ir įsmeigė adatą. Ji smigo lengvai ir sklandžiai.

Izabelė nekrūptelėjo. Greičiausiai ji buvo taip apsvaiginta vaistais, kad jis galėjo persmeigti jos ranką, o ji vis tiek nebūtų nieko jautusi.

Jis bandė spausti švirkšto stūmoklį, tačiau jis nejudėjo. Greičiausiai nepataikė į veną.

Jis ištraukė adatą ir smeigė dar kartą. Šį kartą Izabelė pašoko. Dabar ji žinojo, ką jis daro, suvokė, kad jis siekė jai pakenkti. Jos širdies ritmas vėl šoktelėjo. Jis dar kartą paspaudė stūmoklį žemyn, tačiau jis ir vėl atsisakė judėti. Velnias. Teks rasti kitą veną. O tada atsivėrė durys.

– Kas čia vyksta? – sušuko slaugytoja, akimis lakstydama nuo Rachelės monitoriaus prie nepažįstamojo su chalatu ir švirkštu, nukreiptu į Izabelės ranką. Jis įmetė švirkštą į kišenę ir, kol moteris nesuprato, kas vyksta, spruko. Smūgis į gerklę buvo smarkus ir suduotas didele jėga, todėl ji susmuko ant grindų priešais atlapas duris.

– Prižiūrėkite ją. Ji suklupo. Atrodo, priežastis – per didelė įtampa, – jis šūktelėjo slaugytojai, iš stebėsenos centro skubėjusiai į palatą patikrinti dviejų moterų monitorių pavojaus signalų priežasties.

Per kelias sekundes visas skyrius knibždėjo kaip skruzdėlynas. Baltai apsirengę žmonės būriavosi, rinkosi prie palatos durų, o jis lėkė link lifto.

Tai buvo tikra katastrofa. Sekundės tiksėjo Izabelės naudai. Dar dešimt sekundžių, ir jis būtų radęs gerą veną ir pripumpavęs ją oro. Dešimt sekundžių. Dešimt prakeiktų sekundžių. Tiek tereikėjo, kad viskas nenueitų velniop. Kai už jo užsidarė durys, ataidėjo karštligiško šūkaliojimo garsai.

Lifto zonoje žinios iš Plastinės chirurgijos skyriaus laukė išsekęs vyras su tamsiomis dėmėmis po akimis. Išvydęs chalatu vilkintį žmogų, vyras linktelėjo. Toks buvo balto chalato poveikis ligoninėje.

Jis paspaudė lifto mygtuką, bet kol dairėsi ieškodamas gaisrinių laiptų, atsidarė durys. Eidamas į vidų jis linktelėjo kitiems baltais chalatais vilkintiems darbuotojams ir keliems liūdniems pacientams, o įlipęs nėrė tiesiai link galinės sienelės, kad niekas nepastebėtų, jog ant chalato nėra vardo kortelės.

Pirmame aukšte jis vos neatsitrenkė į lifto laukiantį Izabelės brolį. Akivaizdu, kad toliau jis dar nespėjo nueiti.

Du vyrai, su kuriais kalbėjosi policininkas, atrodė įtartinai panašūs į jo kolegas. Arabas gal ne, tačiau danas tikrai. Jie atrodė susirūpinę. Jis žinojo, kaip jie jautėsi. Šūdas.

Išėjęs į lauką jis pažvelgė į dangų ir pamatė prie pagrindinio pastato stogo artėjančią greitąją oro pagalbą. Į Traumatologijos centrą atvyksta problemos.

Lai jų daugėja, pamanė jis. Su kuo daugiau avarijų jie turės susidoroti, tuo mažiau laisvų rankų liks dviem moterims, kurias jis ką tik aplankė.

Chalatą jis nusivilko tik pasiekęs medžių šešėlį automobilių stovėjimo aikštelėje, kurioje buvo palikęs savo automobilį.

Jis numetė peruką ant galinės sėdynės.

41

Jiedu su Asadu buvo beveik nusileidę į rūsį, kai Karlas išvydo ką tik įvykusius pasikeitimus. Tie pasikeitimai nebuvo į gera. Visur, kur pažiūrėsi, buvo išsibarsčiusios kartoninės dėžės ir visas kitas mėšlas. Plieninės lentynos stovėjo palei sieną, o iš patalpos gilumos ataidintis tarškėjimas rodė, kad dar niekas nebaigta.

– O Kristau! – jis sušuko įdėmiai žiūrėdamas į koridorių. Kur, po velnių, yra durys, turėjusios atskirti asbestą? Kur siena, kurią jie buvo ką tik įrengę? Ar ten gipskartonio plokštės, pavirtusios link bylų katalogavimo sistemos ir jų skandalingosios žinutės butelyje?

– Kas vyksta? – suriko Karlas, kai pro savo kabineto duris galvą iškišo Rouzė. Dėkui Dievui. Bent *ji* buvo atpažįstama. Juodų juodžiausi plaukai, baltai nupudruotas veidas ir keli sluoksniai akių šešėlių. Ji smaigstė juos akimis kaip visada. Senoji geroji Rouzė.

– Jie tuština rūsį. Siena tam trukdė, – pasakė ji nerodydama jokio susidomėjimo.

Asadas prisiminė, kad reikia pasveikinti ją grįžus.

– Taip miela tave matyti, Rouze. Tu atrodai... – jis stovėjo sekundę tarsi ieškodamas tinkamo žodžio. O tada suspindo: – Atrodai taip puikiai, kaip tu pati.

Galbūt ne visai ta formuluotė, kurią būtų pasirinkęs Karlas.

– Ačiū už gėles, – pasakė ji lengvai kilsteldama antakius, o tai tikriausiai buvo emocijų ženklas.

Karlas trumpai šyptelėjo.

– Jokių problemų. Mes pasiilgom tavęs. Tai nereiškia, kad buvome nelaimingi su Yrsa, dievaži, – o paskui greitai pridūrė: – Bet vis tiek.

Jis parodė į koridorių:

– Ši išgriuvusi siena reiškia, kad mums ant kupros vėl atsisės Saugos ir sveikatos agentūra, – pasakė jis. – Kas, po velnių, čia vyksta? Tuština rūsį, tik kam to reikia?

– Jie sako, kad viską reikia pašalinti. Išskyrus mus, archyvą, vogtų prekių sandėlį, pašto skyrių ir savigalbos klubą. Viskas susiję su policijos reforma. Du žingsniai į priekį, vienas atgal.

Čia bus tiek daug vietos, kad paskui jie nepajėgs rasti vienas kito.

Karlas pasisuko į Rouzę:

– Ką mums turi? Kas tos dvi avariją patyrusios moterys ir kokia jų būklė?

Ji patrūkčiojo pečiais.

– A, tai. Aš dar iki to nepriėjau. Pirma reikėjo išsiaiškinti Yrsos dalykus. Ar reikia skubiai?

Akies krašteliu Karlas matė, kaip Asadas ranka šaudo ore tarsi su kažkuo kovodamas. Tai reiškė: *Atsargiai, arba ji įsižeis dar kartą*. Karlas sulaikęs kvapą skaičiavo iki dešimties. Kvaila prakeikta moteris! Negi ji tikrai nepadarė to, ko buvo paprašyta? Ar ir vėl bus taip pat?

– Atsiprašau, Rouze, – pasakė jis semdamasis kantrybės. – Ateityje mes stengsimės savo poreikius išreikšti dar akivaizdžiau. O dabar gal būtumei tokia gera ir rastum informaciją, kurios mums reikia, kad galėtume tęsti darbą? Tai gana svarbu, supranti, todėl *paskubėjimas* iš tiesų yra tai, ką labai vertintume.

Jis silpnai linktelėjo Asado kryptimi, kuris atsakė aukštyn pakeltais nykščiais.

Rouzė papurtė galvą. Atrodė lyg neturėtų ką atsakyti.

Taigi su ja reikia elgtis taip.

– Beje, po trijų minučių tau susitikimas su psichologu, jei kartais buvai pamiršęs, – pasakė ji, žvelgdama į laikrodį. – Tavimi dėta paskubėčiau.

– Kokiu tikslu?

Ji padavė jam lapelį popieriaus su užrašytu adresu.

– Jei pabėgėsi, dar gali suspėti. Mona Ibsen prašė perduoti, kad ji didžiuojasi tavo pastangomis išspręsti problemą.

Tai jau padaryta. Nebebuvo kur trauktis.

Ankerio Hegardo gatvė buvo tik už dviejų gatvių nuo policijos būstinės, tačiau vis dar pakankamai toli Karlui. Jis jautėsi taip, lyg kažkas į jo burną būtų įgrūdęs dulkių siurblį su vieninteliu ketinimu – išpūsti jo plaučius. Jei tai buvo Monos sumanymas padaryti jam malonę, gali tekti su ja persimesti keliais žodeliais.

– Džiaugiamės, kad atvykote, – pasakė psichologas Krisas. – Ar buvo sunku mus rasti?

Ką jis turėjo atsakyti? Tebuvo dvi gatvės. Užsieniečių skyrius. Jis čia buvo tūkstantį kartų.

Bet ką čia veikia tas psichologas?

– Tik juokauju, Karlai. Jokių abejonių, kad beveik nėra tokių dalykų, kurių nepajėgtumėte rasti. O dabar jūs tikriausiai svarstote, ką čia, šiame pastate, darau aš. Tiesą sakant, Užsieniečių skyriuje psichologo paslaugos labai reikalingos. Be abejonės, jūs ir pats tai suprantate.

Vyrukas jam padlaižiauja. Kas jis per vienas? Ar koks minčių skaitytojas?

– Aš turiu pusvalandį, ne daugiau, – pasakė Karlas. – Mes turime darbo, – ir jam nė neprireikė apie tai meluoti.

– Suprantu, – Krisas pasižymėjo kažką užrašuose. – Kitą kartą norėčiau, kad užtikrintumėte, jog dalyvausite visoje sesijoje, gerai?

Jis padavė nuo dokumentų išsipūtusį aplanką. Jų kopijavimas greičiausiai truko apie dvi valandas.

– Ar žinote, kas tai? Ar buvote informuotas?

Karlas papurtė galvą, tačiau galėjo pabandyti spėti.

– Jūs bent jau turite įtarimų. Matau tai. Tai yra jūsų įrašai. Pagrindiniai duomenys ir visi dokumentai, susiję su incidentu, kurio metu jūs ir jūsų kolegos buvote pašauti tame pastate Amagerio mieste. Prisipažįstu, kad yra ir daugiau tam tikros informacijos, kurios, deja, visos atskleisti neturiu teisės.

– Ką jūs turite?

– Hardžio Heningseno ir Ankerio Hojerio ataskaitas, su jais dirbote prie tos bylos. Ataskaitas, kurios rodo, kad jūsų žinios apie bylą buvo gerokai platesnės nei jų.

– Mano nuomone, taip nebuvo. Kodėl jie taip sako? Visi kartu dirbome nuo pat pirmos dienos.

– Tai vienas iš tų dalykų, apie kuriuos galėsime šiek tiek daugiau pakalbėti per mūsų susitikimus. Nujaučiu, kad viduje slypi kažkas, ką jūs giliai užspaudėte, kažkas, ką jūs visiškai suvaržėte ir ko nenorite pamatyti.

Karlas papurtė galvą. Ką, po velnių, tai reiškia? Ar jis kuo nors kaltinamas?

– Galiu jus patikinti, kad tikrai nieko neužspaudžiau, kaip jūs sakote, – tarė jis, o jo skruostai užsidegė nuo susierzinimo. – Tai buvo įprasta byla, kaip ir visos kitos. Be fakto, kad buvome pašauti. Ko jūs siekiate?

– Ar žinote, kodėl ir toliau taip stipriai reaguojate į šaudymą net praėjus tiek daug laiko po to įvykio, Karlai?

– Taip, žinau. Ir jūs, po velnių, reaguotumėt visiškai taip pat, jei būtumėte per milimetrą nuo susprogdinimo į gabalus galimybės, o dviem jūsų geriausiems draugams būtų pasisekę gerokai prasčiau.

– Taigi, jūs laikote Hardį ir Ankerį savo draugais, tiesa?

– Bičiuliais, taip. Geri kolegos.

– Tarp šių apibūdinimų yra skirtumas.

– Galbūt. Aš nežinau, ar *jūsų* svetainėje gyvena ligonis paralyžiuotomis kojomis ir rankomis, bet pas mane toks gyvena. Ar dėl to netampu jo draugu?

– Jūs neteisingai mane supratote. Aš nė kiek neabejoju, kad esate labai padorus vaikinas. Tikriausiai jaučiatės šiek tiek kaltas dėl Hardžio Heningseno būklės, todėl puikiai suprantu, kodėl šiai bylai skiriate tiek daug jėgų. Bet ar tikrai jūsų darbo santykiai buvo tokie geri, kokiais jūs dabar juos paverčiate?

– Taip, esu tuo tikras. – Tas vyrukas, vardu Krisas, velnioniškai erzino.

– Ankerio Hojerio skrodimas parodė, kad jo kraujyje buvo kokaino pėdsakų. Ar žinojote apie tai?

Karlas paniro į fotelio atlošą. Ne, jis tikrai nieko apie tai nežinojo.

– Ar vartojate kokainą, Karlai?

Kažkodėl iki šiol tiriančios skaisčiai mėlynos vyro akys dabar atrodė gana priešiškos. Jis begėdiškai flirtavo su juo Monos akivaizdoje. Šis gėjus mirkčioja, pučia lūpas ir šypsosi tuo pačiu metu. Ir štai dabar jis apkaltino Karlą įvykdžius trečiojo laipsnio nusikaltimą.

– Kokainas? Ne, aš nevartoju. Aš nekenčiu viso to šūdo.

Psichologas Krisas gindamasis pakėlė rankas.

– Gerai, pereikime prie kitos temos. Ar pažinojote Hardžio žmoną iki jų vedybų?

– Ar mes vėl ketiname kalbėti apie ją? – jis pakėlė akis į psichologą, kuris sėdėjo abejingas kaip statula. – Pažinojau ją, – atsakė Karlas po akimirkos. – Ji buvo mano merginos draugė. Taip ji susipažino su Hardžiu.

– Ir tarp jūsų nebuvo jokių bet kokios rūšies seksualinių santykių?

Karlas prunkštelėjo. Šis žmogus nosį kaišiojo visur, kur norėjo. Bet kaip visa tai turėjo padėti atsikratyti skausmo krūtinėje, jis neturėjo jokio supratimo.

– Jūs drovitės. Juk buvo?

– Kokios tai rūšies konsultacija? Kada išsitrauksite savo kankinimo žnyples nykščiams suspausti? Atsakymas į jūsų klausimą yra neigiamas. Tik glamonės, nieko daugiau.

– Glamonės? Ką konkrečiai jos apima?

– O, po paraliais, Krisai. Jūs gal ir gėjus, bet tikrai galite bent *įsivaizduoti* kūnišką abipusį heteroseksualinio pobūdžio tyrinėjimą.

– Taigi jūs?..

– Klausykit, aš neketinu teikti išsamios informacijos. Mes bučiavomės ir glamonėjomės, šiek tiek pasigraibėm, bet nesidulkinom. Patenkintas?

Krisas tai pasižymėjo.

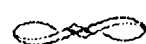
Tada jo mėlynos akys grįžo prie Karlo.

– Grįžkime prie bylos. Leiskite ją vadinti *vinių pistoleto byla*. Ar galime? Hardžio Heningseno ataskaitos rodo, kad jūs galėjote turėti ryšių su tais, kurie vėliau buvo atsakingi už šaudymą. Ar tai tiesa?

– Ne, tai sušikta nesąmonė! Jis turbūt klaidingai suprato.

– Gerai, – jis žvilgtelėjo į Karlą taip, tarsi norėtų paskatinti atskleisti paslaptis. – Dalykas tas, Karlai, kad jei einate miegoti niežtinčia šikna, pabudus rytą gali smirdėti pirštai.

Po velnių.

– Ar jus išgydė? – paklausė Rouzė, kai Karlas grįžo į savo skyriaus koridorių. Jis nusišypsojo, tik galbūt kiek per daug pataikaujamai.

– Labai juokinga, Rouze. Kai eisiu kitą kartą, užrašysiu tave etiketo kursui.

– Negi taip blogai? – ji nė neketino trauktis. – Ko gero, jūs nesitikite, jog vienu metu būsiu ir draugiška, *ir* protinga kaip kompiuteris.

Draugiška? Jėzau Kristau!

– Ką sužinojai apie tas dvi moteris, Rouze?

Ji pateikė vardus, adresus ir amžių. Abi vidutinio amžiaus. Nėra žinių apie jokius kriminalinius veiksmus. Nuolatinės pilietės.

– Aš dar nesikalbėjau su Intensyviosios terapijos skyriumi. Bet imsiuosi to artimiausią minutę.

– Kam priklausė transporto priemonė, kurią jos sudaužė? Manau, pamiršau paklausti.

– Ar neskaitėte avarijos ataskaitos? Savininkė buvo Izabelė Jonson, bet vairavo kita moteris, Liza Karina Krogh.

– Taip, aš tai žinau. Ar jos priklauso Danijos bažnyčiai?

– Klausimų pilna visur, argi ne?

– Man reikia žinoti. Ar priklausė?

Ji patrūkčiojo pečiais.

– Sužinok, Rouze. Ir jei ne, noriu žinoti, kokiai bendruomenei ar sektai jos priklausė.

– Kas aš, žurnalistė?

Jis jautėsi tuoj sprogsiąs, tačiau jį nutraukė staigus šauksmų ir riksmų protrūkis kažkur pašto skyriaus kaimynystėje.

– Kas vyksta? – sušuko Asadas.

– Iš kur man žinoti? – suniurzgėjo Karlas. Jis tematė kitame koridoriaus gale stovintį vyrą su plieno lentynos šonine dalimi virš galvos, kai vienas iš uniformuotų vaikinų peršoko iš gretimo koridoriaus ir jį puolė. Lentynos dalis su trenksmu nusileido, o pareigūnas krito tiesiai į nuolaužų krūvą.

Netrukus vyras pamatė susirinkusius visus tris „Q“ skyriaus narius ir be dvejonių puolė link jų su plieno gabalu rankose. Rouzė pasitraukė, o Asadas liko šalia Karlo.

– Galbūt turėtume leisti tuo pasirūpinti vaikinams iš viršaus, Asadai? Pakviesk budintį pareigūną, – pasiūlė Karlas, stengdamasis perrėkti nesuprantamus juos puolusio žmogaus šūksnius.

Bet Asadas nieko neatsakė. Jis įsitempė, kojos buvo sulenktos per kelius, viršutinė kūno dalis pasvirusi į priekį, o rankos išskėstos į šonus kaip imtynininko. Ketindamas pulti, vyras iškėlė savo plieninį ginklą virš galvos, o Asadas pašoko į orą ir sugriebė jį abiem rankomis. Poveikis buvo stulbinantis. Žmogaus rankos ties alkūnėmis sulinko, o Asadas plieno gabalu trinktelėjo jam per petį su tokia jėga, kad buvo aiškiai girdėti lūžtant kaulus.

Matyt, dėl įprastos tvarkos Asadas ataką baigė tvirtai smūgiuodamas į raumeningą užpuoliko pilvą. Vaizdas buvo nemalonus, o iš beviltiškoje padėtyje atsidūrusio vyro burnos sklido garsai, kokių niekas nenorėtų išgirsti dar kartą. Karlui dar neteko matyti taip įtūžusio ir taip greitai su užpuoliku susidorojusio žmogaus.

Kol vyras sulaužytu raktikauliu ant grindų raitėsi iš skausmo, o Asadas taikliai smūgiavo į jo vidurius, atbėgo uniformuoti pareigūnai.

Tik tada Karlas pastebėjo antrankius, kybančius ant šio žmogaus dešinės rankos riešo.

– Mes ką tik atvedėme jį iš 4 kameros, jis pakeliui į magistratų teismą, – pasakė vienas iš uniformuotų pareigūnų, segdamas antran-

kius ant užpuoliko kito riešo. – Dievas žino, kaip jam pavyko juos nusiimti, bet jis pabėgo per krovinių liuką ir pasuko link pašto skyriaus.

– Jis nebūtų toli nubėgęs, – pasakė antrasis pareigūnas. Karlas jį pažinojo. Puikus šaulys.

Iš visų pusių kolegos pagiriamai plekšnojo Asadui per nugarą. Kodėl jiems turėtų rūpėti, kad jų įtariamasis atsidurs ligoninėje?

– Kas jis toks? – paklausė Karlas.

– Atrodo, jis galėtų būti tas, kuris per dvi pastarąsias savaites užmušė tris Serbijos skolų surinkėjus.

Dabar Karlas pamatė į mažąjį vyro pirštelį įaugusį žiedą.

Karlo žvilgsnis susidūrė su Asado žvilgsniu. Jis neatrodė nė kiek nustebęs.

– Mačiau tai, – pasakė balsas Karlui už nugaros, kai vienas pareigūnas tempė dejuojantį serbą ten, iš kur jis atėjo.

Karlas pasisuko. Tai buvo Valdís, vienas iš pensijon išėjusių pareigūnų, vadovavusių savigalbos klubui. Pirmininko pavaduotojas, kiek Karlas prisiminė.

– Ką, po velnių, čia darai trečiadienį, Valdi? Maniau, kad susitinkate tik antradieniais?

Valdis prunkštelėjo ir paglostė savo barzdą.

– Na, mes visi vakar šventėme Janiko gimtadienį. Jo septyniasdešimtąjį, taigi gali įsivaizduoti. Jokių nuolaidžiavimų tradicijoms, sakau tau.

Jis kreipėsi į Asadą:

– Po šimts, drauge! Mielai pasižiūrėčiau dar kartą. Iš kur išmokai tokių triukų?

Asadas timptelėjo pečiais:

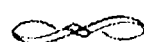
– Veiksmai ir reakcija. Nieko daugiau.

Valdis linktelėjo.

– Ateikite į priimamąjį. Jūs nusipelnote trauktinės *Gammel Dansk.*

– *Gammel Dansk*? – Asadas suglumo.

– Asadas negeria alkoholio, Valdi, – paaiškino Karlas. – Jis musulmonas. Aš išgersiu ir jo dalį.

Jie visi buvo ten. Daugiausiai buvę kelių policininkai, taip pat Janikas, techninės priežiūros vadovas, ir dar senas policijos komisaro vairuotojas.

Sumuštiniai, cigaretės, juoda kava ir *Gammel Dansk.* Policijos departamente pensininkai turėjo šiltą vietelę.

– Jūs gerai laikotės, Karlai? – paklausė vienas iš jų. Vyrukas, kuris kartais turėjo reikalų su Gladsaksės policijos skyriumi.

Karlas linktelėjo.

– Bjaurus reikalas... atsitikęs Hardžiui ir Ankeriui. Labai bjauri byla. Ar kada nors pavyko prisikasti iki jos esmės?

– Nepasakyčiau, – jis nužvelgė langą virš stalų eilės. – Jūs nežinote, kokie esate laimingi, kad gaunate dienos šviesos. Mums irgi praverstų.

Visi savigalbos klubo nariai vienu metu susiraukė.

– Kas atsitiko? – paklausė Karlas.

– Visi kabinetai čia turi langus, – pasakė vienas iš jų.

– Ne, ten, kur dirbame mes, langų nėra.

Atsistojo Janikas, techninės priežiūros vadovas:

– Aš čia jau trisdešimt septyneri metai ir žinau kiekvieną šios skylės užkampį bei plyšį. Ar galėtum man parodyti savo kabinetą? Aš greitai grįšiu.

Tiek tos *Gammel Dansk* trauktinės.

– Štai, – Karlas pasakė po minutės. Jis parodė į sieną, prie kurios buvo pritvirtintas plokščiaekranis. – Kur tas jūsų langas?

Janikas įsižiūrėjo.

– O kaip jūs tai vadinate? – jis parodė į sieną.

– Siena.

– Tai gipsas, Karlai. Gipso kartonas. Mano šutvė uždėjo jį čia, kai pavertėme šią patalpą sandėliu. Aplink buvo daug lentynų. Čia ir ten toliau, kur sėdi miela jūsų sekretorė. Tos pačios lentynos, kurias Ūkio skyrius vėliau naudojo šalmams ir antveidžiams laikyti. Tos pačios lentynos, kurios užgriozdino tą prakeiktą vietą, – jis nusijuokė. – Nepavyko, Karlai? Ar nori, kad pramuščiau čia skylę, kad įsitikintum? O gal gali tai padaryti pats?

Jis negalėjo tuo patikėti.

– O kaip kitoje pusėje? – jis parodė į mažulytį Asado kabinetą.

– Ten? Ten niekada nebuvo biuro, Karlai. Tai šluotų sandėliukas. Ten tikrai nėra langų.

– Gerai. Tokiu atveju, manau, ir Rouzė, ir aš išgyvensime be jų. Nebent vėliau, kai čia bus baigta tvarkyti ir rasiu Asadui kitą kabinetą.

Janikas papurtė galvą ir sukikeno.

– Pragarišką netvarką jie čia padarė, – pasakė jis, kol jie stovėjo koridoriuje. – Kas ten? – jis parodė į tai, kas liko iš gipskartonio pertvarų, kurių likučiai dabar buvo sustatyti palei sieną nuo Asado kabineto iki pat Rouzės biuro ir dar už toliau jo.

– Mes išardėme skiriamąją sieną dėl tų vamzdžių. Panašu, kad iš jų krinta asbestas. Saugos ir sveikatos agentūra prikibo.

– Ką, *šie*?.. – sukdamasis, kad galėtų grįžti prie savo *Gammel Dansk* taurelės, Janekas staigiai bedė pirštu į lubas. – Jūs galite išmesti juos visus, jei tik norite. Šildymo vamzdžiai dabar eina šachtose. Šie ant lubų nebenaudojami.

Jo juokas nuaidėjo beveik visame rūsyje.

Kai pasirodė Rouzė, Karlas sunkiai galėjo nustoti keikęsis. Gal ji pagaliau atliko savo darbą.

– Jos abi gyvos, Karlai. Liza Karina Krogh vis dar kritinės būklės, tačiau kita jau atsigauna. Jie tuo gana tikri.

Jis linktelėjo. Tokiu atveju jie turėtų kuo greičiau ten nuvykti ir su ja šnektelėti.

– O dėl jų religinių pažiūrų, paaiškėjo, kad Izabelė Jonson yra Danijos bažnyčios tikinčioji, o Liza Krogh priklauso kažkokiam susibūrimui, vadinamam Motinos bažnyčia. Kalbėjau su jų kaimyne Frederikse. Atrodo, kad tai kažkokia keista, labai slapta sekta. Kaimynė prisiminė, kad Liza Krogh į ją įtraukė savo vyrą. Vyras save vadina Jozuės vardu, o ji – Rachele.

Karlas giliai įkvėpė.

– Bet tai dar ne viskas, – tęsė Rouzė purtydama galvą. – Slagelsės policija įvykio vietoje, atžalyne, rado daiktų krepšį. Greičiausiai iškrito iš automobilio, kai jis trenkėsi į medį. Kaip manai, kas viduje? Tik milijonas kronų naudotais banknotais. Daugiau nieko.

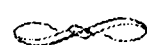
– Tikrai išgirdau viską, – Karlas išgirdo sakant Asadą jam už nugaros. – Visagalis Alachas!

Tikrai visagalis Alachas. Tiksliai Karlo žodžiai.

Rouzė pakėlė galvą.

– O kulminacija tokia: ką tik sužinojau, kad pirmadienio vakarą Lizos Karinos Krogh vyras mirė traukinyje tarp Slagelsės ir Sorės. Maždaug tuo pačiu metu, kai jo žmona sudaužė automobilį. Skrodimas rodo širdies priepuolį.

– Velniai griebtų, – sušuko Karlas. Jį aplankė prasta nuojauta. Jis beveik pajuto, kaip žemyn stuburu nubėga šiurpulys.

– Aš tik stabtelėsiu ir pažiūrėsiu, kaip laikosi Hardis, o tada vyksime į Intensyviosios terapijos skyrių, – pasakė Karlas. Jis paėmė STOP ženklą, kurį jie naudojo norėdami sulaikyti kelių eismo taisyklių pažeidėjus, ir padėjo jį ant prietaisų skydelio. Ženklas buvo gerai matomas per priekinį stiklą.

– Tu lik lauke, gerai? Norėčiau jo paklausti poros dalykų.

Karlas Hardį rado kambaryje su dideliais langais, pro kuriuos matėsi dangus. Debesų skiautės atrodė lyg ant grindų pabertos dėlionės dalys.

Hardis sakė, kad jam viskas gerai. Jo plaučiai taisosi, o tyrimai buvo beveik baigti.

– Bet jie netiki manimi, kai sakau, kad galiu patempti riešą, – pasakė jis.

Karlas nieko nepasakė. Kam bus geriau, jei sudaužysi jo viltis?

– Šiandien buvau susitikęs su psichologu, Hardi. Ne Mona, o kažkokiu pašlemėku Krisu. Jis sakė, kad ataskaitoje parašei keletą dalykų apie mane. Ataskaitoje, kurios niekada nemačiau. Ar tai ką nors primena?

– Aš tik parašiau, kad tu bylos detales žinojai geriau nei aš ar Ankeris.

– Kodėl pamanei, kad reikia tai pasakyti?

– Nes tu tikrai žinojai. Tu pažinojai Georgą Madseną, seną vyriškį, kurį radome nužudytą.

– Ne, Hardi, nepažinojau. Aš niekada gyvenime nebuvau jo matęs.

– Tu naudojaisi juo kaip liudytoju kitoje byloje. Nepamenu detalių, bet atsimenu, kad tikrai tai darei.

– Tu prisimeni neteisingą informaciją, Hardi, – Karlas papurtė galvą. – Bet kokiu atveju, dabar tai nebesvarbu. Aš čia kitais reikalais. Tiesiog panorau užsukti ir pažiūrėti, kaip laikaisi. Asadas perdavė tau labų dienų. Jis irgi čia.

Hardis pakėlė antakius.

– Karlai, prieš išvykdamas noriu, kad kai ką man pažadėtum.

– Viską, drauguži. Tik pasakyk.

Prieš atskleisdamas savo mintis, Hardis porą kartų nurijo seiles.

– Leisk man grįžti į tavo butą. Jei negalėsiu to padaryti, mirsiu.

Karlas pažvelgė jam į akis. Jei kas ir galėtų savanoriškai atsisakyti gyvenimo, tai tik Hardis.

– Jokių problemų, Hardi, – tyliai atsakė jis.

Viga gali likti kartu su tuo savo agurkėliu iš Turbanistano.

Prie 3-io įėjimo jie stovėjo laukdami lifto. Atsidarius durims, iš jo išlipo policijos akademijos laikų Karlo instruktorius.

– Karstenai! – sušuko Karlas tiesdamas ranką pasisveikinti. Vyras, galiausiai jį pažinęs, nusišypsojo.

– Karlas Mjorkas, – pasakė jis po pauzės. – Matau, pasenai.

Karlas nusišypsojo. Karstenas Jonsonas. Kita daug žadanti karjera, pasibaigusi Kelių policijos skyriuje. Kitas policininkas, judėjęs aplinkiniais keliais, kad tik jo nesutrintų sistema.

Jie kiek pastovėjo dalydamiesi prisiminimais, persimetė keletu žodžių apie tai, kad darbas policijos pajėgose dabar daug sunkesnis nei anksčiau, o tada vienas kitam paspaudė rankas atsisveikindami.

Kažkokiu būdu Karsteno Jonsono rankos paspaudimas sužadino Karlui keistą jausmą, tačiau tik vėliau jo smegenys suprato kodėl. Nerimą keliantis, neapibrėžiamas *kažkas*, kas privertė jį kuriam laikui sustingti. Pirmiausia tas jausmas, o paskui suvokimas, kad jis kažką praleido.

Viskas paaiškėjo akimirksniu. Žinoma! Pernelyg didelis sutapimas. Vyras atrodė nusiminęs, pamanė Karlas. Jis išėjo iš lifto ir nuėjo į Intensyviosios terapijos skyrių. Jo pavardė buvo Jonsonas. Ir tai viskas.

– Pasakyk man, Karstenai, ar tu čia dėl Izabelės Jonson? – paklausė jis.

Vyras linktelėjo.

– Ji mano jaunesnioji sesuo. Kaip jūs su tuo susiję? – nematydamas ryšio jis papurtė galvą. – Ar tu ne iš *A* departamento?

– Nebe. Klausyk, nėra reikalo nerimauti. Aš turiu užduoti jai keletą klausimų. Tik tiek.

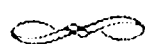
– Bus daug darbo. Jos žandikaulis imobilizuotas ir ji labai apsvaiginta vaistais. Aš ką tik buvau su ja ir ji nepasakė nė žodžio. Jie mane vėl išsiuntė. Atrodo, ją ketina perkelti į kitą skyrių. Jie liepė pusvalandį palaukti kavinėje.

– Gerai. Manau, mes vis tiek pakilsime aukštyn, kol jos dar neperkėlė. Malonu buvo pasimatyti, Karstenai.

Atvažiavo kitas liftas ir iš jo išlipo vyras baltu chalatu.

Jis žvilgtelėjo į juos niūria išraiška.

Jie įlipo į liftą ir paspaudė mygtuką.

Šį skyrių Karlas matė daugybę kartų. Žmonės, kuriems nepasisekė, nes ne laiku pasimaišė bepročių su ginklais kelyje, čia atsidurdavo nuolat. Paskutinė smurtinių nusikaltimų aukų stotelė.

Čia dirbę medicinos darbuotojai buvo geriausi. Iš visų vietų žemėje tai buvo ta vieta, kur jis pats norėtų atsidurti, jei atsitiktų kas tikrai negero.

Jie su Asadu įėjo pro duris ir pateko į tikrą avilį. Atrodė, tarsi jie įžengė kritiškos padėties akimirką. Jis aiškiai suprato, kad laikas

tikrai nėra pats tinkamiausias. Registratūroje jis parodė savo pažymėjimą ir pristatė Asadą.

– Mes norime užduoti kelis klausimus Izabelei Jonson. Bijau, kad tai gana skubu.

– Apgailestauju, bet šiuo metu tai nebus įmanoma. Prieš kelias minutes mirė Liza Karina Krogh, gulinti toje pačioje palatoje, kaip ir Izabelė Jonson, o Izabelei gerokai pablogėjo. Be to, ką tik buvo užpulta viena iš mūsų slaugytojų. Čia buvo vyras. Gali būti, kad jis bandė jas nužudyti, mes dar nežinome. Čia tvyro chaosas. Slaugytoja be sąmonės.

42

Intensyviosios terapijos skyrius buvo paskendęs sumaištyje, tad laukiamajame jie praleido apie pusvalandį.

Karlas atsistojo ir nuėjo prie registratūros. Jie negalėjo ilgiau laukti.

– Gal turite kokios informacijos apie Lizą Kariną Krogh? Ką tik mirusią moterį? – paklausė jis dar kartą parodydamas ženklelį sekretorei. – Man reikia jos namų telefono numerio.

Po akimirkos jis stovėjo su rašteliu rankoje.

Karlas iš kišenės ištraukė savo mobilųjį telefoną ir sugrįžo pas Asadą, kuris sėdėjo trepsėdamas kojomis lyg būgnų lazdelėmis.

– Pasilik čia ir laikyk frontą, – pasakė jis, – aš būsiu prie liftų. Šūktelk, kai jau galėsime įeiti, gerai?

O tada paskambino Rouzei.

– Man reikia šiek tiek informacijos, susijusios su šiuo numeriu. Kiekvieno, registruoto šiuo adresu, vardas ir civilinės registracijos numeris, gerai? Ir, Rouze, noriu, kad tai padarytum iš karto, supranti?

Ji truputį susierzino, bet sakė pažiūrėsianti, ką gali padaryti.

Karlas paspaudė lifto mygtuką ir nusileido į pirmą aukštą.

Per daugelį metų kavinę jis perėjo turbūt kokius penkiasdešimt kartų, tačiau nė karto nebuvo joje sustojęs. Visi tie tukinantys sumuštiniai ir išpūsta jų kaina. Šis kartas nebuvo kitoks. Jis tikrai buvo alkanas, bet darbotvarkėje pietūs nenumatyti.

– Karstenai Jonsonai! – sušuko jis prieš sugaudamas šviesiaplaukio vyriškio, ištiesusio kaklą, kad pamatytų, kas jį kviečia, žvilgsnį.

Karlas pakvietė jį eiti kartu, o kol jie ėjo, Izabelės broliui paaiškino, kas nutiko po to, kai jis buvo išprašytas iš palatos.

Vyro veide pasirodė susirūpinimas.

– Palaukite sekundę, – pasakė Karlas, kai jie pasiekė trečią aukštą ir suskambo jo mobilusis. – Jūs eikite, Karstenai. Jei manęs reikės, ateikite ir pakvieskite.

Detektyvas priklaupė prie sienos, įspraudė prie ausies telefoną ir ant grindų priešais pasidėjo bloknotą.

– Gerai, Rouze, ką man turi?

Ji nurodė adresą, o tada septynis vardus ir jų civilinės registracijos numerius. Tėvas, motina ir penki vaikai: Juozapui aštuoniolika metų, Samueliui šešiolika, Mirjamai keturiolika, Magdalenai dvylika, o Sarai dešimt. Jis viską užsirašė.

Ar buvo dar kas nors, ką jam reikėtų žinoti?

Jis papurtė galvą ir nieko jai neatsakęs uždarė telefoną. Informacija iš tikrųjų buvo kelianti nerimą.

Penki vaikai, dabar našlaičiai, du iš jų beveik neabejotinai rimtame pavojuje. Tas pats modelis, kaip ir anksčiau. Grobikas smogė į šeimą, kurią stipriai kontroliuoja religinė grupė, ir turinčią daugiau vaikų negu vidutinė šeima. Vienintelis akivaizdus skirtumas buvo tas, kad šįkart buvo mažai galimybių, jog žudikas paliks vieną iš pagrobtų vaikų, kaip įprastai darydavo. Dėl kokios priežasties taip darytų?

Karlas pasijuto lyg ant gyvenimo ir mirties slenksčio. Visi jo instinktai pasirengė sutikti pavojų.

Žudynės buvo garantuotos, tačiau jis privalėjo jų išvengti ir užtikrinti, kad nebus sunaikinta visa šeima. Gaišti nebuvo kada, tačiau ką pirmiausia jis turėtų daryti? Be mirusios moters vaikų ir namo su išjungtu mobiliuoju telefonu važiuojančios ligoninės sekretorės, su kuria kalbėjosi žudikas, vienintelis galintis padėti asmuo buvo palatoje už šių dvigubų durų. Negalintis matyti ar kalbėti, kritinės šoko būsenos.

Šiandien čia buvo žudikas. Slaugytoja jį matė, bet ji vis dar be sąmonės. Situacija tikrai beviltiška.

Jis peržiūrėjo savo užrašus ir surinko namo Frederikse telefono numerį. Tokiais momentais jo darbas buvo nepakeliamas.

– Kalba Juozapas, – pasakė balsas. Karlas žvilgtelėjo į savo užrašus. Vyriausias vaikas. Ačiū Dievui už mažas jo malones.

– Sveikas, Juozapai. Kalbi su detektyvu inspektoriumi Karlu Mjorku iš Kopenhagos policijos „Q“ skyriaus. Aš skambinu, nes...

Tyla. Berniukas padėjo ragelį.

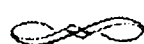
Karlas akimirką stovėjo ir apsvarstė savo klaidą. Jis neturėjo taip prisistatyti.

Policija, be abejonės, ten jau buvo ir informavo vaikus apie jų tėvo mirtį. Juozapas ir jo broliai bei seserys jau ir taip šokiruoti. Ką jis sau manė?

Jis spoksojo į grindis. Kaip pavyktų kuo greičiau priversti berniuką kalbėti?

Jis paskambino Rouzei.

– Griebk savo rankinę, Rouze, – pasakė jis. – Tada išsikviesk taksi ir kuo greičiau atvažiuok į Karališkąją ligoninę.

– Iš tiesų labai gaila, – pasakė konsultantas. – Dar užvakar panašiu metu pas mus buvusį policijos pareigūną iškvietė į skyrių. Turėjome gaujų karo aukų. Jei jis būtų čia buvęs šiandien, tikriausiai tai nebūtų nutikę. Deja, pirmadienio vakarą du mūsų gangsteriai buvo perkelti kitur.

Karlas klausėsi atidžiai. Gydytojo veidas buvo malonus. Jokio pasididžiavimo ir nereikalingo gailesčio.

– Žinoma, mes puikiai suprantame, kad policijai reikia kuo greičiau nustatyti šio įsibrovėlio tapatybę ir, akivaizdu, darome viską, ką galime, kad padėtume. Vis tik bijau, kad užpultos slaugytojos būklė išlieka sunki, todėl aš, kaip gydytojas, esu priverstas pirmiausia rūpintis jos sveikata. Jai gali būti lūžęs kaklo slankstelis, be to, šiuo metu ji šoko būsenos. Taigi apgailestauju, bet anksčiausiai galėsite ją pamatyti rytoj rytą. Mes padarysime viską, ką galime, kad susisiektume su sekretore, mačiusia užpuoliką. Ji gyvena Išiojaus mieste, todėl turėtų namo grįžti per maždaug dvidešimt minučių, jei tik nestabtels kur pakeliui.

– Norėdami sutaupyti laiko, jau nusiuntėme pareigūną jos adresu. O kaip Izabelė Jonson? – Karlas klausiamu žvilgsniu žvilgtelėjo į jos brolį ir sulaukė linktelėjimo. Jis neprieštaravo, kad Karlas klausinėtų.

– Suprantama, ji labai susijaudinusi. Kvėpavimas ir širdies susitraukimų dažnis vis dar gana nestabilūs, tačiau, mūsų nuomone, pamačius brolį jai turėtų pagerėti. Mes baigsime jos apžiūrą per penkias ar dešimt minučių, todėl jis galės ją iš karto aplankyti.

Karlas išgirdo sambrūzdį prie įėjimo durų. Rouzės krepšys norėjo įsmukti kartu su užuolaidomis.

– Teisingai, ačiū, – pasakė Karlas ir pamojo Asadui su Rouze, kad šie sektų paskui jį į lauką.

– Kam jums manęs reikia? – paklausė Rouzė koridoriuje. Jos kūno kalba aiškiai rodė, kad Intensyviosios terapijos skyrius yra paskutinė vieta pasaulyje, kurioje ji norėtų būti. Gal ji turėjo su ligoninėmis susijusių problemų?

– Aš turiu tau sunkų darbą, – pasakė Karlas.

– Jūs ką? – atsakė ji; atrodė pasirengusi užsispirti.

– Noriu, kad paskambintum jaunuoliui ir pasistengtum jam paaiškinti, kad mums reikalinga skubi jo pagalba, nes kitu atveju žus jo brolis ir sesuo. Štai kaip tai atrodo. Jo vardas Juozapas, jam aštuoniolika metų. Jo tėvas mirė vakar, o jo motina yra čia, Intensyviosios terapijos skyriuje. Darau prielaidą, kad Viborgo policija jam jau tai pasakė. Tačiau jis tikrai nežino, kad ką tik toje palatoje, štai ten, mirė jo motina. Būtų neetiška tokią žinią jam perduoti telefonu, bet tai gali būti būtina. Priklausys nuo tavęs pačios, Rouze. Reikia, kad jis atsakytų į mūsų klausimus. Štai kur esmė.

Rouzė atrodė lyg paralyžiuota, pasirengusi protestuoti, tačiau jos žodžiai kažkodėl įstrigo tuščioje erdvėje tarp suvokimo ir būtinybės. Žiūrėdama į Karlą ji aiškiai matė, kaip tai skubu.

– Bet kodėl aš? Kodėl ne Asadas ar tu?

Jis paaiškino, kad berniukas padėjo ragelį.

– Mums reikia neutralaus balso. Švelnaus moters balso, kaip tavo.

Jei apie Rouzės balsą Karlas būtų kalbėjęs bet kuriuo kitu metu, nebūtų galėjęs išlaikyti rimto veido. Bet dabar nebuvo nieko, visiškai nieko, iš ko būtų galima juoktis. Rouzei teks elgtis kaip nurodyta.

Jis papasakojo jai, ką nori sužinoti, o tada kartu su Asadu pasitraukė, paliko ją vieną.

Tai buvo pirmas kartas, kai jis matė Rouzę sunerimusią. Galbūt būtų buvę geriau šią užduotį pavesti Yrsai. Kažkaip gana dažnai tvirčiausiai atrodantys žmonės viduje būna minkščiausi.

Jie iš tolo stebėjo, kaip ji kalbėjo, šiek tiek pakeldama ranką, kad tik išlaikytų pokalbį su berniuku. Daugiau nei vieną kartą ji suspaudė lūpas ir pažvelgė į lubas tarsi bandytų nepalūžti ir nepravirkti. Vaizdas buvo jaudinantis. Jos pašnekovui griuvo gyvenimas. Tai, ką Rouzė pasakė berniukui, reiškė, kad jo ir jo brolių bei seserų gyvenimas niekada nebebus toks pats. Karlas pernelyg gerai suprato, su kuo ji susidūrė.

O tada ji klausėsi, giliai susitelkusi, tuo pat metu stengdamasi sulaikyti ašaras ir giliau kvėpuoti. Po vieną pateikdama klausimus. Suteikdama berniukui laiko, kad šis galėtų atsakyti. Po kelių akimirkų ji pamojo Karlui ateiti.

Ji pridengė telefoną delnu:

– Jis su tavimi nekalbės, tik su manim. Jis labai, labai nusiminęs. Bet jis atsakys į tavo klausimus.

– Tu puikiai padirbėjai, Rouze, jūs abu pasistengėte. Ar paklausei to, ką buvome sutarę?

– Taip.

– Ar mes turime aprašymą ir vardą?

– Taip.

– Bet ką, kas gali nuvesti tiesiai prie mus dominančio žmogaus?

Ji papurtė galvą.

Karlas prisidėjo ranką prie kaktos.

– Tokiu atveju, manau, nėra nieko, ko dar norėčiau jo paklausti. Duok jam savo numerį ir pasakyk, kad paskambintų, jei prisimins ką nors reikšmingo.

Ji linktelėjo, ir Karlas pasitraukė.

– Nieko, kas padėtų tęsti paieškas, – jis pasakė su atodūsiu remdamasis į sieną. – Tai rimta, Asadai.

– Mes jį rasime, – raminamai pasakė Asadas. Bet greičiausiai jis buvo tiek pat susirūpinęs, kiek Karlas. Abu bijojo, kad nespės laiku išgelbėti vaikų.

– Tiesiog duok man minutėlę, – pasakė Rouzė baigdama pokalbį.

Tuščiu žvilgsniu ji žvelgė į erdvę, tarsi tai būtų pirmas kartas, kai ji mato tamsią pasaulio papilvę, kurios niekada nenorės pamatyti dar kartą.

Gana ilgai ji stovėjo panirusi į savo pačios mintis, kol jos akyse susitvenkė ašaros. Karlui norėjosi, kad jo laikrodis tiksėtų lėčiau.

Ji keletą kartų nurijo seiles.

– Gerai, aš pasiruošusi, – galų gale pasakė ji. – Grobikas turi Juozapo brolį ir seserį. Samuelį ir Magdaleną. Jie buvo pagrobti šeštadienį, o jų motina ir tėvas bandė surinkti pinigus išpirkai. Izabelė Jonson norėjo jiems padėti, tačiau Juozapas ne visai suprato, kaip ji buvo su tuo susijusi. Ji pasirodė tik pirmadienį. Tai buvo viskas, ką jis žinojo. Jo tėvai jam daug nepasakojo.

– Kas girdėti apie grobiką?

– Juozapas apibūdino vyrą taip, kaip jis nupieštas policijos portrete. Keturiasdešimties su trupučiu metų, gal šiek tiek aukštesnis nei vidutinis vyras. Nieko išskirtinio apie jo eiseną ar ką nors panašaus. Juozapas prisiminė, kad jis buvo dažytais plaukais ir antakiais ir kad jis tikriausiai žino įvairiausių teologinių dalykų, – ji vėl įsispoksojo į erdvę. – Jei aš kada nors turėsiu progą prisiliesti prie to išgamos, aš... – sakinys nutrūko. Jos veidas pasakė viską.

– Kas dabar prižiūri vaikus? – paklausė Karlas.

– Kažkas iš jų bažnyčios.

– Kaip Juozapas reagavo į motinos mirtį?

Ji pamojavo ranka priešais savo veidą. Ji nenorėjo apie tai kalbėti. Dar ne dabar.

– Ir dar jis sakė, kad tas vyras nemokėjo giedoti, – tęsė ji, o jos juodai dažytos lūpos drebėjo. – Jis girdėjo, kaip jis giedojo jų maldos susitikimuose, tačiau jam sekėsi nekaip. Jis vairavo autobusiuką. Ne dyzelinį, pati paklausiau apie tai. Bent jau variklis neskambėjo kaip dyzelinis, taip jis pasakė. Šviesiai mėlynas furgonas, niekuo neišsiskiriantis. Registracijos numerio ir markės jis nežinojo. Jis nelabai domisi automobiliais.

– Dar kas nors?

– Vyras save vadina Larsu Sorensenu, bet Juozapas prisiminė, kad kažkada jį pašaukė vardu, kad atkreiptų jo dėmesį, tačiau jis nesureagavo, todėl galvoja, kad tikrasis jo vardas yra kitoks.

Karlas užsirašė tai savo bloknote.

– O randai?

– Jokių nepastebėjo, – Rouzė suspaudė lūpas. – Taigi jis nėra taip aiškiai matomas.

– Dar kas?

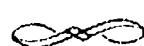
Ji papurtė galvą. Jos akys išdavė, kokia liūdna ji buvo.

– Ačiū, Rouze. Pasimatysime rytoj. Gali eiti namo.

Rouzė linktelėjo, bet nejudėjo. Jai tikriausiai reikėjo daugiau laiko atsigauti.

Jis kreipėsi į Asadą:

– Dabar mums gali padėti tik mūsų pacientė, Asadai.

Jie įžengė į palatą. Karstenas Jonsonas tyliai kalbėjo su savo seserimi. Slaugytoja buvo užsiėmusi ir kažką darė prie Izabelės riešo. Pypsėjimas iš prietaiso virš lovos rodė, kad jos širdies ritmas normalus ir kad ji jau nurimusi.

Karlo žvilgsnis nukrypo į lovą šalia Izabelės. Baltos paklodės su kontūrais. Ne mylinčios penkių vaikų mamos, o moters, kuri mirė

iš baisaus sielvarto. Tiesiog kontūrai po paklodėmis. Sekundės dalis dūžtančiame automobilyje, ir štai ji guli čia. Viskas baigėsi.

– Ar mes galime prieiti? – jis paklausė Karsteno Jonsono.

Vyras linktelėjo.

– Izabelė nori kalbėti, tačiau suprasti, ką ji bando pasakyti, kol kas sudėtinga. Rodyti skirta lenta kol kas irgi nenaudinga, todėl slaugytoja bando atlaisvinti tvarsliavą nuo dešinės rankos pirštų. Lūžę abu Izabelės dilbiai ir keli pirštai, todėl gali būti, kad pieštuko laikyti ji negalės.

Karlas žiūrėjo į priešais jį, lovoje, gulinčią figūrą. Moters smakras buvo toks pat kaip brolio, tačiau kaip šis sumaitotas asmuo atrodė, kol kas suprasti nebuvo įmanoma.

– Sveika, Izabele. Aš detektyvas inspektorius Karlas Mjorkas iš Kopenhagos policijos „Q“ skyriaus. Ar supranti, ką sakau?

– Mmmmm, – pasigirdo atsakymas, ir slaugytoja linktelėjo.

– Leiskite trumpai jums paaiškinti, kodėl aš čia, Izabele.

Jis papasakojo jai apie žinutę butelyje, apie kitus pagrobimus ir kad jau žino, jog ši byla tokio paties pobūdžio.

Visi buvusieji palatoje matė, kaip, pasikeitus jos reakcijai į tai, ką sako detektyvas, keičiasi monitoriaus rodmenys.

– Atsiprašau, kad turite visa tai išklausyti, Izabele. Žinau, kad nekaip jaučiatės, tačiau bijau, kad būdų, kaip tai apeiti, nėra. Ar aš teisus manydamas, kad jūsų ir Lizos Krogh atvejis visiškai sutampa su byla, kurios turinį ką tik papasakojau? Apie žinutę butelyje?

Ji silpnai linktelėjo ir išleido kelis garsus, kuriuos jai teko pakartoti daugiau nei vieną kartą. Galiausiai brolis ištiesė nugarą ir pažvelgė aukštyn.

– Manau, kad ji sako, jog moters vardas yra Rachelė.

– Tai tiesa, – pasakė Karlas. – Savo bendruomenėje ji vadinosi kitu vardu. Mes tai žinome.

Izabelė sureagavo nežymiu linktelėjimu.

– Ar aš teisus manydamas, kad pirmadienį jūs ir Rachelė bandėte išgelbėti du Rachelės vaikus, Samuelį ir Magdaleną, ir kad tuomet įvyko automobilio avarija?

Izabelės lūpos sudrebėjo. Ji dar kartą nežymiai linktelėjo.

– Mes ketiname jums į ranką įdėti pieštuką, Izabele. Jei jums reikėtų pagalbos, čia pat yra jūsų brolis.

Slaugytoja paskatino ją paimti pieštuką, tačiau Izabelės pirštai nepakluso.

Slaugytoja pažvelgė į Karlą ir papurtė galvą.

– Nieko nebus, – pasakė jos brolis.

– Leiskite pabandyti man, – pasakė palatos gale buvęs Asadas ir žengė į priekį. – Kai man buvo dešimt, mano tėvą ištiko afazija. Ten buvo krešulys ir jam sutriko kalba. Iki pat tos dienos, kai jis mirė, buvau vienintelis, kuriam pavykdavo jį suprasti.

Karlas susiraukė. Taigi vyras, su kuriuo Asadas kalbėjosi *Skype* aną rytą, nebuvo jo tėvas.

Slaugytoja užleido savo kėdę Asadui.

– Izabele, mano vardas Asadas ir aš esu iš Sirijos. Esu Karlo Mjorko padėjėjas ir dabar mes pasikalbėsime. Karlas kalbės, o aš klausysiu tavo burnos, gerai?

Mažytis jos galvos linktelėjimas.

– Koks automobilis nustūmė jus nuo kelio? – paklausė Karlas. – Ar matėte markę arba spalvą? Ar tai buvo senas, ar naujas automobilis?

Asadas pridėjo ausį prie Izabelės burnos. Jam klausantis kiekvieno jos lūpų virptelėjimo, jo akys buvo plačios ir gyvybingos.

– Mersedesas. Tamsus. Ganėtinai senas, – pakartojo jis.

– Ar pamenate registracijos numerį, Izabele? – paklausė Karlas.

Jei ji atsimintų, būtų vilties.

– Purvina numerio plokštelė. Ji beveik nieko nematė tamsoje, – po kurio laiko pasakė Asadas. – Gali būti, kad paskutiniai trys skaitmenys buvo 433, nors Izabelė nėra tikra dėl trejetų. Vietoje jų galėjo būti aštuonetai arba dalis vienų, dalis kitų skaičių.

Karlas apmąstė variantus: 433, 438, 483, 488. Tik keturios kombinacijos. Tai susiaurina paiešką.

– Įsiminėte, Karstenai? – paklausė jis. – Posenis mersedesas, tamsios spalvos, registracijos numeris baigiasi skaičiais 433, 438, 483 arba 488. Tai jūsų skyriaus darbas.

Karstenas Jonsonas linktelėjo.

– Išsiaiškinti, kelių *Mercedes* markės automobilių numeriai su šiais skaičiais, galėsime gana greitai, tačiau mes vis dar nežinome tikslios spalvos. Be to, mersedesas yra gana dažna markė, todėl tokią skaitmenų kombinaciją gali turėti ne viena transporto priemonė.

Jis buvo teisus. Rasti automobilius buvo vienas dalykas, patikrinti jų savininkus – visai kas kita. Tai būtų užtrukę ilgiau, nei jie turėjo laiko.

– Ar yra dar kas nors, ką galite pasakyti, kas mums galėtų padėti, Izabele? Galbūt vardą?

Ji vėl linktelėjo. Šį kartą kalbėjo ilgiau, o žodžiams suprasti tikrai prireikė akivaizdžių pastangų. Jie girdėjo, kaip daugiau nei vieną kartą Asadas skatino ją pakartoti tai, ką ji sakė.

Tada pasigirdo vardai. Iš viso trys: Madsas Kristianas Fogas, Larsas Sorensenas, Mikelis Laustas. Prie jų buvo pridėtas dar ketvirtasis – Fredis Brinkas, kurį jie žinojo iš Poulo Holto bylos, ir penktasis – Birgeris Slotas, iš Madsenų bylos, o tai sudarė bendrą vienuolikos vardų ir pavardžių skaičių. Nedaug žadanti informacija.

– Spėju, kad nė vienas iš šių vardų nėra jo tikrasis vardas, – pasakė Karlas. – Tikėtina, kad mes galime juos tiesiog atmesti.

Asadas vis dar klausėsi Izabelės.

– Ji sako, kad viena iš pavardžių buvo ant jo vairuotojo pažymėjimo. Ir ji žino, kur jis slėpėsi, – visai netikėtai pasakė jis.

Karlas atsitiesė.

– Nori pasakyti, ji žino adresą? – paklausė jis.

– Taip, ir tai dar ne viskas, – atsakė Asadas po dar vienos gilaus susitelkimo akimirkos. – Jis turėjo ir šviesiai mėlynos spalvos furgoną. Ji atsimena jo numerį.

Po kelių minučių jau buvo užrašytas registracijos numeris.

– Aš einu aiškintis, – eidamas link durų pasakė Karstenas Jonsonas.

– Izabelė sako, kad Hornsheredo kaime tas vyras turi namą, – tęsė Asadas. Jis dar kartą atsisuko į Izabelę. – Aš nevisai suprantu, kaip vadinasi ta vieta, Izabele. Ar vietos pavadinimo galas *-lovas*? Kažkas kita? Gal *–slevas*? Ar tai nori pasakyti?

Izabelė palingavo galva atsakydama.

Tos vietovės pavadinimas baigėsi galūne *-slevas*, tačiau Asadas nesugebėjo iššifruoti pirmosios dalies.

– Kol grįš Karstenas, pasidarykime pertraukėlę. Ar gerai? – Karlas paklausė slaugytojos.

Ji linktelėjo. Pertrauka būtų daugiau nei sveikintina.

– Maniau, kad Izabelę ketino perkelti kitur? – pridūrė Karlas.

Slaugytoja vėl linktelėjo.

– Atsižvelgiant į aplinkybes, manau, kad būtų geriausia keletą valandų palaukti.

Į duris pasibeldė ir įėjo moteris.

– Telefonu skambina Karlui Mjorkui. Ar jis čia?

Karlas iškėlė pirštą į orą ir jam buvo įduotas belaidis telefonas.

– Taip? – atsiliepė jis.

– Sveiki, mano vardas Betina Bjelkė. Kiek suprantu, stengėtės su manimi susisiekti. Aš esu Intensyviosios terapijos skyriaus sekretorė, budėjusi šiandien iki pusiaudienio.

Karlas pamojo Asadui, kad šis prieitų ir kartu pasiklausytų.

– Mums reikia prieš pat jūsų pamainos pabaigą Izabelę Jonson lankiusio žmogaus aprašymo, – paaiškino detektyvas. – Ne policininko, o kito žmogaus. Ar galite jį mums apibūdinti?

Klausantis Asado akys susiaurėjo. Kai pokalbis buvo baigtas, jie su Karlu susižvilgčiojo ir pakraipė galvas.

Izabelę Jonson užpuolusio vyro aprašymas puikiai sutapo su vyriškio, išlipusio iš lifto pirmame aukšte, kai jie kalbėjosi su Karstenu Jonsonu, išvaizda.

Daugiau nei penkiasdešimt metų, žili plaukai, blyški veido oda, akiniai, kiek pakumpęs. Toli gražu neatitiko aukšto, atletiško, storų plaukų keturiasdešimtmečio vyriškio paveikslo, kokį jiems pateikė Juozapas.

– Šis vyras buvo gerai pasiruošęs, – padarė išvadą Asadas.

Karlas linktelėjo. Nepaisant to, kad į policijos dailininko pieštą portretą jie spoksojo bent šimtą kartų, ieškomo asmens atpažinti nesugebėjo. Nepaisant plataus veido. Nepaisant antakių, kurie beveik susijungė virš nosies.

– Maloningasis Dieve, – sudejavo Asadas.

Tiksliai Karlo žodžiai. Sušiktai maloningas Dievas. Jie jį matė. Jie galėjo jį paliesti, sulaikyti. Jie galėjo išgelbėti dviejų vaikų gyvybes. Tiesiog ištiesdami rankas ir jį sugriebdami.

– Man atrodo, Izabelė nori kažką jums pasakyti, – pasakė slaugytoja. – O po to jau bus pats laikas tai pertraukėlei. Izabelė išsekusi, – ji parodė į monitorius, rodančius daug mažesnį kūno organų aktyvumą nei anksčiau.

Asadas grįžo prie lovos ir minutei, galbūt dviem, pridėjo ausį prie Izabelės lūpų.

– Taip, – galiausiai pasakė jis ir linktelėjo. – Taip, aš pasakysiu jam, Izabele.

Jis atsisuko į Karlą.

– Ant galinės sudaužyto automobilio sėdynės buvo keletas grobikui priklausiusių drabužių. Ant drabužių buvo jo plaukų. Ką dabar manai, Karlai?

Jis nieko neatsakė. Pagaliau kažkas gero, nors kol kas nelabai naudingo.

– Ir ji sako, kad ant savo automobilio raktų žiedo grobikas turi mažą kėglių kamuolį su skaičiumi *vienas*.

Karlas patempė apatinę lūpą. Kėglių kamuolys! Vadinasi, jis vis dar jį turi. Po daugiau nei trylikos metų jis vis dar buvo ant jo raktų. Ar tas daikčiukas kažkuo ypatingas?

– Aš turiu adresą, – įėjęs su lapeliu rankose tarė Karstenas Jonsonas. – Vieta vadinasi Ferslevas, jis yra į šiaurę nuo Roskildės, – policininkas perdavė adresą Karlui. – Namas įregistruotas Madso Kristiano Fogo vardu, o tai vienas iš vardų, kuriuos pateikė Izabelė.

Karlas iš karto atsistojo.

– Eikime, – pasakė jis ir pamojo Asadui.

– Nemanau, kad reikia skubėti, – neryžtingai pasakė Karstenas Jonsonas. – Pirmadienio vakarą į šią vietą buvo iškviestos skubios pagalbos tarnybos. Pasak Skibiu priešgaisrinės tarnybos, namas sudegė iki pamatų.

Sudegė iki pamatų! Niekšas vis dar priešakyje.

Karlas staigiai atsiduso.

– Gal žinai, ar ta vieta yra prie fjordo?

Jonsonas iš savo kišenės išsitraukė *iPhone* ir įvedė adresą į žemėlapį. Praėjus akimirkai jis papurtė galvą. Jis perdavė telefoną Karlui ir parodė vietą. Akivaizdu, kad valčių pašiūrė kažkur kitur. Ferslevas buvo už keleto kilometrų nuo artimiausio vandens telkinio.

Jei pašiūrės nėra ten, kur tada ji yra?

– Vis tiek turėtume ten nuvykti, Asadai. Kas nors toje vietovėje juk turėtų ką nors apie jį žinoti.

Jis atsisuko į Karsteną Jonsoną.

– Po netikėto mūsų susitikimo, prieš mums įlipant į liftą, ar pirmame aukšte nepastebėjote iš lifto išlipančio vyro? Žili plaukai ir akiniai. Tai jis užpuolė jūsų seserį.

Jonsonas atrodė sukrėstas.

– Jėzau Kristau. Ne, nepastebėjau. Ar jūs tuo tikri?

– Argi nesakėte, kad buvote išprašytas lauk, nes buvo ketinama perkelti Izabelę? Jis tikriausiai kaip tik ir kalbėjo su jumis. Gal pavyko į jį įsižiūrėti?

Jonsonas papurtė galvą ir atrodė tikrai prislėgtas.

– Ne, atleiskite. Jis buvo palinkęs virš kitos moters. Aš nė nenumaniau. Jis vilkėjo baltu chalatu.

Jie sutartinai spoksojo į figūrą gretimoje lovoje, tysančią po paklodėmis. Buvo išties baisu.

– Na, vis tiek dėkui, Karstenai, – pasakė Karlas ištiesdamas ranką. – Aš tik būčiau norėjęs susitikti kiek malonesnėmis aplinkybėmis. Kita vertus, gerai, kad čia buvote.

Jie vienas kitam paspaudė rankas.

Karlo galvoje įsiplieskė mintis.

– Ei, Asadai ir Izabele. Dar vienas klausimas. Panašu, kad mūsų žmogus turi matomą randą. Ar žinote, kur jis?

Jis pažvelgė į slaugytoją, stovėjusią šalia Izabelės lovos. Ji papurtė galvą. Izabelė Jonson jau miegojo. Atsakymo teks palaukti.

– Turime padaryti tris dalykus, Karlai, – pasakė Asadas, kai jie išėjo iš palatos. – Turime patikrinti visas vietas, kurias mums parinko Yrsa. Galbūt netgi reikia pagalvoti apie tai, ką sakė Klesas Tomasenas. Ką manai? Ir dar kėglių klausimas. Reikia piešinį nunešti į kėglines. Ir apklausti žmones, gyvenančius toje vietoje, kur sudegė namas.

Karlas linktelėjo. Jis ką tik pastebėjo, kad Rouzė vis dar stovi atsirėmusi į sieną prie liftų. Tik tiek ir tepasistūmėjo.

– Ar tau viskas gerai, Rouze? – jis paklausė prisiartinęs prie jos.

Ji patrūkčiojo pečiais.

– Pasakyti jam apie jo motiną buvo sunku, – pasakė ji tyliai.

Sprendžiant iš juodų dryžių, einančių žemyn jos skruostais, buvo panašu, kad ji verkė.

– Rouze, viskas bus gerai, – pasakė Asadas. Jis švelniai ją apkabino ir jie taip stovėjo tol, kol Rouzė atsitraukė, į rankovę nusišluostė nosį ir pažvelgė į Karlą.

– Mes juk pagausime tą pašlemėką, tiesa? Nevažiuosiu namo. Tiesiog pasakykite man, ką galiu padaryti, ir aš, po velnių, pasistengsiu užtikrinti, kad tai nepasikartotų.

Jos akys užsidegė. Rouzė grįžo.

Po to, kai Rouzei buvo pateiktos instrukcijos apvažiuoti kėglines Šiaurės Zelandijoje ir faksu nusiųsti joms ieškomo vyro portretą kartu su įvairiais vardais, kuriais jis galėtų dangstytis, Karlas su Asadu grįžo į automobilį ir į navigacijos sistemą įvedė Ferslevo miesto pavadinimą.

Buvo vėlyva popietė, laikas, kai dauguma žmonių važiuotų namo. Bet jie su Asadu nebuvo dauguma.

Bent jau ne šiandien.

Gaisravietę jie pasiekė saulei beveik nusileidus. Dar pusvalandis, ir būtų tamsu.

Gaisro būta didžiulio. Iki pamatų su likusiomis stovėti išorinėmis sienomis sunaikintas ne tik namas – tą patį buvo galima pasakyti apie ūkinį pastatą ir visa kita 30–40 metrų aplink. Patamsėjusį dangų medžiai siekė kaip apanglėję totemų stulpai, stipriai apdegę buvo gretimame sklype augę kaimyno žieminiai javai.

Nenuostabu, kad priešgaisrinės tarnybos buvo iškviestos iš Lairės, Roskildės, Skibiu ir Frederiksundo. Šis gaisras galėjo virsti tikra katastrofa.

Jie porą kartų apėjo aplink namą. Išvydęs iš gyvenamojo kambario kyšančias furgono liekanas Asadas pasakė, kad visa tai jam primena Artimuosius Rytus.

Karlas niekada nebuvo matęs nieko panašaus.

– Mes nieko čia nerasime, Asadai. Jis paslėpė savo pėdsakus. Eikime pas kaimynus ir pasiklausykime, ką apie šį Madsą Kristianą Fogą jie papasakos.

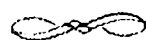
Suskambo jo mobilusis. Tai buvo Rouzė.

– Norite išgirsti, ką turiu? – paklausė ji.

Jis nė nespėjo atsakyti.

– Balerupas, Tornbiu, Glostrupas, Gladsaksė, Nordvestas, Riodovrė, Hileriodas, Valbiu, Akseltorvas ir *DGI* laisvalaikio centras Kopenhagos centre, *Bryggen* centras Amageryje, Stenliosės prekybos centras, Holbekas, Tastrupas, Frederiksundas, Roskildė, Helsingioras ir Aleriodas, kuriame tu gyveni. Tai kėglinės, įsikūrusios plote, kurį liepei patikrinti. Visoms jau išsiunčiau faksogramas, o po minutės pradėsiu skambinti telefonu. Susisieksime vėliau. Ir nesijaudinkite, aš nepriimsiu neigiamo atsakymo.

Vargšai nedorėliai.

Kaimynai iš netoliese buvusios sodybos pakvietė juos užeiti. Šeimininkai vakarieniavo. Bulvės ir kiauliena su visais tradiciniais priedais, daugiausia jų pačių užaugintais, pamanė Karlas. Aukšti, širdingi žmonės su didelėmis, geraširdėmis šypsenomis.

Aišku, jie susikūrė gražų gyvenimą.

– Madsas Kristianas? Tiesą sakant, šio seno šunsnukio nemačiau daugybę metų. Jis išvyko su kažkokia moterimi į Švediją, todėl maniau, kad jis ten, – pasakė namų šeimininkas. Atrodė, tarsi jis gimė dėvėdamas miško darbininko marškinius.

– Kartais matome jo furgoną, tą jo mėlynąjį, – įsiterpė žmona. – Ir mersedesą. Jis užsidirbo pinigų Grenlandijoje, todėl gali sau tai leisti. Manau, mokesčių nemokėjo, – ji nusišypsojo.

Mokesčių nemokėjimas buvo tai, ką ji akivaizdžiai išmanė.

Karlas pasviro per visą medinį stalą, abiem alkūnėmis įsiremdamas į jo paviršių. Jei jis ir Asadas negaus greitai pavalgyti, nenugalimo aromato bus priversti keptą kiaulieną konfiskuoti.

– Sakote, senas šunsnukis. Ar mes kalbame apie tą patį žmogų? – paklausė jis beveik seilėdamasis. – Madsas Kristianas Fogas, tiesa? Pagal mūsų informaciją, jis turėtų būti ne daugiau keturiasdešimt penkerių.

Vyras ir jo žmona pradėjo juoktis.

– Galbūt tada sūnėnas ar kažkas panašaus, – pasakė vyras. – Bet jūs, žmonės, juk galite visa tai sužinoti prie kompiuterio, argi ne? – jis linktelėjo įvertinęs savo paties įžvalgą. – Galbūt jis kam nuomoja šią vietą? Mes juk kelis kartus svarstėme, pameni, Mete?

Žmona linktelėjo.

– Atvažiavo furgonas, o netrukus išvažiavo mersedesas. Paskui kurį laiką nebuvo jokių gyvybės ženklų, kol mersedesas grįžo ir išvažiavo furgonas, – ji papurtė galvą. – Madsas Kristianas tokiam kvailiojimui per senas. Sakau tai kiekvieną kartą.

– Vyras, apie kurį kalbame, atrodo taip, – pasakė Asadas ir iš kišenės išsitraukė piešinį.

Pora spoksojo į portretą. Buvo akivaizdu, kad to vyro jie nepažino.

– Tai nėra Madsas Kristianas. Jam jau beldžiasi aštuoniasdešimtieji, – pasakė moteris. – Ir jis atrodo tarsi būtų sužvejotas srutų rezervuare. Na, o šis žmogus prisižiūri. Beveik puiki išvaizda.

– Gerai. Ką tuomet žinote apie gaisrą? Ar jūs jį matėte? – toliau klausinėjo Karlas.

Jie nusišypsojo. Tai buvo gana keista reakcija.

– Jį galėjai matyti net ir Orėje ar Zelandijos Niukiobinge, – pasakė vyras.

– Supratau. Ar pastebėjote, kad tą vakarą būtų kas privažiavęs prie namo ar nuvažiavęs nuo jo?

Jie papurtė galvas.

– Bijau, kad nematėme, – su šypsena pasakė vyras. – Mes nuėjome gultis. Mes kaimo liaudis, suprantate, rytais keliamės anksti. Ne taip, kaip jūs Kopenhagoje – miegate iki šeštos valandos.

– Mums reikia stabtelėti degalinėje, – pasakė Karlas, kai jie ėjo atgal į automobilį. – Aš išbadėjęs, o tu ne?

Asadas patraukė pečiais.

– Aš turiu savo užkandžių.

Jis įbruko ranką į kišenę ir ištraukė kelis ryškius pakelius kažko, kas aiškiai priminė Artimųjų Rytų produktus. Iš pakuotės atrodė, kad juose daugiausia datulės ir figos.

– Ar norėtum vieno? – paklausė jis.

Lipdamas į automobilį Karlas su džiaugsmu atsiduso ir pradėjo čiaumoti maistą. Gana neblogi tie Asado užkandžiai.

– Kaip manai, kas nutiko žmogui, kuris gyveno tame name? – Asadas gestais parodė į gaisro vietą. – Jei klaustum manęs, atsakyčiau, kad nieko gero.

Karlas linktelėjo ir nurijo kąsnį.

– Tą vietą reikia prašukuoti tankiomis šukomis, – atsakė jis. – Jei tyrėjai savo darbą atlieka tinkamai, jie tikrai ras tai, kas iš to aštuoniasdešimtmečio liko, jei tik mūsų nusikaltėlis dar pats juo neatsikratė.

Asadas užsikėlė kojas ant prietaisų skydelio.

– Galvoju taip pat, – pasakė padėjėjas, nors atrodė šiek tiek suglumęs. – Kas toliau, Karlai?

– Nelabai žinau. Turime susisiekti su Klesu Tomasenu ir jo paklausti, ar jis kalbėjosi su buriavimo klubais ir Nordskoveno miško pareigūnu. Tada gal galėtume paskambinti Karstenui Jonsonui ir paprašyti, kad jis patikrintų, ar kur nors aplinkui nebuvo užfiksuotas koks nors aprašymą atitinkantis greitį viršijęs mersedesas. Kaip kad buvo užfiksuotos Rachelė ir Izabelė.

Asadas linktelėjo.

– Galbūt mersedesą jie ras pagal registracijos numerio skaičius. Gal mums pasiseks, net jei Izabelė Jonson abejojo dėl skaičių.

Karlas užvedė automobilį. Jis abejojo, ar viskas bus taip paprasta.

Ir tada suskambo jo mobilusis. Negi negalėjo suskambėti prieš trisdešimt sekundžių, įjungdamas laisvą pavarą pamanė jis ir atsiduso.

Tai buvo Rouzė. Susijaudinusi.

– Aš paskambinau į visas kėglines, tačiau niekas to vyro nepažino.

– Šūdas, – sušuko Karlas.

– Kas nutiko? – paklausė Asadas, leisdamas kojas ant žemės.

– Bet tai dar ne viskas, Karlai, – tęsė Rouzė. – Kaip mes ir manėme, mūsų turimų vardų savininkų niekas neatpažino, išskyrus Larsą Sorenseną. Larsų Sorensensų radome keletą.

– Tikiuosi.

– Bet tada aš kalbėjau su vyruku iš Roskildės. Jis labai norėjo padėti. Pats jis kėglių naujokas, bet suvedė mane su vienu iš žaidėjų, su

kuriuo jau buvo susipažinęs. Jie žais šį vakarą. Bet ne tai svarbiausia. Jis mano, kad pažįsta keletą žaidėjų, kurie atrodo kaip žmogus iš piešinio. O svarbiausia tai, į ką jis atkreipė dėmesį.

– Kas tai buvo, Rouze? – kodėl iš jos viską reikia traukti?

– Madsas Kristianas Fogas, Larsas Sorensenas, Mikelis Laustas, Fredis Brinkas ir Birgeris Slotas. Kai jam pasakiau pavardes, jis beveik nualpo iš juoko.

– Ką nori pasakyti?

– Na, jis nepažinojo nė vieno tiksliai tokia pavarde, tačiau komandoje, su kuria jis žaidžia šį vakarą, yra Larsas, yra Mikelis ir yra Birgeris. Jis pats Larsas. Dar įdomiau tai, kad anksčiau buvo ir Fredis, kuris prieš kelerius metus su jais žaisdavo kitoje kėglinėje, tik jau paseno. Madso Kristiano, kaip matai, nėra, tačiau vis tiek sutapimas gana neblogas, kaip manai?

Ant prietaisų skydelio Karlas padėjo nepabaigtą pusę kažko iš datulių. Jis klausėsi ištempęs ausis. Kad nusikaltėlį taip įkvėptų aplinkinių vardai, buvo tikrai neįprasta. Vardai atvirkštine tvarka. Pavardės ir vardai sumaišyti tarpusavyje. Psichologai, tikėtina, ieškotų po tuo slypinčių mechanizmų, tačiau Karlas tai vadino vaizduotės stoka.

– O tada aš paklausiau, ar jis pažinojo ką nors, kas turėjo raktų pakabuką – kėglių kamuolį su skaičiumi *vienas*, ir jis dar kartą pratrūko juoktis. Jis sakė, kad tokius turi visa jų komanda. Atrodo, kad kartu jie įvairiose vietose žaidžia keletą metų.

Karlas sėdėjo ir žiūrėjo į automobilių žibintų šviesas. Pirma, vardų sutapimas, o dabar dar ir kėglių kamuolys.

Jis pažvelgė į navigacijos sistemą. Kaip toli jie nuo Roskildės? Trisdešimt penki kilometrai?

– Ei, ar tu vis dar ten, Karlai? Ar manai, kad čia gali būti kas nors svarbaus? Kaip ir sakiau, Madso Kristiano tarp vardų nebuvo.

– Ne, nebuvo, Rouze. Bet tas vardas yra iš visiškai kitos vietos ir mes jau žinome, iš kur. Ir taip, aš tikrai manau, kad čia gali būti kai kas svarbaus. Žinoma, taip. Velniai griebtų, Rouze, mes jau turime už ko užsikabinti. Koks tos kėglinės adresas?

Ji peržiūrėjo kelis dokumentus. Karlas parodė į navigacijos sistemą, kad padėjėjas pasiruoštų įvesti adresą.

– Teisingai, – pasakė jis, kai ji skaitė. – Puikiai padirbėjai, Rouze. Paskambinsiu tau vėliau.

Jis kreipėsi į Asadą:

– Kopenhagos gatvė 51, Roskildė, – pasakė jis ir paspaudė akseleratorių. – Po velniais, Asadai, greičiau įvesk adresą į navigacijos sistemą!

43

Naudokis smegenimis, – pakartojo jis sau. – Elkis teisingai. Nieko skuboto, ko paskui tektų gailėtis.

Jis lėtai vairavo automobilį. Linktelėjo visiems savo kaimynams, o tada pasuko į kelią, jausdamas nelaimės sunkulį ant pečių.

Jis buvo atviroje vietoje, kur plėšriųjų paukščių akys iš aukštai galėjo stebėti visus jo judesius. Tai, kas nutiko ligoninėje, vargu ar galėjo baigtis dar blogiau.

Jis žvilgtelėjo į vaikiškas sūpynes, laisvai kabančias ant lynų. Nuo to momento, kai jis pakabino jas ant beržo šakos, praėjo mažiau nei trys savaitės. Tingios vasaros vizija, pagal kurią jis ketino žaisti su savo berniuku, išplėšta. Jis pakėlė mažą raudoną plastikinį kastuvą iš smėliadėžės ir pajuto besikaupiantį sielvartą, grėsmingai grasinantį jį užvaldyti. Tai buvo nuo vaikystės nejaustas jausmas.

Jis akimirkai prisėdo ant suoliuko sode ir užsimerkė. Nuo tada, kai galėjo užuosti rožių kvapą ir moters artumą, praėjo vos mėnuo.

Jis vis dar galėjo jausti ramų džiugesį, kai aplink jo kaklą apsiveja vaiko rankos, švelnų kvėpavimą į skruostą.

Liaukis, pasakė jis sau ir papurtė galvą. Visa tai praeityje. Kaip ir visa kita.

Dėl gyvenimo, kuris virto tokiu, koks yra šiandien, kalti jo tėvai. Jo tėvai ir jo patėvis.

Bet nuo tada atgal jis smogė daug kartų. Kaip dažnai jis smogdavo į juos panašiems vyrams ir moterims? Ko jis turėjo gailėtis?

Kiekviena kova reikalauja aukų. Jis turės su tuo susitaikyti.

Jis numetė žaislinį kastuvą ant vejos ir atsistojo. Yra daug naujų moterų. Jis ras Bendžaminui gerą motiną. Jei tik jis suprastų, kokį turtą turi, bet kurioje pasaulio dalyje galėtų sau ir sūnui sukurti gerą gyvenimą, kol vėl ateis laikas vykdyti savo misiją ir parnešti pinigų.

Bet dabar jis susidūrė su tikra problema, kurią privalėjo spręsti.

Izabelė gyva, ir jos sveikata gerėja. Jos brolis dirba policijoje ir buvo ligoninėje, kai jis atėjo pašalinti grėsmės sau. Tai rizikinga. Jis žinojo tokius žmones. Jie pavers tai savo asmeniniu tikslu, kad tik jį rastų. Tačiau jiems nepasiseks. Jis tuo pasirūpins.

Slaugytoja, kuriai jis trenkė, prisimins jį. Nuo šiol kiekvieną kartą, susidūrusi su nepažįstamuoju su nesuvokiamo gilumo žvilgsniu, ji atsitrauks. Smūgio į gerklę sukeltas šokas ilgam liks giliai viduje. Jos pasitikėjimas kitais bus sužlugdytas. Jis bus paskutinis žmogus žemėje, kurį jai pavyks pamiršti. Sekretorė taip pat jį prisimins.

Nepaisant to, jis šių dviejų moterų nebijo.

Šio įsitikinimo priežastis ta, kad jos nė nenumanė, kaip jis iš tikrųjų atrodo.

Jis stovėjo priešais veidrodį, žiūrėjo į savo atspindį ir valėsi makiažą.

Viskas bus gerai. Su žmonių gebėjimu pastebėti detales jis buvo susipažinęs daugiau nei pakankamai. Jei tik veidas pakankamai išvagotas raukšlių, žmonės daugiau nepastebės nieko. Tvirto žvilgsnio pro akinius pakako, kad asmens neatpažintų be jų.

Įdomu tai, kad į akis krintanti karpa neliktų nepastebėta, ir keista, kad, ją pašalinus, to niekas nesuprastų.

Kai kurie dalykai padėjo slėptis, o kiti ne. Vienas dalykas buvo visiškai aiškus: geriausia užsimaskuoti taip, kad atrodytum įprastai, kaip eilinis žmogus, o eilinis reiškia niekuo neišsiskiriantis. Mokėjimas niekuo neišsiskirti buvo jo profesionalumo sritis. Raukšlės tinkamose vietose, šešėliai ant veido ir aplink akis, kitaip sušukuoti plaukai, antakiai, veido ir plaukų spalva bei jų būklė – visa tai rodė amžių ir teikė informaciją apie sveikatą. Jis visa tai naudojo siekdamas geriausių rezultatų.

Šiandien jis buvo eilinis žmogus gatvėje. Jie prisimins jo amžių, kalbėseną ir akinius. Bet jie abejos, ar siauros, ar putlios jo lūpos, skruostikauliai neaiškūs ar išraiškingi. Jis tai žinojo, ir tai padėjo jam jaustis saugiam. Natūralu, jie tikrai nepamirš, kas atsitiko, ir kai kurie jo bruožai liks ryškūs, bet jie nežinos jo tikrosios išvaizdos.

Tegul tęsia savo tyrimą. Jie nieko nežino. Ferslevas ir furgonas jau dingę, o netrukus dings ir jis. Sustabdykite kiekvieną eilinį šios eilinės gyvenamųjų namų gatvės Roskildėje žmogų. Žmogų iš patogaus nuosavo namo, vieno iš milijono kitų šiame mažame miestelyje.

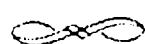
Po kelių dienų, kai Izabelė galės kalbėti, jie sužinos, ką visus šiuos metus jis rezgė, tačiau vis tiek dar nežinos jo tapatybės. Tai žino tik jis, ir jis norėjo, kad taip ir liktų. Įvykis bus paminėtas žiniasklaidoje. Netgi plačiai nušviestas. Potencialios aukos bus įspėtos, todėl jau vien dėl šios priežasties jis turės kuriam laikui sustabdyti savo veiklą. Jis gyvens kukliai iš savo santaupų ir susiras naujų veiklų.

Jis apsižvalgė po savo tvarkingus namus. Nors žmona prižiūrėjo namus, o remontui ir apdailai jie išleido nemažai pinigų, finansų krizė reiškė, kad laikas parduoti nuosavybę visai netinkamas. Vis dėlto jis turės tai padaryti.

Patirtis rodė, kad jei asmuo yra priverstas išnykti, tik kai kurių tiltų sudeginimas nėra pakankamas. Negali būti dalinių priemonių: naujas automobilis, naujas bankas, naujas vardas, naujas adresas,

naujas pažįstamųjų ratas. Tol, kol paaiškinimas *kodėl išvyksta* geras, draugai ir kaimynai supras, ir viskas pavyks. Naujas darbas užsienyje, geri pinigai, malonus klimatas. Kiekvienas gali tai suprasti. Niekas už tai neduos į snukį.

Kitaip tariant, nebus jokio staigaus, neracionalaus elgesio.

Jis stovėjo prie atvirų durų priešais kalną pakavimo dėžių ir kelis kartus ištarė savo žmonos vardą. Kai po minutės ar dviejų nebuvo girdėti jokių gyvybės ženklų, jis apsisuko ir išėjo.

Jam tai puikiai tiko. Atsikratyti gyvūnu, kurį mylėjo visa šeima, galėjo tik nedaugelis. Taip jis galvojo apie ją.

Visa tai buvo vakarykštės žinios. Ir viskas tik į gera.

Šiąnakt, pažaidęs kėgliais, jis įdės kūną į automobilį, nuvažiuos į Vibegordeną ir viską sutvarkys iki galo. Jo žmona ir du vaikai turėjo iškeliauti.

Kai praėjus dviem savaitėms kūnai bus ištirpę, o rezervuaras išvalytas, viskas bus paruošta.

Jo uošvė bus sugniuždyta. Iš dukros gautame atsisveikinimo raštelyje bus parašyta, kad jų vargani santykiai buvo reikšmingas veiksnys, paskatinęs priimti sprendimą emigruoti, ir kad ji susisieks, kai tik sugis praeities žaizdos.

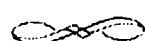
O kai jos mama galų gale pradės domėtis ar galbūt net išreikš įtarimus, kurie buvo neišvengiami, jis grįš namo ir privers ją pasirašyti savo pačios savižudybės raštelį. Jau yra kai kam sugirdęs mirtiną raminamųjų dozę.

Bet pradės nuo pakavimo dėžių sunaikinimo, automobilio remonto ir jo bei namo pardavimo. Jis sės prie kompiuterio ir suras patogią vietą Filipinuose, pasiims Bendžaminą, patikins savo seserį, kad vis tiek jai siųs pinigus, ir tada per Europą nuvyks į Rumuniją

niekuo neišsiskiriančiu automobiliu, kurį galėtų palikti kažkur gatvėje, kur per kelias valandas jis būtų išrinktas iki pat važiuoklės.

Naujais fiktyviais vardais pirkti lėktuvų bilietai neatskleis jų tikrųjų tapatybių. Niekas neatkreips dėmesio į mažą berniuką ir jo tėvą, iš Bukarešto keliaujančius į Manilą.

Ko gero, jie būtų pastebėti tik jei vyktų priešinga kryptimi. Keturiolikos valandų skrydis į ateitį.

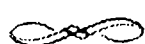
Jis nusileido laiptais į prieškambarį ir pasiėmė savo *Ebonite* firmos kėglių krepšį. Jame buvo jo sportinės sėkmės ekipuotė. Daugybę metų jis taip dažnai triumfavo, ir jei bus bent vienas dalykas, kurio jis ilgėsis, tai – kėgliai.

Teisybę pasakius, jis nelabai mėgo savo komandos narius. Bent du iš jų buvo tikri idiotai, kuriais jis norėtų atsikratyti. Visi paprasti, su paprastomis mintimis ir paprastais gyvenimais. Vidutiniokai pagal pavardes ir prigimtį. Tačiau jam tai nebuvo svarbu tol, kol jų įprastas rezultatas buvo du šimtai penkiasdešimt taškų. Pabyra ir išsisklaido dešimt kėglių. Šis garsas – sėkmės garsas.

Visi šeši komandos nariai buvo kaip vienas.

Čia ir visas grožis.

Komanda sukurta laimėti. Tai priežastis, dėl kurios jie galėjo pasitikėti juo, kai kildavo koks nors pavojus. Ir jo labai naudingu draugu: Popiežiumi.

– Viskas gerai? – paklausė jis artėdamas prie baro. – Sėdime čia? – tarsi jie būtų sėdėję kažkur kitur. Aplinkui virš galvų pliaukšėjo sumušami delnai.

– Ką geriame? – paklausė jis. Įprastas komandos bendrumo kūrimo ritualas.

Kaip ir visi likusieji, prieš žaidimą jis pasirinko gerti mineralinį vandenį. Jų oponentai paprastai darydavo kitaip, ir tai buvo jų klaida.

Keletą minučių jie sėdėjo svarstydami komandos, prieš kurią žais, privalumus ir trūkumus, kol galiausiai pokalbis pakrypo apie tai, kokie užtikrinti jie jautėsi dėl to, kad ateinančią Kristaus žengimo į dangų dieną laimės rajono čempionatą.

Ir tada jis visiems pasakė:

– Bijau, kad iki tol turėsite rasti, kuo mane pakeisti, – atsiprašydamas jis išskėtė rankas. – Atleiskit, vaikinai.

Jie nutilo, piktai vėpsojo į jį, o akyse liepsnojo kaltinimai išdavyste. Kurį laiką buvo tylu. Svendas, prieš rungtynes visada kramtantis gumą, ėmė kramtyti greičiau. Jis ir Birgeris atrodė neabejotinai įsiutę. Jis to ir tikėjosi.

Larsas įveikė tylą.

– Apmaudu tai girdėti, Renė. Kas nutiko? Problemos dėl žmonos? Kaip visada!

Tai būtų paaiškinimas, kuris pelnytų komandos palaikymą.

– Ne, – jis leido sau sukikenti. – Tai ne žmona. Tai darbas. Man buvo pasiūlytos geresnės pareigos naujai besikuriančioje saulės baterijų įmonėje Tripolyje. Bet nesijaudinkite, aš grįšiu po penkerių metų, kai baigsis sutartis. Manau, jums prireiks manęs veteranų komandai.

Niekas nesijuokė, bet vargu ar jis galėjo dėl to juos kaltinti. Tai, ką jis padarė, buvo šventvagystė. Blogiausias dalykas, kokį kas nors galėtų iškrėsti komandai prieš svarbias rungtynes. Išsiblaškęs protas gali trukdyti tiksliai ridenti kamuolį.

Jis atsiprašė už netinkamai parinktą laiką žinodamas, kad tai viskas, ką jis galėjo padaryti.

Jis jau traukėsi. Kaip ir norėjo.

Jis tiksliai žinojo, kaip jie jaučiasi. Kėgliai buvo jų pabėgimas. Tarptautinio darbo pasiūlymo jie niekada negaus. Dabar, kai jis padarė pirmą žingsnį, jie turėtų jaustis kaip pelės spąstuose. Kartą ir jis taip jautėsi. Bet tai buvo labai seniai. Šį kartą jis buvo katė.

44

Ji matė, kaip ryto šviesa tris kartus prasismelkė pro dėžę, ir buvo tikra, kad daugiau to nematys.

Ji kelis kartus sušuko, bet daugiau nebegalėjo. Nebeturėjo jėgų net tam.

Kai bandė atverti burną, lūpos neprasiskyrė. Liežuvis prilipo prie sudžiūvusio gomurio. Greičiausiai nuo tada, kai jos burnoje dar buvo pakankamai seilių, kad galėtų jas nuryti, praėjo visa diena.

Dabar mintis apie mirtį atrodė išlaisvinanti. Užmigti amžiams ir nebejusti jokio skausmo. Nutraukti šį vargą.

„Tegul tas, kuris stovi priešais mirtį, tas, kuris žino, kad galas arti, ir kuris numato akimirką, kai viskas sustos, kalba apie gyvenimą." Ji prisiminė, kaip kartą jos vyras pašaipiai citavo šiuos tėvo žodžius.

Jos vyras! Žmogus, kuris niekada nebuvo gyvas. Kaip jis drįso taip paniekinti tokį požiūrį? Po akimirkos ji pati bus negyva. Žinoma, būtent taip ji jautėsi. Bet bent jau galėjo pasakyti, kad gyveno.

Argi ne?

Ji bandė prisiminti tas akimirkas, tačiau viskas susijungė į viena. Metai tapo savaitėmis; prisiminimų gabalai atsimušė laike ir vietoje, susimaišė vieni su kitais visokiais neįmanomais raštais.

Pirmiausia mirs mano protas, jau žinau tai, mąstė ji.

Ji jau nebesuvokė savo pačios kvėpavimo. Buvo taip pavargusi, kad nebejuto oro, einančio per nosį. Laisvosios rankos pirštai dilgsėjo. Pirštai, kurie dar vakar išdraskė skylę viršuje ir susidūrė su kažkuo, pagamintu iš metalo. Kurį laiką ji bandė išsiaiškinti, kas tai, bet nepajėgė.

Dabar pirštai vėl dilgčiojo. Atrodė, kad juos traukė virvėmis, tiesiogiai pritvirtintomis prie Dievo. Dilgčiojimas ir kartkartėmis plazdėjimas lyg drugelio sparnų.

– Ar nori manęs, Dieve? – paklausė ji. – Ar tai pirmas tavo prisilietimas prieš paimant mane į dangų?

Ji viduje nusišypsojo. Iki šiol ji niekada nebuvo taip arti Dievo. Nejuto nei baimės, nei vienatvės. Vienintelis jos pojūtis buvo išsekimas. Dėžių svoris nebeegzistavo. Tik išsekimas.

Tada staiga ji pajuto skausmą krūtinėje. Veriantis jausmas, paskatinęs ją plačiai atmerkti akis. Diena baigėsi, mano paskutinė diena, praskriejo jos galvoje.

Ji išgirdo savo dejonę ir pajuto, kaip krūtinės raumenys traukiasi aplink širdį. Mėšlungio spazmas atgniaužė pirštus. Veidas įsitempė.

Oi, kaip skauda. Prašau, Dieve, leisk man mirti dabar, ji vis meldė, kol šie mirties ženklai išnyko kartu su skausmu, dar labiau nepakeliamu nei anksčiau.

Po kelių sekundžių ji buvo tikra, kad jos širdis sustojo. Ji laukė atsėlinančios tamsos, paimsiančios ją iš čia visiems laikams. Ir tada jos lūpos atsiskyrė beviltiškam bandymui pačiupti vieną paskutinį oro gurkšnį. Šiek tiek atodūsio įstrigo mažoje erdvėje, jos viduje, kur dar buvo likęs atkaklus noras gyventi.

Ji pajuto, kaip smilkinyje supulsavo vena. Kita – blauzdoje. Kūnas vis dar buvo pernelyg stiprus, kad pasiduotų. Dievo išbandymas dar nebuvo baigtas.

Baimė to, kas dar gali jos laukti, paskatino ją melstis. Trumpa malda, kuri padėtų pabėgti nuo skausmo ir greičiau mirti.

Ji išgirdo savo vyrą atidarant duris ir tariant jos vardą. Bet ji jau nebegalėjo atsakyti. Ir ar verta?

Ji juto, kaip jos smilių ir vidurinįjį pirštą tampo refleksai. Kaip jie daužosi į dėžę, o nagai vis atsitrenkia į metalinį daiktą, kurį pajuto anksčiau. Metalas, šaltis ir nerealumo pojūtis. Staiga mėšlungio spazmas iškreipė visus pirštus ir ji pajuto, kad pro lygų to daikto paviršių kyšo kažkas šiek tiek panašus į *V* formą.

Ji bandė galvoti racionaliai. Stengėsi atskirti vienus dalykus nuo kitų, nervinius impulsus žarnyno, kuris nustojo veikti, nuo ląstelių, kurios šaukėsi vandens, ir nuo odos, kuri nebebuvo jautri, kad šie nebetrukdytų suvokti vaizdinį. Metalinio daikto vaizdinį su iškilia *V* ant paviršiaus.

Mintys dingo. Vėl ta tuštuma, kuri grasino praryti smegenis. Tuštuma, kuri vis grįždavo ir vis greičiau nei prieš tai.

Ir tada jos mintyse pasirodė paveikslai. Lygių objektų vaizdai, jos mobiliojo telefono meniu mygtukas, laikrodžio ciferblatas, tualetinio staliuko veidrodis – visi šokinėjo priešais. Viskas vyko taip sklandžiai, vaizdiniai grūmėsi ir siekė rasti vietą jos galvoje, vietą, kuri padėtų juos atpažinti. Ir tada tai įvyko. Daiktas, kurio ji niekada nenaudojo, bet kurį vyrai su pasididžiavimu dažnai ištraukdavo iš savo kišenių dar tada, kai ji buvo vaikas. Statuso simbolis nuo amžių, kurį jos vyras taip pat turėjo. Ten gulėjo jis – *Ronson* žiebtuvėlis su mažulyte *V*, įmestas į dėžę galbūt todėl, kad ji vienintelė gali žinoti, kur jį panaudoti. Kad jis paskatintų mąstyti arba padėtų priimti galutinį sprendimą ir užbaigtų tai, kas liko iš jos skurdaus gyvenimo.

Jei tik galėčiau jį paimti ir įžiebti, viskas greitai priartėtų prie pabaigos, manė ji. Ir viskas, ką jis turėjo, išnyktų su manimi.

Ji dar kartą sau nusišypsojo. Mintis keistai suteikė noro gyventi. Sudegindama viską ji pagaliau paliktų savo žymę, į jo gyvenimą įterptų dyglį, kurio jis niekada negalėtų pašalinti. Jis prarastų viską, dėl ko buvo padaryti jo nusikaltimai.

Pelnyta bausmė.

Ji sulaikė kvėpavimą ir vėl pradėjo krapštyti kartoną. Iš karto suprato, kad tai tvirta medžiaga. Keistai atspari. Drisko tik po mažą gabalėlį. Kaip vapsva, naikinanti sodo stalo paviršių. Ji įsivaizdavo popieriaus dulkes, sklandančias ore priešais veidą. Dalelytes, kurių visuma sudarytų skylę, jei tik jos pirštai būtų pakankamai stiprūs. Skylę, per kurią *Ronson* žiebtuvėlis galėtų patekti į jos rankas.

Galų gale, kai ji pakankamai pasidarbavo, kad prakrapštytų skylę, pro kurią iškristų žiebtuvėlis, jėgos baigėsi.

Ji užsimerkė ir akimirką įsivaizdavo Bendžaminą. Didesnį nei jis buvo dabar, kalbantį ir vikriai bėgiojantį. Dailus berniukas, bėgantis jos pasitikti. Glotnios odos kamuolys jo rankose, o akys kupinos išdykumo. Kaip ji jį mylėtų, jei tik galėtų su juo būti. Už jo pirmąjį taisyklingą sakinį. Pirmą dieną mokykloje. Pirmą kartą jam pažvelgus jai į akis ir pasakius, kad ji geriausia mama pasaulyje.

Emocijos, kurias ji pajuto, buvo ne ryškesnės nei drėgmė akies kamputyje, bet jos vis tiek ten buvo. Jausmai galvojant apie Bendžaminą. Jos mažąjį berniuką, kuris dabar turės gyventi be jos.

Bendžaminas, kuris turės gyventi su... juo.

NE! – rėkė visas jos vidus. Bet kokia iš to nauda?

Ir ta mintis nuolat grįždavo, vis įkyriau ir įkyriau. *Jis bus* su Bendžaminu, ir ši mintis bus paskutinė, kai jos širdis pagaliau pasiduos.

Ji dar kartą ištiesė pirštus. Jos vidurinis nagas rado skiautę. Ji pradėjo krapštyti šiuo vienu pirštu, kol nagas nulūžo. Jos išsižadėjo vienintelis įrankis. Ir tada prislėgta realybės ji užsnūdo.

Šūksniai iš lauko pasigirdo tuo pačiu metu, kaip ir mobiliojo telefono skambėjimas jos užpakalinėje kišenėje. Dabar jis skambėjo tyliau. Netrukus išsikraus baterija. Ji žinojo požymius.

Balsas buvo Keneto. Galbūt jos vyras vis dar buvo namuose. Galbūt jis atidarys duris. Galbūt Kenetas žinos, kad kažkas negerai. Galbūt...

Jos pirštai šiek tiek pajudėjo. Tai buvo vienintelis atsakas, kuriam ji galėjo sukaupti jėgas.

Bet laukujų durų niekas neatidarė. Vykstančio ginčo garsai niekada nepriartėjo. Ji suvokė tik tai, kad jos mobilusis vis dar skamba, bet skambesys silpsta. Staiga žiebtuvėlis pajudėjo ir atsirėmė į jos nykštį.

Menkiausias netinkamas judesys, ir ji pames jį tamsoje.

Ji bandė ignoruoti Keneto šauksmus, ignoruoti faktą, kad kišenėje vis silpo telefono vibracija. Ir tada nuo menkiausio piršto judesio žiebtuvėlis atsidūrė jos delne.

Kai ji įsitikino, kad laiko jį teisingai, pasuko riešą. Galbūt tik centimetrą, bet pakankamai, kad suteiktų sau viltį. Bevardis pirštas ir mažasis pirštelis buvo sustingę ir nejautrūs, tačiau savo pastangomis ji dar tikėjo.

Ji spaudė taip stipriai, kiek tik galėjo, ir išgirdo, kaip atsidarius vožtuvui išsiveržė šiek tiek dujų. Labai mažai.

Kaip ji galėtų paspausti pakankamai stipriai, kad pasirodytų kibirkštis?

Ji bandė visas likusias jėgas sutelkti į nykščio galiuką. Į šį paskutinį valios blyksnį, parodysiantį pasauliui, kaip ji nugyveno savo paskutines valandas ir kur ji mirė.

Ji paspaudė dar kartą. Visas jos gyvenimas sutilpo į šį vieną veiksmą. Ir kaip krintanti žvaigždė naktiniame danguje priešais ją tamsoje įsiplieskė kibirkštis, uždegusi dujas ir apšvietusi viską.

Ji pasuko riešą dar per vieną laisvą centimetrą link kartono, ir liepsna lyžtelėjo dėžę. Tada ji paleido žiebtuvėlį iš rankų ir stebėjo, kaip mėlyna skiedra virsta geltona, o paskui plečiasi, lėtai kyla aukštyn ir kiekviename centimetre palieka pajuodusių suodžių vėduoklę. Kas prieš akimirką buvo palytėta liepsnos, ilgainiui užgeso tarsi niekur nevedantis parako takas.

Po akimirkos silpna liepsna pasiekė dėžės viršų ir taip pat užgeso. Liko tik tamsus raudonas švytėjimas. O paskui dingo ir jis.

Ji išgirdo jį šaukiant ir žinojo, kad viskas baigta.

Nebėra jėgų.

Ji užsimerkė ir įsivaizdavo Kenetą lauke, priešais namą. Brolius ir seseris, kuriuos jiedu galėjo padovanoti Bendžaminui. Gražų gyvenimą.

Ji užuodė dūmų kvapą, ir jos galvoje pasirodė nauji vaizdiniai. Stovykla prie ežero. Joninių laužai vyresnių berniukų kompanijoje. Vitrolio miesto ūkininkų turgaus aromatas. Tas vienas kartas, kai ji ir jos brolis atostogavo su tėvais kempinge.

Dūmų kvapas dabar atrodė stipresnis.

Ji atmerkė akis, žvelgė į geltonos ir mėlynos šviesų šokį.

Kitą akimirką viskas jau skendo liepsnose.

Degė.

Ji buvo girdėjusi, kad beveik kiekvienas, kuris žūva gaisre, miršta apsinuodijęs dūmais, ir kad norintieji išsigelbėti turėtų šliaužti palei grindis, žemiau dūmų.

Ji norėjo mirti įkvėpusi dūmų. Gal tai būtų gailestinga, neskausminga mirtis.

Bet dūmai kilo, o ji negalėjo atsistoti. Liepsnos suris ją greičiau nei dūmai. Ji sudegs.

Ir tada įsėlino baimė.

Galutinė, paskutinė baimė.

45

– Štai, Karlai! – Asadas rodė puikiai nutinkuotą ochros spalvos į Kopenhagos gatvę atsisukusį dar vis įrenginėjamą pastatą.

MES DIRBAME. ATSIPRAŠOME UŽ NETVARKĄ! – sakė skelbimas virš durų. Tai nebuvo panašu į įėjimą.

– Suk čia, link prekybos centro, o tada į dešinę. Mes turime apvažiuoti statybvietę, – nurodė Asadas, rodydamas į tamsų, tuščią plotą tarp naujų pastatų.

Jie pasuko į blausiai apšviestą automobilių stovėjimo aikštelę šalia kėglinės ir rado vietą automobiliui. Karlas išlipo ir apėjo aplink. Stovėjo ne mažiau kaip trys tamsūs mersedesai, tačiau nė vienas neatrodė lyg būtų ką tik po avarijos.

Karlas susimąstė, kiek ilgai užtrunka automobilio remontas. Turbūt ilgiau, nei praėjo laiko nuo avarijos. Jo mintys lyg strėlės skriejo į pistoletą, gulintį ginklų spintelėje policijos būstinėje. Jis tikriausiai turėjo jį pasiimti, bet kaip galėjo tai žinoti šįryt išvykdamas? Diena buvo ilga ir įsimintina.

Jis pažvelgė į pastatą.

Be ženklo iš didžiulių kėglių pretenzingo pastato gale, daugiau niekas nė iš tolo nepriminė kėglinės.

Tas pats ir viduje. Laiptinė buvo pilna plieninių saugyklų. Panašu į geležinkelio stoties bagažo skyrių. Jei ne jos, sienos būtų buvusios plikos. Tuščia erdvė su keliomis durimis ir jokių nuorodų apie tai, kur jos gali nuvesti. Laiptai žemyn, Švedijos nacionalinių spalvų. Nė gyvos dvasios.

– Leiskimės žemyn, į rūsį, – pasiūlė Asadas.

DĖKOJAME UŽ JŪSŲ UŽSAKYMUS. TIKIMĖS ROSKILDĖS KĖGLINĖJE PAMATYTI JUS DAR KARTĄ. SPORTAS, GERA NUOTAIKA IR ĮSPŪDŽIAI! – buvo užrašyta kitoje durų pusėje.

Karlas susimąstė, ar paskutinė frazė buvo tikrai apie kėglius. Jo nuomone, tai nebuvo nei sportas, nei kas nors smagaus ar žadinančio įspūdžius. Labiau priminė drungną alų, nukabusius sėdmenis ir sunkiai virškinamą maistą.

Jie nuėjo tiesiai link administratoriaus stalo, kur tarp taisyklių kratinio, saldainių maišų ir priminimų parodyti savo automobilio stovėjimo leidimą telefonu kalbėjo žmogus.

Karlas apsižvalgė. Baras buvo sausakimšas. Visur aplink mėtėsi kėglių krepšiai ir rankinės.

Prie dvidešimties takelių rinkosi judrios žmonių grupelės. Vyrai ir moterys beformėmis kelnėmis ir polo marškinėliais su klubo logotipais. Atrodė kaip tipiškas rungtynių vakaras.

– Mums reikia pasikalbėti su Larsu Brande. Ar jūs jį pažįstate? – paklausė Karlas, kai žmogus už stalo baigė kalbėti telefonu.

Jis parodė į grupelę prie baro.

– Tai jis, su akiniais ant galvos. Tiesiog pašaukite Kamanę, pamatysite.

– Kamanę?

– Taip, mes jį taip vadiname.

Jie ėjo toliau stebėdami, kaip smalsios akys įtariai žiūri į jų drabužius bei avalynę ir svarsto, ko jiems čia reikia.

– Larsas Brandė? O gal jums labiau patinka Kamanė? – Karlas paklausė ištiesdamas ranką. – Mano vardas Karlas Mjorkas, Kopenhagos policijos „Q“ skyrius. Ar neprieštarautumėte, jei šnekteltume?

Larsas Brandė nusišypsojo ir papurtė rankas.

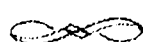
– Oi, tiesa, aš beveik pamiršau. Vienas iš mūsų komandos narių šiandien mestelėjo bombą. Sako, kad palieka mus, ir kaip tik tuo metu, kai artėja rajono čempionatas. Esu truputį išsiblaškęs. Atsiprašau dėl to.

Jis patapšnojo šalia buvusiam vyrui nugarą. Greičiausiai tam, kuris ką tik juos nuvylė.

– Ar čia jūsų komandos nariai? – Karlas paklausė linkteldamas kitų kryptimi.

– Roskildės geriausieji, – pakeldamas aukštyn nykščius atsakė Brandė.

Karlas žvilgtelėjo į Asadą: *Lik čia ir stebėk, kad niekas nepabėgtų.* To jiems reikėjo mažiausiai.

Larsas Brandė buvo aukštas, lieknas, bet raumeningas vyras. Jo veidas išdavė, kad jis ilgas valandas sėdi patalpoje – ko gero, laikrodininkas, o gal odontologas. Bet jo oda buvo vėjo nugairinta, o rankos plačios ir įdegusios. Apskritai, įspūdis gana painus.

Jie nuėjo link galinės sienelės ir akimirką stebėjo žaidžiančius žmones. Karlas pradėjo klausinėti.

– Jūs kalbėjote su mano padėjėja Rouze Knudsen. Kiek suprantu, nustatėte kelių vardų sutapimą, ir jums tai pasirodė gana juokinga. Kėglių kamuolys ant raktų žiedo taip pat jus prajuokino. Aš noriu, kad žinotumėte, jog tai, su kuo susidūrėme, nėra įprastas dalykas. Tiriame labai rimtą bylą, turime paskubėti, todėl viskas, ką pasakysite, gali būti panaudota kaip įrodymai.

Brandė atrodė nekaip. Akiniai ant jo galvos buvo beveik panirę į plaukus.

– Ar aš įtariamasis? Su kuo tai susiję? – vyras aiškiai pasijuto nesmagiai. Tai buvo keista, ypač todėl, kad Karlas jokiu būdu nelaikė jo įtariamuoju. Kaip jis būtų taip komfortiškai jautęsis su Rouze, jei turėjo ką slėpti? Tai buvo nelogiška.

– Įtariamasis? Visai ne. Aš tik norėčiau užduoti jums keletą klausimų.

Brandė pažvelgė į laikrodį.

– Turiu būti sąžiningas, laikas gana prastas. Po dvidešimties minučių mes pradėsime, o paprastai iki tol siekiame susiimti, susivienyti. Ar negalite palaukti? Ne todėl, kad man nesmalsu.

– Apgailestauju, bet ne, negaliu to padaryti. Ar mes galime trumpam nueiti prie teisėjų stalelio?

Brandė atrodė suglumęs, bet linktelėjo.

Turnyro teisėjai irgi atrodė sumišę, bet kai Karlas parodė savo ženklelį, jie akimirksniu tapo sukalbamesni.

Kol iš garsiakalbių pasigirdo pranešimas, Karlas ir Brandė spėjo grįžti prie tolimosios sienos.

– Dėl nenumatytų aplinkybių žaidynių tvarka pakeista, – paaiškino vienas iš teisėjų ir išdėstė pakeitimus.

Karlas žvilgtelėjo į barą, iš kur į jų pusę dabar spoksojo penkios akių poros. Penki veidai ir nesuprantamos jų išraiškos, o už jų – Asadas, hienos aštrumo žvilgsnį įbedęs į vyrų kaklus.

Vienas iš šių vyrų buvo tas, kurio jie ieško. Karlas buvo tuo tikras. Tol, kol jie čia, vaikai saugūs. Žinoma, jei tik jie vis dar gyvi.

– Kaip gerai pažįstate savo komandos draugus? Kiek suprantu, jūs esate kapitonas?

Brandė linktelėjo ir nežiūrėdamas Karlui į akis atsakė:

– Mes kartu nuo šios kėglinės atidarymo. Prieš tai žaidėme Riodovrėje, bet čia patogiau. Tada mūsų buvo dar dviem daugiau, tačiau

tie iš mūsų, kurie gyvena Roskildės rajone, nusprendėme žaisti čia. Taigi, taip, aš pažįstu juos gana gerai. Ypač Avilį, vaikiną su auksiniu laikrodžiu štai ten. Jis mano brolis, Jonas.

Karlui pasirodė, kad Larsas Brandė nervinasi. Ar jis kažką slepia?

– Avilys ir Kamanė. Keisti vardai, – pasakė Karlas. Galbūt mandagus temos pakeitimas padės sumažinti įtampą.

Tai buvo būtina, kad vyras kuo greičiau atsivertų.

Brandė kreivai nusišypsojo.

– Galbūt. Bet Jonas ir aš esame bitininkai, todėl iš tiesų tai nėra taip jau keista, – paaiškino jis. – Komandoje mes visi turime slapyvardžius. Juk žinote, kaip būna.

Karlas linktelėjo, nors nežinojo.

– Pastebėjau, kad jūs visi gana aukšti. Juk jūs nesate *visi* giminės, tiesa?

Jei taip, tuomet, kad ir kas nutiktų, jie dangstytų vienas kitą.

Brandė vėl nusišypsojo.

– Ne, tik Jonas ir aš. Bet jūs teisus, mūsų visų ūgis didesnis nei vidutinis. Ilgos rankos padeda geriau užsimoti, – jis nusijuokė. – Tai grynas atsitiktinumas, tik tiek. Niekada iki šiol apie tai negalvojau.

– Netrukus paprašysiu jūsų pateikti savo civilinės registracijos numerį, to paprašysiu visos komandos. Gal žinote, ar kuris nors iš jūsų turėjo bėdų su policija?

Brandė atrodė tikrai nustebęs. Galbūt klausimo sunkumas tik dabar pradeda aiškėti. Jis giliai įkvėpė.

– Mes tiek gerai vieni kitų nepažįstame, kad galėčiau atsakyti, – pasakė jis. Ir tai akivaizdžiai nebuvo visiška tiesa.

– Ar kuris nors iš jūsų vairuoja *Mercedes* markės automobilį?

Jis papurtė galvą.

– Jonas ar aš tikrai tokio nevairuojame. Aš neįsivaizduoju, ką vairuoja kiti, jūs turėsite pats jų paklausti.

Ar jis kažkurį dangsto?

– Ar tikrai nežinote, kokius automobilius jie vairuoja? Ar į turnyrus nevykstate kartu?

Jis linktelėjo.

– Taip, bet pirma visada susitinkame čia. Kai kurie iš mūsų daiktus paliekame spintelėse aukštu aukščiau, Jonas ir aš turime seną *VW Camper*, kuriame telpame visi šeši. Kartu važiuoti pigiau.

Jo atsakymai buvo gana įtikinami ir pakankamai natūralūs, net jei žmogus pradėjo atrodyti gerokai sutrikęs.

– Kas kiti komandos nariai? Ar galite man juos nurodyti? – paklausė Karlas, o tada sugalvojo geriau: – Ne, palaukite minutę. Pirma pasakykite, iš kur gavote tuos kėglių kamuolius, raktų pakabukus. Ar jie masinės gamybos? Jų galima įsigyti bet kurioje kėglinėje?

Brandė papurtė galvą.

– Tik ne šitie. Skaičius *vienas* reiškia, kad mes geri žaidėjai, – jis vėl kreivai nusišypsojo. – Paprastai ant jų nebūna nieko arba būna skaičius, nurodantis naudojamo kamuolio dydį. Niekada nebūna vieneto, nes tokių mažų kamuolių nebūna. Vienas iš vaikinų parvežė juos iš Tailando, – jis ištraukė savąjį iš kišenės. Mažas, tamsus ir nusitrynęs. Nieko ypatingo, net išgraviruoto skaičiaus ant jo nebuvo.

– Šitie vaikinai ir pora iš senosios komandos yra vieninteliai, kurie juos turi, – tęsė jis. – Aš manau, jis parvežė dešimt, jei mano atmintis nemeluoja.

– Kuris?

– Svendas. Vyrukas mėlynu švarkeliu. Sėdi ten ir kramto gumą, atrodo kaip vyriškų drabužių tiekėjas. Manau, jis ten buvo vieną kartą.

Karlas pažvelgė jam į akis. Apžvelgė ir visą komandą, visą laiką stebėjo vyrus, spėliojančius, ko policija nori iš jų komandos kapitono.

– Gerai. Taigi jūs priklausote tai pačiai komandai. Ar tai reiškia, kad jūs treniruojatės kartu? – paklausė Karlas. Jis padarė įsidėmėtiną pastabą, reiškiančią, kad būtų gerai žinoti, jei kuris nors iš jų turi įprotį nepasirodyti.

– Mes su Jonu būname kartu, ir dar vienas arba du kiti kartkartėmis prisijungia prie mūsų. Dažniausiai dėl pramogos. Senais laikais susitikdavome dažniau, dabar ne taip dažnai, – jis vėl nusišypsojo. – Pora mūsų gali kartais pasitreniruoti prieš turnyrą, tačiau nepaisant to, treniruojamės labai retai. Gal reikėtų, tačiau velniai nematė. Jei beveik kiekvieną žaidimą surenkame du šimtus penkiasdešimt ir daugiau taškų, vargu ar dar yra ką tobulinti, tiesa?

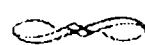
– Ar kuris nors iš jūsų turi matomų randų?

Brandė patrūkčiojo pečiais. Jie turės patikrinti kiekvieną iš jų atskirai.

– Ar nieko prieš, jei atsisėstume? – Karlas parodė į valgyti skirtą zoną, kur stalai buvo uždengti baltomis staltiesėmis.

– Nematau, kodėl negalėtume.

– Puiku, aš tuomet atsisėsiu ten. Ar galite pakviesti brolį?

Jonas Brandė buvo aiškiai sutrikęs. Kas čia vyksta? Kodėl tai taip svarbu, kad teko pakeisti žaidimo seką?

Karlas neatsakė.

– Kur buvote šią popietę tarp penkiolika po trijų ir be penkiolikos keturios? Ar galite tai įrodyti?

Karlas įtarė jį. Vyriškas. Maždaug keturiasdešimt penkerių. Ar tai buvo tas žmogus, kurį jis matė prie liftų ligoninėje šiandien? Vyras iš portreto?

Jonas Brandė šiek tiek pasilenkė į priekį.

– Tarp penkiolika po trijų ir be penkiolikos keturios? Tiesą sakant, negaliu pasakyti.

– Suprantu. Gražus laikrodis, Jonai. Nedažnai į jį žiūrite, tiesa?

Vyras netikėtai nusijuokė.

– Na, tiesą sakant, žiūriu. Tiesiog nenešioju jo darbe. Jis vertas maždaug trisdešimt penkių tūkstančių. Aš paveldėjau jį iš mūsų tėvo.

– Taigi tarp penkiolika po trijų ir be penkiolikos keturios buvote darbe? Ar tai norite pasakyti?

– Taip, esu beveik tikras, kad ten ir buvau.

– Taigi kodėl negalite pasakyti tiksliai?

– Kai negalėjau pasakyti, turėjau omenyje, kad nepamenu, ar buvau dirbtuvėse, lauke remontavau avilius, ar buvau tvarte ir į ekstrahavimo įrenginį dėjau naują krumpliaratį.

Jis nebuvo protingesnis iš dviejų brolių. O gal?

– Ar daug parduodate slapta? Užsidirbate papildomai?

Tai buvo temos posūkis, kurio jis nesitikėjo. Taigi, akivaizdu, buvo visko. Tačiau ne tai jaudino Karlą. Tai buvo kito skyriaus reikalas. Viskas, ko jam reikėjo, – tiksliai išsiaiškinti, kas sėdi priešais.

– Ar turite teistumo įrašų, Jonai? Galiu lengvai patikrinti, – jis spragtelėjo pirštais. Arba bent jau bandė tai padaryti.

Jonas Brandė papurtė galvą.

– O kiti komandos vyrukai?

– Kodėl klausiate?

– Norėčiau, kad atsakytumėte.

Jis šiek tiek atsitraukė.

– Manau, kad Skambantis Džonis, Droselis ir Popiežius.

Karlas atlošė galvą. Sumautai kvaili vardai.

– O kuo jie užsiima dar, be žaidimo kėgliais?

Stebėdamas vyrą prie baro, Jonas Brandė primerkė akis.

– Birgeris Nilsenas, tas nuplikęs vyrukas, bare groja pianinu. Štai kodėl mes vadiname jį Skambančiu Džoniu. Droselis, tas vyrukas šalia jo... Jo tikrasis vardas Mikelis. Jis miestelio motociklų mechanikas. Nemanau, kad kuris nors iš jų yra kada nors padaręs rimtą nusikaltimą. Birgerio atveju tai galėjo būti prekyba gėrimais be banderolių. Mikelis buvo sulaikytas už vogtų automobilių pardavimą. Tačiau prieš daugelį metų. Kodėl norite tai žinoti?

– O tas trečias vaikinas, kurį paminėjote? Popiežius, tiesa? Tai būtų Svendas, vyrukas mėlynu švarkeliu?

– Taip. Jis katalikas. Kaip ir slapyvardis. Be šito, daugiau apie jį nieko nežinau. Manau, jis buvo kažką sumąstęs Tailande.

– Ir kas dar liko? Vaikinas, kuris sėdi ir kalbasi su jūsų broliu. Ar tai jis išeina iš komandos?

– Taip, tai Renė. Jis mūsų geriausias žaidėjas, todėl jo išėjimas mums tikras smūgis. Renė Henriksenas, kaip futbolininkas, vidurio gynėjas, kuris anksčiau žaidė už Daniją. Štai kodėl mes jį vadiname Trečiu.

– Kadangi tai buvo Henrikseno marškinėlių numeris?

– Tam tikru momentu buvo.

– Ar turite savo tapatybės kortelę, Jonai? Kokį dokumentą su civilinės registracijos numeriu?

Jis paklusniai įkišo ranką į kišenę ir ištraukė vairuotojo pažymėjimą.

Karlas užsirašė.

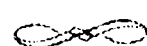
– Beje, ar kuris nors iš jūsų vairuoja *Mercedes* markės automobilį?

Jonas Brandė patraukė pečiais.

– Nežinau. Jūs suprantate, mes paprastai susitinkame...

Karlas neturėjo laiko tą pačią istoriją klausyti antrąkart.

– Ačiū, Jonai. Ar galėčiau paprašyti pakviesti Renė?

Jie vienas kitą stebėjo nuo momento, kai jis pakilo nuo baro, iki to momento, kai atsisėdo priešais Karlą.

Jo veidas turėjo simpatiškų bruožų. Ne tų, kuriuos lengva suprasti. Tiesiog padoriai apsirengęs, tvarkingai susišukavęs, mandagus. Pasitikintis žvilgsnis.

– Renė Henriksenas, – prisistatydamas pasakė vyras; sėsdamasis jis išlygino savo kelnių raukšles. – Iš Larso Brandės supratau, kad atliekate kažkokį tyrimą. Nieko konkretaus jis nepasakė. Aš smalsus ir tiek. Ar tai turi kažką bendra su Svendu?

Karlas atidžiai apžiūrėjo vyrą. Gal kiek per siauras veidas, o gal tiesiog su metais iškilūs skruostikauliai pakrito. Aukšta kakta, neseniai kirpti plaukai.

Tačiau perukas visa tai paslėptų. Kažkas jo akyse žadino keistus Karlo jausmus. Tos smulkios raukšlės nebuvo vien tik šypsenos linijos.

– Svendu? Norėjote pasakyti, Popiežiumi, tiesa? – Karlas nusišypsojo, nors tai buvo paskutinis dalykas, kurį jis norėjo padaryti.

Vyras pakėlė antakius.

– Man įdomu, kodėl manote, jog tai turi būti susiję su Svendu? – paklausė Karlas.

Vyro išraiška pasikeitė. Nebe toks entuziastingas, atsargus, todėl atrodė beveik priešingai. Susigėdęs, tarsi pagauto ką nors negera darant asmens išraiška, kaip kad išsiaiškinus, jog yra ne protingas, o tikras neišmanėlis.

– Oi, – pasakė jis. – Mano klaida. Negražiai padariau paminėdamas Svendą. Ar pradėsime iš naujo?

– Gerai. Kiek suprantu, jūs paliekate komandą. Planuojate išvykti? – paklausė detektyvas.

Vėl tas pats žvilgsnis, tarsi vyras staiga pasijuto nuogas.

– Taip, planuoju. Man pasiūlė darbą Libijoje, būsiu atsakingas už projektą. Didžiulės saulės baterijos dykumoje, generuojančios energiją per vieną centrinį padalinį. Tai tikra revoliucija. Galbūt teko girdėti apie tai?

– Skamba įdomiai. Koks įmonės pavadinimas?

– Ak, tai nuobodi dalis, – jis nusišypsojo. – Šiuo metu dar nėra nieko, tik įmonės registracijos numeris. Įmonės steigėjai dar negali susitarti, ar pavadinimas turėtų būti arabų, ar anglų kalba, bet galiu pasakyti, kad bendrovė šiuo metu naudoja pavadinimą 773 PB 55.

Karlas linktelėjo.

– Kiek dar jūsų komandos narių, be jūsų, vairuoja *Mercedes* markės automobilius?

– Kas sakė, kad aš turiu mersedesą? – vyras papurtė galvą. – Kiek aš žinau, Svendas vienintelis turi *mersą*. Nors paprastai jis ateina čia pėsčiomis. Jam netoli.

– Iš kur žinote, kad Svendas vairuoja mersedesą? Jonas ir Larsas sakė, kad į turnyrus važiuojate jų mašina.

– Taip, mes tai darome, bet Svendas ir aš bendraujame asmeniškai. Jau keletą metų. Arba bent darydavome tai anksčiau. Nors, tiesą sakant, tam tikrą laiką pas jį nebuvau. Turbūt. Anksčiau matydavomės gana dažnai. Jis vis dar vairuoja tą patį automobilį. Neįgalumo pensija nėra didelė.

– Ką reiškia *turbūt*?

– Na, jo kelionės į Tailandą, žinote? Ar ne dėl to viskas?

Tai turėjo visus aiškius dėmesį atitraukiančio manevro požymius.

– Kokios kelionės? Aš ne iš narkotikų kontrolės skyriaus, jei taip manote.

Dabar vyras atrodė taip, tarsi būtų visiškai sutrikęs. Ar jis apsimetinėjo?

– Narkotikus? Ne, aš galvojau ne apie tai, – pasakė jis. – Klausykit, aš nenoriu jo į tai įvelti. Aš tikriausiai neteisingai supratau mintį, ir viskas.

– Gal jums reikėtų smulkiau paaiškinti savo įtarimus? Nebent norite būti nuvežtas į apklausą policijos būstinėje?

Vyras iškėlė galvą.

– Ne, ačiū. Norėjau pasakyti, kad Svendas kartą prasitarė, jog jo kelionės į Tailandą susijusios su vietinių moterų, lydinčių kūdikius į Vokietiją, kelionių organizavimu. Kūdikių, kuriuos paskui įvaikins atrinktos ir patvirtintos bevaikės poros. Jis rūpinasi visais dokumentais ir mano darąs žmonėms paslaugą. Dalykas tas, kad nemanau, jog jam rūpi, iš kur tie vaikai atsiranda, jei suprantate, ką noriu pasakyti? – jis papurtė galvą. – Jis puikus dešimtbalis kėglių žaidėjas, todėl aš nė kiek nesigailiu, kad esu su juo vienoje komandoje. Bet nuo tada, kai sužinojau, ką jis daro su tais vaikais, pas jį nebevažiuoju.

Karlas apžiūrinėjo vyrą mėlynu švarkeliu. Ar tai gali būti priedanga, kuria siekiama kažką nuslėpti? Laikytis tiesos, bet nebūti per arti jos, buvo daugumos nusikaltėlių kodekso esmė. Gal jis nė nebuvo Tailande. Gal jis buvo grobikas ir jam reikėjo komandos draugų alibi, kad galėtų tęsti niekingą darbą.

– Ar kas nors iš komandos dainuoja itin gerai arba labai blogai?

Vyras prapliupo juokais.

– Mes retai dainuojame.

– O jūs?

– Aš geras dainininkas. Buvau vieną kartą lazdos nešėju Fliongo bažnyčioje. Chore taip pat giedojau. Ar norite paklausyti?

– Ačiū, ne. O Svendas ar dainininkas?

Jis papurtė galvą.

– Net nenutuokiu. Ar dėl to jūs čia?

Karlas prisivertė kreivai nusišypsoti.

– Ar kas nors iš jūsų turi matomų randų?

Vyras patrūkčiojo pečiais. Karlas vis dar negalėjo jo atmesti kaip įtariamojo. Jis tai juto. Dar tikrai ne.

– Ar turite kokį tapatybę įrodantį dokumentą? Ką nors su civilinės registracijos numeriu?

Vyras nieko neatsakė, bet įkišo ranką į kišenę ir ištraukė ploną piniginę, skirtą kredito kortelėms. Larsas Bjornas policijos būstinėje irgi turėjo tokią. Gal tai buvo koks statuso simbolis? Kas gali žinoti.

Karlas užsirašė vyro informaciją ir įsidėmėjo amžių. Keturiasdešimt ketveri. Jis atitiko ieškomojo amžių.

– Koks naujos įmonės numeris? Pakartokite.

– 773 PB 55. Kodėl klausiate?

Jei Karlas pats būtų sukūręs tokį juokingą pavadinimą nė neapgalvojęs, po dviejų minučių jau būtų tai pamiršęs. Taigi vyras tikriausiai sakė tiesą.

Karlas pagūžčiojo pečiais.

– Dar vienas dalykas. Ką darėte šią popietę tarp trečios ir ketvirtos?

Vyras pasvarstė.

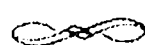
– Leiskite pagalvoti. Tarp trečios ir ketvirtos. Kirpausi plaukus Alehelgenso gatvėje. Rytoj turiu svarbų susitikimą, todėl reikia atrodyti išvaizdžiai.

Vyras perbraukė ranka per plaukus, kad pademonstruotų kirpimą. Plaukai tikrai atrodė kaip ką tik nukirpti. Bet jie turės tai patikrinti, kai tik baigs čia.

– Pone Henriksenai, norėčiau, kad atsisėstumėte prie to balto staliuko ten, kampe, jei neprieštaraujate. Gali būti, kad vėliau norėsiu dar su jumis šnektelti.

Vyras linktelėjo ir pasakė, kad su malonumu padės.

Kai aplink policija, taip sakydavo beveik visi.

Karlas pranešė Asadui, kad šis atsiųstų vyruką mėlynu švarkeliu. Nebuvo laiko gaišti.

Svendas atrodė tikrai ne kaip invalidumo pensiją gaunantis žmogus. Platūs pečiai užpildė švarkelį, ir nebuvo jokio poreikio įterpti ten devintojo dešimtmečio stiliaus petukus. Jo bruožai buvo išraiškingi, žandikaulių raumenys pastebimai gniaužė kramtomąją gumą. Plataus veido vyriškis vešliais antakiais, beveik suaugusiais virš nosies. Plaukai trumpai nukirpti mašinėle. Pakumpusi eisena. Tai buvo žmogus, kuris tikrai turėjo daugiau lėšų, nei pamanytum iš pirmo žvilgsnio.

Jis kvepėjo maloniai, tačiau niekuo konkrečiai. Jo žvilgsnis buvo šiek tiek miglotas, o dėl tamsių ratilų aplink akis akys atrodė lyg būtų arčiau viena kitos nei buvo iš tikrųjų.

Profilis tikrai vertas tolesnio tyrimo.

Jis linktelėjo Renė Henriksenui ir atsisėdo.

Tam tikra prasme, tai buvo labai draugiškas gestas.

46

Jis gana anksti suvokė galįs valdyti savo emocijas tiek, kad niekas jų nepastebėtų.

Gyvenimas pastoriaus namuose pagreitino šį procesą. Gyvenant ne Dievo šviesoje, o jo šešėlyje, emocijos dažnai būdavo suprantamos klaidingai. Džiaugsmas suvokiamas kaip tuštybė, apmaudas – kaip antipatija ir nepaklusnumas. Visada, kai jį suprasdavo neteisingai, bausdavo. Todėl jis slėpė savo jausmus. Taip buvo saugiau.

Ši savybė jam praversdavo tuomet, kai slėgdavo neteisingumas ar apimdavo nusivylimas.

Taigi niekas nežinojo, kas dedasi jo sieloje.

O šiandien būtent šaltakraujiškumas jį išgelbėjo.

Netikėtas tų dviejų policininkų pasirodymas prilygo bombos sprogimui. Bet jis suėmė save į rankas ir niekuo neišsidavė.

Atpažino policininkus tą pačią akimirką, kai jie įėjo. Tuos du vyrus jis matė kalbančius su Izabelės broliu Karališkojoje ligoninėje prie liftų savo pabėgimo dieną. Tokia keista pora, kaip tiedu pareigūnai, visada bus pastebima iš už mylios.

Klausimas, ar jie atpažino jį.

Nusikaltėlis manė, kad ne. Jeigu būtų atpažinę, būtų klausinėję daug priekabiau. Detektyvas, su kuriuo kalbėjo, būtų žiūrėjęs į jį visai kitaip.

Jis apsvarstė savo galimybes. Buvo du pabėgimo keliai, jei padėtis taptų kritiška. Pro remonto patalpą, pro galines duris, tada per atsarginį išėjimą, prie kurio kažkas pastatė tą kvailą kėdę be kojų, parodydamas, kad ten išėjimo nėra. Arba galėtų eiti tiesiai pro kitą policininką, padėjėją. Tualetai buvo tarp priimamojo ir durų, taigi einant į tą pusę iš pradžių niekam nekiltų įtarimų.

Tačiau tamsiaodis pastebėtų bėglį tuoj pat, vos spėjusį praeiti duris į vyrų tualetą. Reikėjo palikti automobilį prie atsarginio įėjimo. Kaip visada, jis sustojo atokiau, daugiaaukštėje automobilių stovėjimo aikštelėje prie *RO Torvo* prekybos centro. Jeigu eis į automobilį, neturės laiko paspruktii. Pareigūnai užkirs kelią, ir jis įklius.

Ne, antrasis variantas netinka. Reikėtų bėgti iki nuošaliai palikto automobilio. Nors miestas jam pažįstamas tiek, kad žinomi visi trumpiausi keliai, neaišku, ar pats bus pakankamai greitas.

Geriausia būtų kažkaip nukreipti policininkų dėmesį. Kad galėtų ištrūkti ir valdyti padėtį, o tai būtina. Jam teks imtis radikalesnių priemonių.

Vienas dalykas buvo aiškus: reikia laikytis kuo toliau nuo šių dviejų pareigūnų, sugebėjusių atsekti net iki čia. Jis neturėjo supratimo, kaip, po velnių, jie tai padarė.

Policininkai neabejotinai jį įtaria. Dėl ko gi dar būtų klausinėję apie mersedesą, dainavimą, jo išgalvotos bendrovės pavadinimą? Pasisekė, kad jis prisiminė numerį.

Jis parodė suklastotą vairuotojo pažymėjimą, išduotą vardu, kuriuo ne vienus metus naudojosi klube. Matyt, jie priėmė klastotę už gryną pinigą, taigi jis dar ne visai demaskuotas.

Problema ta, kad policininkai tiesiog prirėmė jį prie sienos. Visą išgalvotą istoriją galima nesunkiai patikrinti, tad jis netektų savo

tapatybių ir slėptuvių. Didžiausias rūpestis, kad šią akimirką nėra galimybės išeiti nepastebėtam.

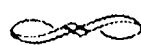
Vyras pažvelgė į Popiežių, kuris sėdėjo priešais detektyvą, įnirtingai žiaumojo gumą ir atrodė kvailai.

Šis žmogus tobula auka. Jis kelis kartus pasinaudojo Popiežiumi kaip savo vaidmens modeliu. Toks tipas kaip šis yra visiškai neapibūdinamas. Turi atrodyti panašiai, jei nori likti nepastebėtas. Tokia pat vidutinybė. Iš tiesų jiedu turėjo daug panašumų. Tokios pat formos veidas, toks pat ūgis, stotas ir svoris. Abiejų maloni išvaizda. Abu atrodo patikimi, netgi nuobodūs. Vyrai, kurie rūpinasi savo išore, bet nepersistengia. Nusižiūrėjęs iš Popiežiaus jis nusigrimavo taip, kad akys atrodytų per arti viena kitos, o antakiai suaugę. Truputį papudruoti skruostai tapo tokie pat platūs kaip ir modelio.

Šiuos bruožus jis skolinosi ne kartą.

Buvo dar vienas dalykas, kuriuo jis dabar ketino pasinaudoti prieš Popiežių.

Keletą kartų per metus Svendas vyko į Tailandą, ir ne kraštovaizdžiu gėrėtis.

Detektyvas pasiuntė Popiežių prie gretimo staliuko. Žmogelis buvo išbalęs kaip drobė; sprendžiant iš veido išraiškos, jis patyrė stiprų smūgį.

Dabar atėjo Birgerio eilė, o tada liks tik vienas. Nėra laiko, apklausos greitai baigsis.

Jis priėjo ir atsisėdo šalia Popiežiaus. Jei policininkas būtų bandęs jį sulaikyti, vis tiek būtų atsisėdęs. Ir sukėlęs triukšmą dėl policijos veiklos metodų. Kilus ginčui būtų abejingai taręs, kad jie gali susisiekti su juo namuose, jei nori dar ką nors sužinoti, o tada išėjęs pro

duris. Jis pareigūnams nurodė savo civilinės registracijos numerį, tad būtų nesunku sužinoti ir adresą, jei policininkams reikėtų dar kartą jį apklausti.

Čia irgi pabėgimo kelias. Jie negalėtų jo sulaikyti neturėdami jokios dingsties. Jam buvo aišku, kad policininkams kaip tik ir trūksta neginčijamų įrodymų. Net jei šioje šalyje daug kas pasikeitė, policininkai dar nesuiminėja žmonių neturėdami rimto pagrindo, o Izabelė tikrai kol kas neįstengs nurodyti jokių svarbių priežasčių, kad būtų galima jį apkaltinti.

Tas laikas neišvengiamai ateis. Bet dar ne dabar.

Vyras matė, kokios būklės yra Izabelė.

Ne, policija neturi jokių įrodymų. Nėra lavono, nėra žinių apie valčių pašiūrę. Greitai fjordas paslėps jo nusikaltimus.

Galų gale svarbu tik porą savaičių laikytis nuošaliai ir panaikinti visus pėdsakus.

Popiežius piktai dėbtelėjo į jį. Žmogelis laikė sugniaužęs kumščius, kaklo raumenys įsitempė, alsavimas tapo tankus ir sunkus. Visos reikiamos reakcijos, tokios naudingos šioje situacijoje. Jeigu sumanymą pavyks įgyvendinti tinkamai, po kelių minučių bus viskas baigta.

– Ką tu jam pasakei, šunsnuki? – sušnypštė Popiežius, kai jis atsisėdo prie stalo.

– Nieko, ko jie nebūtų žinoję, Svendai, – tyliai atsakė jis. – Galiu tave užtikrinti, detektyvas, rodos, viską žino. Turi įrašą iš anksčiau, prisimeni?

Jis pajuto, kad Popiežiaus alsavimas tapo dažnesnis.

– Pats esi kaltas. Mūsų laikais pedofilai ne itin mėgstami, – šiuos žodžius jis ištarė garsiau.

– Aš ne pedofilas. Ar tai jam pasakei? – atšovė tas pakeltu balsu.

– Jis visa tai žino. Policija tave sekė. Žino, kad savo kompiuteryje laikai vaikų pornografiją.

Popiežiaus krumpliai pabalo.

– Netikiu. Jie negali žinoti, – Popiežius valdėsi, bet tuos žodžius ištarė garsiau, nei norėjo. Žudikas apsižvalgė.

Atrodo, tai veikia. Detektyvas žiūrėjo į juos nenuleisdamas akių, kaip jis ir tikėjosi. Tas pareigūnas klastingas. Tikriausiai susodino juos kartu norėdamas pamatyti, kas įvyks. Jie abu įtariamieji. Tai akivaizdu.

Jis atsigręžė į barą ir pastebėjo, kad tamsiaodis padėjėjas dingo iš akiračio. Taigi iš šito kampo jis nematomas.

– Policininkai žino, kad iš tikrųjų tu neparsisiuntei to šlamšto internetu, Svendai. Žino, kad gavai jį iš savo draugų, įrašytą į USB atmintinę, – atsainiai tarstelėjo jis.

– Tai netiesa!

– Bet pareigūnas man tai sakė, Svendai.

– Kodėl jis tiek klausinėjo tave, jei domisi manimi? Ar tu įsitikinęs, kad jie įtaria mane? – Popiežius akimirkai pamiršo kramtyti gumą. Žandikaulis liovėsi judėjęs.

– Žinai, Svendai, jis tikriausiai klausinėjo įvairius žmones. Dabar tai daro viešai, norėdamas pamatyti tavo reakciją.

Popiežius ėmė drebėti.

– Aš neturiu ko slėpti. Tarsi niekas kitas to nedarytų. Taip yra Tailande. Aš neskriaudžiu tų vaikų. Tiesiog man patinka su jais būti, štai ir viskas. Ten nėra nieko seksualaus. Ne tada, kai aš būnu su jais.

– Na, aš žinau, Svendai. Sakei man tai. Reikalas tas, kad mūsų detektyvas mano, jog prekiauji tais vaikais. Sako, viskas yra tavo kompiuteryje. Prekiauji ir mainaisi vaikų pornografija. Ar jis tau šito neminėjo? – jis susiraukė. – Svendai, ar tame gali būti tiesos? Tu visada toks užsiėmęs tose kelionėse. Pats taip sakei.

– Jis mano, kad aš prekiauju? – Popiežius susivokė, kad jo balsas nuskambėjo per garsiai ir vėl apsižvalgęs tęsė tyliau: – Todėl tas policininkas klausė, ar aš gerai moku pildyti anketas ir panašius daly-

kus? Ir kaip aš galiu tiek daug keliauti iš neįgalumo pensijos? Tu jam įkalei tai į galvą, Renė. Puikiai žinai, kad aš negyvenu iš neįgalumo pensijos. Bet jis sakė, kad būtent taip jam sakei. Aš jam paaiškinau. Mano pinigai iš parduoto verslo, tu žinai.

– Neatsigręžk, jis dabar į tave žiūri. Tavim dėtas, Svendai, ramiai pakilčiau ir eičiau link durų. Abejoju, kad jie tave sulaikys.

Jis įkišo ranką į kišenę, atlenkė peilį ir atsargiai laikė rankoje.

– Kai pareisi namo, viską sunaikink. Viską, kas gali tave kompromituoti, gerai? Draugo patarimas, tik tiek. Vardus, telefonų numerius, senus lėktuvo bilietus – viską. Ar girdi? Eik namo ir tuoj pat susitvarkyk. Tiesiog pakilk ir eik. Skubėk, kitaip jie tave pasodins, Svendai. Juk žinai, ką kalėjime daro tokiems kaip tu?

Popiežius akimirką žiūrėjo į jį išsproginęs akis, paskui nusiramino. Tada atitraukė kėdę ir atsistojo. Jis suprato žinią.

Kitas vyras taip pat atsistojo tarsi atsisveikinimui ištiesęs ranką. Delną nukreipęs žemyn pirštais gniaužė peilio kriaunas, ašmenis atsukęs į save.

Svendas atsargiai pažvelgė į jį, paskui nusišypsojo. Visos jo abejonės, rodos, išsisklaidė. Tas individas buvo apgailėtinas, nesugebantis valdyti savo geismų. Religingas žmogelis, kankinamas gėdos ir nešantis ant pečių Katalikų bažnyčios pasmerkimo naštą. O štai jo draugas stovi priešais jį ištiesęs ranką. Jis linki gero.

Kai Popiežius ištiesė ranką atsisveikinimui, žudikas įspraudė jam į delną peilio kotą, taip paskatindamas jį nevalingai paimti ginklą. Paskui staiga truktelėjo suglumusio vyro ranką į save ir smeigė sau į klubą, tiksliai pataikė į raumenis. Nelabai skauda, bet kraujuos, žaizda atrodys gana rimta.

– Ei, ką darai? Saugokitės, jis turi peilį! – sušuko jis ir vėl truktelėjo Popiežiaus ranką į save. Dvi tobulos žaizdos. Jis jau kraujavo per polo marškinėlius.

Jis išvydo, kaip policininkas pašoko, apversdamas kėdę. Visi stovėjusieji toje pusėje atsigręžė į juos.

Jis stumtelėjo Popiežių nuo savęs. Tas pasverdėjo į šalį žiūrėdamas į savo kruvinas rankas. Buvo priblokštas. Viskas įvyko taip greitai. Popiežius nieko nesuprato.

– Bėk, sumautas žudike, – sušnypštė jis susigriebęs už šono.

Tada baimės apimtas Popiežius apsisuko ant kulnų ir apvertęs porą staliukų nubėgo prie medtakių.

Svendas žinojo šią vietą kaip savo penkis pirštus. Jis pasuko link remonto patalpos bei atsarginio išėjimo.

– Saugokitės, jis turi peilį! – vėl suriko sužeistasis ir pamatė, kaip visi traukiasi bėgančiam vyrui iš kelio.

Jis stebėjo, kaip Popiežius peršoko per devynioliktą medtakį, o žemaūgis tamsiaodis policininkas puolė jį vytis tarsi plėšrūnas grobį. Kova buvo nelygi.

Tada pats išėjo į priekį ir nuo stelažo paėmė rutulį.

Kai detektyvo padėjėjas pasivijo Popiežių takelio gale, tas kaip pašėlęs ėmė švaistytis peiliu priešais save. Kažkas jo viduje lūžo. Policininkas puolė jam po kojomis, ir jie abu išsitiesė tarp dviejų paskutinių takelių.

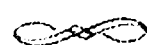
Detektyvas jau buvo pusiaukelėje link jų, bet rutulys, kurį į tolimiausią takelį metė geriausias komandos žaidėjas, jį aplenkė.

Rutulys pataikė Popiežiui į smilkinį ir garsiai pokštelėjo. Tarsi neatidarytas bulvių traškučių maišelis po kojomis.

Peilis išslydo jam iš rankos, nukrito ant grindų.

Visų akys nukrypo nuo nejudančios figūros į žmogų, kuris, kaip visiems atrodė, smogė nesąmoningai. Bent jau pora jų taip pat suprato, kodėl jis dabar suklupo ant kelių, rankomis spausdamas šoną.

Viskas atlikta taip tobulai.

Detektyvas atrodė iš tiesų sukrėstas, kai galiausiai priėjo prie jo, susmukusio ant kėdės.

– Tai rimta. Svendas, kiek suprantu, neišgyvens. Jo kaukolė suskaldyta. Jumis dėtas melsčiausi ir tikėčiausi, kad paramedikai gerai pasidarbuos.

Vyras pažvelgė į paskutinįjį takelį, kur aplink sužeistą Popiežių susispietė greitosios pagalbos medikų brigada. Melskis, sakė policininkas. Bet jis nė neketino to daryti.

Paramedikas ištuštino Svendo kišenes, o jų turinį atidavė arabui detektyvo padėjėjui. Šitie du buvo kruopštūs. Dabar jie paprašys pagalbos ir pradės tikrinti informaciją. Tikrins ir jo, ir Popiežiaus civilinės registracijos numerius. Atidžiai tyrinės alibi. Paskambins į kirpyklą, kurioje jis niekada nesilankė. Netrukus jis vėl taps įtariamuoju. Liko mažai laiko.

Detektyvas suraukęs antakius stovėjo šalia, jo galvoje jau sukosi mintys. Tada pareigūnas pažvelgė tiesiai jam į akis.

– Žmogus, kurį jūs galbūt ką tik užmušėte, pagrobė du vaikus. Galimas daiktas, juos jau nužudė. Jeigu vaikai vis dar gyvi, mirs iš troškulio ir alkio, jei mes anksčiau jų nesurasim. Tuoj apieškosim jo namus. Galbūt galėtumėt mums padėti? Gal žinot, ar jis turi kokią trobelę, savaitgalių slaptavietę arba ką nors panašaus kokioje nuošalioje vietovėje? Namelį su valčių pašiūre?

Jis įstengė nuslėpti savo nustebimą. Iš kur jie sužinojo, kad ten yra valčių pašiūrė? Kaip, po velnių, galėjo sužinoti?

– Atleiskit, – atsakė jis valdydamasis ir nužvelgė ant grindų gulintį žmogų. – Norėčiau padėti, bet neturiu nė menkiausio supratimo.

Detektyvas papurtė galvą.

– Nepaisant aplinkybių jums bus pateikti kaltinimai. Tiesiog noriu, kad tai žinotumėte.

Jis apdairiai linktelėjo. Kam protestuoti prieš tai, kas taip akivaizdu? Jis norėjo atrodyti paslaugus. Gal jie bent kiek atsipalaiduos?

Purtydamas galvą priėjo padėjėjas.

– Galbūt jūs kvailas? – tarė arabas nepatikliai žiūrėdamas jam tiesiai į akis. – Padėtis buvo valdoma. Kodėl metėt tą rutulį? Ar suvokiat, ką padarėt?

Bandydamas pasiaiškinti vyras iškėlė kruvinas rankas.

– Tas žmogus neteko proto. Maniau, ketina jus nudurti.

Jis vėl griebėsi už šono ir susiraukė, kad policininkai pamatytų, kaip jam skauda.

Paskui nužvelgė padėjėją piktu įsižeidusiojo žvilgsniu.

– Turėtumėt būti dėkingas, kad buvau toks taiklus.

Abu pareigūnai akimirką tarėsi.

– Tuoj atvyks vietinė policija. Jie užrašys jūsų parodymus, – tarė detektyvas. – Pasirūpinsim, kad kas nors apžiūrėtų žaizdas. Kita greitoji jau pakeliui. Tiesiog likite ramus, taip mažiau kraujuosit. Mano nuomone, atrodo ne taip jau blogai.

Jis linktelėjo ir pasitraukė porą žingsnių atgal.

Laikas kitam ėjimui.

Per garsiakalbius nuaidėjo pranešimas. Dėl nenumatytų aplinkybių turnyras atidedamas.

Jis nužvelgė komandos draugus, šie tuščiais žvilgsniais spoksojo į erdvę ir beveik nekreipė dėmesio į policijos nurodymą likti savo vietose.

Policininkams teko sunki užduotis. Padėtis tapo nevaldoma. Tikriausiai jie visą naktį sugaiš rašydami protokolus.

Jis atsistojo ir palei galinę sieną ramiai nužingsniavo link paramedikų, susibūrusių prie dvidešimtojo takelio galo.

Linktelėjęs tarsi įvertindamas jų pastangas jis staiga pasilenkė, pakėlė peilį, dirstelėjo atgal ir vienu judesiu nepastebimai prasprūdo į koridorių, vedantį link remonto patalpos.

Mažiau nei po dvidešimties sekundžių jis nulipo gaisrininkų kopėčiomis, išėjo į lauką ir nuskubėjo į daugiaaukštę automobilių stovėjimo aikštelę prie *RO Torvo* prekybos centro.

Vyras išsuko mersedesą iš Kopenhagos kelio kaip tik tuomet, kai tolumoje pasirodė mėlynos greitosios pagalbos šviesos.

Jis tris kartus sumirksėjo žibintais ir dingo.

47

Tai, kas atsitiko, buvo pragaištinga. Tikra katastrofa.

Detektyvas suvedė du žmones, o viskas pasisuko tokia bloga linkme.

Karlas nusivylęs papurtė galvą. Po perkūnais. Jis buvo per daug nekantrus, per daug ryžtingas. Bet iš kur galėjo žinoti, kad viskas taip bjauriai baigsis? Tik norėjo juos išgąsdinti ir pažiūrėti, kas bus.

Jiedu atitiko įtariamojo aprašymą, bet kuris buvo tas, kurio ieškojo? Štai kur klausimas. Abu turėjo panašumo į policijos dailininko pieštą atvaizdą, ir detektyvas norėjo pamatyti, kaip jie elgsis išprovokuoti ko nors griebtis. Jis buvo tokių, kuriuos slegia kaltė, ekspertas. Bent jau pats taip manė.

O dabar viskas žlugo. Vienintelis žmogus, kuris galėjo pasakyti, kur yra vaikai, ant neštuvų išnešamas į laukiantį greitosios pagalbos automobilį, o jo gyvybė kabo ant plauko, ir dėl to kaltas tik Mjorkas. Padėtis dar grėsmingesnė nei anksčiau.

– Žiūrėk, Karlai.

Jis atsisuko į Asadą, rankoje laikantį Popiežiaus piniginę. Padėjėjas neatrodė patenkintas.

– Taip, kas ten? Nėra adreso?

– Iš tiesų tai yra. Bet aš ne apie tai. Yra dar kai kas ir tai negerai. Žiūrėk!

Padėjėjas padavė jam kvitą iš *Kviklio* prekybos centro.

– Pažiūrėk į laiką, Karlai.

Detektyvas akimirką žiūrėjo į kvitą ir pajuto, kaip kaklu pradeda varvėti prakaitas.

Asadas teisus. Kažkas kita yra negerai.

Kvitas iš *Kviklio* prekybos centro Roskildėje. Išleista kukli pinigų suma loterijos bilietui, laikraščiui ir *Stimorol* pakeliui. Viskas pirkta tą pačią dieną, penkiolika dvidešimt penkios. Vos kelios minutės po to, kai Kopenhagoje karališkojoje ligoninėje buvo užpulta Izabelė Jonson. Daugiau nei už trisdešimties kilometrų.

Jeigu šis kvitas priklauso Popiežiui, tada jis ne jų ieškomas nusikaltėlis. Ir kaip nepriklausys, jei yra jo piniginėje?

– Mėšlas, – sudejavo Mjorkas.

– Paramedikai jo kišenėje rado pusę pakelio *Stimorol* kramtomosios gumos pakelio, – tarė Asadas ir paniuręs apžvelgė patalpą.

Paskui jo veido išraiška pasikeitė. Tarsi nušvito.

– Kur yra Renė Henriksenas? – sušuko arabas.

Karlas ėmė žvalgytis. Kur, po velnių, jis yra?

– Ten! – suriko padėjėjas, rodydamas siaurą koridorių, vedantį į patalpą, kur laikomi ir remontuojami kėglių automatai.

Detektyvas iš karto pastebėjo žymę. Vos kelių centimetrų ilgio ruoželį. Ten buvo kraujas.

– Išpera, – burbtelėjo jis ir pasileido per kėglių takelius.

– Atsargiai, Karlai, – šaukė Asadas jam pavymui. – Peilis taip pat dingo. Matyt, jis pasiėmė.

Tegu jis būna čia, – galvojo Mjorkas, eidamas į poros metrų pločio patalpą, prigrūstą mašinų dalių, įrankių ir šlamšto. Bet ten buvo tylu. Pernelyg tylu.

Jis prabėgo pro ventiliacijos vamzdžius, laiptelius, darbo stalą, užverstą purškalų flakonais ir segtuvais. Tada atsidūrė prie užpakalinių durų.

Detektyvas truktelėjo jas, nerimaudamas atidarė ir įsižiūrėjo į tamsią tuštumą su žemyn vedančiomis gaisrininkų kopėčiomis.

Jų įtariamasis pabėgo.

Po dešimties minučių grįžo Asadas. Suplukęs ir tuščiomis rankomis.

– Radau kraujo prie daugiaaukštės automobilių stovėjimo aikštelės.

Karlas lėtai iškvėpė. Jis sėdėjo kaip ant adatų ir ką tik sulaukė atsakymo iš policijos nuovadoje budinčio pareigūno.

– Ne, apgailestauju. Vardas ir civilinės registracijos numeris nesutampa.

Nesutampa! Tai reiškia, kad Renė Henriksenas neegzistuoja. Kaip tik jis buvo tas, kurio jie ieško.

– Gerai, ačiū, Asadai, – pavargęs ištarė detektyvas. – Iškviečiau kinologus. Tuoj turėtų atvykti. Bent jau jie turės, už ko užsikabinti, net jei tai mūsų vienintelė viltis.

Jis supažindino Asadą su padėtimi. Policija neturi duomenų apie žmogų, pasivadinusį Renė Henriksenu. Laisvėje vaikšto serijinis žudikas.

– Surask Roskildės vyresnįjį policijos inspektorių. Jo vardas Damgardas. Paskambinsiu Markusui Jakobsenui.

Jis dažnai trukdydavo savo viršininką namuose. Jakobseną šiuo numeriu galėjai pasiekti visą parą. Toks buvo galiojantis susitarimas.

– Smurtas mieste niekada nesiliauja, tai kodėl aš turėčiau? – visada sakydavo jis.

Vis dėlto Markusas neatrodė labai patenkintas, kai buvo atitrauktas nuo namų palaimos ir išgirdo, dėl ko Karlas skambina.

– Dėl Dievo meilės, Karlai. Juk žinai, kad Roskildė ne mano jurisdikcijoje. Verčiau kviesk Damgardą.

– Žinau, Markusai, mums kalbant Asadas bando surasti jo numerį, bet susimovęs idiotas yra taviškis.

– Na, turiu pasakyti, kad niekada nesitikėjau išgirsti tokį prisipažinimą iš Karlo Mjorko, – atrodė, kad Jakobsenas kalba beveik patenkintas.

Karlas išmetė šią mintį iš galvos.

– Bet kurią minutę čia prigužės žurnalistų. Ką turėčiau daryti?

– Supažindink su padėtimi Damgardą, tada susiimk. Tu leidai nusikaltėliui pabėgti, dabar tavo reikalas tą kalės vaiką sugauti. Pasikviesk vietinę policiją. Labos nakties, Karlai, ir geros medžioklės. Ryte pasikalbėsim.

Mjorkas pajuto skausmą krūtinėje. Jiedu su Asadu palikti vieni toliau turės kapstytis po tą mėšlą.

– Čia vyresniojo inspektoriaus Damgardo privatus numeris, – tarė Asadas.

Dabar Karlui beliko tik paspausti reikiamus savo mobiliojo telefono mygtukus.

Jis klausėsi telefono signalo ir vėl pajuto skausmą krūtinėje. Ne, dėl Dievo meilės. Ne dabar!

– Čia Damgardas. Šiuo metu negaliu atsiliepti. Prašau palikti žinutę, – pranešė balso paštas.

Karlas piktai uždarė telefoną. Argi vyresnysis inspektorius neturėtų būti pasiekiamas visą parą septynias dienas per savaitę?

Jis atsiduso. Teks išsiversti su vietinių policininkų pagalba, kai tik jie pasirodys. Gal vienas iš jų net žinos, kaip sulaikyti bulvarinę spaudą, kad ji nesukeltų triukšmo. Reikės tai padaryti, kol visi Zelandijos žurnalistai čia nesugužėjo. Du vietiniai maitvanagiai jau fotografuoja prie užpakalinių durų. Jėzau Kristau! Šiame informacijos amžiuje gandai sklinda greičiau nei patys įvykiai. Viską matė šimtas porų akių ir šimtas

mobiliųjų telefonų išsaugojo vaizdą. Nėra ko stebėtis, kad jau pasirodė sensacijų medžiotojai.

Jis galvos linktelėjimu pasisveikino su dviem vietiniais detektyvais, kuriuos įleido uniformuoti policininkai, budintys prie priimamojo.

– Karlas Mjorkas, – jis parodė jiems savo pažymėjimą. Abu atvykėliai, rodos, atpažino pavardę, bet nieko nepasakė. Jis detektyvus informavo apie padėtį. Tai buvo nelengva.

– Taigi mes ieškom žmogaus, kuris gali neatpažįstamai užsimaskuoti. Jo pavardės nežinom. Iš esmės vienintelis aiškus dalykas tas, kad jis važinėja mersedesu. Nedaug, tiesa?

Vienas detektyvas trumpai reziumavo:

– Paimkim atspaudus nuo mineralinio vandens butelio, iš kurio jis gėrė. Gal iš jų ką nors sužinosim. Kaip dėl jūsų parodymų? Ar norėtumėt, kad užrašytume juos dabar?

Karlas patapšnojo kolegai per petį.

– Mano parodymai gali palaukti. Žinot, kaip mane rasti, tad pradėkit nuo darbuotojų. Aš pasikalbėsiu su jo komandos draugais.

Detektyvai, nors ir nenoromis, sutiko. Jis buvo teisus.

Mjorkas linktelėjo Larsui Brandei, kuris atrodė gerokai sukrėstas. Iš karto prarasti du žaidėjai. Sužeistasis ir kitas, tikriausiai besivaduojantis mirtimi. Jo komanda žlugo. Žmonės, kuriuos jis manė pažįstąs, taip nedovanotinai jį nuvylė.

Jis buvo neabejotinai susikrimtęs. Tiesą sakant, jo brolis ir pianistas taip pat. Visi trys sėdėjo tylūs, paniurusiais veidais.

– Turime nustatyti tikrąją Renė Henrikseno tapatybę, todėl gerai pagalvokit. Gal ką nors žinot, kas mums būtų naudinga? Bet ką. Jis turi vaikų? Jei taip, kokie jų vardai? Ar jis vedęs? Kur dirba? Kur apsipirkinėja? Į kurią kepyklą eina, kai būna jo eilė atnešti pyragaičių? Pagalvokit!

Trys komandos žaidėjai apskritai nereagavo. Ketvirtasis, mechanikas, pravardžiuojamas Droseliu, nejaukiai pasimuistė ant baro kėdės. Jis neatrodė toks nusiminęs kaip kiti.

– Tiesą sakant, bent porą kartų svarsčiau, kodėl jis niekada nekalba apie darbą, – prabilo jis po akimirkos. – Juk mes visą laiką apie tai kalbam.

– Ir?

– Na, jis visada atrodė finansiškai daug pajėgesnis nei mes, tai tikriausiai turi visai padorų darbą. Po varžybų visada žaisdavo daugiau papildomų turų nei mes. Taigi manau, kad jis gana pinigingas. Pavyzdžiui, kad ir tas krepšys štai ten.

Jis nykščiu parodė į grindis už gretimos baro kėdės.

Karlas žengė žingsnį atgal ir išvydo keistą sportinį krepšį, susidedantį iš atskirų skyrių, sujungtų užtrauktukais.

– Čia *Ebonito* sportinis krepšys, – tarė mechanikas. – Gal norėtumėt sužinoti, kiek toks kainuoja? Mažiausiai tūkstantį tris šimtus. Turėtumėt pamatyti manišką. Ką jau kalbėti apie jo naudojamus kamuolius...

Detektyvas nebesiklausė. Tiesiog tai buvo per daug neįtikėtina. Kaip jie anksčiau nepagalvojo? Čia liko to tipo krepšys, Jėzau Kristau.

Jis pastūmė į šalį baro kėdę ir prisitraukė krepšį, kuris priminė lagaminą ant ratukų. Atskirus skyrius, matyt, galima įvairiai sujungti.

– Jūs įsitikinęs, kad krepšys jo?

Mechanikas linktelėjo nustebęs, jog ši informacija sukėlė tokį susidomėjimą.

Karlas mostu pakvietė kolegas iš Roskildės.

– Greitai pirštines! – sušuko jis.

Vienas pasirausė kišenėse ir ištraukė lateksines pirštines.

Atidaręs mėlyną sportinį krepšį detektyvas pajuto, kad nuo kaktos ant jo pradeda lašėti prakaitas. Tarsi eitum į seniai pamirštą laidojimo rūsį.

Pirmiausia jis išvydo didelį spalvotą medtakio kamuolį. Lygų ir spindintį, visiškai naują. Dar ten buvo batų pora, talko dėžutė ir mažas japoniško pipirmėčių aliejaus buteliukas.

Detektyvas parodė buteliuką žaidėjams.

– Kam jis naudodavo šitą?

Mechanikas įdėmiai žiūrėjo.

– Jis ką tik tai naudojo. Po lašą į šnerves prieš pat varžybas. Gal manė, kad pipirmėtės palengvina kvėpavimą. Gal padeda susikaupti. Galit pats pabandyti. Nors nerekomenduočiau. Bjaurus dalykas.

Mjorkas atsegė kitus skyrius. Viename rado antrą kamuolį, kitas buvo tuščias. Štai ir viskas.

– Ar galiu ir aš pažiūrėti? – paklausė Asadas, kai detektyvas atsitiesė ir pasitraukė atgal. – Kas tuose priekiniuose skyriuose? Ar juos patikrinai?

– Kaip tik ruošiuosi tai padaryti, – atsakė tas, mintimis jau nuklydęs kažkur kitur.

– Jūs tikriausiai nežinosit, kur jis pirko šitą krepšį? – paklausė Karlas į nieką konkrečiai nesikreipdamas.

– Internetu, – iš karto atsiliepė trys balsai.

Prakeiktas internetas.

– O batus ir kitus daiktus? – paklausė jis. Tuo tarpu Asadas iš kišenės išsitraukė tušinuką ir ėmė kaišioti į skyles pirštams viename kamuolyje.

– Mes visus savo reikmenis perkam internetu. Taip pigiau, – atsakė mechanikas.

– Negi niekada nesikalbėjote apie asmeniškus dalykus? Apie vaikystę ir paauglystę? Kaip tapote medtakio žaidėjais? Kaip pirmą kartą surinkot daugiau nei du šimtus taškų?

Nagi, storžieviai. Jūs mane gaišinat, turit žinoti.

– Tiesą sakant, ne. Vienintelis dalykas, apie kurį kalbėjom, išskyrus darbą, buvo varžybos, – tęsė mechanikas. – O kai jos baigdavosi, kalbėdavom apie tai, kaip mums sekėsi.

– Štai, Karlai, – staiga įsiterpė padėjėjas.

Detektyvas pažvelgė į popieriaus gabalėlį Asado rankoje. Jis buvo tvirtai susuktas į kamuoliuką.

– Radau jį nykščio duobutėje, – paaiškino Asadas.

Detektyvas sutrikęs žiūrėjo į jį. Nykščio duobutėje, jis taip sakė?

– Taip, teisingai, – prabilo Larsas Brandė. – Renė visada prikimšdavo nykščių duobutes. Jo nykščiai gana trumpi. Jis įsikalė į galvą, kad turi jausti duobutės dugną. Sakė, geriau jaučia kamuolį, kai jį pasuka.

Brandės brolis Jonas įsiterpė:

– Visada viskas turėjo būti tiksliai pagal jo taisykles. Daugybė ritualų. Pipirmėčių aliejus, nykščių duobutės, kamuolio spalva. Pavyzdžiui, Renė net negalėdavo žaisti raudonu kamuoliu. Sakė, kad blaško dėmesį.

– Taip, – pridūrė pianistas. Jis prakalbo pirmą kartą. – Ir paprastai prieš įsibėgėdamas Henriksenas tris keturias sekundes stovėdavo ant vienos kojos. Nenorėjo, kad vadintume jį Trečiuoju. Verčiau Gandru. Dažnai dėl to juokaudavom.

Jie visi pratrūko juoktis, paskui taip pat staiga liovėsi.

– Šitas iš kito kamuolio, – tarė Asadas ir padavė dar vieną popieriaus gumulėlį, lygiai tokį pat kaip pirmasis. – Išėmiau jį labai atsargiai.

Karlas ant baro išlygino abu gumulėlius.

Ir tada netikėdamas pažvelgė į Asadą. Ką, po galais, be jo darytų?

– Čia kvitai, Karlai. Bankomato kvitai.

Detektyvas linktelėjo. Dabar kai kurie banko darbuotojai padirbės viršvalandžius.

Padėjėjas surado *Kviklio* savitarnos kvitą ir du pinigų atsiėmimo kvitus iš *Danske* banko. Trys mažytės, visiškai niekuo neišsiskiriančios popieriaus skiautelės.

Jie vėl turėjo tai, ko reikia.

48

Jis alsavo ramiai. Taip valdė kūno apsauginį mechanizmą. Jei leistų į venas plūsti adrenalinui, širdis imtų tankiai plakti, o šito norėjo mažiausiai, nes žaizda klube jau smarkiai kraujavo.

Vyras kritiškai įvertino padėtį.

Svarbu, kad pabėgo. Neturėjo supratimo, kaip galėjo policininkai prieiti taip arti, bet tai apsvarstys vėliau. Gerai, kad dabar galinio vaizdo veidrodėlyje nematyti nieko, liudijančio, jog yra sekamas.

Klausimas, koks bus kitas policininkų ėjimas.

Yra tūkstančiai tokių mersedesų kaip tas, kurį jis vairuoja. Daug yra taksi; jų visur pilna. Jei policija užtvėrė kelius, vedančius iš Roskildės ir į ją, sustabdyti bet kurį automobilį tikrai bus paprasta.

Reikėjo važiuoti kiek įmanoma greičiau. Užsukti namo ir įgrūsti žmonos kūną į bagažinę kartu su labiausiai jo gyvenimą atkleidžiančiomis dėžėmis. Užrakinti namą, tada grįžti į kotedžą prie fjordo.

Kelias ateinančias savaites ten bus jo bazė.

O jei būtinai reikės išvykti, užteks tik pakeisti išvaizdą. Jis visada protestuodavo, kai komanda fotografuodavosi su laimėtais prizais, ir dažniausiai sėkmingai išsisukdavo. Bet policininkai ras jo nuotraukų, jei bus pakankamai atkaklūs. Nėra abejonės.

Pora savaičių vienumoje Vibegordene – visais atžvilgiais puiki mintis. Ištirpdys kūnus cisternoje. Tada išvažiuos.

Turės apleisti namą Roskildėje, o Bendžaminui teks likti pas jo seserį. Kai ateis laikas, vėl jį pasiims. Dveji treji metai policijos archyvuose, ir bylą padengs dulkės.

Jis mąstė į priekį, todėl jau kelis būtinus dalykus buvo paslėpęs Vibegordene, kaip tik tokiam atvejui kaip šis. Nauji asmens dokumentai bei tinkama pinigų suma. Nepakankama prabangiam gyvenimui, bet užteks kukliai pragyventi kokioje nors atkampioje vietoje, o tada pamažu pradėti viską iš naujo. Mintis apie porą metų ramybės, tiesą sakant, jam patiko.

Vyras pažvelgė į galinio vaizdo veidrodėlį ir ėmė juoktis.

Jie klausė, ar jis moka giedoti.

– Žinoma moku, žinoma mo-o-o-ku! – nutęsė ir sukikeno prisiminęs pamaldas Motinos bažnyčioje Frederikse. Tikrai visi atmins, kaip jis giedojo nepataikydamas į toną. Toks ir buvo jo tikslas. Tie žmonės manė, kad jį pažįsta, bet nepažinojo.

Iš tikrųjų jis turėjo gražų balsą.

Jam dar teks susirasti plastikos chirurgą, kuris galėtų pašalinti randą nuo dešinio paausio, likusį susižeidus į vinį, kai sektantai jį sučiupo stebintį įseserę. Kaip, po velnių, policininkai sužinojo apie tą žymę? Nejaugi bent kartą buvo prastai užsimaskavęs? Visada kruopščiai slėpė sužeidimo pėdsaką po to, kai tas keistas berniukas, kurį jis nužudė, paklausė, kaip tas randas ten atsirado. Koks buvo jo vardas? Jis vos begalėjo prisiminti aukų vardus.

Jis nuvijo tas mintis į šalį ir ėmė svarstyti tai, kas įvyko kėglinėje.

Policininkai klysta, jeigu mano rasią jo pirštų atspaudus ant to mineralinio vandens butelio. Švariai jį nuvalė servetėle, kol pareigūnai apklausinėjo Larsą Brandę. Ant stalų ir ant kėdžių irgi nieko neras. Jis buvo labai atsargus.

Nusikaltėlis nusišypsojo. Taip, jis buvo labai kruopštus.

Tada prisiminė kamuoliams skirtą krepšį. Du kamuoliai su jo pirštų atspaudais, o duobutėse nykščiams kvitai, pagal kuriuos tyrėjai gali išsiaiškinti ir gyvenamąją vietą Roskildėje.

Vyras giliai įkvėpė ir pabandė išlikti ramus, kad neimtų smarkiau kraujuoti.

Nesąmonė, pamanė. Jie neras tų kvitų. Bent jau ne iš karto.

Ne, jis turi daugybę laiko. Galbūt po poros dienų policija jį atseks iki namų Roskildėje. O jam reikia tik pusvalandžio.

Nusikaltėlis pasuko į kelią, vedantį link jo kiemo, ir tuoj pat išvydo ant pievelės priešais namą stovintį jauną vyrą. Tas šaukė Miją.

Dar viena kliūtis.

Pašalink jį iš kelio. Tuoj pat.

Jis sustos šiek tiek toliau.

Išsitraukęs iš daiktadėžės kruviną peilį, vyras lėtai pravažiavo pro namą, galvą pasukęs į šalį. Žmonos gerbėjas klykavo lyg katinas per morčių. Nejaugi iš tiesų Mijai šitas vaikėzas patinka labiau nei jis?

Tada kitoje gatvės pusėje jis pastebėjo pagyvenusią porą, žvilgčiojančią pro užuolaidas. Kodėl seniai visada tokie smalsūs?

Jis padidino greitį.

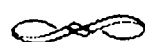
Nieko negalėjo padaryti. Mato liudininkai.

Policininkai tiesiog suras name kūną. Koks skirtumas? Jie jau įtaria jį nusikaltimais. Jis gerai nežinojo kokiais, bet pakankamai rimtais.

Gal po kurio laiko pareigūnai ras dėžę, pilną nekilnojamojo turto agentūrų lankstinukų su parduodamų nuošalių namų savaitgaliui reklama, bet kokia jiems iš to nauda? Nieko nesužinos. Nėra jokių dokumentų, liudijančių, kad jis kažkurį nusipirko.

Kol kas jis galėjo būti ramus. Namo Vibegordene nuosavybės dokumentus jis paliko ten, dėžutėje su pinigais ir pasais. Nėra ko jaudintis.

Jei tik sugebės greitai sustabdyti kraujavimą ir niekur pakeliui nesustos, viskas bus gerai.

Jis susirado pirmosios pagalbos vaistinėlę ir nusirengė iki juosmens.

Durtinės žaizdos buvo gana gilios. Ypač antroji. Jis buvo įsitikinęs, kad Popiežiaus ranką į save truktelėjo su reikiama jėga, bet tikėjosi, jog tas labiau priešinsis.

Štai kodėl jis taip smarkiai kraujavo. Reikės šiek tiek laiko, kol pašalins kraujo pėdsakus nuo priekinės mersedeso sėdynės prieš juo atsikratydamas.

Vyras rado švirkštą ir anestetikų. Išplovė žaizdas. Paskui susileido vaistų.

Akimirkai prisėdo ir apžvelgė svetainę. Vylėsi, kad policija nesuras Vibegordeno. Ši vieta labiausiai priminė namus. Toli nuo pasaulio, nuo jo apgaulės ir netikrumo.

Paskui jis paruošė adatą ir siūlą žaizdai susiūti. Po minutės jau galėjo įdurti adatą į odą, raumenis aplik žaizdą ir nieko nejausti.

Dar pora randų plastikos chirurgui pasidarbuoti, pamanė jis ir nusijuokė.

Baigęs patikrino savo darbą ir vėl šyptelėjo. Vargu ar tai įgudusio specialisto darbas, bet kraujavimas liovėsi.

Jis pleistru prisiklijavo kompresą, tada atsigulė ant sofos. Kai bus pasiruošęs, nueis į valčių pašiūrę ir nužudys vaikus. Kuo greičiau tai padarys, tuo greičiau galės atsikratyti kūnais. Netrukus vėl išvyks.

Dešimt minučių. Tada nueis į ūkinį pastatą ir paims plaktuką.

49

Praėjo dvidešimt minučių, kol policininkai sužinojo, kas pasiėmė grynuosius ir kur gyvena vyras, vardu Klausas Larsenas. Mažiau nei po penkių minučių jie atvyks į jo namus.

– Apie ką galvoji, Karlai? – paklausė Asadas detektyvui sukant žiedine sankryža Karaliaus Valdemaro gatvėje.

– Galvoju, gerai, kad turėsim pastiprinimą ir kad jie prisiminė pasiimti tarnybinius pistoletus.

– Tai manai, kad ginklų reikės?

Mjorkas linktelėjo.

Pareigūnai įsuko į plentą. Iš tolo pastebėjo vyrą, blausiai apšviestą gatvės žibintų, šaukiantį po langu. Čia ne tas, kurio jie ieško. Šis žmogus jaunesnis, lieknesnis ir akivaizdžiai apimtas nevilties.

– Greičiau! Gelbėkit! Namas dega! – šaukė nelaimėlis policininkams bėgant link jo.

Detektyvas atsigręžė sužviegus paskui jį važiavusio policijos automobilio stabdžiams. Kolegos jau kvietė pagalbą.

Kitapus gatvės pagyvenusi pora, vilkinti chalatais, padarė beveik tą patį.

– Ar name kas nors yra? – suriko Karlas.

– Manau, kad taip. Ten tikrai kažkas negerai, – žmogus vos gaudė kvapą. – Aš čia vis ateinu kelias pastarąsias dienas, bet niekas neatidaro durų, o kai skambinu į draugės mobilųjį, viršuje girdžiu skambutį, bet ji neatsiliepia, – vyras parodė į stoglangį, paskui iš nevilties susiėmė rankomis už galvos.

– Ir kodėl jis dabar dega?

Mjorkas pažvelgė į liepsnas, dabar jau aiškiai matomas viršutiniame lange kaip tik virš priekinių durų.

– Gal per pastarąjį pusvalandį matėt žmogų, įeinantį į šį namą?

Vyras papurtė galvą. Jis negalėjo nustygti vietoje.

– Laušiu duris, – karštligiškai sušuko jis. – Gerai?

Detektyvas pažvelgė į kolegas. Šie pritariamai linktelėjo.

Sportiškas, tvirtas vyrukas neabejotinai žinojo, ką daro, kai trumpai įsibėgėjęs pašoko ir staigiai kulnu stipriai spyrė į užraktą. Paskui žnektelėjo ant žemės ir skausmingai sudejavęs paleido keiksmų seriją. Durys liko visiškai sveikos.

– Užraktas per tvirtas! – apimtas panikos jis atsigręžė į patrulių automobilį. – Dėl Dievo meilės, padėkit! – suriko jis. – Manau, ten yra Mija!

Paskui nuaidėjo kurtinantis trenksmas. Atsigręžęs Karlas spėjo pamatyti susikūprinusį Asadą, lipantį į vidų pro išdaužtą priekinį langą.

Detektyvas nusekė paskui jį, vyrukas neatsiliko. Padėjėjas puikiai pasidarbavo. Dvigubo stiklo šukės ir rėmas gulėjo ant grindų drauge su atsarginiu automobilio ratu, kurį Asadas sviedė į langą.

Jie sulipo į vidų.

– Čia! – sušuko vyras beveik tempdamas abu policininkus koridoriumi.

Laiptai nebuvo labai uždūmyti, bet jiems užlipus į antrą aukštą dūmai sutirštėjo. Jau nebebuvo įmanoma matyti ištiestos rankos atstumu.

Karlas patraukęs marškinius prisidengė burną ir kitiems nurodė padaryti tą patį. Tolėliau jau kosėjo padėjėjas.

– Asadai, grįžk! – suriko detektyvas, bet tas neklausė.

Lauke aidėjo atvažiuojančių gaisrinių sirenos, bet tai menkai teguodė jaunuolį, apgraibomis ieškantį kelio palei sieną.

– Manau, Mija čia. Savo mobilųjį visada laiko šalia savęs, – springdamas tirštuose dūmuose kalbėjo jis.

– Klausykit, pasakysit man, jei jį išgirsit, – jaunuolis tikriausiai paskambino Mijai savo telefonu, nes po poros sekundžių netoliese pasigirdo tylus skambesys.

Vyrukas nusvirduliavo į priekį, apgraibomis ieškodamas durų. Paskui anapus sienos visi trys išgirdo tarsi nuo ugnies dūžtantį lango stiklą.

Siaubingai springdamas pas juos prasibrovė vienas iš Roskildės policininkų.

– Turiu nedidelį gesintuvą, – šiaip taip ištarė jis. – Kur čia ugnis?

Atsakymas į šį klausimą iš karto tapo aiškus, kai jaunuolis atplėšė kambario duris ir link jų šoko liepsna. Ją pasitikdamas garsiai sušnypštė gesintuvas. Efektas buvo menkas, bet jiems pakako pamatyti kambario vidų.

Vaizdas neteikė vilčių. Jau liepsnojo lubos ir kambaryje sukrautų kartoninių dėžių kalnas.

– Mija! – apimtas sielvarto sušuko vaikinas. – Mija, ar tu čia?

Tą pačią akimirką iš lauko pro išdaužtą stoglangį plūstelėjo vandens čiurkšlė, oras virto garais.

Karlas krito ant grindų ir, instinktyviai slėpdamas veidą, petyje ir rankoje pajuto deginantį skausmą.

Jie išgirdo šūksnius apačioje, paskui pasipylė putos.

Po kelių sekundžių viskas buvo baigta.

– Atidarykit visus langus, – kosėdamas paragino pareigūnas iš Roskildės. Karlas pašoko ant kojų ir apgraibomis nuėjo prie durų. Kitas pareigūnas pasielgė taip pat.

Kai dūmai viršutiniame aukšte išsisklaidė, pasirodė gaisravietės vaizdas. Jaunuolis stovėjo tarpduryje ant šlapių grindų ir karštligiškai mėtė į laiptinę pakavimo dėžes. Kelios dar ruseno, bet niekas negalėjo jo sulaikyti.

Tada laiptinėje Karlas išvydo kūną be gyvybės žymių.

Ten buvo Asadas.

– Iš kelio! – suriko jis pastumdamas į šalį vieną pareigūną.

Detektyvas nušoko porą pakopų žemyn, sugriebė padėjėją už kojų, truktelėjo į save ir persimetė per petį.

– Padėkit jam, – burbtelėjo porai gelbėtojų išėjęs ant pievelės. Šie skubiai uždėjo Asadui deguonies kaukę.

Dėl Dievo meilės, padėkit jam, ta vienintelė mintis sukosi Karlo galvoje net tada, kai laiptų viršuje išgirdo riksmus.

Mjorkas nematė laiptais žemyn nešamos jaunos moters. Pastebėjo tik tada, kai gelbėtojai paguldė ją ant neštuvų šalia Asado. Moteris atrodė tarsi ištikta priepuolio, ir kūnas jau pradėjęs stingti.

Paskui jie išvedė vaikiną. Tas buvo visas suodinas, didesnė dalis plaukų nusvilusi, bet veidas, rodos, sveikas.

Jis verkė.

Karlas paliko Asadą ir nuėjo prie jo. Atrodė, kad vaikinas tuoj nualps.

– Padarėt viską, ką galėjot, – bandė jį paguosti detektyvas.

Tada jaunuolis ėmė kūkčioti ir juoktis tuo pat metu.

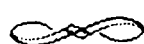
– Ji gyva, – mikčiojo jis suklupęs ant kelių. – Užčiuopiau pulsą. Širdis plaka.

Asadas jiems už nugarų ėmė kosėti.

– Kas čia dedasi? – sušuko jis ir staiga sumojavo rankomis.

– Gulėkit ramiai, – sukomandavo gelbėtojas. – Prisikvėpavot dūmų. Tai gali būti pavojinga.

– Čia ne apsinuodijimas dūmais. Parkritau ant laiptų ir susitrenkiau galvą. Nebūčiau ten įžiūrėjęs nė dramblio užpakalio.

Praėjo dešimt minučių, kol moteris atsimerkė. Deguonis ir paramediko skirta intraveninė injekcija darė stebuklus.

Gaisrininkai gesino paskutines liepsnas, o Asadas, Karlas ir policininkai iš Roskildės apieškojo namą, bet nerado jokių dokumentų, priklausančių Renė Henriksenui ar Klausui Larsenui. Ir nieko, susijusio su nuosavybe prie vandens.

Vienintelis rastas dalykas buvo namo, po kurį jie vaikščiojo, pirkimo aktas, bet taip pat kito asmens vardu.

Bendžamino Larseno.

Pareigūnai patikrino, ar šiuo adresu nėra įregistruotas koks nors mersedesas. Vėl nieko.

Tas žmogėnas taip gerai buvo viską apgalvojęs, kad sunku patikėti.

Priekiniame kambaryje kabojo pora įrėmintų vestuvinių nuotraukų: laiminga nuotaka su gėlių puokšte rankoje bei jaunikis, elegantiškas, bet be jokios išraiškos. Taigi moteris neštuvuose yra jo žmona. Jų vardai užrašyti ant durų: Mija ir Klausas Larsenai.

Vargšė Mija.

– Gerai, kad jūs čia atėjot, kitaip viskas galėjo būti daug blogiau, – pasakė Mjorkas jaunuoliui, kuris įlipo į greitosios pagalbos automobilį ir dabar laikė Miją už rankos. – Kas jus sieja su šia moterimi? Ir kas jūs esate?

Vaikinas atsakė, kad jo vardas Kenetas. Tai ir viskas. Visa kita vėliau.

– Jums teks truputį pasislinkti, Kenetai. Turiu užduoti poniai Larsen keletą neatidėliotinų klausimų, – Karlas klausiamai pažvelgė į paramediką, tas kilstelėjo du pirštus.

Dvi minutės. Jis turi tik tiek laiko.

Detektyvas giliai įkvėpė. Tai gali būti jų paskutinė galimybė.

– Mija, aš esu policininkas. Dabar jūs saugi, todėl nereikia bijoti. Mes ieškom jūsų vyro. Ar tai padarė jis?

Moteris tyliai linktelėjo.

– Mums reikia žinoti, ar jūsų vyras prie vandens turi nuosavybės arba leidimą ja naudotis. Galbūt turi poilsio namelį? Gal ką prisiminsite?

Ji suspaudė lūpas.

– Galbūt, – ištarė vos girdimai.

– Kur, Mija, – detektyvas kiek galėdamas stengėsi valdyti savo balsą.

– Nežinau. Dėžės, – moteris pasuko galvą į namo pusę.

Tai bus neįmanoma.

Karlas atsisuko į policininkus iš Roskildės ir pasakė, ko ieškoti. Nuosavybės su valčių pašiūre kažkur prie fjordo. Jeigu ras dokumentus ar kažką panašaus dėžėse, kurias Kenetas išmetė į laiptinę, nedelsiant sučiups nusikaltėlį. Tas dėžes, kurios liko kambaryje, galima pamiršti. Jos tikriausiai sunaikintos.

– Mija, ar žinot kokį kitą savo vyro vardą nei Klausas Larsenas?

Ji papurtė galvą.

Paskui moteris labai lėtai, virpėdama nuo įtampos, pakėlė ranką. Švelniai priglaudė delną Karlui prie skruosto.

– Prašau, suraskit Bendžaminą. Prašau, – su šiais žodžiais ranka krito atgal, o ji išsekusi užsimerkė.

Detektyvas klausiamai pažvelgė į Kenetą.

– Bendžaminas jų sūnus, – paaiškino tas. – Vienintelis Mijos vaikas. Jam tik aštuoniolika mėnesių.

Karlas atsiduso ir atsargiai spustelėjo moters ranką.

Kiek kančių pasaulyje sukėlė jos vyras. Ir kas dabar jį sustabdys?

Detektyvas atsitiesė ir greitai apsižiūrėjo apdegusią ranką bei petį. Paramedikas sakė, kad porą dienų velniškai skaudės.

Labai blogai.

– Kaip tu, Asadai? – paklausė jis. Gaisrininkai jau vyniojo žarnas, kai greitoji išvažiavo į kelią.

Padėjėjas pavartė akis. Jam truputį skaudėjo galvą, buvo visas suodinas, bet sveikas.

– Jis pabėgo, Asadai.

Arabas linktelėjo.

– Ką dabar darysim?

Mjorkas gūžtelėjo pečiais.

– Gal bus jau tamsu, bet manau, kad reikia nuvažiuoti iki fjordo ir patikrinti visas vietas, kurias Yrsa pažymėjo apskritimais.

– Ar turim nuotraukas?

Karlas linktelėjo ir nuo galinės sėdynės paėmė plastikinį aplanką. Penkiolika nuotraukų, darytų iš lėktuvo. Visose apskritimai.

– Kaip manai, kodėl Klesas Tomasenas mums nebepaskambino? – svarstė padėjėjas jiems susėdus į automobilį. – Jis žadėjo pakalbėti su miško žmogumi.

– Su miškų inspektoriumi. Taip, žadėjo. Matyt, neįstengė jo surasti.

– Karlai, gal nori, kad paskambinčiau Klesui ir paklausčiau?

Detektyvas linktelėjo ir padavė Asadui savo telefoną.

Praėjo šiek tiek laiko, kol Tomasenas atsiliepė. O kai atsiliepė, suraukti padėjėjo antakiai aiškiai parodė, kad kažkas negerai. Jis uždarė telefoną ir susirūpinęs atsigręžė į Karlą.

– Klesas Tomasenas nustebo. Sakė vakar pranešęs Yrsai, kad miškų inspektorius iš Nordskoveno patvirtino, jog kelio, vedančio į jėgerio namelį, gale yra valčių pašiūrė, – Asadas akimirkai nutilo, tarsi sutrikdytas to žodžio, paskui tęsė: – Jis liepė Yrsai perduoti žinią. Manau, Karlai, tai buvo tada, kai įteikei jai gėlių. Ji tikriausiai pamiršo.

Pamiršo? Ar jis taip pasakė? Kaip, po velnių, ji galėjo pamiršti? Čia buvo ypač svarbi informacija. Ta moteris visai besmegenė, ar ką?

Detektyvas nutraukė vidinį monologą. Jis nepadės.

– Kur ta valčių pašiūrė, Asadai?

Padėjėjas ant prietaisų skydelio išskleidė žemėlapį ir parodė. Namų valda buvo apibrėžta dvigubu apskritimu. Vibegordenas. Nordskovene, prie Dyrnesės kelio. Ta pati vieta, kurią jiems nurodė Yrsa. Šito jau per daug.

Bet iš kur jie galėjo žinoti, kad ji taip tiksliai pataikys? Ir kaip galėjo numatyti, kad padėtis taps tokia kritiška? Kad bus naujų pagrobimų?

Detektyvas papurtė galvą. Naujas pagrobimas buvo, ir apie jo baigtį baisu pagalvoti.

Viskas rodė, kad tie du vaikai dabar tokioje pačioje padėtyje kaip Poulas ir Trygvė Holtai prieš trylika metų. Du vaikai didžiausiame pavojuje. Šią akimirką.

50

Pasiekę Jegersprį, prie raudono paviljono, ant kurio puikavosi iškaba SKULPTŪROS IR PAVEIKSLAI, jiedu pasuko į dešinę ir netrukus atsidūrė miške.

Toliau važiavo nuo lietaus šlapiu asfaltu, kol išvydo ženklą su užrašu AUTOMOBILIAIS ĮVAŽIUOTI DRAUDŽIAMA. Čia puiki vieta kiekvienam, ieškančiam ramybės.

Detektyvas su savo padėjėju lėtai šliaužė pirmyn. Palydovinė navigacijos sistema rodė, kad neprastas kelias veda iki pat namo, bet automobilio priekiniai žibintai švietė toli. Jei privažiuos proskyną, turės juos išjungti ir toliau keliauti tamsoje. Po kelių savaičių išsprogs medžių lapai, bet šiuo metu gamta teikė menką priedangą.

– Dabar artėjam prie kelio, vadinamo Badės keliu, Karlai. Išjunk priekinius žibintus. Kai tik jį pravažiuosim, miškas baigsis.

Karlas mostelėjo į daiktadėžę, o Asadas iš jos išėmė žibintuvėlį.

Tada detektyvas užgesino automobilio šviesas.

Toliau važiavo pasišviesdami žibintuvėliu. Jo užteko keliui matyti.

Kelyje link fjordo jie pastebėjo pelkyną. Taip pat galvijus pievoje. O paskui kairėje – nedidelę elektros pastotę. Važiuodami pro šalį išgirdo tylų jos dūzgesį.

– Kaip manai, ar jie tai girdėjo? – paklausė Asadas.

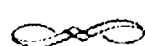
Mjorkas papurtė galvą. Ne, šitas garsas per tylus. Jau nebegirdėti.

– Štai ten, Karlai, – padėjėjas parodė tamsų šešėlį. Po akimirkos jie suprato, kad ten stūkso apsauginė miško juosta, nusidriekusi nuo kelio iki pakrantės. Tuoj už jos yra Vibegordenas.

Sustoję šalikelėje jie išlipo ir akimirką pastovėjo apžiūrinėdami vietovę.

– Ką galvoji, Karlai?

– Galvoju apie tai, ką mes ten rasim. Ir apie savo tarnybinį pistoletą, likusį nuovados seife.

Už apsauginės juostos jiedu išvydo pievelę, o už jos dar vieną medžių guotą, nusidriekusį link fjordo. Ne itin didelės valdos. Bet vieta vargu ar galėtų būti geresnė. Čia galima susikurti laimingą gyvenimą. Arba puikiai paslėpti nusikaltimą.

– Žiūrėk! – parodė Asadas. Karlas iš karto suprato, kas ten yra. Mažas pastatėlis pakrantėje. Kažkoks ūkinis statinys.

– O ten! – sušuko padėjėjas ir mostelėjo link medžių.

Blausi šviesa.

Jie prasibrovė pro šakas ir atsidūrė priešais raudonų plytų namą. Seną ir gerokai apleistą. Šviesa sklido pro du langus, išeinančius į kelio pusę.

– Jis name, kaip tau atrodo? – pašnibždomis paklausė Asadas.

Karlas neatsakė. Iš kur jam žinoti?

– Man rodos, takas kitoje pusėje veda link namo. Gal mums reikėtų pažiūrėti, ar ten yra mersedesas? – vėl sušnibždėjo Asadas.

Detektyvas papurtė galvą.

– Yra. Patikėk manim.

Tada abu išgirdo žemą gaudesį sode. Tarsi motorinė valtis per ramų ežerą plauktų į krantą. Tylus, švelnus garsas aidėjo visai netoli.

Mjorkas prisimerkęs klausėsi. Jie sakė tiesą. Ten buvo girdėti ūžesys.

– Jis sklinda iš ūkinio pastato štai ten. Ar matai, Asadai?

Padėjėjas burbtelėjo patvirtindamas, kad mato.

– Valčių pašiūrė tikriausiai yra toliau, tankmėje. Ar ne taip, Karlai? Ten fjordas, – spėjo jis.

– Tikriausiai. Aš tik nerimauju dėl to, kad jis galbūt yra ten. Ir dėl to, ką gali veikti.

Tylos gaubiamas namas ir trikdantis gaudesys ūkiniame pastate detektyvui kėlė šiurpą.

– Turėsim ten eiti, Asadai.

Padėjėjas linktelėjo ir padavė jam išjungtą žibintuvėlį.

– Paimk jį kaip ginklą, Karlai. Aš labiau pasikliauju savo kumščiais.

Jie brovėsi per krūmus, kurie braižė sužeistą Mjorko ranką. Jei marškiniai ir švarkas nebūtų buvę drėgni, o dulksna gaivinamai vėsi, skausmas tikriausiai būtų jį sustabdęs.

Jiems artėjant prie ūkinio pastato gaudesys garsėjo. Monotoniškas, žemas ir įkyrus. Tarsi būtų veikęs gerai suteptas variklis. Pro durų apačią skverbėsi šviesos pluoštas. Kažkas ten vyko.

Detektyvas parodė į įėjimą ir tvirčiau suspaudė sunkų žibintuvėlį. Jeigu Asadas staigiai atidarys duris, jis puls į vidų pasiruošęs smogti. Jie gali susilaukti smūgių ir iš vidaus.

Akimirką abu stovėjo žiūrėdami vienas į kitą, kol Karlas davė ženklą.

Padėjėjas čiupo durų rankeną. Durys žaibiškai atsivėrė, o detektyvas puolė į vidų.

Apžvelgęs patalpą jis nuleido žibintuvėlį. Tuščia, tik taburetė, keli keisti įrankiai, palikti ant darbastalio, didžiulė žibalo cisterna,

guminės žarnos ir generatorius, ūžiantis ant betoninių grindų, – vaizdas tarsi iš tų laikų, kai daiktai buvo gaminami šimtmečiams.

– Koks čia kvapas, Karlai? – pašnibždomis paklausė Asadas.

Detektyvas iš karto atpažino aitrią smarvę. Nemažai laiko praėjo, kai paskutinį kartą ją užuodė. Tais laikais buvo madingi senoviniai pušiniai baldai, kuriuos reikėdavo nušveisti. Aštrus, skvarbus, šnerves erzinantis tvaikas. Natrio hidroksido, šarmo kvapas.

Mjorkas pasuko prie žibalo cisternos. Vaizduotėje šmėžavo siaubingi vaizdiniai. Jis prisitraukė taburetę, jaudindamasis užlipo ant jos ir atidarė dangtį. Iškėlęs žibintuvėlį pamanė, kad atsidūrė tik per blyksnį nuo didžiausio savo gyvenime sukrėtimo. Paskui detektyvas įjungė šviesą ir nukreipė ją į cisternos vidų.

Nieko neišvydo. Tik vandenį bei ilgą kaitinimo elementą, laisvai pritvirtintą prie vidinės sienos.

Nebuvo sunku įsivaizduoti, kam gali būti skirtas šis įtaisas.

Jis išjungė žibintuvėlį, nulipo nuo taburetės ir pažvelgė į padėjėją.

– Dabar aš tik spėju, bet man atrodo, kad vaikai tebėra valčių pašiūrėje. Gal net dar gyvi.

Jiedu labai atsargiai išėjo iš pastato ir trumpai pastovėjo tylėdami, kol akys vėl apsiprato su tamsa. Vos po trijų mėnesių tokiu vakaro metu bus šviesu kaip dieną. Dabar jie įstengė įžiūrėti tik neaiškius kontūrus erdvėje tarp jų ir fjordo. Ar ten, tarp neaukštų augalų, iš tiesų galėtų būti valčių pašiūrė?

Mjorkas davė ženklą Asadui sekti paskui jį. Abudu sėlino į priekį kojomis traiškydami riebius šliužus. Padėjėjas akivaizdžiai tuo šlykštėjosi.

Paskui jie priėjo tankmę. Detektyvas palinko į priekį ir atitraukė šaką. Tiesiai priešais save išvydo duris, gal per pusmetrį nuo žemės. Ištiesęs ranką palietė storų lentų sieną. Ji buvo glotni ir drėgna.

Kvepėjo derva. Tikriausiai ja užtepti plyšiai. Ta pati derva, kuria Poulas Holtas užsandarino butelį su savo paskutine žinia.

Jiems priešais kojas tyliai teškeno vanduo. Taigi tai tiesa: namelis pastatytas fjorde, beveik neabejotinai ant polių. Čia ir yra ta valčių pašiūrė, kurios jie ieško.

Rado.

Karlas pasuko rankeną, bet durys neatsivėrė. Pagraibęs aplinkui tamsoje surado skląstį, įtvirtintą vielokaiščiu. Atsargiai ištraukė jį ir paliko kaboti ant grandinėlės. Jeigu durys užsklęstos iš lauko, vadinasi, to išperos viduje nėra.

Detektyvas atsargiai pravėrė duris ir išgirdo tylutėlį garsą, tarsi kažkas būtų užgniaužęs kvapą.

Į šnerves trenkė užsistovėjusio vandens, pūvančių dumblių, šlapimo ir išmatų smarvė.

– Ar čia yra kas nors? – pašnibždomis paklausė Mjorkas.

Po akimirkos išgirdo prislopintą aimaną.

Įjungęs žibintuvėlį jis išvydo širdį veriantį vaizdą.

Dvi figūros gūžėsi savo pačių nešvarumuose, per du metrus viena nuo kitos. Drėgni drabužiai, riebaluoti plaukai. Du vilties netekę gyvybės daigeliai.

Berniukas žiūrėjo į jį išplėstomis, išgąstingomis akimis. Jis susikūprinęs sėdėjo po stogu už nugaros surištomis rankomis, prirakintas grandine. Burną dengė tvirta lipnioji juosta, kuri vaikui kvėpuojant judėjo. Visa jo išvaizda buvo lyg pagalbos šauksmas. Karlas pasuko žibintuvėlį ir išvydo mergaitę, bejėgiškai pakibusią ant grandinių, į šoną nusvirusia galva, tarsi miegančią. Bet ji nemiegojo. Plačiai atmerktos akys reagavo į ryškią šviesą greitai mirkčiodamos. Mergaitė neturėjo jėgų pakelti galvą.

– Mes atėjom jums padėti, – pasakė detektyvas keturpėsčias ropodamas į vidų. – Tiktai laikykitės ramiai. Dabar jums viskas bus gerai.

Jis susirado savo mobilųjį telefoną ir surinko numerį. Po akimirkos atsiliepė Frederiksundo policija.

Mjorkas prisistatė ir paprašė skubiai atsiųsti pagalbą, paskui uždarė telefoną.

Berniuko pečiai nusileido. Skambutis jį nuramino.

Į vidų įropojo Asadas ir nuplėšė lipniąją juostą, kuria mergaitei buvo užklijuota burna. Tada atrišo jai rankas veržusį diržą. Karlas ėmėsi padėti berniukui. Tas pasislinko taip, kad detektyvas pasiektų diržo sagtį jam už nugaros, bet liko tylus net tada, kai nuo burnos buvo pašalintas kamšalas.

Detektyvas su padėjėju atitraukė vaikus nuo sienos ir ėmė tampyti grandines, apjuostas jiems per liemenis, o tada pastebėjo, kad tos sujungtos su kita, gerai pritvirtinta prie storų lentų belaisviams už nugarų.

– Vakar jis mums uždėjo papildomas grandines ir užrakino. Anksčiau buvo tik grandinė sienoje, pritvirtinta prie diržo. Jis turi raktus, – pasakė berniukas kimiu balsu.

Karlas pažvelgė į Asadą.

– Ūkiniame pastate buvo laužtuvėlis. Gal galėtum jį atnešti?

– Laužtuvėlis?

– Dėl Dievo meilės! Taip, laužtuvėlis!

Iš padėjėjo veido išraiškos detektyvas matė, kad jis puikiausiai supranta, ką šis žodis reiškia. Jam tiesiog nesinorėjo vėl maknoti per tuos šliužus.

– Imk žibintuvėlį. Aš pats atnešiu.

Mjorkas prasispraudė pro duris. Jiems iš pat pradžių reikėjo pasiimti tą laužtuvėlį. Taip pat jis būtų pravertęs kaip ginklas.

Atsargiai žliugsėdamas per slidžią gyvų ir negyvų šliužų košę detektyvas viename iš namo langų, išeinančių į fjordo pusę, pastebėjo blausią šviesą. Anksčiau jos ten nebuvo.

Akimirką jis visiškai tyliai stovėjo ir klausėsi.

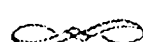
Nieko.

Mjorkas nuėjo prie ūkinio pastato ir atsargiai pravėrė duris.

Laužtuvėlis buvo tiesiai priešais jį ant darbastalio, po plaktuku ir skečiamuoju veržliarakčiu. Detektyvas paėmė plaktuką, pastūmė į šalį veržliaraktį ir išsigandęs krūptelėjo, kai tas persisvėręs per stalo kraštą garsiai barkštelėjo ant grindų.

Jis sustingęs klausėsi.

Paskui paėmė laužtuvėlį ir išsėlino pro duris.

Veiduose, kuriuos jis išvydo grįžęs, švytėjo palengvėjimas. Tarsi kiekvienas jo ir Asado veiksmas nuo tos akimirkos, kai atidarė pašiūrės duris, jau savaime būtų stebuklas. Nieko nuostabaus.

Jie atsargiai nutraukė nuo sienos grandines.

Berniukas tuoj pat pasislinko į patalpos vidurį. Mergaitė liko toje pačioje vietoje ir dejavo.

– Kas yra tavo seseriai? – paklausė Mjorkas. – Gal jai reikia vandens?

– Taip, vandens. Ji blogai jaučiasi. Mes čia uždaryti jau daug laiko.

– Paimk mergaitę, Asadai, – sušnibždėjo Mjorkas. – Tvirtai laikyk grandines, kad jos nežvangėtų. Aš padėsiu Samueliui.

Jis pajuto, kad berniukas sustingo ir atsigręžė į jį. Žiūrėjo taip, tarsi Karlas staiga būtų pakėlęs dangtį, po kuriuo tupėjo jo sielos demonas.

– Žinot mano vardą, – įtariai pasakė vaikas.

– Aš policininkas. Daug žinau apie tave ir tavo šeimą, Samueli.

Berniukas šiek tiek atšlijo.

– Kaip? Ar kalbėjotės su mūsų tėvais?

Detektyvas giliai įkvėpė.

– Ne. Ne, nekalbėjau.

Samuelis atitraukė rankas ir suspaudė kumščius.

– Čia kažkas ne taip. Jūs visai ne policininkas.

– Taip, Samueli. Aš policininkas. Gal norėtum pamatyti mano ženklelį?

– Iš kur sužinojot, kur mes? Kaip galėjot sužinoti?

– Mes jau seniai stengiamės surasti tavo grobiką, Samueli. Einam, reikia paskubėti, – paragino detektyvas, kai Asadas pro durų angą ištraukė mergaitę.

– Jeigu jūs iš policijos, tai kodėl turim skubėti? – berniuko veide pasirodė siaubas. Jis aiškiai nebesivaldė. Gal vaiką ištiko šokas?

– Mums teko nutraukti tavo grandines nuo sienos, Samueli. Argi tai nepakankamas įrodymas? Neturėjom rakto.

– Ar tai turi kažką bendra su mūsų tėvais? Ar jie sumokėjo? Ar jiems kas nors atsitiko? – berniukas ėmė kaip paklaikęs purtyti galvą. – Kur mūsų tėvai? – kamantinėjo jis pakeldamas balsą.

– Ša, – dabar jau primygtinai sudraudė Karlas.

Lauke kažkas dunkstelėjo. Padėjėjas suklupo ant slidaus tako?

– Ar tau viskas gerai, Asadai? – pašnibždomis paklausė detektyvas. Atsakymo nesulaukė. Jis vėl atsigręžė į vaiką. – Einam, Samueli. Turim išeiti iš čia.

Berniukas įtariai žvelgė į jį.

– Jūs dabar niekam neskambinot, tiesa? Išsivesit mus į lauką nužudyti? Argi ne tai darot?

Karlas papurtė galvą.

– Klausyk, Samueli. Dabar aš einu į lauką. Kai išeisiu, gali pažiūrėti pro duris ir pamatysi, kad viskas gerai, – tada jis atbulas išsėlino į nakties vėsą.

Garsas buvo netikėtas. Staigus, smarkus smūgis į sprandą.

Viską apgaubė tamsa.

51

Gal jį pažadino triukšmas lauke ar skaudančios žaizdos. Kad ir kaip buvo, jis krūptelėjęs pabudo ir sutrikęs apsidairė kambaryje.

Paskui prisiminė, kas įvyko, ir pažvelgė į laikrodį. Praėjo beveik pusantros valandos nuo to laiko, kai atsigulė.

Nepakilęs nuo sofos mieguistas vyras pasislinko ir apsivertė ant šono norėdamas pamatyti, ar nekraujuoja.

Linktelėjo, buvo patenkintas savo darbu. Žaizdos atrodė sausos, gyjančios. Neblogas pirmasis bandymas.

Atsikėlęs pasirąžė. Virtuvėje buvo keli pakeliai sulčių ir konservų skardinė. Stiklinė granatų sulčių bei duonos skrebutis su tunu sustiprins jį, netekusį tiek kraujo. Greitai užkąs, o paskui nusileis į valčių pašiūrę.

Jis uždegė virtuvėje šviesą ir prieš nuleisdamas užuolaidą pro langą žvilgtelėjo į tamsą. Nėra reikalo išsiduoti, jei kas nors ten vaikščiotų. Svarbiausia saugumas.

Paskui staiga sukluso ir susiraukė. Kas ten? Kažkoks triukšmas. Akimirką stovėjo nejudėdamas. Sodybą gaubė tyla.

Gal tai išgąsdintas fazanas? Bet kas jį pabaidytų tamsoje? Atitraukęs užuolaidą vyras sustingo, įdėmiai žiūrėjo į tą pusę, iš kur, jo nuomone, sklido triukšmas.

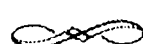
Ir tada kažką išvydo. Kažkokį pavidalą tamsoje. Judančią figūrą. Kažkas vaikščiojo prie priestato, o paskui dingo.

Jis atšoko nuo lango.

Dabar širdis daužėsi greičiau.

Atsidaręs stalčių jis išsitraukė ilgą peilį. Gerai nusitaikius įsibrovėlis neišgyventų nuo tokios ilgos, plonos geležtės dūrio.

Paskui jis apsimovė kelnes ir basas išslinko į kiemą.

Dabar jis aiškiai išgirdo triukšmą valčių pašiūrėje. Tarsi kažkas draskė namuką iš vidaus. Brūžinosi į sienojus.

Akimirką jis stovėjo ir klausėsi. Dabar suprato, kas ten dedasi. Tai grandinės žvanga. Kažkas bando išlaužti varžtus, kuriais jos pritvirtintos prie sienų.

Kas?

Jei ten būtų policininkai, jam tektų susidurti su rimtesniais ginklais nei jo paties. Bet jis pažįsta šią vietovę. Žino, kaip slėptis tamsoje.

Jis smuko už priestato ir iš karto pastebėjo, kad šviesa, sklindanti pro duris, yra ryškesnė, nei turėtų būti.

Dabar durys buvo praviros, o jis žinojo, kad, patikrinęs vandens temperatūrą cisternoje, jas uždarė. Tuo neabejojo.

Gal jų daugiau nei vienas. Gal kažkas dabar yra viduje.

Jis prisišliejo prie sienos ir svarstė, ką daryti. Pažinojo šią vietą kaip savo penkis pirštus. Jei kas nors yra viduje, galėtų jį nudurti, nespėjusį net susivokti, kas vyksta. Vienas dūris į silpną vietą po krūtinkauliu. Šitaip vos per kelias sekundes galėtų nužudyti daugiau nei porą žmonių, ir nedvejotų. Arba jie, arba jis.

Laikydamas priešais save peilį jis greitai įėjo ir apžvelgė tuščią patalpą.

Kažkas čia buvo. Taburetė ne toje vietoje. Prie jo įrankių irgi kažkas prikišo nagus. Skečiamasis veržliaraktis numestas ant grindų. Štai kokį triukšmą jis girdėjo.

Jis nuo darbastalio paėmė plaktuką. Jį laikyti rankose buvo maloniau nei peilį. Įprasčiau.

Jis vogčiomis nusėlino taku link vandens, į tarpupirščius lindo glitūs šliužai. Bjaurybės. Išnaikins juos, kai tik turės laiko.

Jis palinko į priekį, ištiesė kaklą, kad geriau matytų, ir pro pravertas valčių pašiūrės duris išvydo blausią šviesą. Viduje buvo girdėti prislopinti balsai. Jis įtemptai klausėsi, bet neįstengė suprasti, kieno jie nei kas kalbama. Koks skirtumas?

Kad ir kas būtų viduje, yra tik vienas išėjimas. Jam tereikia prisėlinti, užsklęsti duris, ir jie niekaip neištrūks, kol jis atsineš iš automobilio kanistrą benzino ir padegs pašiūrę.

Gaisras bus toli matyti, bet argi yra kita galimybė?

Padegs pašiūrę, susirinks dokumentus, pinigus ir kuo greičiau važiuos link sienos. Tai vienintelis kelias. Žmogus, negalintis pakeisti savo planų, nusipelno pražūties.

Užsikišęs už diržo peilį jis atsargiai pritykino prie durų. Tą pačią akimirką durys prasivėrė ir pasirodė pora kojų.

Jis šastelėjo į šalį. Dabar teks susidoroti su šia problema daug atviriau.

Jis stebėjo ant žemės nusileidžiančias kojas, visas kūnas dar buvo viduje.

– Kur mūsų tėvai? – netikėtai nuskambėjo garsus berniuko klausimas, o šalia jo buvęs žmogus tuoj pat atsakė tyliu raginimu netriukšmauti.

Paskui jis išvydo tamsiaodį policininką, pro duris išnešantį mergaitę; pareigūnas atbulas ėjo link jo. Tas pats žemaūgis arabas iš kėglinės. Tas, kuris partrenkė Popiežių. Ką jis čia veikia?

Kaip policininkai jį surado?

Jis apsuko plaktuką ore ir plokščiuoju galu smarkiai trinktelėjo policininkui į sprandą. Tas griuvo nespėjęs nė surikti, mergaitė nukrito ant jo. Ji pažvelgė tuščiomis akimis, jau seniai buvo susitaikiusi su likimu, ir užsimerkė. Buvo per vieną stiprų smūgį nuo mirties. Bet mirtis turės palaukti. Mergaitė dabar nekelia jam grėsmės.

Jis pakėlė akis į viršų, buvo pasiruošęs sutikti kitą policininką.

Tarpduryje vėl pasirodė kojos. Jis išgirdo policininką įtikinėjant berniuką, kad viskas bus gerai. Tada smogė.

Policininkas susmuko ant žemės.

Vyras paleido iš rankų plaktuką ir, spoksodamas į du be sąmonės gulinčius vyrus, akimirką klausėsi medžių šakose ūžaujančio vėjo, lietaus barbenimo į tako akmenis. Dabar berniukas buvo susijaudinęs, neramiai blaškėsi savo kalėjime. Šiaip jokio kito garso nebuvo girdėti.

Jis pakėlė mergaitę ir vienu lengvu judesiu įmetė ją atgal į pašiūrę, užtrenkė duris ir užkišo skląstį vielokaiščiu.

Atsitiesęs apsidairė. Viskas buvo ramu, išskyrus berniuko protestus. Jokių sirenų. Jokių neįprastų garsų. Bent jau kol kas.

Žudikas giliai įkvėpė. Ko dabar galima tikėtis? Ar atvyksta daugiau policininkų, ar šiedu veikia savo iniciatyva, stengdamiesi padaryti įspūdį viršininkams? Jam reikėjo tai žinoti.

Jeigu jie dirba vieni, jis gali toliau įgyvendinti savo planą. Jeigu ne, teks bėgti. Bet kuriuo atveju turės atsikratyti visų keturių.

Jis skubiai grįžo į priestatą ir pačiupo virvelę šieno ryšuliams rišti, kabojusią už durų.

Pirmiausia turės surišti tuos vyrus. Ilgai netruks.

Rišdamas be sąmonės gulinčių policininkų rankas už nugaros, jis išgirdo triukšmą pašiūrėje. Berniukas ėmė rėkti visa gerkle, reikalaudamas jį išleisti. Klykė, kad jo tėvai niekada nesumokės, jeigu jiedu su seserimi negrįš namo.

Tas vaikas kovotojas. Reikia tai pripažinti.

Tada Samuelis ėmė spardyti duris.

Grobikas patikrino skląstį. Jau nemažai metų praėjo nuo to laiko, kai įtaisė jį duryse, bet mediena vis dar tvirta. Atlaikys.

Jis nutempė abu vyrus atokiau nuo pašiūrės, kad iš priestato sklindanti šviesa apšviestų jų veidus. Paskui pakėlė didesnįjį taip, kad tas susilenkęs liko sėdėti ant tako. Pritūpęs priešais policininką kelis kartus sudavė jam per veidą.

– Ei, pabusk!

Galų gale detektyvas atsipeikėjo. Akys jam virto ant kaktos. Porą kartų sumirksėjęs, Karlas pabandė sutelkti žvilgsnį.

Jie žiūrėjo vienas į kitą. Dabar vaidmenys pasikeitė. Jis jau nebe įtariamasis, apklausinėjamas kėglinėje.

– Sumautas mėšlo gabalas, – sumurmėjo pareigūnas. – Mes tave pričiupsim. Pastiprinimas jau pakeliui. Turim tavo pirštų atspaudus.

Žudikas žiūrėjo detektyvui į akis. Vyras akivaizdžiai dar apsvaigęs. Vyzdžiai reagavo per lėtai, kai jis palinko į šalį, kad šviesa iš priestato staiga apšviestų pareigūno veidą. Gal todėl tas žmogus toks stebėtinai ramus. O gal tiesiog netiki, kad įtariamasis sugebės juos abu nužudyti?

– Pastiprinimas. Geras bandymas, – atšovė jis. – Bet tegu važiuoja. Iš čia per fjordą matyti visas kelias iki Frederiksundo. Pamatysim mėlynas šviesas, kai tik jie pasieks Kronprinco Frederiko tiltą. Daugybė laiko padaryti tai, kas reikia, kol jie čia atvažiuos.

– Policija atvažiuos iš pietų. Iš Roskildės. Nieko nepamatysi, išpera, – atrėžė policininkas. – Paleisk mus. Pasiduok. Gausi penkiolika metų. Jeigu mus nužudysi, tau galas, garantuoju. Būsi nušautas policininko arba supūsi kalėjime nuteistas iki gyvos galvos. Jokio skirtumo. Policininkų žudikai šitoje sistemoje neišgyvena.

Nusikaltėlis nusišiepė.

– Kalbi kaip per galvą trenktas. Ir meluoji. O jeigu neatsakysi į mano klausimus, atsidursi cisternoj štai ten, priestate po... – jis žvilgtelėjo į laikrodį, – ...sakykim, po dvidešimties minučių. Tu, vaikai ir tavo porininkas. Ir žinai ką?

Jis pasilenkė prie policininko.

– Aš būsiu seniai dingęs.

Smūgiai į pašiūrės duris smarkėjo. Dabar jie tapo garsesni, berniukas daužė kažkokiu metaliniu daiktu. Grobikas intuityviai pažvelgė ten, kur numetė plaktuką.

Nuojauta neapgavo. Plaktukas dingo. Tikriausiai jį nepastebimai paėmė mergaitė, prieš jam įmetant ją į vidų. Mėšlas. Ji nebuvo tokia leisgyvė, kaip jis manė, pasalūnė kalė.

Jis iš už diržo lėtai išsitraukė peilį. Dabar pasirinkimo nėra.

52

Keista, Karlas neišsigando. Ne todėl, kad abejojo, ar priešais jį esantis žmogus pamišęs tiek, kad žudytų nė akimirkos nesudvejojęs, bet todėl, kad jį supo ypatinga ramybė. Dangumi plaukiantys debesys siaustė mėnulį. Fjorde švelniai pliuškeno bangelės. Kvepėjo žemė. Net generatoriaus gaudesys jam už nugaros atrodė raminantis. Buvo nepaprasta.

Gal visa tai dėl patirto smūgio. Bet kuriuo atveju tvinkčiojimas galvoje atitraukė dėmesį nuo skausmo rankoje ir petyje.

Paskui detektyvas vėl išgirdo trenksmus valčių pašiūrėje. Šį kartą garsesnius.

Jis pažvelgė į žudiką. Tas iš už diržo buvo išsitraukęs peilį.

– Nori žinoti, kaip tave susekėme, ar ne? – prabilo Mjorkas vėl jausdamas už nugaros surištas rankas. Jis pažvelgė į dulkiantį lietų. Nuo drėgmės virvelė išsitempė. Jam reikėjo laimėti laiko.

Žudiko akys buvo šaltos, akmeninės. Paskui jo lūpos vos pastebimai virptelėjo.

Mjorkas nesuklydo. Tas šunsnukis norėjo sužinoti, kaip policininkai jį surado.

– Buvo toks berniukas vardu Poulas. Poulas Holtas, ar jį prisimeni? – paklausė Karlas mirkydamas virvelę šlapioje žolėje sau už nugaros. – Tas Poulas buvo truputį ypatingas. Dabar jo rankos nepastebimai įsitempusios judėjo, sukiojosi.

Mjorkas nebaigęs kalbėti nutilo ir mąsliai palingavo galva. Nereikia skubėti. Nesvarbu, ar virvelė nutrūks, ar ne, kuo ilgiau jis laikys prikaustęs žudiko dėmesį, tuo ilgiau jie išliks gyvi. Detektyvas nusišypsojo. Atvirkštinė apklausa. Kaip ironiška.

– Ką jis padarė? – susidomėjo nusikaltėlis.

Karlas nusijuokė. Pertraukos tarp trenksmų pašiūrėje dabar buvo ilgesnės, bet smūgiai atrodė taiklesni.

– Daug laiko praėjo, tiesa? Ta mergaitė pašiūrėje dar net nebuvo gimusi. O gal niekada negalvojai apie savo aukas? Ne, žinoma, negalvojai.

Po šių žodžių grobiko išraiška pasikeitė, o detektyvui per nugarą nubėgo šiurpuliai.

Tas išgama žaibiškai pašoko ant kojų ir prispaudė peilį Asadui prie gerklės.

– Atsakyk tuoj pat. Daugiau jokių pliurpalų, arba tavo draugas užsprings savo krauju. Supratai?

Karlas linktelėjo, stengėsi išsivaduoti iš pančių. Nėra abejonės, kad jis tai padarys.

Žudikas atsisuko į valčių pašiūrę ir suriko:

– Prieš mirtį tave kankinsiu, jeigu nesiliausi, Samueli. Patikėk!

Trankymas akimirkai nutilo. Detektyvas išgirdo pašiūrėje kūkčiojant mergaitę. Paskui Samuelis vėl ėmė darbuotis plaktuku.

– Poulas sugebėjo išsiųsti laišką butelyje. Žmonėms įkalinti verčiau būtum pasirinkęs tinkamesnę vietą nei valčių pašiūrė ant vandens.

Vyras susiraukė. Laiškas butelyje?

Virvelė pradėjo atsileisti.

– Prieš kelerius metus jis pateko į žvejybinį tinklą prie Škotijos krantų ir galų gale atsidūrė ant mano stalo, – tęsė Mjorkas nesiliaudamas judinti riešų.

– Tuo blogiau tau, – atsakė žudikas, nors jo smalsumas akivaizdžiai liko nepatenkintas.

Buvo nesunku perprasti to niekšo mintis. Kaip galėjo laiškas butelyje jam pakenkti? Per visus tuos metus nė vienas vaikas, kuriuos jis laikė uždarytus valčių pašiūrėje, niekaip negalėjo sužinoti, kur jie yra. Kaip galėjo laiškas butelyje tai pakeisti?

Karlas pastebėjo krustelint Asado koją.

Nejudėk, Asadai. Miegok toliau. Šiaip ar taip, nieko negali padaryti.

Jiems padėtų vienintelis dalykas – jei Mjorkas įstengtų atpalaiduoti riešus veržiančius pančius tiek, kad išlaisvintų rankas. Vis dėlto net tada neįmanoma nuspėti, kas atsitiktų. Nusikaltėlis stiprus, be skrupulų ir švaistosi labai pavojingai atrodančiu peiliu. Smūgis į galvą neabejotinai sulėtino Karlo reakciją. Apskritai vilties buvo mažai. Jei tik jis būtų paprašęs pastiprinimo Roskildėje, kad pagalba ateitų iš pietų, tada jie gal būtų turėję galimybę išsigelbėti. Frederiksundo policija vargu ar išvengs pasigarsinimo apie savo atvykimą. Tas išpera dėl to visiškai tikras. Kai tik policijos automobiliai važiuos per tiltą, padangėje nušvis melsvi atšvaitai. Tai įvyks vėliausiai po poros minučių. Tada viskas bus baigta. Dabar Mjorkas tai suvokė. Rankas juosianti virvė vis dar buvo per tvirta.

– Dink iš čia, Klausai Larsenai, ar koks ten tavo vardas. Bėk, kol dar turi galimybę, – jis garsiai krenkštelėjo, kai Samuelio smūgiai į duris staiga tapo smarkesni.

– Bent jau dėl vieno dalyko esi teisus. Mano vardas ne Klausas Larsenas, – atsakė žudikas apžergęs nejudantį Asado kūną. – O tu

neturi supratimo apie mano tikrąją tapatybę. Be to, spėju, kad tu ir tavo draugas šiąnakt esate vieni, tai kodėl turėčiau bėgti? Kodėl manai, kad turėčiau ko nors bijoti?

– Paskubėk, kad ir koks būtų tavo vardas. Dar ne per vėlu. Išnyk ir susikurk sau kitą gyvenimą. Mes tavęs ieškosim, bet tuo tarpu gal galėsi atgailauti. Ar tai sugebi?

Pančiai netikėtai atsileido.

Detektyvas įsižiūrėjo žudikui į akis ir pastebėjo melsvus atspindžius. Policijos automobiliai važiuoja per tiltą. Atėjo pabaiga.

Karlas ištiesė nugarą, prisitraukė kojas. Žudikas, pakėlęs akis į viršų, išvydo padangėje nušvitusią melsvą pašvaistę, atsispindinčią fjorde. Jis užsimojo peiliu virš bejėgio Asado. Tą akimirką Mjorkas metėsi į priekį ir galva smogė jam į koją. Grobikas susverdėjęs pargriuvo, bet iš rankos peilio nepaleido, paskui griebėsi už klubo ir taip pažvelgė į savo užpuoliką, kad detektyvas suprato, jog tai paskutinis jo matomas vaizdas.

O tada jo rankos išsilaisvino.

Mjorkas pašoko ant kojų ir atsistojo gynybine poza. Plikomis rankomis prieš peilį. Kas gero iš to bus? Jis vis dar jautėsi apsvaigęs. Negali greitai judėti, kad ir kaip norėtų. Nors ir labai viliojo skečiamasis veržliaraktis ant priestato grindų, detektyvas neįstengė koordinuoti judesių ir bėgti. Viskas aplink jį, rodos, traukėsi ir plėtėsi tuo pat metu.

Karlas pasverdėjo pora žingsnių atgal, kai žudikas atsistojo nukreipęs į jį peilį. Širdis daužėsi, galva tvinkčiojo. Atmintyje sušmėžavo kerinčios Monos akys.

Mjorkas tvirčiau įsispyrė į žemę stengdamasis išsilaikyti ant kojų. Grindinio akmenys buvo slidūs, o jis vėl pajuto batus aplipusią šliužų masę.

Blyksinčių melsvų atšvaitų nuo tilto nebebuvo matyti. Policija atvyks čia per penkias minutes. Jei tik jis galėtų išsilaikyti nors kiek ilgiau, gal įstengtų išgelbėti vaikų gyvybes.

Mjorkas pažvelgė į medžių šakas virš tako. Gal sugebėtų jas pasiekti ir jų įsikibęs pakilti kiek aukščiau? Jis žengė dar žingsnį atgal.

Dabar žudikas iš įniršio degančiomis akimis puolė į priekį, buvo nutaikęs peilį Karlui į krūtinę.

Jį pargriovė nedidelė pėda, apauta vos keturiasdešimto dydžio batu.

Asadas švystelėjo savo trumpą koją ir spyrė žudikui į kulkšnį taip, kad tas prarado pusiausvyrą. Iš pradžių atrodė, kad sugebės išsilaikyti stačias, bet basos pėdos paslydo šliužų glitėsiuose. Jis bjauriai tėškėsi skruostu ant žemės. Prie jo tuoj pat prišoko Karlas ir taip spyrė į pilvą, kad iš rankos iškrito peilis.

Detektyvas jį paėmė, paskui truktelėjęs pastatė nusikaltėlį ant kojų. Prispaudęs peilį jam prie jungo venos pažvelgė į akis. Jiems už nugarų Asadas vargais negalais pakilo ant alkūnių, išsivėmė ir vėl krito aukštielninkas. Kartu su tulžimi jam iš burnos pasipylė arabiškų keiksmų srautas. Sprendžiant pagal keiksmus, padėjėjui turėtų būti viskas gerai.

– Padaryk tai, – burbtelėjo žudikas. – Man įgriso tavo bjauri marmūzė.

Netikėtai jis linktelėjo link peilio, beviltiškai bandydamas nusižudyti. Karlas spėjo nuo jo atitraukti peilį. Ašmenys tik įpjovė kaklą. Žaizda buvo negili.

– Taip ir maniau, – išsiviepė jis. – Negali, ką? Blauzdos per skystos.

Jis klydo. Dar vienas toks judesys, ir Karlas žinojo, kad leis jam pačiam pasismeigti ant peilio. Asadas bus jo apsiblausęs liudininkas,

patvirtins, kad nusikaltėlis nusižudė. Tad tegu pabando. Teismui nereikės vargintis.

Tuo metu triukšmas valčių pašiūrėje nutilo.

Karlas dirstelėjo per petį ir pastebėjo atsiveriančias duris.

Paskui jam prieš akis vėl atsirado priešais jį stovinčio žudiko fizionomija.

– Nepasakei, kaip mane radai. Teisme vis tiek išaiškės. Kaip manai, kiek gausiu? Penkiolika metų, tiesa? Vieni niekai, – jis atlošė galvą ir ėmė kvatotis. Dabar bet kurią akimirką galėjo vėl pabandyti pulti ant ašmenų. Tegul sprendžia pats.

Karlas tvirčiau sugniaužė peilio kotą suvokdamas, koks klaikus bus potyris.

Paskui kažkas terkštelėjo lyg dūžtantis kiaušinis. Trumpas, paprastas garsas. Žudikas suklupo ir tyliai nuvirto ant šono. Detektyvas pažvelgė į Samuelį, stovintį priešais jį su kūju rankoje, paraudusiomis nuo ašarų akimis. Šiuo kūju jis numušė spyną iš vidaus. Iš kur, po galais, jį gavo?

Karlas nukreipė žvilgsnį žemyn, išmetė iš rankos peilį ir pasilenkė prie konvulsijų tampomo žudiko. Tas dar kvėpavo, bet gyveno jau paskutines minutes.

Tai, ką matė detektyvas, buvo egzekucija. Tyčinė žmogžudystė. Nusikaltėlis jau buvo sulaikytas. Berniukas tikriausiai tai suvokė.

– Mesk kūjį, Samueli, – paragino jis ir žvilgtelėjo į padėjėją. – Tai buvo savigyna. Mes dėl to sutarsim, ar ne, Asadai?

Arabas pakėlė galvą ir atkišo apatinę lūpą.

Jis atsakė greitakalbe, tarsi išvėmė žodžius.

– Mes visada sutariam, Karlai. Tiesa?

Mjorkas nužvelgė susirietusį kūną, gulintį glitėsiuose ant tako. Vyro burna buvo pražiota, akys plačiai atmerktos.

– Nešdinkis po velnių, – sušvokštė jis.

– Ir tu nešdinkis po velnių, – atšovė detektyvas.

Iš miško ataidėjo policijos automobilių sirenos.

– Sakoma, kad prisipažinus mirtis būna lengvesnė, – tyliai prabilo Karlas. – Kiek žmonių nužudei?

Nusikaltėlis mirktelėjo.

– Daug.

– Kiek?

– Daug.

Paskui jis, rodos, suglebo. Galva nusviro į šalį ir pasirodė siaubinga žaizda pakaušyje. Už ausies driekėsi ilgas, raudonas pėdsakas.

Jis sugargaliavo.

– Kur Bendžaminas? – jau skubėdamas tardė detektyvas.

Nusikaltėlis lėtai užsimerkė.

– Su Eva.

– Kas yra Eva?

Sutelkęs jėgas jis vėl sumirksėjo.

– Mano bjaurioji sesuo.

– Kuo tu vardu? Man reikia pavardės. Kas tu?

Žudikas nusiviepė ir ištarė paskutinius žodžius:

– Aš esu Čaplinas.

EPILOGAS

Karlas buvo nusikamavęs. Jis numetė aplanką į krūvą kampe.

Byla uždaryta. Išnarpliota ir baigta.

Po tuo ypatingu tiltu daug vandens nutekėjo nuo to laiko, kai Asadas bloškė serbų gorilą per rūsio koridorių. Markuso Jakobseno žmonės pasirūpino trimis paskutiniais padegimais, bet vieną, įvykdytą tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt penktaisiais Riodovrėje, grąžino žemyn, į „Q“ skyrių. Dėl užsitęsusio gaujų karo jie neturėjo galimybių tirti dar ir šią bylą.

Serbijoje ir Danijoje įvykdyti areštai. Dabar tereikia poros prisipažinimų. Mjorkas manė, kad laukti teks ilgai. Jų sulaikyti serbai verčiau penkiolika metų pus kalėjime, nei išduos tuos, kuriems dirbo.

Visa kita priklausė nuo vietinio prokuroro.

Detektyvas pasirąžė ir nutarė nusnūsti kelias minutes priešais mirgantį televizoriaus ekraną. Monotoniškos žinių kanalo kalbos migdė. Kažką kalbėjo apie ministrus, nesugebančius išsilaikyti ant motociklo ir nesusilaužyti kaulų.

Paskui suskambo telefonas. Sumautas prietaisas.

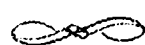
– Turime svečių, Karlai, – skambino Markusas. – Ar galite visi trys užlipti į viršų?

Buvo liepos vidurys, ir dešimt dienų be pertraukos lijo. Saulė užmigo žiemos miegu. Ko, po galais, ten lipti? Trečiame aukšte tamsu taip pat, kaip ir rūsyje.

Mjorkas lipo laiptais nė žodžio nesugebėjęs ištarti Rouzei ir Asadui. Tokios bjaurios atostogos. Džesperas visą dieną kiūto namie, o su juo ir jo mergina. Mortenas su kažkokiu vyruku, vardu Prebenas, išvykę į kelionę dviračiais ir, rodos, neskuba grįžti. Yra slaugytoja, kuri rūpinasi Hardžiu. Viga pėsčiomis keliauja po Indiją, lydima vyro, po turbanu slepiančiu dviejų metrų ilgio plaukus.

Jis įstrigęs čia, kol Mona su savo vaikais deginasi Graikijoje. Jei Asadas su Rouze irgi kur nors išneštų užpakalius, Karlas galėtų ramiai praleisti visą dieną užsikėlęs kojas ant stalo, žiūrėdamas *Tour de France*.

Atostogos tikras pragaras. Ypač kai jomis nepasinaudoji.

Kai jie užlipo į trečią aukštą, Karlas žvilgtelėjo į tuščią Lizos kėdę. Gal ji vėl išvykusi tuo turistiniu automobiliu su savo patraukliu vyru. Gal ir poniai Sorensen reikėtų tai išbandyti. Pora savaičių dulkinimosi namelyje ant ratų tikrai atgaivintų net tokį mumifikuotą egzempliorių kaip ji.

Mjorkas santūriai mostelėjo tai senai varnai ranka, o ši parodė vidurinįjį pirštą. Labai gudru. Apgailėtina karvė.

Jis atidarė Markuso Jakobseno kabineto duris ir prieš akis išvydo nepažįstamą moterį.

– Karlai, – iš už stalo tarė Markusas. – Mija Larsen atėjo čia su vyru asmeniškai padėkoti jums trims.

Tik tada detektyvas pastebėjo vyrą, stovintį kiek atokiau. Iš karto jį pažino. Žmogus iš degančio namo kiemo Roskildėje. Kenetas, išgelbėjęs Miją iš liepsnų. Karlas vėl pažvelgė į moterį, droviai stovinčią priešais jį. Ar tikrai čia ta pati moteris?

Rouzė ir Asadas sveikindamiesi ištiesė rankas. Mjorkas neryžtingai pasekė jų pavyzdžiu.

– Labai atsiprašau, – prabilo jaunoji moteris. – Žinau, kad jūs labai užsiėmę, bet norėjau asmeniškai padėkoti už išgelbėtą gyvybę.

Akimirką jie stovėjo ir žiūrėjo vienas į kitą. Karlas pritrūko žodžių.

– Nenorėčiau sakyti, kad čia nieko tokio, jei galiu taip išsireikšti, – įsiterpė Asadas.

– Aš taip pat, – pridūrė Rouzė.

Kiti nusijuokė.

– Kaip jums dabar sekasi? Viskas gerai? – paklausė Karlas.

Mija giliai įkvėpė ir akimirkai prikando lūpą.

– Norėčiau sužinoti, kaip laikosi tiedu vaikai? Samuelis ir Magdalena, rodos, tokie buvo jų vardai?

Karlas kilstelėjo antakius.

– Tiesą sakant, neįmanoma sužinoti. Du vyriausius berniukus paėmė iš namų. Manau, Samueliui viskas gerai. O Magdalena ir dviem jos sesutėmis, girdėjau, rūpinasi vienuolės. Kas žino, gal tai tik į gera. Štai taip netekti abiejų tėvų turėtų būti nepakeliama.

Mija linktelėjo.

– Suprantu. Mano buvęs vyras sukėlė daug skausmo. Jei kuo nors galėčiau padėti tai mergaitei, labai norėčiau tai padaryti, – Mija pabandė nusišypsoti, bet kalbėjo toliau. – Netekti tėvų, žinoma, siaubinga. Bet motinai netekti vaiko taip pat baisu.

Markusas Jakobsenas paėmė ją už rankos.

– Mes vis dar ieškom, Mija. Policija daro, ką gali, remiasi jūsų suteikta informacija. Esu įsitikinęs, kad pavyks. Patikėkite, niekas šioje šalyje negali laikyti vaiko amžinai paslėpto.

Ji nuleido galvą suvokusi žodį *amžinai*. Karlas būtų pasakęs kitaip.

Dabar prabilo jaunuolis, stovintis šalia Mijos.

– Norime, kad žinotumėte, kokie dėkingi mes esame, – tarė jis žiūrėdamas į Karlą ir Asadą. – Nežinia tiesiog drasko Miją, bet tai kitas dalykas.

Vargšė pora. Kodėl tiesiog nepasakius visko, kaip yra? Praėjo keturi mėnesiai, o berniukas vis dar nerastas. Nebuvo išnaudotos visos įvairių sistemų galimybės, dabar tikriausiai per vėlu.

– Mes nelabai turime, už ko užsikabinti, – nedrąsiai ištarė Karlas. – Žinom tik tiek, kad jūsų buvusio vyro sesers vardas Eva. O kokia jos pavardė? Beje, ir jo? Gali būti bet kokia. Mes net nežinom to vyro vardo. Tiesą sakant, apie jį ar jo praeitį žinom labai mažai. Tik tiek, kad jųdviejų su Eva tėvas kažkur buvo pastorius. Evos vardas tarp dvasininkų dukterų neretas. Žinom, kad jai maždaug keturiasdešimt metų, ir daugiau nieko. Į kiekvieną šalies policijos nuovadą išsiuntėme Bendžamino nuotrauką, o mano kolegos pranešė socialinėms institucijoms, kad budriai stebėtų aplinką. Štai tokia šiuo metu padėtis.

Moteris linktelėjo stengdamasi nenusiminti dėl to, ką pasakė detektyvas.

Kenetas, priešais save laikydamas rožių puokštę, paaiškino, kad Mija kiekvieną dieną praleidžia naršydama internete ir visur kitur ieškodama bažnytinių biuletenių ar laikraščių straipsnių, kuriuose galėtų būti jos buvusio vyro tėvo nuotrauka. Jeigu ji ką nors suras, pirmiausia praneš policijai.

Tada jis su padėka nuo jų abiejų ištiesė Karlui gėles.

Kai pora išėjo, detektyvas akimirką stovėjo laikydamas rankoje puokštę, burnoje juto keistą skonį. Mažiausiai keturiasdešimt kraujo raudonumo rožių. Verčiau jos būtų skirtos kam nors kitam.

Jis papurtė galvą. Jokiu būdu nelaikys jų ant savo rašomojo stalo. Rouzei ar Yrsai taip pat neduos. Nežinia, kokios būtų pasekmės.

Mjorkas paliko puokštę ant ponios Sorensen stalo, kai visi trys ėjo pro šalį.

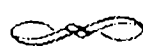
– Ačiū, ponia Sorensen, kad viską prižiūrit, – teištarė jis ir paliko ją sutrikusią, nerišliai protestuojančią.

Lipdami laiptais jie susižvalgė.

– Taip, žinau, ką galvojat, – linktelėjęs tarė detektyvas.

Jiems reikia išsiuntinėti biuletenį visoms tiesiogiai susijusioms institucijoms su nurodymu ieškoti Bendžamino amžiaus vaiko ir skubiai visur išplatinti jo apibūdinimą. Iš tiesų toks biuletenis jau buvo skelbtas. Tik šį kartą reikia nurodyti institucijų vadovams asmeniškai pasirūpinti šiuo klausimu.

Taip jie bent jau užsitikrintų, kad vaiko paieškai teikiama pirmenybė ir už ją atsakingi tinkami asmenys.

Per pastarąsias dvi savaites Bendžaminas išmoko mažiausiai penkiasdešimt naujų žodžių, o Eva vos spėjo jį mokyti.

Šito reikėjo tikėtis. Jiedu tiek daug šnekučiavosi. Moteris mylėjo berniuką labiau už viską pasaulyje. Dabar jie buvo šeima, ir jos vyras jautėsi taip pat.

– Kada tos moterys atvažiuoja? – paklausė jis jau dešimtą kartą tą dieną. Vyras triūsė ištisas valandas. Valė kilimus dulkių siurbliu, kepė duoną, ruošė Bendžaminą. Viskas turi būti tobula.

Eva nusišypsojo. Kaip pasikeitė jų gyvenimas, kai pas juos atsirado berniukas.

– Jos jau čia. Girdžiu automobilio burzgesį. Duok man Bendžaminą, Vili.

Moteris pajuto, kaip švelnus berniuko skruostukas prisiglaudė prie jos skruosto.

– Tokios moterys atvažiavo mums pasakyti, ar galime tave pasilikti, Bendžaminai, – sušnibždėjo ji vaikui į ausį. – Manau, kad galime. Ar nori likti su mumis, vaikuti? Ar nori likti su Eva ir Viliu?

Berniukas prigludo jai prie krūtinės.

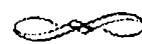
– Eva, – ištarė jis ir sukrykštė.

Moteris pajuto, kad vaikas rodo į duris, iš kur ataidėjo balsai.

– Kažkas atėjo, – tarė jis.

Ji apglėbė berniuką, paskui pasitaisė drabužius. Vilis liepė jai likti užsimerkus, kad nenervintų viešnių. Eva giliai įkvėpė, sukalbėjo maldą ir švelniai priglaudė mažylį prie krūtinės.

– Viskas bus gerai, – sušnibždėjo ji.

Balsai buvo draugiški. Moteris juos atpažino. Tai darbuotojos iš įvaikinimo tarnybos, kurių pareiga įvertinti padėtį. Lankėsi čia anksčiau.

Viešnios priėjo su ja pasisveikinti. Jų rankos buvo švelnios ir šiltos. Jos pasilabino su Bendžaminu ir susėdo šiek tiek atokiau.

– Taigi, Eva. Mes apsvarstėm jūsų klausimą. Akivaizdu, kad judu su Viliu nesate patys įprasčiausi pretendentai. Vis dėlto mes nusprendėme nekreipti dėmesio į jūsų regėjimo negalią. Yra daugybė precedentų, kai akli žmonės gavo leidimą įsivaikinti. Dėl gebėjimo susidoroti su problemomis ir tokio požiūrio mes tikrai nemanom, kad jūsų neįgalumas būtų didelė kliūtis.

Moteris pajuto palengvėjimą. Nėra didelių kliūčių. Jos maldos išklausytos.

– Mums padarė įspūdį jūsų sutaupyta nemenka pinigų suma. Tai reiškia, kad sugebate tvarkyti finansus geriau nei dauguma. Be to, Eva, galime pagirti jus už tai, kad per tokį trumpą laiką numetėte tiek daug svorio. Vilis mums sakė, jog per tris mėnesius atsikratėte dvidešimt penkių kilogramų. Tai nuostabu. Tikrai puikiai susitvarkėte. Atrodote fantastiškai.

Dabar ji pajuto kūnu sklindančią šilumą. Oda dilgčiojo. Net Bendžaminas tai pajuto.

– Eva graži, – sušuko berniukas. Ji pajuto kaip vaikas mojuoja dviem moterims. Vilis sakė, kad tai darydamas jis atrodė toks mielas. Telaimina jį Dievas.

– Turite gražius namus. Saugius ir jaukius, tinkamus vaikui augti.

– Naujasis Vilio darbas taip pat vertintinas teigiamai, – pridūrė kita moteris. Jos balsas buvo duslesnis, kaip vyresnio žmogaus. – Kaip manot, ar jums nekils problemų, jei jo nebus namie visą dieną?

Eva nusišypsojo.

– Abejojate, ar aš viena įstengsiu prižiūrėti Bendžaminą? Na, aš apakau dar vaikystėje. Bet nemanau, kad yra daug reginčių žmonių, kurie mato taip gerai kaip aš.

– Ką turite omenyje? – paklausė duslesnis balsas.

– Argi ne apie kitų poreikius kalbame? Sužinau apie Bendžamino poreikius net anksčiau nei jie atsiranda. Galiu spręsti, ką žmonės jaučia, iš jų balsų. Pavyzdžiui, jūs šiuo metu jaučiatės labai laiminga. Jaučiu jūsų šypseną, paslėptą giliai širdyje. Ar kažkas ką tik įvyko jūsų gyvenime, dėl ko pasijutote tokia laiminga?

Abi moterys tyliai nusijuokė.

– Na, jūs atspėjot, aš šį rytą tapau senele.

Eva ją pasveikino, paskui atsakė į daugybę praktinių klausimų. Dabar ji neabejojo, kad nepaisant jos neįgalumo ir abiejų su vyru gana solidaus amžiaus, prašymas bus priimtas ir perduotas tolesniam

vertinimui. Būtent šito abu tikėjosi. Dabar, taip toli nuėję, jiedu turi gerokai daugiau galimybių.

– Šiuo metu kalbame apie pritarimą jums tapti globėjais. Tiek tegalime padaryti, kol sužinosime, kas atsitiko jūsų broliui. Bet manau, kad tokią išlygą galima laikyti pirmu žingsniu link formalaus įvaikinimo.

– Kada, sakėte, paskutinį kartą gavote žinią iš savo brolio? – paklausė pirmoji moteris. Per du jų pokalbius ji gal jau penktą kartą uždavė šį klausimą.

– Nieko iš jo negirdėjom nuo kovo mėnesio, kai pas mus paliko sūnų. Kaip jau sakėm, bijom, kad berniuko motina mirė nuo ligos. Brolis tvirtino, jog ji rimtai serga, – Eva persižegnojo. – Mano brolis buvo labai uždaras. Jei Bendžamino motina mirė, jis, ko gero, išėjo paskui ją.

– Mes neįstengėm nustatyti vaiko motinos tapatybės. Civilinės registracijos numeris gimimo liudijime, kurį mums davėte, yra neįskaitomas. Ar dokumentas buvo sušlapęs?

Eva gūžtelėjo pečiais.

– Tikrai taip atrodo. Liudijimas toks buvo, kai jis mums jį davė, – iš kambario kampo atsiliepė vyras.

– Tikriausiai berniuko tėvai tiesiog gyveno kartu. Nėra įrašų, kad jūsų brolis kada nors buvo vedęs, bent jau galima taip teigti, jei mūsų turimas civilinės registracijos numeris tikras. Tiesą sakant, jis atrodo labai paslaptingas žmogus. Matom, kad rašė pareiškimą stoti į komandosų būrį, bet po to visa informacija apie jį tarsi nutrūksta.

– Taip, – linktelėjo Eva. – Kaip jau sakiau, brolis buvo labai uždaras. Niekada nieko mums nepasakojo.

– Vis dėlto jis paliko Bendžaminą jūsų globai.

– Taip.

– Bendžaminas ir Eva, – ištarė berniukas ir nulipo ant grindų.

Ji išgirdo vaiką tapsint per kilimą.

– Mano mašina, – parodė jis. – Mano mašina didelė. Gera mašina.

– Mažylis akivaizdžiai patenkintas, – pasakė duslesnis balsas. – Labai sumanus pagal savo amžių.

– Bendžaminas atsigimė į senelį. Senelis buvo labai protingas žmogus.

– Taip, Eva, jūs pasakojote apie savo kilmę. Jūsų tėvas pastoriavo netolimoje bažnyčioje, tiesa? Manau, bendruomenė jį labai gerbė.

– Evos tėvas buvo nuostabus žmogus, – įsiterpė Vilis. Moteris nusišypsojo. Vyras visada taip sako, nors jo nepažinojo.

– Mano meškiukas, – sučiauškėjo vaikas. – Geras meškiukas. Meškiukas turi mėlyną kaspiną.

Visi nusijuokė.

– Mūsų tėvas mus gerai krikščioniškai išauklėjo, – tęsė Eva. – Mudu su Viliu norėtume išauklėti Bendžaminą ta pačia dvasia, jei valdžia leis jį pasilikti. Mes vadovausimės mano tėvo požiūriu į gyvenimą.

Moteris suprato, kad viešnioms tai patiko. Jų tylėjime pajuto šilumą.

– Per dvi savaites jums reikės baigti parengiamąjį kursą, tada įvaikinimo tarnyba įvertins jūsų galimybes. Akivaizdu, kad gali nuspręsti ir vienaip, ir kitaip, bet, mano požiūriu, jūsų padėtis geresnė nei daugumos, taigi...

Dabar Eva pajuto, kad kažkas negerai, tarsi visa šiluma staiga būtų išsiurbta iš kambario. Net Bendžaminas liovėsi žaidęs.

– Žiūrėk, – tarė vaikas. – Šviesa. Mėlyna.

– Man rodos, kieme policija, – įsiterpė Vilis. – Keista, negi kas atsitiko.

Akląją moterį nusmelkė mintis, kad tai gali būti susiję su jos broliu. Paskui ji išgirdo balsus prie durų, vyro protestus, pyktį.

Žingsniai artėjo link svetainės, abi viešnios pakilo nuo kėdžių ir pasitraukė atgal.

– Ar čia jis, Mija? – paklausė vyriškas balsas. Nepažįstamas.

Paskui šnabždesiai. Eva neišgirdo, ką jie sako. Atrodo, nepažįstamasis kažką aiškino abiem moterims, su kuriomis ji kalbėjosi.

Jos vyras prie durų pakėlė balsą. Kodėl jis neįėjo?

Paskui ji išgirdo verkiant jaunesnę moterį. Iš pradžių kitoje kambario pusėje, tada arčiau.

– Dėl Dievo, ar kas nors man pasakys, kas čia dedasi?

Eva pajuto priėjusį Bendžaminą. Jis paėmė ją už rankos, bandė užsiropšti ant kelių. Ji pakėlė mažylį.

– Eva Bremer, mes iš Odensės policijos. Atvykom su Bendžamino motina. Ji nori pasiimti sūnų namo.

Jai užgniaužė kvapą. Neregė meldė Dievą, kad jie visi dingtų. Maldavo leisti jai pabusti iš šio košmaro.

Jie priėjo ir dabar ji išgirdo moterį kalbinant berniuką.

– Sveikas, Bendžaminai, – drebančiu balsu tarė nepažįstamoji. Balsu, kurio čia neturėjo būti. Eva norėjo, kad tas balsas išnyktų. – Čia mamytė. Ar prisimeni mamytę?

– Mamytė, – ištarė Bendžaminas. Berniukas atrodė sunerimęs ir glaudėsi prie globėjos. – Mamytė, – pakartojo vaikas ir dar tvirčiau ją apkabino. – Ne.

Kambaryje stojo tyla. Akimirką ji girdėjo tik berniuko, kurį mylėjo labiau už gyvenimą, alsavimą.

Paskui išgirdo kitą žmogų, kvėpuojantį sunkiai ir išgąstingai kaip Bendžaminas. Įsiklausė ir glausdama berniuką prie krūtinės pajuto, kad rankos ima drebėti.

Eva klausėsi kito žmogaus, o paskui savo alsavimo.

Vis trys sunkiai gaudė kvapą. Sukrėsti, nerimaudami dėl to, kas turėjo įvykti.

Ji laikė berniuką glėbyje. Užgniaužė kvapą, kad nepravirktų. Glaudė mažylį taip tvirtai, kad jie buvo beveik kaip vienas.

O paskui globėjos įtampa atslūgo. Paėmė vaiko rankutę ir laikė savojoje. Akimirkai sutūrėjo ašaras. Paskui ištiesė ranką, nepaleisdama iš jos mažylio rankutės, ir tarsi iš tolo išgirdo savo balsą.

– Mija. Toks jūsų vardas?

Eva išgirdo drebančiu balsu ištartą atsakymą:

– Taip.

– Ateikit, Mija. Štai čia. Norim iš arčiau su jumis susipažinti.

PADĖKOS

Nuoširdžiai dėkoju Hanne Adler-Olsen už kasdienį įkvėpimą, padrąsinimą ir išmintingą, įžvalgią paramą. Taip pat dėkoju Elsebeth Waehrens, Freddy Milton, Eddie Kiran, Hanne Petersen, Micha Schmalstieg bei Karlo Andersen už itin reikalingus ir kruopščius aiškinimus, Anne C. Andersen – už pastabumą ir neišsenkamą energiją. Ačiū Henrik Gregersn iš Frederiksundo *Lokalavisen*. Ačiū Gitte ir Peter Q. Rannes bei Danijos rašytojų ir vertėjų centrui *Hald Hovedgaard*, taip pat Steve Schein už kilniadvasišką svetingumą sunkiomis akimirkomis. Dėkoju Kopenhagos universiteto Teismo medicinos katedros vedėjo pavaduotojui Bo Thisted Simonsen. Esu dėkingas policijos vyresniajam inspektoriui Leif Christensen už nuoširdų dalijimąsi patirtimi bei pataisymus, susijusius su policijos reikalais ir procedūromis. Ačiū Kopenhagos policijos savigalbos klubo administracijos vadovui Jan Andersen ir vyresniajam inspektoriui Knud V. Nielsen už nuoširdumą ir svetingumą.

Ačiū jums visiems, nuostabūs skaitytojai, kurie apsilankėte mano tinklaraštyje *www.jussiadlerolsen.com* ar išreiškėte padrąsinimą elektroniniu paštu *jussi@dbmail.dk*.

Adler-Olsen, Jussi

Ad36 Atpirkimas : romanas / Jussi Adler-Olsen ; iš anglų kalbos vertė Astra Alba ir „Vertimų guru“ vertimų biuras. – Kaunas : Obuolys [i.e. MEDIA INCOGNITO], [2015]. – 558, [2] p.

ISBN 978-609-403-869-3

Jussi Adlerio-Olseno detektyvai ypatingi dėl nepaprasto žmonių psichologijos pažinimo, dėmesio detalėms, nuo pirmųjų puslapių nepaleidžiančios įtampos ir nepakartojamos fabulos. Paėmę į rankas šio autoriaus knygą galite būti tikri, kad neapims *déjà vu* jausmas, jog kažką panašaus jau esate skaitę.

UDK 821.113.4-31

Jussi Adler-Olsen
ATPIRKIMAS

Iš anglų kalbos vertė *Astra Alba* ir *„Vertimų guru“ vertimų biuras*
Redagavo *Jūratė Šamelienė*
Tekstą tvarkė *Aušra Tamošiūnienė*
Viršelį pritaikė *Andrius Morkeliūnas*
Maketavo *Daiva Širvaitienė*

35 sp. l. Tiražas 3000 egz. Užsakymas Nr.
Išleido OBUOLYS®
(OBUOLYS yra registruotas leidybinis ženklas,
kurį pagal sutartį naudoja UAB MEDIA INCOGNITO)
Butrimonių g. 9, LT-50220 Kaunas
knygos@obuolys.lt www.obuolys.lt

Spausdino UAB „Spindulio spaustuvė“,
Vakarinis aplinkkelis 24, LT-48184 Kaunas

SKANDINAVIŠKO DETEKTYVO ELITAS

Du broliai pabunda tamsioje pašiūrėje. Jų burnos užklijuotos, rankos surakintos grandinėmis, iš kurių neįmanoma išsilaisvinti. Netikėtai švystelėjęs saulės spindulys sužadina menkutę viltį, kad galbūt pavyks prisišaukti pagalbos...

Po daugelio metų Kopenhagos senų bylų skyrių pasiekia jūroje švedų sužvejotas butelis. Jame senas ir suiręs dviejų vaikų raštelis, rašytas krauju. Tai ne skautų pokštas? Kodėl niekas nepranešė apie brolių dingimą? Gal jie dar gyvi? Kodėl itin religingi daugiavaikių šeimų tėvai užtrenkia prieš nosį duris ir atsisako ką nors pasakoti?

Nors tyrimas atrodo beviltiškas, inspektorius Karlas Mjorkas ir jo komanda atseka ne tik tuos du dingusius berniukus... bet ir kitus vaikus. Berniukus ir mergaites, apie kuriuos daugiau nieko nežinoma. O šaltakraujis žudikas nė neketina sustoti...

Jussi Adleris-Olsenas gimė Kopenhagoje 1950 m. garsaus psichiatro šeimoje. Mokėsi medicinos, sociologijos ir kinematografijos, prieš pradėdamas rašyti dirbo žurnalo redaktoriumi ir leidėju. Adleris-Olsenas jau buvo garsus ir vertinamas Skandinavijoje, kai parašė *Moterį narve*, pirmąjį iš keturių romanų apie „Q" skyrių. Adlerio-Olseno detektyvai išleisti 40 kalbų, tarp jų kiniškai, vokiškai, islandiškai ir japoniškai. Daugelyje šalių jo kūriniai atsidūrė bestselerių viršūnėse. Kaip geriausio metų skandinavų detektyvo autorius Jussi pelnė *Stiklinio rakto* apdovanojimą, kurį anksčiau yra gavę Henningas Mankellis, Stiegas Larssonas ir Jo Nesbø. Istorijos apie detektyvą Karlą tęsinį skaitykite knygoje *Fazanų žudikai*.

ISBN 978-609-403-869-3
9 786094 038693
OBUOLYS
facebook.com/obuolys.lt

Viršelio dizainas: Thomas Szøke / Eyelab.dk